

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

**149 NUMARALI AYNTÂB ŞER‘İYYE SİCİLİ’NİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ
(H.1294–1295 / M.1877–1878, S.1-150)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MURAT ERYETGİN

GAZİANTEP
EYLÜL 2011

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

**149 NUMARALI AYNTÂB ŞER‘İYYE SİCİLİ’NİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ
(H.1294–1295 / M.1877–1878, S.1-150)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MURAT ERYETGİN

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Bilgehan PAMUK

GAZİANTEP
EYLÜL 2011

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

149 NUMARALI AYNTÂB ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ
(H.1294–1295 / M.1877–1878, S.1-150)

Murat ERYETGİN

Tez Savunma Tarihi: 09.9.2011

Sosyal Bilimler Enstitüsü Onayı

Yrd. Doç. Dr. Ahmet AĞIR
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

Bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak gerekli şartları sağladığını onaylarım.

Doç. Dr. Bilgehan PAMUK
Tarih Ana Bilim Dalı Başkanı

Bu tez tarafımca okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Bilgehan PAMUK
Tez Danışmanı

Bu tez tarafımızca okunmuş, kapsam ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri:

İmzası

Doç. Dr. Bilgehan PAMUK (Danışman)

Doç. Dr. Mesut İDRİZ (Jüri Üyesi)

Dr. İsmail ALTINÖZ (Jüri Üyesi)

ÖZET
149 NUMARALI AYNTÂB ŞER‘İYYE SİCİLİNİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ
(H.1294–1295/ M.1877–1878, S.1-150)

ERYETGİN, Murat

Yüksek Lisans Tezi, Tarih Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Bilgehan PAMUK

Eylül 2011, 410 sayfa

Osmanlı Devleti’nin yerel mahkeme kayıtları olan Şer‘iyye sicilleri hiç şüphesiz şehir tarihçiliğinin en önemli kaynakları olduğu gibi sosyal, kültürel ve iktisadi tarihin vazgeçilemez belgeleri arasında yer almaktadır. Bu çalışmada H.1294-1295(M.1877-1878) tarihlerini ihtiva eden ve 294 sayfadan oluşan 149 numaralı Ayntâb Şer‘iyye Sicilinin ilk 150 sayfasının transkrip ve değerlendirilmesi yapıldı. Sicilde yer alan belgelerin miras, boşanma ve mehir talepleri, tereke kayıtları, alacak-verecek dâvâları, vasi ve vekil tayini, nafaka talepleri, hayvan hırsızlığı, yaralama ve katl gibi konularla ilgili olduğu görüldü. Neticede Gaziantep’in yaklaşık bir buçuk asır önceki durumunun anlaşılmasına katkı sağlandı. Ayrıca Müslim ve Gayr-i müslim ahalinin durumunun ve demografik yapısının nasıl olduğu hakkında bilgi edinildi.

Anahtar kelimeler: Şer‘iyye Sicili, Ayntâb, Vakıf, Mehir, İ‘lâm, Hücet, Kassam

ABSTRACT**THE TRANSCRIPTION and EVALUATION of 149 NUMBERED
AYNTÂB ŞER'İYYE (REGILION AFFAIRS) REGİSTER/RECORD
(H.1294–1295 / 1877–1878 AD. PAGES 1-150)**

ERYETGİN, Murat

Master graduate thesis, Department of History

Thesis Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Bilgehan PAMUK

September 2011, 410 pages

There is no doubt that Şer'iyye registers which are local court records of Ottoman Empire are indispensable documents of our social, cultural and economic history as well as they are the most important resources of city historiography. Our study covers the first part of Şer'iyye registers numbered 149 containing one of these document dated 1294-1295 AH (1877-1878 AD) The transcription and evaluation of the first 150 pages of this book approximately consist of 300 pages was done. It is seen that the documents taking place in this part are related to the issues like heritage, divorce and demand of Mahr estate records, pecuniary causes, appointment of guardian and a Proxy, claim of alimony, animal burglary, physical injury and massacre. As a consequence, it was tried to determine Gaziantep's social and economic status nearly one century ago. Furthermore, by collecting information about Muslim and non-Muslim people, information about how the demographic structure was obtained.

Key Words: Şer'iyye Registers, Ayntâb, Charitable Foundation, Dowry, Verdict, Judicial Entitlement, Divider

ÖNSÖZ

Osmanlı Devleti; arkasında zengin bir arşiv, sayısız eser ve müesseseler, dil, kültür ve siyasi tecrübe bırakarak yerini genç Türkiye Cumhuriyetine terk etmiştir. Bu engin mirasın sahipleri olarak geçmişimizi bilmek ve yarınlara atalarımızın yaptıkları büyük işlerin idrakinde olarak ümitle ve heyecanla bakmak durumundayız. Çalışma alanı olarak seçilen Şer‘iyye Sicilleri Osmanlı tarihinin vazgeçilemez arşiv malzemeleridir. Kişilerin birbirleriyle, devletle, dinle ve toplumla olan ilişkilerinin büyük oranda yansıdığı bu belgeler, her geçen gün önemini daha da arttırmadadır.

Bir hayli mesafe kaydedilen şehir tarihçiliğimizin gelişmesinde de Şer‘iyye sicillerinin son derece önemli bir yeri vardır. Şehirlerin idari, sosyal, kültürel ve ekonomik yapısının bütün teferruatıyla yer aldığı sicil defterleri sadece Anadolu toprakları için değil bütün Ortadoğu için kıymetli bilgiler içermektedir.

Sayıları onbinlere varan bu defterler okunmalı ve günümüz insanının anlayacağı hale gelmesi sağlanmalıdır. Yüksek lisans tezimizin konusu olan 149 numaralı Ayntâb Şer‘iyye Sicili bu maksatla ele alınmıştır. Hicri 1294-1296, Miladi 1877-1879 tarihlerini kapsayan, yaklaşık 150 varaktan (294 sayfa) ibaret olan defterin yarısı transkript edilerek değerlendirilmesi yapılmıştır.

Yapılan değerlendirmede Ayntâb şehrinin birçok mahalle ve köylerden oluşan önemli bir yer olduğu görüldü. Müslim ve Gayr-i Müslim ahalinin birlikte yaşadığı, birçok meslek grubunun olduğu, şehrin genel ifadeyle asayiş açısından problemsiz olduğu anlaşıldı. Ticari hayatta önemli bir yeri olan Ermeni kökenli vatandaşların şehirde birçok meslek dallarında çalıştığı tesbit edildi.

İdari açıdan yetkilerini kaybeden kâdı ve nâiblerin tanzimattan sonraki görevlerinin bir hayli azaldığı görüldü. 149 numaralı Ayntâb Şer‘iyye sicilini oluşturan belgelerin neredeyse tamamının medenî hukuku ilgilendiren meseleler olması bu tesbiti doğrulamaktadır. Durum böyle olunca 19. Yüzyılın ikinci yarısından itibaren Şer‘iyye sicilleri devletin işleyişiyle alakalı bilgiden çok İslam hukukunun içtimaî hayattaki tatbikiyle ilgili bilgiler vermektedir. Özellikle evlenme-boşanma, mehir talepleri, veraset dâvâları ve vâsi tayinlerinde bu hukuk sisteminin bütün canlılığıyla tâvizensiz uygulandığı görüldü.

İçinde yaşadığımız şehrin yaklaşık birbuçuk asır önceki durumuna bakılması hedeflenen bu çalışmada yardımlarını esirgemeyen Gaziantep Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Başkanı ve tez danışmanım muhterem hocam

Doç.Dr. Bilgehan Pamuk’a ve şahsında bütün hocalarıma teşekkürü bir borç bilirim. Ayrıca tezin hazırlanması aşamasında yardımlarını esirgemeyen arkadaşlarıma, bölüm personellerine ve aileme teşekkür ederim.

Gaziantep
Eyll 2011

Murat ERYETGİN

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT	ii
ÖNSÖZ	iii
İÇİNDEKİLER	v
KISALTMALAR	viii
BİRİNCİ BÖLÜM	1
GİRİŞ	1
1.1. GİRİŞ	1
İKİNCİ BÖLÜM	3
LİTERATÜR BİLGİLERİ VE ŞER‘İYYE SİCİLİ TRANSKRİPSİYONU	3
2.1. ŞER‘İYYE MAHKEMELERİ VE GÖREVLİLERİ	3
2.1.1. Tanzimat’tan Önceki Dönem	3
2.1.2. Tanzimat’tan Sonraki Dönem ve Şer‘iyye Mahkemelerinin Kaldırılması	4
2.1.3. Kâdı	6
2.1.4. Kâdıların Yardımcıları	9
2.1.4.1. Müfti	9
2.1.4.2. Nâib	9
2.1.4.3. Muhzır	10
2.1.4.4. Subaşı	10
2.1.4.5. Mübâşir	11
2.1.4.6. Müşâvir	11
2.1.4.7. Kâtip ve Hademe	11
2.1.4.8. Kassam	12
2.1.4.9. Vekil	12
2.1.4.10. Şühûdü’l-hâl (Şahitler)	12
2.2. ŞER‘İYYE SİCİLLERİNİN MAHİYETİ VE ÖNEMİ	13
2.3. ŞER‘İYYE SİCİLLERİNDE BELGE TÜRLERİ	17
2.3.1. Kâdı Tarafından Kaleme Alınan Belgeler	17
2.3.1.1. İ‘lâmlar ve Özellikleri	17
2.3.1.2. Huccetler (Senedât-ı Şer‘iyye) ve Özellikleri	20

2.3.1.3. Ma'rûzlar ve Diğerlerinden Farkları.....	21
2.3.1.4. Mürâseleler	23
2.3.1.5. Vakfiyeler	23
2.3.2. Başka Makamlardan Yazılan ve Sicile Kaydedilen Belgeler	23
2.3.2.1. Padişah'tan Gelen Emir ve Fermanlar	23
2.3.2.2. Sadrazam, Beylerbeyi ve Kazasker Buyru'duları.....	24
2.3.2.3. Tezkireler ve Temessükler	24
2.4. ŞER'İYYE SİCİLLERİYLE İLGİLİ YAPILAN BAZI ÇALIŞMALAR.....	25
2.5. GAZİANTEP'İN COĞRAFİ KONUMU VE KISA TARİHÇESİ.....	25
2.6. AYNTÂB ŞER'İYYE SİCİLLERİ	32
2.7. 149 NUMARALI AYNTÂB ŞER'İYYE SİCİLİNİN GENEL DURUMU ...	35
2.8. 149 NUMARALI AYNTÂB ŞER'İYYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYONU	37
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	355
MATERYAL VE YÖNTEM	355
3.1. 149 NUMARALI AYNTÂB ŞER'İYYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYONUNDA TAKİP EDİLEN YÖNTEM.....	355
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	357
BULGULAR VE TARTIŞMA.....	357
4.1. MAHKEME SÜRECİNİN İŞLEYİŞİ VE KÂDİNIN ROLLERİ	357
4.2. 149 NUMARALI AYNTÂB ŞER'İYYE SİCİLİNE GÖRE 1877-1878 YILLARINDA AYNTÂB ŞEHİRİ.....	361
4.2.1. İdari Yapı	361
4.2.1.1. Kazâlar	361
4.2.1.2. Nahiye ve Karyeler	362
4.2.1.3. Mahalleler.....	364
4.2.2. İktisadi Yapı.....	365
4.2.2.1. Osmanlı Para Birimi Olarak Kuruş ve Değeri.....	369
4.2.2.2. Ev Fiyatları	370
4.2.2.3. Tarla, Bağ ve Arazi Fiyatları.....	372
4.2.2.4. Canlı Hayvan Fiyatları	375
4.2.2.5. Yün ve Dokuma Ürünleri Fiyatları.....	376
4.2.2.6. Madeni Malzeme Fiyatları	378
4.2.2.7. Kitap Fiyatları.....	380
4.2.3. Sosyal Yapı	382
4.2.3.1. 1877-1878 de Ayntâb'ta Aile	382

4.2.3.2. Müslim ve Gayr-i Müslim Toplum Arasındaki İlişkiler	387
4.2.3.3. Vakıflar, Medreseler, Camiler ve Mescitler.....	388
4.2.3.4. Aşiretler.....	390
4.2.4. Asayiş ve Adli Vak‘alar.....	390
SONUÇ	394
KAYNAKÇA	396
EKLER.....	399
SÖZLÜK	405
ÖZGEÇMİŞ.....	410

KISALTMALAR

Adı geçen eser	a.g.e.
Adı geçen makale	a.g.m.
Aynı yer	a.y.
Ayntâb Şer‘iyye Sicili	A.Ş.S.
Basım tarihi yok	t.y.
Cilt	c.
Dil Tarih Coğrafya Fakültesi	DTCF
Hicrî	H.
İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi	IRCICA
Rûmî	R.
Milâdî	M.
Millî Eğitim Bakanlığı	MEB
Osmanlı Tarihi Araştırma Merkezi	OTAM
Üniv.	Üniversite
Sayfa	s.
Sayfa sayısı	s.s.
Sayı	S.
Sosyal Bilimler Dergisi	Sos. Bil. Der
Tarih Araştırmaları Literatür Dergisi	TALİD
Türk Dil Kurumu	TDK
Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı	TDAV
Türk Tarih Kurumu	TTK
Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi	DİA
İslam Ansiklopedisi	İA
İslam Araştırma Merkezi	İSAM
Ve diğerleri	vd.

BİRİNCİ BÖLÜM GİRİŞ

1.1. GİRİŞ

Tarih; sadece savaşlar, ardından yapılan antlaşmalar ve siyasi olaylardan ibaret değildir. Bilakis bu gibi siyasi olayları tetikleyen sosyal, kültürel ve iktisadi gelişmeler yumağıdır. İnsanlık tarihinin en büyük savaşlarından biri olan Haçlı Seferlerini anlamak için Avrupa'nın ortaçağdaki ekonomik yapısının iyi bilinmesinin gerektiği gibi, Türk tarihinin en önemli devletlerinden biri olan Selçukluların kuruluş macerâsındaki Oğuzların sosyal ve ekonomik yapısının bilinmeden Selçukluların neden Anadolu'ya geldiği açıklanamaz. Bunun gibi Selçuklunun ve Osmanlının kıyı kentlerini fethetmeleri, Oğuz boylarının Balkanlara kadar olan iskân politikası, İstanbul'un fethi, Coğrafi keşifler, Fransız İhtilali, ABD'nin ortaya çıkışı ve Dünya Savaşları gibi olayların ardında ya ekonomik sebepler ya da sosyal olgular bulunmaktadır.

Buradan hareketle Osmanlı Devleti'nin tarihinin iyi anlaşılmasında hiç şüphesiz bu sosyal ve ekonomik yön hayati önemi haizdir. Osmanlı Devleti arkasında milyonlarca arşiv vesikası bırakmıştır. Bu belgeler içinde Şer'iyeye Sicillerinin son derece önemli bir yeri vardır. Ne yazık ki bu sicillerin büyük bir kısmı henüz okunamamıştır. Gerek tasnifteki hatalar, gerekse kayıp olan ciltler ve ulaşılamayan belgeleri düşünürsek henüz katalog çalışmaları bile tam manada tamamlanamamıştır. Dolayısıyla sosyal ve ekonomik tarihimiz gerçek anlamda henüz yazılmamıştır.

Bu doğrultuda yapılan yüksek lisans çalışmasında Ayıntâb Şer'iyeye Sicillerinden biri olan 149 numaralı defter konu edinildi. Yaklaşık 300 sayfadan ibaret olan bu defterin ilk 150 sayfasının transkript ve değerlendirilmesi yapıldı. Amacımız yaşadığımız bölgenin yaklaşık birbuçuk asır önceki sosyal, ekonomik ve kültürel yapısını kavramaktır.

Çalışmanın ilk kısmındaki girişten sonra, ikinci kısmında Şer'iyeye Mahkemeleri ve Siciller hakkında ayrıntıya girilmeden genel literatür bilgisi

sunuldu. Ulaşılabildiği kadar şer‘iyye sicilleriyle ilgili çalışmalar belirtildi. Halkın içinde olduğu birçok olayın yansıdığı bu mahkemelerin işlevi, görevlileri ve tarihi gelişim süreci üzerinde duruldu. Ayrıca asıl çalışılan alan olan Gaziantep’in konumu ve kısa tarihçesi belirtilerek Ayntâb Şer‘iyye Sicilleri hakkında bilgiler verildi ve çalışılan 149 numaralı defterin yarısının transkripi yapıldı. Üçüncü kısmında ise materyal ve yöntemler belirtildi. Çalışmanın dördüncü kısmında elde edilen bilgi ve bulgular değerlendirilip, bu bilgiler ışığında Ayntâb’ın 1877-1878 yıllarını kapsayan dönemde idari, adli, sosyal ve ekonomik yapısı incelendi. Bazı tablolarla dönemin mahalle ve köyleri, sosyal yapıları, meslek grupları, canlı ve cansız eşya fiyatları belirtildi.

Çalışmanın son kısmına orjinal belgelerden örnekler eklendi ve muhteva olarak fazla zengin olmasa da ilk etapda işe yarayacak kısa bir sözlük verildi.

İKİNCİ BÖLÜM LİTERATÜR BİLGİLERİ VE ŞER'İYYE SİCİLİ TRANSKRİPSİYONU

2.1. ŞER'İYYE MAHKEMELERİ VE GÖREVLİLERİ

2.1.1. Tanzimat'tan Önceki Dönem

Osmanlı Devleti'nin kurulduğu dönemden XIX. yüzyılın ortalarına kadar hukûkî ihtilafların çözüm yeri şer'î mahkemeler olmuştur. Bu mahkemeler dil, din, ırk farkı gözetmeksizin herkesin müracaat ettikleri yerler olarak kâdı veya nâib idaresindeydiler. Osmanlı Devleti'nde örfî dâvâlara bakmakla görevli bulunan özel bir mahkeme hiçbir zaman mevcut olmamıştır. Esasen bu uygulama önceki İslam devletlerinin hukuki geleneklerine de uygun düşmektedir. Dolayısıyla şer'î mahkemeler, yalnız şer'î hukukun alanına giren dâvâları değil aynı zamanda örfî hukukla ilgili konuların da mercii idi. Merkezden gelen hüküm ve fermanlar ile bunların derlenmesi yoluyla oluşturulan kanunnameler kâdılarına gönderilir ve tatbik edilmesi istenirdi¹.

Osmanlı Devletindeki şer'î mahkemelerde şer'î ve hukuki bütün meseleler Hanefî mezhebi üzerine hal edilirdi. Şer'î mahkemelerden başka da mahkeme yoktu². Osmanlı mahkemesi daha önceki ve çağdaşı İslâm devletlerinde görülen örneklere nispetle gelişmiş bir yapı arz eder. Her şeyden önce Osmanlı mahkemesinin görev ve yetki alanı genişlemiştir; hem şer'î hem örfî dâvâlarda tek yetkili mahkeme konumundadır. Gayr-i Müslimlerle ve bilhassa din adamlarıyla ilgili bazı dâvâlar ve hazineye intikal etmiş mirasçısız terekeye yönelik bir kısım istihkak dâvâları bir tarafa bırakılacak olursa Osmanlı mahkemesinin görev ve yetki alanına girmeyen herhangi bir hukuki ihtilaf yok gibidir³. Osmanlı Devleti'nde Şer'iyye mahkemeleri Emevi, Abbasi, Selçuklu ve Memlûk devletlerinde görülen adli yapının en gelişmiş ve en son halkasını oluşturmaktadır. Şer'îyye mahkemeleri Osmanlı adliye teşkilatının omurgasıdır⁴.

Nikâh, izdivaç, miras taksimi, yetim ve mal-i gaibin muhafazası, vasi tayin ve azli, vasiyetlerin ve vakıfların hükümlerine riayet edilmesinin nezareti, cürüm

¹ M. Akif Aydın. (1994). Osmanlı'da Hukuk. Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi, Editör Ekmeleddin İhsanoğlu, (IRCICA) Yayınları. c.I, İstanbul, ss.391-395.

² İsmail Hakkı Uzunçarşılı.(1988).Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilâtı. TTK, Ankara, s.83

³ M.Akif Aydın.(2003). "Mahkeme". Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi, Güzel Sanatlar Matbaası, c.XXVII, Ankara, s.342.

⁴ M. Akif Aydın. (2005). Türk Hukuk Tarihi, 5. Baskı, Ufuk Yayınları, İstanbul, s. 83

ve cinayet ve sair bütün dâvâlar, hûlâsa şer'î ve hukukî bütün muamelat kadılar tarafından⁵ bu mahkemelerde görülürdü.

Şer'îyye mahkemelerine Gayr-i Müslimler de müracaat edebilirdi. Lakin Gayr-i Müslimlerin ve müste'menlerin anlaşmazlıkları genel olarak cemaat ve konsolosluk mahkemelerinde giderilirdi⁶.

Şer'îyye mahkemelerinin özellikle ilk dönemlerde belli bir makam binası yoktu. II. Mahmud döneminde şer'îyye mahkemeleri ve kâdılar hususunda önemli değişiklikler yapılmıştır. 1837 yılında İstanbul Kâdısı'nın makamı Bab-ı Meşihât'taki boş odalara taşınmış ve ilk kez resmi bir mahkeme binasında yargı görevi ifa edilmeye başlanmıştır. Yine aynı yılda kâdılar şeyhulislamlığa bağlandı. Bu arada kâdılardan idari ve mahalli idare yetkileri de alındı. Bu durum 1913 yılına kadar devam etti⁷.

2.1.2. Tanzimat'tan Sonraki Dönem ve Şer'îyye Mahkemelerinin Kaldırılması

1839 yılında Gülhâne Hatt-ı Hümayun'u ile başlayan Tanzimat döneminde, her konuda olduğu gibi şer'îyye mahkemeleri konusunda da önemli gelişmeler olmuştur. Bu düzenlemede üzerinde en çok durulan unsur hukukî meselelerdir. Bu nedenle hukukî düzenlemeler hızlıca yapılmıştır. Tabi ki bundan en çok şer'îyye mahkemeleri etkilenmiştir.

Şer'îyye mahkemeleri, Osmanlı devleti'nde Tanzimatın ilanına kadar asli genel mahkemelerdi (Mehâkim-i Umûmiye) ve hukuki, cezai, idari, askeri, mali her çeşit dâvâya bakarlardı. Bu tarihten itibaren Fransa örneğine göre yeni mahkemelerin kurulması bunların vazife sahalarını gitgide daraltmış; nihayet İkinci Meşrutiyet'ten sonra şer'îyye mahkemeleri asli ve genel mahkemeler olmaktan çıkmışlardır. Böylece Müslüman halk bakımından şer'îyye mahkemeleri de Avrupa'daki kilise mahkemelerinin (veya Osmanlı ülkesindeki ruhani meclislerin) konumuna düşmüştür⁸.

⁵ Uzunçarşılı. a.g.e. s.108

⁶ Cemaat mahkemeleri; Osmanlı devletinin Müslüman olmayan halkının din ve mezhep yönünden bağlı bulundukları cemaatlerin mahkemeleri idi. Bunlar kendi cemaatlerine bağlı kimseler arasında Medeni halleri ve ihtilafları örf ve adetlerine göre görmekteydi. Konsolosluk mahkemeleri ise kapitülasyonlardan faydalanan yabancı devletlere mensup kimseler arasında çıkan ihtilafları görürlerdi. Enver Z. Karal. (1995). Osmanlı Tarihi. c.VI, TTK. Yayınları, Ankara, s.130-131.

⁷ Ahmet Akgündüz vd.(1988).“Şer'îye Sicilleri” Mahiyeti Toplu Katologu ve Seçme Hükümler. TDAV Yayınları, No: 52, c.I, İstanbul, s. 77.

⁸ Ekrem Buğra Ekinci.(2004). Tanzimat ve Sonrası “Osmanlı Mahkemeleri”, Arı Sanat Yayınevi, İstanbul, s.237.

XIX. yüzyılın ilk yarısına gelinceye kadar şehirlerin idaresi bütünüyle kâdırlara ait olup, uhdelerinde adliyenin yanı sıra mülki, idari, mali ve belediye vazifeleri de vardı. Bir başka deyişle kâdırlar bulundukları kazanın hem hâkimi, hem kaymakamı, hem de belediye reisiydi. Bu işlerini doğrudan ve yerine göre naipileri vasıtasıyla yerine getirmekteydiler. Sultan II. Mahmud zamanında memleket idaresinde merkeziyetçiliği daha da artırıcı reformlara girişildi. Bu arada taşra idarecilerinin o zamanlar revaçta olan fen bilgilerine aşina olması aranmaya başlamıştı. 1826 yılında merkezde İhtisab nezareti ve taşrada İhtisab müdürlükleri kuruldu. Şehirlerin belediye ve asayiş ile alakalı işleri bunlara verildi. Şehrin imar ve iskânla alakalı işleri 1831’de kurulan Ebniye-i Hassa müdürlüğüne, vakıflara dair işler peyderpey 1826’da kurulan Evkaf Nezaretine, taşraların mali ve idari işleri ise 1840’da bunlara gönderilmeye başlanan muhassıllara verilince kâdırların fonksiyonları gitgide azalmış oldu. Zamanla kendilerinde yalnızca adli işler kaldı⁹.

1867 yılında şer‘iyye mahkemeleri dışında bir takım idarî ve adlî mahkemeler kuruldu ve bunların görevleri belli alanlara inhisar ettirildi. 1867 tarihli Divan-ı Ahkâm-ı Adliye Nizamnâmesi ile aile, miras, vakıf, şahsa karşı işlenen suçlar ve cezaları gibi hukuk-u şahsiye dâvâları dışındaki hususlar, şer‘iyye mahkemelerinin yetki alanından çıkarıldı ve aynı tarihli Şûray-ı Devlet Nizamnâmesi ile de şer‘iyye mahkemelerinin idarî yargı yetkileri tamamen ellerinden alındı. Nizâmiye Mahkemeleri, 1870 yılındaki bir nizamnâme ile kurulunca Osmanlı adliyesindeki birlik bozuldu ve iki adlî mahkeme ayrı ayrı sahalarda yargı görevini yürütmekle görevlendirildi. 1876 tarihli Nizamnâmelerle kurulan havale ve icra cemiyetleri de kendi sahaları ile ilgili yetkileri şer‘iyye mahkemelerinin elinden almışlardır. 1871 yılındaki Nizamnâme ile Nizamiye Mahkemeleri yurt çapında teşkilâtlandırılınca, şer‘î denilen konular dışındaki bütün yargı yetkileri bunlara devredildi ve hatta taşralarda kısmen vazifesiz kalmış olan kâdırlara Nizamiye Mahkemelerinin reisliği tevcih edilmeye başlandı¹⁰.

1873 yılında şer‘iyye mahkemelerinin bir üst mahkemesi mahiyetinde bulunan ve yüksek bir şer‘î mahkeme olan Meclis-i Tetkikat-ı Şer‘iyye kuruldu. Bu meclis, fetvâhânen kendisine havale edilecek olan dâvâ ve meseleleri bir temyiz mahkemesi olarak inceleyecekti. Şer‘î mahkeme kararlarının şer‘î

⁹ Ekinci, a.g.e. s.s. 138–139.

¹⁰ A.Akgündüz.(2002). İslam Hukukunun Osmanlı Devleti’nde Tatbiki: Şer‘iyye Mahkemeleri ve Şer‘iyye Sicilleri, Türkler, c.X., Ankara, s.95.

hükümlere aykırılığı söz konusu ise, durumu gerekçeleriyle beraber Şeyhülislâm'a arz edecekti. Şer'îyye mahkemelerinin üstünde bulunan Fetvâhane-i Âli de, şer'îyye mahkemelerinin kararları hususunda temyiz ve istinaf yetkilerine sahip yüksek bir mahkeme olarak 1875 yılında kurulmuştu. Zaten burada halledilemeyen dâvâlar, Meclis-i Tetkikat'a havale edilecekti.

1913'de Kanun-u Muvakkat ile şer'îyye mahkemelerinin teşkilât ve görevleri yeniden düzenlendi. Bu düzenleme önemli yenilikleri ihtiva ediyordu. Mülâzemet usulü ve sınırlı süreli kâdılık düzeni tamamen kaldırıldı. Kâdılık için en az 25 yaşını doldurma şartı getirildi ve 1885'de Mektebi Nüvvâb, 1908'de Mekteb-i Kuzât ve 1909'da ise Medreset'ül Kuzât adını alan hukuk fakültesinden mezun olmayanların hâkim olamayacağı hükme bağlandı. Bu arada 1914'te Islâhı Medâris Nizamnâmesi ile Dar'ül-Hilâfet'il-Âliye adıyla yüksek bir dini okul açıldığını da kaydedelim. Ve nihayet 1916 yılında kazaskerlik ve evkaf mahkemeleri de dâhil olmak üzere bütün şer'îyye mahkemeleri, Adliye Nezâreti'ne bağlanmış ve Temyiz Mahkemesi'nde şer'îyye adıyla yeni bir daire teşkil olunmuştur.

Mütârekeden sonra 1919 tarihli Kararname ile tekrar Şeyhülislâmlığ'a bağlanan şer'îyye mahkemeleri, 1917 tarihli Usûl-i Muhâkeme-i Şer'îyye Kararnâmesi ile sıhhatli bir yapıya kavuşturulmuştur. TBMM'nin teşkilinden sonra 4 sene daha aynı kararname uygulanmış ise de, 1924 tarihli Mahâkim-i Şer'îyye'nin ilgasına ve Mahâkimin Teşkilatı'na ait Ahkâmı Muaddil Kanun ile bu mahkemelere son verilmiştir¹¹.

Şer'îyye mahkemeleri binlerce defter ve karar/dâvâ örnekleriyle yerini batı tarzında ki modern mahkemelere bıraktı.

2.1.3. Kâdı

Şer'îyye mahkemelerinde en büyük göreve sahip bir unvan olarak kullanılan "kâdı" kelimesi, Arapça "kazâ" kökünden türetilmiştir. Kâdı sözlükte hüküm, karar, hâkimlik mânâlarını içerir¹².

Osmanlılar kendilerinden önceki İslâm devletlerinin geleneklerine uyarak kâdı tayininde çok titiz davrandılar. Zira İslâm'a göre adaletle hükmetmek bu dinin en önemli prensiplerinden biridir. Bu bakımdan Osmanlılar herhangi bir

¹¹ Akgündüz. a.g.m. s.96

¹² Ebu'l-Ula Mardin. (1967). "Kadı", maddesi, İA. c. VI, MEB Yayınları, İstanbul. s.42

kimseyi değil her yönüyle tanınmış âlim ve güvenilir kimseleri bu makama getiriyorlardı.

Hâkim tayin etmek, devlet otoritesinin varlığının aslî sembolü olduğu için, ilk kâdının Osman Gâzi zamanın meşhur âlimlerinden Dursun Fakih olduğu kabul edilir. İlk zamanlarda en büyük kâdılık İznik ve sonra Bursa kâdılığı olup, fethedilen yerlerde de ikinci ve üçüncü derecelerde kâdılıklar ihdâs olunmuştu. Kâdılarla idare edilen mahallere İslâm tarihindeki geleneğe uyularak kazâ denilmiş ve bu isim günümüze kadar gelmiştir. Kâdı, idarî ve hukukî bütün hükümlerin yürütücüsü demek olup, aynı zamanda hükûmetin emirlerini de yerine getiren bir makamdı. Kâdıların *hâkimü's-şer'* ve daha sonra kısaca hâkim de denilmiştir. Kâdının hüküm verdiği yere *meclis-i şer'* denirdi. Kâdı olabilmek için öncelikle yüksek dinî ilimler ile devrin fen bilgilerinin okutulduğu medreselerin yüksek kısmından mezun olmak şartı vardı. Bunun yanında, asgarî olarak şâhidlik yapabilecek vasıfları taşıması gerekirdi. Nitekim Mecelle'de "Hâkimin evsâfı beyânındadır" başlığı altında, "Hâkimin, hakîm, fehîm, müstekîm, emîn, mekîn, metîn; mesâil-i fikhiyyeye ve usûl-i muhakemeye vâkıf ve deâvi-yi vâkıayı onlara tatbikan fasl ve hasma; ayrıca temyiz-i tâmme muktedir olmalıdır" diyor. Kâdı olabilmenin şartları şunlardır:

1-Kâdı, âkil, bâliğ ve hür olmalıdır. Çocuğun, delinin ve kölenin kâdılığı muteber değildir.

2-Kâdı, ancak Müslümanlardan olabilir. Ancak Hanefî mezhebinde zımmilerin kendilerine hâkim olarak tayin edilmeleri mümkündür. Nitekim Osmanlı Devleti'nde Tanzimat'tan sonra nizâmîye mahkemelerinde Gayr-i Müslimler âzâ olarak bulunmaktaydı.

3-Kâdı, erkek olmalıdır. Kadınlar, Hanefî mezhebine göre ancak hadd ve kısas türünden cezâ dâvâları dışında mâlî haklara dair hususlarda hâkimlik yapabilirler.

4-Kâdı, âdil olmalıdır. Âdil, hasenâtı seyyiâtına galip kimse demektir. Ancak Hanefî mezhebine göre fâsığın hâkim olarak tayini muteberdir. Çünkü kendisi fâsık da olsa, hukuka uygun hükmetmek mecburiyetindedir. Aksi takdirde hükmü bozulup, kendi de azlolunur.

5-Kâdı'nın göz, kulak gibi his uzuvlarının sağlam olması lâzımdır. Kâdının hükmettiği kimselerin konuştuğu lisanı bilmesi elbette aranan bir keyfiyettir, ancak şart değildir. Tercüman vâsıtasıyla tarafları ve şâhidleri dinlemek mümkündür. Kâdının mahallî örfleri nazara alması mecburiyeti, beraberinde mahallî lisanları da

bilmeyi gerektirir. Osmanlı kâdıları öncelikle Türkçe ve Arapçadan başka, çoğu zaman vazife yaptıkları mahallin lisanınıda bilirdi.

6-Kâdının, ilim sâhibi olması aranır. Kâdılar, medrese tahsili görüp icâzet alarak kazasker konağında mülâzemet defterine ismini kaydettirenlerden tayin olunurdu. Medreseden çıkıp kazasker divanına mülâzemet edenler, müderris olmak istemeyip kâdılık etmek isterlerse, doğrudan doğruya kazâ kâdılıklarına tâyin edildikleri gibi; bir müddet müderrislik edip sonra kâdı olmak isteyenler de müderrisliklerinin derecesine göre kazâ, sancak ve eyâletlerden birinin kâdısı olurlardı. Rumeli ve Anadolu kazaskerleri başlangıçtan 150 akçelik kâdılıklara kadar olan terfileri, bizzat; bundan yukarısını ise sadrîâzam vasıtasıyla padişaha arzederlerdi. XVI. asırdan sonra Şeyhülslâmlık, bir takım üst rütbeli kâdılarını tâyin etme salâhiyetini kazanmış; XVII. asırdan sonra ise kazaskerlerin tayininde de rol oynamaya başlamıştır. Bir yere tayin edilen kâdıya hukukî kararları icrâyâ mezun olduğuna dair padişahın tuğrasını taşıyan berat verilir ve aynı zamanda bağlı olduğu kazaskerden de mühürlü mektup alarak vazifesine giderdi. Kâdıdan, berat harcı olarak da bir mikdar vergi hazîne ve kazasker nâmına tahsil olunurdu. Bazen bu mikdar kâdının ilk aylığına kadar çıkmakta ve bazı müelliflerde kâdılıkların satıldığı zannını uyandırmıştır. O zamanlar Avrupa’da hâkimlik ve yüksek rütbeli memuriyetler, en yüksek parayı verene ihâle edilirdi¹³.

Tanzimat Dönemi ve daha doğrusu II. Mahmut ve onu takip eden dönem, yargı organları açısından da yeniden düzenlemelere sahne olan bir devredir. Tanzimat’tan önce Osmanlı ülkesindeki yargı gücünü tek başına denecek kadar müstakil olarak kullanan şer’îye mahkemelerinin, daha doğrusu kâdılarının bu yetkileri II. Mahmut’tan itibaren daraldı. Bununla beraber 1837 yılında İstanbul Kâdısının makamı, Bâb-ı Meşihat’taki boş odalara taşındı ve ilk defa resmî bir mahkeme binasında yargı görevini ifaya başladılar.

1838 yılında kadıların yetkilerini kötüye kullanmalarını önlemek ve mevcut usulsüzlükleri ortadan kaldırmak amacıyla Tarik-i ilmîye dair Ceza Kanunnâme-i Hümayunu yürürlüğe konmuştur. İlk yıllardan beri kâdılar kazaskerlere ve kazaskerler de padişahın mutlak vekili olan sadrazamlara bağlı ve onların namına Şer’î hükümleri icra edegeldikleri halde, kazaskerler Tanzimat’ın başında Şeyhülslâmlığa bağlanmış ve şeyhülslâmlar Meclis-i Vükelâ’ya alınmıştır. 1837

¹³ Ekrem Buğra Ekinci.(2008). Osmanlı Hukuku, Arı Sanat Yayınevi, İstanbul, s.369-370.

yılında kazaskerlikler birer mahkeme olarak Bâb-ı Meşihat'a nakledilmiş ve bütün kâdılar şeyhülsîlâma bağlanmıştır¹⁴.

12 Mart 1917 tarihli kanunla kazaskerlik, muhallefât ve evkaf mahkemeleri de dâhil olduğu halde, bütün şer'î mahkemeler ve ona bağlı olan daireler Adliye Nezaretine devredilmiş, 8 Nisan 1924 tarih ve 469 nolu şer'î mahkemelerin ilgasına dair kanunla adı geçen mahkemelerin bütün görevleri asliye mahkemelerine tevdi olunmuş ve bu tarihten sonra Türkiye'de kâdılık ünvanına son verilmiştir¹⁵.

2.1.4. Kâdıların Yardımcıları

Günümüz adliyesinde nasıl ki hâkimden başka görevliler varsa Osmanlı adliye teşkilatında da kâdıdan başka görevliler bulunmaktaydı. Bunların çoğu kâdının yardımcısıydı.

2.1.4.1. Müfti

Müfti, bir hukukî mesele hakkında vârid olan suale İslâm hukuku kâideleri çerçevesinde cevap veren kimsedir. Bunlar kâdılara bağlı olmamakla beraber, kâdıların müşâviri durumundaydı. Müftiler, şeyhülsîlâmın arzı ve veziriâzâmın telhisi (üst yazısı) ile padişah tarafından tayin olunurdu. Bazı yerlerde kâdılık, müftilik veya müderrislik tek şahısta birleşebilirdi. Müfti bulunmayan kazâlarda bunun vazifesini kâdı yapardı. Taraflar mahkemeye gitmeden müftiye mürâaatla ihtilaflarını kolay ve ucuz yoldan halledebilecekleri gibi; mahkemeye gittikten sonra da müftiden fetvâ alıp mahkemeye ibrâz edebilirlerdi. Öte yandan kâdı da bir hukukî ihtilafların çözümünde tereddüde düşerse, müftiden fetvâ sorabilir; aldığı cevaba göre hareket ederdi¹⁶.

2.1.4.2. Nâib

Nâibin lûgat mânası vekil demektir¹⁷. Osmanlı hukukunda iki manaya gelir. Birincisi bütün kâdılar, sultanın vekilleri olduklarından bunlara da nâib ve bunun çoğulu olan nüvvâb denilir. İkincisi ise kâdıların kendi yerlerine dâvâyâ bakmak üzere görevlendirdikleri şahıslara denir ki kastedilen mânâ budur¹⁸. Kâdı, eğer kendisine bu salâhiyet verilmişse, kendi yerine veya kazâ mahallinin muhtelif köşelerine nâib adıyla bir vekil vazifelendirebilir. Osmanlı Devleti'nde tekâüt

¹⁴ Akgündüz. a.g.m. s.94

¹⁵ Mardin. a.g.m. s. 45

¹⁶ Ekinci, a.g.e. s.376.

¹⁷ Mehmet Zeki Pakalın.(1993). "Nâib", Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, c. II, MEB Yayınları, İstanbul, s. 644

¹⁸ Akgündüz vd. a.g.e. c.I, s.72

maaşı mahiyetinde bazı uzak kazâlara tayin olunan yüksek rütbeli kâdılar, buraya gitmeyerek yerlerine nâib gönderirlerdi. Buna *arpalık nâibi* denirdi. İstanbul, Şam, Bağdad gibi büyük merkezlerde, kâdılar işlerinin çokluğuna mebni, vekâleten tâli derecede ehemmiyetli dâvâları dinlemek üzere nâib vazifelendirirdi. Buna *bâb (kapı) nâibi* denirdi. Bunların maaşlarını kâdî verdiği gibi; hükümlerinden de kâdî mesuldü. Nâibler, kâdının olmadığı zamanlarda yerine bakabildikleri gibi; keşif gibi bir işi yürütmek üzere muvakkaten tayin olunabilirlerdi. Kâdî adlî vazifesinin dışındaki işlerini yürütmek üzere de nâib tâyin edebilirdi. Nitekim *gece nâibi*, geceleyin vukua gelen adlî işlerin ilk soruşturmalarını yapar; seyyar *ayak nâibi* de kâdının çarşı-pazarla alâkalı işlerini yürütürdü. Osmanlılarda Hanefî kâdılar tayin edildiği halde; diğer Sünnî mezheplerden halkın ekseriyette olduğu yerlerde bu mezheplerden nâibler Hanefî kâdisına bağlı olarak vazife yapardı. Hanefî kâdisı, tarafları başka mezhepteki bazı dâvâları (âile hukuku gibi), talep hâlinde, dâvâlarının mezhebinden nâiblere havâle ederdi. Demek ki nâibler bazen kâdının yerine geçer; bazen de işlerin çokluğu veya kazâ mahallinin genişliği sebebiyle kâdırlara yardımcı olurdu¹⁹.

2.1.4.3. Muhzır

Muhzır; Arapça huzura getiren demektir. Şer‘î mahkemelerde kullanılan tâbire mukabil hukuk ve ceza mahkemelerinde mübâşir denilir²⁰. Dâvâcı ve dâvâlıları mahkemeye celbeden ve icabı halinde bu günkü emniyet görevlilerinin ve savcının bazı görevlerini ifa eden memurdu²¹. Bunlar bazen mahkeme kâtibliği vazifesi de yaparlardı. Tanzimat’tan sonra nizâmîyye mahkemelerinde muhızrların yerini mübâşirler almıştır. Bunlar, mahkemenin idare ve inzibatı ile tebliğ ve celb işlerine bakardı.

2.1.4.4. Subaşı

Subaşı asker başı anlamına gelmektedir. Osmanlı Devletinde ise bu kelime şehrin korunması anlamına gelir. Subaşı keyfî olarak tasarrufta bulunamaz; kâdının hükmüne göre hareket ederdi. Devletin otorite zayıflığında zaman zaman subaşının reayaya baskı yaptığı görülmüştür²².

Mahkeme kararlarının yerine getirilmesini merkezde *çavuşlar*, taşrada ise merkezden tayin olunan *subaşılar* yapardı. Küçük kabahatler hâricinde, mahkeme

¹⁹ İkinci. a.g.e. s.377

²⁰ Pakalın. a.g.e. s. 572

²¹ Akgündüz vd. a.g.e. s. 72

²² İlber Ortaylı.(1979). Türkiye İdare Tarihi, Ankara, s. 198-199

kararı olmaksızın subaşının cezâ vermeye salâhiyeti yoktu. Subaşı, şehir ve kazâların zâbita ve polis müdürü idi. Kol gezerek suçluları takip eder ve mahkemeye çıkarır; pazar ve mahallelerin âsâyişini temin ve temizliğini teftiş eder; kaldırımları tâmir ettirir; yıkılmaya yüz tutmuş evlerin yıktırılması için mimarbaşına haber verirdi. Ayrıca bir takım örfî vergileri toplardı²³.

2.1.4.5. Mübâşir

Arapça bir işe başlayan, başlayıcı demektir. Mahkemelerde celp ve tebliğ işlerinde kullanılan memurlara verilen addır²⁴. Bu manada muhızır ile eş anlamlıdır ve bunlar bazen çavuşların vazifelerini de yaparlardı. Bazen de sorgu hâkiminin görevlerini yaptıkları görülürdü²⁵.

2.1.4.6. Müşâvir

Kâdıların icâbı halinde fetva istedikleri ve danıştıkları ulemâyâ denirdi. Osmanlı Devleti'nin son zamanlarında ve özellikle 1913 tarihli Hükâm-ı Şer' ve Mehâkim-i Şer' iye Kanun-u Muvakkatı ile Kazaskerlikler, İstanbul, Evkaf, Galata ve Üsküdar kâdılıklarıyla vilâyet merkezlerinde işi çok olan şer'î mahkemelerde ihtiyaca göre bir veya iki müşâvir kadroları ihdas edilmişti. Müşâvirler kâdılık yapabilecek vasfa sahip şahıslar arasından seçildiği için bazı kâdılıkların müşâvirleri tek başına hüküm verme yetkisine sahipti²⁶.

2.1.4.7. Kâtip ve Hademe

Şer' iye mahkemelerinde önemli bir görev olan kâtipliğe, güvenilir, sağlam, dâvâları tutanağa geçirmede ve i'lamları tanzim usulünde (sakk-ı şer') mâhir olan şahıslar getirilirdi. Kâtibin en önemli vazifesi, tarafların iddealarını ve şahitlerin beyanlarını doğru olarak zabta geçirmekti. Mahkeme kâtiplerinin tayininde kâdının arzı şarttı. Geçici olarak berât-ı şerif almadan bu görevi ifa edenler, daha sonra berât ile göreve getirilirlerdi. XVIII. yüzyılda yerli halktan kâtip tayin edilmemesine gayret gösterildiğini yapılan araştırmalar ortaya koymaktadır. 1913 tarihli Hükâm-ı Şer' ve Mehâkim-i Şer' iye Kanunu her mahkemede bir başkâtip ile yeteri kadar kâtibin bulundurulmasını hükme bağlamıştı²⁷.

²³ Ekinci. a.g.e. s.378

²⁴ Pakalın. a.g.e. s. 592

²⁵ Akgündüz vd. a.g.e. s. 74

²⁶ Akgündüz vd. a.g.e. s. 75

²⁷ Akgündüz vd. a.y.

Hademeler ise mahkeme işlerinde ilgili evrakların getirilmesi, duruşma güvenliğinin sağlanması ve benzeri ayak işleriyle meşgul olurlardı. Hademeler sadece dâvâlardan değil, defter tanzimi ve benzeri cihetlerden de ücret alırlardı²⁸.

2.1.4.8. Kassam

Ölülerin miraslarını taksim işiyle uğraşan şer'î memurlar hakkında kullanılır bir tabirdi. Arapça kassam; “terekeyi taksim eden şer'î memur; kısım kısım ayıran, veren” diye izah edilmiştir²⁹. Osmanlı adlî teşkilâtında iki sınıf kassam vardı. Birincisi kazasker kassamları, ikincisi ise şer'î mahkemelerin bulunduğu yerlerde mevcut olan kassamlardı. Kassamların belli maaşları yoktu. Taksim ettikleri terekenin belli bir payını resm-i kısmet adı altında tahsil ederlerdi³⁰. Vefat edenlerin terekelerini vârisler kendi aralarında karşılıklı rızâ ile istedikleri gibi taksim edebilirlerdi. Vârisler anlaşılmazsa veya aralarında yetim veya gâib varsa, yahud mûris askerî bir şahıs ise, bu takdirde taksim mahkemece şer'î miras hukukuna göre yapılırdı. Kassam olmayan yerlerde bu işi bizzat kâdı yapardı³¹.

Tanzimattan sonra kassamlık kaldırılmış, sadece İstanbul kassamlığı görevine devam etmiştir.

2.1.4.9. Vekil

Şahıslar dâvâlarını bizzat takip edebilecekleri gibi, vekil marifetiyle de yürütebilirlerdi. Tanzimat'tan sonra nizâmiyye mahkemelerinde dâvâ takip etmek üzere dâvâ vekili ve muhâmi adıyla avukatlar vazife yapmaya başladı. Dâvâ vekilleri, fikhın husûmete vekâlet hükümlerine göre faaliyet gösterirdi. Taraflar mahkeme huzurunda hazır bulunmadıkça dâvâ görülemezdi. Gâib olup, mahkemede hazır bulunmayan kimsenin yerine, kâdı bir vekil-i musahhar tayin eder, dâvâyı böylece bakılırdı³².

2.1.4.10. Şühûdü'l-hâl (Şahitler)

Mahkemelerde, âdil karar verildiğini ve aleniyeti tesbit maksadıyla, en az iki kişi hazır bulunurdu. Bunlara şühûdü'l-hâl(hâl şahidleri) denirdi. Dâvâyı dinler; gerektiğinde kâdı tarafından kendileriyle istişârede bulunulabilir; fakat karara asla katılmayarak, dâvânın cereyanı ile verilen hükmün birbirine mutâbık olduğuna

²⁸ Akgündüz vd.. a.g.e. s. 75

²⁹ Pakalın. a.g.e. s. 209

³⁰ Akgündüz vd. a.g.e. s. 76

³¹ Ekinci. a.g.e. s.377

³² Ekinci. a.g.e. s.378

dair hazırlanan i'lâmı imzâlardı. Bunların hazır bulunmadığı veya hükmü imzâlamadığı dâvâ muteber sayılmazdı. Şühûdü'l-hâl, beldenin ileri gelenlerinden veya dâvânın alâkadarlarından olabilirdi. Mahkemeye müdahale ve rey verme gibi hakları olmamakla beraber, kâdının âdil karar vermesinde oldukça tesirleri vardı. Bir başka deyişle kâdı, bunların huzurunda ve göz göre göre adalete aykırı bir hüküm veremezdi. Bunlar, Avrupa ve bilhassa Anglo-Sakson hukuk sistemindeki jüriye benzetilirse de, statülerinin farklı olduğu âşikârdır. Şühûd, jüriden farklı olarak, hâdiseyi tesbit edemez ve karara katılamazdı³³.

2.2. ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN MAHİYETİ VE ÖNEMİ

Şer'î mahkemelerin muamelâtına müteallik şer'î hüküm ve kararları havi tuttukları ve ekserisi eni dar ve boyu uzun olan defterlere sicillât-ı şer'îyye denilirdi³⁴. İlk dönemlere ait Şer'îyye Sicil Defterleri genelde pek az farklarla aynı özelliklere haizlerdi. Ancak Tanzimat'tan sonraki Şer'îyye Mahkemelerine ait sicil defterlerinde, şahitleri tezkiye eden şahısların isim ve adresleri de yazıldığı ve verilen kararların gerekçeleri daha geniş tutulduğu için ilam ve hüccetler daha çok yer kaplamış ve dolayısıyla bu dönemdeki Şer'îyye Sicil Defterleri de eskilerinden daha büyük ve hacimli olmuştur³⁵. Bütün sicil defterlerinin başında genellikle dili Arapça olan dibace yani bir giriş kısmı vardır. Burada şer'î hükümlere ve bunları vaz'eden Allah ve Peygamberine saygı arz edilmekte, daha sonra sicili tutan hâkimin ismi ve vazife unvanı kaydedilmektedir. Çoğu kere sicili tutan kâdının tayin berat veya buyrultusu da defterin başına yazılmaktadır³⁶.

Şer'îyye sicillerinde fermanlar, beratlar, hüccetler, vakfiyeler gibi birçok belge türü mevcuttur. Bu vesileyle bölgede yaşanan olaylar hakkında fikir sahibi olmak mümkün hale gelmektedir. Ayrıca bölgenin beledî ve inzibatî işleri, muhtelif yasaklar, ordu için asker ve zahire toplanması, halktan vergi toplanması, bölgede yetişen ürünler, şehir ve kasabaların takribi nüfus tayini, salgın hastalıkların yanında aile hayatı ile ilgili hususlar da bu defterlere kaydedilirdi³⁷.

Bunlara ilave olarak sicillerin önemini artıran diğer hususlar da şunlardır:

³³ Ekinci. a.g.e. s.377

³⁴ Uzunçarşılı. a.g.e. s.116

³⁵ Akgündüz. a.g.m. s.100

³⁶ Akgündüz. a.g.m. a.y.

³⁷ İbrahim Yılmazçelik,(1999). "1736–1739 (H.1149–1151) Tarihli Amasya Şer'îyye Sicilinin Tanıtımı ve Fihristi", OTAM, S.9, Ankara, s.457.

1. Şer'iyeye Sicilleri suret olarak geçmiş bulunan çeşitli fermanlar, beratlar, mektuplar, divan tezkireleri vb. diğer resmi kayıtlar, eski nizamların iç yüzlerini ortaya koyan en müspet belgelerdir.
2. Şer'iyeye Sicillerinde birçok devlet adamı, müderris, âlim, şair, sanatkâr ve mimar adları geçer. Her ne kadar, bu kişilerin biyografisine dair kaynaklarda geniş açıklamalar bulunmuyorsa da hal tercümelerini yazmak veya yazılmış bulunan kimseler hakkındaki bilgilerin doğruluk derecesini kontrol etmekle bu kayıtlar bizlere en sağlam ipuçlarını verebilir.
3. Siciller mimari tarih açısından da oldukça önemlidir. Zira ayakta olsun, olmasın eski sanat abidelerinin varlığını ortaya koyarlar.
4. Sicillerde geçen kişi adları, kasaba, köy, mahalle, semt adları mühim bir yekün teşkil eder. Bunlardan kadın, erkek adlarıyla ünvan ve lakaplar dil bakımından incelemeye değer konulardır. Eskiden oturlan veya oturulmayan yerler köy, kasaba, mahalle, semt, mezra ve özellikle aşiret ve cemaat adlarını ihtiva eden kayıtlar, iskân tarihimiz için paha biçilmez belgelerdir.
5. Tımarların kimlere ne suretle tevcih edildiklerine dair beratlarla, bu tımarların kadılar huzurunda ve artırma yolu ile mültezimlere verilmelerine veya sipahileri marifetiyle tapuya bağlanmalarına, vakıflara ait emlak ve akarlarında aynı şekilde kiraya verilmelerine dair rastlanan kayıtlar, devletin işleyiş tarzını ortaya koyduğu için büyük bir önem taşımaktadır.
6. Sicillerde rastlanılan narh kayıtları, esnaf teftişine dair kısa fakat açık zabıtlar, o zaman ki belediye kaide ve nizamlarını açıkça ortaya koyması bakımından, iktisat tarihi açısından önem taşır.
7. Dâvâ konuları, mahkemelerin çalışma biçimleri, İslam hukukunun tatbiki gibi konuları ihtiva etmesi bakımından da, hukuk tarihi açısından da öneme sahiptirler³⁸.

Şer'iyeye sicillerinin mahkemece tutulup muhafaza edilmesi hukuki bir ihtiyaçtan doğmuştur. Kâdı, i'lam ve hüccetlerin bir nüshasını hak sahiplerine vereceğinden, evrak üzerinde sahtekârlık yapılma ihtimali ortaya çıkar. Hâlbuki

³⁸ İbrahim Yılmazçelik, a.g.m. s.458.

i‘lam ve hüccetleri ve bunlarla ilgili resmi yazıları, kendi koruması altında olan defterlere kaydettiği takdirde, ihtiyaç halinde onlara müracaat edilebilecektir. Şer‘iyye sicillerinin korunmasına dikkat edilmiş olmakla beraber zamanla bunların önemli bir kısmının kaybolduğu ve bugün mevcut bulunan Şer‘iyye Sicillerinin esas mevcut yekûna göre çok az sayıda olduğu acı bir gerçektir³⁹. Ne yazık ki, bu önemleri takdir edilene kadar, anlatılanlara göre, bir kısmı ısınmak amacıyla sobalarda yakılmış, bir kısmı çöpe atılmış ve bir kısmı da tabiat şartlarının tahrip ediciliğine maruz bırakılarak yok edilmişlerdir. Bu tahribattan kurtulanların belli bir kısmı da ıslanma, nemlenme ve kurt yenmesine uğrama sebebiyle hasar görmüştür. Bunlar yetmiyormuş gibi, koruma maksadıyla sonradan ciltlenirken de bir kısmının yazılarına dikkatsizlik sebebiyle zarar verilmiştir. Neticede bazı defter serileri ya tamamen yahut kısmen yok olmuştur. Bir kısmı da çöplüklerden toplanmış veya başka sebeplerle özel şahısların eline geçmiştir. Nihayet Maarif Vekâleti 3 Kasım 1941 tarihli ve 4018/2182 sayılı kararı ile muhtelif yerlerde bulunan sicillerin müze ve kütüphanelere devredilmesini sağlamıştır. Karar uyarınca şer‘iyye sicilleri ait oldukları illerin kütüphanelerinde veya müzelerinde ve Topkapı Sarayı Müzesi’nde muhafaza edilirken, bu ilk karardan yarım asır sonra 1991 yılında siciller Kültür Bakanlığı’nın kararı ile İstanbul Şer‘iyye Sicili Arşivi’ndekiler [İŞSA] hariç olmak üzere Ankara’da Milli Kütüphanede toplanmıştır. İstanbul ve çevresi mahkemelerine ait siciller halen İstanbul Müftülüğü Şer‘iyye Sicilleri Arşivi’nde muhafaza edilmektedir. Bu arada İnönü Üniversitesi’nde Osmanlı Araştırmaları Merkezi [OSAM], Kayseri Erciyes Üniversitesi’nde de Kayseri Tarih Araştırmaları Merkezi [KAYTAM] kurulmuş olup, bu merkezler, kendi yörelerine ait şer‘iyye sicil defterlerinin fotokopilerini alıp araştırmacılara açık hale getirmişlerdir. Keza Konya ve Trabzon Şer‘iyye Sicillerinin fotokopileri de ayrı ayrı Selçuk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi ve Konya Müzesi’nde ve Trabzon Halk Kütüphanesi’nde araştırmacıların hizmetine sunulmuştur. Muhtemelen diğer illerde de benzer uygulamalar vardır⁴⁰. Şunuda söylemek gerekir ki bu çalışma yapılırken Milli Kütüphanedeki Şer‘iyye sicillerinin İstanbul’daki Başbakanlık Osmanlı Arşivi’ne taşındığı öğrenildi.

³⁹ Akgündüz. a.g.m.s.101.

⁴⁰ Fethi Gedikli.(2005). “Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı Olarak Şer‘iyye Sicilleri”. Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, C.3, S.5, İstanbul, s.s. 187–188.

Siciller üzerine ilk çalışmalar 1930'larda dönemin Halkevi dergilerinde yapıldı. 1935'te İ. Hakkı Uzunçarşılı'nın “Şer'i Mahkeme Sicilleri” ve 1938'de T. Mümtaz Yaman'ın yine “Şer'i Mahkeme Sicilleri” başlıklı Ankara Halkevi dergisi *Ülkü*'de yayımlanan ve sicillere dikkat çeken yazıları bu alanda ilklerdendir. Uzunçarşılı, sicillerin dört yüz yıllık Türk tarihinin aydınlatılmasındaki son derece önemli katkısına dikkat çekmekte; Yaman ise sicilleri *hazine-i evrak* mesâbesinde bir memba' olarak tavsif ederek bu membain Osmanlı tarih ve kurumlarını anlamadaki yerine işaret etmektedir. Uzunçarşılı aynı yazısında sicilleri Batı'daki kilise arşivleri ile mukayese ederek onların, bulundukları mahallin sosyal, ekonomik ve siyasî tarihleri için en güçlü ve en güvenilir kaynaklar olduğunu iddia etmektedir. Bir şehirde yaşayan insanların bizzat kendi fiil ve hayatlarını aktaran kaynak olmasına ise, sicillerin belki de en çok vurgulanan hatta onları devlet arşivlerinden ayıran bir özelliği olarak, birçok tarihçi tarafından dikkat çekilmektedir⁴¹.

Sicil çalışılması gerektiğine dair yapılan bu vurgu ile sicil çalışmalarında niceliksel bir artış meydana gelmiştir. Örneğin Bursa'da çıkan *Uludağ* dergisi başta olmak üzere bazı dergilerde o bölgeye ait sicillerden kayıtlar neşredilmiştir. Halit Ongan'ın 1958 ve daha sonra 1974 tarihinde *Ankara Sicilleri I-II* başlığı ile özetleyip indeks ilave etmek sûretiyle neşrettiği siciller ise bu alanda ilk kapsamlı neşir faaliyeti olarak değerlendirilebilir. Bu ilk dönem neşir faaliyetlerini bir tarih çalışması olarak görmenin yani bir tarihsel kurgu içerisinde sicillerin kullanıldığını iddia etmenin zor olduğu, bunların sadece sicilleri transkribe ederek gündeme getirme fonksiyonu icra ettikleri söylenebilir. Tarih kurgusu içerisinde sicilleri kaynak olarak ele alanlardan biride Halil İnalcık'tır. 1943'te “Osmanlı Tarihi Hakkında Mühim Bir Kaynak” ve 1953-54'te “15. Asır Türkiye İktisadi İctimâi Tarihi Kaynakları” başlıklarıyla yayımladığı makaleleri ile hem sicillerin kullanılma alanlarına vurgu yaparak Bosna ve Bursa sicillerinden örnekler neşretmiş hem de bunları çeşitli başlıklar altında gruplandırıp mevcut bilgiler ile birlikte değerlendirmeyi amaçlamıştır. İnalcık'ın 1960'ta yayımladığı “Bursa I: XV. Asır Sanayi ve Ticaret Tarihine Dair Vesikalar” makalesi bu açıdan, yani iktisat tarihi kurgusu yaparken sicillerin ve devlet arşivlerinin birlikte kullanılması bakımından iyi bir örnektir. Fakat burada sicillerin iktisat tarihi yazılabilecek bir

⁴¹ Yunus Uğur. (2003) Mahkeme Kayıtları (Şer'î Sicilleri): Literatür Değerlendirmesi ve Bibliyografya. TALİD c. I, S. I, s.s. 305-344

kaynak olarak değil de pratik hayatı yansıtmaları açısından merkez arşivlerinden ve diğer kaynaklardan ortaya çıkan bilgileri test edici bir unsur olarak kullanıldığı ifade edilmelidir. Ayrıca İnalçık, şehirlerin canlı tarihine kaynaklık etmesi açısından son derece önemseydiği sicillerin mutlaka kullanılması gerektiğini belirtmektedir. Siciller içerisinde yer alan kayıtlardan *tereke* kayıtlarını da tanıtan İnalçık, bu tür kayıtların servetin dağılım ve içeriğini, ölenlerin sosyal konumlarını, ürünlerin miktar, fiyat ve çeşitlerini verdiğini ve dolayısıyla fiyatlar, para, kredi, meslekler ve meslek gereçleri gibi alanlarda tarihçilere son derece zengin bilgiler sağladığını ifade etmektedir⁴².

2.3. ŞER'İYYE SİCİLLERİNDE BELGE TÜRLERİ

Şer'îyye sicillerindeki belgeler genel olarak iki gruba ayrılabilir. Birincisi bizzat kâdı veya nâib tarafından yazılan kayıtlardır. Bunlar i'lâmlar, hüccetler, ma'ruzlar, mürâseleler gibi belgelerdir. İkincisi ise kâdının kendisi tarafından yazılmamasına rağmen görevi icabı sicillere suretlerinin kaydedildiği padişah, sadrazam, beylerbeyi, kazasker ve değişik makamlardan gönderilen belgelerdir. Bunlar ise fermanlar, buyrultular, tezkereler, temessükler gibi belgelerden oluşmaktadır.

2.3.1. Kâdı Tarafından Kaleme Alınan Belgeler

2.3.1.1. İ'lâmlar ve Özellikleri

Arabça "ilm" kökünden gelen i'lâmın kelime mânâsı bildirme, anlatma, ifham⁴³ demektir. Hukuk terimi olarak ise i'lâm bir dâvânın mahkemece nasıl bir hükme bağlandığını gösteren belgeyi ifade eder. Ancak, Osmanlı diplomatiğinde kâdıların şer'î mahkemeye intikal eden dâvâ kararının tasdikini temin maksadıyla şeyhülislamlığa veya herhangi bir konuda bilgi vermek üzere üst makamlara yazdıkları resmi yazılar için de i'lâm tâbiri kullanılmıştır. Bir konuda bilgi vermek üzere üst makama yazılan i'lâmlar, arz mâhiyetindedir. Onun için burada mahkeme kararını ihtivâ eden i'lâmlardan bahsedilecektir⁴⁴.

Her i'lâm belgesi, dâvâcının iddiasını, dayandığı delilleri, dâvâcının cevabını ve def'i söz konusu ise def'inin sebeplerini, son kısımda verilen kararın

⁴² Uğur. a.g.m. a.y.

⁴³ Şemseddin Sami. (1992). İ'lâm, Kâmûs-i Türkî, İstanbul, s. 132; Ferit Devellioğlu. (2002). İ'lâm. Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lûgat. Aydın Kitabevi, Ankara, s.426

⁴⁴ Mübahat S. Kütükoğlu. (1998). Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik). Kubbealtı Neşriyatı. No:35, İstanbul. s. 345

gerekçelerini ve nasıl karar verildiğine dair kayıtları ihtiva eder ⁴⁵. İ‘lam belgelerini diğer Şer‘iyye Sicil kayıtlarından ayıran en önemli özellik, hâkimin verdiği kararı ihtiva etmesidir. Hâkimin kararını ihtiva eden her belge i‘lamdır; hüccet, ma‘ruz veya bir başka belge çeşidi değildir. Ancak örfî anlamda altında kâdının imza ve mührünü taşıyan her belgeye, hükmü ihtiva etsin etmesin i‘lam denilmiştir, bu sebeple Başbakanlık Osmanlı Arşivi’ndeki birçok ma‘ruz i‘lam diye kayda geçirilmiştir⁴⁶.

İ‘lamın temel özellikleri:

a) Hâkimin imza ve mührü, hüccetlerin tam tersine i‘lamlarda alt tarafta yer alır. İ‘lamlarda hâkimin mühür ve imzalarının belgenin altında yer alacağı, hem konuyla ilgili eserlerde, hem de hukukî düzenlemelerde açıkça belirtilmiştir. Uygulamada da buna uyulmuştur. Aksi iddialar, belgelerin birbirine karıştırılmasından ileri gelmektedir. İmza, hâkimin kendi eliyle yazdığı ismi ile künyesinden ibarettir. Mühür ise aynen imza gibi hâkimin ismini, babasının ismini ve bazen de kısa bir dua cümlesini ihtiva eder.

b) Taraflar ve dâvâ yeri, formüle edilmiş ifadelerle tanıtılır. Bu kısım hüccetlerden farksızdır. İ‘lamda evvela dâvâcının adresi, adı, babasının adı yazılır. Eğer dâvâcı başka bir beldeden ise memleketi belirtilir ve dâvânın görüldüğü yere ne için geldiği halen nerede oturduğu kaydedilir. Dâvâlının ise sadece adı, varsa meşhur olduğu unvanı ve babasının adı yazılır. Adrese pek temas edilmez.

c) Dâvâcının iddiası yani dâvâ konusu da eksiksiz olarak zikredilmelidir. Dâvâcının zabta geçirilmiş olan ifadeleri incelenmeli, mükerrer olanlar ve i‘lamı ilgilendirmeyen kısımlar çıkarılmalı ve dâvâcının muhtelif celselerde ileri sürdüğü iddia ve ifadeleri bir yerde toplanmalıdır. Kısaca i‘lamın bu kısmında eksiksiz ve fazlasız olarak dâvâcının iddiası yer almalıdır.

d) Dâvâlının cevabı yani karşı dâvâsı, def‘i ve itirazları da zikredilecektir. Burada şu noktaların hatırlanması gerekir: Dâvâlı, dâvâcının iddiasını ya kabul veya reddeder. Yahut iddiayı hükümsüz bırakacak şekilde karşı dâvâ (def‘i) açar. Bu üç şekilden her biri i‘lamlarda belirtilir.

e) İ‘lamda yer alması gereken hususlardan birisi de kararın gerekçesi demek olan isbat vasıtalarıdır. (esbab-ı sübûtiyesi) İddiayı isbat edecek vasıta demek olan

⁴⁵ Abdülaziz Bayındır. (1986). İslam Muhakeme Hukuku (Osmanlı Devri Uygulaması), İslami İlimler Araştırma Vakfı Yayınları, c. I, İstanbul, s.3

⁴⁶ Akgündüz. a.g.m. s.107

delil, i'lamda genellikle "gıbbe's-sual ve akıbe'l-inkâr müdde'î-i mezburdan müdde'asına mutabık beyyine taleb olundukda." ifadesiyle istenir.

f) Bütün bunlardan sonra hâkim, i'lâm metninin sonunda, dâvânın isbat vâsıtalarına göre ayrı ayrı kalıp ifadelerle kararını açıklar. Eğer i'lâmdaki isbat vâsıtası ikrar ise hâkim kararını ifade için "ilzâm" ibaresini kullanır, "red ve teslim etmek üzere merkurum Ali Ağa'ya ilzâm olunduğu" gibi.

Eğer dâvâda isbat vâsıtası şahitlik ise bu durumda kararda "tenbih" ifadesi kullanılır, "def' ve teslime vekil-i merkûm Ahmed'e tenbih olunduğu." gibi.

Her ikisinde de "hükmolundu, kazâ olundu" ve benzeri ifadeler de kullanılabilir. Bütün bunlar "hâkimin hükmettim, iddia olunan şeyi ver demek gibi sözlerle dâvâ konusu şeyin dâvâlıya ilzam kılınması" demek olan ve "Kazâ-i ilzam" yahut "kazâ-i istihkak" denilen karar çeşidi için kullanılan ifadelerdir. Hâkimin dâvâcüyü "hakkın yoktur" "münâzaa etmemelisin" gibi sözlerle dâvâdan men'ettiği ve "kazâ-i terk" denilen kararlarda ise "muarazadan men" olunduğu, "bi vech-i şer'î muârazadan men olunduğu" gibi ifadeler kullanılır. Kullanılan bu tabirlerin tesbitiyle i'lâmlar, diğer Şer'îyye Sicili kayıtlarından kolaylıkla ayırt edilebilir⁴⁷.

Kâdılar verdikleri kararları padişaha veya onun mutlak vekili addedilen sadrazama i'lâm etmek zorundadırlar. İşte bu sebeple, özellikle XVII. asrın sonlarından itibaren i'lâmların karar kısmında "huzur-ı âlilerine i'lâm olundu", "tenbih olunduğu huzur-ı düsturânelerine i'lâm olundu" veya "Mehmed Çavuş iltimasıyla huzur-ı âlilerine i'lâm olundu." "El-Emrû li men lehü'l-emr" ifadeleri kullanılmaya başlanmıştır ve yine bu sebebledir ki söz konusu tarihten itibaren i'lâmların başında "Ma'rûz-ı Dâ'î-i Devlet-i Aliyeleridir ki", "Ma'rûz-ı Dâ'î-i Devâm-ı Ömürleridir ki" veya benzeri ifadeler kullanılmış ve bazen de i'lâmların başında sadece "Ma'rûz" ifadeleri zikredilmiştir.

g) Tarih, ya Arapça olarak yazıyla yazılır veya bugünkü tarih atma şekillerine benzer bir şekilde yazılır. İ'lâmlarda daha ziyade "fî 28 Şa'bânî'l-Muazzam Sene 1169" stili kullanılırdı.

h) İ'lâmlarda hüccetlerde olduğu gibi sonda ve şuhudü'l-hâl başlığı altında şahitler listesinin verilmesi şart değildir. İsbat vâsıtası şahitlik ise i'lâmın içinde veya sonunda şahitlerin ismi yazılabilir. İlk dönemlerde tıpkı hüccetler gibi i'lâmlarda da sonda şahitlerin yazıldığını görüyoruz. Son zamanlarda ve özellikle ikrar veya yemine dayanan i'lâmlarda şahitler hiç zikredilmemektedir. Konusu şikâyeteye bağlı suçlar olan i'lâmlarda şikâyet edenlerin isimlerinin zikredildiği de

⁴⁷ Akgündüz. a.g.m. s.s. 108-111

vâki'dir. Kısaca bu konuda i'âmların hüccetlerden farklı olduğu, hatta son dönemlere ait Sicillerde altında şahitler olanların hüccet, olmayanların ise i'lam olduğuna karar verilebilir. Ancak bu, i'âmların altında şahitlerin hiç zikredilmeyeceği manasına da alınmamalıdır⁴⁸.

İ'âmlar konularına göre genellikle şu isimlerle anılırlar. Borç ikrarı, alacağın ispatı, karşı tarafa yemin teklifi (tahlif), alacağın te'cili, kefalet, havale ve istihkak, muhayyerlik hakkı, hürriyetin isbatı, icare, vakıf, evlenme ve boşanma, ta'zir cezası, iffete iftira (kazf), içki içme (şirb) ve zina cezası (hadler), bina keşfi, maktulün keşfi, diyet, alacak, kısas, müslüman olma veya dinden çıkma (irtidad), sulh, Ramazan ayının tesbiti, hırsızlık suçu ve cezası (hadd-i sirkat) ve benzerleri. O halde yukarıdaki konulardan birine dair olup da kâdının kararını ihtiva eden bütün belgeler i'lamdır⁴⁹.

2.3.1.2. Hüccetler (Senedât-ı Şer'îyye) ve Özellikleri

Arabça asıllı bir kelime olan "hüccet"; delil, vesika, sened manalarına gelir. Osmanlı diplomatiğinde ise şer'î mahkemeler tarafından verilen, fakat i'lamdan farklı olarak, hüküm ihtiva etmeyen; sadece kâdı huzurunda iki tarafın anlaşmaya vardıklarına dâir kâdının tasdikini ihtivâ eden bir belgedir. Hüccetler çok çeşitli hususların tesbiti için tertib edilmiş olup kâdılar tarafından tanzim edilen bir nevi noterlik belgeleri olarak kabûl edilebilir⁵⁰. Tanzimat'tan sonraki Osmanlı mevzuatında hüccet tabiri yerine senet mefhumu da kullanılmıştır. Şer'î hüccetlere Senedat-ı Şer'îyye denmiştir. Ancak bu mana hüccetin hukuk terimi olarak zikredilen manasıdır. Halkın dilinde, hükmü ihtiva etsin etmesin üst tarafında hâkimin imza ve mührünü taşıyan her belgeye hüccet denegelmiştir. Başbakanlık Osmanlı Arşivi'ndeki kayıtlar, bu son manaya göredir⁵¹. Hüccetler, kâdı huzurunda tesbiti yaptıran şahsın eline verildikten başka şer'îyye sicillerine de işlenirdi. Bunlarda yapılan tesbitlere göre, alım-satım, kira, nafaka, vekâlet, vasiyet, kefâlet, şehâdet, ferağ, borç, hibe, rüşdün isbatı, nezir, keşif, sulh, irsaliye v.s. konularda hüccetler bulunmaktadır⁵².

Hüccetlerin özellikleri:

Hüccetlerin genel özelliklerinden önce şu hususun bilinmesinde zaruret vardır: İslam hukukunda maddi müeyyidenin yanında bir de manevi müeyyide vardır. Bu sebeple, Şer'î açıdan kesin delille sabit olan bir hukukî durum, niza'konusu olmayacağından mahkemeye de intikal etmez. İntikal eden vak'alar

⁴⁸ Akgündüz. a.g.m. a.y. Kütükoğlu. a.g.e. s.s. 345-348

⁴⁹ Akgündüz. a.g.m. s. 111

⁵⁰ Bayındır. a.g.e. s. 12

⁵¹ Akgündüz. a.g.m. s. 102

⁵² Kütükoğlu. a.g.e s. 350

çok nadirdir. İşte bir mahkemenin hüccet tanzim edip ilgilinin eline vermesi ve bir suretini de Sicil defterine kaydetmesi demek, o konuda, bazı istisnai durumların dışında hukukî çekişmenin vaki olmayacağı ve olsa da mahkemenin hücceti elinde bulunduranın lehinde karar vereceği manasını taşır. Mahkemelerde verilen hüccet, karşı taraf aleyhine verilmiş bir karar gibidir. Mesela bir evin satın alındığını gösteren hüccet, o evin alıcısı aleyhine açılacak dâvâlarda kullanılabilecek kesin delil anlamına gelir. Hüccete rağmen karşı tarafın itirazı ve tecavüzü üzerine yargılama konusu olmuş olaylar, Sicillerde yok değildir, ancak azınlıktadır. Bu gerçek anlaşılırsa, Şer'iyeye Sicillerindeki kayıtların çoğunluğunu neden hüccetlerin teşkil ettiği daha iyi anlaşılır. Zaten tarifi yapılan yazılı belgeye hüccet denilmesinin sebebi de budur⁵³.

Hüccet metinlerinin ortak özellikleri şunlardır:

a) Taraflara verilen hüccetlerin üst tarafında hücceti veren kâdının imzası ve mührü mutlaka bulunur. Hâlbuki Sicil defterlerindeki hüccetlerin başında bulunmaz. Bunlarda kâdılarının imza ve mühürleri; sadece sicilin baş tarafında veya kâdının başladığı tarih baş kısmında kaydedilir. Göreve başlama tarihi de yazılır. Bazen sicile kaydedilen hüccet suretlerinin başında da kâdının imzasının yer aldığı görülür.

b) Tarafların adı ve adresleri her çeşit şüpheyi ortadan kaldıracak şekilde açıklanır.

c) Hüccetin konusunu teşkil eden mal veya hak, bütün tafsilatıyla tanıtılır.

d) Hukukî muamelenin şekli, şartları ve varsa teslim ve tesellüm işlemleri beyan edilir.

e) İkrarda bulunan tarafın karşı tarafı ibra ettiği ve konunun dâvâ ve çekişme konusu yapılmayacağı te'yiden belirtilir. Lehine ikrar yapılan taraf da ikrar beyanını tasdik edince, talep üzerine durumun sicile kaydedildiği zikredilir.

f) Her muamelede olduğu gibi hüccetlerin sonunda da tarih yıl, ay, gün ve bazen de günün belli bir dilimi halinde mutlaka zikredilir.

g) Ve hüccetin altına mutlaka “Şuhudü'l-hal ” veya “şuhûd-ı muhızır” başlığı ile hukukî muameleye şahit olanların isimleri ve unvanları kaydedilir⁵⁴.

2.3.1.3. Ma'rûzlar ve Diğerlerinden Farkları

Şer'iyeye Sicillerinde hüccet ve i'lamlardan farklı ve genellikle ifade ve şekil i'tibariyle i'amlarla karıştırıl原因 gelen bir belge çeşidi de ma'rûzlardır. Ma'rûz

⁵³ Akgündüz. a.g.m. s. 103

⁵⁴ Akgündüz. a.g.m. s. 104

kelime anlamı itibarıyla arz edilen şey demektir. Terim olarak ise biri asıl diğeri tâlî olmak üzere iki manası mevcuttur. Tali manası şudur: İ'amların birçoğu icra makamına hitaben yazılarak onlara arz edildiğinden i'amlara da ma'rûz adı verilebilmektedir. Mesela İstanbul Müftülüğü Şer'î Siciller arşivindeki hususi Ma'rûz defterleri birer i'amat defterleridir. Zaten kataloglarda da i'amat defteri olarak kayda geçirilmiştir. Ancak bu ma'rûzların içinde asıl anlamıyla ma'rûz olanlar da vardır. XVII. asırdan sonra çoğu i'amlar "Ma'rûz-ı Dâ'î-i Devlet-i Alîyeleridir ki," diye başlamaktadır. Bazı araştırmacılar, özellikle ceza hukukuna ait olan ve başında ma'rûz diye yazılı bulunan i'amları, nâibler tarafından kâdılara arz edilen soruşturma zabıtları olarak vasıflandırmışlardır. Bu yerinde bir tesbit değildir. Zira bunlar ceza hukukuna ilişkin mahkeme i'amlarıdır ve nâibler tarafından icra makamlarına arzedilmiş kararlardır. Zira önemli kararların icra makamına arz edilmesi usulü, Fatih'in Kanunnamesi'nde yer aldığı gibi, Osmanlı Devleti'nin son zamanlarına kadar aynı an'ane sürdürülmüştür. Takvim-i Vekayi'nin her sayısında irade-i seniyyeye arz edilip tasdik edilen kısas kararlarına rastlamak her zaman mümkündür. Ayrıca sakk-ı şer'î kitaplarındaki i'lam örnekleriyle ma'rûz diye kaydedilen i'amlar tıpatıp benzerlik arz etmektedir. Ma'rûzun farklı bir belge olarak asıl mânâsı, kâdı tarafından kaleme alındığı halde kâdının kararını ihtiva etmeyen ve hüccet gibi hukuki bir durumun tesbiti açısından yazılı delil olarak kabul edilemeyen ve sadece kâdının icra makamlarına idari bir durumu arz ettiği yazılı kayıtlardır. Halkın icra makamına yahut kâdıya hitaben yazdığı şikâyet dilekçelerine de denir. Kısaca astın üste yazdığı bir isteği veya bir durumun arzını havi yazılı belge ve kayıtlardır. Buna ma'rûz dendiği gibi arıza veya arz da denir ve genellikle çoğulu olan ma'rûzat kelimesi kullanılır⁵⁵.

Kâdı ma'rûzlarda şu konuları ilgili icrâ makamlarına arz eder: Vezirler, çevredeki kâdılar veya müftülerin hüsn-i hâlini arzederek bunların taltifini talep edebilir (hüsn-i hal ma'rûzları); şaki ve benzeri kimselerin su-i halini arz ederek gereğinin yapılmasını talep eder (su-i hâl ma'rûzları); boşalan görevleri icra makamına bildirir (cihet-i mahlûle ma'rûzları); ferağ edilen veya kaldırılan görevleri (cihetleri) arz eder (cihet-ı mefrûğa ve merfua ma'rûzları); merkezi idareden kendisine gönderilen emirlerin ulaştığını bildirir; mülazemete dâhil olan kâdı ve âlimlerin durumunu arz eder; tutukluların salıverilmesi, vali ve kâdılarının vefatı veya berat talebi gibi muhtelif mevzuların arzını ihtiva edebilir⁵⁶.

⁵⁵ Akgündüz vd. a.g.e. c.I. s. 37

⁵⁶ Akgündüz. a.g.m. s. 112

2.3.1.4. Mürâseleler

Kelime olarak, mektuplaşmak, haberleşmek mânâsına gelir⁵⁷. Istılahı olarak kâdılar tarafından bir husus hakkında yazılan resmî kâğıtlara mesela, merkezden gelen ferman veya buyruldu üzerine, herhangi bir sanığın yakalanması için mahallin voyvodasına veya kethüdasına resmî bir yazı yazabilirler. Yahut tayin edildikleri kâdılık görevini yine resmî bir yazı ile herhangi bir nâibe devredebilirler. İşte şer‘iyye sicillerinde yer alan ve kâdının kendisine denk veya daha aşağı rütbedeki şahıs yahut makamlara hitâben kaleme aldığı yazılı belgelere “mürâsele” veya “mürâselât” adı verilmektedir. Mürâseleler genellikle ya sanığın mahkemeye celbi isteğini hâvi mürâseleler veya değişik konulara dair mürâseleler olabilirler⁵⁸.

2.3.1.5. Vakfiyeler

Terim olarak vakıf, bir kimsenin, Allah’a yakın olmak gayesiyle, menkul veya gayr-i menkul mal veya mülkünü dînî ve sosyal bir gaye için tahsis etmesidir⁵⁹. Vakfiye ise vakf edilen şeyin vasıfları ve vakf edilme şartlarını ihtiva eden ve kâdı tarafından tasdik edilen bir belgedir. Vakfiyelerde, vakıf gelirinin devamlı olması ve vakfedilen şeyin tam mülkiyete haiz olması gibi özellikler de aranırdı. Bu şartların mevcut olması halinde vakıf sahibi, vakf ettiği şeylerin listesini ve şartnamesini bütün ayrıntılarıyla kaydettirdiği bir vakıfnâme ya da vakfiye tanzim ettirirdi⁶⁰.

2.3.2. Başka Makamlardan Yazılan ve Sicile Kaydedilen Belgeler

2.3.2.1. Padişahıtan Gelen Emir ve Fermanlar

Padişahıtan gelen emir ve fermanlar iki ana grupta toplanabilir. Birincisi: Padişahın kendisine İslam hukuku tarafından tanınan yasama yetkisine dayanarak veya icra kuvvetinin başı olarak kaleme aldığı ve Şer‘iyye Sicillerinde “evamir ve feramin” diye zikredilen hükümlerdir. Padişah ya ihtilaflı olan bir Şer‘î meselede mevcut görüşlerden birini tercih ettiğini kâdıya bildirir; ya Şer‘î hükümlerin icrasını te‘yid için yazılı emir gönderir veya düzenleme yetkisi bulunan sahalarda bazı düzenleyici kaideleri Divân-ı Hümayûn’un telhisi üzerine tanzim eder ve durumu kâdılarına bildirir. Şer‘iyye Sicillerinde bulunan ve İstanbul kâdılığında yapıldığı gibi bazen kendileri için hususi defterler tutulan bu kayıtlar, Osmanlı

⁵⁷ Pakalın, a.g.e. c.II. s. 621

⁵⁸ Akgündüz vd. a.g.e. c.I. s. 38

⁵⁹ Bahaeddin Yediyıldız. (1982). “Vakıf” .İA. c. XIII. s. 153-154

⁶⁰ Kütükoğlu. a.g.e. ss. 359-360

hukukunun da başta gelen kaynaklarından. Müstakil bir defter tutulmadığı zaman, bazen Şer‘iyye Sicillerinin başına, bazen ortasına, bazen de diğer kayıtlardan ayrılması için ters olarak sicillere kaydedilir. İkincisi: Yine padişahın sadır olan, ancak birinci gruptaki gibi umumu değil hususi şahısları ilgilendiren ve vazife tevcihi, tımar tefvizi, ticaret beratı ve benzeri konulara ilişkin olarak kaleme alınan ferman, berat ve nişanlardır. Bilindiği gibi Osmanlı Devleti’nde kâdıılık, imamlık, hatiplik, miri arazi mutasarrıflığı veya benzeri görevler, kazaskerlik ve sadrazamlık gibi makamların inhası ve padişahın ferman ve beratları ile şahıslara tevdi‘ edilmektedir. İşte bu ferman ve beratların bir sureti ilgili yerdeki Şer‘iyye Sicillerine mutlaka kaydedilmektedir. Ayrıca bazı şahıslara verilen muafiyet ve ticaret beratları da bu grubun içinde yüklü bir yer tutmaktadır⁶¹.

2.3.2.2. Sadrazam, Beylerbeyi ve Kazasker Buyrulmaları

Türkçe “buyurmak” mastarından yapılmış bir isim olan buyruldu, Osmanlı diplomatiğinde sadrazam, vezir, defterdar, kadıasker, kapdan paşa, beylerbeyi, vs. yüksek rütbeli vazifelilerin, kendilerinden aşağı mevkilerde bulunanlara gönderdikleri emirler için kullanılan bir terimdir.⁶² Osmanlı Devletinde Padişah’tan sonra Şer‘î ve kanunî hükümleri icra ve takip ile görevli olan makam, padişahın bir nevi mutlak vekili bulunan sadrazamlardır. Sadrazamlar padişahın emrine dayanarak, bazı hususları kâdıılara hatırlatabilirler. İşte Şer‘iyye Sicillerinde bulunan kayıtlardan biri de sadrazamların yazılı emirleri demek olan buyruldu⁶³ ve buyruldu denince genelde bunlar akla gelir.

2.3.2.3. Tezkireler ve Temessükler

Şer‘iyye Sicillerinde yer alan ve kâdııların dışındaki makamlar tarafından kaleme alınan bir diğer belge çeşidi de tezkireler ve temessüklerdir. Osmanlı diplomatikasında, daha ziyade üstten alta veya aynı seviyedeki makamlararası yazılan ve resmi bir konuyu ihtiva eden belgelere tezkire denmektedir. Aslında aynı şehir ve kasabada bulunan resmi dairelerin birinden diğerine yazdıkları yazılara tezkire, şehirlerarasındaki yazışmalara ise tahrirat denmesi son zamanlarda âdet haline gelmiştir. Şer‘iyye Sicillerinde yer alan birinci manadaki tezkireler, başta sadrazam olmak üzere yüksek devlet memurlarının özel kalem müdürü demek olan tezkireciler tarafından kaleme alınırdı. Bu tezkirelerin bir sureti de, Şer‘iyye Sicillerine, müstenedi olan berat ile beraber mutlaka

⁶¹ Akgündüz vd. a.g.e. c.I. s.s. 39-42

⁶² Kütükoğlu. a.g.e s. 197

⁶³ Akgündüz-Heyet. a.g.e. C.I. s. 44

kaydedilirdi. Zira bu emirleri icra edecek olan makam ilgili mahallin kâdılarıydı. İcra için de sicile kayıt şarttı⁶⁴.

Sözlükte bir işe sıkı tutunmak, ihtimam ile tutunmak⁶⁵ demek olan temessük kelimesinin terim olarak birçok manaları mevcuttur. Borç için alınan senede temessük dendiği gibi, muahede ve sulhname gibi şeylerde devlet veya muahedeyi yapan gerçek yahut hükmi şahıslar tarafından verilen mühürlü kâğıtlara da denir. Şer'iyeye Sicillerinde temessükün manası ise şudur: Miri arazide ve gayr-ı sahih vakıflarda tasarruf hakkı sahiplerine yetkili makam veya şahıslar tarafından verilen belge demektir. Yani temessük, tasarruf vesikası demek olur ki, sonraları tapu tabiri bunun yerine geçmiştir.

Yetkili makam ve şahıslar, sahib-i arz denilen tımar ve zeamet sahipleri, vakıf mütevellileri, mültezimler, muhassıllar veya muhasebe kalemlerinden biri olabilir. Mesela bazı vakıflara ait temessük belgeleri belli bir zaman dilimi içinde darbhane-i amire nezareti tarafından verilmiştir⁶⁶.

2.4. ŞER'İYYE SİCİLLERİYLE İLGİLİ YAPILAN BAZI ÇALIŞMALAR

Şer'iyeye Sicilleri, zengin muhtevassından dolayı yerli ve yabancı birçok bilim adamı tarafından çalışma konusu olarak seçilmiştir. Genellikle bu çalışmalar katalog çalışması, metin yayını ve sicillere dayanarak yapılan çalışmalar şeklindedir.

Daha cumhuriyetin ilk yıllarında İsmail Hakkı Uzunçarşılı, Fuad Köprülü, Hasan Fehmi Turgal gibi üstadlar ve ilerleyen yıllarda Halit Oğan, Ömer Lütfi Barkan, Kamil Kepecioğlu, M.Çağatay Uluçay, Tayyib Gökbilgin, Süheyl Ünver, Halil İnalçık, Yusuf Halaçoğlu, Mehmet İpşirli, Mehmet Genç, Ahmet Akgündüz, Mübahat Kütükoğlu, Rıfat Özdemir, Müçteba İlgürel, Osman Ersoy ve adını sayamadığımız çok sayıda değerli tarihçimiz tarafından önemli çalışmalar yapılmıştır. Bu konuda yukarıda zikredilen Yunus Uğur'un makalesine bakılabilir.

2.5. GAZİANTEP'İN COĞRAFİ KONUMU VE KISA TARİHÇESİ

Gaziantep, Güneydoğu Anadolu'nun en büyük il merkezlerinden biri olup Fırat nehrine karışan Sacur Çayı'nın yukarı kollarından Ayınleben (Alleben) deresinin üzerinde, Halep'in kuzeyinden itibaren gittikçe yükselerek devam eden yaylanın (Antep Yaylası) merkezinde, deniz seviyesinden ortalama 900 m. yükseklikte, engebeli bir arazide, tepeler üzerine kurulmuştur. Antep şehri ve

⁶⁴ Akgündüz vd. a.g.e. c.I. s. 46

⁶⁵ Pakalın. a.g.e. c.III. s. 453

⁶⁶ Akgündüz vd. a.g.e. c.I. s. 48

bölgesi, en eski devirlerden beri uygun iklim ve mevkii sebebiyle iskâna açık bir saha olarak bilinmektedir⁶⁷.

İlkçağa ait belli başlı kaynak ve araştırmalarda Antep adına rastlanmamaktadır. Bununla birlikte Antep'in 12 km. kuzeyinde bulunan Antep-Maraş yolu üzerindeki Dülük'ün (Doliche) oldukça eski bir mevki olduğu bilinmektedir. Antik devirlerde iktisadi ve siyasi bütün faaliyetlerin yoğun bir şekilde sürdüğü Kuzey Suriye ile Mezopotamya'yı İç Anadolu'ya bağlayan yolların geçtiği yerler o devirde Dülük bölgesi olarak anılmaktaydı. Yine Eski ve Ortaçağlarda Fırat nehrini takip ederek Mezopotamya'dan gelen kervanların zamanla bu nehri terkettikleri Birecik ve Maraş arasında bir kavşak noktası da Dülük adıyla bilinmekteydi. Bu kavşak aynı zamanda Urfa-Maraş ve Halep yollarının da kesiştiği yeri teşkil ediyordu. Bugün de Dülük adıyla anılan yere Asurlular; Babiğü, Bilabhi, Doluk; Romalılar Dolichenus, Doulichia, Doliche; Bizanslılar ise Tolunbh demektedir⁶⁸.

Bilindiği kadarıyla Anadolu'nun ilk önemli devleti olan Hititler, M.Ö. 1800-1200 yıllarında hüküm sürmüş ve sınırları Dülük çevresinde içine almıştı. Hititlerden sonra bölgeye Asurlular hâkim olmuşlardır. Asurluları yenerek yaklaşık 300 yıl Anadolu'ya hükmeden İranlıların elinde olan Dülük bölgesi daha sonra Büyük İskender'in kontrolüne geçti. Roma İmparatorluğu Anadolu'ya sahip olduğunda ise bu devletin sınırları içerisinde yerini aldı. Roma'nın devamı olan Bizans İmparatorluğu döneminde ise şehrin Arap-İslam ordularına kaptırılmasına kadar önemli bir sınır şehri olarak mücadelelerin merkezinde yer aldı. Bizanslılar VI. yüzyılın ortalarında Antep kalesini yaptırılar. Şehir bu tarihlerden sonra kale çevresinde tekrar oluşmaya başladı⁶⁹.

Bölge ilk olarak Hazreti Ömer döneminde İslâm topraklarına dâhil edilmiştir⁷⁰. Hz. Ömer devrinde (634-644) Suriye cephesi komutanı Ebu Ubeyde bin Cerrah'ın uç komutanlarından İyaz bin Ganem; Dülük, Menbic, Rabân ve Telbaşar kalelerini vergi ödemeleri koşuluyla savaşız olarak ele geçirdi. Böylelikle Şam'dan Fırat'a kadar olan bölge Müslüman Arapların kontrolüne geçti. Arap fetihleri bölgenin stratejik ve politik coğrafyasını kökten değiştirdi.

⁶⁷ Hüseyin Özdeğer. (1996). Gaziantep. Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi. Güzel Sanatlar Matbaası, c. XIII, İstanbul, s. 466

⁶⁸ Özdeğer. a.g.m. a.y.

⁶⁹ Özdeğer. a.g.m. s. 467

⁷⁰ İsmail Altınöz. (1999). Dulkadir Eyâleti'nin Kuruluşunda Antep Şehri (XVI. Yüzyıl). *Gaziantep, Küçükdağ, Y. (Ed.), Gaziantep Üniversitesi Vakfı Kültür Yayınları, Yayın No: 6, Gaziantep, s.102.*

Araplar ve Bizans arasındaki mücadele ilerleyen süreç içerisinde de devam etti. Dört halife devrinden sonra Antep havalisi, Emevî idaresine geçti. VIII. yüzyılın ilk yarısında Emevî halifesi Yezid bin Muaviye, Antep havalisindeki Menbic'i cünd (ordugâh şehir) haline getirdi. Abbasîlerin ortaya çıkmasıyla bir anda Emevî-Abbasî mücadelesi patlak verdi. Her iki tarafın üstünlük kurmak için sergiledikleri mücadele ortamından Antep ve havalisi olumsuz etkilendi. Bu arada fırsatı değerlendiren Bizans, uzun bir aradan sonra VIII. yüzyılın ortalarında bölgeye hâkim oldu⁷¹. Abbasî halifesi Harun Reşid zamanında tekrar alınan Antep, Abbasîlerin zayıflamasıyla yine Bizansın eline geçti.

İşte Ayntâb isminin bu dönemlerde şekillendiği tahmin edilmektedir. “Hantab”, “Entab”, “Antaph”, “Hatab”, “Hamtab”, ve “Kal’a-i Fûsus” olarak eski dönemlerde geçen ismin bu dönemde ve sonraları Ayntâb olarak zikredildiği bilinmektedir⁷².

Arap coğrafyacılarının eserlerinden anlaşıldığına göre ilk Ayntâb adının Araplarca verildiği ileri sürülmektedir. Şehrin adı, Selçuklu ve Osmanlı döneminde Ayntâb, Cumhuriyet döneminde Ayntâb ve Antep, 8 Şubat 1921’den itibaren Gazi Ayntâb ve 1928’den sonrada Gaziantep olmuştur⁷³.

Türklerin Anadolu’ya yönelik harekâtları sırasında Türkmenlerden meydana gelen ordusuyla Afşin, Fırat’ı geçerek Antep’in kuzeybatısındaki Karadağ’da karargâh kurup geniş fetih harekâtına başladı ve 1067’de kuvvetleriyle önce Antep ve Raban(günümüzde Araban)’ı aldı, sonra da Antakya Dukalığı arazisine girdi. Pek çok ganimet ve esir topladı. Afşin bu fetihleriyle Suriye bölgesinde Türk hâkimiyetini kesinleştirdi. Alparslan’dan sonra fetihlere girişen Süleyman Şah 1084 yılında Antakya’yı yeniden aldı, bu suretle Halep ve civarıyla Antep

⁷¹ Bilgehan Pamuk. (2009). Bir Şehrin Direnişi “Antep Savunması”. IQ Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul, s.41

⁷² M.Oğuz Göğüş. (1997). İlk İnsanlardan Bugüne Çeşitli Yönleriyle Gaziantep. Gaziantep; Hulusi Yetkin. (1968). Gaziantep Tarihi ve Dâvâları. Gaziantep; Hüseyin Özdeğer. (1996). Gaziantep. DİA. Güzel sanatlar Matbaası, c. XIII, İstanbul; H. Özdeğer. (1982). XVI. Yüzyıl Tahrir Defterlerine Göre Antep’in Sosyal ve Ekonomik Durumu, İstanbul; Rıfât Ergenç. (1999). “Gaziantep Kalesi”, Cumhuriyetin 75. Yılına Armağan. Gaziantep; İsmail Altınöz. (1999). Dulkadir Eyâleti’nin Kuruluşunda Antep Şehri (XVI. Yüzyıl). Cumhuriyetin 75. Yılına Armağan. Gaziantep; Mehmet Önder. (1996). Şehirden Şehire Anadolu, Ankara; Cemil Cahit Güzelbey. (1959). Gaziantep Folklorundan Notlar, c.I. Gaziantep; Burhan Bozgeyik. (1996). Her Yönüyle Gaziantep Tarih/Kültür/Folklor, İstanbul; Nusret Çam. (2006). Türk Kültür Varlıkları Envanteri, Ankara.

⁷³ Celal Pekdoğan. (2003). Antep’de Türk-Ermeni ilişkileri: 1895-1922. Avrasya Stratejik Araştırmaları, Ermeni Araştırmaları Enstitüsü Yayını, Ermeni Araştırmaları 1. Türkiye Kongresi Bildirileri, C.III, Ankara, ss.143-162; Mehmet Solmaz. (2002). Gaziantep’in Adaşı ve Fahri Hemşerisi: Atatürk Gaziantep’te, Gaziantep, s. 81.

kendiliğinden Süleyman Şah'ın idaresine girdi. Nitekim Haçlılar Suriye'ye geldiklerinde Antep bölgesi Suriye Selçukluları'nın idaresindeydi. Haçlı kuvvetlerinin bu bölgeye yerleşmesiyle Antep önce 1098 yılında Urfa Kontluğu kuran Bovdovin de Bovlogne'a daha sonra Maraş Kontluğu'na tabi oldu. Haçlılar zamanında Antep ve Telbaşir bölgenin önemli müstahkem mevkiyeriydi. Haçlı seferleri şiddetini kaybedince I. Mesud'un damadı olan Atabeg Nureddin Mahmut Zengi 1149 yılında düzenlediği bir sefer ile Antep, Telbaşir ve Azaz'ı geri aldı ise de kuvvetleri mağlup oldu. Bunun üzerine Sultan Mesud, oğlu Kılıçarslanla beraber Kuzey Suriye'ye sefer yaptı ve Maraş'ı kuşatarak aldı; ordusu Telbaşir önünde Jocelin kuvvetleriyle karşılaştı, fakat Franklar savaşa cesaret edemediler. Bundan sonra Sultan Mesud Kılıçarslan ile beraber 1150 yılında Haçlıların işgalinde bulunan Göksün, Behisni, Göynük, Raban ve Antep şehir ve kalelerini zaptetti. I. Mesud'un ölümü (1155) üzerine Atabeg Nureddin Mahmut Zengi Antep ve Raban'ı Selçuklulardan aldı. II. Kılıçarslan Nureddin'den adı geçen şehirleri iade etmesini istediye de Nureddin bunu reddederek saldırılarını sürdürdü. Bunun üzerine Kılıçarslan 1157 yılında kuvvetli bir ordu ile gelerek Antep'i kuşattı; surlarını tahrip ederek şehri ele geçirdi⁷⁴.

Anadolu'yu sarsan Moğol istilası önce bu bölgede etkili oldu. 1259'da Hülagü Suriye seferine çıkıp Halep'i alınca Baycu Noyan'ın 1258'de başlattığı harekât tamamlandı ve Antep bölgesi Moğolların eline geçti. Ancak az sonra Memluk Sultanı Kutuz, Moğollarla mücadeleye girişerek 1260 yılında Aynıcalut'ta onları yendi. Böylece Halep ve Antep bölgesi Memlük nüfuzu altına girdi. Moğolları tamamen Kuzey Suriye'den uzaklaştırmak isteyen I. Baybars 1277 yılında Antep'ten geçerek Elbistan ovasında Muinüddin Süleyman Pervane idaresindeki Selçuklu-Moğol ordusunu mağlup ederek Kuzey Suriye'yi Moğol baskısından kurtardı. Bundan sonra Antep ve çevresi Memlük Sultanlığı ile Maraş ve Elbistan'a hâkim olan Dulkadıroğulları arasında ihtilaf söz konusu oldu. Dulkadır Beyliği'nin kurucusu olan Zeynüddin Karacabey Dulkadır ulusunu bir beylik haline getirmiş, aynı zamanda Bozokların ve Halep Türkmenlerinin de reisi olmuştur. Antep ve çevresi ise daha fazla Dulkadırlı Türkmenleri ile meskûndü. Bu yüzyılda Dulkadır-Memlük çatışmaları bölgeyi derinden etkiledi⁷⁵.

⁷⁴ Özdeğer. a.g.m. s. 466

⁷⁵ Özdeğer. a.g.m. s. 467

Çatışmalar devam ederken bölgeye gelen Timur ve ordusu şehri yıktı ve yağmaladı. Bu tahribattan sonra şehir tekrar Memlûklülerin eline geçti. Antep'in çilesi bitmemişti. 1420'li yıllardan sonra Akkoyunlu, Karakoyunlu, Dulkadirli ve Memlûklü arasında gidip gelmeler devam etti. Antep ancak Osmanlı Devleti hâkimiyeti döneminde nisbeten huzur buldu.

Yavuz Sultan Selim İran seferi sırasında ve sonrasında geniş bir propagandaya girişerek Sünnileri Osmanlılar tarafına davet etti. Şam ve Halep Naibleri yanında Antep Naibi de bu davete olumlu cevap verdi. Nitekim Osmanlı ordusu Memlûk topraklarına doğru ilerleyerek Behisni üzerinden gelip Antep yakınlarındaki Merbûzan suyu kenarında ordugâh kurduğu sırada Memlûkler'in Antep Naibi Yunus Bey Osmanlı hizmetine girdi. Yavuz Sultan Selim 20 Ağustos 1516 da Antep'e gelerek üç gün konakladı. Bu suretle Antep Osmanlı devletine katılmış oldu⁷⁶. Sultan Selim Antep'te kaldığı süre içerisinde şehrin 50 km. kadar güneyinden geçen ve Memlûk rejiminin sonunu getiren Merc-i Dabık Savaşı'nın planlarını hazırladı⁷⁷. Osmanlı idaresi sırasında Antep'te önemli bir olay meydana gelmemiştir. Yalnız diğer Anadolu şehirleri gibi burası da XVII. yüzyıldan itibaren zaman zaman Celali saldırılarına uğramıştır. Yöredeki bazı nüfuzlu mütegalibenin etkisi altına girdi. Şehir Haziran 1839 da kısa bir süre için Mısır Valisi Mehmet Ali Paşa kuvvetleri tarafından işgal edildi⁷⁸.

1516'dan sonra bir Osmanlı kenti olan Antep'e bir de meşhur seyyahımız Evliya Çelebi gözüyle bakalım. Şehri iki kez ziyaret eden Evliya Çelebi, 1671 de ki ziyaretinde şunları yazmaktadır:

Ayıntâb şehri tümüyle 32 mahalledir. 8067 toprak ve kireç örtülü, bayındır, bakımlı, yüksek saray görünümlü evler vardır. Tümüyle yüz kırk mihraplı, kalabalık cemaate sahip Arasa meydanındaki cami ve çarşı içindeki Tahtalı Camisi sanatlı, ferah ve kocaman kubbeli ve görkemli yapılardır. Ayıntab'ta 300'ü aşkın sarayın özel hamamı vardır. Tümüyle 3900 dükkânlı büyük bir çarşıya, açık arttırmayla satış yapan pazarlara sahiptir. İki bedesteni, çarşısı ve saraçhanesi, üstleri örtülü kargir, sağlam sıra düzeni içinde, süslü dükkânlardır. Tamamı, tamamına yetmiş çeşmesi var, fakat onlara hiç de gereksinme duyulmaz, her eve hayat ırmağı denginde sular akmaktadır. Her ev, bağı, bahçesi, fiskiyeli havuzları,

⁷⁶ Özdeğer. a.g.m. a.y.

⁷⁷ Leslie Peirce. (2005). Ahlak Oyunları (1540-1541 Osmanlı'da Ayntab Mahkemesi ve Toplumsal Cinsiyet), Ülkün Tansel (çev.), İstanbul. Tarih Vakfı Yayınları, s. 26

⁷⁸ Özdeğer. a.g.m. a.y.

cennet ırmağı sularıyla çeşit çeşit selvi, çınar, söğüt, kavak, limon, turunç ve diğer meyve ağaçlarıyla donatılmış "İrem" bağını andırır. Bağları, bostanları, gülbahçeleri geniş-örgüden kafese alınmış, çok verimli olmakla Ayıntab ucuz ve şirin bir kenttir. Bin elli sekiz senesinde (1648) gördüğümüz kent, bu kez sekiz mahalle, nice han, camii ve dükkân kazanarak büyük bir gelişme göstermiş, Cenab-ı Hakka şükürler olsun ki, bu gelişmesini sürdürmektedir.

Şehir, yüksek bir düzlükte ve yer yer bayırlar üzerinde kurulduğundan suyu ve havası da güzeldir. Birçok hanları var ama en görkemlileri ve en ünlüleri Mustafa Paşa Hanı, Pekmez Hanı, Tuz Hanı, İki Kapılı Han, Börekçi Hanı ve Arasta Hanları'dır. İki tane de imareti (aş evi) var. Gelene, gidene aylar yıllar bol ve minnetsiz sofralar açarlar. Tümüyle 40 tekkesi olup hepsinin en görkemlisi ve en çok donanmış, yiyeceği bol ve hoş yapısı Mevlevi Tekkesi'dir. Türkmen Ağası Mustafa Ağa yapısı olup, 4. Murad'ın Silahdarı Mustafa Paşa'ya bağışlamıştır. Tekke 40-50 yoksul hücresiyle çevrelenmiş yüksek kubbeli, baştanbaşa ham ve işlenmiş mermerlerle döşeli haremi, haremın ortasında büyük bir havuzu, havuzun başında rengârenk üzüm salkımlarını andıran süslü avizelerle donalı çardağı olan büyük, sağlam görkemli bir yapıdır. Bakımlı, bezeli, temiz caddeleriyle kent gerçekten şirindir. Yer yer açık arttırmayla satış yerleri, Halep tarzı kargir binalardan oluşmuş çarşıları vardır. Ama bu övdüğümüz yerler, tümüyle kale içindedir. Her sokak başında kapıcıların açıp kapattıkları kale kapısı kadar sağlam kapıları vardır. Geceleri, tüm sokaklar kandillerle aydınlatıldığından bekçiler gruplar halinde rahatlıkla sokaklarda kol gezerek görevlerini yaparlar. Kentin ortasındaki kocaman bir kaya üstüne yüksek, görkemli ve dairevi bir kale oturtulmuştur. Kale çok sağlamdır. Kaleyi çevreleyen hendek 1300 adımdır. Eni 40, derinliği 20 arşın kesme kayadan oyulmuştur. Bunların üstüne her biri ayrı sanat ve mimari üslupta belli aralıklarla sıralanmış, çok güzel kuleler oturtulmuştur. Bin bir bedeni olan kalenin temelindeki kayaların içinden yine dairevi bir biçimde kaleyi çevreleyen ve hendeğe bakan mazgal delikleri açılmıştır ki, hendek kenarına kuş bile konamaz. Kalenin batı kapısı, yedi katlı demirden bir kapıdır. Kapı aralıklarında çeşitli savaş araç ve gereçleri, silahlar, demir açma kafesleri, saçma topları vardır. Kale silah ve askerlerle donatılmış, baca benzeri nefesliklerle havadar bir oturma yeridir. Çoğunlukla halkı Havranı kürkü, çuha ferace, elvan boğası, kavukla küllah üstüne beyaz sarık sararlar. Yörede kâfir hiç yoktur. Güzel kadınları pek çoktur. Hepsi de sarı çizme giyer, başlarına sivri

gümüş taç takınır, beyaz çarşafa bürünürler. Nazik, arlı, edepli, çarşıya çıkmaları ayıp sayılan hatunları vardır. Üzüm şerbeti içen, tatlı dilli, garip, dost, bilgili, anlayışlı, halim-selim insanları vardır. Kahvelerinde hoş söyleşileriyle insanları kendilerine çekerler, hatta özendirirler. Bu söyleşilerini bağ ve bahçelerdeki yeme ve içmelerle daha da renklendirirler.

Kentin defterlerde öşür veren 70.000 bağı vardır. 9.346.000 tiyekten oluşmakta pek ünlüdür. Kenti çevreleyen dağlar tümüyle bağdır. Halkı da çok sağlıklıdır, kentlerinin yeme-içme dışındaki yönlerini de överler. Buranın âlemi bezeyen kırk çeşit üzümü, binlerce tulum pekmezi, bademli ve şamfistıklı tatlı-Köftürü (sucuğu), pestili vardır ki, Arab'a, Acem'e ve Hindistan'a kadar gönderilir. Ama dillerinde pelteklik vardır."r" sesiyle "k" seslerini doğru çıkaramazlar. Yöre nar, incir, dut, şeftali, zerdali, kayısı, beyaz ekmek ve yoğurduyla dünyaca ün kazanmıştır. Yine elvan boğası, Ayıntab eğeri, yay ve gedesiyle ünlü bir kenttir. Cennet bağlarına örnek öyle bahçeleri vardır ki, yalancı ve ölümlü dünyaya özgü "iremler" sayılırlar. Bunların içinde, en bakımlısı, en zengin ve donanmış Musulluoğlu bahçesidir. Kısacası bu kenti anlatmaya, ne dil ne de kalem yeter. Dünya yüzünden geniş bir ili, gözalcı büyük yapıları her yerden aranan eşyası, birçok mezraları, bolluk ve verimliliği, bitimsiz yiyecek ve içecek pınarları ve ırmaklarıyla burası Şehr-i Ayıntab-ı Cihandı⁷⁹.

Ondokuzuncu yüzyılın ortalarından itibaren içte ve dışta görülen büyüme dalgasından Antep de nasibini aldı. Yeni gelişmeler Antep'in fiziki, sosyal ve demografik yapısını etkiledi. Şehirde yaşayan Hristiyan ve Yahudiler her geçen gün sayılarını arttırdılar.

Bu şehirde XIX. yüzyılın sonlarına doğru tatsız olaylar yaşanmaya başlandı. 6 Kasım 1895 yılında Ermeniler ile Türkler arasında "Balta Harbi" gerçekleşti. Çatışma esnasında onlarca insan öldü. Ermeni çetebaşları Halep'e sürüldü.

XX. yüzyılın ilk çeyreğinde Antep şehri, 86.600 kilometre kare yüz ölçümü ve 995.800 nüfusu olan Halep Vilâyeti'nin önemli şehirlerindendi. Şehir tepelerle çevrili sığ bir vadi üzerinde uzanmaktaydı. Verimli zıraat arazileri olduğu gibi zengin fındık ve meyve bahçeleri bulunmaktaydı. Antep Türk şehirlerinde pek fazla

⁷⁹ Evliya Çelebi. (1935) , Evliya Çelebi Seyahatnâmesi, İstanbul, c. IX. ss. 354-359; Evliya Çelebi. (1985) , Tam Metin Seyahatnâme, İstanbul, Üçdal Neşriyat, c. IX. s.49; <http://www.gaziantepkulubu.org>

görülmeven canlılığa sahip olduğu gibi taş binalarıyla temiz bir şehir görünümüne sahipti. 50.000-60.000 nüfusa sahip şehrin üçte birini Ermeniler teşkil etmekteydi. 1908’ de Antep’te 69.841 Müslüman, 13.937 Gregoryen Ermeni, 4.577 Protestan, 849 Yabancı, 675 Musevi, 470 Katolik Ermeni, 336 Latin, 54 Ortodoks, 9 Süryani yaşamaktaydı. Büyümeye devam eden Antep’in 1914 yılında toplam nüfusu, 110.810 idi⁸⁰.

I. Dünya Savaşı’nın akabinde 17 Aralık 1918’de İngilizlerin işgaline maruz kaldı. Yaklaşık bir yıl süren işgalin ardından anlaşma gereği 1919 yılının Ekim ayında Fransızlar, Antep’e geldiler. 5 Kasım 1919’ da Antep Fransızlar tarafından resmen işgal edildi. Gerek Fransızların ve gerekse onlarla beraber hareket eden Ermenilerin baskı ve zulümleri halkın direnişine yol açtı. Antep-Kilis hattında işgale karşı büyük bir savunma başladı. Şahin Bey’in şehit edilmesinden sonra Antep’te şehir içi çatışmalar gerçekleşti. 1 Nisan 1920’ den 7 Şubat 1921’e kadar Antep halkı, Fransız kuvvetlerine karşı büyük bir direniş gösterdi. Fransızlar, 9 Şubat 1921’ de şehre hâkim oldular. Türkiye Büyük Millet Meclisi kendi imkânlarıyla işgale direnen Antep’e 8 Şubat 1921’de Gazilik unvanı verdi. Fransızlar, Ankara Antlaşması’nın ardından 25 Aralık 1921’de şehri boşalttılar ve böylece işgal sona erdi⁸¹.

2.6. AYNTÂB ŞER‘İYYE SİCİLLERİ

Ayntâb’a ait çok sayıdaki Şer‘iyye sicil defteri, tasnif edilerek toplam 174 defter haline getirilmiştir. Bu defterler, Gaziantep Müzesi’nde iken katalog çalışmaları tamamlanmıştır. Buna göre; Ayntâb’a ait ilk sicil belgeleri; Kanuni Sultan Süleyman döneminde H. 938/M. 1531-1532 tarihlerine ait 1 numaralı defterde, son sicil belgeleri ise 1327/1909-1910 tarihlerine ait ve 160 numaralı defterde kayda alınmıştır. Bugün diğer illere ait defterlerle beraber Ankara’daki Milli Kütüphane’den alınarak İstanbul’daki Başbakanlık Osmanlı Arşivi’nde muhafaza edilen Ayntâb Şer‘iyye Sicilleri, mikrofilm olarak araştırmacıların hizmetine sunulmaktadır⁸².

⁸⁰ Pamuk. a.g.e. s. 64

⁸¹ Pamuk. a.g.e. s. 65

⁸² Bilindiği gibi şimdye kadar İstanbul’daki siciller hariç Anadolu sicilleri Ankara’daki Milli Kütüphane’de bulunuyordu. Bu çalışma yapıldığı esnada sicillerin İstanbul’a taşındığı ve tasnif çalışmalarının yapıldığı öğrenildi. Hatta çalışılan defterin aslına tasnifin bitmemesi dolayısıyla ulaşılamadı.

Ayntâb Şer‘i Mahkeme Sicilleri ile ilgili üniversiteler dışında, hukukçu Cemil Cahit Güzelbey ve Hulusi Yetkin gibi bazı gönüllü araştırmacılarında fedakârane yaptıkları çalışmalar mevcuttur.

Bu çalışmalardan ulaşılanlar şunlardır:

C. Cahit Güzelbey. (1966). Gaziantep Şer‘i Mahkeme Sicilleri. M. 1886-1909. C 153-160. Fasikül 1. Gaziantep.

C. Cahit Güzelbey. (1966). Gaziantep Şer‘i Mahkeme Sicilleri. M. 1841-1886. C 144-152. Fasikül 2. Gaziantep.

C. Cahit Güzelbey. (1966). Gaziantep Şer‘i Mahkeme Sicilleri. M. 1828-1838. C 142-143. Fasikül 3. Gaziantep.

C. Cahit Güzelbey-Hulusi Yetkin. (1970). Gaziantep Şer‘i Mahkeme Sicillerinden Örnekler. C. 81-141. M. 1729-1825. Gaziantep.

Galip Eken. (1988). 113 Antep Şer‘iyye Sicili: Transkripsiyon ve Değerlendirme. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.

Fuat Yıldırım. (1995). 108 Nolu Antep Şer‘iyye Sicili. Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Elâzığ.

Adnan Arslantaş. (1997). 141 Nolu Antep Şer‘iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Kataloğu. Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Malatya.

Ahmet Yılmaz. (1997). 19. Yüzyılı İlk Çeyreğinde Şer‘iyye Sicilleri ve Tereke Defterlerine Göre Medine-i Ayntâb’ın İktisadi ve İctimai Durumu. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.

Zeynel Özlü. (1999). 120 Nolu Antep Şer‘iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi. Yüksek Lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.

Hüseyin Çınar. (2000). 18. Yüzyılın ilk Yarısında Ayntâb Şehri’nin Sosyal ve Ekonomik Durumu. Doktora Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.

Zeynel Özlü. (2002). Kassâm Defterlerine Göre 18. Yüzyılın İkinci Yarısında Gaziantep. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.

Handan Bozkurt. (2002). 17 Nolu Antep Şer‘iyye Sicili. Transkripsiyon ve Değerlendirmesi. Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Malatya.

- Rabia Sultan Timbil. (2003). 19 Nolu Antep Şer'iyeye Siciline Göre Mülk Satışları. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Konya
- Yüksel Babaninoğlu. (2004). 155 Nolu Antep Şer'iyeye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.
- Ayşe Erkmen - Havva Yıldız. (2005). 156 Nolu Antep Şer'iyeye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.
- Nalan Özel. (2006). 23 Nolu Antep Şer 'iyeye Sicilinin Transkripsiyon ve değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Muğla Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Muğla.
- Hüsniye Güner (2006). 21 Nolu Antep Şer 'iyeye Sicilinin Transkripsiyon ve değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Muğla Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Muğla.
- Mehmet Ali Yıldırım. (2006). 152 Nolu Antep Şer'iyeye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.
- Serhat Kuzucu. (2006). 123 Nolu Antep Şer'iyeye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.
- Faruk Yılmaz. (2007). 151 Nolu Antep Şer'iyeye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.
- Cuma Çam. (2008). 11 Nolu Antep Şer'iyeye Sicili. Yüksek Lisans Tezi. Kafkas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Kars.
- Zemzem Yücetürk. (2009). 98/3 Numaralı Gaziantep Şer'iyeye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi. Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- Neşe Toğrul. (2010). 129 Nolu Antep Şer'iyeye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.
- Adem Çalışkan. (2011). 159 Nolu Antep Şer'iyeye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.

Mehmet Karasakal. (2011) 109 Nolu Antep Şer'iyeye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.

Ayrıca bu yüksek lisans tezinde 149 numaralı Ayntâb Şer'iyeye Sicili'nin ilk 150 sayfasının okunup değerlendirilmesi yapılmıştır.

2.7. 149 NUMARALI AYNTÂB ŞER'İYYE SİCİLİNİN GENEL DURUMU

Yüksek lisans tezi olarak çalışılan 149 Numaralı Ayntâb Şer'iyeye Sicili, H. 1294/ M.1877 ile H.1296/M.1879 tarihlerinde Ayntâb şehrinde tutulan mahkeme kayıtlarıdır. Defterin tamamı Ahmet Akgündüz ve beraberindeki heyet tarafından yapılan katalogda 294 sayfa ve 19x46 ebatında olduğu bildirilmektedir. Fakat esas itibariyle 149 numaralı defter 286 sahifeden ibarettir. Nitekim bu durum defterin orjinal numaralarında ki 286. sayfasına düşülen notta “Bu defter iki yüz seksen altı sahifedir” diye belirtilmiştir. Buradan itibaren besmele ile başlayan bir dua metniyle yeni numaralandırma yapılmış ve bu numaralar 7-8 sayfa daha devam etmiş ve defter sonlanmıştır. Bundan dolayı da defter katalog çalışmasında 294 sahife olarak belirtilmiştir. Çalışılan defterin sayfaları yukarılarında yazılan “numero”⁸³ ifadeleriyle numaralandırılmıştır. Defterin her varakında iki numara vardır. İlk varakta sağ taraf boş bırakılarak sol taraftan başlanmıştır. Bazı numaraların sehven tekrarlandığı görülmüştür. 47-97-106-108-155 numaralı sayfalarda olduğu gibi. Bazende bir varaka tek numara verilerek bir tarafı numaralandırılmamıştır. 98 numaralı sayfa da olduğu gibi.

Genel itibariyle fotokopilerde sorun olmadığı görülmüştür. Defterin sırt kısmında da filmlenme aşamasında problem çıkmamıştır. Yazı neredeyse defterin tamamında rik'a kırması şeklindedir. Sayfalar genellikle temiz ve düzenlidir. Defterin cilt kapağı üzerinde yazı olup olmadığı orjinalini görülemediği için öğrenilemedi.

Çalışmanın sınırını oluşturan 149 numaralı Ayntâb sicilinin ilk 150 sayfasındaki belgelerin, alacak-verecek, hırsızlık, haksız müdahaleden men', evlenme ve boşanma, vasi tayini, mehir ve nafaka talebi, alış-satış, tereke, vakıf ve azda olsa yaralama ve katl dâvâlarıyla ilgili olduğu görüldü. Defterin ilk belgesi 5 Şaban 1294 tarihli, son belgesi ise 11 Cemaziye'l-evvel 1295 tarihlidir. İstisnalar olsa da tarih sırasının takip edildiği söylenebilir. Tarih atma formatı ekseriyetle

⁸³ Bazı kayıtlarda “ numro” şeklinde geçmişse de günümüz söylemine yakınlığı dolayısıyla “numero” tabiri tercih edildi.

Hicrî takvim esas alınarak ya “Fî 18 Şa‘bânü’l-mu‘azzam Sene 1294” şeklinde rakamsal, ya da “Tahrîren fî’l-yevmü’l-evvel min şehr-i recebül-ferd sene erba‘ ve tis‘în ve mieteyn ve elf” şeklinde Arapçadır. Nadiren de olsa “Fî 21 Mart Sene 94” şeklinde Rumî takvim olarak belirtilmiştir.

2.8. 149 NUMARALI AYNTÂB ŞER'İYYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYONU

Numero:1

Belge No:1

Tevcihat-ı Cihat nizamnamesinin uygulanması ile ilgili ta'limattır.

TEVCİHÂT-I CİHÂT ve TEFRİGÂTI HAKKINDA TA'LİMÂTDIR.

Der-saâdet ve bilâd-ı selâseden ve nizâmât ve muâmelât-ı mahsûsası olan Haremeyn-i Şerîfeynden mâ-adâ Memâlik-i Mahrûse-i Şâhâne'de kâin evkâf-ı şerîfeye merbut olub mahlûlden ve yâhûd ashâbına kasr-ı yedinden veyâ ref'inden ve yâhûd müceddeden ber-mûceb-i nizâm-ı tevcih inhâ olunacak cihât içûn işbu ta'lîmât zeylinde mestur ta'rife ile mikdârı ta'dîl ve ta'yîn olunan harcaya bir rub'u Sancâk İdâre Meclisleri ma'rifetiyle muvakkaten ahz ve istihsâl ve numunesine ve nizâm ve kâidesine tatbîkan mazbatalarî bi't-tanzîm doğrudan doğruya Hazîne-i Evkâf-ı Hümâyûn irsâl olunacak ve hazinece iktizâ iden berâtlerî bi't-tastîr meclisine tesyîr olundukda muvakkat suretiyle mukeddemâ rub'u alınmış olan harcın kusûr üç rub'u dahî alınûb berâtleri ashâbına teslîm kılınacaktır ve alınan harçlar zeyrî mazbatalû müfredât defteriyle berâber cildlere idhalen Evkâf-ı Hümâyûn Hazînesine gönderilecektir.

Tevcîhi inhâ olunacak cihetlerin rub'u harcı alınub teslim-i sandık olındığını mutazammın evkaf muhasebecisi ve sandık emini mühürleriyle memhûr ilm ü haber ibrâz olunduktan sonra ol cihetlerin mazbataları Meclis-i İdare-i Livâ taraflarından tanzîm olunacak ve numûnesinde gösterildiği vechile mazbatalar metninde cihât-ı mezkûrenin hasbî ise olduğunu değil ise iki senenin vâridâtı cem' ve tanzîm ile bir seneliğine isâbet iden mikdârı ber-mûceb-i ta'rife alınması lâzım gelen harcın rub'u teslîm-i sandık itdirildiği derc ve tasrîh kılınarak mazbatanın tahririne dahî metn-i mazbatalarda murakkam şu kadar gurus rub'u harcı teslîm-i sandık kılınmıştır ibâresi yazılarak ibâre-i mezkûrenin zeyri evkâf muhasebecisi ve sandık emini mühürleriyle mühürlenecektir.

Bil-umûm cihâtın harcları ras-ı livâda meclis-i idare ma'rifetiyle ahz olunmak lazım gelub fakat kazâlardan uhdelerine cihet tevcihi inha olunacak kimesnelerden ba'zıları bizzat ras-ı livâyâ gelemeydiği ve celbine dahî lüzum görmediği halde bu müsüllülerden alınması lâzım gelen rub'u harcâzâlar meclis-i idareler ma'rifetiyle

ahz olunub cihât için yapılan mazbatalar ile beraber ras-ı livâyâ gönderilecektir ve kazâlardan gönderilen işbu rub‘u harcın mikdarı ta‘rife ahkâmına tevafuk eylediği Meclis-i İdare-i Livâdan tasdîk olunduktan sonra teslîm-i sandık itdirilub iktizâ iden ilm u haberi mahallerine irsal kılınacaktır.

Cihât için Sancak Meclis-i İdareleri tarafından tanzîm olunan mazbatalar Evkâf-ı Hümâyûn Hazinesince cihât kalemine ve icâbı halinde vâridât kalemine ve Mahkeme-i Teftîşe havale olunarak bunların mavafık nizâm ve kuyud olduğu tasdîk idildiği halde iktizâ iden berâtleri heman bi’t-tastîr mahallerine gönderildikde muvakkat sûretiyle mukeddema bir rub‘u alınmış olan harcın bakiyesi yani üç rub ‘u ve berâtı zeylinde münderic vüreka bahâsı ahz ve istihsâl olunduktan sonra işbu berâtleri ashabına teslîm kılınacaktır ve bunlardan şâyed bakiye harcı ve biriminden istinkâf iden bulunur ise bu müsüllülerin uhdelere tevcîh olunan cihetin vâridâtından bakiye harc istifâ oluncaya kadar berâtı kendusine virilmeyerek ol cihetin vâridâtı evkâf muhasebecileri tarafından zabt idilecektir. Ashâb-ı cihâtdan biri bi’z-zât ve yâhud vekili der-saâdetde bulunubda berâtı tanzîm olunan cihetin bakiye harcını hazineye teslîm ider ise doğrudan doğruya mahalline gönderilmeyerek kendusine virilmesi câiz olub fakat mahallince alınan rub ‘u harcın irâd kaydıyla muâmele-i muktezaya icrâ kılınmak üzere hazinece mahalline ma‘lumât virilecektir.

Numero:2

Rub‘u harcı alınarak mahellerine mazbataları gönderilen cihâtdan ba‘zısının hazine kuyudine ve usul ve nizâmına tevafuk itmemesinden ve esbâb-ı saireden nâşir-i uhdesine tevcîhi inhâ olunan kimesneden sarf-ı nazarla ahara ve yâhûd kabzın terkinî lâzım gelur isede mahallince alınan rub‘u harc bilâ-te’hir kâmilten sahibine red olunub fakat cihet harcının yüzde beş nisbetinde kalemiye nâmıyla mahkeme memurlarına virilmiş olan akce red olunmayacaktır.

Tevcîhi bil-işâret aliye-i hazret-i padişâhi(yanlış yazıldığı için padişâhi ibaresinin üstü çizilmiş) fetvâ penâhi icra oluna gelen müderrislik ve meşîhat müsüllü cihât-ı ilmiye ile müceddeden tevcîhi inhâ olunacak hitâbetlerden ve tevcîhi şart-ı vakıf ve teâmül-i kadimeye müstenid ve yâhûd mehâkeme-i şer’îye ye mübteni olan cihetlerden mâ-adâ bil-umûm cihât için hükkam ve evkâf muhasebecileri tarafından başkaca inhâ ve i‘lam tahririne hacet olmayub hükkam ve evkâf muhasebecilerinin mühürleri dâhil olmak üzere yalnız livâ meclis-i idâreleri mazbatalarıyla iktizâ olunacaktır ve bâlada istisnâ olunan cihetler için evkâf

muhasibecileri tarafından kezalik inhâ yazılmayub yalnız hükkam tarafından i‘lam şer‘î tanzîm ve meclis-i idare-i livâdan yapılacak mazbataya merbûtan hazineye takdîm kılınacaktır. Tevcîhi cihâta dâir kazâlardan gönderilen mazbataların nizâm ve kâidesine muvâfık olındığı meclis-i idâre-i livâdan tasdîk olunduktan sonra işbu mazbatalar ras-ı livâda hıfz olunarak bunların musaddık meclis-i idâre-i livâ tarafından numûnesi vechile mazbatalar tanzîm ve Hazine-i Evkâf-ı Hümâyûn’a takdîm kılınacaktır ve tevcîhi i‘lam-ı şer‘îye mütevakkıf olan cihetler için kazâlardan gelen mazbatalar ile kazâlar hükkâmı tarafından virilub gönderilen i‘lamât-ı şer‘îye ras-ı livâda tevakkıf idilmeyerek meclis-i idâre-i livâ mazbatalarına merbûtan hazineden gönderilecektir.

Merkez-i vilâyet olmayan sancaklarda kâin cihât için ol sancakların idare meclislerinden tanzîm olunan mazbatalar merkez-i vilayete mürâcaat olunmaksızın doğrudan doğruya hazine-i evkâf-ı hümâyûna gönderilub fakat münâzaalı bir cihet için tarefeyn merkez-i vilâyet mürâcaat ider ise ol halde meclis-i idare-i vilâyetden hüküm ve kararı tazmin tanzîm olunacak mazbata doğruca Hazine-i Evkâf-ı Hümâyûna gönderilmekle beraber mahalline dahî ma‘lumât virelecektir. Tecdîd-i berât ile zâyi‘den bervât-ı şerife tastîri ve umûr-u evkâfa müteallik evâmîr-i aliye-i tasdirî ve hazinece mukayyid olmayan atîk ve cedîd ve kaziyyelerin cihât kalemine kaydı ve hazinede mukayyid ve kaziyye sûretlerinin i‘tâsı için mahallerince istid‘â ve kavainde cihât hakkında mevâd-ı sâbika ile ta‘yîn olunan muâmelât temâmıyla icrâ kılınacaktır.

Belge No:2

Harc-ı Cihat tarifesidir. İmâmet, hitâbet, meşihat, ve müderrislik, dersiâmlık, müezzinlik, cüzhânlık gibi görevlerin tevcîhi sırasında alınacak harçların miktarını beyan ediyor.

HARC-I CİHÂT TA‘RİFESİDİR

Memâlik-i Mahruse-i Şâhâne’de kâin bil-umûm cihât için mahallerince alınmakda olan inhâ ve i‘lam Hazîne-i Evkâf-ı Hümâyûnca dahî ahz olunagelen Muhâkeme-i Teftîş ve iklâm harclarının cümlesi birleştirilerek ve ta‘dîlat-ı muktezaya icra ederek bundan böyle gayr-ı az vüreka bahâ alınması lâzım gelen harcların mevâd-ı âtiye ile ta‘yîn kılınmıştır.

İmâmet ve hitâbet ve meşihat ve müderrislik ve dersiâmlık ve müezzinlik ve kâimamaklık ve cüz-hânlık cihetleriyle bunlara mümâsil hidemât-ı şakkası olan

cihâtın mahsûsât ve vâridâtı olmayubda hidmetleri hasbî olduğu ve yâhud bir senelik vâridâtı altı guruşdan dûn bulunduğ u halde bu müsüllü cihât için yalnız altı guruş harc alınacaktır.

Cihât-ı mezkûrenin maâş ve vazife-i fudule ve hinta ve şa'îr gibi muayenât ve mahsûsâtı ve tarla ve bağ ve bağçe ve dekâkin ve akârat-ı saire ve sakinâsı ve yâhud icâr-ı meşrût menâzil müsüllü merbutatı olduğu halde bunların iki senelik menâfîi ve vâridâtı bil-hesab her kaç guruşa bâliğ olur ise tansîf olunarak bir seneliğine isâbet iden mikdârının nısfı alınacaktır. Tevliyet ve kitabet ve zâviyedarlık ve çiftlik mezraâ ve mâlikâne mutasarrıflığı müsüllü cihetlerin ashabına âid olacak iki senelik menâfîi ve vâridâtı ve mahsûsâtı muayenâtı bil-hesab her ne mikdâra bâliğ olur ise tansîf olunarak bir seneliğine isâbet iden mikdârı alınacaktır.

Numero:3

Ayana virilen deâkuy? fodusının beher çiftinden otuz guruş ve yevm-i deâkuy vazifesinin beher intikalinde üç ve ferâğında dört guruş alınacaktır. Çiftlik mutasarrıflığının... Maliye Hazine-i Celîlesi bedelle zabt olunmuş ise mahsûs olan bedeline ve henüz bedele rabt olunmamış ise bedele rabt olunmuş olanlara yüzde altı guruş harc alınacaktır.

Sanâyiden olarak i'tâ inhâ olunacak beravât Evâmîr-i Aliye için tevcihlerinde alınagelen harcın rub'û alınacaktır ve tecdîdi lâzım gelen beravât ve Evâmîr-i Aliyenin hasbî olanlarından bir şey alınmayub ve hasbî olmayanlardan ale'l-umûm yigirmi guruş harc alınacaktır. Tekye taâmiyeleri için tahsîs olunmuş olan arz ve hinta ve şa'îr ve fudûle müsüllü muayenâtın beher İstanbûl kilesinden beş ve fudûlenin beher çiftinden on guruş harc alınacaktır. Fukarâyâ mahsûs sadaka maâşından başka(başka ifadesinin üstü çizilmiş) mâ-âda evlâd-ı vakfa ve sairelerin tevliyet bedeli olarak ve gerek şart-ı vakfa tevkîfen tahsîs olunan maâşın iki aylığı mikdârı harc alınacaktır. Müceddeden tanzîm olunan vakfiyeler ile ma'mûl-u bahâ olan atîk vakfiyelerin Hazîne-i Evkâfa kaydı inhâ olundukda kaydiye harcı olmak üzere yalnız altı guruş alınacaktır.

İ'lam ve mazbatalar Hazîne-i Evkâf-ı Hümâyuna gönderilmiş olan cihât ve husûsât-ı vakfiyenin hesabı alel-îcâb-ı isti'lâmı lâzım gelenleri bulunur ise mahallinden cevâb gönderilecek ma'rûzât için ashabından tekrar harc alınmayacağı müsüllü kaydiye ve kalemiye nâmıyla ve nâm-ı aherle dahî bir güne akçe alınmayacaktır.

İş bu ta'rifede muharrir harcdan mâ-adâların mahallince Evkâf muhasebecileriyle hükkam-ı şer'î tarafından başkaca inhâ ve i'lam ve gerek Hazine-i Evkâf-ı Hümâyunca Mahkeme-i Teftiş ve iklâm harcı ve nâm-ı aherle cihât ashabından bir akçe alınmayub yalnız ta'rif-i mezkûrede mikdârı ta'yin olan harc alınarak işbu harc ile ashâb-ı evkâfın berâvat ve avâmir-i aliyesi tanzîm ve ashabına teslim olunmak üzere mahallerine irsâl olunacaktır.

Madde-i sâbıkada beyân olındığı vechile hükkâm tarafından i'lam virilmesi lâzım gelen cihetlerin harc i'lâmı işbu ta'rifede mikdarları ta'yin kılınan harcların dâhilinde olmasıyla Mâliye Hazînesi hesâbına olarak başkaca i'lam harcı alınmak îcâb etmeyub fakat Mahkeme-i Şer'îye mâmurlarına âid olmak üzere uhdesine bi'l-i'lâm cihet tevcihi inhâ olunan kimesneden yalnız ol cihet içün ber-mûceb-i ta'rif alınması lâzım gelen harcın nihâyet yüzde beş nisbetinde kalemiye nâmıyla bir meblağ alınub mâmurlarına i'tâ kılınacaktır. Meselâ ta'rif mûcebince yüz guruş harc alınması îcâb iden bir cihet içün nihâyet beş guruş kalemiye alınacaktır.

Ashâbının vefâtıyla mahlûlundan ve yâhud kasr-ı yedinden veyâ ref'inden veyâ müceddeden ber-mûceb-i nizâm tevcih-i inhâ olunan cihetlerin bi'l-umûm harcları nesk ve ahz üzere alınacaktır.

Numero:4

Belge No:3

Cağıt karyesinden maktul Mustafa'nın oğlu Mahmut'un varislerinin babalarının katillerinden diyet talebi ve bunun için maktulun büyük oğlu Bekir'in vekil ta'yîn edilmesi.

Ma'ruz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde vâki' Ayntab Kazâsına tâbi' Cağıt Karyesi ahâlisinden iken bundan akdem maktûlen vefât iden Mahmûd bin Mustafa bin Mehmed'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûke Besey bint-i Alî ile babası merkûm Mustafa ve vâlidesi Hadice bint-i Ulviye münhasıra olub kable'l-kısme ebi merkûm Mustafa dahî fevt olub verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi mezbûre Hadice ile sulbî kebîr oğulları Bekir ve Hüseyin ve sulbiye-i kebîre kızları Fâtıma ve Nûriye ve Ayşe'ye inhisârı inde'ş-şer'îl enver zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra ibn-i merkûm Hüseyin ve zâtları ta'rif-i şer'î ile mu'arrefe mezbûrat Besey ve Fâtıma ve Nûriye ve Ayşe kazâ-i mezbûr de'âvî meclisinde ma'kûd huzûr-ı şer'ide işbu bâisü'l-i'lâm ibn-i merkûm Bekir mahzarında her biri bi'l-verâse-i

ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mevrûsumuz maktûl-ı mezbûrun kâtilleri olub el-hâletü hâzihi merkez-i vilâyet-i mezbûre habishânesinde mahbûs bulunan karye-i mezbûre ahâlisinden diğeri Mustafa ibn-i Bekir bin Mehmed ve Şiho bin Oso bin Abdullah nâm şahıslardan ve akdemce mahbes-i mezkûrede fevt olan Hüseyin bin Oso bin Abdullah'ın tereke-i vâfiyesine vaz'-ı yed iden verese-i ma'lumesinden maktûl-ı mezbûrun katlini ve şer'ân lâzım gelen diyetini taleb ve de'avî ve ahz kabza ve makbûzlarıyla îsâl ve teslime ve lede'l-hace sulh ve ibrâya ve husûs-ı mezkûrun mutevakkıf olduğu umûrun külliyesine taraflarımızdan merkûm Bekir'i vekâlet-i mutlaka-i âmme-i şer'îye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde ol dahî bi't-tasdîk ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzımelerini kemâ- yenbağî edâya müte'ahhid eylediği tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundı.

Fî 5 Şa'bân Sene 1294

Belge No:4

Reyhan Zukağı mahallesinden Teb'a-yı Osmânîden Demirci Serkis'in vakıf arazisine mutasarrıf olduğunun bilinmesi talebi.

Ma'ruz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntab mahallâtından Reyhân Zukağı mahallesinde sâkin Teb'ay-ı Osmânîden Demirci Serkis bin Muhis Bedros nâm kimesne meclis-i şer'ide mahalle-i mezbûrede vâki' mescid-i şerîfin kibel-i şer'iden muvakkaten mansub-ı mütevellisi ve zikr-i âti husûs tasdîk ve lede'l-iktizâ redd-i cevâba kayyum nasb ve ta'yîn olunan işbu bâisü'l-i'lâm İbrâhim Efendi ibn-i Hasan nâm kimesne mahzarında evkâf muhâsebeciliği vekili fütüvvetlû Ahmed Muhlis Efendi hâzır olduğu halde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede kâin ma'lûm'ul-hudûd ve'l-etraf bir bâb mülk menzilimin cânib-i garbisinde vâki' Kapak ta'bir olunur dîvârımın tâvilen dört zirâ' ve arzen yigirmi barmak arsası işbu Abdullah Ağâ'nın mütevellisi olduğu mescid-i şerîfde kâin bir bâb cemrenin dâhilinde olub arsa-i mezbûre üzerine bundan otuz yedi sene akdem dîvâr-ı mezkûr binâ ve inşâ olunmuş ve sinin-i mezbûreden beru iyâdı ile dîvâr-ı mezkûre ve arsa-i mezbûreye mülkiyet üzere tasarruf oluna gelmişiken tarihden çend sene akdem menzil-i mezkûri gâib-i ani'l-meclis Bekir bin Bekir nâm kimesneden binüçyüz guruşa işтира ve kabz eyledim ancak dîvâr-ı mezkûrun arsası vakf olduğu vechile arsa-yı mezbûrenin üçer misli

kable'l-eda tasarruf gayr-i câiz tahkir ve icâre-i zemine rabt olunması min külli'l-vücûh cânib-i vakfa infâ' ve evlâ idigunden mütevellî-i merkûm arsa-i mezbûreyi senevî sekizyüz dirhem şerağan yağî cânib-i vakfa edâ vü teslim itmek üzere bana tahkir ve bu vechile kabul eylediğimden senevî sekizyüz dirhem şerağan yağını cânib-i vakfa edâ vü teslim ile ba'dema dîvâr-ı mezkûrun binasına mülkiyet üzere ve arsasına vakfiyet üzere mutasarrıf olurum didikde mütevellî-i merkum Abdullah Ağa mukırr-ı merkum Demirci Serkis'i bi'l-cümle kelimât-ı meşrûhasında tasdik eylediği tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Tahrîren fi'l-yevmü'l-hâmis min şehr-i şa'bânü'l-mu'azzam sene erba' ve tis'in ve mieteyn ve elf.

Numero:5

Belge No:5

Tevcihât-ı Cihât nizamnâmesi.

Mucebince amel oluna

TEVCİHÂT-I CİHÂT NİZAMNÂMESİDİR

BİRİNCİ MADDE: Meşrûtiyet vechile tasrîf olunan cihetler ile der-saâdetde bulunan Buhârî ve Şifâ-yı Şerîf ve dersiyeye cihetlerinden mâ-adâ bi'l-umûm evkâf mazbut ve mahkiye merbût olan cihat-ı mütenevvî ashâbından biri vefât eyledikde uhdesinde bulunan cihet ol cihetin hizmetini îfâya ehliyet ve iktidârı mütehakkik olan kebîr oğluna evlâd-ı kibârı müteaddid ise içinden ehliyet ve iktidârı olan oğluna ve şâyed evlâd-ı kibârı iktidâr ehliyetde müsâvî bulunur ise ekberine tevcîh kılınur ve kebîr evlâdının ehliyet ve iktidârı bulunmadığı halde sagîr oğluna ve evlâd-ı sigârı müteaddid olur ise ekberine tevcîh olunur ve sagîr ve kebîr asla evlâdı olmadığı ve yâhûd yalnız ol cihet hâricden ehil ve erbâbına tevcîh idilur.

İKİNCİ MADDE :Cihât-ı müteaddideye mutasarrıf olanlardan biri yalnız bir nefer-i sagîr oğluna terk iderek vefât eyledikde uhdesinde bulunan cihetler şahs-ı vâhidde ictimâî câiz olan cihetlerden olduğu halde cümlesi ona tevcîh olunur.Eğer şahs-ı vâhidde ictimâî câiz olmayan cihetlerden ise içinden en fâidelusi ona ve digeri hâricden ehil ve erbâbına tevcîh idilur.

ÜÇÜNCÜ MADDE:Cihât-ı müteaddide mutasarrıflarından biri yalnız müteaddid olan sigârını terk iderek vefât eyledikde cihât-ı mahlûle bunlara kur'a iletaksîm ve başka başka tevcîh olunur ve müteaddid olan sigârıyla bir nefer-i kebîr oğluna terk iderek vefât eyledikde cihât-ı mahlûleleden kebîr oğlunun ehil ve müstehak olduğu

cihet ona ve diğerleri evlâd-ı sigârına ve kebîr oğlunun cihât-ı mahlûleden hiçbirine ehliyet ve istihkakı yoğise cümlesi evlâd-ı sigârına taksîm ve tevcîh kılınur ve bir nefer-i kebîr ve bir nefer-i sigâr oğlunu terk ile vefât idenlerin uhdeslerinden münhal olan cihât-ı müteaddide kebîr oğlunun ehliyet ve istihkakı olduğu halde sigâr oğlu ile beyinlerinde münâsibi vechile taksîm ve ikisinin uhdesine başka başka tevcîh idilur [satır arasına ‘Atik nizâm ikinci cildin 177. Sahifesinde mûndericdir’ notu yazılmıştır.] ve kebîr oğlunun ehliyet ve istihkakı olmadığı takdirde cihât-ı mahlûle şahs-ı vâhidde ictimâî câiz olan cihetlerden ise cümlesi ve şahs-ı vâhidde ictimâî câiz olmayan cihetlerden ise en ziyâde fâidelusi sigâr oğluna tevcîh kılınub diğerleri hâricden ehil ve erbâbına tevcîh olunur.

DÖRDÜNCÜ MADDE : Cihât-ı müteaddide mutasarrıflarından biri müteaddid evlâd-ı kibâr ve sigârını terk iderek vefât eyledikde evlâd-ı kibârın cümlesi cihât-ı mahlûlenin cümlesine ehil ve müstehak ise cihât-ı mahlûle evlâd-ı kibâra kur’a ile taksîm ve tevcîh olunur ve evlâd-ı kibârın birisi yalnız cihât-ı mahlûleden birine ve diğeri aharına ehil ve ve müstehak ise evlâd-ı kibârın her birine müstehak olduğu cihet tevcîh kılınur ve şu iki sûretde evlâd-ı kibâra taksim olunan cihât-ı mahlûleden şâyed fazla bir cihet kalabilir ise ol cihet evlâd-ı sigâra taksîm ve tevcîh olunur ve evlâd-ı kibârın cümlesi cihât-ı mahlûlenin yalnız birine ehil ve müstehak olub diğerlerine istihkâkı olmaz ise bunların müstehak olduğu cihet ekberine tevcîh olunub diğer cihetler evlâd-ı sigâra taksîm ve tevcîh ve evlâd-ı kibârın içinde yalnız cihât-ı mahlûlenin cümlesine ve yâhûd ba’zısına ehil ve müstehak olub diğerlerinin aslâ ehliyet ve istihkâkı bulunmaz ise cihât-ı mahlûleden münâsibi ona ve diğerleri evlâd-ı sigâra tevcîh idilur.

BEŞİNCİ MADDE : Pederi mahlûlünden uhdesine cihet tevcîh olunanlardan biri vefât eyledikde ol cihet ehlini müteahhak olan kebîr karındaşına ve karındaşı müteaddid ise içinden ehliyet ve iktidârı olan karındaşına ve şâyed karındaşları ehliyet ve iktidârda müsâvi bulunur ise içinden ekberine tevcîh olunur ve kebîr karındaşı olmadığı ve yâhûd ekber karındaşlarının ehliyet ve istihkâkı bulunmadığı halde sagîr karındaşına ve sagîr karındaşı müteaddid olur ise ekberine tevcîh kılınur ve sagîr ve kebîr aslâ karındaşı olmadığı ve yâhûd yalnız kebîr karındaşı olubda ol cihetin hizmetini ifâ iktidârı bulunmadığı halde cihet-i mahlûle birinci maddenin ahkâmına tatbîkan mütevaffânın evlâdına ve mütevaffânın evlâdı yoğise ve yâhûd yalnız evlâd-ı kibârı olubda nâ ehil bulunur ise hâricden ehil ve erbâbına tevcîh olunur ve işbu maddenin hükmi li-ebeveyn

Numero:6

ve yâhûd li-eb karındaşa münhasır olub li-ümm karındaş hakkında cârî olamayacağı misüllü pederi mahlûlünden olmayarak aharın mahlûlünden ve yâhûd kasr-ı yedinden veyâ def'inden uhdesine cihet tevcîh olundukdan sonra vefât idenlerin cihât-ı mahlûlesi hakkında dahî madde-i mezkûre ahkâmı câri olmayubda birinci maddenin ahkâmı icrâ kılınacaktır.

ALTINCI MADDE:Evîâd-ı sigâra tevcîh olunacak cihât mutlaka taraflarından bi'l-inâbe edâ-yı hizmet itdirilmek şartıyla tevcîh olunacaktır ve bu müsüllü evîâd-ı sigârı yigirmi yaşına bâliğ oluncaya kadar uhdesinde bulunan cihetin hizmetini bi'n-nefs îfâya iktidâr ve ehliyet kesbi idemez ise ve yâhûd hâl-i sagirinde vefât eyler ise kebîr li-ebeveyn ve li-eb karındaşı nâ-ehil olduğı ve li-ebeveyn veyâ li-eb sagîr karındaşı dahî bulunmadığı halde ol cihet bi'l-inâbe edâyı-hizmet itmekde bulunan kimesne esâlet sûretiyle tevcîh olunur.Şu kadar ki yigirmi yaşına kadar müderrisliğe kesb-i ehliyet kâbil olamayacağından uhdesinde müderrislik ciheti tevcîh olunan evîâd-ı sigâr eğer bu sene vâsıl olduklarında taraf-ı tahsilde bulunurlar ise ikmâl-i tahsil için kendulerine mühlet-i münâsibe virilecektir.

YEDİNCİ MADDE :Hizmetlerinin edâ ve îfâsı bir zamana tesâdif eyleyen ve yâhûd birinin hizmeti diğerinin hizmetini hakkıyla îfâyâ mani' olan iki cihet-i müstefile şahs-ı vâhidde tevcîh olunmaz.

SEKİZİNCİ MADDE :Hizmeti metrûk ve muattal olan cihetler bir kimseye tevcîh olunmaz.

DOKUZUNCU MADDE :Bir cihete ehliyet ve istihkâk ol cihet müderrislik ve hitâbet ve imâmet gibi cihât-ı ilmiyeden ise imtihân ile ve eğer kayyumluk ve ferraşlık müsüllü cihetlerden ise vücudca iktidâr ve erbâbı-ı vukuf taraflarından olunan ihbâr ile tahkik ider.

ONUNCU MADDE :Meşrûtiyet vechile tasarruf olunan cihetlerden şart-ı vakıf ve teâmül-i kâdim her ne vechile ise ol vechile muâmele olunur.

ON BİRİNCİ MADDE :Haricden ehil ve erbâbına tevcîhi lâzım gelen bir cihet-i mahlûleye müteaddid talebler zuhûr eyledikde ol cihet bunların en ziyâde ehliyetlusine tevcîh olunur ve şâyed talebler ehliyetde müsâvi olurlar ise birinci derecede müteveffâyâ karâbeti olan ve ikinci derecede uhdesinde diğer cihet bulunmayan ve üçüncü derecede fakr-ı hâli bulunan tercîh kılınur ve dördüncü derecede kur'a medâr tercîh inhâz idilur.

ON İKİNCİ MADDE :Bir cihet-i müstakile müceddeden ve yâhûd mutasarrıfının vefâtıyla mahlûlünden fîmâ-ba'd hisselerine taksîm ile eşhâsı müteaddideye tevcih olunmayacaktır.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE :Şimdiye kadar hissesi müteaddideye münkasım olarak tevcih olunmuş olan cihetlerden bir cihetin nısfı ve sülûsü ve rub'u gibi hissesine mutasarrıf olan kimesne vefât eyledikde hisse-i mahlûle mevâd-ı sâbika ahkâmına tatbîkan müteveffânın evlâdına tevcih olunur ve müteveffânın evlâdı yoğise ve yâhûd yalnız evlâd-ı kibârı olubda nâ ehil bulunur ise ol hisse husus-ı sâire ashâbından en ziyâde ehliyet ve iktidârı olan kimseye ve şâyed ashâb-ı husus ehliyetde müsâvi bulunur ise kur'a ile içinden birine ve yâhûd hisselerine ilhâkan cümlesine tevcih olunur ve eğer hissedârlarda asla ehliyet ve iktidâr bulunmaz ise hissedârların uhdesindebulunan hisseler def ile gerek hisse-i mahlûle ve gerek def olunan husus-ı sâire birleştirilerek topdan ehil ve erbâbına tevcih kılınur ve şâyed işbu hisselerin vâridâtı derece-i kifâyede olubda başka başka tevcihinde menfeat tahakkuk ider ise ol halde husus-ı mezkûre ayru ayru dahî ehil ve erbâbına tevcih olunabilir.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE : Bir cihetin bir hissesine mutasarrıf olan kimse uhdesinde bulunan hisseye yalnız ehil ve erbâb olan müşterekine kasr-ı yed idebilub hâricden kimse kasr-ı yed edemeyecektir ve şâyed ki müştereklerinde ehil ve erbâbı bulunmaz ise hâricden ehil ve erbâbına kasr-ı yed idebilecektir.

ON BEŞİNCİ MADDE :Her nev'i cihâtın gerek evlâda ve gerek hâricden ehil ve erbâbına icrâyı tevcihâtında bundan böyle uhdesine tevcih-i cihet olunacakların asitân-ı askeriyei tecâvüz itmesi lâzım gelmeyub ashâb-ı cihât hakkında bu kere ta'dil veya irade-i seniyye neşr ve i'lân kılınmış olan kur'a Kânunnâme-i Hümâyun ahkâmı icra kılınacaktır.

ON ALTINCI MADDE :İş bu nizamnâme ahkâmı i'lanı tarihinden mu'teber ve mer'î'l-icrâ olacaktır.

Fî 10 Safer Sene 1290 / Fî 26 Mart Sene 1289

Numero:7

Belge No:6

Bostancı Cami-i Şerifi mütevellisi Abdurrahman Halife'nin ölmesi üzerine aynı göreve oğlu Ahmet Efendi'nin devam etmesi için berat-ı şerife sadaka ve ihsan buyrulması hakkında ma'ruzat.

Der Devlet-i Mekîne Arz-ı Dâî Kemîneleridir ki; Nezâret-i Celile-i Evkâf-ı Hümâyun-ı Mülûkâneye mülhak evkâfdan olub Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb'da vaki' kubûrat-ı atika ve ve mirât-ı âlişanda Bostancı Mescidi deyu mukayyid ve beyne'l-ahâli Bostancı Câmi'-i Şer'ifi denmekle ma'rûf câmi'-i şerîf vakfının vazife-i muayyene ile tevliyet cihetinin nısf-ı hissesine bin iki yüz altı-yedi rebi'ü'l-ahirin dördüncü günü tarihleriyle müverrih iki kıt'a berât-ı şerîf-i âlişân ile mutasarrıf olan Abdurrahman Halife bin Mustafa Efendi bundan iki sene akdem sulbî kebîr oğulları Ahmed ve Şemseddin ve Saadeddin Efendileri terk eylediği halde vefât idub tevliyet-i mezkûre mahlûl ve hizmet-i lâzimesi muattal kalub ve vakf-ı mezbûr dahî evkâf-ı kadimeden olarak derdest-i sicilat-ı mahkemede mukayyid ve vakfiyesi olmayub ancak bu müsüllü cihetin hâl ve kav'inde ekber evlâdının ehil ve müstehak olanlarına tevcîhi bi'l-irâde-i seniyye tevcîh-i cihat hakkında müessis olan nizamnâme ve ta'limat-ı cedîde muktezâsından bulunmakla mûmâ-ileyhün sulbî kebîr oğlu bâis'ül-arz-ı ubudiyet Ahmed Efendi ibn-i mûmâ-ileyh Abdurrahman Halife ekber evlâd ve cihet-i mezkûreye karındaşları mûmâ-ileyhümadan en ziyade ehliyetlu ve müstehak olduğu hâla Medine-i mezbûre evkâf muhasebecisi vekili Ahmed Muhlis Efendi hâzır olduğu halde bî-garez erbâb-ı vukuf ve sükkat-ı sahiha-yı mükellimat ihbârlarıyla lede's-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân olmağla tevliyet-i mezkûre babası müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin mahlûlünden oğlu mûmâ-ileyh Ahmed Efendi vazife-i muayyene-i ma'lûmesiyle tevcîh ve yedine bir kıt'a berât-ı şerîf-i âlişân sadaka ve ihsân buyurulması ricâsına bi'l-iltimâs huzûrmeyan menşûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu. El-emri limen lehü'l-emr.

Fî 15 Recebü'l-ferd Sene 1294

Belge No: 7

Cevizlice Mahallesinden Şeyh Mehmed'in oğluna kalan mirasın idaresi için annenin vasi ta'yîn edilmesi ve oğluna günlük altmış para nafaka harcaması için izin talebi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntab mahallâtından Cevizlice Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Şeyh Mehmed bin Şeyh Mehmed'in sulbî sagîr oğlu Şeyh Mehmed'in vâlidesi ve hâzması olub mahmûre-i kemal idüğü zeyl-i hüccetde muharrirü'l-esamî Müslüman ihbarlarıyla mütehakkik olan işbu refikaü'l-kitab Ayşe bint-i Hacı Mehmet nâm hatunu Hâkim-i muvakki'

Sadr-ı Kitâb Tûbâ-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri sagîr-i mezbûrun vakt-i rüşd ve sedâdına değin müteveffâyı merkûm Şeyh Mehmed'den müntakil malı hıfz ve tesviye-i umûrını rü'yete vasi nasb ve ta'yîn buyurdukda ol dahî ber-vech-i muharrrer vesâyet-i mezkûru kabul ve hizmet-i lâzimesini edâya teahhüd ve iltizam eyledikten sonra vasiye-i mezbûre talebiyle Hâkim-i mûmâ-ileyh ve ala-cenâb Efendi Hazretleri sagîr-i merkûmun ber-minvâl-i muharrrer babası müteveffâyı merkûmun müntakil malından işbu tarih vesikadan beher yevmi altmış para nafaka ve kisve-i baha farz ve takdir buyurub meblağ-ı mefrûz altmış parayı sagîr-i merkûm Şeyh Mehmed'in nafaka ve kisve-i baha ve sâir lâzım-ı zarûriyesine harc ve sarfa ve lede'l-hace-i istidâneye ve inde'z-zıkr sagîr-i merkûm Mehmed'in mal-ı mevrûsine rucu'a validesi vasi-i mezbûre Ayşe Hatun'a izin virilmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fî el-yevmi'l tis'a aşer min şehr-i Recebû'l-ferd sene erba' ve tis'în ve mieteyn ve elf.

Şühûdu'l-hâl:

Bulaşıkzâde Mehmed Ârif Efendi, Kollukcu Molla Ömer bin Ömer, ve Hâfız Ahmed Efendi ibn-i Molla Ömer, ve Mehmed Vesîm Efendi ve gayrihim.

Numero:8

Belge No:8

Tarla-yı Atik mahallesinden vefat eden Ma'sereci oğlu Serkis'in borçlu olduğu Sihak oğlu Serkis'in, borçlusunun oğlu olan Nersis'den babasının borcunu ödeme talebi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki,

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntab mahallâtından Tarla-yı Atik mahallesi sâinkerinden iken bundan akdem fevt olan ma'sereci oğlu Nersis veledi Serkis veledi David'in verâseti zevce-i metrûkesi Yümni bint-i () ile sulbî kebîr oğlu Kiforuk ve sagîr oğlu Mosis ve kebîre kızı Anna ve sagîre kızları Minuş ve Nusiye'ye inhisârı şer'ân zâhir ve aşikâr oldukdan sonra müteveffâ-yı merkûmun duyunlarından olub Medine-i mezbûre ticâretiyle mukîm Aşdili işbu bâisü'l-i'lâm Serkis veledi Sihak nâm kimesne Medine-i mezbûre de'âvî meclis odasında ma'kûd ve huzûr-ı şer'ide bi't-takdîm havale buyurulan arz-ı halde ismi muharrrer müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesine kendi tarafında asâlete ve ma'rifeti'z-zât mecnûne-i mezbûre Yume ve sagîr-i merkûm Mosis ve sagîretan-ı mezbûretan

Minuş ve Nusiye'ye dahî vesâyet vaz'ı-yedi mütehakkik olan oğlu merkûm Kiforuk muvâcehesinde mevrusiniz müteveffâ-yı merkûm Nersis veledi Serkis veledi David'in hâl-i hayatında ve kemâl-i akl-i sıhhatinde zimmetinde kotan ve Tosya kuşağı ve yazma bahalarından ba'de'l-kal hesâb ikibin üçyüz kırk altı gurus alacak hakkım olub hatta meblağ-ı mezkûr ber-veche-i muharrer cihet-i mezbûrelerden zimmetinde sahih ve sâlim bana deyni olduğunu bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr idub meblağ-ı mezkûr kable'l-eda ve'l-îfâ vefât itmekle meblağ-ı merkûmu işbu oğlu merkûm Kiforuk vaz'ı-yed eylediği tereke-i vâfiyesinden olmak üzere tarafıma edâ vü teslim mezbûr Kiforuk'a tenbih olunmak muradımdır deyu ba'de'd-da'va ve's-suâl ol dahî cevâbında babası müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesine bi'l-verâse ve bi'l-vesâyete vaz'ı-yedini ikrâr lakin müdde'î-i merkûmun ber-minvâl-i muharrer müdde'âsını inkâr idecek müdde'î-i mezbûr Serkis müdde'â-yı meşrûhasını her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zir-i mestureye vaz'ı-mühr ve imza iden Papas Melkon veledi Avadis ve Papas Dir Mosis veledi Agob ve Artin veledi Kirkor nâm kimesnelerden sırran ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâdet idukleri ihbâr olunan Sıvakcı oğlu Vartan veledi Kiyor ve David veledi Artin nâm kimesneler şehâdeleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehci şerîf-i âlî ba'del-isbât ve'l-hilaf ve'l-hüküm mûcibince meblağ-ı mezbûr iki bin üçyüz kırk altı gurus müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesinden müdde-î merkûm Serkis'e hâlâ edâ vü teslime verese-i asil ve vasi-i merkûm Kiyok'a tenbih olındığı tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 19 Receb'ül-ferd Sene 1294

Belge No:9

Tarla-yı Atik mahallesinden Bedros'un vefat eden Ma'sereci oğlu Serkis'den alacağını, Serkis'in oğlu olan Nersis'den talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki,

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntab mahallâtından Tarla-yı Atik Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan ma'sereci oğlu Nersis veledi Serkis bin David'in verâse-i zevce-i metrûkesi mecnûne Yumni bint-i () ile sulbî kebîr oğlu Kiyoruk ve sulbiye-i kebîre kızı Anna ve sagîr oğlu Mosis ve sagîre kızları Minuş ve Nusiye'ye inhisârı şer'ân zâhir ve âşikâr oldukdan sonra mecnûne-i mezbûre Yumni ve sagîrun ve mezbûrunun tesviye-i umûrlarına kibel-i

şer'iden ibn-i merkûm Kiyoruk vasi nasb ve ta'yın olunub ol dahî vesâyet-i mezbûreyi kabûl eyledikten sonra müteveffâ-yı merkûmun duyunlarından olup Medîne-i mezbûre deâvi meclis odasında ma'kud-ı huzûr-ı şer'ide bi't-takdîm buyurulan arz-ı halde ismi muharrer müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesine vaz'-ı yedi mütehakkıkolan oğlu vasi-i merkûm Kiyoruk muvâcehesinde müteveffâ-yı merkûm Nersis zimmetinde Kotan ve Tosya kuşağı bahalarından ba'de kemal-i hesâb yedi yüz doksan üç guruş on para alacak hakkım olup meblağ-ı mezkûru kable'l-edâ ve'l-îfâ vefât idub tereke-i vâfiyesine oğlu işbu merkûm Kiyoruk bi'l-asâle ve bi'l-vesâyete vaz'-ı yedi olmağın meblağ-ı mezbûru tereke-i vâfiyesinden olmak üzere tarafıma edâ ve teslîm vaz'-ı-yed merkûm Kiyoruk'a tenbih-i şer'î buyurulmak matlûbumdur deyu ba'de'l- da'vâ ve's-suâl merkûm Kiyoruk cevâbında babası müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesine vaz'-ı yedini ikrâr lakin müddeâ-yı merkûmun mâ-adâ müddeâsını inkâr idicek müddeâ-yı merkûmdan müddeâ-yı meşrûhasına muvâfık tenbih taleb olundukda her biri ber-muktezâ-i irâde-i seniyye veya varaka-i mestûre mensûb oldukları mahellerinden zîr-i mestûreye vaz'-ı mühr ve imzâ iden Papas Dir Melkon bin Avides ve Papas Dir Mosis bin Agob ve Artin bin Kirkor nâm kimesnelerden makbûlu's-şehâde idükleri ihbâr olunan Kozanlı mahallesinden Sıvakcı oğlu Vartan ve Akyol mahallesinden Karabet bin Artin nâm kimesne

Numero:9

ler şehâdeleriyle bi'l- muvâcehe ber nehc-i şer'î âlî ba'de'l-isbât ve'l-hilaf ve'l-hükm mucebiyle meblağ-ı mezkûr yedi yüz doksan üç guruş on para müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesinden olmak üzere müdde'-i merkum Petros'a edâ vü teslîme asil ve vasi-i merkûm Kiyoruk'a tenbih olındığı tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 20 Recebû'l-ferd Sene 1294

Belge No:10

Necib Efendi'nin kızı Emine Hoca'nın vefat etmeden önce, terekesinin üçte birinden tekfîn ve techiz masraflarının ayrılması ve ıskat-ı salat ve keffaret-i saym ve yemin için fukaraya verilmesinden sonra kalan miktarın Şafizâde Camii'nin tamiri için harcanması göreviyle vasi ta'yîn edilen Molla Ahmed'in kocası Hüseyin'den terekenin üçte birini talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki,

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntab mahallâtından Musullu mahallesi sâkinlerinden Hamâket oğlu işbu bâisü'l-i'lâm Molla Ahmed bin Osman nâm kimesne Medine-i mezbûrede meclis-i şerîf-i enverde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Emine Hoca bint-i Necib Efendi bin Abdullah'ın usûbet-i sebebiye cihetinden zevcî hasran vâris olan Hüseyin bin İbrâhim muvâcehesinde üzerine da'vâ takr'ir-i kelâm idub müteveffâ-yı mezbûre Emine Hoca hâl-i marazında bi-emrillahi teâla fevt olduğumda terekemin sülüsü kemâl-i ifrâz ve kabz olunub sülüsü mezbûreden evvelâ techiz ve tekfinim için kadr-i ma'rûf harc ve sarf olunub ba'de ıskât-ı salât ve keffâret-i savm ve yemînim ba'de'd-devr fukara-i müslimine i'tâ oluna ve fazla beher ne kalur ise mahalle-i mezbûrede kâin Şafi'-îzâde cami'-i şerîfinin ta'mîr ve termîmine harc ve sarf oluna deyu vasiyet ve vesâyet-i mezkûresini ber-minvâl-i muharrer tanziminde beni vasî-i muhtâr nasb ve ihtiyâr-ı nasb eyledikde ben dahî vesâyet-i mezkûru ber-vechi muharrer kabûl ve hizmet-i lâzimesini edâ-i taahhüd itdikden sonra mezbûre Emine Hoca'ya hasıran...fevt olmakla suâl olunub tereke-i mezkûrenin sülüsü bana teslime tenbih olunmak bi'l-vesâyet matlubumdur didikde gıbbe's-suâl merkûm Hüseyin dahî cevâbında zevcesi müteveffîye-i mezbûre Emine Hoca'nın terekesine usûbet-i sebebiyye cihetinden bi'l-verâse vaz'-ı yedini ikrâr lakin vasiyet-i mezkûreyi inkâr idicek beher biri ber-muktezâ-yı irâde-i seniyye veya varaka-i mesture mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'-ımühür ve imzâ iden Molla Mehmed bin Mustafa ve Mehmed Emin bin Mehmed Ali ve Hasan bin Ömer ve Ahmed bin Bekir nâm kimesnelerden evvelâ sırran ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâdet idukleri ihbâr olunan mahalle-i mezbûre ahâlisinden Halil ibn-i İbrâhim ve Mehmed bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'ide haziran olub esire'l-eşhâd fi'l-hakîka müteveffât-ı mezbûre Emine Hoca bint-i Abdullah Necib Efendi bin Abdullah nâm hâtun hâl-i marazında vefâtından yigirmi gün mukaddem ben bi-emrullah-i teâla fevt olduğumda terekemin sülüsü kemâl-i ifrâz ve kabz olunub sülüsü mezbûreden evvelâ techîz ve tekfîn için kadr-i ma'ruf olunub ba'de ıskât-ı salât ve keffâret-i yemînim ba'de'd-devr fukarâ-i müslimine i'tâ oluna fazla beher ne kalur ise Musullu mahallesinde Şafi'-îzâde cami'-i şerîfinin ta'mir ve termimine harc ve sarf oluna deyu vasiyet ve vesâye-i mezkûresini tanziminde işbu müdde'â-yı merkûm Molla Ahmed'i vasî-i muhtâr nasb ve ta'yîn itdukde işbu merkûm Molla Ahmed dahî vesâyet-i mezkûreyi kabûl itdikden sonra mezbûre Emine Hoca

hasıran ... fevt oldu bizler bu husûsa bu veche üzere şâhidleriz ve şahâdet dahî ıderiz deyu beher biri edâ-yı şehâde-i şer'ıyye eylediklerinde şehâdeleri hayr-ı kabûlde olmağın mucebiyle müddeâ-yı merkûm Molla Ahmed'in vesâyetine ba'de'l-hükümü'l-şer'î tereke-i mezkûrenin sülüsünü ikrâr olunub vasî-i merkûm Molla Ahmed'e edâ ve teslîm merkûm Hüseyin'e tenbih olındığı tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 21 Recebû'l-ferd Sene 1294

Numero:10

Belge No:11

Çukur mahallesi ahalisinden ve Teb'a-yı Osmanîden Çerçi Ader'in oğlu Agob ile Mehmed'in oğlu Kasab Ali arasında arsa ve menzîl anlaşmazlığı ve taksim talebi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki,

Husûs-ı atî'l-beyânın mahallinde keşif ve terkîm ber-nehc-i şer'-i kadîm taksîm içün cânib-i şerîat-ı garrâdan bi'l-iltimâs me'zûnen irsâl olunan Hâfız Mehmed Hilmi Efendi Medîne-i Ayntâb mahallâtından Çukur mahallesinde kâin bir taraftan tarîk-i âmm ve bir taraftan dehliz ve bir taraftan Muhzırbaşı İzzet Ağâ hânesi ve bir taraftan Sipâhi Hacı Ali hânesi ile mahdûd bir bâbı fevkânî ve iki bâbı tahtânî menzîl ve mahzen ve ber-i mâ ve ber-i bi'l-veâ müştetil mülk menzîlin üzerine varub mi'mar ustalarından Emin ibn-i Şeyhzâde ve beledî ustasından Vartan bin Vartan ve Hacı Ali ve Ârif Ağâlar ile zeyl-i i'lâmda mestûrû'l-esâmi ebniye ve sukûka vukûf-ı tâmları olan bî-garez cemâat-i müslimin mahzarlarında akd-i meclis-i şer'î âli eyledikde Medîne-i Ayntâb ahâlisinden ve Teb'a-yı Osmâniye'den işbu bâisü'l-i'lâm Agob bin Çerçi Ader nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezkûrde mahalle-i mezbûre ahâlisinden Kasab Mehmed Ali bin Mehmed muvâcehesinde işbu menzîl-i mahdûd-ı mezkûrun sülüsü hisse-i şâyiâsı benim sülüsün hissesi dahî merkûm Mehmed Ali'nin müştereken mülkümüz olub menzîl-i mahdûd-ı mezkûr kâbil-i kısmet olmakla ber-vechi muharrer sülüs hisseme menzîl-i mezkûrden ifrâz ve ta'yîn olunub hâlâ tarafıma teslîm olunmak matlûbumdur didikde ol dahî cevâbında menzîl-i mahdûd-ı mezkûr ber-vech-i muharrer müşterek olduğımı ikrâr ve kâbil-i kısmet değildir didikde menzîl-i mezkûrun bi'l-cümle ebniye ve arsasının mi'maran ve cemâat-i müslimîn ma'rifetiyle ba'de'l-mesaha mecmû'-ı menzîl altı bin guruşa takdîm olundukdan

sonra menzil-i mezbûrun dâhilinde ve mi‘maran-ı mezbûranın mesahalarıyla tulan ve arzan bi-hesâb ser-bey‘î havlisinden otuz zira‘ ve fevkâni menzil ile tahtında bulunan mahzen ikibin guruş i‘tibâr ve takdîm ve diğ̈er tarafı ki iki bâb tahtâni menzil ve matbâh ve ber-i mâ ve ber-i bi‘l-vea bi-hesâb ser-bey‘î yetmiş iki zira‘ havlisinden ba‘de’t-ta‘yîn dört bin guruş kıymet takvîm olunub kıymet-i mezkûreler ile menzil-i mezkûrun taksîm olunması kâbil olub ol vechile iki bin guruş kıymet takdîr olunan mahall içün arsasından tarik-i âmme kapu açmak ve fâsıla dîvârı tarafından temâmı tesviye olunmak üzere merkûm Agob’a ta‘yîn ve tahsîs olunub ve diğ̈er tarafı dahî merkûm Mehmed Ali Ağa’ya ta‘yîn olundukdan sonra ol vechile taksîm-i tarafeyn hakkında evlâ ve infâ‘ beher bir hissede intifâ‘-i kâmile mümkün olduğunu mi‘maran-ı mezbûrân ihbâr ve cemâat-i müslimîn dahî beyân itmişler isede yine merkûm Mehmed Ali Ağa râzı olmayub merkûm Agob’a azrâr kasdında olub balâ taksîm menzil-i mezkûrde müstakilen sâkin olmak inkârında bulunmakla bu müsüllü kâbil-i kısmet olan menzilden hisse sâhibinin biri taksîme tâlib ve diğ̈eri imtinâ‘ eyledikte şer‘ân taksîm-i cebir olunur deyu meşâyih-ı islâmiye fetvâlarında musarrah bulunmağın cevâbıyla menzil-i mezkûr dâhilinde olub sâlifü’l-beyân iki guruş kıymetlü mahall-i mezbûr Agob hissesine fâsıla divârı ve kapu küşâdı Mehmed Ali Ağa’ya üzerine olmak ve diğ̈er tarafı yani tahtâni iki bâb-ı menzil ve matbâh ve menzilin yerine muttasıl mahzen ve havlu-yı muayyine-i mezkûre merkûm Mehmed Ali Ağa hissesine virilmek üzere taksîm ve merkûm Mehmed Ali Ağa taksîm-i mezkûre-i cebir olındığını Kâtib-i mûmâ-ileyh mahallinde taksîm ve ta‘yîn ve tahrîr ve alâ vukû‘a meclis-i şer‘de ihbâr eylediği tescîl ve bi‘l-iltimâs huzûr-ı âlilerine i‘lâm olundu.

Fî 23 Receb Sene 1294

Belge No:12

Şarkiyân mahallesinden vefat eden Debi Mehmed’in kızları için anneleri Yuma Hatun’un vasi ta‘yîn edilmesi ve annenin kızlarına babalarından kalan malından nafaka harcaması için izin talebi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Şarkiyân Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Debi Mehmed bin Hacı Hasan’ın sulbiye-i sagîre kızları Minûre ve Sefâ’nın tesviye-i umurlarına ve mâl-ı mevrûselerine ahz ve kabz ve hıfz kıbel-i şer‘iden bir müstekîm vasi nasb ve ta‘yîn olunmak lâzım-ı velâyet olmağın emânet ile ma‘rûf ve istikâmet-i mevsûfe ve her

vechile vesâyet-i sagîretân ve mezbûretân haklarında evlâ ve enfâ'iddüğü zeyl-i rakimde muharreru'l-esâmi müslimîn ihbârlarıyla mütehakkik olan sagîretân-ı mezbûretânın vâlide-i hazınaları işbu bâisü'l-kitâb Yumâ bint-i Mehmed nâm hatunu Hâkim-i muvakki' Sadr-ı Kitâb Tûbâ-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri sagîretân-ı mezbûretânın vakt-i rüşd ve sadâdlarına değin tesviye-i umûrlarına vasî nasb ve ta'yin buyurub ol dahî ber-veche muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimelerini kemâ-yenbagî edâya müteahhide ve'n-nizâm eyledikten sonra vasî-i mezbûre Yumâ Hâtun talebiyle hâkim-i mûmâ-ileyh Efendi hazretleri sagîretân-ı mezbûretân Minûre ve Sefâ'nın babalarından mevrûse-i mallarından kadr-i ma'rûf idüğü ihbâr olunan her birine her yevm kırkar pâreden cem'ân iki gurus farz ve ve takdîr buyurub meblağ-ı mefrûz-ı mezkûrı sagîretân-ı mezbûretânın nafaka ve kısve-i baha ve sâir levâzım-ı zarûriyelerine harc ve sarf ve lede'l-hace istidalarına ve inde'z-zikr mâl-ı mevrûselerine

Numero:11

rucu'a vasî-i mezbûre Yumâ Hâtûn izin virilmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fî el-yevmü'l-gurre min şehr-i recebü'l-ferd sene erba' ve tis'in ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Kanlı-zâde Hüseyin Ağa, ve Hacı Mustafa Ağa, ve Abacı Mustafa Ağa, ve Ca'fer oğlu Mehmed Ağa, ve İbrâhim Ağa bin Kürt Hacı Osmân, ve Hüseyin bin Hüseyin Ağa, ve gayrihim.

Belge No:13

Kurb-ı İbn-i Şeker mahallesinden askerliği sırasında vefat eden Hacı Mehmed'in oğlu Küçük Mehmed'in varislerinin Sinan Ağa'dan alacağını talep etmesi.

Fi'l-asl Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kurb-ı İbn-i Şeker Mahallesi ahâlisinden olub Beşinci Ordu-yı Hümâyun Piyâde Alayın Üçüncü Taburun Dördüncü Bölüğünün Altıncı Onbaşının Yedinci Efrâdından iken bundan akdem fevt olan Küçük Mehmed bin Hacı bin Hacı Mehmed'in ber-vech-i atî vârisi olduğunu iddiâ iden ve zât-ı ta'rif-i şer'iyle mu'arrefe olan vâlidesi işbu bâisü'l-kitâb Meryem bint-i Mustafa bin Abdullah ve li-ebeveyn er karındaşı Mahmûd ve Mustafa ibn-i merkûm Hacı Ali bin Hacı Mehmed nâm kimesneler

Medîne-i mezbûre deâvî meclisinde ma'kûd huzûr-ı şer'ide müteveffâ-yı merkûmun medyûni Medîne-i mezbûre ahâlisinden Sinân Ağa bin Abdullah Efendi nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idub müteveffâ-yı merkûm Küçük Mehmed'in işbu merkûm Sinân Ağa zimmetinde cihet-i karzından altı gurus alacak hakkı olub kable'l-îfâ ve'l-istifâ vefât idub bizlerden ber-minvâl-i muharrer vâlidesi ve li-ebeveyn er karındaşları ve hasıran vârisleri olub ve bizlerden gayri vârisi ve terekesine âher kimesnesi olmayub meblağ-ı mezkûr altı gurus bizlere mevrûs olmağın meblağ-ı mezkûru bi'l-verâse hâlâ taleb ideriz deyu ba'de'd-da'vâ ve's-suâl merkûm Sinân Ağa cevâbında müteveffâ-yı merkûma cihet-i mezkûre meblağ-ı mezkûr zimmetinde deyni olduğu ikrâr lakin müdde'un-ı merkûmunun ber-vech-i meşrûh müdde'âlarını inkâr idicek müdde'ûn-ı merkûmun Mahmûd ve Mustafa ve mezbûre Meryem'in ber-minvâl-i muharrer verâset-i müdde'âlarını ve zât-ı mezbûreyi ârifân ve her biri ber-muktezâ-yı irâde-i seniyye veya varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'ı mühür ve imzâ iden Hüseyin Efendi bin Mustafa ve İsmâîl ve Ahmed bin Hüseyin Efendi nâm kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan İbrâhim bin Mustafa ve Ahmed bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'î hâzıran olub esirel'l-eşhâd fi'l-hakika işbu müdde'ûn-ı merkûmundan Mahmûd ve Mustafa müteveffâ-yı merkûm Küçük Mehmed ile li-ebeveyn er karındaşlar olub babaları ismi Hacı Ali ve dedeleri ismi Mehmed ve anaları ismi Meryem bint-i Mustafa olub ol vechile müteveffâ-yı mezbûrun hasıran vârisi işbu mezbûre ile karındaşları merkûmun münhasıra olub terekesine ahz-ı müstehak kimesnesi olduğu ma'lûmumuz degildir bizler bu husûsa bu vechi üzere şâhidleriz ve şehâdet dahî ideriz deyu edâ-yı şehâdet-i şer'îye eylediklerinde şehâdeleri makbûle olmağın mücebiyle verâsetlerine ba'de'l-hükm ve't-tenbîh verese-i merkûmundan ümm-i mezbûre Meryem ve ahî merkûm Mustafa meclis-i ma'kûd-ı mezkûrde ahî merkûm Mahmûd mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mevrûsimiz müteveffâ-yı merkûmun Hüseyin vefâtında yanında olan terekesine vâzı'-ü'l-yed olanlarından ve zimmi-i nâsda olan hukûkunı dahî ashâbından hisse-i irsiyelerimizi taleb ve da'vâ ve ahz ve kabz ve makbûzunu bizlere irsâl ve îsâle ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve bunlar mutavakkıf olduğu umûrun külliyesine taraflarımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahih-i şer'îye ile mezbûr Mahmûd'u vekîl nâib ve menâb nasb ve ta'yin eylediklerinde ol dahî vekâlet-i mezkûri ber-vech-i muharrer kabûl ve hizmet-i

lâzîmelerini kemâ-yenbagî edâya müte‘ahhid ve iltizam itmeğîn mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fî’l yevmü’l-hâmis ve’l-işrîn min şehr-i recebü’l-ferd sene erba‘ ve tis‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl:

()

Numero:12

Belge No:14

Cevizlice mahallesinden vefat eden Şeyh Mehmed’in oğlu Şeyh Mehmed’in terekesi defteridir.

Bâdî Defter-i Kassâm Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Cevizlice Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Şeyh Mehmed bin Şeyh Mehmed’in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Ayşe bint-i Hacı Mehmed ile vâlidesi Emine bint-i Mamo ve sulbî sagîr oğlu Mehmed’de münhasıra ve tashih-i mes’ele-i mîrasları yigirmi dört sehimden olub sihâm-ı mezkûreden üç sehimî zevce-i mezbûreye ve dört sehimî ümm-i mezbûreye ve onyedî sehimî ibn-i merkûm esâbeti inde’ş-şer‘il enver tahkikinden sonra sagîr-i merkûm Mehmed’in tesviye-i umûruna kıbel-i şer‘iden vâlidesi mezbûre vasî nasb ve ta‘yin olunub ol dahî ber-veche muharrer vesâyet-i mezkûri kabûl eyledikden sonra vasî-i mezbûre taleb ve ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘ile tahrir olunur müteveffâ-yı merkûmun terekesi defteridir ki ber-vech-i atî zikr ve beyân olunur.

23 Receb Sene 1294

Cinsi	Miktarı	Guruş
Menzil der mahalle-i mezbûre sehim 32/14		1400
Arsada bakkal dükkânı sehim 96/14		700
Beğlerbeğinde bağ	1	140
Soygaz karyesinde cevizlikden hisse keza		150
Kanyaşda nısf hisse bağ		200
Soygaz karyesinde bağ müstakilen	1	600
Nizam Ahmed yedinde bağ tamam		100
Tabanca tak	1	40
Bakır parça	17 6	255

Yatak kat	1	100
Yüzük	1	5
Boz aba	2	40
Şalvar ve fermene	2	40
Alaca entari	1	10
Meşlah	1	20
Atik halı	2	25
Ve zili, kilim	1,1	30
Kıl palaz	3	40
Küp	2	5
Sanduk	3	15
Hınta kile	21	1030
Hırdavât menzil		50
		4965

Minhâ'l-ıhrâcât

Cinsi	Guruş
Techîz tekfîn	100
Zevce-i mezbûreye mehir deyn	1100
Baş öşrine deyn	26
Zevce-i mezbûreye bâ-i'lâm deyn	300
Resm-i kısmet	83
Kaydiye	7,5
Dellâliye menkûlâtından	33,5
Varaka-i baha	2
Emiş hatuna deyn-i müsbit	112,5
	1764,5

Sahhü'n-nâs li't-taksîm 3200,5

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i zevce-i mezbûre	400	
Hisse-i ümm-i mezbûre	533,5	
Hisse-i ibn-i merkûm Mehmed	2267	

Mestûrû'l-esâmi ümm-i'l-mezbûre Emine bi'l-asale ve zevce-i mezbûre asâlete ve vesâyete beher biri bâlada muharrer hisse-i irsiyelerini temâmen ve kâmilan ahz ve kabz eyledikleri işbu mahale şerh olundu.

Belge No:15

Göksüncük karyesinden Mehmed bin Hasan'ın askerliği sırasında vefat etmesi üzerine varislerinin Mehmet İzzet Ağa'dan alacağını talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâîleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb Kazâsı kırâsından Göksüncük Karyesi ahâlisinden olup Beşinci Ordu-yı Hümâyûn Piyade Topcu Alayının İkinci Taburun İkinci Bölüğünün Beşinci Onbaşının Üçüncü neferi iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Hasan ibn-i İbrâhim Halil verâseti vâlidesi Hadice bint-i Mehmed ile li-ümm-i kız karındaşı Fâtıma bint-i Hasan ve li-ebeveyn er karındaşı Mahli inhisârı şer'ân zâhir ve âşikâr oldukdan sonra tashih-i mes'ele-i mirasları altı sehimden olup sihâm-ı mezbûreden bir sehim ümm-i mezbûreye ve bir sehim uht-ı mezbûreye ve dört sehim ahi-i merkûm Mahli isâbeti inde's-şer'il enver tahkikinden sonra ümm-i mezbûre Hadice Hâtun nefsinde asâlete ve mezbûre Fâtıma Hâtun ile ahi-i merkûm Mahli tarafından vekîl-i şer'î olmağın vekâlete Medine-i mezbûre deâvî meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-tanzim havale buyurulan arz-ı halde ismi muharrer Medine-i mezbûre ahâlisinden ve müteveffâ-yı merkûmun medyunlarının muhzır başı İzzet Ağa ibn-i Mehmed muvâcehesinde müteveffâ-yı merkûm Mehmed'in işbu Mehmed İzzet Ağa zimmetinde cihet-i karzından vâcibü'l-eda yüz gurus alacak hakkı olup meblağ-ı mezkûr kable'l ahz ve'l-istifa vefât idub hâla meblağ-ı mezbûr ber-mûcebi tashih bizlere mevrûs olmağla

Numero:13

hâla meblağ-ı mezbûr bi'l-asâle ve bi'l-vekâle taleb iderim deyu ba'de'l-da'va ve's-sual merkûm Mehmed İzzet Ağa cevâbında meblağ-ı mezbûr cihet-i mezbûreden deyni olduğunu ikrâr lakin işbu vekil ve asile-i mezbûre ber-vech-i muharrer müteveffâ-yı merkûmun vâris oldukları ma'lûmum değildir deyu inkâr idicek müd'ıye-i mezbûre Hadice ber-vech-i muharrer müdde'âsını husûs-ı mezbûre ârifan ve beher biri ber müktezâ-yı irâde-i seniyye veya varaka-i mestûre

mensûb oldukları mahallerinden zir-i mestûreye vaz'-ı mühr ve imzâ iden İsmâil bin İsmâil ve Mehmed bin Ahmed ve Mustafa bin Mehmed nâm kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehadet idükleri ihbâr olunan Samancızâde Hüseyin Efendi ibn-i Mustafa ve Muhaddis Ahmed Efendi ve İbrâhim bin Mustafa nâm kimesneler li-ecli's-şehadet meclis-i şer'î haziran olub esire'l-eşhâd fi'l-hakika işbu müdde'iyeye-i mezbûre Hadice Hatûn müteveffâ-yı merkûmun vâlidesi ve mezbûr Fâtıma li-ümm-i kız karındaşı mezbûr Mahli'nin li-ebeveyn er karındaşı ve usûbet-i nesebiye cihetinden vâris ve verese-i merkûmundan mâ-adâ vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi yokdur bizler bu husûsa bu veche üzere şâhidleriz ve şehâde dahî ideriz bi'l muvâcehe beher biri edâ-yı şehâde eylediklerinde şehâdeleri hayr-ı kabûlde olmağın mûcebiyle müd'iyeye-i mütevekkilan-ı merkûmânın verâsetlerine bade'l-hükmü's-şer'î meblağ-ı mezbûr yüz gurus müd'iyeye-i mezbûre Hadice Hâtun'a hâla edâ ve teslime merkûm Mehmed İzzet Ağa'ya tenbih olındığı bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lâm oludı.

Fî 25 Receb Sene 1294

Belge No:16

Tarla-yı Atik mahallesinden vefat eden Helvacı Hacı Ahmed'in terekesi defteridir.

Bâdî-i Defter-i Kassam Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Tarlâ-yı Atika Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Helvacı Hacı Ahmed bin Osman bin Abdullah'ın verâseti sulbiye-i kebîre kızı Zeyneb Hâtûn ile kendinden mukaddem fevt olan oğlu Hacı Mehmed'in sulbî kebîr oğulları Ali Osman ve Mehmed Said ve Mustafa ve sulbiye-i kebîre kızları Şâkire ve Ümm-ihân'ı ve diğer kendinden mukaddem fevt olan oğlu Şerîf'in sulbî kebîr oğlu Ahmed ve sagîr oğulları Receb ve Mehmed Şâkir ve sulbiye-i sagîre kızı Zeyneb'e inhisârı şer'ân zâhir ve âşikâr oldukdan sonra tashih-i mes'ele-i mirasları otuz sehimden olub sihâmı-ı mezbûreden on beş sehim bint-i mezbûre Zeyneb Hâtun'a ve ikişer sehimden altı sehim Merkûm Hacı Mehmed'in oğulları Ali Osman ve Mehmed Said ve Mustafa'ya birer sehimden iki sehim bintân-ı mezbûretan Şâkire ve Ümmühânî'ye ikişer sehimden altı sehim merkûm Şerîf'in oğulları Ahmed ve Receb ve Mehmed Şâkir'e ve bir sehim bint-i mezbûre Zeyneb'e esâbeti inde's-

şer'î tahkik idub ve sagîrun-u merkûmunun tesviye-i umûrlarına kîbe'l-i şer'iden karındaşları merkûm Ahmed vasî nasb ve ta'yin olunub ol dahî ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûl eyledikten sonra müteveffâ-yı merkûmun terekesi vasî-i merkûmun taleb-i ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'ile tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizetei's-şer'îye tevzî' ve taksîm defteridir ki ber-vech-i atî zıkr ve beyân olunur.

Fî 26 Receb Sene 1294

Cinsi	Miktarı	Guruş
Arsada kâin bir bâb helvacı dükanında kırk sehimde yiğirmi yedi sehim hissesi		10000
Mahalle-i mezbûrede kâin bir bâb menzilin tamamı		5000
		15000

Minhâ'l-ihracât

Cinsi	Guruş
Techîz tekfîn	300
Resm-i kısmet	367,5
Kaydiye	22,5
Varaka-i baha	9
	699

Sahhü'n-nâs li't-taksîm 14301

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i bint-i mezbûre Zeyneb	7150	20
Hisse-i ibnü'l-ibn Ali Osman	953	16
Hisse-i ibnü'l-ibn Mehmed Said	953	16
Hisse-i ibnü'l-ibn Mustafa	953	16
Hisse-i ibnü'l-ibn Ahmed	953	16
Hisse-i ibnü'l-ibn sagîr Receb	953	16
Hisse-i ibnü'l-ibn sagîr Mehmed Şakir	953	16
Hisse-i binti'l-ibn Ümmühani	476	28
Hisse-i binti'l-ibn-i mezbûre sagîre Zeyneb	476	28

Numero:14

Belge No:17

Keret karyesinden maktulen vefat eden Hüseyin bin İbo'nun varisleri tarafından azasının keşif ve muayene talebi.

Ma'ruz-ı Dâîleridir ki;

Husûsü'l-ati'l-beyanın mahallinde keşif ve mu'âyene ve tahriri iltimâs olmağın kıbel-i şer'iden Kâtib Hâfız Mehmed Efendi irsâl olunub ol dahî Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb Kazâsı hükümet-i seniyye tarafından zabtiye Emîn Ağa ve tabib-i belde Kiyoruk Ağa ile Kazâ-yı mezbûra tâbi' Keret Karyesi'nde sâkin iken maktûlen vefât iden Hüseyin bin İbo bin İsmâîl nâm kimesnenin cenâzesi üzerine varılub karye-i mezbûre imamı Şerîf Efendi ve muhtar Mehmed Emin Ağa ve Tane Maho ve Hacı Devriş ve Elbistanlı oğlu Hasan ve sâir mazbata'l-esami kimesneler mahzarlarında akd-i meclis-i şer'î âli eyledikde müteveffâ-yı maktûl-ı merkûmun verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Mine bint-i Mehmed ile babası merkûm İbo ve sulbî sagîr oğlu Mustafa ve sagîre kızı Hadice'ye ba'de'l-inhisâr mezbûre Mine Hâtûn nefisinden asâlete ve ebi merkûm İbo keزالik nefisinden asâlete ve sagîran-ı mezbûran taraflarından velâyete meclis-i ma'kûd mezkûrda takrîr-i kelâm idub işbu târih-i i'lâmdan bir gün akdem gece saat iki buçuk raddelerinde karye-i mezbûre ahâlisinden gâib-i ani'l-meclis Hasırcı Mehmed'in oğlu Mehmed Ali nâm kimesne kurşun mumlu bir aded tabancasını maktûl-ı merkûm Hüseyin'e endaht ile sol memesi üzerinden isâbet idub cerh itmesiyle müte'essiren vefât idub cânib-i şer'iden maktûl-ı merkûmun a'zâsı keşif ve tahrîr olmağın bi'l-asale ve bi'l-velâye matlûbumuzdur didiklerinde maktûl-ı merkûmun a'zâsı keşf-i nazar olundukda fi'l-hakika sol memesi üzerinden kurşun isâbetiyle müte'essiren vefât eylediği lede'l-keşf ve'l-müşâhede zâhir olmağla husûs-ı mezbûrı Mevlânâ-yı mûmâ-ileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve mu'âyene olunan emna-yı şer'ile meclis-i şer'e gelub âli vuku'â inhâ ve tahrîr eylediği tescîl ve huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu.

Fî 4 Şa'bânü'l-mu'azzam Sene 1294

Belge No:18

Boyacı mahallesinden Şakire Hatun'a babasından miras kalan Arıl karyesindeki mallarını satmak için oğlu Osman'ın vekil ta'yîn edilmesi talebi.

Ma'rûz-ı Dâîleridir ki;

Haleb Vilâyeti Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Boyacı Mahallesi sâkinlerinden ma'rifeti'z-zât Şâkire bint-i el-Hac Mustafa Efendi nâm hâtuna babası müteveffâ-yı merkûmdan müntakıl mülk-i mevrûs olub medîne-i mezbûre kırâsından Arıl Karyesi türâbında vâki' Kırım nâm mahalde kâin tarafları Mahli Ali oğlu Ali ve Kocaoğlan Mehmed ve Haso fistıkları ile mahdûd bir kıt'a mahlûta fistıklık ve bağın tamamının nısf-i hissesi şayiasının isticar-ı gürümünü İki bin yüz guruş ve arâzisini iki yüz guruşa ki cem'an iki bin üç yüz guruş semen-i tesmiyesiyle Altıbeş oğlu Tütüncü Bekir Ağa bin Mehmed nâm kimesneye medîne-i mezbûre meclis idâresinde ma'murin huzûrunda nizâm vechile isticar ve gürüm-ı mezkûrları ber-vech-i muharrer meblağ-ı merkûma bey' ve temlike ve arâzi-yi mezkûr ber-minvâl-i muharrer meblağ-ı merkûma ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ile ferâ'a ve mezkûr bey' ve ferâ'î tarafından ikrâr ve takrîre oğlu işbu bâisü'l-i'lâm Osman bin Mehmed Arif Ağa'ya vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yîn olduğu ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl eylediğini ve zât-ı mezbûreye ve her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'ı mühr ve imzâ iden mazbûtü'l-esami kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Abdulkadir Efendi ibn-i Mustafa Şevket Efendi ve Savcılı Ali Ağa ibn-i Abdullah nâm kimesneler şehâdeleriyle mahzar-ı hasm-ı cahidde ber-nehc-i şer'î âli sâbit ve subût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olduğunu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 15 Şa'bân Sene 1294

Belge No:19

Kayacık mahallesinden ve Teb'a-yı Osmanîden Melkon veledi Sersiz ile Artin veledi Karabet arasındaki alacak-verecek meselesi ve Sersiz'in bu meselenin halledilmesi talebi.

Ma'rûz-ı Dâîleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kayacık Mahallesi ahâlisinden ve Akvâm-ı Osmâniye'den işbu bâisü'l-i'lâm Melkon veledi Sersiz nâm kimesne medîne-i mezbûre de'âvî meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-takdîm havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer akvâm-ı müşâr-ı ileyhâdan Balyoz oğlu Artin veledi Karabet muvâcehesinde ben bundan

dört mah akdem ba'zen Bozoğlan oğlu Kiyor'un hânesinde ve ba'zen kendi hânemde idhâr eyleyub kendi malım olan hintalarımı mezbûr Artin'in talebine binâen bey'e arz etdiğimde ol dahî mârâ'l-beyân hintaların olduğu mahallere vârub cevânib-i

Numero:15

erba' ve derûn ve bîrununa kemâl-i rağbetle temâmen nazar ve mu'âyene eyledikten sonra mezkûr hintanın beher kile-i Ayntâbisi dört beyaz mecidî hesâbıyla yüz kilesini dörtyüz aded ayn-ı sîm hâlis mecidî mukâbelesinde tarafından icâb ve kabûlu hâvî şurût mübteleden âri bey'-i sahih-i şer'î ile bey' ve temlik ve mezbûr dahî ber-vech-i muharrer meblağ-ı mezkûr-ı mukayyidesinde iştirâ ve temlik idub semeni olan meblağ-ı mezkûr dörtyüz beyaz mecidî müşteri-i merkûm Artin yedinden bi't-temâm ve ekmel ahz ve kabz itdum hatta mezbûre Artin ale'z-zikr yüz kile hintayı benden ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve kabûl ve semenini dahî temâmen bana edâ vü teslîm eylediği mahzar-ı şuhûdda ikrâr ve i'tirâf idub ol vechile sâlifü'l-beyân yüz kile hinta merkûm Artin'in şirâ malı olmağın el-hâletü hâzihi ahz ve nakl etmesi matlûbumdur ba'de'd-da'va ve'l-istintak mezbûr Artin cevâbında müdde-i merkûmdan hinta almak üzere mezkûr dört yüz mecidîyeyi mezbûr indine emaneten def' itdiğini ikrâr lâkin müdde'-i merviden mâ-adâ müdde'âsını külliyyen inkâr idicek müdde'-i mezbûr Melkon'den ber-vech-i meşrûh müdde'âsına muvâfık beyyine taleb olundukda husûs-ı mezbûre ârifân ve her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zir-i mestûreye vaz'ı usûl-ı mevzuâsına tevfiikan vaz'ı mühr ve imzâ iden Karaveb veledi Artin ve Etam veledi Etam ve İsâ veledi Agob ve Sersiz veledi Kirkor nâm kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye makbûlû's-şehâde idükleri ihbâr olunan Serkis veledi Serkis ve Avadis veledi Karabet nâm kimesneler şehâdeleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î şerîf-i âli ba'de'l-isbât ve'l-hükm mucebince mezbûr Bozoğlan'ın oğlu Kiyor'un ve merkûm Melkon hânesinde mevcud olan mezkûr hintalar kıbe'l-i şer'iden emnâ-yı tayyinası kile olunub yüz kilesi mevcûd olduğu zâhir olmağla müşteri-i merkûm için hıyâr-ı fesh kalmamağla sâlifü'z-zikr yüz kile hintayı müşteri-i mezbûr Artin'e ahz ve kabz şer'ân lâzım geldiği tescîl ve huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu.

Fî 16 Ş. Sene 94

Belge No:20

İbn-i Eyüb mahallesinden vefat eden Melkon bin Avadis'in varislerinin Dellal Serkis'den alacaklarını talep etmeleri.

Ma'rûz-ı Dâîleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından İbn-i Eyub Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Melkon bin Avadis nâm kimesnenin verâseti zevce-i metrukesi Gevher bint-i () ile sulbiye-i kebîre kızı Zahik'e münhasıra olup kable'l-kısme mezbûre Zahik dahî fevt olup verâseti zevci Manik ile vâlidesi mezbûre Gevher ve sadriye-i kebîre kızları Herum ve Anna'ya inhisarı şer'ân zâhir olup ve tashih-i mes'ele-i mirasları bi'l-münasîha yüz dört sehim olup sihâm-ı mezbûreden yigirmi yedi sehim mezbûre Gevher'e ve yigirmi bir sehim zevce-i merkûm Manik'e ve yigirmi sekiz sehim bint-i mezbûre Herum'a ve yigirmi sekiz sehim bint-i mezbûre Anna'ya isâbeti inde's-şer'il-enver tahkikinden sonra zevce-i mezbûre Gevher tarafından zikr-i ati-i husûs da'vâya vekil sicil-i şer'î işbu bâisü'l-i'lâm İbcioğlu Abraham bin Yasef nâm kimesne bi'l-vekâlete medîne-i mezbûre de'âvi meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-takdim havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer ve müteveffâ-yı mezbûre Zahik'in kızları ve ati'z-zikr-i menzile vaz'ı-yedleri beyne-i âdile ile sâbit olan bintân-ı mezbûretân Herum ve Anna taraflarından vekâleti Ağya bin Avadis ve Arakil bin Kisibar nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit ve subût-ı vekâletine hükmü'l-lâhık olan Dellal Serkis bin Kiyoruk muvâcehesinde Tapu kâtibi Hakkı Efendi hâzır olduğu halde mahalle-i mezbûrede kâin tarafları Gozalak oğlu Karabet ve Hacı Hasan ve pederi haneleri ile ve dehliz-i mahdûd ve mümtâz bir bâb mülk menzilin tamamı müvekkilem mezbûre Gevher'in zevcî müteveffâ-yı merkûm Melkon'un ale'l-vefât yedinde mülkü iken fevt olup kable'l-kısme kızı mezbûre Zahik dahî müte'âkıben fevt olmağla ber-muceb-i tashih menzil-i mezkûr müvekkilem mezbûre Gevher ile verese-i sâiresine mevrûs olmuşiken hâlâ menzil-i mezkûrun tamamına müvekkiletan-ı mezbûretan vaz'ı-te'l-yed olup müvekkilem hisse-i irsiyesini teslîm itmediklerinden sual olunub mucceb-i şer'îsi bi'l-icrâ ber-muceb-i tashih hisse-i mezkûresi tarafıma teslîm olunması bi'l-vekâlete matlûbumdur deyu ba'de'd-da'vâ ve's-sual vekil-i merkûm Serkis cevâbında husûs-ı mezbûr ber-minvâl-i muharrer üzere olduğunu bi't-tav' ikrâr ve i'tirâf itmeğin mucibiyle menzil-i mezkûrun ber-muceb-i tashih yüz dört sehimde yigirmi yedi sehim hissesini müvekkilem mezbûre

Numero:16

Gevher Hâtun'a izâfetle vekil-i merkûm Abraham'a teslîmi lâzım geldiği vekil-i merkûm Serkis'e tefhim olunduğı tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 11 Şa'ban Sene 1294

Belge No:21

Ehl-i Cefa mahallesinden ve Teb'a-yı Osmanîden Karabet bin Arakil ile yine Teb'a-yı Osmanîden Kirkor bin Arakil arasındaki menzîl hissesi anlaşmazlığı ve Karabet tarafından bunun halledilmesi talebi.

Ma'rûz-ı Dâîleridir ki,

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Ehl-i Cefâ Mahallesi ahalisinden ve Teb'a-yı Osmaniye'den Karabet bin Arakil nâm kimesne tarafından zikr-i ati da'vâya vekil-i sicil-i şer'îye işbu bâisü'l-ilâm İbcioğlu Abraham bin Yasef nâm kimesne medîne-i mezbûre de'âvî meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-takdim havale buyurulan arz-ı halde ismi muharrer mahalle-i mezbûre ahalisinden ve Teb'a-yı Osmaniye'den Kirkor bin Arakil muvâcehesinde müvekkilem merkûm Karabet'in vâlidesi Varteri bint-i () bundan akdem fevt olub verâseti müvekkilem merkûm ile işbu Kirkor'a münhasıra olub mezbûrenin mahalle-i mezbûrede kâin tarafları Şerbetci Hacı Mustafa ve Azaz Halid Ağa ve Ali Zâyi haneleri ve dehliz ile mahdûd ve mümtaz bir hanede olan sekiz sehimde bir sehim hissesi olub ve yine kırk guruş kıymetli bir aded paça kazganı ve yine kırk guruş kıymetli bir aded su satılı ve yine altı guruş kıymetli bir aded sini ve yine altmış guruş kıymetli bir aded don kazanı ve yine on guruş kıymetli bir aded don tası ve yigirmi guruş kıymetli bir aded şem'dan ve bir aded kublu tası ve iki yüz guruş kıymetli iki aded yorgan ve bir aded döşek ve bir aded yasdık müteveffâ-yı mezbûrenin ale'l-vefât yedinde malı olub kuvvabetle sâlifü'z-zikr emlâk ve eşya müvekkilem merkûm ile işbu merkûm Kirkor'a insafa mevrûs olmuşken hâlâ merkûm Kirkor eşya-i mezkûrelerin tamamına müstemilen vaz'ül-yed olub müvekkilem hissesini teslîm itmediğinden suâl olunub hisse-i mezkûresini tarafıma teslîm olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur deyu ale'd-da'vâ ve's-suâl merkûm Kirkor cevâbında fi'l-hakika eşya-i muharre-i mezkûreler müteveffiye-i mezbûrenin malıdır deyu bi't-tav' ikrâr ve i'tirâf idub ancak vâlidem mezbûre kable'l-vefât hâl-i hayatında kendinden mukaddem fevt olan zevci

Arakil'den müntakil hissesini bana hibe ve bahş itmişdir deyu îrâd eylediği kelâmına şer'ân i'tibâr ve istima' olunmayub mücebiyle sâlîfû'z-zikr eşya-i mezkûreleri nısfîyet üzere müvekkilem merkûm ile beynlerinde taksîm olunması merkûm Kirkor'a tenbih olındığı tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm oludı.

Fî 11 Şa'bân 1294

Belge No:22

Hayık Zımmiyan mahallesinden vefat eden Karacıoğlu Abraham'ın kızlarına Ahse bint-i Karabet'in vasi ta'yîn edilmesi talebi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Hayık Zımmiyan Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Karacıoğlu Abraham'ın sulbiye-i kebire kızları Minuş ve İlmun'in tesviye-i umûrlarına kibe'l-i şer'iden bir vasi nasb ve ta'yîn olunması lâzım ve mühim olmağın istikâmet ile mevsûfe idduğı zeyl-i kitabda muharrerü'l-esâmi kesân ihbârlarıyla lede's-şer'il enver zâhir ve mütebeyyin olan sagîretân-ı mezbûretânın vâlideleri işbu bâisetü'l-kitâb Ahse bint-i Karabet nâm kimesneye Hâkim-i Muvakki'-i Sadr-ı Kitâb Tûbalehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri vakt-i rüşd ve sadatlarına değin vasiye-i nasb ve ta'yîn buyurub mezbûre dahî ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabul ve merâsimini kemâ-yenbağî edaya teahhüd ve iltizâm itmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundı.

Tahrîren fi'l-yevmü'l-hadi aşere min şehr-i şa'bânü'l-mu'azzam sene erba' ve tis'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Karacıoğlu Agob, Karacıoğlu Artin, Karacıoğlu Manik, Kılınçoğlu Agob ve gayrihim.

Belge No:23

Zülfikâr karyesinden Mehmed bin Mehmed'in kaybolan eşeğini Küçük Kızılhisarlı Mustafa'nın elinde görmesi ve kendisine iade edilmesi talebi.

Ma'rûz-ı Dâîleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb kurasından Zülfikâr Karyesi ahalisinden Mehmed bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'ide ... aşiretinden olub el-yevm Küçük Kızılhisar Karyesi türâbında hayme-nişin işbu bâisü'l-i'lâm Mustafa bin Yusuf muvacehesinde mezbûr Mustafa'nın yedinde olub huzûr-ı

şer‘ide mu‘âyene olunan hâla beş yaşında nutaca malım olduğu halde işbu tarih-i i‘lâmdan üç mah akdem yedimden zâyi‘ olub hâla mezbûr Mustafa yedinde bulmamla merkeb-i mevsûf-ı mezkûr bi’l-istihkak taleb iderim deyu ba‘de’-da‘vâ ve’s-sual olduğu cevâbında merkeb-i mezkûr kendi merkebiden doğma sekiz yaşında nutaca malım olduğu cihetle vaz‘ı-yedini ikrar ve beyan itmekle bu sûrette sâlifü’l-beyan merkebinin sininde ihtilâf ve kav‘ine binaen sin-i sıhhate vukûf-ı tamları olan udulden Nalband Hüseyin bin Ahmed ve Nalband Ali bin Abdurrahman nâm kimesnelere irâe oldukda anlar dahî ba‘de’l-nazar ve’l-mu‘âyene mara’z-zikr merkeb-i mezkûr elân dokuz yaşında olduğunu meclis-i şer‘ide tarafeyn muvâcehelerinde her biri ale’t-tariki’ş-şehâde ihbâr itmeleriyle zâhir ve mütehakkik olmağın ol-vechile sâlifü’l-beyân merkebin sini tarafeyn beyân

Numero:17

eyledikleri vakitlerine muhâlif olduğundan inde’l-âmmete’l-meşayih müdde’î-i mezbûr Mehmed’in idde‘âsı şer‘ân lağv olunmağın mucebiyle müdde’î-i merkûm Mehmed da‘vâ-yı mezkûresiyle mezbûr Mustafa’ya bi-vech-i şer‘î mu‘ârazadan ba‘de’l-men‘ mara’z-zikr merkebe zi’l-liyed merkûm Mustafa yedinde alî makama hükmü’l- şer‘î ile terk olındığı tescîl ve bi’l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 13 Şa‘bânü’l-mu‘azzam Sene 1294

Belge No:24

Mecruhen vefat eden Arif bin Veli’nin varisleri tarafından maktulun nasıl öldürüldüğünü keşif ve muayene talebi.

Ma‘rûz-ı Dâîleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb Kazâsı mahallâtından Seng-i Hoşkadem Mahallesinde Yemekci Ali hanesinde olan matbak mahallinde keşif ve tahriri iltimâs olunmağın kıbel-i şer‘iden Molla Hacı Ahmed bin Bekir Ağa ta‘yîn ve irsal olunub ol dahî Kazâ-yı mezbûr hükümet-i seniyye tarafından bölük ağası Abdullah Ağa ve mu‘âvin Veli Ağa ve Tabîb-i belde Kiyoruk Ağa ile mezkûr haneye varılub mahalle-i mezbûr İmâmı Efendi ve Muhtar ve ihtiyarları vesâir mazbata’l-esami kimesneler hâzır oldukları akd-i meclis-i şer‘î âli eyledikde mecruhen vefât iden Ârif bin Veli’nin verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Hadice bint-i Hüseyin ile vâlidesi Meryem bint-i Osman ve sulbî sagîr oğlu Ahmed’e ba‘de’l-inhisâr-ı şer‘î mezbûre Meryem asaleten ve zevce-i mezbûre

Hadice nefesine asaleten ve sagîr-i mezbûr Ahmed'e vesâyete meclis-i ma'kûd-ı mezkûrde her biri asâleten vesâyete takrir-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm idub Kazâ-yı mezbûreye tâbi' Ca'dığın Karyesi sâkinlerinden zat-ı ta'rif-i şer'î ile mu'arrefe olan ve diğer Hadice bint-i Karabek dimekle mu'arref Mustafa Kazata satırı ta'bîr olunur alât-ı câriha ile mevrusimiz müteveffa-yı merkûm Ârif'i dipesinden harb ve cerh idub mezkûr harb ve cerhden müteessiran vefât itmeğin cânib-i şer'iden keşif ve tahrîr asaleten vesâyete bi'l-verâse matlûbumuzdur didiklerinde maktûl-ı mezbûrun a'zâsı keşif ve nazar olundukda fi'l-hakika dirseği üstünden alet-i câriha ile darb ve cerh olunub mezkûr darb ve cerhden müteessiran vefât eylediği inde'l-mu'âyene zâhir olmağın husûs-ı mezkûr mezbûr Molla Hacı Ahmed dâ'îleri mahallinde ketb ve tahrîr ve mu'âyene olunan emta-yı şer'ile huzûr-ı şer'e gelub âli kav'ine inha ve takrîr eyledikleri tescîl ve huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 9 Temmuz Sene 94

Belge No:25

Beğ mahallesinden Hacı Ahmed'in kızı Zeyneb'in babasından kalan mallarınının satılması için vekil ta'yîn ettiği Hüseyin'in, Zeyneb'in boçlularından alacağını taleb etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Boyacı Mahallesi ahâlisinden işbu bâisü'l-i'lâm Tuzcu Hüseyin bin () nâm kimesne Meclis-i Şer'îde Hacı Hindi oğlu Ali Osman ve Mustafa ve Mehmed Said benû Hacı Mehmed ve diğer oğlu Şerîf'in oğulları Ahmed ve Receb ve Mehmed Şakir benû Şerif nâmun kimesneler muvâcehesinde medîne-i mezbûre mahalatından Beğ Mahallesi sâkinelerinden ma'rifeti'z-zât Zeyneb Hâtun bint-i Hacı Ahmed nâm kimesnenin babası merkûm Hacı Ahmed'den müntakil ve mevrus Medine-i mezbûrede vâki' arasada kâin tarafları Arab Şeyh Mehmed ve vakıf dükkânları ve Hacı İsa Ağazâde Mehmed Ağa Kahvehanesi ve tarik-i âmm ile mahdûd ve mümtaz bir bâb Helvacı dükkânında olan bin iki yüz sehimde dört yüz beş hisse-i mevrusesinden yüz altmış beş sehimini iki bin iki yüz guruş mukâbelesinde merkûm Ali Osman Ağa'ya ve otuz sehim hissesini dört yüz guruşa merkum Mustafa'ya ve otuz sehimden dört yüz guruşa merkum Mehmed Said'e ve altmış sehimini sekiz yüz guruşa merkûm Ahmed'e ve altmış sehimini merkûm Receb'e

sekiz yüz guruşa ve altmış sehimini merkûm Mehmed Şakir'e sekiz yüz guruşa cem'ân beş bin dört yüz guruşa ber-minvâl-i muharrer sukuka-i müteferrika ile işbu merkûmuna şurut-ı mübtele ve müfsideden âri temin ve ta'rirden hâli bey'-i bât-ı sahih-i şer'ile mûmâ-ileyha bey'-i bât ve teslîm ve merkûmun dahî ber-minvâl-i muharrer iştira ve kabz ve eylediklerinden sonra mûmâ-ileyha Zeyneb Hâtûn dükkân-ı mezbûr semeni olan cem'ân beş bin dört yüz guruş her birine aleyhde hibe ve bahş idub merkûmundan her birisi inhâb ve kabûl idub sâlifü'z-zikr hisse-i mezkûreler merkûmun mülk-ü müştereleri olmuş isede lakin bey'-i mezbûr ve hibe-i mezkûreye nizâm vechile meclis-i idâre-i kazâ ve mâmuri huzûrunda ikrâr ve takrire bâyia-i mûmâ-ileyha Zeyneb Hâtûn tarafından beni vekâlet-i mutlaka-i âmme ile vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yîn idub ben dahî vekâlet-i mezkûreyi kabul itmişdim binâen-aleyh vekâletim hasebiyle bey'-i mezbûr ile hibe-i mezkûreyi meclis-i mezkûrde ikrâr ve takrîrim itmekliğim matlûbumdur didikde merkûmun cevâbında fî'l-hakika mûmâ-ileyha Zeyneb Hâtûn hisse-i mezkûresini ber-minvâl-i muharrer bizlere bey've hibe-i bahş ve bizler dahî kabûl itmişdik lakin işbu merkûm Hüseyin'in ber-minvâl vekîl olduğu ma'lûmumuz değildir deyu inkâr itmeleriyle merkûm Hüseyin ber-minvâl-i meşrûh vekâlet-i mezkûresini her biri mensub oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden evvelân sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Helvâcî Hacı Ahmed Ağa bin Ahmed ve Mehmed bin Maho nâm kimesneler şehâdeleriyle bi'l-muvâcehe isbât itmeğin mücebiyle merkûm Hüseyin'in vekâletine hükm-i şer'î lâhık olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 18 Şa'bân Sene 1294

Numero:18

Fî'l-asıl Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb Kazâsı kırâsından Batal Höyük Karyesi ahâlisinden olub nefis-i vilâyet evinde misâfîretle sâkin iken vefât iden Memik bin Ali bin Mehmed'in hasıran verese-i kebirlerinden zâtları ta'rif-i şer'î ile mu'arrifeler olan zevce-i menkûhe-i metrûkesi Elif bint-i Hüseyin ile sulbiye-i kebîre kızı Emoş nâm hâtûnlar asaleten ve sulbî kebîr oğlu Sülo keزالik nefisine asaleten ve sulbî oğulları Hüseyin ve Mustafa ve sulbiye kızı Fatıma nâm sagîrlere vesâyete mahalli şer'ide her biri bi'l-verâse-i takrîr-i kelâm idub mevrûsimiz müteveffâ-yı merkûm Memik'in Hüseyin vefâtında terekesine vaz'ıl-yed olan kimesneden ve zimmi-i nâsda olan hukuku ashabından taleb ve

da'vâya ve ahz ve kabza ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve makbûzunu bizlere îsâl ve teslîme ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun külliyesine hâla mezbûradan velâyetinde sâkin kazâ-yı mezkûr ahâlisinden Seyid Mehmed ibn-i Hacı Ali Osman nâm kimesneyi kabulüne mevkûfe asaleten ve vesâyeten taraflarımızdan vekâlet-i âmme-i sahih-i şer'îye vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fi'l-yevmü'l- sâbi' aşere min şehr-i şa'bânü'l-mu'azzam sene erba' ve tis'în ve mieteyn ve elf.

Belge No:26

Çukur mahallesinden ve Teb'a-yı Osmanîden Parsih bin Abraham'ın, hanesinin nısf-ı hisse-i şâyi'asını satan Maryem Hatun'un vekili olduğunun kabul edilmesi talebi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Çukur Mahallesi ahâlisinden ve Teb'a-yı Osmaniye'den işbu bâisü'l-i'lâm Parsih bin Abraham nâm kimesne meclis-i şer'ide Bigar oğlu Manik bin Bigar muvâcehesinde mahalle-i mezbûrede kâin tarafları tarık-i âmm ve bostan ve Uzun oğlu Avadis ve Kasan oğlu Kiyoruk meyhaneleriyle mahdûd ve mümtaz bir bâb hânenin temâmı medîne-i mezbûrede mahalle-i mezbûre sâkinelerinden Mayrem bint-i Maksi Serkis nâm Hâtûn'un mülki olup mezbûre Mayrem Hâtun hane-i mezkûrun nısfı hisse-i şâyi'asını işbu merkûm Manik'e iki bin beş yüz guruşa bey'-i bât-ı sahih-i şer'île bey' ve teslim ve merkûm dahî ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve kabz ve kabûl idub lakin bey'-i mezbûr nizâm-ı seniyyesi vechile meclis-i idâre-i Kazâ-yı mamûri huzûrunda ikrâr ve takrîre tarafından mezbûre Maryam Hâtûn beni vekâlete-i âmme ile vekil ve nâib-i menâb nasb ve ta'yîn ve bende dahî vekâlet-i mezkûreyi ber-vech-i muharer kabûl eylemişdim binâen-aleyh vekâletim hasebiyle bey'-i mezbûri meclis-i mezbûrde ikrâr ve takrîrim bi'l-vekâle matlûbumdur didikde merkûm merkûm Manik dahî cevâbında mezbûre Mayrem Hâtûn'dan...hanenin nısf-ı hisse-i şâyi'asını meblâğ-ı mezbûra iştirâ ve kabz eylediğini ikrâr lâkin vekîl-i merkûmun husûs-ı mezkûre bir-minvâl vekîl olduğunu bilmem deyu inkâr idicek vekîl-i merkûm ber-minvâl-i muharrer vekâlet-i mezkûresini her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye mensûb oldukları mahallerinden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye makbûlü'ş-şehâde

idükleri ihbâr olunan Molla Mehmed bin İbrahim ve Avadin bin Mahis Agob nâm kimesneler şehâdeleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î şerîf-i âli isbât itmeğin mucebince merkûm Parsih'in vekâletine hükm-i şer'î lâhık olduğunu tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 18 Şa'bânü'l-mu'azzam Sene 1294

Belge No:27

Seng-i Nakkaş mahallesinden ve Teb'a-yı Osmanîden Manik bin Agob'un annesinden kalan menzili satması için vekil ta'yîn edildiğinin David bin Kara'ya bildirilmesi talebi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki,

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Seng-i Nakkaş Mahallesi ahalisinden ve Teb'a-yı Osmaniye'den işbu bâisü'l-i'lâm Manik bin Agob nâm kimesne meclis-i şer'ide mahalle-i mezbûre ahâlisinden ve Teb'a-yı Osmaniye'den David bin Kara Manik muvacehesinde mahalle-i mezbûrede kâin tarafları Hacı İbrahim ve Yahudi Abraham ve tarik-i âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb Hânenin tamamında kırk sehimde on iki sehim işbu hâzır-ı bi'l-meclis merkûm Manik vâlidesi Edsaki'nin mülkü olup mezbûrenin vefâtı vuku'ıyla menzil-i mezkûrde olan hisse-i mezkûre bi't-tashih yigirmi siham i'tibâr olunub sihâm-ı mezkûreden üç sehim gâibe-i ani'l meclis müteveffiye-i mezbûrenin kızı Turfende'ye intikal idub mezbûre Turfende yigirmi sehimde üç sehim hissesini üç yüz gurus bedel mukâbelesinde işbu merkûm David'e bey'-i bât-ı sahih-i şer'ile bey' ve teslîm ve kabz-ı semen idub ve bey'-i mezbûri dahî nizâm-ı seniyye ve usûl-i müstemisine vechile meclis-i idâre-i kazâ ve ma'mûri huzûrunda ikrâr ve takrîre tarafından beni vekîl ve nâib nasb ve ta'yîn idub ben dahî ber-minvâl-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl itmişdim binâen-aleyh bey'-i mezkûri ikrâr ve takrîrim meclis-i mezkûre matlûbumdur didikde merkûm David cevâbında fi'l-hakîka mezbûre tarafında hisse-i mezkûresini ber-minvâl-i muharrer bana bey' ve teslîm eylemiş lakin işbu merkûm Manik'in ber-minvâl-i muharrer husûs-ı mezkûre vekîl olduğunu bilmem didikde vekîl-i merkûm Manik ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûresini her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye ve usûl-ı mevzû'âsı vechile mensûb oldukları mahallerinden ve mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Çukur Mahallesi ahâlisinden

Numero:19

Karabet bin Artin ve diğer Karabet bin Artin nâm kimesneler şehâdeleriyle bi'l-muvâcehe isbât itmeğin mucebince merkûm Manik'in vekâletine hükm-i şer'î lâhık olduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 18 Şa'bân Sene 1294

Belge No:28

Seng-i Tavil mahallesinden Karabet'in kızları tarafından, mülklerini satmak üzere Karavic bin Karabet'in vekil ta'yîn edilmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Seng-i Tavîl mahallesisâkinlerinden ma'rîfetü'z-zât Seradim bint-i Avadik ve Anna ve A'sa ve Minuş binât-ı Karabet nâm hâtûnların taht-ı tasarruflarında mülkleri olub mahalle-i mezbûrede kâin tarafları Meyhâneci Artu ve Tüfengci Karaviç ve İblikci Edvar menzilleri ve tarik-i âmm ile mahdûd bir bâb menzil havlusunun cânib-i şarkîsinden ... yigirmi zirâ' arsa sekiz sehim i'tibârıyla her sehimini iki yüz altmış sekiz gurus otuz paradan cem'ân dört sehim hisselerini bin yetmiş beş gurus semen-i medfû' ve makbûza merkûm meyhaneci Artu'ya hâricde bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve temlik ve teslîm itduklerinde ol dahî mezkûr dört sehim ber-veche muharrer meblâğ-ı merkûma iştirâ ve temlik ve teslîm itmiş isede lakin usûl-ü mevzû'âsına tevfikân ber-muceb-i nizâm-ı seniyye medîne-i mezbûre idâre meclisinde mâ'muri huzûrunda ber-minvâl-i meşrûh bey' ve istifâ-yı hak itdukleri ikrâr ve takrîre işbu bâisü'l-i'lâm Karavic bin Karabet nâm kimesne beni vekîl itmişlerdir didikde ol dahî husûs-ı mezkûri bi-temâmaha ikrâr lakin vekâlet-i müdde'âsını inkâr itmekle müdde'î-i vekîl-i merkûmdan müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olundukda her biri zât-ı mezbûratları ârifan bir-muktezâ-yı irâde-i seniyye mensûb oldukları mahallerinden ve mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden evvelâ sırran veba'de alenen lede't-tezkiye makbûlü's-şehâde ihbâr olunan Agob veledi Apo ve Nersis veledi Corci nâm kimesneler şehâdeleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î âli sâbit ve subût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 19 Şa'bân Sene 1294

Belge No:29

Kürkçıyan mahallesinden Mehmed'in kızı Emine'nin, eşinin başka diyara gidip kaybolması üzerine kayınpederi Bostancı Mehmed'den nafaka talebi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Kürkciyân Mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât işbu bâisetü'l-vesîka Emine bint-i Mehmed nâm Hâtûn meclis-i şer'ide mahalle-i mezbûre ahalisinden Bostancı Mehmed Ali bin Mehmed Ali muvâcehesinde takrir-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm idub ben merkûm Mehmed Ali'nin sulbî kebîr oğlu Mamo'nun hâlâ zevce-i menkûhe-i medhûl-ı behâsı olub merkûm Mamo târih-i hüccetden bir sene akdem beni bilâ-nafaka ve'l-infak şer'î terk ve diyâr-ı ahire gidub gâib olduğu ecelden ben nafaka ve kisve-i bahaya eşidde-i ihtiyâc ile muhtâc olmamla zevcim gâib-i mezbûrun babası işbu merkûm Mehmed Ali Ağâ üzerine kıbel-i şer'iden kadr-i kifâye meblâğı farz ve takdir olunmak matlubumdur didikde gıbbetü's-sadık şer'î Hâkim-i Muvakki'-i Sadr-ı Kitâb Tûba-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri dahî mezbûre Emine için mezbûr Mehmed Ali Ağâ üzerine oğlu merkûm Mamo'ya rücu'a itmek üzere işbu târih-i i'lâmdan i'tibaren beher yevmi bir gurus farz ve takdir buyurub meblâğ-ı mefrûz-ı mezkûri mezbûre Emine'nin nafaka ve kisve-i bahâlarına harç ve sarf ve lede'l-iktizâ-yı istidâne ve inde'z-zikr mezbûr Mehmed Ali Ağâ üzerine rücu'a mezbûre Emine Hâtun'a izin virilmek mâ-vaka'a-i bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fi'l-yevmü'l-evvel min şehr-i recebül-ferd sene erba' ve tis'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Söylemez zâde Mehmed Efendi, Hacı Battal zâde Osman Bey, De'âvî Kâtibi Mehmed Ali Efendi, Taşcı zâde İsmâil Efendi ve gayrihim.

Belge No:30

Yeni Oba mahallesinden vefat eden Hamamcı oğlu Mehmed'in varislerinin, vasi ta'yîn ettikleri Hadice'den, ölen kocasının borcunu, alacaklılar tarafından evinin satılarak ödenmesinin talep edilmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Yeni Oba Mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem fevt olan kasab esnâfindan Hamamcı oğlu Mehmed bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkeleri Hadice bint-i Mehmed ve Zeyneb bint-i Abdullah ile zevce-i mezbûre Hadice'den mütevellid

sulbî sagîr oğulları Hakkı ve Ukkâşe ve sagîre kızı Ayşe'ye ve zevce-i mezbûre Zeyneb'den mütevellide sagîre kızları Hadice ve Âdile'ye münhâsıra olduğu zâhir ve ve sagîrun-ı mezbûrunun tesviye-i umurlarına kibel-i şer'iden mezbûre Hadice vasî nasb ve ta'yîn olundukdan sonra medîne-i mezbûre mahallâtından Bey Mahallesi ahâlisinden Kal'â Ağası zâde Mahmûd Ağa bin Emîn Ağa ve Kurb-ı İbn-i Şeker mahalle ahâlisinden Hasırcı zâde Ahmed Ağa bin Mehmed Ağa nâm kimesneler meclis-i şer'ide müteveffâ-yı merkûmun tereke-i kâsiresine bi'l-asâle ve bi'l-vesâye vaz'ı-yedi mütehakkike olan vasiye-i mezbûre Hadice muvâcehesinde müteveffâ-yı merkûm Kasab Mehmed zimmetinde her birimizin yedinde olub taraf-ı şer'iden almış olduğumuz iki kıt'â i'lâm-ı şer'î nâtık olduğu üzere dörtbin beş yüz gurusu alacak hakkımız olub meblâğ-ı mezbûr işbu vasiye-i mezbûrenin yedinde olub terekesinden edâ ve îfâsı lâzım gelub menkûlât-ı terekesi gayr-i vâfi olduğunda akârından olub mahalle-i mezbûrede kâin beyne'l-ahâli ma'lûmetü'l-hudûd ve'l-etraf bir bâb mülk menzili bey'olunub semeniyle îfâ-yı deyn...olunması lâzım gelmekle menzil-i mezkûr bâ ma'rifet-i şer'î bey'e arz ve mecmû' nâs vüsuk-ı sultânide

Numero:20

atî mah ba'de'n-nida ve'l-müzâyede bin sekiz yüz altı gurusu Donzâde Mahmûd Efendi üzerinde karar ve ziyâdeye tâlib-i ahiri zuhûr itmediğinden ve meblağ-ı mezbûr el-yevm menzil-i mezbûrun semen-i misli itduğundan mezkûr menzil müşteri-i merkûm Mahmûd Efendi'ye bey' olunub esmâniyle îfâ-yı deyn olunması lâzım geldiği işbu vasiye-i mezbûre Hadice Hâtûn'a taraf-ı şer'iden bi'l-defe'ât taksîm olunmuş ve mezbûre imtinâ' ve inâda bey' itmediği zâhir olmuş ve meblağ-ı mezbûr menzil-i mezkûrun el-yevm semen-i misli idduğu ve mezbûrenin inâd ve imtinâ'-i sikkât-ı sahihatü'l-kelimât ale't-tariki's-şehâde haber virmişler iken hâlâ mezbûrenin inâd ve imtinâ'ına mebnî taraf-ı şer'iden menzil-i mezkûr bey' olunub esmâniyle düyûn-ı müsbetesi edâ ve îfâ olunmak matlûbumdur didiklerinde husûs-ı mezbûr ber-minvâl-i muharrer üzere olmağın mücebince menzil-i mezkûr semen-i misli olan meblağ-ı mezbûr ile nizâm-ı seniyye vechile meclis-i idâre-i kazâ ve me'mûri huzûrunda müşteri-i merkûm Mehmed Efendi'ye bilâ-tehîr bey' ve esmânından edâ ve deyn itdirilmek muktezâ-yı şer'î âlî iddugu tescil ve huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâmolundu.

Fî 20 Şa'bânü'l-mu'azzam Sene 1294

Belge No:31

İbn-i Eyüb mahallesinden vefat eden Zahik'in varisleri tarafından vekil ta'yîn edilen Abraham bin Yasef'in, Serkis bin Kiyoruk'tan alacağını talep etmesi.

Ma'ruz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından İbn-i Eyub Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Zahik bint-i Melkon'un verâseti zevci Manik ile vâlidresi Güher ile ve sadriye-i kebîre kızı Herum ve Anna 'ya inhisârı şer'ân zâhir oldukdan sonra ümm-i mezbûre Güher tarafından zik-i atî meblağ da'vaya vekil sicil-i şer'îsi Abraham bin Yasef nâm kimesne medîne-i mezbûre de'âvi meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-takdîm havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer verese-i merkûmlardan tereke-i vâfiye müteveffâ-yı mezbûre vaz 'ı-yedleri mütehakkik olan bintân-ı mezbûretân ve ona taraflarından husûmat ve redd-i cevâba vekâleti Ağya bin Avadis ve Arakil bin Kisiyar nâm kimesneler şehâdeleriyle sâbit ve ve subût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhik olan Dellal Serkis bin Kiyoruk muvâcehesinde müvekkilem mezbûre Güher'in yed ve malından menzil ta'mirine sarf itmek üzere mezbûre Zahik'in üç yüz altı gurus istikraz ve kabz idub meblağ-ı mezbûri kable'l-eda ve'l-ifâ vefât idub tereke-i vâfiyesine müvekkiletan-ı mezbûretan vaz'ite'l-yed olmalarıyla hâla meblağ-ı mezbûri bi'l-vekâle talep iderim deyu ba'de'd-da'vâ ve ve's-sual merkûm Serkis cevâbında husûs-ı mezbûri külliyyen inkâr itdikden sonra vekil merkûm Abraham ber-vech-i muharrer müdde'âsını asiyyen sadedinde iken merkûm Serkis tekrar meclis-i şer'e gelub fi'l-hakîka meblağ-ı mezbûr üç yüz altı gurus müteveffîye-i mezbûre Zahik'in cihet-i mezbûreden deyni ve borcu olduğunu ve kable'l-edâ ve'l-ifâ vefât itdiğini bi't-tav'î ikrâr ve i'tirâf itmeğın alâ mucib-i ikrara meblağ-ı mezbûr müteveffîye-i mezbûrenin tereke-i vâfiyesinden olmak üzere vekil merkûm Abraham'ın müvekkilesi mezbûre Güher'e edâ vû teslim vekil merkûm Serkis'e tenbih olunduğı tescîl ve bi'iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 24 Şa'ban Sene 1294

Belge No:32

Cağd karyesinden Müslim bin Mustafa'nın, Rum Kale kazasına tabi Kızılın karyesinden Yusuf'a sattığı oğlakların parasını alamadığını iddea ederek tarafına ödenmesi talebi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntab Kazâsı kurasından Çağıd Karyesi ahalisinden işbu bâisü'l-i'lâm Müslim bin Mustafa nâm kimesne medine-i mezbûre de'âvî meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-takdim havale buyurulan arz-ı halde ismi muharrer Rum Kal'a Kazâsına tâbi' Kızıl İn Karyesi ahalisinden Yusuf bin Pirmu muvacehesinde tarihinden on sene akdem kendi malım olan altı re's dişi oğlaklarımın nısfını beş yüz guruş semen-i tesmiyesiyle işbu merkûm Yusuf'a bey' ve teslim ve merkûm dahî ber-vech-i muharrer meblağ-ı mezbûre iştira ve kabul idub mezkûr oğlağın tamamını ba'de't-temamü'l-akd kenduye teslim eylediğimden sonra salifü'z-zikr oğlağımı mezkûr meyanımızda nısfının üzere müşterek iken merkûm Yusuf meblağ-ı mezbûr beş yüz guruşu bana kable'l-edâ ve'l-ifa Amik canibine fîrar idub ve mahall-i mezbûrda mezkûr oğlağın kâffesini istihlak itdiğinden hâlâ meblağ-ı mezkûr beş yüz guruş ile kendi hissemenden istihlak eylediği oğlağın kıymeti olan beş yüz guruş ki cem'ân bin guruş merkûm Yusuf zimmetinde alacak hakkım olmağın hâlâ meblağ-ı mezbûru taleb iderim deyu ba'de'd-da'vâ ve's-sual merkûm Yusuf cevabında işbu müdde'î-i merkûm Müslüm'ün idde'âsı vechile tarihten on sene akdem oğlak-ı mezkûrları iştira itmedim asla ma'lûmâtım yokdur deyu külliyyen inkâr ancak babam merkûm Pirmu kable'l-vefât tarihinden yigirmi sene akdem merkûmdan hâsıl olacak ferağından semenini edâ vü teslim itmek üzere bir mikdar oğlak alub hanemize götürmüş ve birkaç mah yanımızda re'î olundukdan sonra işbu merkûm Müslüm gelub telef olanların derisini ve mevcud olanını alub götürmüş olmağla bende hakkı yokdur deyu müdde'î-imerkûmun idde'âsını külliyyen inkâr idicek müdde'î-imerkûm

Numero:21

Müslüm ber-vech-i muharrer müdde'âsını her biri ber mukteza-yı irade-i seniyye ve bâ-varaka-i mesture mensub oldukları mahallerinden zîr-i mestureye vaz'ı mühr ve imza iden Hırrar Mehmed bin Mehmed ve Cum'â bin Mustafa ve Memik bin Mehmed ve Çolak Ahmed bin Mehmed ve Ma'mo bin Hırran nâm kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü's-şehadet idükleri ihbar olunan Çağıd Karyesi Şeyho bin İsmail ve Abdulkadir bin Mehmed nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber-nehc-i şer'î şerif-i âli isbât itmeğın mucebiyle meblağ bin guruş müdde'î-i merkûm Müslüm Ağa'ya hâlâ edâ vü teslime müdde'î-i merkûm Yusuf'a tenbih olunduğı tescil ve huzûr-ı âlilerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 24 Şa‘bân Sene 1294

Belge No:33

Hacı Halil Hanesi mahallesinden Hışveci Ali Osman’ın kızı Asiye tarafından vekil ta’yîn edilen Mehmed’in vekâletinin kabul edilme talebi.

Ma‘rûz-ı Dâ‘îleridir ki;

Haleb Vilayet-i Celilesi dâhilinde Medine-i Ayntab mahallâtından Hacı Halil Hanesi sakinelerinden ma‘rifetü’z-zât Asiye bint-i Hışveci Ali Osman nâm hatunun şer‘ân taht-ı tasarrufunda mülkü olup mahalle-i mezbûrede kâin bir bâb menzil deruninde vaki‘ mezbûre Asiye ve Şerîf ve Gürümlü oğlu Mustafa ve ve Evliya Hoca menzilleri ile mahdûd ve tavılan on altı ve arzan on iki zîra‘ arsa-i hâliyesini dört yüz altı semen medfû‘ ve makbuza er karındaşı Mehmed bin Hışveci Ali Osman nâm kimesneye haricde bey’-i bât-ı sahih-i şer‘île bey’ ve temlik ve teslim ol dahî ber-veche muharrer meblağ-ı mezkûre iştira ve temlik ve teslim itdikden sonra bir-muceb-i nizâm-ı seniyye usul-ı mevzû‘âsına tevffikan mu‘âmele-i resmiyesini Medine-i mezbûre idare meclisinde me’mûri huzûrunda ber-minvâl-i muharrer bey’î ve semeni olan meblağ-ı mezkûru ahz ve kabz ile istifâ-yı hak eylediğini ikrar ve takrire tarafından işbu bâisü’l-i‘lâm Mehmed ibn-i Mehmed nâm kimesne meclis-i şer‘ide müşteri-i merkûmun inkarına mukarren eylediği vekalet-i müdde‘âsını her biri zât-ı mezbûreye ârifan ve bir-mukteza-yı irade-i seniyye ve bâ-varaka-i mesture mensub oldukları mahallerinden ve mazbûtü’l-esâmi kimesnelerden evvelâ sırran ve ba’de alenen lede’t-tezkiye adl ve makbûlü’ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Mehmed bin Ömer ve Ahmed bin Hüseyin nâm kimesne ler şehadetleriyle bi’l-muvacehe ber-nehc-i şer ‘î şerîf-i âli sabit ve subût-ı vekaletine hükm-i şer‘î lâhık olduğu tescil ve bi’l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i‘lâm olundu.

Fî 24 Şa‘bânü’l-mu‘azzam Sene 1294

Belge No:34

Kurb-ı Zincirli mahallesinden vefat eden Mustafa bin Mahmud’un büyük oğlu Mustafa tarafından Bekmezci Bekir Ağa’ya satılan evinden küçük oğlu Mahmud’un hak taleb etmesi.

Ma‘rûz-ı Dâ‘îleridir ki;

Haleb Vilayet-i Celilesi dâhilinde Medîne-i Ayntab mahallâtından Kurb-ı Zincirli Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem vefât (iden) Mustafa bin Mahmud bin

Abdullah'ın veraset-i sulbî kebîr oğlu Mustafa ve evvel hayatında sağır bulunan Mahmud ve sulbiye-i kebire kızı Zeyneb'e inhisarı şer'ân zahir ve âşikâr olduktan sonra müteveffa-yı mezbûrun oğlu ve el-yevm baliğ ve bülüğuna rüşd-ü manzum olan merkûm Mahmud nâm kimesne medine-i mezkûre de'âvi meclis odasında ma'kud huzûr-ı şer'ide mütehakkik olan işbu bâisü'l-i'lâm Bekmezci Bekir Ağa ibn-i () muvacehesinde tapu kâtibi Hakkı Efendi hâzır olduğu halde mahalle-i mezbûrede kâin tarafları Müsellemeci oğlu Yusuf ve Çulhacı Civan Serkis menzilleri ve tarik-i amm ile mahdûd ve mümtaz bir bâb menzilin tamamı babamız mevrusimiz müteveffa-yı merkûm Mustafa mülkü olup vefâtıyla menzil-i mahdûd-ı mezkûrun tamamı bana ve er karındaşım mezbûr Mustafa'ya ve kız karındaşım mezbûre Zeyneb'e arsa intikal itmişiken ben sagîr olduğum halde karındaşım merkûm Mustafa menzil-i mezkûr beş sehim i'tibarıyla kendi hissesi olan iki sehim asâlete ve benim hissem olan iki sehim dahî fudûl-i semen-i makbuza işbu merkûm Bekmezci Bekir'e bey' ve temlik ol dahî ber- vech-i muharrer semen-i mezkûre iştira ve temlik idub ben dahî hin-i bülüğümde bey'-i mezkûre âlim ve mecize olmamla binâen-aleyh menzili mezkûrdan arsa bana isabet iden beş sehimde iki sehim hissemenden merkûm Bekir kifayediyle tarafıma teslim tenbih olunmak matlubumdur deyu ba'de't-da'va ve's-sual ol dahî cevabında fi'l hakika menzil-i mahdûd-ı mezkûrun tamamı müdde'î-i merkûm Mahmud'un babası müteveffa-yı merkûm Mustafa'nın kable'l-vefât malı olup lakin babaları ve mevrusları müteveffa-yı merkûm hali hayatında ve kemal-i akl-ı sıhhatinde bundan yigirmi beş sene akdem gâib-i ani'l-meclis Abdurrahman nâm kimesneye tamamını semen-i ma'lum ve makbuza bey' ve teslim ve mezbûr Abdurrahman dahî iştira ve teslim ve kabz ve kabul

Numero:22

itdukden sonra merkûm Abdurrahman dahî işbu müdde'î-i merkûmun er karındaşı ibn-i merkûm Mustafa'ya kezaik semen-i ma'lum ve makbuza bey' ve teslim idub ol dahî iştira ve kabz itdukden sonra tarihten yigirmi iki sene akdem yüz sekiz aded sim-i halis beyaz mecidi mukabelesinde bana bey'-i bât-ı sahih-i şer'î ile bey' ve temlik ve teslim itdum ol-vechile menzil-i mezkûrun tamamı mülk-i müşteram olmağla bi-hakkın ve men'î-yed iderum hatta müdde'î-i merkûm Mahmud bundan üç sene akdem menzil-i mezkûra müteallik âmm-i de'âviden kabûl-i hâvî zimmeti ibrâ'-i âmm-ı sahih-i şer'î ile ibrâ ve iskât-ı hak itmişdir deyu müdde'î-i merkûm Mahmud'un inkârına mukarren eylediği def'-i meşrûhatı husûs-ı mezbûre ârifân ve

her biri ber mukteza-yı irade-i seniyye ve bâ-varaka-i mesture mensub oldukları mahallerinden zîr-i mestureye vaz'ı mühür ve imza iden imâm Kamburzâde Ahmed Efendi ve Molla İbrahim bin Abdullah ve Muhtarı Ahmed Ağa bin Mustafa ve Mehmed Ağa bin Mehmed ve Devrişzâde nâm kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenenlede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbar olunan Bekmezci Hacı Mehmed Ağa ibn-i Hacı Osman ve Kahveci Hacı Acem Mustafa bin Hacı Mehmed nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber-nehc-i şer'î şerîf-i âli isbat itmeğin mucebiyle müdde'î-imezbûr Mahmud da'vâ-yı mezkûresiyle merkûm Bekmezci Bekir'e bî-vech-i şer'î mu'ârizadan men'olunduğı tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 23 Şa'bânü'l-mu'azzam Sene 1294

Belge No:35

Musullu mahallesinden askere giden Abdullah Necib Efendi'nin oğlu Apo tarafından, vekil ta'yîn edilen hanımı Şakire Hanım'ın kocasının menzîl hissesini Eytam Müdürü Osman Saib Efendi'den istemesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilayet-i Celilesi dâhilinde Medine-i Ayntab Kazâsı mahallâtından Musullu Mahallesi ahalisinden olup Asâkir-i Şâhâne sınıf-ı evvel efrâdından ve... hizmetiyle giden sene diyâr-ı ahire giden Apo bin Abdullah Necib Efendi tarafından ber-vech-i atî vekaleti idde'â iden mezbûr Apo'nun zevce-i menkûhesi ve zâtı ta'rif-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu bâisü'l-i'lâm Şakire bint-i Mehmed nâm Hâtun medine-i mezbûre de'âvî meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'îde bi'-tacdîm havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer ve gâib-i merkûmun zikr-i atî hisse-i ırsiyesi... bi'l-iâne vaz'ı-yedi mütehakkik olan hâlâ medine-i mezbûre eytâm müdiri mükerrermetlû Osman Saib Efendi ibn-i Hacı Mustafa Efendi mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idub zevcem müvekkilem gâib-i mezbûr Apo'nun li-ebeveyn ümmütesi ve mevrusi olup mahalle-i mezkûre sakinelerinden iken bundan akdem müteveffıye olan Emine Hoca bint-i Abdullah Necib Efendi'nin cemî'-i metrukâtından evvela techîz ve tekfini ve sayasi meyseresini ba'de'l-ikrâz tereke-i bâkiyesi iki sehim i'tibariyle bir sehim zevcî Taki Hüseyin bin İbrahim'e ve bir sehimî gâib-i merkûm müvekkilem Apo hissesine ber-mucib-i defter-i kassam isabet iden üç yüz otuz iki gurus on para muhallefât esmânıyla mahalle-i mezbûrede kâin ma'lûmü'l-hudud ve'l-etraf bir

bâb menzilin sülüs-ü hissesine işbu müdir-i mûmâ-ileyh bi'l-emâne kabzı ve vaz'ı-yed idub ve zevcim gâib-i merkûm Apo cemî' umûr ve husus-ı tesviye ve hukuk-ı ashâbından taleb ve da'vâya ve ahz ve kabza mahzar şuhûdda beni vekil ve nâib-ü menâb nasb ve ta'yîn ile vekâlet-i mezkûrî ben dahî ber-veche muharrer kabul ve merâsimde kemâ-yenbağî edâya mûte'ahhide olmamla binâen-aleyh meblağ-ı mezkûr üç yüz otuz iki guruş on pareya tarafıma istirdâd ile menzil-i mezkûr sülüs-ü hissesinden kifayedini bana teslim Efenî mûmâileyh tenbih olunmak bi'l-ve kale matlubumdur deyu ba'de'd-da'vâ ve's-sual mûmâ-ileyh Efenî cevabında fi'l-hakika gâib-i mezbûr Apo mevrûs-i ümmütesi mûteveffîye-i mezbûreden mûntakîl muhallefât-ı esmânî olan ber-muceb-i defter-i kassam üç yüz otuz iki guruş on para ile sülüs-ü hisse menzil-i mezkûre bi'l-i'âne vaz'ı-yedini ikrâr lakin mezbûrenin ber-vech-i muharrer vekâlet müdde'âsını inkâr idicek mezbûre Şakire'den vekâlet-i meşruhasına muvafık tenbih taleb olundukda husus-ı mezbûre ârifân ve her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mesture mensub oldukları mahallerinden zîr-i mestureye vaz'-ı mühr ve imza iden imâm Ahmed Efenî bin Abdurrahman ve muhtar Mehmed Ağa ibn-i Mehmed ve Mustafa bin Ali ve Mehmed bin Hacı Ali nâm kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü's-şehâdeidükleri ihbar olunan Ahmed bin Ahmed ve Hacı Abdullah bin Abdurrahman nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î şerif-i âli ba'de'l-isbât vekâlet ve'l-hükmi's-şer'î meblağ-ı mezkûr üç yüz otuz guruş on para menzil-i mezkûr sülüs-ü hissesinden kifayediyle vekil-i mezbûr Şakire Hâtun'a redd-i teslim mûmâ-ileyh Osman Efenî'ye tenbih olındığını tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 25 Şa'bânü'l-mu'azzâm Sene 1294

Numero:23

Belge No:36

Musullu mahallesinden vefat eden Abdullah Necib Efenî'nin kızı Emine Hoca'nın terekesi defteridir.

Bâdî-i Defter-i Kassâm Oldur ki;

Haleb Vilayet-i Celilesi dâhilinde Medine-i Ayntab mahallâtından Musullu Mahallesi sakinelerinden iken bundan akdem fevt olan Emine Hoca bint-i Abdullah Necib Efenî'nin veraseti zevci Taki Hüseyin bin İbrahim ile li-ebeveyn

er karındaşı oğlu gaib-i ani'l-beled Apo'ya münhasıra olduğu lede's-şer'i'l-enver zahir ve mütehakkik olduktan sonra bir-muceb-i nizam- seniyye gaib-i mezbûrun hisse-i irsiyesini zuhurine değin Medine-i mezbûre eytâm sandukına vaz' ve hıfza sanduk-ı mezkûr müdiri Osman Sâib Efendi ve müteveffıye-i mezbûrenin sülûs-i mâl ve sâyâsını tenfize bi'l-i'lâm-ı şer'î vasî-i muhtârı Molla Ahmed bin Osman ve zevci-i merkûm Hüseyin taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifeti's-şer'ile tahrir ve bi'l-müzâyede bey' ve taksîm olunan müteveffıye-i mezbûrenin terekesi defteridir ki ber-vech-i atî zikr ve beyân olunur.

Fî 25 Şa'bân Sene 1294

Cinsi	Miktarı	Guruş
Basma yüz döşek	1	44
Mindal	1	14,5
Müstamel yüzlü döşek	1	54,5
Defa Müstamel yüzlü döşek	1	41,5
Bakır don tası	1	10,5
Sandık	1	5
Kırmızı çit yüzlü yorgan	1	51,5
Parça çit ve kese çevre		11
Mor çit yüzlü yorgan	1	43,5
Yasdık	2	28
Çit yüzlü yorgan ve çaput yorgan ve minder ve hasır		78
Fermane ve şal ve el yağlığı ve yazma ve kaz ve şamdan ve sandık		61,5
Bakır sini ve leğence	2	34,75
Kebîr sandık	2	46
Kazgan	1	22,5
Kilim, sofra, meşfe ve döşek çarşebi	1,1,3	61,5
Et satılı ve ma tası?	2	48,75
Güğüm, sahan, lengeri, tava, kil leğeni, aş kazanı	1,7,3,1,1,1	84,5
Vasî-i merkûm makbuz nukûd		77,5
Semg oğlu Hamzadan ve Kabirciden		60

makbuz		
Çit entari	2	15
Don kazanı	1	35
Seccade ve keçe	2	43
Gümüş hamili? Ve günek şeve?		200
Merkûm Hamzada alacak		41,5
Menzil der mahalle-i mezbûr		1500
Cem'an yekûn		2651,5

Minhâ'l-ihracât

Cinsi	Guruş
Hacı Mirza Ağaya deyn-i müsbet	64,5
Bir müceb-i nizâm dellâliye menkûlâtıdan	19,5
Varaka-i bahâ	3
	87

Sahhü'l-bâkî 2564,5

Sülüs bahâ 0854,75

1709,75

Resm-i kısmet mea kaydiye-i bahâ 0045,25

Li't-taksîm beyne'l-verese 1664,5

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i zevc-i merkûm Hüseyin	832,5	
Hisse-i gâib-i merkûm İbnü'l-ah 'Apo	832,5	

Merkûm Molla Ahmed vesayete ve müdiri mûmâ gaib-i mezbûre vekalet ve zevci-i merkûm Hüseyin asâlete her biri menzilden mâ'-adâ eşya-i esmânından bi'l-edâ murakkam hisse-i irsiyelerini temâmen kabza ve istîfâ-yı hak eyledikleri işbu mahall-i şer'î olundu.

Belge No:36

Çukur mahallesinden iken vefat eden Nüfus bint-i Ali Veli'nin terekesi defteridir.

Bâd-i Defter-i Kassam Oldur ki;

Haleb Vilayet-i Celilesi dâhilinde Medine-i Ayntab mahallâtından Çukur Mahallesi sakinelerinden iken bundan akdem fevt olan Nüfus bint-i Ali Veli'nin veraseti zevci Mehmed Arif bin Hacı Mehmed ile babası Ali Veli ve Anası Fatıma bint-i Kadir ve sagîre kızı Zinnub ve sagîr oğlu Memik'e münhasıra tashîh-i mes'ele-i mîrâsları yetmiş iki sehimden olub sihâm-ı mezbûreden on sekiz sehim zevci-i merkûm Mehmed Arif'e ve on iki sehim ebi merkûm Ali Veli'ye ve on iki sehim ümm-ü mezbûreye ve yigirmi sehim ibn-i merkûm Memik'e ve on sehim bint-i mezbûreye isabeti inde's-şer'î'l-enver tahkikinden sonra sagiran-ı mezbûranın velileri ve babaları

Numero:24

merkûm Mehmed Arif taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'ile tahrir olunan müteveffîye-i mezbûrenin terekesi defteridir ki ber-vech-i atî zikr ve beyân olunur.

Fî 27 Şa'bân Sene 1294

Cinsi	Miktarı	Guruş
Kutnı döşek ve yorgan ve yasdık		200
Diğer döşek ve yasdık ve yorgan		160
Mindal?	2	50
Ibrık ve leğen		35
Sahan, lengeri	3,2	30
Şamdan	1	25
Ayine	1	25
Altun küpe çift	1	40
Tas çanak	7	14
Kahve takımı		10
Sandık	1	10
Beyaz çarşeb		15
Meşfe	2	20
Mezmez?	1	20
Ref? makraması	1	30
Kâ'id? Gömleği	4	40
Atık cenari entari		30
Hânefsi don ve zıbun		50
... entari ve şalvar		25

Kasnak entari		20
Çuka fermine?	1	35
Diyarbakir çarşebi	1	40
Beş kalem tob	1	75
Çit entari	1	20
Selime? Zıbun	1	30
Parça çit		30
Meşfe	3	15
Döşek çarşebi	1	15
Ağber çora?		20
Bükli basma hırka		20
Defa yorgan		40
Seccade	1	30
Leğence	1	15
Su satılı	1	35
Sini	1	40
Zevc-i merkûm zimmeti		38
Mehr-i muahhar der zimmet-i zevc		1100
Altun kabtan?		60
Ayağı debiyesi		310
Altun kaş		20
Mahmudiye	1	75
		2932

Minhâ'l-ihracât

Cinsi	Guruş
Vasiyet-i müsbitesi	290
Validesine deyni	164
Resm-i kısmet	62
Kaydiye	4,5
Dellâliye	36,5
Varaka-i bahâ	2
	559

Sahhü'n-nâs li't-taksîm 2373

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i zevc-i merkûm	575,75	
Hisse-i ibn-i merkûm	395,5	
Hisse-i ümm-i mezbûre	395,5	
Hisse-i ibn-i merkûm	670,75	
Hisse-i bint-i mezbûre	335,5	

Belge No:37

Haleb ahalisinden Mehmed bin Mehmed'in, Suboğazı karyesinden Mehmed Ali'den aldığı beygirine Abdullah bin Cubi'nin sahip çıkması üzerine Mehmed Ali'ye verdiği parayı tekrar talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâîleridir ki;

Nefs-i Haleb Vilâyeti Celilesi ahalisinden Mehmed bin Mehmed nâm kimesne Medine-i Ayntab de'âvî meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-takdim havale buyurulan arz-ı halde ismi muharrer medine-i mezbûreye tâbi' Suboğazı Karyesi ahalisinden Mehmed Ali bin Molla Mahmud nâm kimesne muvacehesinde işbu merkûm Mehmed Ali kendi malı olan kırmızı renkli ve ayağı saklı bir re's iğdiş bârgirini tarihten yetmiş beş gün akdem medfû'm ve makbuz olan dört yüz seksen yedi guruşa bana bey' ve teslim ve ben dahî ber-vech-i muharrer meblağ-ı mezbûre iştira ve kabz ve kabul idub ol vechile mezkûr bârgir benim yedimde şirâ malım iken vilayet-i mezbûre kurasından Abdullah bin Cubi bin () nâm kimesne işbu tarihi i'lâmdan akdem mezkûr bârgire benim malımdır deyu müstehak çıkub Haleb meclis-i temyizinde inkârıma mukarren benden tasaddî eylediği da'vâsını muvacehemde ba'de'l-isbât ve'l-hilaf ve'l-hükm yedimden bi'l-istihkâk ahz ve kabz itmekle el-hâletü hâzihi ben dahî semeni olmak üzere malımdan işbu merkûm Mehmed Ali'ye virmiş olduğum dört yüz seksen yedi guruşu bi'l-murâca' hâlâ taleb iderim deyu ba'de'd-da'vâ ve's-suâl merkûm Mehmed Ali cevabında fi'l-hakika bârgir-i mezkûri tarih-i mezkûrde işbu merkûm Mehmed'e makbuzum olan dört yüz seksen yedi guruşa bey' ve teslim itdum merkûm Abdullah Cubî dahî mezkûr bârgire müstehak çıkub yedinden ba'de'l-isbât ve'l-hilaf ve'l-hükm ahz ve kabz itmiş isede ancak bârgir-i mezkûr gâib-i

ani'l-celî Mesto Kocanın oğlu Haso nâm kimesneden kendi malı olan kısrağından mütevellid netâcâ malı olub merkûm Haso bârgir-i mezkûri tarihten dört sene akdem dört yüz altmış beş guruşa nütâcâ

Numero:25

malı olduğu halde bana bey' ve teslim ve ben dahî meblağ-ı mezkûre işтира ve kabz itdum ol vechile mezkûr bârgir benim yedimde şirâ malım iken sâlifü'z-zikr tarih-i mezbûrede merkûm Mehmed'e bey' ve teslim itdum bu vechile benim bâyi'âm merkûmHasso'nun netâcâ malıdır didikde suret-i mürâfa'âları fetvâ-yı şerîfe lede'l-havâle müdde'î-i aleyh merkûm Mehmed Ali ber-vech-i muharrer mezkûr bârgir bâyi'â olan merkûm Hasso'nun nütâcâ malı olduğunu isbât ider ise müdde'î-i merkûm Mehmed'i def'â kâdir olur deyu virilan cevap-ı şer'îye binâen müdde'î-i aleyh merkûm Mehmed Ali ber-vech-i muharrer def'î meşrûhatı her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mesture mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestureye vaz'ı mühr ve imzâ iden Arnabut oğlu Ali bin Mehmed ve Hacı Mehmed bin Salih ve Ali bin Ahmed ve Memik bin Mustafa nâm kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü's-şehâde idükleri ihbar olunan Satu Kâhya bin Mehmed ve Memik bin Ömer ve Bekir bin Molla Ahmed ve Hasan bin Memik nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber-nehc-i şer'î şerîf-i âli isbat itmeğin mucibince müdde'î-i merkûm Mehmed da'vâ-yı mezkûresiyle müdde'î-i aleyh merkûm Mehmed Ali'ye bi-veche şer'î mu'ârifeden men' olındığı tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lâm olundu.

Fi 26 Şa'bân Sene 1294

Belge No:38

Cağdıgın karyesinden Halil Abdulgani Ağa kaybolan merkebin Ruha Sancağından Lelebici oğlu Karabet'in elinde görmesi üzerine merkebin kendisine iadesini taleb etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb Kazâsı kırâsından Cağdıgın Karyesi ahâlisinden işbu bâ'isü'l-i'lâm Halil Abdulgani Ağa nâm kimesne medine-i mezbûre de'âvî meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'îde bi't-takdim havle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer ve Ruhâ Sancağı ahalisinden Lelebici oğlu Karabet bin Agob muvacehesinde işbu merkûm Karabet'in yedinde olub

Hükümet-i Seniyye Konağı havlusunda mu'âyene olunan bir re's kır renkli erkek merkeb yedimde nutaca malım iken tarih-i i'lâmdan çend gün akdem Tilbaşar... esnasında geceleyin uğrumuza üç nefer-i sârik çıkub mezkûr merkebi yedimden ahz ve gasb eylemişler idi el-hâletü hâzihi işbu merkûmun yedinde bi'l-istihkâk hâlâ talebiderim deyu ba'de'd-da'vâ ve's-sual merkûm Karabet cevabında merkeb-i mezkûrı sancağ-ı mezkûrun sevk-i sultânisinde ismi ma'lûm olmayan bir kimesneden iki yüz doksan guruşa iştira itdum ol vechile merkeb-i mezkûr benim yedimde şirâ malımdır bi-hakkın vaz'ı-yed iderim lakin müdde'î-i merkûmun idde'âsı vechile malı olduğunu bilmem deyu külliyyen inkâr idicek müdde'î-i merkûm Abdulgani Ağa'danber-vech-i muharrer müdde'âsını her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'ı mühr ve imza Mehmed bin Mehmed ve Osman ibn-i Ahmed ve Mustafa bin Abdulkadir nâm kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü's-şehâde idükleri ihbar olunan Ömer bin Malkoç Ahmed ve Selim bin Hayri nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvâcehe bernehci-i şer'î şerîf-i âli ba'de'l isbât ve'l hılaf ve'l hükm mucebiyle merkeb-i mevsûf-ı mezkûrı müdde'î-i merkûm Abdulgani Ağa'ya teslime müdde'î-i aleyh merkûm Karabet'e tenbih olunduğunu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 8 Ramazân Sene 1294

Belge No:39

Ehl-i Cefa mahallesinden Hacı Mehmed Ali Ağa'nın kızı Zeliha'nın kocası Dâ'izâde Ahmed Ağa'nın bir daha şarab içerse benden üç talak ile boşsun dediğini ve herkesin gözü önünde içki içmesi üzerine boşanma ve mehri olan 3500 kuruş alacağını talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilayet-i dâhilinde Medine-i Ayntab mahallâtından Ehl-i Cefa Mahallesi sakinlerinden ma'rifetü'z-zât Zeliha bint-i Hacı Mehmed Ali Ağa nâm kimesne tarafından zikr-i atı husus da'vâ-yı vekâleti zat-ı mezbûreyi ârifân Mustafa ve Mehmed ibnâ-i Hacı Mehmed nâm kimesneler şehadetleriyle sabit ve subût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan babası işbu bâ'isü'l-i'lâm Hacı Mehmed Ali Ağa bin Hacı Mehmed Medine-i mezbûre de'âvî meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'îde bi't-takdim havale buyurulan arz-ı halde ismi muharrer Medine-i mezbûre

mahallâtından Kaş Hanesi Mahallesi ahalisinden Dâ'îzâde Ahmed Ağa ibn-i Hacı Emin Beğ muvacehesinde müvekkilem mezbûre Zeliha'nın işbu merkûm Ahmed Ağa zevcî dâhili olub merkûm Ahmed Ağa bundan çend mâh akdem eğer bir daha şurb-ı hamr ider isem zevcem Zeliha benden üç talak boş olsun deyu şart-ı te'allik itmişken tarih-i i'lâmdan dokuz gün mukaddem amden şurb-ı hamr itmekle müvekkilem mezbûre Zeliha Hâtun işbu merkûm Ahmed Ağa'dan hâlâ talak-ı selâse ile mutallaka olduğu ecelden zimmetinde mütekarrir ve ma'kûd âliye olan üç bin beş yüz guruş mehr-i müeccel ile nafaka-i iddet-i ma'lûme ve meunet-i süknâsını merkûm Ahmed Ağa'dan bi'l-vekâle taleb iderim sual olunub mûcib-i şer'îsi bi'l-icrâ meblağ-ı mezbûr tarafıma bi'l-vekale teslim olunmak matlubumdur deyu ba'de'd-da'vâ ve's-sual merkûm Ahmed Ağa cevabında müvekkile-i mezbûre Zeliha Hâtun zevce-i medhûl-ı bihâsı olduğunu ikrar lakin mâ'adâ müdde'âlarını

Numero:26

inkâr idicek vekil-i merkûm Hacı Mehmed Ali Ağa ber-veche muharrer müdde'âlarını her birleri bir muktezâ-yı irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensub oldukları mahallerinden zîr-i mestureye vaz'ı mühr ve imza iden İmamzâde Hüseyin Ağa bin Hüseyin ve Salınırzâde Mehmed Said Ağa bin Hacı Said ve Mehmed bin Mehmed ve Hacı Mustafa bin Mehmed İmam Selim bin Selim ve Hacı Mehmed bin Mehmed nâm kimesnelerden evvelâ sıran ba'de'âvi meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide takdîm olunub havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlû's-şehâde idükleri ihbar olunan faziletli Müfti Bahaeddin Efendi ve Mustafa bin Hacı Mehmed ve Mehmed Ali bin Mustafa ve Abdurrahman bin Hacı Ahmed (son ismin üstü çizilmiş) nâm kimesneler şehadetleriyle talak-ı selâseye şart ve teklif eylediğini ve Temmuzzâde Mehmed Ali Ağa ibn-i Ahmed ve Hırad Mehmed Ağa bin Emin ve Batbatzâde Hacı Mehmed Ağa ibn-i Mustafa nâm kimesneler şehadetleriyle tarih-i mezbûrde şurb-ı hamr eylediğini ve Güzelzâde Ali Beğ bin Mustafa Beğ ve Mustafa bin Hacı Mehmed nâm kimesneler şehadetleriyle mehr-i müehhir-i mezkûr üç bin beş yüz guruş olduğunu bi'l-muvâcehe-i meşrûha ve mufasssıla isbat itmeğin mûcebiyle talâk-ı selâse vukû'unu ba'de'l-hükm meblağ-ı mezbûr üç bin beş yüz guruş mehr-i müecceli dahî müvekkile-i mezbûre Zeliha Hâtun'a izâfetle vekil-i merkûm Hacı Mehmed Ali Ağa'ya hâlâ edâ vü teslime merkûm Ahmed Ağa'ya tenbih olunduğu huzûr-ı âlilerine arz ve i'lâm olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-sâmin min şehri ramazanü'l-mübârek sene erba' ve tis'în ve mieteyn ve elf.

Belge No:40

Çukur mahallesinden Gazaz Ahmedzâde Mehmed Ağa, Kayacık mahallesinden ve Teb'a-yı Osmanîden Kazgancıyan Kisak Efendi'ye supasını Haleb'te satmak üzere verdiğini ve onun da kaybetmesi üzerine supanın değerinin kendisine verilmesini talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilayet-i Celilesi dâhilinde Medine-i Ayntab mahallâtından Çukur Mahallesi ahalisinden Gazaz Ahmedzâde Mehmed Ağa bin Abdulkadir Efendinâm kimesne meclis-i şer'ide Kayacık Mahallesi ahalisinden ve Teb'a-yı Osmânîden Gazgancıyân Kisak Efendi ibn-i Artin muvacehesinde benim kendi malım olan bir re's ısbamı Haleb'de fûruht itmek ve semenini bana irsal ve îsâle itmek üzere bi'l-emâne işbu Kisak Efendi'ye def' ve teslim ve merkûm dahî yedimden ahz ve kabz itdikden sonra Haleb canibine gider iken esnâ-yı tarikde mezkûr ısbamı gice hâl-i muvakka'da bilâ-muhâfaza terk itmekle sirkat olunub ve bu vechile merkûm Kisak Efendi'nin hıfzında kusûrı bulunduğu cihetle şer'ân mezkûr ısbamın ikibin guruş kıymetini bi'l-esâle tazmin olunmak matlûbumdur deyu tesaddi eyledim da'vâmdan meyânımızı musalluhun tavassıtiyle makbuzum olan beş zıra' ve altı nişan... çuka ve yetmiş sekiz guruş hade mukabelesinde da'vâ-yı mezkûremden bi'l-itrâz sulh oldum aslâ ve kat'â merkûm Kisak Efendi canibinde hakkım ve da'vâm yokdur husûs-ı mezkûre ve sâire müteallik merkûm Kisak ahzının zimmeti kabûl-i hâvî âmme-i de'âviden ve kaffe-i iman ve ibrâ-i amm kat'in-nizâ' ile ibra ve iskâta hak itdim vechâmın el-vücuhi ve sebebe meni'l-esbâb bir da'vâm yokdur didikde merkûm Kisak Efendi mukırrı merkûm Mehmed Ağa'yı bi'l-cümle kelimât-ı meşrûhâsında tasdik eylediği tescil ve huzûr-ı âlilerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 13 Ramazan 1294

Belge No:41

Seng-i Nakkaş mahallesinden vefat eden Karabet'in kızı Turfende'nin mirasının taksiminin varislerinden olan Halebli Agob tarafından talep edilmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilayet-i Celilesi dâhilinde Medine-i Ayntab mahallâtından Seng-i Nakkaş Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem müteveffıye olan Turfende bint-i Karabet'in veraseti zevci Agob veledi Nersis ile sadriye-i kebire kızları Mayram ve Oska'ya münhâsıra olub kable'l-taksim bint-i mezbûre Mayram dahî fevt olub verâseti zevci Nersis veledi Agob ile babası merkûm Humusî Agob'a münhasıra olub kable'l-taksim bint-i mezbûre Oska dahî müteveffıye olub verâseti zevci Demirci Agob ile babası merkûm Agob ve sadr-ı kebîr oğulları Manik ve Doris ve sadriye-i kebire kızı Turfende'ye münhâsıra olub kable'l-taksim merkûm Halebli Agob dahî fevt olub verâseti zevcesi Hatûn veledi Doris ve mine'l-asub ibn-i ibnû'l-ahî Halebli Agob olduğu ve tashîh-i mes'ele-i mirasları bi'l-münâsiha yüz altmış sehimden olub sihâm-ı mezkûrun otuz sehim merkûm Nersis'e ve on beş sehim Demirci Agob'a ve on dörder sehimden yigirmi sekiz sehim merkûmun Doris ve Manik'e ve yedi sehim mezbûre Turfende'ye ve yigirmi sehim mezbûre Hâtun'a ve altmış sehim merkûm Halebli Agob esabeti inde'ş-şer'îl-enver tahkiki itdikden sonra verase-i merkûmundan işbu bâ'isü'l-i'lâm Halebli Agob meclis-i şer'ide merkûmun Nersis ve Hâtun hâzırân oldukları halde sâir-i verise-i merkûmun Demirci Agob ve Manik

Numero:27

ve Doris ve Turfende muvacehelerinde mahalle-i mezbûrede vâki'ma'lûmu'l-hudûd ve'l-etrâf temâmının nısfı müteveffıye-i evla mezbûre Turfende'nin ve nısfı ahirdeki müteveffa-yı rabi'- i merkûm Muhıs Agob'un müştereken beynlerinde mülkleri olub mezbûre Turfende'nin vefâtıyla menzil-i mezkûr nısf-ı hissesi bermuceb-i tashîh mevrûsim müteveffa-yı merkûm Muhıs Agob ile bintân-ı merkûmtânlara ba'de'l-esâbe mezbûretinlerden Mayram'ın dahî vefâtıyla zevci Nersis hisse-i musûbesini temâmen ve hâmilen eşya-yı sâireden ahz ve kabz idub ber-vech-i tashîh hane-i mezkûr nısfinde otuz altmış sehim menzil hissesi dahî tamamen mevrusimiz müteveffa-yı ebi merkûm Muhıs Agob'a hisse-i irsiye olarak ifrâz olunub ba'de mevrusimiz mezbûr Muhıs Agob'un dahî vefâtıyla cem'î metrûkâtını benim zevcemi hâzire-i mezbûretânın meyânımızda bi'l-iktisâm işbu zevcesi hâzire-i mezbûre rub'-ı hisse-i irsiyesine isâbet iden bin beş yüz guruşa mukâbil yüz altmış gurusunu bir aded yorgân ve eşyâ-yı sâireden ve bin üç yüz kırk gurusunu an-nezd-i yedimden meblağ- ahz ve kabz itmekle binâen-aleyh menzil-i mezkûr nısfinde olan ber-minvâl-i tashîh cem'ân on sehim hisse-i irsiye ile an-asl mülk olan nısf-ı aher menzil hissesi temâmen benim hisse-i irsiyem ifrâz

olunub ol-vechile sâlifü'z-zikr menzil nısfıyle nısf-ı aherinden dahî bir-muceb-i tashîh yüz on sehim hissesi benim mülk-i mevrûsimiz iken el-hâletü hâzihi merkûmun Demirci Agob ve Manik ve Doris ve Turfende nâm kimesneler bir-muceb-i tashih mezkûr yalnız altı sehim hisse-i irsiyelerinden ziyâde on sehim kendi hisseme... vech-i tarik müdâhalelerinin men'î matlubumdur deyu ba'de'da'vâ ve'l-istintâk evvelâ hâzırân-ı merkûmun Nersis ve Hâtun'un lede's-sual kaziye-i minvâl-i meşrûh üzere olduğunu bitemamaha her biri bi'l-verase-i tay'en ve kat'iyen ikrar ve tasdik itmeleriyle merkûmun Demirci Agob ve Manik ve Doris ve Turfende dahî cevaplarında kaziye-i minval-i muharrer üzere olduğunu bitemamaha her biri verâsete-i bi't-tav'î ve'r-rıza kezalik ikrar ve i'tirâf idub ancak mevrusimiz müteveffıye-i sâlis mezbûre Oska'nın hin-i vefâtında cem'î metrûkâtını müteveffa babası merkûm Agob ile bizler bi'l-verâse meyanemizde iktisâm esnâsında mevrusemiz merkûmenin menzil-i mezkûr nısfinde olan bermuceb-i tashih itmiş siham-ı hissesi temâmen bizlerin hisselerimize ifrâz olunub babası mezbûr Muhıs Agob dahî kendi hisse-i musûbesi tamamen eşya-i sâireden ahz ve kabz itmekle mâra'z-zikr menzilin nısfında olan hisse temâmen bizlerin mülk-i mevrusimizdir deyu merkûm Halebli Agob'un inkarına mukarren tasaddi eyledikleri def'-i meşrûhalarını ba'de'l-istimhâl ve'l-imhâl her biri ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz idub tahlife dahî taleb olmamaları mucebince verese-i merkûmun Demirci Agob ve Manik ve Doris ve Turfende nâm kimesneler ber-vech-i muharrer def'-i mezkûrlarıyla bilâ beyne-i mu'ârazadan ba'de'l-men' menzil-i mezkûr nısfından bir-muceb-i tashîh on beş sehimine merkûm Demirci ve ondörder sehiminden yigirmi sekiz sehimine merkûmân Doris ve Manik ve yedi sehimine mezbûre Turfende nâm kimesnelerin mütebâki yüz on sehim ile diğer nısf-ı hissesine mustakilen mezbûr Halebli Agob'un ancak vaz'ı-yed ve mutasarrıf olmaları iktizâ eylediği tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 17 Ramazân Sene 1294

Numero:28

Belge No:42

Tarla-yı Atik mahallesinden ve Teb'a-yı Osmanîden Avadis'in oğlu Kara Manik'in, Elçi karyesinden Ali Kâhya'dan alacağını talep etmesi.

Ma'ruz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Tarla-yı Atik Mahellesi ahalisinden ve Teb'â-yı Akvâm-ı Osmaniye'den işbu bâ'isü'l-i'lâm Kara Manik Agob veledi Avadis nâm kimesne meclis-i şer'ide medine-i mezbûre kırâsından Elçi Karyesi ahalisinden Ali Kâhya muvacehesinde işbu merkûm Ali ve gâib-i ani'l-meclis Ahmed bin Kara Memik nâm kimesne güzeran iden doksan üç senesi zi'l-ka'de gurreşinde her birleri aherin emriyle edâsına kefil-i bi'l-mâl ve'n-nefs oldukları halde yed ü malımdan iştirâ ve kabz eyledikleri bedestân eşyası seneminden sekiz mah va'deyle üç yüz altı gurus vâcibü'l-edâ alacak hakkım olub hâlâ ecel-i mezkûr hulûl ve mürûr idub meblağ-ı mezbûrî tarafıma edâ vû teslim itmediklerinden hâlâ meblağ-ı mezkûrî bi-hükmi'l kefare ve'l-asale merkûm Ali Kâhya'dan taleb iderim deyu ba'de'l-da'vâ ve's-sual merkûm Ali Kâhya cevabında husus-ı mezkûrî minval-i muharrer üzre olduğunu bi't-tav'î ikrar ve i'tiraf idub ancak henüz edâsına gayr-ı muktedir olduğumdan tarihten yigirmi gün istimhâl eylediğine binâen dâyin-i merkûm dahî müddet-i mezbûreyi imhâl ve te'cîl eylediğinden mucebince meblağ-ı mezbûr üç yüz altı gurus tarihten yigirmi gün sonra müdde'-i merkûm Agob'a edâ vû teslime müdde'-i aleyh merkûm Ali Kâhya iltizâm olunduğı bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 20 Ramazan Sene 1294

Belge No:43

Kebkeb mahallesinden iken vefat eden Hacı Mehmed bin Mehmed'in terekesi defteridir.

Bâdî-i Terakim-i Defter-i Kassam Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Kebkeb Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Hacı Mehmed bin Mehmed'in verâset-i zevce-i menkûhe-i metrûkesi Hadice bint-i Ahmed ile mezbûreden mütevellidât sulbiye-i sagîre kızları Fatıma ve Zeyneb ve Minûre ve Esmâ Hâtun ve Zemzem mukaddem fevt olan zevcesi Fatıma'dan mütevellidât Hadice ve Ayşe'ye münhâsıra ve tashîh-i mes'ele-i mirasları yüz otuz altı sehimden olub siham-ı mezkûreden on yedi sehim zevce-i mezbûreye ve on dörder sehimden yetmiş sehim binûn-ı merkûmeye ve yedişer sehimden kırk dokuz sehim binât-ı mezbûrata isabeti inde's-şer'il-enver tahkikinden sonra sagîrât-ı mezbûratların tesviye-i umurlarına kıbel-i şer'idin valideleri mezbûre Hadice vasiye-i nasb ve ta'yîn olunub ol dahî ber-vech-i muharrer vesayet-i mezkûrî

ba‘de’l-kabul vasiye-i mezbûre taleb ve ma‘rîfeti ve ma‘rîfet-i şer‘ile tahrir ve taksim olunan müteveffâ-yı merkûmun terekisi defteridir ki zikr ve beyân olunur.

Fî 22 Ramazan Sene 94

Cinsi	Miktarı	Guruş
Menzil der mahalle-i mezbûre		4000
Kara maraşda debbağ odası		800
Bir bâb hekden		200
Defa debbağ odası		800
Kebarda kara bağ		100
Baluta okunda ağılık bağ		500
Çaberkanda bağ		100
Karagöz vakfında bağ		500
Evânî-i nühâsî	10	400
... devlibi		300
Yatak kat	1	150
Müstamel kilim	3	150
Anbar	2	6
Hırdavât menzil		60
Cem‘i		8120

Minhâ’l-ihracât

Cinsi	Guruş
Techîz tekfîn	120
Resm-i kısmet	200
Kaydiye	12
Varaka-i baha	5
	337

Sahhü’n-nâs li’t-taksîm 7782

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i zevce	972,75	
Hisse-i ibn	801,5	
Hisse-i ibn	801,5	

Hisse-i ibn	801,5	
Hisse-i ibn	801,5	
Hisse-i ibn	801,5	
Hisse-i bint	400,75	
Hisse-i bint	400,75	
Hisse-i bint	400,75	
Hisse-i bint	400,75	
Hisse-i bint	400,75	
Hisse-i bint	400,75	
Hisse-i bint	400,75	

Numero:29

Belge No:44

Maraş Sancağına tabi Çatmak nâm mahallde Haymenişin Çilkanlı aşiretinden Haydar bin Hüseyin, kaybolan merkebin Geneyik karyesinden İsmail bin İsmail'in elinde görmesi üzerine merkebin kendisine iadesini taleb etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Mar'aş Sancağı'na tâbi' Çatmak nâm mahalde Haymenişin Çilkanlı aşiretinden işbu bâ'isü'l-i'lâm Haydar bin Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer'ide Medîne-i Ayntâb kurasından Geneyik Karyesi ahâlisinden İsmail bin İsmail muvacehesinde işbu merkûm yedinde olub Hükümet-i Seniyye Konağı havlusunda mu'âyene olunan re's siyah renkli ve iki kulağı kökünden çizili maktu' ve ağzı beyâz kancık merkeb benim yedimde nutâca malım iken tarihten dört sene akdem medine-i mezbûrede zâyi' olub el-hâletü hâzihi merkeb-i mevsûf-ı mezkûre ve merkeb-i mezkûrdan mütevellid hâlâ tahminen altı aylık kancık supaya işbu bâ'isü'l-i'lâm bu merkûm İsmail vaz'ı'l-yed olmağın hâlâ merkeb-i mezkûr ve hâsıl olan furuğ-ı bi'l-istihkak taleb iderim deyu ba'de'l-da'vâ ve's-suâl merkûm İsmail cevabında merkeb-i mezkûr tarihten çend sene akdem gâib-i ani'l-meclis mühtedî Mehmed Efendi nâm kimesneden semen-i ma'lûm iştirâ ve kabz itdim ol vechile merkeb-i mezkûr benim yedimde şirâ malım iken mezkûr furu' dahî merkeb-i mezkûrdan hâsıl olmağla bi-hakkın vaz'ı-yed iderim lakin müdde'î-i merkûmun idde'âsı vechile merkeb-i mezkûr nutâca malı olduğunu bilmem deyu inkâr idicek müdde'î-i merkûm Haydar ber-vech-i muharrer

müdde'âsını husus-ı mezkûre ârifân ve her biri ber muktezâ-yı irade-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensub oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'ı-mühr ve imzâ iden Ali bin Hacı Osman ve İsmail bin Mehmed nâm kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan aşiret-i merkûmeden Mehmed bin Bekir ve Süleyman bin Ali nâm kimesneler şehâdeleriyle bi'l-muvacehe ber-nehc-i şer'î âli ba'de'l-isbât ve'l-hilaf ve'l-hükm mucebince merkeb-i mezkûr ve hâsıl olan fûruğunı müdde'î-i merkûm Haydar'a re'd ve teslime müdde'î-i aleyh merkûm İsmail'e tenbîh olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 23 Ramazan Sene 1294

Belge No:45

Eblehan mahallesinden Kakeci oğlu Agob kaybolan eşeğini Ehl-i Cefa mahallesinden Kiyoruk'un elinde görmesi üzerine merkebin kendisine iadesini talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Eblehân Mahallesi ahalisinden işbu bâ'isü'l-i'lâm Ka'keci Abuzar oğlu Agob nâm kimesne medîne-i mezbûre de'âvi meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide takdîm olunub havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer medîne-i mezbûre mahallâtından Ehl-i Cefa Mahallesi ahâlisinden Kiyoruk bin () muvâcehesinde işbu merkûm Kiyoruk'un yedinde olub Hükümet-i Seniyye Konağı havlusunda mu'âyene olunan sağ kulağı ba'da kesik ve kuyruğu ucundan mak'tu boz kır renkli erkek merkeb benim yedimde şirâ malım iken tarihten çend mah akdem Birecik Kazâsına ta'bî Kasımoğlu Karyesi civârında yedimden serika ve zâyî el-hâletü hâzihi merkeb-i mevsuf-ı mezkûr merkûm Kiyoruk'un yedinde bulunmağla bi'l-istihkak hâlâ taleb iderim deyu ba'de'd-da'vâ ve's-suâl merkûm Kiyoruk cevabında merkeb-i mevsuf-ı mezkûr benim müddetu'um ve makbuzum olan üç yüz otuz gurus işbu hâzır-ı bi'l-meclis arabdan iştira ve kabz eyledim ol vechile merkeb-i mezkûr benim şirâ malım olmağın bi-hak vaz'ı-yed iderim lakin müdde'î-i merkûmun idde'âsı vechile malı olduğunı bilmem didikde müdde'î-i merkûm Agob müdde'âsını husûs-ı mezbûre ârifân ve her biri ber muktezâ-yı irade-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensub oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'ı-mühr ve imzâ iden Manik ibn-i Agob ve Menas bin Kiyoruk ve

Âya bin Sarı nâm kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlû'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Serkis bin Âya ve Kiyoruk ibn-i Mebuş nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber-nehc-i şer'î âli ba'de'l-isbât ve'l-hilaf ve'l-hükm mucebince merkeb-i mevsuf-ı mezkûrî müdde'î-i merkûm Agob redd-i teslime müdde'î-i aleyh merkûm Kiyoruk'a tenbih olundığı tescil ve huzûr-ı âlilerine arz ve i'lam olundu.

Fî 24 Ramazan Sene 1294

Numero:30

Belge No:46

Kurb-ı Zincirli mahallesinden iken vefat eden Mahizâde Topal Memik'ten alacağı olan Tüccar Papas oğlu Manik ibn-i Edvar'ın alacağını, Topal Memik'in varislerinden talebi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Kurb-ı Zincirli Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Mahizâde Topal Memik bin Mehmed bin Mehmed veraseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Ayşe bint-i İsmail ile sulbî kebîr oğulları Mustafa ve Şakir ve sagîr oğlu Osman ve sagire kızı Ayşe'ye inhisarı şer'ân zâhir ve âşikâr oldukdan sonra müteveffâ-yı merkûmun dayinlerinden olub medine-i mezbûre tüccarından ve Teb'â-yı Osmânîden Papas oğlu bâ'isü'l-i'lâm Manik ibn-i Edvar nâm kimesne Medine-i mezbûre de'âvi meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide takdîm olunub havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesine vaz'ı-yedi beyne-i âdile ile sabit ve mütehakkik olan kebîr oğlu Mustafa muvâcehesinde Mahizâde Ali Ağa hâzır olduğu halde işbu merkûm Ali ve müteveffâ-yı merkûm Memik tarafından bi'l-emri ve'l-makbule kefil bi'l-hâl ve'n-nefs oldukları halde güzeran iden doksan üç senesi mah-i rebî'ül-evvelin on sekizinci tarihinde yed ve malımdan iştira ve kabz eyledikleri yedi kise efrenci kırmızı iblik bahası olarak on dört aded yüzlük Osmanî altuni ve seksen gurus ve yine güzeran iden doksan üç senesi mah-i recebû'l-ferdin gurresi i'tibariyle kezalik kefil-i bi'l-hâl ve'n-nefs malımdan ve yedimden iştira ve kabz eyledikleri semen-i hafî bahasından doksan aded sim halis mecidi alacak hakkım olub cem'an müteveffâ-yı merkûm hissesine isabet iden yedi aded altun ve kırk gurus ve kırk beş aded mecidi müteveffâ-yı merkûm zimmetinde vacibû'l-eda alacak hakkım olduğunu kable'l-vefât bi't-tav' ve'l-insaf ikrar ve i'tiraf ve eşhad dahi idub fevt olmağla oğlu merkûmun vaz'ı-

yed olduğu babası tereke-i vafiyesinden olmak üzere bana edâ vü teslimtenbih olunması matlubumdur deyu ba'de'd-da'vâ ve's-suâl hâzır merkûm Ali müdde'î-i merkûm Manik'i cümle kelimât-ı meşruhasında tasdik lakin vaz'ı-yedini merkûm Mustafa ikrar mâ'adâ müdde'âsını inkâr itmekle müdde'î-i merkûm Manik ber-vech-i muharrer müdde'âsını her biri ber muktezâ-yı irade-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensub oldukları mahallerinden sırran ve ba'de alenen mazbûtü'l-esami kimesnelerden lede't-tezkiye adl ve makbulü's-şehadet idükleri ihbar olunan Hacı Mirzazâde Hacı Mehmed ve Abdulhakim bin Molla Mehmed nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î âli ba'de'l-isbât ve'l-hilaf ve'l-hükm mucebiyle meblağ-ı mezkûr yedi aded yüzlük altun ve kırk gurus para ve kırk beş aded mecidi müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesinden olmak üzere müdde'î-i merkûm Manik'e hâlâ edâ vü teslime vaz'ı-yed merkûm Mustafa'ya tenbih olunduğı huzûr-ı âlilerine arz ve i'lam olundu.

Fî 29 Ramazan Sene 1294

Belge No:47

Kaysara mahallesinden iken askere giden Yusuf bin Ahmed'in vekili amcaoğlu Hacı Seyyid Mehmed'in Yusuf'un hanımına mehrini vererek boşanmasının tescili talebi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Kaysara Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem hizmet-i askeriyesini îfâ zamanında ordusu çapana giden Yusuf bin Ahmed bin Emin nâm kimesne tarafından zikr-i ati hususa vekâleti Hüseyin bin Mehmed ve Mitad bin Ahmed nâm kimesneler şehadetleriyle vekâlet-i sabit ve subût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan ammizâdesi Hacı Seyid Mehmed bin Emin nâm kimesne meclis-i şer'ide mahalle-i mezbûre sakinelerinden ve ma'rifetü'z-zât işbu bâ'isetü'l-i'lâm Fatıma bint-i Hasan muvacehesinde işbu mezbûre Fatıma müvekkilem-i merkûmun elli gurus mehr-i müehhir-i tesmiyesiyle zevce-i medhûl bihâsı olub ben mezbûreye vekâletim hasebiyle mehr-i müehhirinden kârî'â ve nafaka-i iddeti mukabelesinde altı gurus nakden mezbûreye edâ vü teslim üzere mezbûreyi... sahih-ı şer'îye ile bi'l-ve kale hal' eyledikde mezbûre dahî hal'-i mezbûrî ber-vech-i muharrer kabul eyledikten sonra ben vekâletim hasebiyle mezbûrenin zimmetini hukuk-ı zevciyet-i müte'allaka mezbûre dahî müvekkilem merkûmun zimmetini her birimiz aharın

kabûlini havi ibra-i amm ve'l-istihkak hak itdik didikde mezbûre Fatıma vekil-i merkûmun bi'l-cümle kelimât-ı meşrûhasında tasdik eylediği tescil ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 4 Şevvâl Sene 1294

Numero:31

Belge No:48

Keret karyesinden Abacı Hüseyin'in kızı Havva'nın aynı köyden kocası Maho bin Mehmed'ten ayrılması üzerine nafaka talebi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb kurasından Keret Karyesi sakinelerinden ve zâtı ta'rif-i şer'î ile mu'arrife olan işbu bâ'isetü'l-vesika Havva bint-i Abacı Hüseyin nâm Hâtun meclis-i şer'î hâzır olundukda karye-i mezbûre ahâlisinden Maho bin Mehmed muvâcehesinde takriri-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-meram idub mezbûr Maho bundan akdem zevci-i dahilem olub beni beyyinen tatlik itmekle firaşından hâsıla ve benden mütevellide ve hâla bi-hakku'l-hasene hicr-i terbiyemde bir buçuk yaşında olan Ayşe nâm sagîre nafaka ve kisve-i baha ve sair zarûriyesi subhun babası merkûm üzerine kibel-i şer'iden kadr-ı kifâye meblağ farz ve takdîr olunmak matlubumdur didikde mezbûre Havva Hâtun'un takrîr-i meşrûha vaka'a mutabık ve zikr-i ati meblağ kadr-ı ma'rûf olduğu sükkât-ı sahihü'l-kelimât kimesneler ihbarlarıyla Hâkim-i muvakki' Sadr-ı Kitâb Tûbâ-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri dahî sagire-i mezbûrenin nafaka ve kisve-i baha ve sair levâzım-ı zarûriye subhun Babası merkûm Maho üzerine işbu tarih-i hüccetden i'tibâren küll-i yevm bir guruş meblağ farz ve takdîr buyurub meblağ-ı mefrûz-ı mezkûrı beher yevm sagire-i mezbûrenin nafaka ve kisve-i baha ve sair levâzım-ı zarûriyesine harc ve sarf ve lede'l-hace-i istidâneye ve ve inde'z-zikr merkûm Maho üzerine rücu'â mezbûre Havva Hâtun'a izin virmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fî 5 Şevval 1294

Şuhûdü'l-hâl:

Hasan bin Hacı Cum'â ve Ahmed bin Mehmed ve gayrihim.

Belge No:49

Askerlik vazifesini yapmaya giden nişanlı erlerin nişanlısının başkalarına verilmemesiyle ilgili merkezden gelen emir.

AYNTÂB KÂİMÂKAMLIĞINA

Umûm:180

İzzetlû Paşa

Cünûd-ı Cenâb-ı Pâdişâh'ın memleketlerinde olan nişanluların aherlerine virilmemesi hakkında şimdiye kadar bi'd-defa'ât tebligât icrâ olunduğı halde henüz şikâyetin ardı kesilmediğine binâen keyfiyet meclis-i idâre-i vilâyetde nehâde-i mevki' te'mil olundukda cuniki-i asâkir-i merkûme namzedlerinin digerlerine akd ve tenkih olunması bahsindeki ahit-i derkâr ve bunun hilâfında harekete mütecahir olanların ve... vâriste-i beyan ve tezkâr olduğundan ve bu babda ki memnu'âtın temadi-i cereyanı mahkeme-i şer'iyeden izinnâme virilmezden evvel tezevvüc idilecek kızın askerde namzedlisi olup olmadığının icra-yı tedkikâtına vâbesta bulunduğundan sûret-i eş'âr-ı sâbıkın mahalden ve kura imam ve müezzinine bila-araf tefhim ve ... ba'dema akd ve tenkih idilecek kızın salik-i askeride nişanlusu olup olmadığı imam ve muhtaran ma'rifetleriyle güzelce tahkik ve tedkik olundukdan ve ol babda yedlerinden alel'l-usul ilm ü haber ahz ve hıfz kılındıktan sonra izinnâme i'tâ ve aks-i halde ve harekâtta bulunanlar haklarında dahî mu'âmele-i kanuna icrasının usûl-ı ithâ zî-tensib kılındığına binâen ba'de izin usûl-ı mebhûse dâiresinde îfâ-yı mu'âmele olunması husûsunun te'minen tevcîh ve iş'ârı meclis-i mezkûreden ifâde ve ol-vechile keyfiyet icâb idenlere te'kid ve sâyâ kılınmış olmağla ber-vech-i muharrer... icrâ-yı îcâb hale himmet olunması sayâfında şukkâ-yı terkim kılındı.

Fî 27 Ramazan Sene 94 / Fî 22 Eylûl Sene 93

Kamil Paşa

Belge No:50

Rum kalesi sakinlerinden olup Boyacı mahallesinde oturan Cemile ve Zeyneb hatunların, mallarının her türlü işlerine Mehmed Ağa'nın vekil ta'yîn edilmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Rûm Kal'â Kazâsı sakinlerinden olup hâlâ Medîne-i Ayntâb mahallâtından Boyacı Mahallesinde sakine ve zatlari ta'rif-i şer'î ile mu'arrife olan Cemile bint-i Osman bin Bekir ve Zeyneb bint-i Mahmud bin Ali Efendi nâm hatunlar meclis-i şer'î-i münîr-i vâcibü'l-tevkirde işbu bâ'isü'l-küttâb Mehmed Ağa bin Sadık Beğ mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-meram idub Kazâ-yı mezkûr civârında vaki' ma'lûmü'l-hudûd ve'l-etrâfnâr ve hayir mahlûta üç kıt'â ba'çeden ve yine Kûh-i Mülk Karyesinde kâin ma'lûmü'l-hudûd iki kıt'â fıstıktan Mebnebi Karyesinde kâin ma'lûmü'l-hudûd bir kıt'â

tarladan ve yine karye-i mezkûrede kâin ma'lûmü'l-hudûd üç kıt'â bağdan ve yine Kefer Beğ Karyesinde vaki' bir kıt'â zeytinlikden ve yine Tıl'aze Karyesinde kâin ma'lûmü'l-hudûd kıt'â nar ve hayir mahlûta bağçeden ve yine Halfeti nâm mahalde vâki' Sulak Degirmeni demekle ma'ruf ve... müste'nî bir bâb bir göz degirmende olan hissemizi ve mâra'z-zıkr ve nâr ve hayir ve fıstıklık ve zeytinlik ve bâğ ve tarladan hisse-i şâyiamızın hâsılat ve if'âlarını vaz'ı-yed idenlerden ahz ve kabz

Numero:32

ve lede'l-iktiza emlak-ı mezkûrlar ve tarladan hissemizin mahallinde talepleri zuhur ider ise semen-i misalleriyle salifü'l-beyan emlak hissemizi bey'-i bât-ı sahih-i şer'î ile bey' ve tarla-yı mezkûr hissesini ferağ-ı mu'teber-i kat'îyle ferağa ve esmanını dahî müşterileri yedlerinden bi't-temam ve'l-ikmam ahz ve kabz ve makbuzunu bize irsal ve îsale ve emlak-ı mezkûre hasılat ve if'âsını vaz'ı-yed idenlerden lede'l-hace sulh ve îbrâya ve husus-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umurun külliyesine taraflarımızdan merkûm Mehmed Ağa'ya vekil ve nâib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde mezbûr Mehmed Ağa dahî vekalet-i mezkûreyi ber-vech-i meşruh kabul ve merasimini kema-yenbağî edaya müte'ahhid ve iltizam itmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fî 7 Şevvâl 1294

Şuhudü'l-hâl:

Urum Kal'alı Ahmed bin Mehmed ve Mehmed Arif bin Mustafa ve gayrihim.

Belge No:51

Seng-i Nakkaş mahallesinden ve Teb'â-yı Osmânîden Yasız oğlu Artin'in Orul karyesinden muhis Nersis bin Apo'dan beş bin kuruş alacağını talep etmesi

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Seng-i Nakkaş Mahallesi ahâlisinden ve Teb'a-yı Osmânîden işbu bâ'isü'l-i'lâm Ya'sız oğlu Artin bin Artin nâm kimesne medine-i mezbûre de'âvi meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-takdim havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer medine-i mezbûreye tâbi' Orul Karyesi ahâlisinden Muhis Nersis bin Apo nâm kimesne muvacehesinde işbu merkûm Nersis zimmetinde bedestan eşyası semeninden beş bin guruş vâcibü'l-eda alacak hakkımın edasına tarafından bi'l-emr ve'l kabul gâib-i ani'l-meclis oğlu Abraham nâm kimesne kefâlet-i mutlaka-i sahayıh-ı şer'î

ile kefil ve zâmin olmağın hatta işbu merkûm Muhis Nersis ve gâib merkûm Abraham meblağ-ı mezkûr kefil-i bi'l-mal ve'n-nefs oldukları halde zimmetlerinde bana deynleri olduğunu her biri ikrar ve i'tiraf ve eşhad itdiklerinden sonra eda itmek üzere senede dört yüz on altı buçuk gurusı virmek ve on iki senede tamamen te'dir ve ifa itmek üzere istihâl eylediklerine binâentarafımdan müddet-i mezbûre ve tefâsıt-ı mezkûre imhâl ve te'cil olunmasıyle hâlâ müddet-i mezbûre mürûr idub ve tefâsıt-ı mezkûre bi-temamaha hulûl idub henüz meblağ-ı mezbûrı tarafıma teslim itmediklerinden sual olunub muceb-i şer'îsi bi'l-icra meblağ-ı mezbûrı bi-hükmü'l-kefâle ve'l-asale taleb iderim deyu ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'î-i merkûm ber-vech-i muharrer müdde'â-yı meşruhasını her biri ber muktezâ-yı irade-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensub oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'ı-mühr ve imzâ iden Neblus Ağa ve Abraham Ağa ve Artin bin Artin nâm kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Muhis Edvar Ağa bin Karabet Kürkci Serkis Ağa bin Karabet ve Tarvis Ağa bin Matus nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î şerif-i âli isbât itmeğın mucebiyle ba'de'l-hükmü'l-şer'î meblağ-ı mezbûr beş bin gurusı müdde'î-i merkûm Artin'e edâ vü teslime müdde'î-aleyh merkûm Nersis'e tenbih olundığı tescil ve huzûr-ı âlilerine i'lam olundu.

Fî 10 Şevval 1294

Belge No:52

Kurb-ı Beğ mahallesinden Mustafa'nın kızı Elif, ölen kızının çocuğu olan Mustafa'ya baktığından dolayı, torununun babası Ahmed Ağa'dan nafaka taleb etmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Kurb-ı Beğ Mahallesi sakinelerinden râfi'atü'l-kitab Elif bint-i Mustafa nâm Hâtun meclis-i şer'î şerif-i enverde takrir-i kelâm ve tasvir-i meram idub gâib-i ani'l-meclis Ahmed Ağa bin Mehded Ağa bundan akdem sadriye-i kiram müteveffıye Hadice bint-i Mustafa'nın zevc-i dahili olub hâl-i zevciyet beynlerinde kaime iken firaşından hâsıl ve kızım mezbûreden mütevellid işbu hâzır-ı bi'l-meclis Mustafa nâm sagîr bi-hakku'l-hazane sabr-ı terbiyemde olub hâlâ sagîr-i merkûmun asla malı olmayub muhtaç olmağla nafaka ve kisve-i baha ve sair levazım-ı zarûriye subhun babası merkûm gaib Ahmed Ağa üzerine kibel-i şer'îden kadr-ı kifaye meblağ farz ve takdir olunması matlubumdur didikde mezbûre Elif Hâtun'un

takrir-i meşrûhu vâkı'â mutabık ve zikr-i ati meblağ kadr-ı ma'rûf iduğı zeyl-i ve şukkada muharrerü'l-esami müslimin ihbarlarıyla mütehakkik olmağın Hâkim-i Mevki'-i Sadr-ı Kitâb Tubâ-lehu Hüsn-i Meâb Efendi Hazretleri dahî sagîr-i hâzır-ı merkûmun nafaka ve kisve-i

Numero:33

baha ve sair levazım-ı zarûriye subhun babası gaib-i merkûmun üzerine tarih-i kitabdan yevmi yigirmi beş para nafaka ve kisve-i baha farz ve takdir idub meblağ-ı mefrûz-ı mezkûrı sagîr-i merkûmun nafaka ve kisve-i baha ve sair levazım-ı zarûriyesine harc ve sarfa ve lede'l-hace istidaneye ve inde'z-zikr gaib-i merkûm Ahmed Ağa'nın üzerine rucu'â mezbûre Elif Hâtun'a izin virmeğın mâ-vâka'a bi't-taleb ketb ve imla olundu.

Tahrîren fî'l-yevmü'l-aşr min şehr-i şevvalü'l-mükerrem sene erba' ve tis'in ve mieteyn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Kev Ağa'nın oğlu Mehmed Ağa, Hışveci Eyvan Ağa, Tekke Babazâde Osman Ağa, Muhzır Sinan Ağa ve gayrihim.

Belge No:53

Kurb-ı Zincirli mahallesinden vefat eden Halis oğlu Memik'in terekesi defteridir.

Bâdî-i Terakime-i Kassam Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Kurb-ı Zincirli Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Halis oğlu Memik bin Mehmed bin Mehmed'in veraseti zevce-i menkuhe-i metrukesi Ayşe bint-i İsmail ile sulbî kebîr oğulları Mustafa ve Şakir ve sagîr oğlu Osman ve sulbiye-i sagire kızı Ayşe'ye münhasıra sahayıh-ı mes'ele-i mirasları sekiz sehimden olub siham-ı mezkûreden bir sehim zevce-i mezbûreye ve ikişer sehimden altı sehim binun-ı merkûmuna ve bir sehim bint-i mezbûreye isabeti ve sagiran-ı mezbûranın tesviye-i umurlarına kıbel-i şer'iden karındaşları merkûm Mustafa vasi nasb ve ta'yîn olunub ol dahî ber-vech-i muharrer vesayet-i mezbûreyi kabul eyledikten sonra vasi-i merkûm taleb ve ma'rife ve ma'rifet-i şer'ile ve beyne'l-verese-i bi'l-emrince taksim olunan müteveffâ-yı merkûmun terekesi defteridir ki ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur.

Fî 10 Şevval 1294

Cinsi	Miktarı	Guruş
Nısf hisse menzil der mahalle-i mezbûre		2000
Donluk nâm mahalde tut bağçesi nısfı		3000
Etrâf-ı şehirde iki kıta bağ		100
Belyan nâm mahalde karalık bağ tamamı		500
Sacur başında sunuhi? Bağ nısf hisse		200
Defa mahall-i mezkûrda bağ kezâlık		300
Isbatrın Karyesi turabında nısf hisse ağılık bağ		800
Isbatrında sunuhi bağ tamamı		200
Sam mezrasında mevrûat		100
Beğlik nâm mahalde karalık bağ nısfı		500
Ev nühas	8	600
Pelaskâm	1	50
Yatak kat	2	3
Bir re's kısrak nısfı		200
Dükkânda sermiyesi		600
Keçi nısf bahası		70
		9820

Minhâ'l-ıhrâcât

Cinsi	Guruş
Techîz tekfîn	300
Muahhar mehir deyni zevce-i mezbûre	500
Babası oğluna deyn bâ -'lâm	1817,5
Resm-i kısmet	180,75
Kaydiye	15
Varaka-i baha	5
	2812,75

Sahhü'n-nâs li't-taksîm 7007

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i zevce-i mezbûre	875,75	

Hisse-i ibn-i Mustafa	1751,75	
Hisse-i ibn-i Şükür	1751,75	
Hisse-i ibn-i Osman	1751,75	
Hisse-i bint-i mezbûre Aişe	875,75	

Numero:34

Belge No:54

Büyük Arabdar karyesinden Durmuş'un kızı Arab, kocası öldüğü için 700 kuruş mehrini kocasının terekesine bakan kayınvalidesinden talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâba tâbi' Büyük Arabdar Karyesi sakinlerinden işbu bâ'isü'l-i'lâm Arab bint-i Durmuş nâm kimesne meclis-i şer'ide karye-i mezbûre ahâlisinden iken bundan akdem fevt olan Hasan bin Puturacı Mehmed bin Mehmed'in validesi ve müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vafiyesine vaz'ı-yedi mütehakkik olan Emine bint-i () muvâcehesinde işbu mezbûre Emine'nin oğlu müteveffâ-yı merkûm Hasan zimmetinde mütekarrir ve ma'kûd-ı aliye olan yedi yüz guruş mehr-i müeccel ile benim zevc-i dahilem olub merkûmun fevtiyle tereke-i vafiyesine işbu mezbûre Emine ve vâz'iyetü'l-yed olub hâlâ zevcim merkûm Hasan meblağ-ı mezbûrî bana kable'l-eda ve'l-ifâ vefât itmekle tereke-vafiyesinden olmak üzere meblağ-ı mezkûrî tarafıma teslim olunması matlubumdur deyu ba'de'd-da'vâ ve's-suâl mezbûre Emine Hâtun cevabında fi'l-hakika müdde'ie-i mezbûre Arab müteveffâ-yı merkûm Hasan'ın zevce-i müddehul bihâsı olduğunu ve kendusi dahî tereke-i vâfiyesine vaz'ı-yed olduğunu ikrar lakin müdde'ie-i mezbûrenin mâ-adâ müdde'âsını inkâr idicek müdde'ie-i mezbûre ber-vech-i muharrer müdde'âsını bir-muktezâ-yı irade-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensub oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'ı-mühr ve imzâ iden Mustafa Efendi bin Hacı Mehmed Ağa ve Hacı Seyid Mehmed bin Hacı Ahmed ve Hacı Kara bin Mehmed ve Mustafa bin Ahmed nâm kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Merniz bin Merniz ve Hüseyin bin Osman nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'i şerif-i âli ba'de'l-isbât ve'l-hilaf ve'l-hükm mucebince meblağ-ı mezbûr yedi yüz guruş müdde'ie-i mezbûre Arab Hâtun'a hâlâ edâ vü teslime müteveffâ-yı merkûmun tereke-i

vâfiyesinden olmak üzere tenbih olunduğı bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lam olundu.

Fî 13 Şevval Sene 1294

Belge No:55

Hacı Baha Bölüğü mahallesinden Ali'nin kızı Safa, Mizmiz karyesinde babasından kalan malını satması için Osman'ı vekil ta'yîn etmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Hacı Baha Bölüğü Mahallesi sakinelerinden ma'rifetü'z-zat Safâ bint-i Hacı Ali bin Abdullah nâm hatuna babası merkûm Hacı Ali'den müntakıl Mizmiz Karyesi türâbında kâin tarafları Seyid Efendi ve Arif Halil ve tarik-i amm ile mahdûd bir kıt'â üç dönüm gayr-i müskı tarla ve yine karye-i mezbûre türâbında kâin tarafları Halil ve Bekir ve Ganim tarlaları ve tarik-i amm ile mahdûd tahminen altı dönüm bir kıt'â gayr-i müskı tarlalarını dört yüz guruşa tabî olan Bekir Ağa ibn-i Hacı Musi Ağa'ya ferâğ-ı mu'teber-i kat'îyle idare meclisinde me'mûri huzûrunda ferâğ ve ferağ-ı mezkûrî ikrar ve takrire tarafından işbu bâ'isü'l-i'lâm Osman bin Osman nâm kimesneyi vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yîn oldığı vekâlet-i mezkûrî kabul eylediğini mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden evvelâ sırran ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlû's-şehâde idukleri ihbâr olunan Hacı Ali Ağa ibn-i Ali ve Ahmed bin Mustafa nâm kimesneler şehadetleriyle mahzar-ı hasm-ı cahidde bernehc-i şer'î âlî sâbit ve subût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 13 Şevval 1294

Belge No:56

Çukur mahallesinden vefat eden Neytun veledi Edvar'ın terekesi defteridir.

Bâdî-i Defter-i Kassam Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Çukur Mahallesi sakinelerinden iken bundan akdem fevt olan Neytun veledi Edvar veledi Edim'in veraseti zevce-i menkûhe-i metrukesi Herum veledi Egub ile sulbî kebîr oğlu Edim ve sulbiye-i kebîre kızı Mayrik'e münhâsıra ve tashih-i mes'ele-i mirasları yigirmi dört sehimden olub siham-ı mezkûreden üç sehim zevce-i mezbûreye ve on dört sehim ibn-i merkûma yedi sehim bint-i mezbûreye isabeti inde's-şer'î'l-enver mütehakkik oldukdan sonra verese-i merkûmdan veledi mezbûre Mayrik'e taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'î ile tahrir ve beyne'l-verese-i

bi'l-farizete's-şer'î tevzi' ve taksim olunan defter-i kassamıdır ki ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur.

Fî 13 Şevval 1294

Cinsi	Miktarı	Guruş
Menzil der mahalle-i mezbûre		4000
Döşek	5	2000
Yorgan	5	200
Yasdık	5	100
Mindal	2	20
Müsta'mel halı	1	80
Defa halı	1	30
Atik kilim parçaları	4	30
Numero 35		
Haş ve çuval	2	10
Küb	2	15
Bakır batman	14	420
Arabgin mezrasında bağ	1	300
Feranik değirmeni		200
Füruht eylediği bakır esmânı		100
Merkûmun fûruht itdiği entari		300
Ayıntab astarı top	2	15
Çit zirâ'	30	25
Merkûm Atam? Zimmetinde nukûd mevcut		210
Boyalı astar zirâ'	16	12
Hafîf Ayıntab alacası top	10	80
Cem'an yekûni		6352

Minhâ'l-ihracât

Cinsi	Guruş
Hisse-i zevce-i mezbûre	794
Hisse-i ibn-i merkûm	3705
Hisse-i bint-i müştekiye-i mezbûre Mayerik 1752 kuruş 27 para Resm-i kaydiyesi <u>0059 kuruş 10 para</u>	

1793	17	
------	----	--

Numero:35

Belge No:57

Urfa sancağından Hacı Müslüm Ağa, Kozanlı mahallesinden ve Teb'â-yı Osmâniden tüccar Barsum oğlu Karabet'ten alacağı olan yirmi sekiz Fransız lirası ile yüz otuz dört buçuk kuruşu talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Urfa Sancağı ahalisinden işbu bâ'isü'l-i'lâm Hacı Müslüm Ağa ibn-i Rıdvan Ağa nâm kimesne medîne-i Ayntab de'âvî meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-takdim havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer Kozanlı Mahallesi ahalisinden ve Teb'â-yı Osmâniden medine-i mezbûre tüccarından Barsum oğlu Karabet muvâcehesinde Otrakçı Enil oğlu Sersiz bin Agabcan hâzır olduğu halde işbu hâzır-ı merkûm Sersiz zimmetinde Urfa meşlahı bahasından yigirmi sekiz Fransa lirası ile yüz otuz dört buçuk gurus alacak hakkım olup ve meblağ-ı mezkûr tarih-i i'lâmdan on bir mah akdem metâlîbe ve kenduye şirâ itmiş olduğım meşlahı istirad murad eylediği iş bu merkum Karabet tarih-i mezbûrede gelub iş bu merkum Nersis'e virmiş olduğım meşlah bahasından yigirmi sekiz aded Fransız Lirası ve yüz otuz dört buçuk gurus zimmetinde alacak ile bundan mâ-adâ her kaç gurusluk daha eşya-ı saire virirsek yigirmi bin gursa kadar edâsına kefil ve zâminim deyu ol tarihde meblağ-ı mezbûrun edasına kefil ve zâmin olmağın hâlâ meblağ-ı mezbûru bi-hükmi'l-kefale işbu merkûm Karabet'den talep iderim deyu ba'de'd-da'vâ ve's-sual evvelâ hâzır-ı merkûm Sersiz'den lede's-sual cevabında fi'l-hakika işbu müdde'î-i merkûm Hacı Müslüm Ağa'ya cihet-i mezbûreden meblağ-ı mezbûr zimmetimde sahayıh-ı salim borcum ve deynimdir deyu ikrar itdikden sonra merkûm Karabet'den سوال olunduğı ol dahî kefalet-i mezkûreyi inkâr itmekle müdde'î-i merkûm Hacı Müslüm Ağa ber-veche muharrer müdde'â-yı meşruhasını husus-ı mezbûre ârifan ve her biri ber muktezâ-i irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zir-i mestureye vaz'ı-mühr ve imza iden Behisnili Ali Efendi ibn-i Bekir ve Attar Şeyhi Mehmed bin Hüseyin ve Abdullah bin Hacı Mehmed ve Abdulkadir bin Hacı Hasan nâm kimesnelerden evvelâ sırran ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idukleri ihbâr olunan Hacı Abdullah bin Abdullah ve Ahmed bin Şeyho ve Mustafa bin Hacı Mehmed nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-

muvâcehe ber-nehc-i şer'î şerif-i âli ba'de'l-isbat ve'l-hüküm mucebince meblağ-ı mezkûr yigirmi sekiz aded Fransa Lirası ile yüz otuz dört buçuk guruş müdde'î-i merkûm Hacı Müslüm Ağa'ya edâ vû teslimine müdde'î-i aleyh merkûm Karabet'e tenbih olunduğı bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 13 Şevval Sene 1294

Numero:36

Belge No:58

Büyük Arabdar karyesinden vefat eden Puturacı oğlu Hasan'ın terekesi defteridir.

Bâdî-i Defter-i Kassam Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb'a tâbi' Büyük Arabdar Karyesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Puturacı oğlu Hasan bin Mehmed'in veraseti zevce-i menkûhe-i metrukesi Arab Fatıma bint-i Durmuş ile validesi Emine bint-i Abagir ve sulbiye-i kebîre kızı-i sagire kızı Emine ve li-ebeveyn kız karındaşları Güllü ve Fatıma'ya münhâsıra ve tashih-i mes'ele-i mirasları kırk sekiz sehimden olub siham-ı mezkûreden altı sehim zevce-i mezbûreye ve sekiz sehim ümm-i mezbûreye ve yigirmi dört sehim sehim bint-i mezbûreye ve beşer sehimden on sehim ihtân-ı mezbûretana isabeti inde'ş-şer'i'l-enver zahir ve mütehakkik oldukdan sonra sagire-i mezbûrenin tesviye-i umurlarına kıbel-i şer'iden vasi nasb ve ta'yîn olunan validesi mezbûre Arab Fatıma Hâtun taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'ile tahrir ve beyne'l-verese-i bi'l-farizetü'ş-şer'ie tevzi' ve taksim olunan müteveffâ-yı merkûmun terekesi defteridir ki ber-vech-i ati zıkr ve beyan olunur.

Fî 10 Şevval Sene 1294

Cinsi	Miktarı	Guruş
Menzil der karye-i mezbûre		400
İki re's katır		2400
Evânî-i nühâsî	3	100
Yatak kat	1	120
Hırdavât menzil		50
		3070

Minhâ'l-ihracât

Cinsi	Guruş
Techîz tekfîn	50
Resm-i kısmet	58
Kaydiye	4,75
Varaka-i baha	2
Bâ-i'âm zevce-i mezbûre mehr-i muahhar	700
	814,5

Sahhü'n-nâs li't-taksîm 2255,5

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i zevce-i mezbûre	282	
Hisse-i ümm-i mezbûre	376	
Hisse-i bint-i mezbûre	1127,75	
Hisse-i uht mezbûre ...	234,75	
Hisse-i uht mezbûre ...	234,75	

Belge No:59

Ankara Vilâyetine bağı Çorum kazasından Mehmed bin Mehmed'in, Antep'te oturan ve Teb'â-yı Osmânîden olan Melkon bin Sako'dan kaybolan eşğini talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Çorum Kazâsı ahalisinden işbu bâ'isü'l-i'âm Mehmed bin Mehmed nâm kimesne Medîne-i Ayntâb de'âvi meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-takdim havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer medine-i mezbûre ahâlisinden ve Teb'a-yı Osmânîden Melkon bin Sako muvâcehesinde işbu Hükümet-i Seniyye Konağı havlusunda mu'âyene olunan bir re's siyah renkli erkek merkeb benim yedimde şirâ malım iken güzeran iden ramazan-ı şerîfin ikinci günü Cenkif Karyesi dâhilinde gice ile yedimden serika ve zâyi' olub el-hâletü hâzihi merkeb-i mevsuf-ı mezkûr işbu merkûm Melkon'un yedinde bulmamla bi'l-istihkak hâlâ talebiderim deyu ba'de'd-da'vâ ve's-suâl merkûm Melkon cevabında ben merkeb-i mezkûr işbu hâzır-ı bi'l-meclis () nâm kimesneden seksen altı guruşa iştirâ ve itdim ol-vechile mezkûr merkeb benim yedimde şirâ malım olmağın bi-hak vaz'ı-yed iderim lakin müdde'î-i

merkûmun müdde'âsı vechile malı olduğunu bilmem deyu inkâr idicek müdde'î-i merkûm Mehmed'in ber-vech-i muharrer müdde'âsına muvafık beyyine taleb olundukda her biri ber muktezâ-yı irade-i seniyye beyne'l-ahali ma'ruf olan kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Salman bin Salman ve Mehmed bin Ali nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î şerif-i âli ba'de'l-isbât ve'l-hilaf ve'l-hükm mucebiyle merkeb-i mevsuf-ı mezkûr müdde'î-i merkûm Mehmed'e def' ve teslim müde'î-i aleyh merkûm Melkon'e tenbih olunduğı bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lam olundu.

Fî 15 Şevval Sene 1294

Numero:37

Belge No:60

Ankara Vilayetine bağlı Çorum kazasından Mehmed bin Mehmed'in, Kocaoğlan mahallesinden Mehmed bin İsmail'den kaybolan eşeğini talep etmesi

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Çorum Kazâsı ahâlisinden işbu bâ'isü'l-i'lâm Mehmed bin Mehmed nâm kimesne Medîne-i Ayntâb de'âvi meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-takdîm havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer medine-i mezbûre mahallâtından Kocaoğlan Mahallesi ahalisinden Mehmed bin İsmail muvâcehesinde Memik bin Yusuf hâzır olduğı halde işbu Hükümet-i Seniyye Konağı havlusunda mu'âyene olunan boz renkli erkek bir re's merkeb şirâ yedimde malım iken güzeran iden ramazan-ı şerîfin ikinci günü Cenkif Karyesinde giceleyin yedimden serika ve zâyi' olub el-hâletü hâzihi merkeb-i mezkûr işbu merkûmun yedinde bulmamla bi'l-istihkak merkeb-i mezkûr taleb iderim deyu ba'de'd-da'vâ ve's-sual mezbûr diğer Mehmed cevabında merkeb-i mezkûr işbu hâzır-ı merkûm Memik'den doksan guruşa iştira ve kabz eyledim ol vechile şirâ yedimde benim malım olmağın bi-hak vaz'ı-yed iderim deyu müdde'î-i merkûmun müdde'âsını inkâr itmekle müdde'î-i merkûm Mehmed'in ber-vech-i muharrer müdde'âsına beyyine taleb olundukda her biri mensub oldukları mahallerinden mazbate'l-esami kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Süleyman bin Süleyman ve Mehmed bin Mehmed nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î şerif-i âli ba'de'l-isbât ve'l-hilaf ve'l-hükm mucebiyle merkeb-i mevsuf-ı mezkûr müdde'î-i

merkûm Mehmed'e def' ve teslime müdde'î-i aleyh merkûm diğêr Mehmed'e tenbih olunduğı bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 15 Şevval Sene 1294

Belge No:61

Maraş'a tabi Pazarcık kazası köylerinden olan Esme Peykarı köyünden ve Senemli aşiretinden Hüseyin bin Bektaş'ın, kasap esnafından Ali Melik'ten alacağını talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Mar'aş'a tâbi' Bazarcık Kazâsı kurasından Esme Peykarı Karyesi ahâlisinden Senemli aşiretinden işbu bâ'isü'l-i'lâm Hüseyin bin Bektaş nâm kimesne Medine-i Ayntâb de'âvi meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-takdîm havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer medine-i mezbûre ahâlisinden ve kasab esnafından Ali Melik bin () muvâcehesinde İsmail bin Halil hâzır olduğı halde işbu hâzır-ı merkûm İsmail'in kabun bahasından bin iki yüz altı gurus işbu merkûm Ali Melik zimmetinde alacak hakkı olup benim dahî merkûm İsmail zimmetinde kabun bahasından bin iki yüz altı gurus alacak hakkım olup merkûm İsmail ve merkûm Ali Melik üçümüz bir meclisde olduğumuz halde beni merkûm Ali Melik üzerine havale-i sahih-ı şer'îye ile havale idub ve her birimiz havale-i mezkûreyi kabul itmişdik binâen-aleyh merkûm Ali Melik zimmetinde cihet-i havaleden bin iki yüz altı gurus alacak hakkımdan bana iki yüz altı ve iki gurus gayr-i az teslimat-ı sıhha'l-baki dokuz yüz doksan sekiz gurus alacak hakkım kalub hâlâ meblağ-ı mezkûrı talep iderim deyu ba'de'd-da'vâ ve's-suâl ol dahî cevabında meblağ-ı mezkûr bin iki yüz altı gurus merkûm Hüseyin'e deyni ve borcu olduğımı ikrar ve i'tiraf ancak meblağ-ı mezkûrı tamamen ve kâmilten müdde'î-i merkûm Hüseyin'e edâ vü teslim eyledim deyu def'-i tasaddî ve def'-i meşruhatı isbata ba'de'l-imhâl ve'l-istimhâl ityân-ı beyyineden izhâr-ı birle bi't-taleb müdde'î-i merkûm Hüseyin'e yemin dahî virmeğın mucebince meblağ-ı mezbûr dokuz yüz doksan sekiz gurusu müdde'î-i merkûm Hüseyin'e edâ vü teslime müdde'î-i aleyh merkûm Ali Melik'e tenbih olunduğı tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 15 Şevval Sene 1294

Belge No:62

Antepli tüccarlardan ve Teb'â-yı Osmâniden olan Kürçü oğlu Agob Ağa ve Nizipli Edvar Ağaların, Şıhcan Mahallesinden vefat eden Mazıcızade İbrahim Efendi'den alacaklarını İbrahim'in çocuklarından talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Şıhcân Mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem fevt olan Mazıcızâde İbrahim Efendi ibn-i Mehmed bin Abdullah'ın veraseti zevce-i menkûhe-i metrukesi Fatıma bint-i Mehmed ve Ayuş bint-i Ali ile mezbûre Fatıma'dan mütevellidan sulbî kebîr oğulları Mehmed Arif ve Ahmed ve sulbiye-i kebire kızı Ayşe'ye ve zevce-i mezbûre Ayyuş'dan mütevellid sagîr oğlu Seyid Mehmed ve hamil-i mevkufe münhasıra olduğu inde's-şer'i'l-enver tahkikden sonra müteveffa-yı merkûmun dâyinlerinden olup medine-i mezbûre tüccar-ı mu'teberinden ve Teb'a-yı Osmânîden işbu bâ'isü'l-i'lâm Kürkcü oğlu Agob Ağa bin Karabet ve Nizibli

Numero:38

Edvar Ağa bin Serkis nâm kimesneler meclis-i şer'îde müteveffâ-yı merkûmun kebîr oğlu ve tereke-i vâfiyesine vaz'ı-yedleri mütehakkik olan Mehmed Arif ve Ahmed Ağalar muvâcehelerinde müteveffâ-yı merkum İbrahim Efendi yed ve malımızdan an-nakd ahz ve kabz ve kendu umurine sarfla istihlâk eylediği altı beş aded yüzlük altuni ve yine güzeran iden doksan dört senesi mah-i cemâziye'l-ahirin ikinci günü tarihiyle müverrih bir kıt'a sened mucibince yed ve malımızdan ahz ve kabz ve umurine sarfla istihlâk eylediği iki yüz yetmiş beş aded sîm-i halis mecidî müteveffâ-yı merkûm zimmetinde vacibü'l-eda alacak hakkımız olup meblağ-ı mezbûr kable'l-eda ve'l-ifâ vefât idub tereke-i vâfiyelerine işbu oğulları merkûman vaz'ü'l-yed olmalarıyla meblağ-ı mezkûr tereke-i mezkûreden olmak üzere taraflarımıza teslim itmediklerinden suâl olunub mucib-i şer'îsi bi'l-icra meblağı taraflarımıza teslim tenbih olunması matlubumuzdur deyu mael-takrirlerine muvafık sened ibraz ve irae itmeleriyle ba'de'd-da'vâ ve's-suâl merkûman cevaplarında babaları müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesine bi'l-verase vaz'ı-yedlerini ikrar lakin müdde'âyan-ı merkûmanın ber-vech-i muharrer cihetin mezkûreteynden alacakları olduğunu bilmezik deyu inkâr itmeleriyle müdde'âyan-ı merkûman ber-vech-i muharrer müdde'âlarını husus-ı mezbûreye ârifan ve her biri ber muktezâ-yı irade-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensub oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'ı-mühr ve imzâ iden Hacı Şakir Ağa ibn-i Mehmed ve Mehmed Ref'et bin Mehmed ve Mehmed Arif bin Arif ve

Mustafa bin Şakir ve Mehmed bin Mustafa ve Abdullah Mehmed nâm kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Kazaz Hüseyin Ağa ibn-i Sadık ve Mustafa Ağa bin Hacı Ali nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î şerif-i âli ba'de'l-isbât ve'l-hilaf ve'l-hükm mucebiyle meblağ-ı mezbûrı altı beş aded yüzlük altuni ile iki yüz yetmiş beş aded sîm-i hâlis mecidî vaz'ü'l-yed oldukları babaları müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesinden olmak üzere müdde'âyan-ı merkûman Agob ve Edvar Ağalara hâlâ edâ vü teslime müdde'î-i aleyhuma Mehmed Arif ve Ahmed Ağalara tenbih olundığı tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lam olundu.

Fî 17 Şevval Sene 1294

Belge No:63

Şıhcan mahallesinden iken vefat eden Hafız Mehmed'in oğlu İbrahim Efendi'nin terekesi defteridir.

Bâdî-i Defter-i Kassam Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Şıhcân Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan İbrahim Efendi bin Hafız Mehmed'in veraseti zevce-i menkûhe-i metrûkeleri Fatıma bint-i Mehmed ve Ayyuş bint-i Ali ile sulbî kebîr oğulları Mehmed Arif ve Ahmed ve kebire kızı Ayşe'ye ve mezbûre Ayyuş'dan mütevellid sulbî sagîr oğlu Seyid Mehmed ve hamil-i mevkufe münhasıra ve tashih-i mirasları yüz kırk dört sehimden olub siham-ı mezkûreden dokuzar sehimden on sekiz sehimî zevcetân-ı mezbûretâna ve yigirmi sekizer sehimden binun-ı merkûmun ve hamil-i mevkufeden her birine ve on dört sehim binat-ı mezbûreye isabeti inde's-şer'î'l-enver tahkikinden sonra ve sagîr-i merkûm Seyid Mehmed'in tesviye-i umuruna kibel-i şer'iden validesi mezbûre Ayyuş Hâtun vasiye nasb ve ta'yîn olunub ol dahî vesayet-i mezkûreyi kabul eyledikten sonra vasiye-i mezbûre taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'ile tahrir ve terkim ve beyne'l-verese bi'l-farizete's-şer'îye tevzi' ve taksim olunan müteveffâ-yı merkûmun terekesi defteridir ki ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur.

Fî 13 Şevval Sene 1294

Cinsi	Miktarı	Guruş
Menzil der mahalle-i mezbûre		20000
Sâbık Ahmed Beğ kâim makâmından alınan	13	400

nühâs		
Atabeğ karyesinde ve Bedirkend turabında bağ kıta	2	3000
Nazlızâdeden alınan bostan	1	1250
Numero 39		
Bekir efendiden alınan bostan		2500
Göğsüncükde Musa kahyadan alınan bağ		200
Emişem oğlunda bağ	1	500
Karadinekli oğlanın oğlundan alınan bağ	1	2000
Yine merkurmdan alınan karalık bağ	1	2050
Karye-i mezbûreli Keş Ahmed'in oğlundan alınan karalık bağ	1	500
İnce oğlu yedinden alınan bağ	1	300
İnce oğlu Mısdıkdan alınan bağ	1	400
Osman yedinde ağılık bağ	1	300
Böceğin karındaşı Osman yedinde bağ	1	300
Karadeynek karyesinde karamercümekden karalık bağ	1	100
Fellah İbrahimde Deli tütün		100
Molla Mehmedin rehn olan bostanı		2100
Evâni-i nühâsi	31,5	1300
Seccade ve sofrâ?		30
Atik kilim	1	40
Sağır ve kebîr parça kilim	8	200
Kahve değirmeni ve hekbe		40
Şamdan	1	20
Saat	1	100
Elbise-i metrûkesi		645
Mevcud hinta kile	1	1300
Mevcud nohud kile şa'îr küşne	4,3,2	340
Mevcud kısrak	1	500
Zahire anbarı	5	250
Nargile	3	25

Tabanca tak	1	15
Kenan yedinde kısrak nısf		300
Çekmece ve sandık		20
Bakım terazisi		50
Sümün safi	60	1300
Don kazanı	1	100
Kavlak fisdık	150	1300
Odada kilim		70
Ve müski üzüm	50	70
Oda mefruşatı		50
Sabun	50	400
Tecemmülât-ı hane		200
		48600

Minhâ'l-ihracât

Cinsi	Guruş
Techîz tekfîn	500
Bâ-i'âm-ı şer'î Agob ve Edvar Ağalara	12237,5
Resm-i kısmet	896,5
Kaydiye	73
Varaka-i baha	25

Sahhü'n-nâs li't-taksîm 34868

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i zevce-i mezbûre Fatıma	2179	10
Hisse-i zevce-i mezbûre Ayyuş	2179	10
Hisse-i ibn-i merkûm Mehmed Arif	6779	32
Hisse-i ibn-i merkûm Mehmed Ahmed	6779	10
Hisse-i ibn-i merkûm Mehmed Arif	6779	10
Hisse-i Hamel? mevkûf	6779	10
Hisse-i bint-i mezbûre Aişe	3389	36

Belge No:64

Besni kazasından Mustafa bin Mehmed'in kaybolan eşğini Cinbaz Alo bin Şaban'dan talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Diyarbakir Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Behisni Kazâsı ahâlisinden işbu bâ'isü'l-i'lâm Mustafa bin Mehmed nâm kimesne Ayntâb de'âvi meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-takdîm havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer medine-i mezbûre ahâlisinden Cinbaz Alo bin Şa'bân muvâcehesinde işbu merkûm Alo'nun yedinde olub Hükümet-i Seniyye Konağı havlusunda mu'âyene olunan bir re's doru renkli esved baş bargir yedimde şirâ malım iken şehir-i halin üçüncü Behisni'ye tâbi' Behnik Karyesi civarında giceleyin yedimden serika ve zâyî' olub el-hâletü hâzihi merkûmun yedinde bulmamla bi'l-istihkak hâlâ talep iderim deyu ba'de'd-da'vâ ve's-suâl olundığı cevabında bargir-i mezkûr yedinde olduğın ikrar lakin Ayntâb bazarında bir kürtden iştira itdim müdde'î-i merkûmun ber-vech-i muharrer müdde'âsı vechile malı olduğunu bilmem inkâr itmeğin müdde'î-i merkûm ber-vech-i meşruh müdde'âsını husus-ı mezbûre ârifan ve her biri ber muktezâ-yı irade-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensub oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esami kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Ali bin Hacı Ali ve Kahraman bin Mehmed nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î şerif-i âli ba'de'l-isbât ve'l-hilaf ve'l-hükm mucebince bargir-i mevsuf-ı mezkûr müdde'î-i merkûm Mustafa'ya def' ve teslime müdde'î-i aleyh Cinbaz Alo'ya tenbih olundığı tescil ve huzûr-ı âlilerine arz ve i'lam olundu.

Fî 19 Şevval Sene 1294

Belge No:65

İbn-i Kör mahallesinden vefat eden Mutaş Mehmed bin Hacı Mehmed'in hanımı ve çocuklarının vasisi olan Ayşe Hatun'un Mutaş Mehmed'in boçlarını mallarından elde edilen gelirle ödemesi için izin talep etmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından İbn-i Kör Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Mutaş Mehmed bin Hacı Mehmed'in sulbî sagîr oğulları Ahmed ve Mustafa'nın tesviye-i umurlarına kibel-i şer'iden mansube vasiyeleri valideleri Ayşe bint-i Mehmed nâm Hâtun meclis-i şer'î kadîmü'l-azime't-tevkirede Tövbe Mahallesi ahâlisinden Hacı Çekirdekzâde işbu bâ'isü'l-i'lâm imam Hüseyin bin Hacı Memik mahzarında ikrar-ı tâm ve

takrir-i kelâm idub müteveffâ-yı merkûmun bi'l-i'lâmı şer'î Bazarbaşızâde Mustafa Ağa'ya bin yetmiş sekiz gurus ve Kazgancı Artin veledi Artin'e yüz yetmiş gurus müsbet deyni olub terekesinden evvelâ medine-i mezbûreye tâbi' Gömüce Karyesine tarafları Abdullah ve Mustafa ve Yusuf tarlaları ve bir kıt'a fıstıklık ve bir kıt'a gayr-i mahdûd karalık bağları ve yine Nergiz nâm mahalde vaki' ma'lûmu'l-hudud ve'l-etraf bir kıt'a yekce bağ ve yedi mehas-ı bey' ile ifâ-yı duyûn olunmak lazım geldiğine ve bunlar dahî vefâ itmeyub akârı dahî şer'ân bey' olunub edâ vü teslim ve kemal-i deyn olunmak kezalik lazım geldiği ecelden müteveffâ-yı merkûmun akarından olub mahalle-i mezbûrede kâin bir taraftan Bosnaoğlu hanesi ve bir taraftan tarik amm diğer bir taraftan tarik-i has ile mahdûd ve mümtaz bir kıt'a mağara ma'muresi dahî kıbel-i şer'iden salifü'z-zikr bağlar ve evani-i nihas ile beraber ma'rifet-i münâdî sevk-i sultani ve mecma'ü'n-nâs olan mahallerde üç mahdan mütecaviz alenen nida ve müzayede olundukda ra'bet-i nâs inkıta'ında İmam Hüseyin Ağa üzerinde iki bin yüz altı gurusu karar ve ziyade ile taleb-i aheri dahî zuhur itmeyub ve meblağ-ı mezbûr bâgât kûreler ve evani-i nihas ve mağara mea hevalisinin el-yevm semeni misli eylediği sükkat-ı sahihete'l-kelimat ihbarlarıyla mütehakkik olmağla nizam-ı vechile bâgât-ı mezkûre ve mağara mea hevalisi meclis-i idare-i Kazâ ve me'murı huzûrunda bey' olunub esmaniyle eda-yı deyn olunmak üzere kıbel-i şer'iden bana izin virilmek matlubumdur didikde vasiye-i mezbûrenin takrir-i meşruhu vaka'a mutabık olub ve duyûn-ı mezkûreleri eda ve ifâsı şer'ân lazım geldiğine binâen bâgât-ı mezkûre ve mağara mea hevalisi nizam-ı vechile meclis-i Kazâ-yı ma'murı huzûrunda müşteri-i merkûm İmam Hüseyin Ağa'ya bey' ve teslim ve kabz-ı semen ve semen-i mezbûr ile duyûn-ı mezkûreleri edâ vü teslimve ifâyâ vasiye-i mezbûre Ayşe Hâtun'a izin virilmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imla olundu. Tahrîren fi'l-yevmü'l-aşrin min şehr-i şevval-i şerif sene erba' ve tis'in ve mieteyn ve elf.

Şuhudü'l-Hâl:

(İsimler Yok)

Numero:41

Belge No:66

Kaş mahallesinden Hacı Emin Bey'in oğlu Dâ'îzade Ahmed Ağa'nın askerlik vazifesinden dolayı kardeşi Mehmed Sadık Efendi'yi işlerini takip etmesi ve alacaklarını temin etmesi için vekil ta'yîn etmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Kâş Mahallesi ahalisinden Dâîzâde Ahmed Ağa ibn-i Hacı Emin Beğ bin Mustafa nâm kimesne meclis-i şer-i kâdimü'l-lâzımü'l-tevkirede li-ebeveyn er karındaşı işbu el-kitâb Mehmed Sadık Efendi ibn-i Hacı Mehmed Emin nâm kimesne mahzarında ikrar-ı tâm ve takrir-i kelâm idub ben hizmet-i askeriyemi eda ve îfâ zamanında diyâr-ı ahire gidecek olduğuma ve umûr ve husûsatımı tesviye idecek kimesne olmadığından tarafımdan karındaşım Mehmed Sadık Efendi'yi mal-ı mevcudemi ahz ve kabza ve kırâ ve zırâ'ada bulunan gerek emlâk ve gerek bâğât ve ma'lumu'l-esami kesân zimmetlerinde ma'lumu'l-mikdar alacak hakkımı ahz ve tahsile ve'l-hâsıl cemi' umur ve hususatımı ru'yet ve tesviyesine işbu hâzır-ı merkûm Mehmed Sadık Efendi'yi vekalet-i mutlaka-i sahihe-yi şer'îye ile vekil ve nâib-i menab nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahî ber-minvâl-i muharrer vekalet-i mezkûr kabul ve merasimini kemâ-yenbağî edâ ve te'ahhüd ve'n-nizam itmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fî'l-yevmi'l-hâmis aşr imn şehr-i şevvali'l-mükerrem sene erba' ve tis'in ve mieteyn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Turanzâde Ahmed Ağa, Kâtib-i Mahkeme Hafız Mehmed Hâmi Efendi, Kâtib Hasan Efendi ve gayrihim.

Belge No:67

Zernebu karyesinden Mehmed'in, Kürt Osman karyesinden Maho'dan altı yüz kuruş alacağını talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb kırâsından Zernebu Karyesi ahâlisinden bâ'isü'l-i'lâm Mehmed bin (isim yok) nâm kimesne medine-i mezbûre de'âvi meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-takdîm havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer medine-i mezbûre kırâsından Kürt Osman Karyesi ahâlisinden () muvâcehesinde işbu merkûm zimmetinde cihet-i kefâletden altı yüz gurus alacak hakkım olub meblağ-ı mezkûr kefalet-i mezkûr bi-hükmi'l-kefale merkûmdan hâlâ talep iderim deyu ba'de'd-da'vâ ve's-suâl ol dahî cevabında kefalet-i mezkûreyi külliye inkâr itmekle müdde'î-i merkûm ber-vech-i muharrer kefalet-i müdde'âsını her biri ber muktezâ-yı irade-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensub oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esami kimesnelerden evvelâ

sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Apo bin Emir Mustafa ve Haso bin Halo nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î şerif-i âli isbat itmeğin mucebiyle meblağ-ı mezkûr altı yüz gurus bi-hükmi'l-kefale müdde'î-i merkûm Mehmed'e edâ vü teslime merkûm Terlik Maho'ya tenbih olunduğı bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lam olundu.

Fî 21 Şevval Sene 1294

Belge No:68

Adana Vilayetine bağlı Yarsuvad kazası ahalisinden Kuş Mehmed'in oğlu Guguz, Çerkes muhacirlerinden Ali bin İskender'den alacağı olan bir yüzlük Osmani altınını talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Fi'l-asl Çerkes muhâcirlerinden olup Adana Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Yarsuvad Kazâsı ahâlisinden bâ'isü'l-i'lâm Guguz bin Kuş Mehmed meclis-i şer'ide yine Çerkes muhâcirlerinden olup Vilâyet-i Haleb'e tâbi' Medîne-i Ayntâb'da mütevellî Ali bin İskender muvâcehesinde bundan akdem medine-i mezbûrede misafiretle mukîm olan muhâcirinden Hacı Ahmed Çavuş bin İzzet benim babam Kuş Mehmed'in li-ebeveyn er karındaşı İzzetin oğlu olup fevtiyle veraseti hasıran bana mevrus olup ve müteveffâ-yı merkûmun ismi Hacı Ahmed Çavuş babası ismi İzzet ve dedesi ismi Tövbe Hacı ve benim babam ismi Kuş Mehmed ve dedem ismi Tövbe Hacı olup ve Tövbe Hacı babası ismi Mehmed ve dedesi ismi Abdullah olup bu vechile ben müteveffâ-yı merkûmun babası İzzet'in li-ebeveyn er karındaşı Kuş Mehmed'in oğlu olduğundan ve usûbet-i nesebiye cihetinden varis olmamla müteveffâ-yı merkûmun işbu Ali bin İskender zimmetinde bir adet yüzlük Osmanî altını alacak hakkı olup meblağ-ı mezbûr kable'l-ahz ve'l-istifâ vefât idub meblağ-ı mezbûr hasıran bana mevrus olup ve benden gayr-i zâhirde varis-i mu'arref ve mu'arrefesi olmamla hâlâ meblağ-ı mezbûr bi'l-vekale talep iderim deyu ba'de'd-da'vâ ve's-suâl merkûm Ali cevabında meblağ-ı mezbûr deyni olduğunı ikrar lakin müdde'î-i merkûmun varis idüğünü bilmem didikde müdde'î-i merkûm ber-vech-i muharrer veraset-i müdde'âsını her biri ber muktezâ-yı irade-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensub oldukları mahallerinden evvelâ sırran İmam Gazi bin Hacı ve Zeyne'l-âbidin bin Ali ve Arab Hasan nâm kimesnelerden ve ba'de Gazi bin Mehmed ve Ahmed bin Mehmed nâm

kimesnelerden alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Necib bin Âlim ve Ebu'l-Kasım bin Hacı Ali

Numero:42

nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î şerif-i âli ba'de'l-isbât ve'l-hilaf ve'l-hükm mucebince meblağ-ı mezbûr bir aded yüzlük Osmanî altunun müdde'î-i merkûm Guguz'a hâlâ edâ vü teslim müdde'î-i aleyh merkûm Ali'ye tenbih olundığı huzûr-ı âlilerine i'lam olundu.

Fî 21 Şevval Sene 94

Belge No:69

Reyhaniye kazası köylerinden olan Cum köyü ahalisinden İbrahim bin Mehmed'in kaybolan eşeğini Kürçiyân mahallesinden Bostancı Havar Mustafa'dan talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Reyhanîye Kazâsı kurasından Cum Karyesi ahâlisinden işbu bâ'isü'l-i'lâm İbrahim bin Mehmed nâm kimesne Medîne-i Ayntâb de'âvi meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-takdîm havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer medine-i mezbûre mahallâtından Kürkçiyân Mahallesi ahâlisinden Bostancı Havar Mustafa bin Osman muvâcehesinde işbu merkûmun yedinde olub Hükümet-i Seniyye Konağı havlusunda mu'âyene olunan bir re's boz renkli dişi merkeb benim yedimde şirâ malım iken tarihten bir sene akdem Şeyli Berber nâm mahalde giceleyin yedimden serika ve zâyî' olub el-hâletü hâzihi merkeb-i mezkûr merkûm Mustafa yedinde bulmamla bi'l-istihkak hâlâ taleb iderim deyu ba'de'd-da'vâ ve's-suâl merkûm Mustafa cevabında merkeb-i mezkûr şirâ yedinde malı olub vaz'ı-yedini ikrar lakin müdde'î-i merkûmun mâ-adâ müdde'âsını inkâr idecek müdde'î-i merkûm İbrahim ber-vech-i muharrer müdde'âsını husus-ı mezbûre ârifan ve her biri ber muktezâ-yı irade-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensub oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'ı-mühr ve imzâ iden mazbûtü'l-esami kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Şarkiyân Mahallesi ahâlisinden Hacı Mehmed Abdurrahman ve Hasan bin Mustafa nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î şerif-i âli ba'de'l-isbât ve'l-hilaf ve'l-hükm merkeb-i mevsuf-ı mezkûr müdde'î-i merkûm İbrahim'e def'

ve teslime müdde'î-i aleyh Mustafa'ya tenbih olundığı tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lam olundu.

Fî 21 Şevval Sene 1294

Belge No:70

Harb içinde vefat eden nefer ile büyük ve küçük bil umum zabitanın terekelerinden ve dâvâlarından resm, i'lâm ve cihet harcı alınmaması ile ilgili buyruldu.

Harb içinde vefât iden nefer ile büyük ve küçük bi'l-umum zâbitan asker nizamiye ve mu'âvene ve muhacirinin yazılan terekelerinden ve onlara mutazarru' de'âvi-i saireden bir akçe resm ve i'lâm ve cihet harcı alınmayub meccanen terakim-i defter-i kassam ve senedat-ı saireleri usul üzere bi'l-ihrac tanzîm olunması hususatı irade-i seniyye müteallik buyurulmağla dâhil-i vilâyetde bulunan muhakeme-i nizamiyeye hemen tebliği mütemennâdır.

Fî 10 Teşrin-i Evvel Sene 1293

AYNTÂB KAİMAKÂMLIĞINA

Umum:22

İzzetlû Paşa;

Adliye Nezâret-i Celîlesinin sûret-i bâlâda muharrer telgrafnâmesi hükmüne tevfiikan mu'âmele-i muktezâyanın ifâsı siyakında tastirleriyle ibtidâr kılındı.

Fî 20 Şevval Sene 94

Fî 15 Teşrin-i Evvel Sene 93

Kamil Paşa

Belge No:71

Cided karyesinden Zeliha Hanım'ın kocasının kendisini terk edip başka diyara gitmesinden dolayı kocasının babası olan Apo'dan nafaka taleb etmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb Kazâsı kurasından Cided Karyesi sakinelerinden ve zâtı ta'rif-i şer'î ile ma'rife olan işbu bâ'isetü'l-vesika Zeliha bint-i Mehmed nâm Hâtun meclis-i şer'î lâzımü'l-tevkirede medine-i mezbûre ahâlisinden Apo bin () muvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i meram idub ben mezbûr Apo'nun sulbî kebîr oğlu Mamo bin Apo'nun hâlâ zevce-i müddehul bihâsı ve işbu hâzır-ı bi'l-meclis sabr-ı terbiyemde olan Mehmed nâm sagîr dahî mezbûr Mamo'nun firaşından hâsıl ve benden mütevellid sulbi oğlu olmağla zevcim-i mezbûr Mamo tarih-i hüccetden üç sene akdem beni ve sagîr-i

mezbûrî bilâ-nafaka velâ menaf şer'î terk ve hizmet-i askeriyesini îfâ zamanında diyar-ı ahire gidub gâib olduğu ecelden ben ve sagîr-i merkûm nafakaya muhtac olmamızla zevcim gâib-i mezbûrun babası mezbûr Apo'nun üzerine kibel-i şer'iden kadr-i kifâye meblağ farz ve takdir olunmak matlubumdur didikde gıbbetü's-sadıkı'ş-şer'î Hâkim-i Muvakki'-i Sadr-ı Kitâb Tûba-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri dahî mezbûre Zeliha Hâtun ile sagîr-i mezbûrun nafakaları için mezbûr Mamo'nun üzerine ve gâib-i merkûm üzerine rücu' etmek üzere işbu

Numero:43

tarih-i hüccetden i'tibaren beher yevm iki guruş farz ve takdir buyurub meblağ-ı mefrûz-ı mezkûrî kendi ve sagîr-i merkûmun nafaka ve kisve-i baha ve sair levazım-ı zarûriyelerine harc ve sarfa ve lede'l-hace-i istidaneye ve inde'z-zikr mezbûr Apo üzerine rücu'â mezbûre Zeliha Hâtun'a izin virilmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imla olundu.

Tahrîren fî'l-yevmü'l-sâmin ve'l-işrin min şehr-i şevval-i şerif sene erba' ve tis'in ve mieteyn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

(İsimler yazılmamıştır.)

Belge No:72

Şarkıyan mahallesinden ve Kadiriye hulefasından Sadık Baba'nın, babası Haşim'den kalan nar bahçesini meyvelerinin bir kısmı karşılığı yani müsakat vechile Hasan Kahya'ya verirken bu defa başka birisine vermesi üzerine Hasan Kahya'nın bahçeye sahip çıkmasından dolayı, Sadık Baba'nın haksız müdahaleden men taleb etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Şarkıyan Mahallesi ahalisinden ve Kâdiriye hulefâsından işbu bâ'isü'l-i'lâm Sadık Baba bin Haşim nâm kimesne medine-i mezbûre de'âvî meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'îde bi't-takdîm havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer medine-i mezbûre kırâsından Kilisecik Karyesi ahalisinden Hasan Kâhya bin Çürük Yusuf muvâcehesinde kura-yı mezbûre turâbında kâin tarafları Sacur ve Molla Ahmed'in nâr ba'çesi ve tarik ile mahdûd ve mümtaz bir kıt'â nâr ba'çesinin tamamı bundan altı sene akdem vefât iden babam merkûm Haşim'den müntakıl ve mevrus tamamı malım olub müddet-i mezbûreden beru ba'çe-i mahdûd-ı mezkûre mevrus-ı

mülkiyet üzere mutasarrıf olub mezkûr ba'çeyi tarihten otuz üç sene akdem işbu merkûm Hasan Kâhya'ya müsâkat vechile virmişdim binâen-aleyh merkûm Hasan Kâhya ba'çe-yi mezkûr tımar ve i'mâr idub senevi hasılat-ı vak'âsının nısfını tımar ve i'mâr mukâbelesinde kenduye def' ve teslim ile tarihten bir sene akdem gelinceye değin müsâkât vechile tasarruf olunagelmış iken bir sene akdem ben ba'çe-yi mezkûremin bir kimesneye müsâkâta virub merkûmun yedinden ihraç ve nez' idub merkûmun ba'çe-i mezkûrenin rukyesinde asla ve kat'â hakkı ve alâkası...merkûm bigayr-i vech-i şer'î ba'çe-i mezkûrenin işcârından rub'u benim malımdır deyu müdâhale itmeğin sual olunub muceb-i şer'îsi bi'l-icra merkûmun müdâhalesinin men'î matlubumdur deyu ba'de'd-da'vâ ve's-suâl merkûm Hasan Kâhya cevabında fi'l-hakika ba'çe-i mezkûrun tamamı babasından müntakil mülk-i mevrusidir lakin müdde'î-i mûmâ aleyh ba'çe-i mezkûr işcârından rub'-u hissesini tarihten otuz iç sene akdem sayısız akçeye bana bey' eylemiştir ol vechile ba'çe-i mezkûre işcârından rub'-u hissesi benim malım olmağın müdâhil iderim deyu tasdî eylediği def'-i meşruhu eimme-i akval-i menfiyeye mügâyir ve nâ-meşruh olmağla husus-ı mezkûr için müdde'î-i mûmâ-ileyh Sadık Baba'ya sual dahî tevcih itmediği cihetle müdde'î-i aleyh merkûm Hasan Kâhya'nın da'va-yı mezkûresiyle müdde'î-i mûmâ-ileyh Sadık Baba'ya bivech-i şer'î müdâhale ve mu'ârizadan men' olundığı tescil ve huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 27 Şevval Sene 1294

Belge No:73

Kurb-ı Zincirli mahallesinden tüccar Hugar bin Naim'in Hayık Zimmiyan mahallesinden ve Teb'a-yı Osmânîden Ağya bin Muhis'den alacağı olan seksen adet yüzlük Osmani altınını talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Kurb-ı Zincirli Mahallesi ahâlisinden ve medine-i mezbûre tüccar-ı mu'tebirânından işbu bâ'isü'l-i'lâm Şekeri Hugar bin Na'îm nâm kimesne medine-i mezbûre de'âvi meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-takdim havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer medine-i mezbûre mahallâtından Hayık Zimmiyan Mahallesi ahâlisinden ve Teb'a-yı Osmânîden Kıracı oğlu Ağya bin Muhis Agob muvâcehesinde işbu merkûm Ağya yed ve malımdan iştira ve kabz ve teslim itmiş olduğu efrenci beyaz iblik bahasından seksen aded yüzlük Osmanî altuni vacibü'l-eda alacak hakkım

olub güzeran iden doksan iki senesi mah-i saferü'l-hayrın gurrende her bir hesabımız ru'yet olunub ba'de kemal-i hesap meblağ-ı mezkûr cihet-i mezbûreden vâcibü'l-eda deyni ve borcu olduğu bi't-tav'î ve'r-rızâ ikrar ve i'tirâf ve eşhâd idub tarih-i mezbûre ile

Numero:44

müverrihi bir kıt'â yedime tamgalu sened-i şer'î dahî i'tâ ve teslim itmişdi hâlâ merkûm meblağ-ı mezbûrî edâ vü teslim itmediğinden sual olunub mucib-i şer'îsi bi'l-icra meblağ-ı mezbûrî taleb iderim deyu mal-ı farizesine muvafık bir kıt'â ibraz ve irâesiyle ba'de'd-da'vâ ve's-suâl merkûm Ağya cevabında cihet-i mezkûreden ancak müdde'î-i merkûma altı bin gurus zimmetimde deynim olub bundan mâ-adâ deynim ve borcum bu kadar ve müdde'î-i merkûmun idde'âsı vechile tarih-i mezkûrede bir-minval-i meşruh ikrar ve i'tirâf dahî itmedim deyu müdde'î-i merkûmun ziyade müdde'âsını külliye inkâr itmekle müdde'î-i mezbûr ber-vech-i muharrer ziyade müdde'âsını husus-ı mezkûre ârifan ve her biri ber muktezâ-yı irade-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensub oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'ı-mühr ve imzâ iden Mustafa bin Ahmed ve Hacı Kara Mehmed bin Mustafa ve Ahmed bin Mehmed ve İsa bin Mehmed ve Artin bin İsa ve Agob bin Avadis nâm kimesnelerden sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan İmamzâde Mustafa Efendibin Hacı Mehmed ve Alacacı Dolbak bin Kiyoruk nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î şerif-i âli isbât itmeğin ala-müveccihî ba'de'l-hükmü'l-şer'î meblağ-ı mezbûr seksen aded yüzlük Osmanî altuni müdde'î-i merkûm Şekeri Hugar'a hâlâ edâ vü teslime müdde'î-i aleyh merkûm Ağya'ya tenbih olundığı tescil ve huzûr-ı âlilerine arz ve i'lam olundu.

Fî Mah-i Şevval Sene 94

Belge No:74

Şıhcân mahallesinden iken vefat eden Samancızade İbrahim Efendi'nin küçük oğlu Seyid Mehmed'e ağabeyi Mehmed Arif'in vasi ta'yîn edilmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Şıhcân Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Samancızâde İbrahim Efendi'nin sulbî sagîr oğlu Seyid Mehmed'in tesviye-i umurine kibel-i şer'iden bir vasi nasb ve ta'yîn olmak lazım ve mühim olmağın emanet ile ma'rufe ve istikamet ile mevsufe ve her vechile vesayet-i uhdesinden gelmekle kadir idub

zeyl-i rakimde tahrيره'l-esami kimesnelerin ihbarlarıyla mütehakkik olan sagîr-i merkûmun tesviye-i umurine li-eb er karındaşı işbu bâ'isü'l-kitab Mehmed Arif Efendi nâm kimesneye Hâkim-i Mevki'-i Sadr-ı Kitâb Tubâ-lehu Hüsn-i Meâb Efendi Hazretleri sagîr-i merkûmenin tesviye-i umurine kîbel-i şer'iden vasi nasb ve ta'yîn idub ol dahî vesayet-i mezkûrı ber-vech-i muharrer kabul ve hizmet-i lazımesini kemâ-yenbagi edaya teahhüd ve iltizam itmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imla olundu.

Fî 14 Zi'l-ka'de Sene 1294

Şuhudü'l-hâl:

Hacı Handanzâde Mehmed Efendi, Hacı Şakir Ağa ve gayrihim.

Belge No:75

Küçük Kızılhisar köyünden Şah Ali oğlu Hüseyin Ağa'nın vefat eden oğlunun oğlu Memik'e kendisinin ölümünden sonra bir oğul hissesi verilmesi için vasiyet etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb kurasından Küçük Kızılhisar Karyesi ahâlisinden Şah Ali oğlu Hüseyin Ağa Molla Ali bin Ali nâm kimesne meclis-i şer'î kadim-i lazım-ı tevkirede bundan akdem fevt olan oğlu Ali'nin oğlu ve hafıdı Memik mahzarında ikrar-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub ben bâhirallah hâl-i dâr-ı fenâdan dâr-ı bekâya irtihal eylediğimde cemi'-i terekemden evvelâ Selat-ı Seniyye-i Mustafave techiz ve tekfinim görölüb ve düyun-ı müsbetem zuhur ider ise ba'de'l-îfâbakî terekemin mecmu'undan mezbûr Memik'e bir oğul hissesi virile deyu vesayet eylediğimde ol dahî kabul eyledi didikde gıbbe't-tasdikü'l-şer'î mâvaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fî'l-yevmü'l râbî' min şehr-i zi'lka'detü's-şerife sene erba' ve tis'în ve mieteyn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Kâtib-i Mahkeme Hafız Efendi, Kâtib-i Mahkeme Ferid Zühdi Efendi, Kâtib Hasan Efendi ve gayrihim.

Numero:45

Belge No:76

Tarla-yı Atik mahallesinden iken vefat eden Harputlu oğlu Berber Hacı Mehmed'in küçük kızları için Osman bin Mehmed'in vasi ta'yîn edilmesi ve Osman'a kızlar için nafaka sarfına izin verilmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Tarla-yı Atik Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Harputlu oğlu Berber Hacı Mehmed bin Mehmed'in sulbiye-i sagire kızları Nüfus ve Firdevs'in tesviye-i umurlarına kibel-i şer'iden mustakimü'l-etvar bir vasi nasb ve ta'yîn olunmak lazım ve lâbüdd olmağın emanet ile ma'ruf ve istikâmet ile mevsuf ve her vechile vesayet-i sagiretan-ı mezbûretanın haklarında evla ve enfâ' idüğü zeyl-i rakimde muharrerü'l-esami müslimin ihbarlarıyla mütehakkik olan sagiretan-ı mezbûretanın min kable'l-keîâm haberleri işbu bâ'isü'l-kitab Osman ibn-i Mehmed nâm kimesneye Hâkim-i Muvakki'-i Sadr-ı Kitâb Tûba-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri Hazretleri sagiretan-ı mezbûretanın vakt-i rüşd ve sadatlarına değin tesviye-i umurlarına vasi nasb ve ta'yîn idub ol dahî ber-vech-i muharrer vesayet-i mezkûrı kabul eyledikten sonra vasi-i merkûm talebiyle sagiretan-ı mezbûretan Nüfus ve Firdevs'den her biri için kadr-ı ma'ruf idüğü ihbar olunan her yevmi yigirmi pareden cem'â kırk para Hâkim-i Mevki'-i ileyh Efendi Hazretleridahi nafaka ve kisve-i baha ve sair levazım-ı zaruriyelerine harç ve sarfa ve lede'l-hace-i istidâne ve inde'z-zıkr sagiretan-ı mezbûretanın mal-ı mevruslarına rücu'â vasi-i merkûm Osman'a izin virilmeğın mâvaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fi'l-yevmü'lferd min şehr-i zi'lka'detü's-şerife sene erba' ve tis'în ve mieteyn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Kâtib-i de'âvî Mehmed Ali Efendi, Urfalı Şakir Efendi, ve Muhzırbaşı İzzet Ağa

Belge No:77

Cevizlice mahallesinden ve meşhur ailelerden Mevlevihane-i Şerife'ye evladiyet üzere Şeyh ve münevver olan Şeyh İsmail Efendi ibn-i Feyzullah Efendi'nin, Mevlevihane vakfının mallarının icar anlaşmazlığı için Teb'a-yı Osmanîden ve demirci esnafından Ebuç bin Kara'yı dâvâ etmesi ve her sene için yüzzer kuruş icar hakkını talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Cevizlice Mahallesi sakinlerinden ve medine-i mezbûre hanedanından olub medine-i mezbûre ve mahalle-i mezbûrede vaki' müstefeni ani'l-tahrir ve'l-beyan Mevlevihane-i Şerîfe'nin evkaf-ı ma'lumesinin evladiyet ve meşruhiyet üzere bâberât-ı âlişan Şeyh ve münevver bulunan reşadetlu Şeyh el-hac İsmail Efendi ibn-i Feyzullah Efendi tarafından zikr-i ati husus da'vaya vekil-i sicil-i şer'isi biraderi bâ'isü'l-i'lâm Mehmed Efendi ibn-i mûmâ-ileyh Feyzullah Efendi medine-i mezbûre Hükümet-i Seniyye Dairesinde meclis de'âvi odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-takdîm havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer medine-i mezbûre mahallâtından Eblehan Mahallesi ahâlisinden ve Devlet-i Aliyye-i Osmânîden ve demirci esnafından Ebuç bin Kara muvâcehesinde Tapu kâtibi fütüvvetlu Mehmed Hakkı Efendi hâzır olduğu halde bi'l-ve kale idde'âsında medine-i mezbûrede vaki' arasa demekle meşhur Çarşı Caddesi üzerinde vüsuk-ı mezkûr civarında Sabancı Bazarı nâm mahalde kâin tarafları ba'zen mu'allim mûmâ-ileyh dükkânı ve ba'zen Sabuncu oğlu Kiyoruk ve Karaoğlan oğlu Ağya dükkânları ve tarik-i âmm ve Mevlevihane vakfı bostan ile mahdûd ve mümtaz işbu Ebuça'nın vaz'ı-yed eylediği bir bâb demirci dükkânının arsası mahall-i mezkûrde bulunan dekakin-i saire-i ma'lume arsaları misüllü Mevlevihane-i mezbûrenin evkafından ve vakfiye-i ma'mûl bahasında muharrer sudûr-ı dâhilinde olub evkaf idaresi ceridesinde ve emlak-ı yoklama defterinde dahî muharrer ve mukayyid bulunub arsa-yı mezkûreyi kadime Mevlevihane-i mezbûre şeyh ve mütevellileri tarafından vakfiyet üzere tasarruf olunub dükkân-ı mezkûrun binasına malik ve mutasarrıf olanlardan arsa-i mezkûrenin hakr ve icare-i zimmeti olmak üzere sene-be-sene beş gurus canib-i vakf-ı mezbûre alınub ve bina sahibleri dahî ol vechile meblağ-ı mezbûr eda idegelub dükkân-ı mahdûd-ı mezkûrun arsasına min kadimü'z-zaman ale'l-ahir ber-vech-i meşruh hakr ve icâre-i zemin alarak mütevellidan-ı sâbıkun ve hâlâ Şeyh ve müteveli olan müvekkilem mûmâ-ileyh vakfiyet üzere mutasarrıf olmuş ve el-hâletü hâzihi dükkân-ı mezkûrun binasına yigirmi senedir şirâ malik ve mutasarrıf olan ve dükkân-ı mezkûre vaz'ü'l-yed bulunan işbu Ebuç dahî dükkân-ı mezkûrun arsası Mevlevihane-i mezbûrenin vakfı olduğunu ikrar ve i'tiraf iderek tarih-i şer'isinden beru sene-be-sene arsa-i mezkûrenin hakr ve icâre-i zemini olmak üzere beş gurus müvekkilem mûmâ-ileyhe viregelmiş iken iki seneden beru meblağ-ı mezbûrı virmediği ve dükkân-ı mezkûr ve rakkam-ı mezkûrde vaki' dekakin-i saire çend seneden beru mevki' ve arsası i'tibariyle beyne'n-nas

mu'teber arsalarıyla beraber senevî bedel-i icâreleri üçer yüz guruş ve daha ziyade ider ve dükkân-ı mezkûr arsasının halen ani'l-beyan

Numero:46

üçer misli yüz guruş değer olup bu suretle arsa-yı mezkûrenin canib-i vakfa virilegelen hakr ve icare-i zemini üçer mislinden pek dîn ve gabs ve fâhiş ile nâkıs olduğu cihetle vakfa muzır ve gayr-i câiz olmağla arsa-yı mezkûrenin hakr ve icâresini üçer misli olan yüz guruşa eblağ ve ekmaliyed merkûm Ebuç'dan ahz ve istimali ve müvekkilem mûmâ-ileyh tarafına eda ve irsal husus-ı merkûme tenbih olunması ve edasından imtina' eylediği halde icâb-ı şer'isinin icra buyurulması bi'vekale matlubumdur didikde gıbbe's-sual merkûm Ebuç cevabında dükkân-ı mahdûdu-ı mezkûr vaz'ı-yedini ikrar ancak dükkân-ı mezkûr bundan yigirmi sene akdem gaib-i ani'l-meclis Boyacı Karaoğlan oğlu nâm kimesneden iki bin otuz guruşa iştira idub tarih-i mezbûrdan беру dükkân-ı mezkûre ber-vech-i mülkiyet mutasarrıf olduğunu ve dükkân-ı mezkûrun civarında bulunan Mevlevihane-i mezbûrenin karzını ... itmek üzere her sene ba'zen beş be ba'zen üç guruş müteveli-i mûmâ-ileyhe edâ vü teslim eylediğini beyan ile dükkân-ı mezkûrun arsası Mevlevihane-i vakıf olduğunu ve vakıfdır deyu ikrar iderek arsa-i mezbûrenin hakr ve icare-i zemini olmak üzere meblağ-ı mezbûr müteveli-i mûmâ-ileyhe virdiğini ve arsa-i mezbûrenin üçer misli yüz guruş değer idüğünü inkâr eyledikde suret-i murakkımları fetvâ-yı şerife lede'l-havale dükkân-ı mezkûrun arsası Mevlevihane-i mezbûrenin vakf-ı dahilinden olmak üzere binasına mülkiyet ve arsasına vakfiyet üzere kadimen tasarruf olunageldiğini ve merkûm Ebuç'un dahî iki seneye gelinceye kadar dükkân-ı mezkûrun arsası Mevlevihane-i vakf-ı seniyyesine arsa-yı mezbûru beş guruş hakr ve icare-i zemini bedeli deyu müteveli-i mûmâ-ileyhe virdiğini ve merkûmun ber-vech-i muharrer ikrar ve i'tirâfı ve arsa-yı mezbûrenin ani'l-binâ üçer misli yüz guruş değer olduğunu ve ol müteveli-i mûmâ-ileyhe isbat iderek arsa-i mezbûrın vakfiyetini üçer misli sabit olup merkûm Ebuç'un arsa-yı mezbûru mülkümdür deyu idde'âsı olmaz ve üçer mislinin ikmal ve edası lazım gelur deyu virilan cevap-ı şer'iyeye ve fetava-yı samediyeden...üçer misli...fetava-yı şer'iyeden (silik) sual-i şerife irad buyurulduğına binaen vekil-i müdde'î-i mûmâ-ileyh Şeyh Mehmed Efendi'nin müdde'â-yı meşruhasına mutabık beyyine taleb olundukda Samancı Yusuf Ağa bin Mehmed ve Bekir bin Mamo ve Derviş bin Hüseyin ve Hasan bin Mehmed ve Burhaneddin bin Ali nâm kimesneler li-ecli's-şehadet meclis-i şer'ide hazıran olup

aşiran li-istişhad fi'l-hakika dükkân-ı mahdûd-ı mezkûrun arsası Mevlevihane-i mezbûre evkafı dâhilinde olub arsa-yı mezbûreye kadimen vakfiyet üzere tasarruf olunub dükkân-ı mezkûrun binasına malik ve mutasarrıf olanlar arsa-yı mezkûrenin hakr ve icare-i zemini olmak üzere sene be-sene beş gurus vakf-ı mezbûr mütevellilerine viregelub işbu Ebuç dahî bundan iki sene akdem gelinceye değin dükkân-ı mahdûd-ı mezkûrun arsası Mevlevihane-i mezbûre vakfidır deyu ikrar ve i'tirâf iderek ve arsa-yı mezbûrenin icare-i zemini diyerek sene be-sene beş gurus müteveli-i mûmâ-ileyhe eda ve îfa eylediğine ve el-hâletü hâzihi arsa-yı mezkûrenin ... ani'l-beka senevî üçer misli yüz gurus değer olduğına bizler Allah için şahidleriz ve şehadet ideruz deyu her biri da'vâya mutabık şehadet-i şer'îye eylediklerinden bir-muktezâ-yı irade-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensub oldukları mahallerinden Hacı Ramazan bin İbrahim ve Mehmed bin Mustafa ve Ömer bin Mustafa ve Abdulkadir bin Mehmed nâm kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri mucebiyle dükkân-ı mahdûd-ı mezkûrun arsasının ber-vech-i muharrer vakfiyetle ve el-hâletü hâzihi senevî arsa-yı mezbûrenin üçer misli yüz gurus olduğına ba'de'l-hükümü'l-şer'îye üçer misli olan yüz gurus sene be-sene müteveli-i mûmâ-ileyh Şeyh el-hac İsmail Efendi'ye eda ve teslimine merkûm Ebuç'a tenbih-i şer'î olındığını tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 9 Zi'l-ka'de Sene 1294

Numero:47-a

Belge No:78

Tarla-yı Atik mahallesinden ve Teb'a-yı Osmanîden Papaz oğlu Manik'in İbn-i Eyüb mahallesinden iken vefat eden Avadis bin Esder'in oğlundan babasının borcu olan 360 kuruş alacağını taleb etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Tarla-yı Atik Mahallesi sakinlerinden ve Teb'a-yı Osmânîden bâ'isü'l-i'lâm Papazoğlu Manik bin Esdorin nâm kimesne medine-i mezbûre de'âvî meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-takdim havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer medine-i mezbûre mahallâtından İbn-i Eyub Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Polar Avadis bin Esder bin Devlet'in sulbî kebîr oğlu ve müteveffa-yı merkûmun tereke-i vafîyesine bi'l-verase vaz'ı-yedi mütehakkik olan Mosis'in merkûm

Avadis muvâcehesinde işbu merkûm Mosis'in babası merkûm zimmetinde efrenci İblik bahasından üç yüz altmış gurus vacibü'l-eda alacak hakkım olub meblağ-ı mezbûr kable'l-eda ve'l-ifâ vefât idub tereke-i vâfiyesine işbu oğlu merkûm Mosis vaz'ü'l-yed olmağın hâlâ meblağ-ı mezbûr tereke-i vâfiyesinden olmak üzere tarafıma edâ vü teslime tenbih-i şer'î buyurulmak matlubumdur deyu ba'de'd-da'vâ ve's-sual merkûm Mosis cevabında babası müteveffa-yı merkûmun tereke-i vâfiyesine vaz'ü'l-yedini ikrar ve i'tiraf lakin müdde'î-i merkûmun mâ-adâsını külliye inkâr idecek müdde'î-i merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını husus-ı mezbûre ârifan ve her biri ber muktezâ-i irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zir-i mestureye vaz'ı-mühr ve imza iden Avadis bin Arakil ve Nikus ibn-i Edım ve Ağya bin Edvar nâm kimesnelerden evvelâ sırran ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idukleri ihbâr olunan Varta bin Arakil ve Kazgancıyan Sersiz bin Serkis nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î şerifi âli ba'de'l isbât ve'l-hükm ve'l-hilâf mucebiyle meblağ-ı mezbûr üç yüz altmış gurus müteveffa-yı merkûmun tereke-i vâfiyesinden olmak üzere müdde'î-i merkûm Manik'e edâ vü teslime müdde'î-i aleyh merkûm Mosis'e tenbih olındığı huzûr-ı âlilerine i'lâm olındı.

Fî 14 Zi'l-ka'de Sene 1294

Belge No:79

Kurb-ı Kozanlı mahallesinden Mehmed'in kızı Havva'nın kocasının kendisini terk edip başka diyara gitmesi üzerine iki çocuğu için kayınpederinden nafaka taleb etmesi.

Haleb Vilâyet-i Celflesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Kurb-ı Kozanlı Mahallesi sakinlerinden işbu bâ'isetü'l-vesika Havva bint-i Mehmed nâm Hâtun meclis-i şer'î şerifte Mehmed bin Veli mahzarında takrir-i kelâm ve ta'bir-i kelâm idub ben merkûm Mehmed'in sulbî oğlu Ukkâş'ın zevce-i medhul-ı bihâsı ve işbu sabr-ı terbiyemde olan Mehmed ve Mustafa nâm sagirler mezbûr Ukkâş'ın firaşından hâsıl ve benden mütevellid oğulları olub mezbûr Ukkâş tarih-i hüccetden on dört mah mukaddem beni ve sagîr-i merkûmanı bilâ-nafaka ve'l-infaku'l-şer'î terk ve diyar-ı ahire gidub gaib olduğu ecelden nafakaya muhtac olmamız ile zevcim gaib-i merkûmun babası işbu mezbûr Mehmed üzerine kadr-i kifaye kıbel-i şer'iden meblağ farz ve takdir olunmak matlubumdur didikde gıbbe't-tasdik Hâkim-i Mevki'-i Sadr-ı Kitâb Tubâ-lehu Hüsn-i Meâb Efendi

Hazretleri dahî mezbûre Havva Hâtun ile sagîr oğulları merkûmanın nafakaları içün merkûm Mehmed'in üzerine işbu tarih-i hüccetden i'tibaren beher yevm altmış para nafaka ve kisve-i baha farz ve takdir buyurub meblağ-ı mefrûz-ı mezkûrî kendine ve sagiran-ı merkûmanın nafaka ve kisve-i baha ve sair levazım-ı zarûriyesine harç ve sarf ve lede'l-hace-i istidaneye ve inde'z-zikr merkûm Mehmed üzerine rücu'a mezbûre Havva Hâtun izin virilmeğin mâvaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fî 14 Zi'l-ka'de Sene 1294

Şuhudü'l-hâl:

()

Numero:47-b

Belge No:80

Cabi mahallesinden Payamcı oğlu Memik'in, kaybolan eşeğini Sivas Vilayetine bağlı Darende kazasının Benekbaş köyünden Hasan bin Hanifi'den talep etmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Câbî Mahallesi ahalisinden bâ'isü'l-i'lâm Payamcı oğlu Memik bin Mustafa nâm kimesne medine-i mezbûre de'âvî meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-takdim havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer Sivas Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Darende Kazâsı kurasından Benekbaş Karyesi ahalisinden Hasan bin Hanifi muvâcehesinde işbu merkûm Hasan'ın yedinde olub Hükümet-i Seniyye Konağı havlusunda mu'âyene olunan bir re's boz renkli erkek merkeb şirâ yedimde malım iken tarihten bir sene mukaddem yedimden serika ve zâyi' olub el-hâletü hâzihi merkûmun yedinde bulmamla bi'l-istihkak hâlâ talebi derim deyu ba'de'd-da'vâ ve's-suâl ol dahî cevabında merkeb-i mezkûrî tarihten altı mah akdem Ayntab bazarında ismini bilmediğim bir kürtden yüz doksan guruşa iştira itdim müdde'î-i merkûmun ber-vech-i muharrer müdde'âsı vechile malı olduğunu bilmem deyu inkâr itmekle müdde'î-i merkûm Memik'den müdde'â-yı meşruhasına mutabık beyyine talep olundukda husus-ı mezkûre arifan ve her biri ber muktezâ-yı irade-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensub oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'ı-mühr ve imzâ iden mazbûtü'l-esami kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan mahalle-i mezbûre ahâlisinden Mehmed bin Hacı Mehmed ve Osman bin Hasan nâm

kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber-nehc-i şer'î şerif-i âli ba'de'l-isbât ve'l-hilaf ve'l-hükm mucebiyle merkebi mevsuf-ı mezkûr müdde'î-i merkûm Memike def' ve teslime müdde'î-i aleyh merkûm Hasan'a tenbih olunduğı bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lam olundu.

Fî 15 Zî'l-ka'de Sene 1294

Belge No:81

Kayıs karyesinden Ali Bekmez ve kadınının vakfının nısf-ı hissesine mutasarrıf olan Hafize bint-i Mehmed'in, İbn-i Eyüb mahallesinden ve Teb'a-yı Osmanîden Avadis bin Esder'in oğlu Devlet'ten vakıf arazisinin icar bedeli olan iki yüz altı kuruş alacağını talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Kayıs Karyesi sakinelerinden olub Nezaret-i Evkaf-ı Hümayun-ı Mülûkaneye mülhak evkafdan Medine-i Ayntab'da kâin fudulesi evlad-ı meşruha Bekmez oğlu demekle ma'ruf Ali Bekmez ve kadınının nısf-ı hissesine mutasarrıfe ma'rifetü'z-zat Hafize bint-i Mehmed nâm Hâtun medine-i mezbûre de'âvî meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-takdim havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer medine-i mezbûre mahallâtından İbn-i Eyub Mahallesi Sakinlerinden ve Teb'â-yı Osmânîden iken bundan akdem fevt olan Polar Avadis bin Esder bin Devlet'in oğlu ve tereke-i vâfiyesine vaz'ü'l-yedi beyne-i âdile ile sabit ve mütehakkik olan Devlet muvacehesinde mutasarrıfesi olduğım vakfın dâhilinde ve... kenarında vaki' ma'lumetü'l-hudut ve'l-etraf yüz para i'tibar olunur bir kıt 'a sebzevât bostanının tamamını geçen doksan iki senesi ramazan-ı şerif ibtidasından doksan dört senesi şa'bân-ı şerif ayına değin iki senelik beş yüz guruşa müteveffâ-yı merkûm Polar Avadis'e icâre-i sahih-i şer'îye ile ve icâr ve...eyledim merkûm dahî ber-minval-i muharrer isticar ve kabul ile bedel-i icârdan iki yüz altı gurusunu nakden bana edâ vü teslim idub gayr-i ez teslimat-ı sıhha'l-baki iki yüz altı kuruş alacak bâki hakkımı kable'l-eda ve'l-ifâ vafat idub tereke-i vâfiyesine oğlu işbu merkûm Devlet vaz'ü'l-yed olmağın hâlâ meblağ-ı mezkûr tereke-i vâfiyesinden tarafıma eda ve teslimi matlûbumdur didikde merkûm Devlet cevabında husus-ı mezkûr minval-i muharrer üzere olduğımı ikrar ve i'tirâf idub ancak babam müteveffâ-yı merkûm kable'l-vefât hâl-i hayatında bedel-i icârı olan meblağ-ı mezkûr beş yüz guruşu tamamen ve kâmilan müdde'îye-i mezbûreye edâ vü teslim itmişdir deyu def'i meşruhatı ba'de'l-imhal

ve'l-istimhal ityan-ı beyyineden izhar-ı aczle müdde'îye-i mezbûreye temlike taleb olmadığına binâen mucebince meblağ-ı mezbûr iki yüz altı guruş babası müteveffâ-yı merkûmun terekesinden müdde'î-yei mezbûre Hafize Hâtun hâlâ edâ vü teslime müdde'î-i aleyh merkûm Devlet'e tenbih olunduğı huzûr-ı âlilerine arz ve i'lam olundu.

Fî 19 Zi'l-ka'de Sene 1294

Numero:48

Belge No:82

Harar karyesinden Nahsen Kahya'nın, kaybolan eşeğini Bab Kazası'na bağı Ebu Kırk köyünden Merzuk bin Hüseyin'den talep etmesi üzerine dâvâsına delil getirememesiyle dâvâdan men edilmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb kurasından Harar Karyesi ahâlisinden Nahsen Kâhya bin Abdullah nâm kimesne medine-i mezbûre de'âvi meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-takdîm havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer Bâb Kazâsı kurasından Ebu Kırk Karyesi ahâlisinden Merzuk bin Hüseyin muvâcehesinde işbu merkûm Merzuk yedinde olup mu'âyene olunan boz renkli kancık dört yaşında bir re's merkeb yedimde nutaca malım iken tarihten üç mah akdem yedimden serika ve zâyi' olup el-hâletü hâzihi merkûmun yedinde bulmamla bi'l-istihkak taleb iderim didikde ol dahî cevabında merkeb-i mezkûr kendi merkebiden doğma beş yaşında nutaca malım olmağla bi-hakkın vaz'ı-yed iderim demekle zikr olunan merkebin sininde ihtilaf ve kav'ine binâen her biri mazbûtü'l-esami kimesneler ile mu'âyenesine vukuf-ı tamları olan... Ali ve Abdurrahman ve Hüseyin nâm kimesnelere irase olundukda onlar dahî ba'de'n-nazar ve'l-mu'âyene merkeb-i mezkûr elan altı yaşında olduğunu herkesin muvâcehesinde ale't-tariki's-şehade-i hayırlarından zahir ve mütehakkik olup ol-vechile merkeb-i mezkûrun yaşını tarafeynin beyan eyledikleri vakitlerine muhalif olduğundan inde ammete'l-meşayih müdde'î-i mezbûr Nahsen ve müdde'î-i aleyh Merzuk da'vaları şer'ân lağv olmağın mucebiyle müdde'î-i merkûm Nahsen da'vâsı ... olmağla bî-vech-i şer'î merkûm Merzuk'a mu'ârizadan men' olunduğı bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lam olundu.

Fî 18 Zi'l-ka'de Sene 1294

Belge No:83

Kürkçiyân mahallesinden Şiho'nun kızları Zeyneb ve Elife hatunların babalarından kalan Sazgın karyesindeki mallarını satmaları için Hasan bin Şiho'yu vekil ta'yîn etmeleri.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Aynâtâb mahallâtından Kürkciyan Mahallesi sakinelerinden ma'rifetü'z-zat Zeyneb ve Elife bint-i Şiho nâm hatunlara babalarından müntakıl Sazgın Karyesi türâbında kâin bir taraftan Hışveci Memik ve bir taraftan Berber Bekir ve bir taraftan Hacı oğlu Mehmed tarlaları ve bir taraftan tarik-i âm ile mahdûd ve mümtaz bir kıt'a on semen bezr alur müskı tarlada ve yine karye-i mezbûre türâbında kâin bir taraftan Ahmed Ağa ve bir taraftan Mehmed Ağa tarlaları ve bir taraftan tarik-i âm ile mahdûd ve mümtaz bir kıt'a sekiz semen bezr alur gayr-i müskı tarlalarda olan beş sehimde birer sehimden ikişer sehim hisseleri ikişer yüz gurus ve altmışar gurusdan cem'ân beş yüz yigirmi gurusâ Abdurrahman bin Mehmed Said'e meclis-idarede ve me'mur huzûrunda nizam-ı vechile ferağ-ı kat'î ile ve ferağ-ı mezkûrî ikrar ve takrire ve bedel-i mezkûrî ahz ve kabza taraflarından işbu bâ'isü'l-i'lâm Hasan bin mezbûr Şiho nâm kimesneyi vekil ve nâib-i menâb nasb ve ta'yîn ol dahî vekâlet-i mezkûreyi kabul eylediğini mazbûtü'l-esami kimesnelerden sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan ihbar olunan Şeyhli Efendi ibn-i Hacı Mehmed Efendi ve Ahmed bin Mehmed nâm kimesneler şehadetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'î âli sabit ve subût-ı vekâletine hükm-i şer'î lahık olduğu tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 19 Zi'l-ka'de Sene 1294

Belge No:84

Ankara Vilayetine bağlı Sungur karyesi ahalisinden olup Antep'in Tarla-yı Atik mahallesinde oturan Hasan bin Mustafa, varisi olduğu Seng-i Tavis mahallesinden Fatıma bint-i Mustafa'nın İmam Hüseyin bin Numan'dan beş yüz gurus mehrini taleb etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

An-asl-ı Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Sungur Karyesi ahâlisinden olup hâlâ Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Aynâtâb mahallâtından Tarla-yı Atik Mahallesinde mutavattın ve bundan akdem Seng-i Tavis Mahallesi sakinelerinden

iken fevt olan Fatıma bint-i Mustafa bin Hüseyin bin Sabri'nin hasıran varis olduğunu idde'â iden işbu bâ'isü'l-i'lâm Hasan bin Hamza bin Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'ide Seng-i Tavi Mahallesi sakinlerinden ve müteveffıye-i mezbûrenin zevc-i tarikesi İmam Hüseyin bin Nu'man muvâcehesinde müteveffıye-i mezbûre Fatıma bint-i Mustafa bin Hüseyin bin Sabri benim babam Müteveffâ Hamza'nın li-ebeveyn kız karındaşı olub babaları ismi Mustafa ve dedeleri ismi Hüseyin ve Hüseyin'in babası Sabri olub ol vechile ben müteveffıye-i mezbûrenin li-ebeveyn er karındaşı Hamza'nın oğlu olub ve terekesinin nısf-ı hissesine hasıran varis ve benden gayr-ı nısfı terekesine müstehak kimesnesi olmayub hâlâ işbu merkûm İmam Hüseyin zimmetinde beş yüz gurus mehr-i müeccel

Numero:49

ve altı gurus kıymetli bir aded meydani çınarı ve yetmiş gurus kıymetli bir aded yelleme kürk ve yüz altı gurus kıymetli bir kat yatak ve yüz gurus kıymetli bir aded kilim ve kırk gurus kıymetli bir aded Acem şalı kuşak metrukatı olub hâlâ meblağ-ı mezbûr beş yüz gurus mehr-i müeccelini kable'l-ahz ve'l-istifa vefât idub terekesinden nısf-ı bi'l farizete's-şer'ıye bana mevrus olmuşiken henüz işbu merkûm İmam Hüseyin Ağa kaffe-i terekesini ahz ve zabt ve zimmetinde mütekarrir ve ma'kud-ı aliye olan beş yüz gurusdan dahî nısfını bana edâ vü teslim itmediğinden sual olunub mucib-i şer'îsi bi'l-icra hisse-i irsiyemi talem iderim deyu ba'de'd-da'vâ ve's-sual merkûm İmam Hüseyin cevabında müteveffıye-i mezbûrenin salifu'z-zikr terekesine vaz'ı-yedini ikrar ve i'tiraf idub lakin müdde'î-i merkûmun ber-vech-i muharrer müdde'â-yı varis olduğunu bilmem deyu inkâr idicek müdde'î-i merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını husus-ı mezkûre ârifan ve her biri ber muktezâ-i irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zir-i mestureye vaz'ı-mühr ve imza iden Mehmed bin Ali ve Mustafa bin Seyid Ahmed ve Kara Mustafa bin Hüseyin ve Mustafa bin Ahmed nâm kimesnelerden evvelâ sırran ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idukleri ihbâr olunan Salih bin Veli ve Mustafa bin Hüseyin nâm kimesneler li-ecli's-şehade meclis-i şer'de haziran olub esire'l-istişhad fi'l-vaki' işbu müdde'î-i merkûm Hasan'ın babası Hamza müteveffıye-i mezbûrenin li-ebeveyn er karındaşı olub babaları ismi Mustafa ve anaları ismi Kadane dedeleri ismi Hüseyin ve merkûm Hasan'nın babası ismi Sabri ve... reisleri Sungur Karyesi olub ol vechile müdde'î-i merkûm Hasan müteveffıye-i mezbûrenin karındaşı

Hamza'nın sulbi oğlu olup nısf-ı hisse-i terekesine varisi ve terkesine müstehak aher kimesnesi olmadığı ma'lumumuz değildir biz bu hususa bu-veche üzere şahidleriz ve şehadet dahî ideriz deyu her biri eda-yı şehadet-i şer'îye eylediklerinde şehadetleri hayr-ı kabul olmağın mucebiyle müdde'î-i merkûmun verasetine ba'de'l-hükmü'l-şer'î meblağ-ı mezbûr mehr-i müeccel ile eşya-i sairenin kısmını müdde'î-i merkûm Hasan'a edâ vü teslime müdde'î-i aleyh merkûm İmam Hüseyin'e tenbih olındığı bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lâm olındı.

Fî 10 Zî'l-ka'de Sene 1294

Belge No:85

Kaysara mahallesinden Hacı Şerif Ağa'nın kızları Rakkuş ve Emine'nin babalarından kalan Beylerbeyi köyündeki mallarını satmak için ağabeyleri Ahmed Efendi'yi vekil ta'yîn etmeleri.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Kaysara Mahallesi sakinelerinden ma'rîfetü'z-zat Rakkuş ve Emine bint-i Hacı Şerif Ağa nâm hatunlara pederleri mûmâ-ileyhden müntakıl hisselerine ikraz olunan Beglerbegi Karyesi türâbındanâm mahalde vaki' tarafları Hazal oğlu ve Arif oğlu ve su ile mahdûd beş dönüm müskı tarlada olan nısf-ı hisse-i şâyi'âlarını bin dokuz yüz gurus bedel mukabelesinde Bakkal Kara Mehmed bin Ali nâm kimesneye ferağ-ı mu'teber-i kat'île ferağa ve bedel-i mezkûrı ahz ve kabza ve kendulerine teslime ve ferağ-ı mezkûrı ve istifa-yı haklarını nizam-ı vechile meclis-i idarede ve me'muru huzûrunda ikrar ve takrirle sarflarından işbu bâ'isü'l-i'lâm Ahmed Efendi ibn-i mûmâ-ileyh Mehmed Şerif Ağa'ya vekil ve naib-i menab nasb ve ta'yîn eyledikleri ve mûmâ-ileyh dahî vekalet-i mezkûrı kabul eylediğini her biri ber muktezâ-i irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden ve mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden evvelâ sırran ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idukleri ihbâr olunan Mehmed Ağa ibn-i Şerif Ağa ve Molla Mehmed bin Kara Mehmed nâm kimesneler şehadetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde sabit ve sübût-ı vekaletine hükm-i şer'î lâhık olduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olındı.

Fî 21 Zî'l-ka'de Sene 1294

Belge No:86

Tövbe mahallesinden iken vefat eden Fatıma bint-i Mustafa'nın terekesi defteridir.

Bâdî-i Defter-i Kassam Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Tövbe Mahallesi sakinelerinden iken bundan akdem müteveffıye olan Fatıma bint-i Mustafa'nın veraseti zevcî-i nakiha-i gâib-i ani'l-beled Mısdık bin Ahmed ile min-kable'l-ebi ceddesi Hadice bint-i Abdullah ve sadriye-i sagire kızı Fatıma'ya ve li-ebeveyn ümmücesi Mehmed'e münhasıran ve tashih-i mes'ele-i mirasları on iki sehimden olub esham-ı mezkûreden üç sehim zevcî-i gâib-i merkûma ve iki

Numero:50

sehimî cedde-i mezbûreye ve altı sehimî bint-i mezbûreye ve bir sehimî ümm-ü merkûma isabeti inde's-şer'î'l-enver tahkikinden sonra kıbel-i şer'iden sagire-i mezbûrenin tesviye-i umurine Hacı Mehmed bin Mehmed vasi nasb ve ta'yîn olunub ol dahî ber-vech-i muharrer vesayet-i mezkûr kabul eyledikten sonra vasi-i merkûm ve verase-i kibarın taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifei şer'ile tahrir ve beyne'l-verese bi'l-farizete's-şer'îye tevzi' ve taksim olunan müteveffıye-i mezbûrenin terekesi tahrir olan defter-i kassamıdır ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur.

Fî 13 Şa'bân Sene 1294

Cinsi	Miktarı	Guruş
Mahalle-i mezbûrede bir bâb menzil üç rub' hissesi		2000
Çit yüzlü yorgan Yusufda		101
Basma yüzlü Kanlı Hüseyinde		75
Defa basma yüzlü döşek Deli Mehmede	1	7
Çit yüz döşek Sarı Mehmede	1	64,5
Defa çit yüzlü yorgan	1	57
Basma yüzlü minder Cuma Ağada	2	51
Köhne yorgan Sarı Mehmede	1	25
Kapaklı sahan Varis Mehmede	1	20
Sahan Yusufda	3	20,5
Lengeri Vasi Hacı Mehmede	2	14
Kublı tas Varis Mehmede	1	8

Ibrık Vsi Hacı Mehmede	1	11
Cam tas merkurda	1	5,5
Tepsi ve ağızlık Çubukdar Hüseyinde		8
Kazgan ve kapak Yusufda		35,5
Kahve ıbrığı	1	7
Şamdan ve Gülgeni? ‘Am Mehmede		16
Kurade tepsi Yusufda	1	8
Çuka fermene Alide	1	81
Mavi dişmeli entari merkurda		35
Hasa entari Alide	1	11
Cangus entari ‘am Mehmedde	1	16
Şerbet makremesi ve Kâmed gömleği ‘am Mehmedde	4	30
Çit don ve (silik)		5
Meşfe İsmail Ağada	1	13,5
Çit entari Yusufda	3	16,5
Kırmızı çit parçaları vasîde		5
Şalı şalvar	1	13
Çit şalvar ‘am Mehmede		8
Döşek çarşebi Yusufda	1	35,5
Dokuma pişker Cumada	1	8,5
Hind meşfesi acem boğçası ‘am Mehmedde	1,1	26
Parça çit zira ‘ Yusufda	11	35,5
Canfus? ve çenare? Parçaları ‘am Mehmedde		8
Bâke? Fermine Yusufda	1	10,5
Bez ve mebrum parçaları Çanakzâde		50
Defa döşek çarşebi Yusufda	1	4
V^mife? Parçaları ‘am Mehmedde	4	20
Çanak İsmail Ağada	4	9
Şerbet kelebsi ve tepsi Cumada		6
Seccade Cuma Ağa’da	1	20
Bakır tas Cuma’da	1	8,5

Makas vasîde		1
Atîk harar Berber Ahmed'de	2	11,5
Sağır sandık Yusuf'da	1	6
Kebîr sandık 'am Mehmed'de	1	18
Atîk dibcak ve terlik Cuma'da		3
Ayine am Mehmedde	1	11
Köhne kilim parçası Çanakdar Hüseyin'de		3
Ve Şeka kilim Berber Ahmed'de	2	35
Haşır badet? amm Mehmed'de	4	6,5
Çıkrık ve küp amm Mehmed'de	3	7
Hasır amm Mehmed'de		3
Döşek çarşebi	1	5,5
		3429

Minhâ'l-ihracât

Cinsi	Guruş
Mesârif-i meyyit	150
Resm-i kısmet	82
Kaydiye	5
Dellâliye	28,5
Varaka ve pul bahâsı	2

Sahhü'n-nâs li't-taksîm 3161,5

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i zevc-i merkûm	790	5
Hisse-i cedde-i mezbûre	526	30
Hisse-i bint-i mezbûre	1580	10
Hisse-i 'am merkûm Mehmed	263	25

Numero:51

Belge No:87

Konya Vilayetine bağlı Esb Keşan karyesinden İsmail bin Ali'nin, Ormanlı aşiretinden Hasan bin Mustafa'dan alacağı olan bin beş yüz kuruşu talep etmesi.

Konya Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Esb Keşan Karyesi ahalisinden İsmail bin Ali nâm kimesne tarafından zikr ati da'vaya ve lede'l iktiza sulh ve ibraya vekil-i tescil-i şer'îsi bâ'isü'l-i'lâm İbrahim bin Hasan nâm kimesne Medine-i Ayntab de'âvî meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-takdim havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer Ormanlı Aşiretinden Hasan bin Mustafa muvâcehesinde işbu merkûm Hasan bundan çend mah akdem müvekkilem merkûmun malı olan beş aded koyun ve iki aded kilim bir aded perde ve bir aded kutnu entari ve bir aded gümüş kemer ve bir çift altun küpesini cebr ve kerhen yedinden ahz ve kabz ve istihlak idub hâlâ eşya-yı muharre-i mezkûrelerin kıymeti olan bin beş yüz guruş tazmin olunması matlubumdur deyu bi'l-vekale tasaddi eylediğim da'va-yı mezkûrumdan meyanımıza musallihun tavassıtıyla meclis-i akidde makbuzum olan altı yüz guruş mukabelesinde vekale-i merkûm Hasan ile musaliha-i sahih-i şer'îye ile ve sulh ve razı oldum merkûm dahî ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûrı kabul idub ba'de tamamü'l- akd husus-ı mezkûre müteallik âmm-e-i de'âvîden ve kâffe-i iman muhasemattan merkûm Hasan'ın kabulini havi ibra-yı âmm ve kat'î'n-niza' ve iskata hak itdum didikde merkûm Hasan husus-ı mezkûr minval-i muharrer üzere olduğunu bi-temama tay'ân ve kat'iyen ikrar ve i'tiraf eylediği tescil ve huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 28 Zi'l-ka'de Sene 1294

Belge No:88

İbn-i Eyüb mahallesinden ve Teb'a-yı Osmânîden Ohannes bin Abraham ve karındaşları Karabet ve Serkis aralarındaki menzil hissesi ve oturum hakkının belirlenmesi talebi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından İbn-i Eyub Mahallesi ahalisinden ve Teb'â-yı Osmânîden bâ'isü'l-i'lâm Ohannes bin İbrahim nâm kimesne medine-i mezbûre de'âvî meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-takdim havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer mahalle-i mezbûre ahalilerinden karındaşları Karabet ve Serkis muvacehelerinde mahalle-i mezbûrede kâin trarafları Pir-i Destan kenisesi ve Karaviç bin Kirkor ve Köse Mahli haneleri

ve dehliz ile mahdûd bir bâb mülk menzilin tamamı dört sehim i'tibariyle iki sehimî benim ve bir sehimî dahî işbu merkûmanın müştereken mülkümüz olub menzil-i mezkûr kabil-i kısmet olmayub ancak mehayat-ı bi'l-mekân mümkün olub her birimiz iruce bir hanelere sakin olmamız mümkün iken karındaşlarım merkûman beni tasarrufdan men' itmeleriyle sual olunub muceb-i şer'isi bi'l-icra menzil-i mezkûrun mehayat-ı bi'l-mekân olunması matlubumdur deyu ba'de'd da'va ve's-sual merkûman cevabında müdde'î-i mezbûrî kelimat-ı meşruhasında ba'de't-te'dif ale't-tarikü'l-münavile mehayat-ı bi'l-mekân olun didiklerine binâen evvel-i emirde menzil keşif ve mu'âyene olundukda kabil-i kısmet olmadığını ve mehayat-ı bi'l-mekân mümkün olduğu tahkik eylediğine ve münaviyede takdim-i husus zat-ı hâkime müzuz olmağla binâen-aleyh menzil-i mezkûrun fevkani olan kıt'âsında evvelâ merkûman altı mah müddetle sakinler olub ve müdde'î-i merkûm Ohannes tahtani menzilde bir sene sakin olmak üzere akd-i mehayat olunduğu tescil bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 29 Zi'l-ka'de Sene 1294

Belge No:89

Tarla-yı Atik mahallesinden iken vefat eden Hacı Mehmed Ağa'nın kızı Nazife'nin mallarını idare ve her türlü işleri için Mehmed Ağa ibn-i Bektaş Ağa'nın vasi ta'yîn edilmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Tarla-yı Atik Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem vefât iden Hacı Mehmed Ağa ibn-i () nâm kimesnenin sulbiye-i sagire kızı Nazife'nin tesviye-i umurini ve mal-ı mevrusini ahz ve kabz hafıza kıbel-i şer'iden müstakimü'l-etvar bir vasi nasb ve ta'yîn olunmak lazım ve lâbüdd olmağın emanet ile ma'ruf ve istikamet ile mevsuf ve her vechile vesayet-i uhdesinden kâmilen kadir idüğü zeyl-i kitabda muharrerü'l-esami müslimin ihbarlarıyla mütehakkik olan işbu bâ'isü'l-kitab Mehmed Ağa ibn-i Bektaş Ağa nâm kimesneyi Hâkim-i Mevki'-i Sadr-ı Kitâb Tubâ-lehu Hüsn-i Meâb Efendi Hazretleri sagire-i mezbûrenin vakt-i rüşd ve sedâdına değin tesviye-i umurine vasi nasb ve ta'yîn buyurub ol dahî ber-vech-i muharrer vesayet-i mezkûrî kabul ve merasimini kemâ-yenbağî edaya teahhüd ve'n-nizam itmeğın mâvaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fi'l-yevmü'l-sâbi' ve'l-işrin min şehr-i Zi'l-ka'detü'l-şerife sene erba' ve tis'în ve mieteyn ve elf.

Numero:52

Belge No:90

Tarla-yı Atik mahallesinden iken vefat eden Hacı Mehmed Ağa'nın kızı Nazife'nin mallarını idare ve her türlü işleri için vekil ta'yîn edilen Mehmed Ağa ibn-i Bektaş Ağa'nın, Nazife'nin menzil hissesini satabilmesi için izin talebi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Tarla-yı Atik Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Hacı Mehmed bin () sulbiye-i sagire kızı Nazife'nin umurine kibel-i şer'iden bâ-hüccet-i şer'î mansub ve hasbi olan Mehmed Ağa ibn-i Bektaş Ağa nâm kimesne meclis-i şer'î kadim-i lazımlü'l-tevkirede mahalle-i mezbûre ahalisinden işbu râfi'al-kitab Fazıl Ağazâde Mehmed Nuri Beğ Efendi ibn-i () mahzarında ikrar-ı tâm ve takrir-i kelâm idub müteveffâ-yı mezbûrun terekkesinden olub mahalle-i mezbûrede kâin tarafları Hacı Efendi oğlu Ahmed Ağa ve Mazıcızâde İbrahim Efendi ve Mehmed Ali haneleri ve dehliz ve Ateşo oğlu hanesiyle mahdûd ve mümtaz bir bâb hanede(rakam yazılmamış) sehimde (rakam yazılmamış) sehim hissesi olub lakin sagire-i mezbûrenin menzil mezkûrde olan hissesinden gayr-i isim mal otlak olunur nesnesi olmayub nafaka ve kisve-i bahaya eşeddi ihtiyacı olduğundan mâ-adâ menzil-i mezbûr müşrif-i harab ve mail-i turab olub imaret ve hürmetine sagire-i mezbûrenin malı olmayub ve gallesi meunetine kifayet itmeyub te'hir olunur ise bi'l-kelime münhadim olub sagire-i mezbûreye kadr-i küll olman mukarrer olmağla hisse-i mezbûresinin bey' olunması min kale'l-vücuha hakkında enfâ' olduğu cihetle bundan akdem menzil-i mezkûrde olan hissesinin bey' için kibel-i şer'iden bana izin-i şer'î virildiğine binâen hisse-i mezkûresi münadi vasıtasıyla müddet-i müzayede sevk-i sultanide ve mecmu'an-nas olan mahallerde nida ve bey'e arz olundukda rağbet-i nas inkita'ında () guraşa mûmâ-ileyh Mehmed Nuri Beğ Efendi üzerinde karar ve ziyade ile taleb-i ahire dahî zuhur itmeyub ve meblağ-ı mezbûr dahî hisse-i mezkûresinin el-yevm semeni misli olduğu dahî zeyl-i kitabda muharrerü'l-esami kimesnelerin ihbarlarıyla mütehakkik olmağın vesayetim hasebiyle menzil-i mezkûrde olan hisse-i mezkûresi nizam-ı vechile meclis-i idare-i Kazâ ve me'muri huzûrunda müşteri-i mûmâ-ileyh bey' ve teslime izin-i şer'î virilmek matlubumdur didikde vasi-i merkûmun takrirleri vak'â

mutabık olduğu ecelden vasi-i merkûm Mehmed Ağa'ya izin virildiği mâvaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fi'l-yevmü'l sabi' ve'l-işrin min şehr-i Zi'l-ka'detü's-şerife sene erba' ve tis'in ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

()

Belge No:91

Harar karyesinden Nahsen Kâhya'nın kaybolan eşeğini, Kozluca karyesinden İsmail bin Tahir'den talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb kurasından Harar Karyesi ahalisinden işbu bâ'isü'l-i'lâm Nahsen Kâhya bin Sav nâm kimesne Medine-i mezbûre de'âvî meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-takdim havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer yine medine-i mezbûre kurasından Kozluca Karyesi ahalisinden İsmail bin Tahir muvâcehesinde merkûm İsmail yedinde olub Hükümet-i Seniyye Konağı havlusunda mu'âyene olunan boz renkli bir re's kancık merkeb kendi malım olan merkebden doğma nutaca malım iken tarihten üç mah akdem yedimden serika ve zâyi' olub el-hâletü hâzihi merkûmun yedinde bulmamla bi'l-istihkak hâlâ talebi derim deyu ba'de'd-da'vâ ve's-sual ol dahî cevabında merkeb-i mezkûr tarihten üç mah on beş gün akdem Kilis'de Arab Mehmed nâm kimesneden yüz kırk yedi buçuk guraşa iştira itdim müdde'î-i merkûmun ber-vech-i muharrer malı olduğunu bilmem deyu inkâr idicek müdde'î-i merkûm Nahsen Kâhya müdde'âsını her biri ber muktezâ-i irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden mazbutü'l-esâmi kimesnelerden evvelâ sırran ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idukleri ihbâr olunan karye-i mezbûre ahalilerinden Şeyho bin Ahmed ve Molla Ali bin Şeyhli nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber-nehc-i şer'î şerifî âli ba'de'l isbât ve'l-hükm ve'l-hilâf mucebiyle merkeb-i mevsuf-ı mezkûr müdde'î-i merkûm Nahsen Kâhya'ya def' ve teslime müdde'î-i aleyh merkûm İsmail'e tenbih olındığı tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine i'lâm olındı.

Fî 29 Zi'l-ka'de Sene 1294

Numero:55

Belge No:92

Yalnızhane mahallesinden iken vefat eden Muhtar oğlu Mustafa'nın terekesi defteridir.

Bâdî-i Defter-i Kassam Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Yalnızhane Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Muhtar oğlu Mustafa bin Hacı Mehmed'in veraseti zevce-i menkûhe-i metrukeleri Ayşe bint-i Mehmed ve Hadice bint-i İbrahim Halil ve mezbûre Ayşe'den mütevellidat kebire kızları Hadice ve Ayşe ve Fatıma ve Zeyneb ve Zeyneb'den mütevellid sulbî sagîr oğlu Mustafa'ya inhisarı şer'ân zahir ve âşikâr olduktan sonra ve sagire-i mezbûranın tesviye-i umurlarına kıbel-i şer'iden validesi mezbûre Hadice Hâtun vasi nasb ve ta'yîn olunub ol dahî ber-vech-i muharrer vesayet-i mezbûreyi kabul eylediği ve teshih-i mes'ele-i mirasları sekiz sehimden olub esham-ı mezkûreden üçer sehimden altı sehim zevcetan-ı mezbûretana ve yedişer sehimden yigirmi sekiz sehim binat-ı mezbûretana ve on dört sehim ibn-i merkûme isabeti inde'ş-şer'i'l-enver tahkikinde sonra vesayet-i mezbûrun taleb ve ma'rifeti ve ma'rifei şer'ile tahrir ve terkim ve beyne'l-verese-i tevzî' ve taksim olunan müteveffâ-yı merkûmun tereke-i defteridir ki ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur.

Fî 2 Zî'l-hicce Sene 1294

Cinsi	Miktarı	Guruş
Menzil der mahalle-i mezbûre		5000
Eblehanda kasab dükkânı	1	1000
Mahall-i mezkûrda abacı dükkânı	1	600
Batalhöyükde karalık bağ	1	400
İbrahimli turabında ziyaretde karalık bağ		250
Kargasekmezde bağ	1	200
Rişeklîde bağ		500
Kilise sokakda bağ		300
Kilim	1	50
...	1	30
Tabanca		15
Tüfenk	1	6
Yatak kat		150
Tennur yorgan	2	90

Mindal	1	20
		9430

Minhâ'l-ihracât

Cinsi	Guruş
Techîz tekfîn	300
Zevce-i mezbûre ... mehr-i muahhar-ı müsbit bâ-i'lâm-ı şer'î	750
Diğer zevce-i mezbûre Hadicenin mehr-i muahhar-ı müsbit bâ-i'lâm	750
Resm-i kısmet	190,75
Kaydiye	14
Varaka-i bahâ	4
Dellâliye-i muhallefât	23
	2031,75

Sahhü'n-nâs li't-taksîm 7398

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i zevc-i mezbûre Aişe	462	...
Hisse-i zevc-i mezbûre Hadice	462	...
Hisse-i bint-i-i mezbûre Hadice	1079	
Hisse-i bint-i mezbûre Aişe	1079	
Hisse-i bint-i mezbûre Fatıma	1079	
Hisse-i bint-i mezbûre Zeyneb	1079	
Hisse-i ibn-i merkûm Mustafa	2158	

Verese-i merkûmelerden her biri asâlete ve vesâyete hisselerini tamâmen ve kâmilten ahz ve istifâ-yı hak itdikleri işbu mahalle şerh ve temhîr olundu.

Numero:56

Belge No:93

Haymenişin Savcılı aşiretinden Abdullah bin Yusuf'un, kaybolan devesini Urfa sancağına tabi Suruç kazasının köylerinden Alişar karyesi ahalisinden Molla Eyüb'ün oğlu Arab Remo'dan talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celflesi dâhilinde Medine-i Ayntâb civarında Haymenişîn Savcılı Aşiretinden Abdullah bin Yusuf nâm kimesne medine-i mezbûre de'âvî meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-takdim havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer Urfa Sancağı'na tâbi' Suruc Kazâsı kurasından Alişar Karyesi ahalisinden işbu bâ'isü'l-i'lâm Arab Remo bin Molla Eyub muvâcehesinde işbu merkûmun yedinde olub Hükümet-i Seniyye Konağı havlusunda mu'âyene olunan bir re's boz renkli maya deve yedimde şirâ malım iken tarihten on dört sene akdem yedimden serika ve zâyî' olub el-hâletü hâzihi merkûmun yedinde bulmamla bi'l-istihkak hâlâ talebi derim deyu ba'de'd-da'vâ ve's-sual ol dahî cevabında deve-i mevsuf-ı mezkûr gaib-i ani'l-meclis Ali Çölbeki oğlu Abdulkadir Ağa'nın kendi malı olan devesinden doğan nutaca malı olub mezkûr deve kendi malı olan bir re's erkek tay ala tarikül...ıştira eyledim ol vechile müdde'îye olan deve-i mevsuf-ı mezkûr benim bayiam Abdulkadir Ağa'nın nutaca malın iken nutaca malı olmağın bi-hakkın vaz'ı-yed iderim müdde'î-i merkûmun ber-vech-i muharrer malı olduğunu bilmem deyu def'â tasaddi ve def'-i meşruhatı husus-ı mezkûre ârifan ve her biri ber-muktezâ-i irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları aşiret ahalisinden Şeyh Mindal bin Hüseyin ve Osman bin Hamid ve Mehmed bin Mustafa nâm kimesnelerden evvelâ sırran ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idukleri ihbâr olunan Ramazan bin Mehmed ve Mahmud bin Hüseyin nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber-nehc-i şer'î şerif-i âli isbât itmeğın mucebince müdde'î-i merkûm Abdullah da'va-yı mezkûresiyle müdde'î-i aleyh merkûm Arab Remo mu'ârazadan men' olundığını tescil ve huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 4 Zi'l-hicce Sene 1294

Belge No:94

Kurb-ı Bostancı mahallesinden Kul Yusuf oğlu Mehmed'in Çaykuyu karyesindeki hissesini ortağının izniyle beş yüz kuruşa zevcesi Uncu Hacı Ali oğlu Ahmed'in kızı Seniyye Hatun'a satması için Mustafa Ağa'yı vekil ta'yîn etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celflesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Kurb-ı Bostancı Mahallesi sakinlerinden Kul Yusuf oğlu Mehmed nâm kimesnenin zeyr-i tasrifinde mülk-i âdilesi olan medine-i mezbûreye tâbi' Çaykuyu Karyesi türâbında kâin

tarafları Hacı Havi oğlu Garib Mehmed ve Ferid oğlu Ali tarlaları ve cebel ile mahdûd ve mümtaz tahminen on altı... bezr alur bir kıt'â gayr-i müsıkı tarlada olan nısf-ı hisse-i şayi'âsını şeriki izniyle beş yüz gurus bedel tesmiyesiyle ferağ-ı mu'teber-i kat'ıyle zevcesi Uncu Hacı Ali Oğlu Ahmed'in kerimesi Seniyye Hâtun'a ferağ ve teslime ve ferağ-ı mezkûr bedel-i merkûmu ahz ve kabz eylediğini meclis-i idarede ve me'murı huzûrunda ikrar ve takrire tarafından işbu bâ'isü'l-i'lâm Mustafa Ağa bin Hacı Mehmed nâm kimesneyi vekâlet-i mutlaka-i sahih-i şer'ıye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yîn eylediğini ol dahî vekâlet-i mezkûreyi kabul eylediğini ve her biri ber muktezâ-i irâde-i seniyye mensub oldukları mahallerinden ve mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden evvelâ sırran ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idukleri ihbâr olunan Elbeyli oğlu Emin bin Haco ve Mustafa bin Kara Mehmed nâm kimesneler şهادetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde sabit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 5 Zi'l-hicce Sene 1294

Belge No:95

Kayacık mahallesinden ve Teb'a-yı Osmanîden Esteban'ın, doksan yaşını geçmesi, aciz ve kütürüm olması nedeniyle işlerini görüp mallarını korumak için torunu Melkon veledi Nersis'in vasi ta'yîn edilmesi ve nenesi için malından nafaka sarf edebilmesi için izin talebi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Aynâtâb mahallâtından Kayacık Mahallesi ahalisinden ve Teb'â-yı Osmânîden Esteban veledi () nâm kimesne doksan yaşını mütecaviz sin ve ihtiyar ve ma'tuh olub bizata umurini rû'yet ve emvalini hıfz ve hırsat itmekle ademü'l-iktidar ve velisi dahî olmağla ma'tuh-ı mezkûrun emvalatı hıfz ve hırsat ve umur-ı lazimesini rû'yet için bir vasi nasb ve ta'yîn olunması lazım ve mühim olmağla ma'tuh-ı mezkûrun sulbiye-i kebîre kızı () oğlu işbu bâ'isü'l-kitab Melkon veledi Nersis nâm kimesne her vechile mu'temed ve umur-ı vesayeti rû'yete kadir idüğü zeylinde muharrerü'l-esami kimesnelerin meclis-i şer'ide haber vormeleriyle zahir ve nümeyan olmağın ol vechile

Numero:57

ma'tuh-ı mezbûrun emvâlini hıfza ve hırsat ve sair umur-ı lâzimesini tesviye ve rû'yete merkûm Melkon'ü kibel-i şer'iden vasi nasb ve ta'yîn olundukda ol dahî ber-vech-i muharrer vesayet-i mezkûr kabul ve hizmet-i lâzimesini kemâ-yenbağî

edaya müteahhid ve mültezim olduktan sonra vasi-i merkûm meclis-i şer'ide takrir-i kelâm idub vasisi olduğım ma'tuh-ı mezbûr nafakaya ve kisve-i bahaya ihtiyaç ile muhtaç olmağla kıbel-i şer'iden kadr-i kifaye meblağ farz ve takdir ve takdir olunmak bi'l-vesayete matlubumdur didikde vasi-i mezbûrun takrir-i vak'â mutabık ve zikr-i ati meblağ kadar ma'rûf olduğu zeyl-i vesikada muharrerü'l-esami kimesneler ihbarlarıyla lede's-şer'il-enver mütehakkik olmağın Hâkim-i Muvakki'-i Sadr-ı Kitâb Tûba-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri dahî işbu tarih-i zabt-ı i'tibariyle ma'tuh-ı mezbûr malından beher yevm altmış para nafaka farz ve takdir buyurub meblağ-ı mefrûz-ı mezkûr külli yevm ma'tuh-ı mezbûrun nafaka ve kisve-i baha ve sair levazım-ı zarûriyesine harç ve sarfa ve lede'l-hace-i istidane ve inde'z-zikr malına rucü'â vasi-i merkûm Melkon'e izin virmeğın mâvaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fî 5 Zi'l-hicce Sene 1294

Şuhûdü'l-hâl:

Kirkor veledi Artin, Melkon veledi Artin ve Artin veledi Serkis ve Kırveci veledi Kiyoruk ve gayrihim.

Belge No:96

Kozluca Mescidi mahallesinden iken vefat eden Hacı Memik'in boşadığı hanımı Ayşe'nin, eski kocasının varisi olan kızından bin kuruş mehrini talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Kozluca Mescid Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem fevt olan Hacı Memik bin Rüştü bin Abdullah'ın zevce-i menkûhe-i metrukesi olub ve zatı ta'rif-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu bâ'isü'l-i'lâm Ayşe bint-i () nâm Hâtun meclis-i şerifde müteveffâ-yı mezbûrun sulbiye-i kebire kızı diğer Ayşe Hâtun tarafından vekil-i sicil-i şer'îye zevci Halil bin Hacı Halil mahzarında üzerine da'va ve takrîr-i kelâm idub müteveffâ-yı merkûm Hacı Memik zimmetinde mütekarrir ve ma'kud-ı âliye olan bin guruş mehr-i müeccel alacak bana kable'l-eda ve'l-istifa vefât idub tereke-i vâfiyesine müteveffâ-yı merkûmun kızı müvekkile-i mezbûre Ayşe Hâtun vaz'itel-yed olmağla tereke-i mezkûreden olmak üzere meblağ-ı mezkûrı talep iderim deyu ba'de'd-da'vâ ve's-suâl vekil-i merkûm Halil cevabında müdde'îye-i mezbûre-i müvekkilesi mezbûrunun babası müteveffâ-yı merkûmun zevce-i medhul-ı bihâsı olduğunu ikrar lakin mehr-i mezkûrun ne miktar olduğu ma'lumum değildir deyu

bi'l-vekale inkâr idicek müdde'îye-i mezbûre Ayşe Hâtun'dan müdde'âsına muvafık beyyine taleb olundukda her biri zat-ı mezbûreye ârifan ve ber muktezâ-yı irade-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensub oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'ı-müühr ve imzâ iden İmam Molla Mustafa bin Abdullah ve Muhtar Latif ibn-i Mahmud ve Mehmed bin Ahmed nâm kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan mahelle-i mezbûre ahâlisinden Ali bin Azim ve Bektaş bin Oso nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber-nehc-i şer'î şerif-i âli ba'de'l-isbât ve'l-hilaf ve'l-hükm mucebince meblağ-ı mezkûr bin gurus müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesinden olmak üzere müdde'îye-i mezbûre Ayşe Hâtun'a edâ vü teslime müvekkilesi mezbûre diğer Ayşe Hâtun'a izafetle vekil-i merkûm Halil'e tenbih olundığı tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lam olundu.

5 Zi'l-hicce Sene 1294

Numero:58

Belge No:97

Tilbeşar karyesinden Hasan'ın kızı Fatıma'nın, babasından kalan bin beş yüz kuruş değerindeki tarlasını satması için Ahmed Ağa'yı vekil ta'yîn etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb kurasından Tilbeşar Karyesi sakinelerinden ma'rifetü'z-zat Fatıma bint-i Hasan nâm Hâtun'a babası merkûmdan müntakil karye-i mezkûre türâbında vaki' tarafları karye-i mezkûre haneleri ve Tahtacı Ali tarlaları ve nehr-i Sacur ile mahdûd tahminen dört semen bezri müsted'âb bir kıt'a müsıkı tarlanın tamamını bin beş yüz gurus bedel-i tesmiyesiyle medine-i mezbûre idare meclisinde me'murı huzûrunda nizam-ı vechile Germizli Hasan Ağa ibn-i Osman nâm kimesneye ferağ-ı mu'teber-i kat'îyle ferağa ve bedel olan meblağ-ı mezkûrı merkûm Hasan Ağa'dan tamamen ve kâmilan ahz ve kabz ile istifa hakkını ikrar ve takrire tarafından zevcî işbu bâ'isü'l-i'lâm Ahmed Ağa ibn-i Ömer nâm kimesneyi vekil ve naib-i menab nasb ve ta'yîn ol dahî vekâlet-i mezkûreyi kabul eylediğini zat-ı mezbûreye ârifan ve her biri ber muktezâ-i irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden evvelâ sırran ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Mehmed bin Mikdad Hüseyin bin Mehmed nâm kimesneler şehadetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-

nehc-i şer'î âli sabit ve sübût-ı vekâletine şer'î lâhık olduğu tescil ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 17 Zi'l-hicce Sene 1294

Belge No:98

Tilbeşar karyesinden Mehmed'in kızları Meryem ve Elife'nin, annelerinden kalan bin iki yüz altmış altı buçuk kuruş değerindeki tarlalarını satmak için diğer hissedar ve kardeşi Hüseyin bin Mehmed'i vekil ta'yîn etmeleri.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayıntâb kurasından Tilbeşar Karyesi sakinelerinden ma'rifetü'z-zat Meryem ve Elife bint-i Mehmed nâm hatunlara valideleri müteveffîye Elife Hâtun'dan müntakıl karye-i mezbûre türâbında kâin tarafları Sacur ve Ahmed Ağa ve Hasan Ağa tarlaları ve cebel ile mahdûd bir kıt'a tahminen otuz iki semen bezr alur müskı tarlada olan üç sehimde iki sehim hisselerini bin iki yüz altmış altı buçuk kuruş bedel ile Germizli Osman oğlu Hasan Ağa nâm kimesneye ferağ-ı mu'teber-i kat'îyle ferağa ve bedel-i ferağ ahz ve kabza ve kendulerine i'ta ve teslime ve ferağ-ı mezkûrî nizam-ı vechile meclis-i idarede me 'murı huzûrunda ikrar ve takrire taraflarından işbu bâ'isü'l-i'lâm karındaşları ve arazi-i mezkûrenin sülüs-ü hisse sahibi Hüseyin bin Mehmed nâm kimesneyi vekil ve naib-i menab nasb ve ta'yîn ol dahî vekâlet-i mezkûreyi ber-vech-i muharrer kabul eylediğini her biri ber muktezâ-i irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden evvelâ sırran ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idukleri ihbâr olunan Ahmed Ağa ibn-i Ömer Ağa ve Mehmed Ağa ibn-i Mehmed Ağa nâm kimesneler şهادetleriyle ber-nehc-i şer'î âli mahzar-ı hasm-ı câhidde sabit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olduğu huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 17 Zi'l-hicetü'l- şerife Sene 1294

Belge No:99

Hızır Çavuş mahallesinden Ali'nin kızı Hadice'nin, eşi Mehmed'in kendini ve oğlu Ömer'i terk ederek başka diyara gitmesi üzerine, kocasının Ahmed bin Ali'den alacağı olan iki bin kuruştan kendisine ve oğluna nafaka bağlanması talebi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayıntâb mahallâtından Hızır Çavuş Mahallesi sakinelerinden ve zat-ı ta'rif-i şer'î ile ma'rufe işbu bâ'isetü'l-kitab

Hadice bint-i Ali nâm Hâtun meclis-i şerifde mahalle-i mezbûre ahâlisinden Ahmed bin Ali nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i anî'l-meram idub zevc-i muhallim gaib-i anî'l-beled Mehmed bin Mehmed ile hâl-i zevciyet beynimizde kaime iken feraşından hasıl ve benden mütevellid ve hâlâ bi-hakku'l-hazane hicr-i terbiyemde olan Ömer nâm sagiri bila-münfik vela nafaka-i şer'î terk ve müddet-i sefer ba'bed olan diyar-ı ahire gidub nafaka cinsinden bir nesne irsal itmemekle sagîr-i mezbûr nafaka ve kisve-i bahaya eşedd-i ihtiyaç ile muhtaç olub gaib-i mezbûr Mehmed'in mezbûr Ahmed zimmetinde cihet-i karzdan iki bin guruş alacak hakkı olub meblağ-ı mezkûrden sagîr-i mezbûr Ömer'in nafaka ve kisvesine harc ve sarf itmek için savab-ı şer'iden kadr-i kifaye meblağ farz ve takdir olunmak matlûbumdur didikde mezbûr Ahmed cevabında gaib-i merkûm Mehmed'e cihet-i mezkûreden zimmetinde iki bin guruş deyni olduğunu ve sagîr-i mezbûr Ömer oğlu olduğunu meclis-i şer'ide ikrar ve i'tirâf itmeğin mucibince Hâkim-i Muvakki'-i Sadr-ı Kitâb Tûba-lehu Hüsn-i Meâb Efendi Hazretleri dahî merkûm Ahmed'in deyni olan meblağ-ı mezkûreden sagîr-i mezbûr Ömer'e işbu tarih-i vesikadan i'tibaren

Numero:59

beher şehir yigirmi iki buçuk guruş nafaka ve kisve-i baha farz ve takdir buyurub meblağ-ı mefrûz-ı mezkûrî sagîr-i mezbûrun nafaka ve kisve-i baha ve sair levazım-ı zarûriyesine harc ve sarfa hâzına-i mezbûre Hadice Hâtun'a ba'de'l-izin meblağ-ı mezkûr yigirmi iki buçuk guruş vech-i meşruh üzere mah-bemah mezbûre Hadice Hâtun'a zimmeti olan meblağ-ı mezkûrdan edâ vü teslime merkûm Ahmed'e tenbih itmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imla olundu.

Tahrîren fi'l-yevmü'l-hamis aşr-i min şehir-i rebî'ü'l-ahir sene erba' ve tis'in ve mieteyn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

(isimler yazılmamış)

Belge No:100

Hayık Zımmiyan mahallesinden ve Teb'a-yı Osmanîden iken vefat eden Sersiz veledi Hacer'in, varislerinin vekil ta'yîn ettikleri Artin veledi Kiyoruk'un, menzîl anlaşmazlığının giderilmesi talebi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Husus-ı atı'l-beyanın mahallinde keşif ve terkim ve ber-nehc-i şer'î kadim-i tevzi' ve taksimi için cânib-i şeri'at-ı garradan bi'l-iltimâs me'zuna irsal olunan Molla Kâtib Es-Seyid Hafız Mehmed Efendi ibn-i Abbas Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Hayık Zımmiyan Mahallesinde vaki' tarafları Osman Hevace ve Esdur haneleri ve tarik-i amm ile mahdûd ve mümtaz münâza'un-fih menzil üzerine varub belediye a'zasından Kâhyazâde Mustafa Ağa ibn-i Hacı Mahmud Ağa ve Mi'mar başı ve ustalardan Ateş Nezir ve Gerusek oğlu Kiyoruk ve sair mazbûtü'l-esami ebniye ve sukuf ahvaline vukuf-ı tamları olan bî-garez kimesneler hâzır oldukları halde akd-i meclis-i şer'î âli eyledikte meclis-i ma'kud-ı mezkûr mahalle-i mezkûre ahalilerinden ve Teb'a-yı Osmânîden iken bundan akdem fevt olan Sersiz veledi Hacer nâm kimesne sulbî kebîr oğlu Artin ve kebire kızları Yume ve İ'sa ve Hanım ve Kurci ve Nusiye taraflarından vekil-i sicil-i şer'îleri Alacacı işbu bâ'isü'l-i'lâm Artin veledi Kiyoruk nâm kimesne mahalle-i mezbûre ahalisinden ve el-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrun nısf-ı hissesine mutasarrıf olan Kiyoruk veledi Serkis muvâcehesinde üzerine bi'l-ve kale da'va ve takrir-i kelâm idub işbu...akd-i meclis-i şer'îye olunan menzilin nısf-ı hissesi işbu mezbûr Kiyoruk'un babası müteveffa Serkis'in ve diğer nısf-ı hissesi dahî er karındaşı müvekkilelerim merkûmunun babaları müteveffâ Sersiz'in müştereken mülkleri iken merkûman Serkis ve Nersis kable'l-vefât hayatlarında menzil-i mahdûd-ı mezkûrî meyane işbu tahrir eylediğimiz mahalden fasıla divarı çekilmek ve dehliz-i müntehasından ayruca fasıla küşad olunmak üzere tarihten sekiz sene akdem menzil-i mezkûrî kısmet-i sahih-i şer'îye ile iktisam idub ve her birinin hissesi ba'de'l-ifraz ve'l-ta'yîn kısmet-i mezkûreye dâhil olub ancak fasıla divarı bina ve kapu küşad olunmazdan mukaddem merkûman müte'âkiben vefât itmeleriyle kısmet-i mezkûre hali üzere kalmış olmağla hâlâ salifü'z-zikr taksim-i ifasıyla fâsıla divarı bina ve kapu küşad olunmak bi'l-ve kale matlûbumdur didikde mezbûr Kiyoruk cevabında menzil tamamı müvekkil-i merkûmun ile kendu beyninde insafa malik mevrusları olduğunu ikrar lakin kısmet-i sabıkanın vuku'unu külliyyen inkâr itmekle vekil-i mezbûr ber-vech-i muharrer müdde'âsını Kirkor veledi İvan ve veledi Abraham ile isbat itmiş isede ... li-tarafeyn kısmet-i mezkûrî bir-taraf idilen bi-tekrar hazırun bi'l-meclis kimesneler ile menzil-i mezkûrun her bir tarafını mu'âyene ve takdim iderek cânib-i şemalinde olan tahtani bir birine muttasıl iki oda ma'a bir hazine ve yer-i bi'l-va'â ve mağara ve havluyu mu'ayeneye vekil-i merkûm Artin ve cânib-i cenubunda bir bâb fevkani oda ma'a

hazine ve bir matbah ve havluyu mu'ayene mezbûr Kiyoruk hisselerine ve fevkani menzilin tahtında bulunan menzil kapısı hizasında dehlize kadar tavla altı fasıla divarı bina ve inşa ve mezkûr dehliz müntehasında her bir hisse için ayrıca kapu küşad olunmak üzere ba'de'l-ta'yîn ve'l-ifraz ve't-taksim ve her birleri için ifraz olunan mahall asaleten ve vekaleten kendune teslim olunub onlar dahî kabz ve teslim idildikden sonra merkûm Artin vekaleten mezbûr Kiyoruk asaleten kısmet-i mezkûreyi tay'ân ve kat'iiyen ba'de'r-rıza her biri meclis-i ma'kud-ı mezkûrde istifa-yı hak itdiklerini bi'l-asale ve bi'l-vekalet ikrar ve i'tirâf ve her biri ahzın kabulünü havi kısmet-i mezkûreye müteallik âmme-i de'âvi ibra-i ve iskat-ı hak itdiklerini Kâtib-i mûmâ-ileyh mahallinde ketb ve tahrir ve mu'âbbes olan emta-yı şer'ile huzûra gelub ilmen ve kavilen inhâ ve takrir eylediğini tescil ve huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu.

Fî 17 Zi'l-hicce Sene 1294

Numero:60

Belge No:101

Tarla-yı Atik mahallesinden iken vefat eden Dâ'îzade Hacı Emin Bey'in küçük oğulları Hasan ve Arif'in vasileri ve anneleri Hacı Arif Ağa'nın kızı Hadice'nin, İzzetli Battal Bey'in Emir Ali Hanındaki kırk sehimden yedi sehim hissesini, Eytam Müdürü Osman Saib Efendi'nin kontrolündeki Eytam sandığındaki paralarıyla aldığını fakat Eytam Müdürünün bu parayı kullanmaya izin vermediğini söyleyerek, paranın han hissesi için kullanılmasına izin talep etmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Tarla-yı Atik Mahallesi sakinelerinden iken bundan akdem fevt olan Dâ'îzade Hacı Mehmed Emin Beğ bin Mustafa'nın sulbî sagîr oğulları Hasan ve Arif'in tesviye-i umurlarına kıbel-i şer'iden bâ-hüccet-i şer'ie mansub vasiyeleri valideleri ma'rifetü'z-zat ve rafî'atü'l haza'l-kitab Hadice bint-i Hacı Arif Ağa nâm Hâtun meclis-i şer'i şerif-i enverde medine-i mezbûrede hâlâ Eytam Müdiri Mükerrermetlû Osman Saib Efendi ibn-i Mustafa Efendi mahzarında ikrar-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub bundan akdem medine-i mezbûre hanedanından İzzetlû Battal Beğ bin Sadık Beğ medine-i mezbûrede kâin beyne'l-ahali ma'lumu'l-hudud ve'l-etraf Emir Ali Hanı demekle arif handa olan kırk sehimde yedi sehim hissesini bundan akdem güzeran iden doksan senesi hılalinde bey'-i arz eylediğine binaen

mûmâ-ileyhin hisse-i mezkûresinden bir sehimini vasiyeleri olduğum sagiran-ı merkûman için şirasına talib olduğım cihetle taraf-ı şer'î-şerifden izn-i şer'î taleb eyledikde hisse-i mezkûreden bir sehimini altı yedi aded yarım yüzlük Osmanî altuni mukabelesinde şirası sagiran-ı merkûman haklarında evla ve enfa' iddiğunu sükkat-i sahihate'l-kelimat ale't-tarikü's-şehadet meclis-i şer'e ihbarlarına binaen taraf-ı şer'iden bana izn-i şer'î i'tasıyla me'zunete vesâyetim hasebiyle mûmâ-ileyh Battal Beğ'den yedi sehimde bir sehim hissesini tarih-i mezbûrede altı yedi aded yarım yüzlük Osmanî altuni mukabelesinde sagiran-ı mezbûran için iştira ve kabz eylemişdim ve semeni olan meblağ-ı mezkûrî dahî vasiyeleri olduğum sagiran-ı merkûmanın hasebi'n-nizam işbu müdir-i mûmâ-ileyhin zir-i idaresinde olan Eytam sandukunda istirbah olunmakda olan akçelerinden sarf olunmak üzere mûmâ-ileyhe havale olunmuşdı hâlâ müdir-i mûmâ-ileyh meblağ-ı mezbûrî hüccet-i şer'iyeye rabt olunmadığı halde sarf idemeyeceğini beyan iderek müddet-i mezbûreden beru meblağ-ı mezbûrî tarafıma edâ vü teslim itmedi ve şirâ itmiş olduğım bir sehim hissesinin dahî mu'âmele-i nizâmiyesi icra kılınmadı ol vechile ben meblağ-ı mezbûr için medyune olduğım meblağ-ı mezbûrî sanduk-ı mezkûreden tarafıma i'ta ile salifü'z-zikr deynimi eda ve tapu idaresinden dahî han-ı mezkûrden bir sehim sagiran-ı merkûman isimlerine kaydı tashih olunub iktiza iden ilm-ü haber koçanı dahî bi'l-vesayet tarafıma teslim olunmak matlûbumdur didikde vasiye-i mezbûrenin vak'a-yı tasrir-i meşruhası mutabık ve nefsü'l-emirde muvafık ve hisse-i mezkûrenin dahî şirâsı sagiran-ı merkûman haklarında mine'l-vucuh enfa' ve evla iddiğunu ve meblağ-ı mezbûr sehim-i mezbûrun semen-i misli iddiğunu zeyl-i kitabda muharrerü'l-esami müslimin ihbarlarıyla tekrar sabit ve mütehakkik olduğu şer'ân zahir ve nümeyan olmağla meblağ-ı mezbûr altı aded yarım Osmanî altununu sanduk-ı mezkûrden ve vasiye-i mezbûre Hadice Hâtun'a hâlâ edâ vü teslime müdir-i mûmâ-ileyh Osman Saib Efendi'ye tenbih ve kuyud-ı lazimesinin dahî tashih olunması iktiza itmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imla olundu.

Tahrîren fî'l-yevmü'l-râbi' ve'l-işrîn min şehr-i zi'l-hicce sene rabi' ve tis'în ve mieteyn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

(İsimler yazılmamış)

Belge No:102

Tarla-yı Cedid mahallesinden iken hasta olan ve tahminen çocuğu olmayan Hüseyin'in, aynı mahalledeki evini ve Sam karyesindeki bağını, kendi hayatta iken kendisi, öldükten sonra hanımı ve o da öldükten sonra hanımının erkek kardeşi ve onun da çocuklarının mütevellî olması şartıyla vakf etmesi.

Bismillâhirrahmânirrahim hezârân hamd ü senâ ol vâkîf-ı mecmûate gülîstân-ı dünya kâşîf-i hakâyık ve refâyık-ı ulûm-ı âlim-i bâlâ hazretlerine ref olunur ki bostan-ı saray-ı cihânı insanı râyiha-i reyâhin-i hayat ile güya ind-i lûbub-u lisan şükr-i nimet ferâvânı ile nağme-i sırrı eyledi ve cevâhir-i salevât ve zevâhir-i tahîyyât ol gance-i gülizâr-ı envâr-ı nişâr risâlet ve sünbül-i feyz-i nübüvvet gül-i nâzik-i bostan adl adnânı Nihâl-i mutedil terkib-i gülizâr-ı Haşim-i Muhammed'ül Mustafa Sallallâhu teâlâ aleyh-i vesellem hazretlerine ihdâ olunur ki ümmetini şâri'-i meyvedâr-ı hayrâta hidâyet ve meclis-i bağ-ı cinâna davet eyledi binâen ale'z-zâlik bu kitab-ı müşgin-i nisâbın tahririne bâis ve bâdi ve bu anberîn-i nikâbın imlâ ve tastîrine âdi oldur ki Medine-i Ayıntâb mahallatından Tarla-yı Cedid mahallesi sakinlerinden sahibü'l-hayrât ve'l-hasenât ve râğibü's-sadâkât

Numero:61

olub bir seneden berü emrâz-ı müzmine illetine mübtela olan Hüseyin bin () nam kimesne bu gülîstân-ı dünyanın hazanı ve sebzezârının meclisi fani olmağla eşcârınâ pâyidâr ve esmârı bî karar olduğunu mûlahaza kılub bülbül-i hazan ruhu kafes-i tenden tayerân ve riyaz-ı cinandan âşiyân tutmadan essadakte fidyetül muallâ yevmü yühazül mücrimun binnefası mefhumuna âlem olub eşcar-ı hayrâtın semerâtı daima ve bahar hasenatın izhârı bakıyye olmağla hulus-ı niyet-i sadıka ve safâ-yı...halise ile meclis-i şer-i şerîf-i Ahmedî ve meclis-i din-i münîf-i Muhammedî Sallallâhu teâlâ aleyhi ve's-sellem alâ's-şâr'ihâde vakf-ı atî'l-beyan li-ecli't-tescil ve'l-itmam emire'l-tekmil mütevellîye nasb ve tayîn eylediği hâlâ zevce-i menkuhe-i medhul-i bihâsı Kalenderzâde kerimesi Nazife binti Hacı Mehmed mahzarında ikrar-ı sahih-i şer'î ve itiraf-ı sarih-i mer'î idüb yedimde ve taht-ı tasarrufumda mülküm olub hâlâ mahalle-i mezbûrede kâin tarafları Kürt Vakkas ve Bıçakçı Hacı Abdi ve Demirci oğlu Memo bin Maho ve Hasan Beşe oğlu Ömer haneleri ve dehliz ile mahdûd ve mümtaz bir bab mülk menzilde olan nisf-ı hisse-i şâyi'amı ve yine medine-i mezbûreye tâbi' Sam karyesi turabında Karayer dimekle arif nâm mahallde kâin tarafları tarik-i has ve Beynamazcı oğlu Mustafa tarlası ve çöl tarla mahdud ve mümtaz bir kıt'a gars itdirmiş olduğum

tahminen bin altı yüz gürümü müştemil mülk bağımı mülkimden ihrac ve hasbetullâhi'l-azîm ve talebü'l-merzâtü'l-kerim vakf-ı sahih-i müeyyed ve habs-i sahih-i muhalles ile vakf ve habs idüb şöyle şart eyledim ki sâlifü'z-zikr nısf-ı hisse-i menzil ve bağ-ı mahdûd-ı mezkûr evvela mütevellî yediyle icar ve istilam olunub senevi her ne hasıl olur ise evvelâ menzil imar ve bağ-ı mezbûr tımar olunub bakî fazla-i galle her ne hasıl olur ise ol fazladan iki batman iç yağı iştira ve iki aded berat i'mal olunub mahalle-i mezbûrede kâin cami'-i şerifde ikad oluna ve bakî fazla-i galleden yüz gurus ifraz olunub yahni ve pilav malzemesi iştira ve tabh-ı taâm ve it'âm-ı fukara olunub ruhum için isticlâb-ı duâ oluna ve bunlardan fazla galle her ne kalur ise vakf-ı mezbûra mütevellî olanlar kendi umurlarına harc ve sarf eyleye ve vakf-ı mezbûre ben hayatda oldukca kendim mütevellî olub ba'de vefata işbu hazıra-i bi'l-meclis zevcem mezbûre Nazife Hatun mütevellîye ola ba'de vefâtihâ mezbûre Nazife Hatun'un li-ebeveyn er karındaşı Kalenderoğlu Mehmed Said mütevellî ola ba'de vefâtihâ evlad-ı evlad-ı evlad-ı zükûrunun ekber ve erşedi batnen ba'de batn ve karnen ba'de karn mütevellî olalar el-iyazü billâhi teâlâ evlad-ı anâtı dahi bil külliye münkarız olur ise haricden hakimü's-şer' ma'rifetiyle bir dindar kimesne mütevellî nasb ve tayîn olunub üslub-ı sabık üzere amel eyleye deyu hatm-i kelam ve istifa-i merâm idüb menzil ve bağ-ı mezkûreleri fâriğa-i anü's-şevâğil mütevellîye-i mezbûreye teslim ol dahi vakfiyet üzere kabz ve tesellüm eyledikten sonra vâkıf-ı merkûm kelâmını... .. cânib-i şikâka âzim mütevellîye-i mezbûre ile husumet ve niza'a cazim olub müterâfiâne ve hükm-i şer'îye taliban vâkıf-ı mezbûr vakfından rücu' ve kafi ol evvel mülkime idhal muradımdır didikde Hâkim-i Muvakki'-i Sadr-ı Kitâb Tûba-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri alimen bi'l-hilâf beyne'l-eimmetü'l-ışrâf cidâl-i hasimine imân-ı nazar ve muhtal-ı haber olmakdan hazer idüb amma mübn-i hüma mübn kavli üzere lüzumuna hükm-i şer'î Kazâ-i sarîh-i mer'î idüb min ba'de vakf-ı mezbûr sahih ve lazım olub nakz ve nakzına mecal tağyir ve tebdiline imkan ademü'l-ihimâl oldu femen bedele ba'de ma-sema fanime isme alezzeyne yebdelü... innallâhe semî'ün alîm.

Tahiren fi'l yevmü's-sâmin min şehr-i zi'l-hicce-i şerife sene erba' ve tis'in ve mieteyn ve elf.

Şuhudü'l hâl:

Kürd Osman'ın oğlu Mehmed Ağa, Debbâğ İrvan oğlu Ahmed Ağa, Bıçakçı Hacı Abdi Ağa, Kalender oğlu Bekir Ağa, Tenekenin oğlu Abdülkadir Ağa, Kâtib Hafız

Mehmed Ali Efendi, Kâtib-i mahkeme Mehmed Zühdi Efendi, Kâtib Hasan Sırrı Efendi, Muhzırbaşı İzzet Ağa, Muhzır Sinan Ağa ve gayrihim.

Numero:62

Belge No:103

Küllülü karyesinden Güllü bint-i Mehmed'in, kendisi ağabeyinin yanında iken kocasının gelip din ve imanına sövmesi üzerine aralarındaki evlilik bağının sona erdiğini söyleyerek, iddet zamanına kadar nafaka ve sonrada iki yüz kuruş mehrini talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb Kazâsı kurasından Küllülü Karyesi sakinelereinden işbu bâ'isü'l-i'lâm Güllü bint-i Mehmed nâm Hâtun meclis-i şer'î-şerifde bi't-takdim havale buyurulan arz-ı halde ismi muharrer karye-i mezbûre ahâlisinden zevc-i mübayeni Şerif bin Bekir muvâcehesinde işbu merkûm Şerif benim zevc-i dahilem iken tarihten on dört mah akdem güzerean iden doksan üç senesi şevval-i şerif hılalinde İbrahim Şehri Karyesinde karındaşım yanında sakine iken merkûm beni hanesine götürmek üzere gelub meyanımızda münaza'â zuhur itmekle merkûm benim hâşâ sümme hâşâ din ve imanına sebb ü şetm idub ol vechile ben kendunden mübane olub tarih-i mezbûreden beru mu'âmele-i zevciyete inkıyad itmeyerek karındaşım indinde sakine olmuşidim el-hâletü hâzihi sual olunub zımnında mütekarrir ve ma' kud-ı âliye mehr-i müeccilem olan iki yüz gurus bana edaya ve iddetim inkızâsına değin beni infaka merkûm Şerif'e tenbih-i şer'î olunmak muradımdır deyu da'va ittdükde lede's-sual ol dahî cevabında müdde'îye-i mezbûre Güllü Hâtun ol mikdar gurus mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevce-i müddehul bihâsı olduğımı ikrar mâ'adâ müdde'âsını ba'de'l-inkâr müdde'îye-i mezbûre Güllü Hâtun ber-minvâl-i muharrer müdde'âsını her biri ber muktezâ-yı irade-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensub oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'ı-mühr ve imzâ iden Küllülü Karyesi ahâlisinden ve Kas Kâhya bin Memo ve İbrahim Şehri Karyesi ahâlisinden Zaza Mehmed bin Mehmed ve Balu Kâhya bin Ahmed ve Ali bin Mustafa ve Hasan bin Mehmed nâm kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan İbrahim Şehri Karyesi ahâlisinden Bit oğlanın oğlu Ali bin Mehmed ve İbişin oğlu Seyid ve Küllülü Karyesi ahâlisinden Kör Hasan'nın oğlu Mehmed bin Hüseyin nâm kimesneler

şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber-nehc-i şer'î şerif-i âli ba'de'l-isbât itmeğin mucebince müdde'îye-i mezbûre Güllü Hâtun zevci merkûm Şerifden mübane olmağla ber-vech-i meşruh şer'ân lazım gelen mehr-i müsemâyı meblağ-ı merkûm iki yüz guruş müdde'îye-i mezbûre Güllü Hâtun'a hâlâ edaya ve adelet-i inkızasına değin infaka merkûm Şerif'e tenbih olundığı bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lam olundu.

Fî 25 Zî'l-hicce Sene 1294

Belge No:104

Kozanlı mahallesinden iken vefat eden Keşiş oğlu Agobcan bin Ağya'nın terekesi defteridir.

Bâdî-i Defter-i Kassam Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Kozanlı Mahallesi sakinlerinden iken ve Teb'a-yı Osmânîden iken bundan akdem fevt olan Keşiş oğlu Agobcan bin Ağya'nın veraseti zevcesi Düşkun bint-i Bedros ile validesi Ağsa bint-i Kiyoruk'un ve sulbî kebîr oğulları Karveç ve Serkis ve Nersis ve kebire kızları Sariye ve Ersan ve sagire kızı Rahile ve sagîr oğulları Mosis ve Artin'e münhasıra ve tashih-i mes'ele-i mirasları üç yüz altmış sehim i'tibariyle siham-ı mezkûreden kırk beş sehim zevce-i mezbûre Düşkun'e ve altmış sehim ümm-ü mezbûre Ahsa'ya ve otuz dörder sehimden yüz yetmiş dört sehim binun-ı merkûmuna ve on yedişer sehimden eli bir sehim binat-ı mezbûrata isabeti inde's-şer'î'l-enver tahkik ve sagire-i mezbûre için amuca Agob ve sagiran-ı mezbûran için valide Düşkun vasiye ve vasi nasb ve ta'yîn olunub merkûman her biri ber vech-i muharrer vesayet-i mezkûreyi kabul eylediklerinden sonra vasi-i merkûman taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'ile tahrir ve terkim ve beyne'l-verese-i bi'l-farizete's-şer'îye tevzi' ve taksim olunan müteveffâ-yı merkûmun tereke defteridir ki, ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur.

Fî 21 Zî'l-hicce Sene 1294

Cinsi	Miktarı	Guruş
Menzil der mahalle-i mezbûre		4000
Rişvankâri cedîd halı		250
Diğer kırmızı halı	1	180
Girgid kilim	1	190
Diğer girgid kilim	1	85

Cedîd kilim	1	135
Sofra	1	135
Pelaz?	2	20
Siyah ve beyaz pelaz	1	50
Tennur örtisi		21
Atik beyaz pelaz	1	35
Çaput Tennur yorgan		40
Keçe	1	30
Çuval haşe?	3	30
Numero 63		
Defa çuval haşe	2	20
Karyede olan çuval	2	30
Yeşil yüzlü döşek ve yorgan ve yasdık kat	1	225
Defa yorgan	2	165
Frenk çiti sarı yüzlü yorgan döşek ve yasdık kat	1	265
Ayıntab basma yüzlü yatak kat	1	165
Kırmızı yüzlü yatak kat	1	250
Kırmızı ve sarı yüzlü yatak kat	1	220
Küçük yorgan	1	90
Haşır yasdık	8	120
Atik (silik)	1	90
Bulgur ve simüt		140
Siyah Meşlah	1	25
Demir kapran?		80
Nukûd-ı mevcûde		15265 ...
Dükkân eşyası		300
Hırdavât menzil		350
		23681 ...

Minhâ'l-ihracât

Cinsi	Guruş
Mesârif-i meyyit	81 ...

Resm-i kırmî	590
Kaydiye	35
Varaka-i bahâ	15
	721 ...

Sahhü'n-nâs li't-taksîm beyne'l-verese 22960

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i zevc-i mezbûre (sîlik)	(sîlik)	
Ümm-i mezbûre Ahsa	462	...
Hisse-i ibn-i merkûm Karuca	2168	16
Hisse-i ibn-i merkûm Merkez	2168	16
Hisse-i bint-i merkûm Nersis	2168	16
Hisse-i merkûm Ağya	2168	16
Hisse-i ibn-i merkûm Mosis	2168	16
Hisse-i ibn-i merkûm Artin	2168	16
Hisse-i bint-i mezbûre Sariye	1084	8
Hisse-i bint-i mezbûre Osane	1084	8
Hisse-i bint-i mezbûre Rahle	1084	8

Numero:63

Belge No:105

Tıslaki mahallesinden iken vefat eden Tuzcu oğlu Artin bin Serkis'in terekesi defteridir.

Bâdî-i Defter-i Kassam Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Tıslaki Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Tuzcu oğlu Artin bin Serkis'in veraseti zevce-i metrûkesi Maryam bint-i Artin ile kendunden mukaddem fevt olan zevcesi Düşkun'den mütevellid sulbî kebîr oğlu Kırkor ve mezbûre Maryam'den mütevellid sulbî sagîr oğlu Artin ve sagire kızları Düşkun ve Hanme inhisarı şer'ân zahir ve tashih-i mes'ele-i mirasları kırk sekiz sehim i'tibariyle olub siham-ı mezbûreden altı sehim zevce-i mezbûre Maryam'e ve on dörder sehimden yigirmi sekiz sehim ibnan-ı merkûman ve yedişer sehimden on dört sehim binat-ı mezbûrata isabeti ve sagirun-ı merkûmunun tesviye-i umurlarına kibel-i şer'iden

valideleri mezbûre Maryam vasi nasb ve ta'yîn olunub ol dahî ber-vech-i muharrer vesayet-i mezkûreyi ba'de'l-kabul vasiye-i mezbûre talebiyle ve ma'rifet-i şer'ile tahrir ve terkime ve beyne'l verese tevzi' ve taksim olunan müteveffâ-yı merkûmun terekesi defteridir ki ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur.

Fî 25 Zî'l-hicce Sene 1294

Cinsi	Miktarı	Guruş
Menzil der mahalle-i mezbûre		1800
Dülük karyesinde bağ kıta	1	300
Yine karye-i mezbûrede pınarbaşında bağ	1	100
Yine mahall-i mezkûrda beyaz bağ	1	1000
Penik mezrasında bağ	1	250
Mahall-i mezbûrda harabe bağ	1	20
Numero 64		
Beğlerbeği karyesinde bağ	1	200
Mahall-i mezbûrda nısf hisse diğer bağ		100
Bedirkend tarîki üzeresinde bağ		150
Serginizde siyah bağ	1	600
Beraf? Nahiyesinde Ağça karyeli Ali Beğ ve halef yedlerinde mezzû'ât hinta kile, şa'ır kile	6, 4	400
Akdarı mevcûd anbar kile	15	150
Yatak kat	1	230
Mindar aded	3	40
Atîk münakkaş kilim	1	20
Siyah pelaz kilim	1	25
Evânî-i nühâsî	18	720
Küb	5	35
Tahta anbar		40
Defa anbar	1	40
Atik sandık	1	10
Katremiz	2	10
Lengeri ev sahan ve çanak	7	7
Hırdavât menzil		100

		9382
--	--	------

Minhâ'l-ihracât

Cinsi	Guruş
Devenin oğlu Karabete deyn	65
Anili oğlu Nersise deyn	70
Tahtacı Nersise deyn	70
Bere culah Artine	240
Arslan oğlu Agob	70
Demirci Keloğlana	13
Bağeb oğlu Kirkora	15,75
Culha İboya	25
Kazgancı Karabete	35
Evgi? kızı Tûtiye deyn	1000
Kirkora deyn	65,5
Zevcesi Maryeme	42
Resm-i kırmî	192
Kaydiye	14
Varaka-i bahâ	5
	1922,5

Sahhü'n-nâs li't-taksîm beyne'l-verese 7459,75

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i zevce-i mezbûre Maryam	932,5	
Hisse-i ibn-i merkûm Kirkor	2175,75	
Hisse-i ibn-i merkûm Artin	2175,75	
Hisse-i bint-i mezbûre Düşkun	1087,75 ...	
Hisse-i bint-i mezbûre Hanım	1087,75 ...	

Numero:64

Belge No:106

Kozanlı mahallesinden iken vefat eden Keşiş oğlu Agobcan bin Ağya'nın küçük oğulları Mosis ve Artin'in anneleri Düşkun bint-i Bedros'un oğullarına vasi ta'yîn edilmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Kozanlı Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Keşiş oğlu Agobcan nâm kimesnenin sulbî sagîr oğulları Mosis ve Artin nâm sagirlerin tesviye-i umurlarına kıbel-i şer'iden bir müstakimu'l-etvar bir kimesne vasi nasb ve ta'yîn olunmak lazım ve lâbüdd olmağın emanet ve istikamet ile mevsufe idüğü zeyl-i kitabda muharreru'l-esami kimesneler ihbarlarıyla mütehakkik ve lede's-şer'il enver zahir ve mütebeyyin olan sagiran-ı mezbûranın valideleri ve hazınaları işbu bâ'isetü'l-kitab Düşkun bint-i Bedros nâm hatunu sagiran-ı merkûmanın vakt-i rüşd ve sedâdlarına değin tesviye-i umurlarına ve mal-ı mevruselerini ahz ve kabz ve kabz ve hıfza kıbel-i şer'iden vasi ve nasb ve ta'yîn olundukda ol dahî ber-vech-i muharrer vesayet-i mezkûreyi kabul ve merasimini kemâ-yenbağî edaya müteahhid ve iltizam itmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imla olundu.

Tahrîren fi'l-yevmü's-sadis ve'l-işrin min şehr-i zi'l-hicce-i şerife sene erba' ve tis'in ve mieteyn ve elf.

Şuhudü'l hâl:

Hacı Aves Ağa, Bezci Kiforuk Ağa, Cebeci Avadis Ağa, Livan Kirkor Milletiyan oğlu Evanis Barsum oğlu Karabet ve gayrihim.

Numero:65

Belge No:107

Kozanlı mahallesinden iken vefat eden Keşiş oğlu Agobcan bin Ağya'nın küçük kızı Rahile için Kiyoruk bin Ağya'nın vasi ta'yîn edilmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Kozanlı Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Keşiş oğlu Agobcan bin Ağya'nın sulbiye-i sagire kızı Rahile'nin tesviye-i umurlarına kıbel-i şer'iden bir vasi nasb ve ta'yîn olunmak lazım ve lâbüdd olmağın istikamet ile mevsufe ve her vechile vesayet uhdesinden gelinmekle karza idüğü zeyl-i rakimde muharrerü'l-esami kimesnelerin ihbarlarıyla tahkik iden sagire-i mezbûrenin ümmücesi işbu bâ'isetü'l-kitab Kiyoruk bin Ağya nâm kimesneyi Hâkim-i muvakki'-i Sadr-ı Kitab Tûba-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri dahî sagire-i mezbûrenin vakt-i rüşd ve sedâdına değin tesviye-i umurine vasi nasb ve ta'yîn buyurub ol dahî ber-

vech-i muharrer vesayet-i mezkûreyi kabul ve merasiminine kemâ-yenbağî edaya te'ahhüd ve iltizam itmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imla olundu.

Tahrîren fi'l-yevmü'l sadis ve'l-işrîn min şehr-i Zi'l-hicce-i şerife sene erba' ve tis'în

Ve mieteyn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Hacı Nikus Ağa, Bezci Kiyoruk Ağa, Cebeci Evanis Ağa, Kuyumcu Barbenah Ağa, Livan Kirkor Ağa, Millet Başıyan Evanis Ağa, Barsur oğlu Karabet ve gayrihim.

Belge No:108

Umum mahallesinden iken vefat eden Bedesten Şeyhi Hacı Mehmed Efendi'nin terekisi defteridir.

Bâdî-i Defter-i Kassam Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Umum Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Bedesdan Şeyhi Hacı Mehmed Efendi bin Hacı Hasan Efendi'nin veraseti zevce-i metrukesi Hadice bint-i Mehmed ile sulbî sagîr oğulları Mehmed ve Ahmed'e inhisarı ve tashih-i mes'ele-i mirasları on altı sehinden olub siham-ı mezbûreden iki sehim zevce-i mezbûreye ve on dört sehim ibnan-ı merkûmana isabeti inde'ş-şer'î'l-enver tahkik olub ve sagiran-ı merkûmanın tesviye-i umurlarına kibel-i şer'iden valide ve hazinaları mezbûre vasiye nasb ve ta'yîn olundukdan sonra vasiye-i mezbûre talep ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'ile tahriri ve terkim ve beyne'l-verese-i bi'l-farizete'ş-şer'îye tevzi' ve taksim olunan müteveffâ-yı merkûmun terekisi defteridir ki, ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur.

Fî 26 Zi'l-hicce Sene 1294

Cinsi	Miktarı	Guruş
Mushaf-ı şerîf	1	50
În'âm-ı şerîf	1	21
Menzil der mahall-i mezbûre		8000
Zülfikar karyesinde bağ	1	500
Yine karye-i mezbûrede bağ	1	400
Karye-i mezbûrede Bekirin oğlu yedinde bağ	1	800

Yatak kat	1	200
Şeka kilim	1	50
Müsta‘mel kilim	1	25
Girgidekâri kilim	1	25
Müsta‘mel halı	1	3
Evânî-i nühâsi	12	400
Kebabcı dükkânı	1	500
Kavaf handa dükkân gediği		200
Babelge karyesinde tarla etrafında eşcâr		300
Yine Hacı Ahmed yedinde tarlada olan eşcâr		500
Karagöz vakfında bağ		50
Tüfenk	1	30
Arı nısfı hisesi		60
		12320

Minhâ'l-ihracât

Cinsi	Guruş
Techîz tekfîn	300
Resm-i kısmet	300,5
Kaydiye	18,5
Varaka-i baha	6
	625

Sahhü'n-nâs li't-taksîm 11695

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i zevce-i mezbûre Hadice	1361,75	
Hisse-i ibn-i merkûm Mehmed	5116	22,5
Hisse-i ibn-i merkûm Ahmed	5116	22,5

Numero:66

Belge No:109

İbn-i Eyüb mahallesinden iken vefat eden Hacı Hasan'ın Zeyneb adlı hanımının, vefat eden kocasının varisi olan Hadice Hatun'dan mehri olan bin kuruş alacağını terekesinden ödenmesini talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından İbn-i Eyub Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Hacı Hasan bin Hacı Mehmed bin () veraset-i zevce-i menkûhe-i metrûkesi Zeyneb bint-i Hacı Seyid Mehmed ile mezbûre Zeyneb'den mütevellid sulbî sagîr oğlu Ali ve sagire kızı Fatıma'ya ve zevce-i mutallaka Hadice bint-i Abdullah'dan mütevellid sulbî sagîr oğlu Mehmed ve sulbiye-i kebire kızları Sultan ve Şakire'ye münhasıra olduktan sonra zat-ı ma'rîfet-i şer'ile ma'rife olan zevce-i mezbûre Zeyneb Hâtun tarafından zikr-i ati meblağı taleb ve da'vaya vekil-i sicil-i şer'isi babası işbu bâ'isü'l-i'lâm merkûm Seyid Mehmed meclis-i şer'i şerif-i enverde ibn-i sagîr-i merkûm Mehmed'in kıbel-i şer'idin vasi-i mansubesi zevce-i mutallaka-i mezbûre Hadice mahzarında üzerine bi'l-ve kale da'va ve takrîr-i kelâm idub müteveffâ-yı merkûm Hacı Hasan hâl-i hayatında tarih-i sicilden on sene akdem bin guruş mehr-i müeccel tesmiyesiyle kızım ve müvekkile-i mezbûre tezvic idub akd-i nikâh beynlerinde kâime iken mehr-i mezkûr müvekkilem mezbûreye kable'l-eda ve'l-istifa vefât itmekle müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesinden tarafıma eda ve îfaya vasi-i mezbûre Hadice Hâtun'a tenbih olunmak matlûbumdur didikde vasi-i mezbûre cevabında müdde'î-i vekil-i mezbûrun müvekkilesi kızı mezbûre müteveffâ-yı merkûmun zevce-i medhul-ı bihâsı olduğunu ikrar lakin mehr-i müeccel-i mezkûrun ne mikdar olduğu ma'lûm değildir inkâr idicek müdde'î-i vekil-i merkûm Hacı Seyid Mehmed'in ber-vech-i muharrer müdde'âsına mutabık beyyine taleb olundukda her biri ber muktezâ-yı irade-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensub oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'ı-mühr ve imzâ iden İmam Hafız Mehmed Ali Efendi ibn-i Abbas ve Muhtar Seyid Emin Ağa ibn-i Mustafa Efendi ve Mehmed Ârif Ağa ibn-i Ali nâm kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Mehmed Ağa ibn-i Mustafa ve Ahmed bin Ahmed nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber-nehc-i şer'i şerif-i âli ba'de'l-isbât ve'l-hilaf ve'l-hükm mucebince meblağ-ı mezkûr bin guruş müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesinden olmak üzere müdde'î-i vekil merkûm Seyid Hacı Mehmed Ağa'ya

edâ vü teslime vasi mezbûre Hadice Hâtun'a tenbih olundığı tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lam olundu.

Fî 27 Zi'l-hicce Sene 1294

Belge No:110

İbn-i Eyüb mahallesinden iken vefat eden Talibzade Mehmed Ağa'dan alacağı olan Mehmed Hanifi'nin, varislerinden alacağı 2200 kuruşu talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından İbn-i Eyub Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Talibzâde Mehmed Ağa ibn-i Seyid Talib bin Abdullah nâm kimesnenin veraseti zevce-i menkûhe-i metrukesi Hadice bint-i Süleyman ile kebire kızları Nüfus ve Ayyuş ve Nazife ve sagire kızı Münire ve Kerime ve sagîr oğlu Talib'e inhisarı şer'ân zahir ve âşikâr olduktan sonra müteveffâ-yı merkûmun dayinlerinden olub Medine-i Ayıntab mahallâtından Ümmü Mahallesi ahalisinden işbu bâ'isü'l-i'lâm Mehmed Hanifi bin Memik nâm kimesne meclis-i şer'ide müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vafiyesine vaz'ı-yedi mütehakkik olan zevce-i mezbûre Hadice Hâtun tarafından husumet ve redd-i cevaba cevab vekil-i meclis-i şer'isi dâmadı Sâlih Efendi muvâcehesinde müteveffâ-yı merkûm Mehmed Ağa zimmetinde sabun bahasından iki bin iki yüz guruş alacak hakkım olub meblağ-ı mezkûrı tarafıma kable'l-eda ve'l-ifa vefât idub tereke-i vafiyesine işbu vekil-i merkûm müvekkilesi mezbûre Hadice Hâtun vaz'ı'l-yed olmağın hâlâ meblağ-ı mezkûrı tereke-i vafiyesinden olmak üzere tarafıma teslime tenbih olunmak matlubumdur deyu ba'de'd-da'vâ ve's-sual vekil-i merkûm cevabında husus-ı mezkûrı külliye inkâr idecek müdde'î-i merkûm ber-vech-i meşruh müdde'âsını her biri ber muktezâ-i irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zir-i mestureye vaz'ı-mühr ve imza iden Mehmed bin Mehmed ve Hafız Mehmed bin Ahmed ve İmam İsmail Efendi ve Hacı Mehmed bin Mehmed nâm kimesnelerden evvelâ sırran ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idukleri ihbâr olunan Ali Beğ bin Hacı Osman ve Kapancı Mehmed bin Mahmud nâm kimesneler şهادetleriyle bi'l-muvacehe ba'de'l-isbat ve'l-hilaf ve'l-hükm mucebince meblağ-ı mezkûrı müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vafiyesinden olmak üzere müdde'î-i merkûm Hanifi Mehmed'e edâ vü teslime vekil-i müdde'î-i aleyh İsmail Efendi'ye tenbih olundığı huzûr-ı âlilerine i'lam olundu.

Fî 27 Zi'l-hicce Sene 1294

Numero:67

Belge No:111

Tuba mahallesinden Fatıma bint-i Mehmed'in boşandığı Mehmed Emin'den mehrini istemesi üzerine eski kocasının mehir alacağı olmadığını şahitlerle isbat edip muarifeden men taleb etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Tûba Mahallesi ma'rifetü'z-zat Fatıma bint-i Ahmed nâm Hâtun meclis-i şer'ide mahalle-i mezbûre ahalisinden zevc-i muhallıkı işbu bâ'isü'l-i'lâm Mehmed Emin ibn-i Mehmed muvâcehesinde işbu Mehmed Emin bundan akdem dört yüz guruş mehr-i muahhar tesmiyesiyle zevci dahilem olub tarih-i i'lamdan altı gün akdem beni başına tadlik itmekle zimmetinde mütekarrir ve ma' kud-ı âliye olan dört yüz guruş mehr-i müeccilem ile nafaka-i iddet ve meünet-i süknâmı taleb iderim deyu ba'de'd-da'vâ ve's-sual ol dahî cevabında müdde' iye-i mezbûrı ber-minvâl-i muharrer dört yüz guruş mehr-i müccel tesmiyesiyle zevce-i medhul-ı bihâsı olduğunu ikrar lakin müdde' iye-i mezbûre tarih-i mezbûrede zimmetim olan meblağ-ı mezbûreden farize olub nafaka-i iddet ve meünet-i süknâsı kendi üzerine olmak üzere halef taleb olduğunda... mukabelesinde mezbûreyi hal' eyledim mezbûre dahî ber-minvâl-i muharrer hâl'-i mezbûrı ikrar idub ol vechile müdde' iye-i mezbûrenin bende hakkı yokdur deyu def' ile mukabele ve ber-vech-i muharrer def'-i meşruhumı husus-ı mezbûreye ârifan ve her biri ber muktezâ-yı irade-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensub oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'-ı mühr ve imzâ iden İmam İsmail Efendi ibn-i Hüseyin ve Hacı Osman Beğ bin Osman ve Mehmed bin Ahmed ve Abdulkadir bin Mustafa nâm kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Hacı İbrahim bin Hafız Mehmed ve tâife-i nisâdan Fatıma bint-i Hacı Ömer ve Hadice bint-i Ali nâm kimesneler şهادetleriyle bi'l-muvacehe ber-nehc-i şer'i şerif-i âli isbât itmeğin mucebince ba'de'l-hükm müdde' iye-i mezbûre Fatıma Hâtun da'va-yı mezkûresiyle merkûm Hacı Emin'e bi'-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olundığı huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 28 Zi'l-hicce Sene 1294

Belge No:112

Şeyh Salman mahallesinden iken vefat eden Ali bin Mustafa'nın zevcesi Zeliha'nın, kocasının terekesine vazıyed eden Mehmed Efendi'den mehri olan bin iki yüz kuruş alacağını talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Şeyh Salman Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Ali bin Mustafa bin Mehmed'in zevce-i menkûhe-i metrukesi olup zat-ı ta'rif-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu bâ'isü'l-i'lâm Zeliha bint-i Ali nâm Hâtun meclis-i şer'ide müteveffâ-yı mezbûrun sulbiye-i sagire kızı Hadice'nin kibel-i şer'iden vasi-i mansubesi li-ebeveyn amucası Mehmed Efendi ibn-i merkûm Mustafa muvacehesinde üzerine da'va ve takrir-i kelâm idub müteveffâ-yı merkûmun zimmetinde mütekarrir ve ma' kud-ı aliye bin iki yüz gurus mehr-i müeccel alacak hakkımı bana kable'l-eda vefât itmekle tereke-i vâfiyesine vasi merkûm Mehmed Efendi vaz 'ı-yed itmeğin meblağ-ı mezkûr tereke-i vâfiye-i mezkûreden hâlâ talep iderim sual olunub icâb-ı icra buyurulmak matlubumdur didikde ol dahî cevabında müdde'îye-i mezbûre müteveffâ-yı merkûmun zevce-i medhul-ı bihâsı verese-i mezbûreden olduğunu ikrar lakin mehr-i mezkûr ne mikdar olduğunu bilmem deyu inkâr idicek müdde'îye-i mezbûreden ber-vech-i meşruh müdde'âsına muvafık beyyine talep olundukda her biri ber muktezâ-i irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zir-i mestureye vaz'ı-mühr ve imza iden İmam Hacı Mehmed Efendi bin Mehmed ve Mehmed Ali bin Hacı Osman ve Mustafa bin Ahmed nâm kimesnelerden evvelâ sırran ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlû's-şehâde idukleri ihbâr olunan Ukkaş bin Hacı Mehmed ve Ahmed bin Ali nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber-nehc-i şer'î şerifi âli ba'de'l isbât ve'l-hükm ve'l-hilâf mucebince meblağ-ı mezkûr bin iki yüz gurus müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesinden müdde'îye-i mezbûreye edâ vü teslime vasi-i merkûm Mehmed Efendi'ye tenbih olındığı bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lâm olındı. Fî 27 Zi'l-hicce Sene 1294

Belge No:113

Gazaz beldesinden iken vefat eden İmamzade Hafız Mehmed Efendi'nin varisleri tarafından vekil ta'yîn edilen Abdulmennan Efendi' nin, Ehl-i Cefa mahallesinden iken vefat eden Çulha Mehmed bin Abdullah'ın varislerinden müvekkilelerinin alacağını talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Gazaz Beldesi Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan İmamzâde Hâfız Mehmed Efendi ibn-i Mehmed bin Mehmed nâm kimesnenin veraseti zevce-i menkûhe-i metrukeleri Hadice bint-i Abdullah ve Fatıma Mehmed Ağa ile sulbî kebîr oğulları Mehmed ve Fu'at Efendi ve Abdulmennan ve Abdulkadir ve kebire kızları İmeş ve Nüfus ve zevcetani mezbûretan Hadice ve Fatıma ve binat-ı mezbûretan İmeş ve Nüfus hanımlar taraflarından vekil-i meclis-i şer'ileri

Numero:67

işbu bâ'isü'l-i'lâm Abdulmennan Efendi nefsinden...ve vârisun-ı mezbûrun taraflarından vekalet medine-i mezbûre de'âvî meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-takdim havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer medine-i mezbûre mahallâtından Ehl-i Cefâ Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem vefât iden Çulha Mehmed bin Abdullah'ın sulbî kebîr oğlu Mehmed Ali muvacehesinde işbu merkûm Mehmed Ali'nin babası merkûm Çulha Mehmed ile benim müvekkilerim mevrus-ı müteveffâ-yı müdde'î-i aleyh Hâfız Mehmed Efendi taraflarından altışar yüz guruş yed ve mallarından vaz' ile bin iki yüz guruşa hinta ve şa'îr iştira idub hasılatını ayanelerinde insâfa taksim olunmak üzere ba'de'l-akd-i mukâvele güzeran iden doksan iki senesi hilalinde işbu hâzır-ı bi'l-meclis-i ali Mantar Karyesinden Mehmed'e ale't-tarikü'l-müzâra' def' ve teslim ile merkûm Şerik Mehmed dahî müteveffîyan-ı merkûman için zer' idub hâlâ hasar idrâk itmezden mukaddem babam Hafız Mehmed Efendi ve Çulha Mehmed müte'âkiben ikiside fevt olub sene-i mezbûrede bizlerin gıyabında işbu merkûm Mehmed Ali ol mezru'ât-ı hâsılatını ihrac-ı seniyye-i âtiyede zer' olunmak üzere ol hasılatından merkûm Şerik Mehmed'e on kile hinta ve beş kile şa'îr def' ve teslim ile yine merkûm dahî müşterek olmak üzere zer' idub yine doksan üç senesi hasılatını dahî idrak idub yine merkûm Ali sene-i mezbûr hâsılatını bizlerden habersiz olub hâsılatından doksan dört senesi zer' itmek üzere yine müşterek hasılatımızdan on kile hinta ve beş kile şa'îr def' ve teslim ile yine müşterek olmak üzere doksan dört senesi zer' idub cem'â üç senelik benim müvekkilem hissesine isabet iden cem'â iki yüz seksen semen hinta ve şa'îrin tarafıma teslimi bi'l-asale ve bi'l-vekalet matlubumdur deyu ba'de'd-da'vâ ve's-sual evvelâ hâzır-ı merkûm Şerik Mehmed'den lede's-sual müdde'î-i vekil-i merkûm Abdulmennan Efendi kelimât-ı meşruhasında tasrif idub merkûm Mehmed Ali cevabında fi'l-hakika işbu hâzır-ı

merkûm Şerik Mehmed'den doksan üç ve dört seneleri hâsılatından otuz iki kile hinta ve yigirmi kile şa'ır ahz eyledim ve mezru'ât-ı mezkûrat mustakilen babam müteveffâ-yı merkûm Çulha Mehmed'in olduğu cihetle ahz eyledim müdde'î-i merkûmun idde'âsı vechile hâsılat ve mezru'ât müşterek olduğunu bilmem ve doksan iki senesi hâsılatından dahî işbu Şerik Mehmed'in bir şeyini almadım deyu müdde'î-i merkûmun ber-vech-i muharrer müdde'âsını külliyyen inkâr idicek müdde'î-i asl ve vekil-i merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını ve her biri ber muktezâ-i irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden evvelâ sırran ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idukleri ihbâr olunan İmamzâde Mehmed Efendi ve Mustafa bin Mehmed nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber-nehc-i şer'î şerîfî âli isbât itmeğin mucebince müdde'î-i aleyh merkûm Mehmed Ali'nin ikrarı olub müdde'î-i asl ve vekil-i merkûm Abdulmennan Efendi'ye hâlâ edâ vü teslime merkûm Mehmed Ali'ye tenbih olındığı huzûr-ı âlilerine i'lâm olındı.

Fî 28 Zi'l-hicce Sene 1294

Belge No:114

Hızır Çavuş mahallesinden Hadice bint-i Bekir'in, kendisini terk ederek başka memlekete giden kocasının, Ahmed bin Ali'den alacağından kendisine nafaka bağlanmasını talep etmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Hızır Çavuş Mahallesi sakinelerinden ve zat-ı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu bâ'isetü'l-haze'l-kitab Hadice bint-i Bekir nâm Hâtun meclis-i şer'î şerîf-i enverde mahalle-i mezbûre ahalisinden Ahmed bin Ali nâm kimesne mahzarında takrir-i kelâm ve ta'bir-i ani'l-meram idub zevce-i menkûhesi olduğım gâib-i ani'l-beled Ferik Mehmed bin Mehmed beni bilâ-nafaka ve'l-infak-ı şer'î ile terk ve müddet-i sefer-i ba'îd olan diyar-ı ahire gidub nafaka cinsinden bir sene indimde bırakmayub ve ba'de bir şey dahî irsal itmemekle ben dahî henüz nafaka ve kisve-i bahaya eşedd-i ihtiyaç ile muhtac olub zevcim gâib-i mezbûr Ferik Mehmed'in işbu merkûm Ahmed zimmetinde iki bin guruş cihet-i karzdan alacak hakkı olmağla meblağ-ı mezkûr iki bin guruşdan nafaka ve kisve-i baha harc ve sarf için kibel-i şer'iden kadr-i ma'ruf

Numero:69

meblağı farz ve takdir olunmak matlubumdur didikde mezbûr Ahmed cevabında gâib-i merkûm Ferik Mehmed cihet-i mezkûreden zimmetinde iki bin guruş deyni ve borcu olduğunu ve mezbûre Hadice gâib-i merkûmun zevce-i menkuhesi olduğunu huzûr-ı şer'ide bi't-tav' ve'r-rıza ikrar ve i'tiraf itmeğin mucebince Hâkim-i muvakkî'-i Sadr-ı Kitâb Tûbâ-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri dahî mezbûre Hadice'ye ba'de'l-tehâlif-i şer'î zevci gâib-i mezbûrun işbu medyun-ı mukırr-ı merkûm Ahmed zimmetinde cihet-i mezkûreden alacak hakkı olan meblağ-ı merkûm iki bin guruşdan zevce-i mezbûre Hadice için işbu tarih-i hüccetten i'tibaren beher şehriyye otuz guruşdan cem'â seneviyye üçyüz altmış guruş nafaka ve kisve-i baha farz ve takdir buyurub meblağ-ı mefrûz-ı mezkûr otuz guruşun her birer guruşunu külli yevm mezbûre Hadice kendi nafaka ve kisve-i baha ve sair levazım-ı zarûriyesine harç ve sarfa zevce-i mezbûre Hadice Hâtun'a ba'de'l-izini'ş-şer'î meblağ-ı mefrûz-ı mezkûr otuz guruş vech-i meşruh üzere mah-bemah mezbûre Hadice Hâtun'a îfâya medyun mukırr-ı merkûm Ahmed'e tenbih olunmağın mâvaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fi'l-yevmü'l-hâmis ve'l-işrîn min şehr-i zi'l-hiccetü'l-şerîfe sene erba' ve tis'în ve mieteyn ve elf

Belge No:115

Çukur mahallesinden tüccar Kürkcü oğlu Agob Ağa'nın, İbn-i Eyüb mahallesinden iken vefat eden Talibzade Mehmed Ağa'dan alacağı olan yüz altmış dört buçuk kuruşu, Mehmed Ağa'nın terekesine vazıyed eden Hadice'den taleb etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Çukur Mahallesi sakinlerinden ve medine-i mezbûre tüccar-ı mu'teberatından işbu bâ'isü'l-i'lâm Kürkcü oğlu Agob Ağa bin () nâm kimesne meclis-i şer'i-şerif-i enverde medine-i mezbûre mahallâtından İbn-i Eyub mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Talibzâde Mehmed Ağa ibn-i Talib bin Abdullah nâm kimesnenin sulbî sagîr oğlu Mehmed Talib ve sagire kızı Minüre ve Kebire'nin tesviye-i umurlarına kibel-i şer'idan mensub ve vasiyeleri ve müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesine vaz'ı-yedi mütehakkik olan zevcesi Hadice bint-i Süleyman Ağa nâm Hâtun tarafından husumet ve redd-i cevaba vekil-i sicil-i şer'iyesi damadı Mehmed Salih Efendi ibn-i Hacı Mustafa Efendi muvacehesinde

müteveffâ-yı merkûm Mehmed Ağa kable'l-vefât tarihden bir sene akdem güzeran iden doksan üç senesi Zi'l-ka'de yigirmi sekiz tarihinde Ali Efendi Odasında mevcûd anbarda olan hinta ve şa'îrden üç yüz kile hinta beher kilesi iki mecidi i'tibariyle altı yüz mecidi ve iki yüz kile şa'îr beher kilesi bir mecididen iki yüz mecidiye ki cem'ân sekiz yüz mecidi mukabelesinde bana bey' idub ve meblağ-ı mezbûrî bi't-temam ve'l-kemal yedimden ahz ve kabz idub lakin teslim ve kabz bulunmadın müteveffâ-yı merkûm mevcûd olan mezkûr hinta ve şa'îrî mahall-i ahire bey' ve teslim ile istihlak idub meblağ-ı mezbûrden on üç bin dokuz yüz guruş mecidi olarak tarafıma teslim idub gayr-i ez-ı teslimat sahu'l-baki müteveffâ-yı merkûm zimmetinde yüz altmış dört buçuk sim-i halis mecidi vâcibü'l-edâ alacak hakkımı kable'l-edâ ve'l-ifâ vefât itmekle tereke-i vâfiyesine işbu vekil-i mûmâ-ileyhin müvekkilesi Hadice Hâtun müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesine bi'l-asale ve bi'l-vesayete vaz'ite'l-yed olmağın hâlâ meblağ-ı mezbûrî taleb deyu mâl-ı takririne muvafık bir kıt'asını ibraz-ı verâesiyle ba'de'd-da'vâ ve's-sual vekil-i müdde'î-i aleyh cevabında mezbûre Hadice Hâtun müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesine vaz 'ı-yedini ikrar lakin müdde'î-i merkûm Agob Ağa'nın ber-vech-i muharrer müdde'âsını inkâr idicek müdde'î-i merkûm Agob müdde'â-yı meşruhasını husus-ı mezbûre ârifan ve her biri ber muktezâ-i irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zir-i mestureye vaz'ı-mühr ve imza iden İmam Hafız Mehmed Efendi bin Mehmed ve İvaz bin Ahmed ve Attarzâde Hafız Mehmed Efendi ve İsmail bin İsmail nâm kimesnelerden evvelâ sırran ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâdet idukleri ihbâr olunan Kolağasızâde Mehmed Emin Ağa ibn-i Mustafa ve Günhanzâde Hacı Mustafa Ağa ibn-i Hacı Abdullah nâm kimesneler

Numero:70

şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber-nehc-i şer'î şerifi âli ba'de'l isbât ve'l-hükm ve'l-hilâf mucebince meblağ-ı mezbûr yüz altmış dört buçuk mecididi müdde'î-i merkûm Agob Ağa'ya hâlâ edâ vü teslime müvekkile-i mezbûre Hadice Hâtun'a izâfiyetle vekil-i müdde'î-i aleyh Salih Efendi'ye tenbih olındığı bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine i'lâm olındı.

Fî 28 Zi'l-hicce Sene 1294

Belge No:116

Kozanlı mahallesinden iken vefat eden Keşiş oğlu Agobcan bin Ağya'nın varislerinin vekil ta'yîn ettikleri Kiyoruk bin Bedros'un, müvekkilelerinin

babalarından dolayı Musevi taifesinden Salih'den alacakları olan on dört buçuk adet mecididiyi talep etmeleri.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Kozanlı Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Keşiş oğlu Agobcan bin Ağya bin Agob nâm kimesnenin veraset-i zevce-i metrukesi Düşkün bint-i Bedros ile validesi Ahsa ve sulbî kebîr oğulları Karaviç ve Serkis ve Nersis ve Ağya ve sagîr oğulları Mosis va Artin ve sulbiye-i kebîre kızları Sariye ve Osane ve sagire kızı Rahile'ye münhasıra olup sagirun-ı mezbûrunun tesviye-i umurlarına kibel-i şer'iden mansube-i vasiyeleri mezbûre Düşkün ve binun-ı merkûmun ve valide-i mezbûre taraflarından zıkr-i ati husus-ı da'vaya vekil-i tescil-i şer'îsi işbu bâ'isü'l-i'lâm Kiyoruk bin Bedros nâm kimesne meclis-i şer'ide müteveffâ-yı merkûmun medyunlarından olup medine-i mezbûre sarrafânından ve Teb'â-yı Osmânîden ve Musevî taifesinden Salih bin () muvâcehesinde müvekkilelerim-i merkûmunun mevrusları müteveffâ-yı merkûmun işbu merkûmun Salih zimmetinde cihet-i karz-ı şer'iden beş yüz gurus alacak hakkı olup meblağ-ı mezbûr müteveffâ-yı merkûm kable'l-vefât taleb esnasında inkâr idub ancak on dört buçuk aded sim-i halis mecididi deyni ve borcu olduğunu tav'â ikrar ve i'tiraf idub ve mezkûr on dört buçuk mecidinin dahî müteveffâ-yı merkûm kable'l-ahz ve'l-istifa vefât itmekle meblağ-ı mezbûr müvekkilelerim-i merkûmuna mevrus olmağın hâlâ meblağ-ı mezbûr on dört buçuk mecididiyi bi-hakemü'l-ikrar taleb iderim deyu bi'l-vekale ba'de'd-da'vâ ve's-sual ol dâhi cevabında fi'l-hakika cihet-i mezkûre dört buçuk mecididi müteveffâ-yı merkûm deyni olduğunu ikrar itmişidim lakin on aded mecididi ziyade deynim var deyu ikrar itmedum deyu müdde'î-i vekil müdde'î-i merkûmun ziyade müdde'âsını külliyyen inkâr idicek müdde'î-i vekil-i merkûm ber-vech-i muharrer ziyade müdde'âsını husus-ı mezbûre ârifan her biri ber muktezâ-i irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zir-i mestureye vaz'ı-mühr ve imza iden Evanis Ağa bin Evanis ve Bezci Kiyoruk bin Ağya ve Kirkor bin Kirkor ve Karabet bin Avadis nâm kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü's-şehâdet idükleri ihbar olunan Kirkor bin Ağya ve Kirkor ibn-i Ağya nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber-nehc-i şer'î şerifi âlim isbât itmeğın mucebince mezbûr on dört buçuk mecididiyi

müdde'î-i vekil merkûm Kiyoruk'a edâ vü teslime müdde'î-i aleyh merkûm Salih'e tenbih olındığı huzûr-ı âlilerine arz ve i'lâm olındı.

Fî 28 Zî'l-hicce Sene 1294

Belge No:117

Bostancı Cücük Mustafa'nın oğlu Ahmed 'in, Cakcak oğlu Mehmed'e mustahfiz bedeli olarak borcu olan iki yüz kuruşu Ahmed'in kardeşi Mustafa'nın her sene Cakcak oğlunun zevcesi Ayşe Hatun'a ödeyeceğini mahkemede teyid etmesi.

Bostancı Cücük Mustafa'nın oğlu Ahmed mustahfiz bedel-i ... olan Cakcak oğlu Mehmed'e borcu olub merkûm Ahmed'in karındaşı Mustafa medyun-ı merkûm Ahmed'den dolayı sene be-sene iki yüz altı gurus kendu tarafından Cakcak oğlu zevcesi Ayşe Hâtun'a virmek üzere te'ahhüd ve zâmin ve borçlu olduğunu meclis-i de'âvîde ikrar ve takrir eylemiş olduğu işbu mahall-i kayd ve şerh olundı.

Fî 20 Kânun-ı Evvel Sene 1293

Belge No:118

Şeyh Salman mahallesinden iken vefat eden Ali bin Mustafa'nın terekesi defteridir.

Bâdî-i Defter-i Kassam Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Şeyh Salman Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Ali bin Mustafa bin Mehmed'in veraset-i zevce-i menkûhe-i metrukesi Zeliha bint-i Ali ile sulbiye-i sagire kızı Hadice ve li-ebeveyn er karındaşı Mehmed Efendi ve Şerif ve kız karındaşı Hadice'ye münhasıra ve tashih-i mes'ele-i mirasları kırk sehinden olub siham-ı mezkûreden beş sehimi zevce-i mezbûreye ve yigirmi sehimi bint-i mezbûreye ve altışar sehinden on iki sehimi ihvan-ı merkûmana ve üç sehimi uht-i mezbûreye isabeti inde's-şer'i'l-enver tahkikinden sagire-i mezbûrenin tesviye-i umurlarına kibel-i şer'iden

Numero:71

ammisi Mehmed Efendi vasi nasb ve ta'yîn olunub ol dahî vesayet-i mezkûreyi ba'de'l-kabul vasi-i merkûm taleb-i ma'rifet-i ve ma'rifet-i şer'ile tahrir ve terkim ve beyne'l-verese-i bi'l-farizatü's-şer'îye tevzi' ve taksim olunan müteveffâ-yı merkûmun terekesi defteridir ki ber-vech-i zikr ve beyan olunur.

Fî 27 Zî'l-hicce Sene 1294

Cinsi	Miktarı	Guruş
Menzil der mahall-i mezbûr		2000
Yatak kat	2	235
Sagîr yorgan		25
Seccade	1	20
Müsta‘mel kilim	2	30
Meşlah	1	75
Çenare zıibun	1	60
Çuka fermene	(silik)	50
Kemer ve fez ve cevap		23
Postal	(silik)	10
Kundıra	(silik)	20
Tak tabanca	1	23
Zahire anbarı		40
Küb	2	10
Kemo?	50	50
Haber?	6	12
Bulgur ve sümüt	(silik)	50
Pelmez?	25	100
Bakır peruce	8	180
Taş havan		(silik)
Demir mankal	1	5
Sagîr sandık	(silik)	3
Sarı tas		3
Tennur kürsi		5
Perdi hasır	2	10
Gömlek ve (silik)	5	13
Alaca entari		12
Tahtani Karyesinde bağ	1	300
Körkin karyesinde nısf hisse ...		200
Bostancık karyesinde koyun ve kuzu	10?	150
Hırdavât menzil		25
		4169

Minhâ'l-ihracât

Cinsi	Guruş
Techîz tekfîn	150
Zevce-i mezbûrenin mehr-i mü'ecceli bâ-i'lâm	1200
Resm-i kısmet	70,5
Kaydiye	6,5
Varaka-i baha	2
	1328,75

Sahhü'n-nâs li't-taksîm 2740

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i zevce-i mezbûre	342	20
Hisse-i bint-i mezbûre	1370	5
Hisse-i ahî merkûm Mehmed Efendi	411	2
Hisse-i ahî	411	2
Hisse-i bint-i mezbûre	205	21

Belge No:119

Seng-i Taviî mahallesinden iken vefat eden Boyunsuz oğlu Ahmed'in terekesi defteridir.

Bâdî-i Defter-i Kassam Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Seng-i Taviî Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem vefât iden Boyunsuz oğlu Ahmed bin Mehmed'in veraseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Fatıma bint-i Ömer ile sulbî kebîr oğlu Ahmed ve kebire kızı Zeyneb ve sagire kızı Ayyuş inhisarı zâhir ve âşikâr oldukdan sonra tashih-i mes'ele-i mirasları otuz iki sehimden olub siham-ı mezkûreden dört sehim zevce-i mezbûreye ve on dört sehim ibn-i merkûm Ahmed'e ve yedişer sehimden on dört sehimî binat-ı mezbûrat Zeyneb ve Ayyuş'a isabeti inde's-şer'î'l-enver tahkikinden sonra sulbî sagîr merkûm Ahmed'in tesviye-i umurine ammisi Osman bin Mehmed ve sagire-i mezbûre Ayyuş'un tesviye-i umurine validesi mezbûre Fatıma Hâtun vasiye ve vasi nasb ve ta'yîn

olunub mezbûran dahî ber-vech-i muharrer vesayet-i mezbûreyi ba'de'l-kabul vasiyan-ı mezbûran taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'ile tahrir ve terkim ve beyne'l-verese-i bi'l-farizetü's-şer'ie tevzi' ve taksim olunan müteveffâ-yı merkûmun terekesi defteridir ki; ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur.

Fî 28 Zî'l-hicce Sene 1294

Numero 71

Cinsi	Miktarı	Guruş
Menzil der mahall-i mezbûr		5000
Bakır batman	12,5	720
Kahve değirmeni	1	41
Mertebe şiltesi	1	95
Döşek	1	52
Yorgan	4	200
Yasdık	(silik)	65
Mindal	2	32
Mefruş halı	2	120
Numero 72		
Kilim	2	105
Bulgur sümüt	5	80
Şamdan ve sarı tashih-i mes'ele-i mirasları		10
Şilte yorgan	1	16
Arka esvabı		50
Siyah şose	4	4
Küb	3	10
Haşır yasdık	3	15
Demir hırdâvât		20
Çuval ve hurc	3	20
		6660

Minhâ'l-ihracât

Cinsi	Guruş
Techîz tekfîn	400

Mehr-i müecceli zevce-i mezbûreye	1000
Sagîr Ahmed ve Zeynebe deyni	114
Osmana deyn	65
Resm-i kısmet	107
Kaydiye	10
Varaka-i baha	3
Dellâliye-i muhallefât	32
	1751

Sahhü'n-nâs li't-taksîm 4909

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i zevce-i mezbûre	613, 75	
Hisse-i ibn-i merkûm Ahmed	2147,5	
Hisse-i bint-i Zeyneb	1073,75	
Hisse-i bint-i Ayyuş	1073,75	

Numero:72

Belge No:120

İbn-i Eyüb mahallesinden iken vefat eden Abdullah bin Mehmed'in küçük oğlu Abdulkadir'e annesi Şaban kızı Ayşe'nin vasi ta'yîn edilmesi ve Ayşe Hatun'a oğlu için nafaka sarfına verilmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından İbn-i Eyub Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Abdullah bin Mehmed'in sulbî sagîr oğlu Abdulkadir'in valide-i hâzınası işbu bâ'isetü'l-kitab Ayşe bint-i Şa'ban nâm Hâtun Hâkim-i Muvakki'-i Sadr-ı Kitâb Tûba-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri zeyl-i hüccette mektubü'l-esami müslimin ihbarlarıyla sagîr-i mezbûrun vakt-i rüşd ve sedâdına değin babası müteveffâ-yı merkûmdan müntakıl malını hıfz ve tesviye-i umurını ru'yet vasi nasb ve ta'yîn buyurdukda ol dahî ber-vech-i muharrer vesayet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzımesini kemâ-yenbağî edaya müte'ahhide ve mültezime oldukdan sonra vasi-i mezbûre talebiyle Hâkim-i Evla Cenab-ı Tubâ-lehu ve Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri dahî sagîr-i merkûmun ber-minvâl-i muharrer babası müteveffâ-yı mezbûrdan müntakıl malından işbu tarih-i hüccetten beher yevm otuz pareden nafaka ve kisve-i baha farz ve takdir

buyurub meblağ-ı mefrûz-ı mezkûrı sagîr-i merkûm Abdulkadir'in nafaka ve kisve-i baha ve sair levazım-ı zarûriyesine harc ve sarf ve lede'l-hace-i istidaneye ve inde'z-zikr sagîr-i mezbûrun mal-ı mevrusine rucu'â vasi-i mezbûre Ayşe'ye izin virilmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imla olundu.

Şuhudü'l-hâl:

Damad Salih Efendi, İmamzade Mustafa Efendi, Abbaszâde Mehmed Hafız Efendi, Kâtib Hasan Efendi, Muhzırbaşı İzzet Ağa, Vesim Ağa, Sinan Ağa ve gayrihim.

Belge No:121

Kürt karyesi ahalisinden iken maktulen vefat eden Hüseyin bin İbo'nun varislerinin, maktulun kardeşi Ahmed bin İbo'yu maktulun hukukunu araması için vekil ta'yîn etmeleri.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb Kazâsı kurasından Kürt Karyesi ahâlisinden iken bundan akdem maktulen vefât iden Hüseyin bin İbo bin İsmail nâm kimesnenin veraseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Mine bint-i Mehmed ile babası merkûm İsmail ve sulbî sagîr oğlu Musrafa ve sagire kızı Hadice'ye inhisarı olub kable'l-kısme ibn-i merkûm Mustafa dahî vefât idub veraseti validesi mezbûre Mine ile babasının babası cedit İbo'ya inhisarı şer'ân zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra sagire-i mezbûreye velayete ve mezbûre Mine'yi dahî esalete meclis-i şer'î kadim-i lâzımü'l-tevkirede müteveffa-yı maktul-ı merkûmun li-ebeveyn karındaşı Ahmed bin İbo mahzarında her biri bi'l-asâlete ve bi'l-velaye ikrar ve i'tirâf-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub bundan akdem Şa'ban sene 93 tarihinde mevrusimiz müteveffâ-yı maktul-ı merkûm karyemiz ahâlisinden Mehmed Ali bin Hasırcı Mehmed nâm kimesnenin bi-gayr-i hak üzerine indahat eylediği kurşun mumlu tüfeğinden ihrac olan kurşun mevrusimiz maktul-ı merkûma isabet ile cerh idub ve cerh mezkûrun başından olub

Numero:73

akabinde fevt olmağla husus-ı mezkûrı merkûm Mehmed Ali'den Vilayet-i Merkez-i Müşar-ı İleyhada Niyabet-i Divan-ı Temiz-i Riyaseti Âlisi huzûrunda ma'kud huzûr-ı şer'ide iktiza iden hukuk-ı meşruhamızı ve husus-ı mezkûrun mutevakkıf olduğu umurun külliyesine tarafımızdan işbu merkûm Ahmed'i vekalet-i mutlaka-i sahayih-i şer'ie ile vekil ve nâib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde merkûm Ahmed dahî ber-vech-i muharrer vekalet-i mezkûreyi kabul

ve merasimini kemâ-yenbağî edaya te'ahhüd ve iltizam eylediği gibbe't-tasdikü'ş-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imla olundu.

Fî 2 Muharremu'l-harâm Sene 1295

Belge No:122

Kurb-ı Zincirli mahallesinden iken vefat eden Artin bin Kırbo'dan alacaklı olan Beyleybeyi karyesinden Mehmed Kâhya'nın, alacağı olan yedi yüz yetmiş bir buçuk kuruşu Artin bin Kırbo'nun varislerinden talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Kurb-ı Zincirli Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Artin bin Kırbo bin Nersis'in veraseti sulbiye-i sagire kızları Maryam ve Zülûf ile li-ebeveyn kız karındaşı Maryam inhisarı şer'ân zâhir oldukdan sonra Müteveffâ-yı merkûmun dayinlerinden olup medine-i mezbûreye tâbi' Beglerbegi Karyesi ahâlisinden Mehmed Kâhya bin bin Mehmed nâm kimesne medine-i mezbûre kâimakamlığına bi't-takdim havale buyurulan arz-ı halde ismi muharrer müteveffâ-yı merkûmun kız karındaşı ve sagiretan-ı mezbûretanın tesviye-i umurlarına kıbel-i şer'iden mabsube-i vasiyesi ve tereke-i vâfiyesine bi'l-verase-i vaz'ı mütehakkik olan uht-ı mezbûre Maryam tarafından husumet ve redd-i cevaba vekaleti Karabet bin Muhis Apo ve Ebuç bin Minas nâm kimesneler şehadetleriyle sabit ve subût-ı vekaletine hükm-i şer'î lâhık olan zevci Agob bin Apo muvâcehesinde müteveffâ-yı merkûm Artin bin Kırbo bin Nersis zimmetinde cihet-i karz-ı şer'iden vâcibu'l-eda bin iki yüz guruş alacak hakkım olup meblağ-ı mezkûrun dört yüz yigirmi sekiz buçuk guruşunu teslim idub an-gayr-i teslimat sahu'l-baki yedi yüz yetmiş bir buçuk guruş hakkımı kable'l-eda ve'l îfa vefât idub tereke-i vafiyesine işbu vekil-i merkûmun müvekkilesi mezbûre Maryam bi'l-verase ve bi'l-asale ve bi'l-vesaye vaz'ite'l-yed olmağın hâlâ meblağ-ı mütebâki-i mezkûr tereke-i vâfiyesinden olmak üzere tarafıma teslimi matlûumdur deyu ba'de'd-da'vâ ve's-suâl vekil-i merkûm cevabında müvekkillesi mezbûrenin tereke-i vâfiyesine vaz'ite'l-yed olduğunu ikrar lakin müdde'î-i merkûmun mâ-'adâ müdde'âsını külliye inkâr itdikde müdde'î-i merkûm Mehmed Kâhya ber-vech-i muharrer müdde'âsını husus-ı mezbûre ârifan ve her biri ber muktezâ-yı irade-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensub oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'ı-mühür ve imzâ iden Hacı Mehmed bin Mehmed ve Mehmed Ali bin İbrahim ve Agob bin Esdur ve

Ağya bin Adam nâm kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâdet idükleri ihbâr olunan Patakszâde Halil Efendi ibn-i Hacı Mehmed Efendi ve Serkis bin Minas nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î şerif-i âli ba'de'l-isbât ve'l-hilaf ve'l-hükm mucebince meblağ-ı mütebâki mezkûr yedi yüz yetmiş bir buçuk guruşu müdde'î-i merkûm Mehmed'in müvekkilesi mezbûrunun vaz'ite'l-yed olduğunu tereke-i vâfiyesinden olmak üzere hâlâ edâ vü teslime müvekkile-i mezbûreye izafetle vekil-i merkûm Agob'a tenbih olunduğı bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lam olundu.

Fî 5 Muharremu'l-harâm Sene 1295

Belge No:123

Suyabatmaz mahallesinden iken vefat eden Mehmed bin Ahmed'in küçük kızlarına kalan mallarını hıfz ve idare için halaları Fatıma bint-i Ahmed'in vasi ta'yîn edilmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Suyabatmaz Mahallesi Sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Ahmed'in sulbî sagîr oğlu Osman'ın ve yine fevt olan Ahmed bin merkûm Ahmed'in sulbiye kızları Fatıma ve Elife nâm sagirlerin babaları müteveffan-ı merkûmanlardan...min kable'l-ebi ceddeleri Kara Emoş bint-i Osman nâm müteveffiyeden müntakıl emval-i mevruselerini ahz ve kabz hıfz ve tesviye-i umurlarını rü'yete kibel-i şer'iden bir vasi nasb ve ta'yîn olunmak lazım ve lâbüdd olduğu ecelden sagirun-ı mezbûrunların li-ebeveyn ümmetleri olub her vechile umur-ı vesayete rü'yete kadre idüğü zeyl-i hüccette muharreru'l-esami müslimin ihbarlarıyla tahkik olan işbu râfi'atü'l-kitab Fatıma bint-i mezbûr Ahmed nâm Hâtun Hâkim-i Muvakki'-i Sadr-ı Kitâb Tûba-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri dahî sagirun-ı mezbûrun Osman ve Fatıma vasileri vakt-i rüşd ve sedâdlarına değin ceddeleri müteveffîye-i mezbûreden müntakıl mal-ı mevruslerini hıfz ve tesviye-i

Numero:74

umurlarına vesi nasb ve ta'yîn buyurdukda ol dahî ber-vech-i muharrer vesayet-i mezkûreyi kabul ve merasimini kemâ-yenbağî edaya te'ahhüde ve mültezim itmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imla olundu.

Tahrîren fi'l-yevmü'l-sâlis min şehr-i muharremu'l-haram sene hamis ve tis'în ve mieteyn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Batal Karyesi Memik, Hıyam Karyesi Hasan ve gayrihim.

Belge No:124

Kurb-ı Zincirli mahallesinden iken vefat eden Artin bin Kırbo'nun terekesi defteridir.

Bâdî-i Defter-i Kassam Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Kurb-ı Zincirli Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Artin bin Kırbo bin Nersis'in veraseti sulbiye-i sagire kızları Maryam ve Zarife ile li-ebeveyn kız karındaşı diğer Maryam'e münhasıra olub ve tashih-i mes'ele-i mirasları üç sehim i'tibariyle olub siham-ı mezkûreden bir sehim bint-i mezbûre Maryam'e ve bir sehim bint-i mezbûre Zarife'ye ve bir sehim uht-ı mezbûreye isabeti inde'ş-şer'î'l-enver tahkikinden sonra sagiretan-ı mezbûretan dahî kıbel-i şer'iden uht-ı mezbûre Maryam'e vasiye nasb ve ta'yîn olunub ol dahî ber-vech-i muharrer vesayet-i mezkûrî kabul eyledikden sonra vasiye-i mezbûre taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'ile tahrir ve terkim ve beyne'l-verese-i bi'l-farizetü'ş-şer'îye tevzi' ve taksim olunan müteveffâ-yı merkûmun tereke defteridir ki; ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur.

Fî 5 Muharremu'l-harâm Sene 1295

Cinsi	Miktarı	Guruş
Musabeğli pilazı		35
Atik cicim	1	40
Döşeme kilim	1	60
Atik halı	1	40
Atik Meşlah	1	30
Çit yüzlü yorgan	1	40
Çit yüzlü döşek	1	30
Haşır yasdık	6	18
Mitil yorgan	1	15
Şamdan	1	10
Lamba چراغی	1	4
Tennur yorgan	1	20
Divid	1	5
Tütün ...	1	2

Mertebe tahtası		10
Evânî-i nühâsî	2	70
Karahüyükde bağ	800	900
Acem şalı	1	25
Demir sağısı?	1	5

Minhâ'l-ihracât

Cinsi	Guruş
bâ-i'lâm-ı şer'î Beğlerbeği Karyesi kahyası Mehmed Kâhya deyn	771,5
Resm-i kısmet	14,75
Kaydiye	2
Varaka-i baha	1
	1359

Sahhü'n-nâs li't-taksîm 569,75

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i bint-i mezbûre Maryam	189	37
Hisse-i bint-i mezbûre Zarife	189	37
Hisse-i uht mezbûre Maryam	189	37

Belge No:125

İbn-i Eyüb mahallesinden iken vefat eden Talibzade Mehmed Ağa'dan alacaklı olan İran Devleti Şehbenderi Nazar Bey'in, alacağı 20 adet Osmani altını ve 280 adet halis mecidiyi, ölen Mehmed Ağa'nın terekesine vazıyed eden Hadice Hatun'dan talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından İbn-i Eyub Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Talibzâde Mehmed Ağa bin Seyid Talib bin Mehmed Efendi'nin zevce-i menkûhe-i metrûkesi Hadice bint-i Süleyman Ağa ile sulbiye-i kebire kızları Nüfus ve Ayyuş ve Nazife ve sagire kızları Minure ve Kerime'ye ve sagîr oğlu Mehmed Talib'e inhisarı şer'ân zâhir ve âşikâr oldukdan sonra müteveffâ-yı merkûmun dayinlerinden olub medine-i mezbûre mahallâtından Beğ Mahallesi sakinlerinden İran Devlet-i Behiyesi

şehbenderi Nazar Beğ tarafından zikr-i ati meblağ da'vaya vekil-i sicil-i şer'isi işbu bâ'isü'l-i'lâm Oğlu Nikos Ağa nâm kimesne meclis-i şer'i şerif-i enverde müteveffâ-yı merkûmun zevcesi ve sagirun-ı merkûmunun tesviye-i umurlarına kıbel-i şer'iden mansube-i vasiyeleri ve tereke-i vâfiyesine bi'l-verase ve bi'l-vesaye vaz'ı-yedi mütehakkik olan mezbûre Hadice Hâtun tarafından husumet ve redd-i cevaba vekaleti zat-ı mezbûreye ârifan Hasan bin Mehmed ve Abdulkadir bin Ömer nâm kimesneler şehadetleriyle sabit ve subût-ı vekaletine hükm-i şer'î lâhik olan Mehmed Salih Efendi ibn-i Mustafa Efendi

Numero:75

muvâcehesinde müvekkilem mûmâ-ileyh Nazar Beğ'in müteveffâ-yı merkûm Mehmed Ağa zimmetinde cihet-i karz-ı şer'iden vacibü'l-eda altmış dokuz adet yüzlük Osmanî altun alacak hakkı olup meblağ-ı mezbûreden kırk dokuz adet yüzlük Osmanî altununu müvekkilem mûmâ-ileyhe teslim ile gayr-i ez-ı teslimat sahu'l-baki yigirmi adet Osmanî altunu baki hakkı ile yine müvekkilem mûmâ-ileyh yedinden ahz ve kabz ile kendu umurine sarfla istihlak eylediği iki yüz seksen adet sim-i halis mecidi alacak hakkını kable'l-eda ve'l-îfâ vefât idub tereke-i vâfiyesine işbu vekil-i mûmâ-ileyhin müvekkilesi Hadice Hâtun bi'l-verese ve bi'l-vesaye vaz'ite'l-yed olmağın hâlâ meblağ-ı mezbûr bi'l-vekale taleb iderim deyu mal-ı takririne muvafık iki kıt'a sened ibraz ve irâesiyle ba'de'd-da'vâ ve's-suâl vekil-i mûmâ-ileyh Salih Efendi cevabında müvekkilesi mezbûre Hadice Hâtun müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesine vaz'ite'l-yed olduğunu ikrar lakin mâ'adâ müdde'âsını külliye inkâr idicek müdde'î-i vekil-i merkûm Nikos Ağa ber-vech-i muharrer müdde'âsını husus-ı mezbûre ârifan ve her biri ber muktezâ-yı irade-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensub oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'ı-mühr ve imzâ iden Mehmed Ârif bin Ali ve Mehmed bin Osman ve Ahmed bin Ali ve İsmail bin İsmail nâm kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâdet idükleri ihbâr olunan Es-Seyid Mehmed Bahaeddin Efendi Efendi ibn-i Hüseyin Efendi ve Şakir Efendizâde Molla Mehmed Şakir Efendi bin Mehmed Efendi nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvacehe ba'de'l-isbat ve'l-hilaf ve'l-hükm mucebince meblağ-ı mezbûr yigirmi adet Osmanî altun ile iki yüz seksen adet halis mecidiyi müdde'î-i vekil Hacı Nikos Ağa'ya müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesinden olmak üzere müvekkile-i mezbûre Hadice Hâtun'a izafetle vekil-i merkûm

Mehmed Salih Efendi'ye tenbih olundığı tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lam olundu.

Fî 6 Muharremu'l-harâm Sene 1295

Belge No:126

İbn-i Eyüb mahallesinden iken vefat eden Talibzade Mehmed Ağa'nın varisleri tarafından vekil ta'yîn edilen Mehmed Salih Efendi'nin, ölen Mehmed Ağa'nın çocuklarına muvakkaten vasi olan Muhzır başı Mehmed İzzet Ağa'dan 6000 kuruş alacağını talep emesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından İbn-i Eyub Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Seyid Talibzâde Mehmed Ağa bin Mehmed Talib bin Mehmed Efdendi'nin veraseti zevce-i menkûhe-i metrukesi Hadice bint-i Süleyman ile sulbiye-i kebîre kızları Nüfus ve Ayyuş ve Nazife ve sagire kızı Münire ve Kerime ve sulbî sagîr oğlu Mehmed Talib inhisarı şer'ân zâhir ve âşikâr olduktan sonra zevce-i mezbûre Hadice Hâtun tarafından zikr-i ati da'vaya vekil-i sicil-i şer'isi işbu bâ'isü'l-i'lâm Mehmed Salih Efendi ibn-i Hacı Mustafa Efendi nâm kimesne meclis-i şer'î şerif-i enverde müteveffâ-yı merkûmun evlad-ı sigarları merkûmunun tesviye-i umurlarına kıbel-i şer'iden muvakkaten vasi nasb ve ta'yîn olunan muhzır başı Mehmed İzzet Ağa bin Ahmed muvâcehesinde müvekkilem mezbûre Hadice Hâtun'un müteveffâ-yı merkûm zimmetinde menzil semeninden sekiz bin guruş vâcibü'l edâ alacak hakkından üç bin guruş teslim idub gayr-i az teslimat sahu'l-baki beş bin guruş alacak hakkı olup vasi-i merkûm kable'l-vefât hâl-i hayat ve kemal-i akl-ı sıhhatinde meblağ-ı mütebaki mezkûr sahih ve salim zimmetinde deyni ve borcu olduğunu ikrar ve i'tiraf dahî itmişdir ol vechile meblağ-ı mezbûr beş bin guruş ile yine müvekkilem mezbûrenin müteveffâ-yı merkûm zimmetinde mütekarrir ve ma'kud-ı aliye olan bin guruş mehr-i müeccel alacak hakkı olup cem'â cihet-i mezkûrundan altı bin guruş alacak hakkını kable'l-edâ ve'l-îfâ vefât idub tereke-i vâfiyesinden olmak üzere meblağ-ı mezbûrı tarafıma teslim olunması bi'l-vekale matlubumdur deyu ba'de'd-da'vâ ve's-sual vasi-i merkûm Mehmed İzzet Ağa husus-ı mezbûrı külliyyen inkâr idicek vekil-i müdde'î-i aleyh ber-vech-i muharrer müdde'âsını husus-ı mezbûre ârifan ve her biri ber muktezâ-i irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden Emin Ağa bin Şeyh Ağa ve Karamanlı

Mehmed bin Ahmed ve Molla Ahmed bin Ahmed ve İmam Mustafa Efendi bin Ali nâm kimesnelerden evvelâ sırran ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâdet idukleri ihbâr olunan Aşîrzade Mustafa Efendi bin Molla Mehmed nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvâcehe ba'de'l-isbat ve'l-hilaf ve'l-hükm mucebince meblağ-ı mezbûr altı bin guruş müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesinden olmak üzere müdde'î-i vekil-i mûmâ-ileyh Salih Efendi'ye hâlâ edâ vü teslime vasi-i merkûm Mehmed İzzet Ağa'ya tenbih olındığı tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lâm olındı.

Fî 5 Muharremu'l-harâm Sene 1295

Numero:76

Belge No:127

Ehl-i Cefa mahallesinden iken vefat eden Osman bin Osman'ın terekesi defteridir.

Bâdî-i Defter-i Kassam Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Ehl-i Cefa Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Osman bin Ali Osman'ın veraseti zevce-i menkûhe-i metrukesi Nazife bint-i Hacı Şerif ile sulbî sagîr oğulları Ahmed ve Ali'ye münhasıra ve tashih-i mes'ele-i mirasları on altı sehimden olub siham-ı mezkûreden iki sehimî zevce-i mezbûreye ve yedişer sehimden on dört sehimî ibnân-ı merkûmana isabeti inde's-şer'î'l-enver tahkikinden sonra sagiran-ı mezbûranın tesviye-i umurlarına kıbel-i şer'iden valide ve hâzınaları mezbûre Hâtun vasiye nasb ve ta'yîn olunub ol dahî ber-vech-i muharrer vesayet-i mezkûreyi ba'de'l-kabul vasi-i mezbûre taleb ve ma'rifet-i ve ma'rifet-i şer'ile tahrir ve terkim ve beyne'l-verese-i bi'l-farizete's-şer'îye tevzi' ve taksim olunan müteveffâ-yı merkûmun terekesi defteridir ki; ber-vech-i ati zikr ve beyan olunur.

Fî 27 Zî'l-hicce Sene 1294

Cinsi	Miktarı	Guruş
Menzil der mahall-i mezbûr		6000
Yatak kat		100
yorgan	1	30
Mindal	1	30
Yasdık	1	20

Kılınç	1	30
Tennur yorgan	1	30
Boz kilim	1	40
Karagöz kilim	1	25
Siyah pelaz	(silik)	7
Halı seccade	1	40
Tüfenk	1	30
Sağır yorgan	1	15
Bakır batman	6	230
Müsta‘mel halı	1	50
Mankal	1	15
Çuval	3	30
Bulgur sümüt	8	80
Küb	2	10
Kömür	30	30
Tuz	40	80
Bekmez	55	220
Arıkovanı	5	65
Cedid halı	1	120
Sazgın karyesinde değirmen hisse	30/4	400
Kabcağız Karyesinde Mehmed yedinde hınta, şa‘îr	40, 24	400
Öğümsöğüt karyesinde mermer Hüseyin yedinde bağ karalık	1	250
Körkin karyesinde çerlik? harabesi	1	150
Defa müsta‘mel kilim	1	50
Yorgan	2	100
Tak tabanca	1	15
Şamdan çim taşı	1,1	16
At eğeri	1	35
Şalvar	1	30
Müsta‘mel kebe	1	32
Hırdavât		65

		7795
--	--	------

Minhâ'l-ihracât

Cinsi	Guruş
Techîz tekfîn	150
Resm-i kısmet	218,5
Kaydiye	13,5
Varaka-i baha	5
	386,75

Sahhü'n-nâs li't-taksîm 8508,5

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i zevce-i mezbûre	1062,5	
Hisse-i ibn-i merkûm Ahmed	3722, ...	
Hisse-i ibn-i merkûm Ali	3722, ...	

Belge No:128

İbn-i Eyüb mahallesinden iken vefat eden Talibzade Mehmed Ağa'dan alacaklı olan Çukur mahallesinden Mehmed Salih Efendi, alacağı olan beş adet Osmani altını varisleri tarafından vekil ta'yîn edilen İzzet Mehmed Ağa'dan talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından İbn-i Eyub Mahallesi sakinlerinden bundan akdem fevt olan Talibzâde Mehmed Ağa seyid Mehmed Talib bin Hacı Mehmed'in veraseti zevce-i menkûhe-i metrukesi Hadice bint-i Süleyman ile sulbiye-i kebîre kızı Nüfus ve Ayyuş ve Nazife ve sagire kızları Münire ve Kerime ve sagîr oğlu Mehmed Talib inhisarı şer'ân zahir ve âşikâr olduktan sonra müteveffâ-yı merkûmun dayinlerinden olub Çukur Mahallesi sakinlerinden Mehmed Salih Efendi ibn-i Hacı Mustafa Efendi nâm kimesneler meclis-i şer'ide müteveffâ-yı merkûmun zevcesi ve tereke-i vafiyesine vaz'ı-yedi mütehakkik olan mezbûre Hadice Hâtun tarafından husmet ve redd-i cevaba vekil-i sicil-i şer'isi Mehmed İzzet Ağa bin Mehmed muvâcehesinde müteveffâ-yı merkûmun yed ve malından iktiraz ve kabz eylediği cihet-i karz-ı şer'iden zimmetinde yigirmi bir buçuk yüzlük Osmanî altunu alacak hakkımdan on altı

buçuk Osmanî altunu tarafıma teslim ile gayr-ı ez teslimat sahhu'l-baki beş aded Osmanî altunu alacak

Numero:77

hakkımı kable'l-edâ ve'l-ifâ vefât idub tereke-i vâfiyesine müvekkile-i mezbûre Hadice Hâtun vaz'ite'l-yed olmağın hâlâ meblağ-ı mezkûrı taleb iderim deyu ba'de'd-da'vâ ve's-sual vekil-i merkûm cevabında husus-ı mezkûrı külliye inkâr idicek müdde'î-i merkûm Salih Efendi ber-vech-i muharrer müdde'âsını husus-ı mezbûre ârifan ve her biri ber muktezâ-i irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zir-i mestureye vaz'ı-mühr ve imza iden Hacı Kara Mehmed ve Emin oğlu Mustafa ve Hüseyin bin Mehmed ve Ahmed bin Mehmed nâm kimesnelerden evvelâ sırran ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâdet idukleri ihbâr olunan Emirzâde Maide Ağa bin Mehmed ve İmamzâde Mustafa Efendi ibn-i Hacı Mehmed Ağa nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î şerifi âli ba'de'l isbât ve'l-hükm ve'l-hilâf mucebince meblağ-ı mütebaki-i mezkûrı müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesinden olmak üzere müdde'î-i mûmâ-ileyh Salih Efendi'ye edâ vü teslime vekil-i merkûm İzzet Ağa'ya müvekkile-i mezbûreye izafetle tenbih olındığı tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lâm olındı.

Fî 6 Muharremu'l-haram Sene 1295

Belge No:129

Sazgın karyesinden Mehmed bin Mehmed'in kaybolan eşeğini, Tahtani karyesinden Arab Cuma'dan talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb kurasından Sazgın Karyesi ahalisinden işbu bâ'isü'l-i'lâm Mehmed bin Mehmed nâm kimesne medine-i mezbûre de'âvî meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-takdim havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer medine-i mezbûre kurasından Tahtani(silik) Karyesi Arab Cuma bin Hüseyin muvâcehesinde işbu merkûm Cuma'nın yedinde olub Hükümet-i Seniyye Konağı havlusunda mu'âyene olunan bir re's kır renkli kancık merkeb kendu malım olan merkebden doğma nutaca malım iken tarihten iki sene buçuk akdem gice ile kendi hanemden serika ve zâyî' olub el-hâletü hâzihi merkûmun yedinde bulmamla bi'l-istihkak hâlâ taleb iderim deyu ba'de'd-da'vâ ve's-suâl ol dahî cevabında gâib-i ani'l-meclis Casım nâm kimesneden iki yüz

yigirmi gurus medfu'a ve makbuzuna iştira eyledim müdde'î-i merkûmun ber-vech-i muharrer malı olduğunu bilmem deyu külliye inkâr idicek müdde'î-i merkûmun ber-vech-i meşruh müdde'âsına mutabık beyyine taleb olundukda husus-ı mezbûre ârifan ve her biri ber muktezâ-yı irade-i seniyye mensub oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esami kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâdet idükleri ihbâr olunan Sazgın Karyesi ahâlisinden Ömer bin Abbas ve Mehmed bin Ali nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber-nehc-i şer'î şerif-i âli ba'de'l-isbât ve'l-hilaf ve'l-hükm mucebince merkeb-i mevsuf-ı mezkûr müdde'î-i merkûm Mehmed'e teslim müdde'î-i aleyh merkûm Arab Cum'a'ya tenbih olunduğı tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lam olundu.

Fî 6 Muharremu'l-harâm Sene 1295

Belge No:130

Seng-i Tavi mahallesinden iken vefat eden Boyunsuz oğlu Ahmed'in, küçük kızı Ayyuş için annesi Fatıma bint-i Ömer'in vasi ta'yîn edilmesi ve Ayyuş'a nafaka sarfı için Fatıma'ya izin verilmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Seng-i Tavi Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem vefât iden Boyunsuz oğlu Ahmed bin Mehmed'in sulbiye-i sagire kızı Ayyuş'un tesviye-i umurini rû'yet ve mal-ı mevrusunu ahz ve kabz ve kabz ve hıfza kıbel-i şer'iden müstakimü'l-etvar vasi nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve lâbüdd olmağın emanet ile ma'rufe ve istikamet ile mevsufe ve her vechile vesayet-i sagire-i mezbûre hakkında evla ve enfa' idüğü zeyl-i rakimde muharreru'l-esami kimesneler ihbarlarıyla lede's-şer 'il enver mütehakkik olan sagire-i mezbûrenin valide ve hâzınası işbu bâ'isetü'l-kitab Fatıma bint-i Ömer nâm hatunı Hâkim-i Muvakki'-i Sadr-ı Kitâb Tûba-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri sagire-i mezbûrenin vakt-i rüşd ve sedâdına değin tesviye-i umurine vasiye nasb ve ta'yîn buyurub ol dahî ber-vech-i muharrer vesayet-i mezkûreyi kabul ve merasimini kemâ-yenbağî edaya müteahhide mültezim oldukdan sonra vasiye-i mezbûre Fatıma Hâtun talebiyle Hâkim-i müdde'î-i aleyh Efendi Hazretleri dahî sagire-i mezbûre için kadr-i ma'ruf idüğü ihbar olunan yevm-i kırk para nafaka ve kisve-i baha farz ve takdir buyurub meblağ-ı ma'ruf-ı mezkûr sagire-i mezbûrenin nafaka ve kisve-i baha ve sair levazım-ı zarûriyesine

Numero:78

harc ve sarf ve lede'l-hace-i istidaneye ve indez'zıkr sagire-i mezbûrenin mal-ı mevrusine rucu'a vasiye-i mezbûre Fatıma Hâtun'a izin virilmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imla olundu.

Tahrîren fi'l-yevmü'l hamis min şehr-i muharremu'l-haram sene hamis ve tis'în ve mieteyn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Arnabut Mehmed Ali Ağa, Muhzır Sinan Ağa ve Muhzır Vesim Ağa ve gayrihim.

Belge No:131

Tuba mahallesinden iken vefat eden Mustafa'nın kızı Fatıma'nın, küçük kızı diğer Fatıma'ya, Hacı Mehmed bin Hacı Ömer'in vasi ta'yîn edilmesi ve annesinden kalan malından nafaka sarfı için Hacı Mehmed'e izin verilmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Tuba Mahallesi sakinelerinden iken bundan akdem müteveffa olan Fatıma bint-i Mustafa'nın sadriye-i sagire kızı diğer Fatıma nâm sagirenin tesviye-i umuruni rü'yet ve mal-ı mevrusunu ahz ve kabz ve hıfza kibel-i şer'iden bir müstakimu'l-etvar vasi nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın emanet ile ma'ruf ve istikamet ile mevsuf ve her vechile vesayeti sagire-i mezbûre hakkında evla ve enfa' idüğü zeyl-i rakimde muharreru'l-esami müslimin ihbarlarıyla lede's-şer'il enver mütehakkik olan işbu bâ'isü'l-i'lâm Hacı Mehmed bin Hacı Ömer nâm kimesneyi Hâkim-i Muvakki'-i Sadr-ı Kitâb Tûba-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri sagire-i mezbûrenin vakt-i rüşd ve sedâdına değin tesviye-i umurına vasi nasb ve ta'yîn buyurub ol dahî ber-vech-i muharrer vesayet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzımesini kemâ-yenbağî edaya te'ahhüd ve iltizam itdikden sonra vasi-i merkûm talebiyle sagire-i mezbûre için kadr-ı ma'ruf olan yevmi elli para nafaka ve kisve-i baha farz ve takdir buyurub meblağ-ı mefrûz-ı mezkûr altı pareyi her yevm sagire-i mezbûrenin nafaka ve kisve-i baha ve sair levâzım-ı zarûriyesine harc ve sarfa ve lede'l-hace-i istidaneye ve inde'z-zıkr validesi müteveffıye-i mezbûreden müntakıl mal-ı mevrusine rucu'a vasi-i merkûm Hacı Mehmed'e izin virilmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imla olundu.

Hürrire fi'l-yevmü'l-gurre min şehr-i zi'l-ka'de-i şerife sene erba' ve tis'în ve mieteyn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

(İsimler yazılmamıştır)

Belge No:132

Bey mahallesinde oturan İran Devleti Şehbenderi Nazar Bey'in, Ümmü mahallesi sakinlerinden iken vefat eden Hacı Halil Ağa'dan alacağı olan, 40 adet yüzlük Osmanî altını ve 151 adet simi mecidiyi, terekesine vazıyed eden oğlu Mehmed Said Efendi'den talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Beğ Mahallesi sakinlerinden ve İran Devlet-i Behiyesi şehbenderi ref'etlû Nazar Beğ tarafından zikr-i ati da'vaya vekil-i sicil-i şer'isi işbu bâ'isü'l-i'lâm Cebra Efendi bin () nâm kimesne medine-i mezbûre de'âvi meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-takdîm havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer medine-i mezbûre mahallâtından Ümmü Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Halil Ağazâde Hacı Halil Ağa ibn-i Halil Ağa'nın sulbî kebîr oğlu olup tereke-i vafiyesine vaz'ı-yedi mütehattik olan Mehmed Said Efendi muvacehesinde müvekkilem mir-i mûmâ-ileyh Nazar Beğ'in yed ve malından ahz ve kabz ve umurine sarfla istihlak idüğü cihet-i karz-ı şer'idan kırk adet yüzlük Osmanî altunu ve yüz elli bir adet sim-i mecidi müteveffıye-i mûmâ-ileyh zimmetinde vâcibu'l-eda alacak hakkı olup meblağ-ı mezkûr müvekkilem mûmâ-ileyhe kable'l-eda ve'l-ifâ vefât idub tereke-i vafiyesine oğlu işbu merkûm Mehmed Said Efendi bi'l-verese vaz'ı'l-yed olmağın hâlâ meblağ-ı mezbûrları tereke-i vafiyesinden olmak üzere tarafıma teslimi bi'l-vekale matlûbumdur deyu ba'de'd-da'vâ ve's-suâl mûmâ-ileyh Mehmed Said Efendi cevabında babası müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin tereke-i vâfiyesine vaz'ı-yedini ikrar lakin müdde'î-i vekil-i merkûmun mâ-adasını külliye inkâr idicek müdde'î-i vekil-i merkûm ber-vech-i muharrer müdde'âsını husus-ı mezbûre ârifan ve her biri ber muktezâ-yı irade-i seniyye ve bâ-varaka-i

Numero:79

mestûre mensub oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'ı-mühr ve imzâ iden İmam Hafız Mehmed Efendi bin Mehmed ve Hacı Mustafa bin Hacı Mehmed ve Mehmed bin Ahmed ve İmam İsmail Efendi bin Hüseyin ve Hacı Osman bin Osman nâm kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve

makbûlü'ş-şehâdet idükleri ihbâr olunan Ârif Ağazâde Mustafa ve Mustafa Ağa bin Hacı Mehmed Ağa nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber-nehc-i şer'î şerif-i âli ba'de'l-isbât ve'l-hilaf ve'l-hükm mucebince meblağ-ı mezbûr kırk aded yüzlük Osmanî altunu ve yüz elli bir aded sim-i mecidi müvekkil-i mûmâ-ileyh Nazar Beğ'e izafetle vekil-i merkûm Cebra Efendi'ye müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin tereke-i vâfiyesinden olmak üzere merkûm Mehmed Said Efendi'ye tenbih olunduğı tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lam olundu.

Fî 15 Muharrem Sene 1295

Belge No:133

Kaş Hanesi mahallesinden iken vefat eden Dâ'îzade Hacı Emin Bey'in varisleri tarafından dâvâyâ vekil ta'yîn edilen Mehmet Sadık Efendi'nin, müvekkilelerinin babalarının Kelpin karyesinden borçlusu olan Mısdık bin Hızır'ın varislerinden alacakları olan 4200 kuruşu talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Kaş Hanesi Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem vefât iden Dâ'îzâde Hacı Emin Beğ bin Mustafa bin Emin Efendi'nin veraseti zevce-i menkûhe-i metrûkeleri Hadice bint-i Hacı Molla Ahmed ve Ayşe bint-i Ahmed'in ve diğer Hadice bint-i Ârif Ağa ile sulbî kebîr oğulları Mehmed Şerif ve Mehmed Emin ve Mehmed Sadık ve Ahmed ve Mehmed ve sagîr oğulları Hasan ve Hüseyin ve Ârif ve Nuh ve Mustafa ve kebire kızları Hadice ve Hamide ve sagire kızları Firdevs ve Naile'ye münhasıra ve sagirun-ı merkûmunun tesviye-i umurlarına kibel-i şer'iden bi'l-hüccet-i şer'îye karındaşları Mehmed Sadık Efendi vasi nasb ve ta'yîn olunduktan sonra verese-i kibar taraflarından zikr-i ati meblağ da'vaya vekil sabit'ül-vekaletleri işbu bâ'isü'l-i'lâm Mehmed Sadık Efendi nefsinden asâlete ve sagirun-ı mezbûruna vesayete ve verese-i kibar-ı merkûmuna vekaletle medine-i mezbûre de'âvi meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-takdîm havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer medine-i mezbûre kurasından Kelpin Karyesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Mısdık bin Hızır'ın varislerinden olub tereke-i vâfiyesine vaz'ı-yedi mütehakkik olan oğlu Ahmed bin merkûm muvacehesinde işbu merkûm Ahmed'in babası müteveffâ-yı merkûm Mısdık hayatında mevrusimiz müteveffâ-yı merkûm Hacı Emin Beğ hayatında yed ve malından ahz ve kabz ve umurine sarfla istihlak eylediğı cihet-i karz-ı şer'iden vâcibu'l-edâ

ba'de kül hesab-ı ez gayr-ı teslimat dört bin iki yüz guruş alacak hakkı olub hatta meblağ-ı mezbûr dört bin iki yüz zimmetinde sahayıh-ı salim ba'de kül hesab deyni ve borcu olduğunu güzeran iden seksen dokuz senesi mah-i saferü'l-hayrın gurresinde bi't-tav' ve'r-rıza ikrar ve i'tirâf itmişdir ol vechile meblağ-ı mezbûr zimmetinde deyni olub babamız müteveffâ-yı merkûm kable'l-eda ve'l-îfâ vefât idub meblağ-ı mezbûr bana ve müvekkilemiz mezbûruna mevrus olub ibnun-ı merkûm Ahmed'in vaz'ı-yed eylediği babası müteveffâ-yı merkûm tereke-i vâfiyesinden olmak üzere tarafıma teslimi bi'l-asale ve bi'l-vesaye ve bi'l-vekale matlûbumdur deyu mal-ı takririne muvafık bir kıt'a sened ibraz ve irâesiyle ba'de'd-da'vâ ve's-suâl merkûm Ahmed cevabında babası müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesine vaz'ı-yedini ikrar lakin müdde'î-i merkûmun mâ-adâ müdde'âsını külliye inkâr idicek müdde'î-i vekil ve vasi-i merkûm Mehmed Sadık Efendi ber-vech-i muharrer müdde'âsını husus-ı mezbûre ârifan ve her biri ber muktezâ-yı irade-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensub oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'ı-mühr ve imzâ iden Mehmed bin Ahmed ve Ahmed bin Mustafa ve Hüseyin bin Mehmed ve Mustafa bin Ahmed nâm kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâdet idükleri ihbâr olunan Nurvane Karyesi Mehmed bin Mustafa ve Kelpin Karyesi Ahmed ibn-i Mısdık nâm ve Ahmed bin İsmail şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber-nehc-i şer'î şerif-i âli ba'de'l-isbât ve'l-hilaf ve'l-hükm mucebince meblağ-ı mezkûr dört bin iki yüz guruş müdde'î-i vekil ve vasi-i merkûm Mehmed Sadık Efendi'ye vaz'ı-yed olduğu tereke-i mezkûre olmak üzere edâ vü teslime merkûm Ahmed'e tenbih olundığı tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lam olundu.

Fî 15 Muharrem Sene 1295

Numero:80

Belge No:134

Kaş mahallesinden Şemsi bint-i Mehmed'in 1200 kuruş bedelle sattığı bir bab köşger dükkanının bedelini almak için kocası Dâ'îzade Mehmed Ağa'yı vekil ta'yîn etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Kaş Mahallesi sakinelerinden ma'rifetü'z-zat Şemşi bint-i Mehmed Ali Ağa nâm hatunun şera-i

yed tasarrufunda olub medine-i mezbûrede vaki‘ Hırat bazarında kâin iki tarafı Dâ‘îzâde Mehmed Ağa ibn-i Mustafa dükkânları ve bir taraftan malı ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdûd bir bâb mülk köşger dükkânını medine-i mezbûre idare meclisinde ma‘muri huzûrunda nizam-ı vechile bin iki yüz gurus semen-i tesmiyesiyle medine-i mezbûre ahâlisinden ve Teb‘a-yı Osmânîden Kürkçi oğlu Agob Ağa ile şeriki Nizipli Edvar Ağa’ya bey’-i bât-ı sahih-i şer‘î ile bey’e ve semenini ahz ve kabza ve bey’-i mezkûrî ve istifâ-yı hakkını ikrar ve takrire zevcî Dâ‘îzâde işbu bâ‘isü’l-i‘lâm merkûm Mehmed Ağa’ya vekil ve naib-i menab nasb ve ta’yîn ol dahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabul eylediği zat-ı mezbûreye ârifan ve her biri ber muktezâ-yı irade-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensub oldukları mahallerinden mazbûtü’l-esami kimesnelerden sırran ve ba‘de alenen lede’t-tezkiye adl ve makbûlü’ş-şehâdet idükleri ihbâr olunan Emin Ağa ibn-i Hacı Emin Beğ ve Veli bin Veli nâm kimesne şehadetleriyle mahzar-ı hasm-ı cahidde ber-nehc-i şer‘î âli sabit ve subût-ı vekâletine hükm-i şer‘î lâhık olduğu tescil ve huzûr-ı âlîlerine arz ve i‘lâm olundu.

Fî 17 Muharrem Sene 95

Belge No:135

Kaş mahallesinden Zeyneb bint-i Mustafa’nın, vefat eden dedesi Hacı Emin Bey’den kalan malını 30 sim-i halis mecidi mukabelesinde Teb‘a-yı Osmanîden Kürkcü oğlu Agob ve ortağı Nizipli Edvar Ağa’ya satması için kardeşi Mehmed Ağa’yı vekil ta’yîn etmesi.

Ma‘rûz-ı Dâ‘îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Aynâtâb mahallâtından Kaş Mahallesi sakinelerinden ma‘rifetü’z-zat Zeyneb bint-i Mustafa nâm hatuna ceddi Hacı Emin Beğ nâm müteveffâdan müntakil (silinmiş) Karyesi türâbında Eceçikar nâm mahalde kâin tarafları Mustafa ve Mehmed tarlaları ve dere ve hırafla mahdûd bir kıt‘a iki dönüm tarlanın nısfı hisse-i şayi‘asını otuz sim-i halis mecidi bedel ile medine-i mezbûre idare meclisinde ma‘muri huzûrunda nizam-ı vechile medine-i mezbûre ahâlisinden ve Teb‘a-yı Osmânîden Kürkcü oğlu Agob Ağa ile şeriki Nizipli Edvar Ağa’ya ferağ-ı mu‘teber-i kat‘iyle ferağa ve bedel-i mezkûrî ahz ve kabz ve tarafından işbu bâ‘isü’l-i‘lâm karındaşı Mehmed Ağa’yı vekil ve naib-i menab nasb ve ta’yîn eylediğini ol dahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûrî kabul eylediğini zat-ı mezbûreye ârifan ve her biri ber muktezâ-yı irade-i seniyye

ve bâ-varaka-i mestûre mensub oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esami kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâdet idükleri ihbâr olunan Mehmed Emin Ağa ibn-i Hacı Emin Beğ ve Mehmed bin Mustafa nâm kimesneler şehadetleriyle mahzar-ı hasm-ı cahidde bernehc-i şer'î âli sabit ve subût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olduğu tescil ve huzûr-ı âlilerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 18 Muharrem Sene 1295

Belge No:136

Yırak mahallesinden Mustafa bin Hasan'ın babasından kalan menzil hakkını küçük olduğu için amcasının kullandığını söyleyerek babasından kalan menzilden hak talep etmesi üzerine amcasının haksız müdahaleden men talebi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Yırak Mahallesi ahâlisinden Mustafa bin Hasan nâm kimesne tarafından zikr-i ati husus-ı da'vaya vekil-i sicil-i şer'isi İbrahim bin Hüseyin nâm kimesne medine-i mezbûre de'âvi meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-takdîm havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer mahalle-i mezbûre ahâlisinden Hüseyin bin Hacı Mehmed nâm kimesne tarafından husumet ve redd-i cevaba vekâleti Ahmed bin Hacı Mehmed ve Mustafa bin Mehmed nâm kimesneler şehadetleriyle sabit ve subût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan işbu bâ'isü'l-i'lâm İsmail bin İsmail muvacehesinde Tapu Kâtibi Fütüvvetlû Hakkı Efendi hâzır olduğu halde müvekkilem mezbûr Mustafa sagîr iken babası merkûm Hasan fevt olub merkûm Hasan'nın mahalle-i mezbûrede kâin tarafları Hacı Şakir Hanesi ve malı ve tarik ve debbâğ odası arsarlarıyla mahdûd ve mümtaz bir bâb mülk olub menzil-i mezkûrun tamamı merkûm

Numero:81

Hasan'ın fevtiyle oğlu müvekkilem merkûm Mustafa'ya hasıra mevrus olub ol vakit merkûm Mustafa sagîr olduğu cihetle amucası merkûm Hasan'ın bi-hükmü'l-velayete hicr-i terbiyesinde iken velayet hasebiyle menzil-i mezkûre tasarruf esnasında merkûm menzil-i mezkûrun canib-i cenubisinde sâlifü'z-zikr debbâğ dükkânları iştira idub nefsiçün arsa-i mezbûre üzerine menzil binâ ve inşâ idub ol vechile binâ eylediği menzil tasarruf esnasında müvekkilem merkûmun havlusına bi'l-i'âne mutasarrıf olagelmışiken el-hâletü hâzihi menzil-i mezkûrun nısf-ı

havlusuna benim malımdır deyu müdahale eylediğinden sual olunub mucib-i şer'îsi bi'l-icra müdahalesinin men'î matlûbumdur deyu ba'de'd-da'vâ ve's-suâl vekil-i merkûm İsmail Ağa cevabında menzil-i mahdûd-ı mezkûrun tamamı bundan akdem fevt olan amucaları Ahmed bin () nâm kimesnenin mülkü olup merkûmun fevtiyle menzil-i mezkûr müvekkilem merkûm Hüseyin ile işbu vekil-i merkûm İbrahim'in müvekkili merkûm Mustafa'nın babası merkûm Hasan'a usûbet-i nesebiye cihetinden varis bulunduklarından mevrus olup menzil-i mezkûr merkûman kable'l-kısme merkûm Mustafa'nın babası Hasan fevt olup nısfı merkûm Mustafa'ya mevrus olup hatta merkûm Mustafa güzeran iden doksan dört senesi mah-i şa'ban-ı şerîfin hılalinde ber-minvâl-i muharrer menzil-i mezkûrun havlusu merkûm Hüseyin ile insâfa müşterek ve binası dahî çend sene akdem meyanelerinde taksim olunduğunu ve mezkûr havlu meyanelerinde müşterek kaldığını bi't-tav'î ikrar ve i'tiraf itdikden sonra mezkûr havlu dahî erbab-ı hibresi ma'rifetiyle meyanelerinde taksim olunub ve her bir tarafa isabet iden hisse-i ma'lumeleri tefrik olunduktan sonra tarafeynden her biri kısmet-i mezkûreye razılar olup her biri aherin kabullerini havî havli-i mezkûre ve sâire müteallaka-i âmmе-i de'âviden ve kaffe-i idde'â ve muhâsamatdan ibrâ-i amm-ı sahih-i şer'ile ibrâ ve ifâ-i hak itmişlerdir deyu def'ile tasaddi itdikde vekil-i merkûm İbrahim ber-vech-i muharrer müdde'î-i vekil-i merkûmun def'-i meşruhatı inkâr idicek müdde'î-i aleyh merkûm İsmail Ağa ber-vech-i muharrer def'-i meşruhatı her biri ber muktezâ-i irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden Mehmed Efendi ibn-i Hacı Ali ve İsmail Efendi ve Hasan Ağa ve Ömer Efendi ve Mustafa Efendi nâm kimesnelerden evvelâ sırran ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâdet idukleri ihbâr olunan Kanberzâde Ahmed Efendi ve İmam Hacı Şeyh Mehmed Efendi nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber-nehc-i şer'î şerîfî âli isbât itmeğın mucibince müdde'îye olan mezkûr havlunun nısfına müdahaleden ba'de'l-men' ve kısmet-i mezkûrenin dahî sıhhat-i lüzumuyla hükm vekil-i merkûm İbrahim'e tenbih olındığı bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lâm olındı.

Fî 20 Muharrem Sene 1295

Numero:82

Belge No:137

Kozluca Mescidi mahallesinden iken vefat eden Hacı Memik bin Deşti Bekir'in eşi olan Ayşe bint-i Mehmed'in, eşinden aldığı söylediği Bedirkent karyesinde ve Atabey karyesindeki bağlara Mehmed Ali'nin haksız müdahalesinden men talebi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Kozluca Mescid Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Hacı Memik bin Deşti Bekir bin Osman'ın veraseti zevce-i menkûhe-i metrukesi Ayşe bint-i Mehmed ile sulbiye-i kebîre kızı diğer Ayşe ve karındaşı oğlu Mehmed ibn-i Kel Mısdık nâm kimesneye inhisarı şer'ân zahir ve âşikâr olduktan sonra zevce-i mezbûre Ayşe Hâtun meclis-i şer'ide ibnû'l-ahi merkûm Mehmed Ali muvâcehesinde mezbûre Ayşe hazîre olduğu halde zevcim müteveffâ-yı merkûm zimmetinde eşya ve emtî'a bahasından bin beş yüz gurus vacibü'l-edâ alacak hakkım mukabelesinde kendi malı olan Itbak Yazısı ve Bedirkend Karyesi türâbında kâin tarafları Atabeg Karyesi Emin Kâhya ve Mustafa'nın zevcesi Fato Hâtun ve Hacı Hasan oğlu Mustafa ve Hacı Yasin oğlu Mehmed nâm kimesneler bağlarıyla mahdûd mümtaz bir kıt'a mülk bağını ve yine Atabeg Karyesi türâbında vaki' tarafları Kara Höyükü Elçin'nin kızı ayşe ve Emin Kâhya karındaşı Mustafa ve Emin Kâhya oğlu Mehmed ve Dülüklü oğlu Mustafa bağlarıyla mahdûd ve mümtaz bir kıt'a bağını ki cem'ân iki kıt'â bağat-ı mezkûrları bundan akdem güzeran iden seksen yedi senesi hılalinde zimmetinde olan meblağ-ı mezkûr mukabelesinde hâl-i hayatında ve kemal-i akl ve sıhhatinde bana bey'-i bât-ı sahih-i şer'î ile bey' ve teslim ve ben dahî meblağ-ı mezbûre iştira ve kabul idub semeni olan meblağ-ı mezbûrî dahî her birimiz kabul idub ol vechile bağat-ı mezkûrlar benim mülk-i müşteram olmuşiken hâlâ merkûm Mehmed Ali müdahale itmeğin sual olunub muceb-i şer'isi bi'l-icra müdahalesinin men'i matlubumdur deyu ba'de'd-da'vâ ve's-sual hazîre-i mezbûre Ayşe Hâtun müdde'îye-i mezbûre Ayşe'yi kelimat-ı meşruhasında tasdik lakin merkûm Mehmed Ali inkâr idub müdde'îye-i mezbûre ber-vech-i muharrer müdde'âsını husus-ı mezbûre ârifan ve her biri ber muktezâ-i irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zir-i mestureye vaz'ı-mühr ve imza iden Nizam Mehmed bin Mustafa ve Mahmud bin Mehmed ve Mehmed bin Mustafa ve Hasan bin Mustafa nâm kimesnelerden sırran ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâdet idukleri ihbâr olunan Atabeg

Karyesi İdris ibn-i İdris ve Dülük Karyesi Tatar oğlu Mısdık bin Mehmed nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber-nehc-i şer'î şerif-i âli isbât itmeğin mucebince müdde'îye-i merkûm Mehmed Ali bağat-ı mezkûrelere müdahaleden men'ile bağat-ı mezkûrlar müdde'îye-i mezbûre Ayşe Hâtun yedinde ibkâ olındığı tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 20 Muharremu'l-haram Sene 1295

Numero:83

Belge No:138

Seng-i Nakkaş mahallesinden iken vefat eden Ali Osman bin Mustafa'nın terekesi defteridir.

Bâdî-i Defter-i Kassâm

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Aynâtâb mahallâtından Seng-i Nakkaş Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Ali Osman bin Mustafanın verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Fatıma bint-i Ali ile sulbî kebîr oğlu Ahmed ve sagîr oğulları Hüseyin ve Mehmed ve sulbiye-i kebîre kızları Hadice ve Firdevs ve sagîre kızı Nûriye münhasıra olduğundan sagîrüne-i mezbûrunun tesviye-i umûrine rû'yete kıbel-i şer'idan kable'l-ümm cedleri merkûm İsa Çelebi vasî nasb ve ta'yin ve ol dahî ber vech-i muharrer vesâyet-i mezbûre-i kabul eyledikten sonra vasî-i merkûm taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'ile tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzatü's-şer'îye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı merkûmun tereke-i defteridir ki ber vech-i âtî zikr ve beyân olunur.

Fî 21 Muharrem Sene 1295

Cinsi	Miktarı	Guruş
Menzil der mahalle-i mezbûre		2000
Mezmahor Yolunda ağılık Bağ		200
Çakal karyesinde bağ	1	50
Bakır işi kazganı	1	25
Müsta'mel sini	1	15
Tava	1	(silik)
Sahan	1	5
Tahta	1	10
Cebi? Cild	1	12

Hırdavât		14
Mahmud Efendi zimmeti		115
		2453

Minhâ'l-ıhrâcât

Cinsi	Guruş
Techîz tekfîn	78
Zevce-i mezbûrenin muahharı	1000
Duyûn-ı müteferrika	72,5
Resm-i kismet	32,5
Kaydiye	32
Varaka	0,5

Sahhü'n-nâs li't-taksîm

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i zevce-i mezbûre	158,5	
Hisse-i ibn-i merkûm	246	2
Hisse-i ibn-i merkûm	246	2
Hisse-i ibn-i merkûm Mehmed	246	2
Hisse-i bint-i Hadice	123	2
Hisse-i bint-i Firdevs	123	2
Hisse-i bint-i Nuriye	123	2

Belge No:139

Rum Kale kazasına tabi Merzamun karyesi ahalisinden Aişe bint-i Yusuf, Acem Hiveli karyesinden Hacı Mehmed'in kızını Sinan bin Mehmed'e tezvic edeceği sırada, bana altı adet Osmanî altını ve yetmiş yedi adet kırkar kuruşluk toklu ve beş adet bizir alır tarla vermeyince tezvic ettirmem diyerek akde mani olduğunu söylemiş ve kendisinin bu istenenleri ödediğini iddea etmiştir. Hacı Mehmed'in bunu inkâr etmesi üzerine mezkur miktarın tarafına ödenmesi talebi.

Ma'rûz-ı Dâ'ileridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Rum Kal'a Kazâsına tâbi Merzamun Karyesi sâkinlerinden Aişe bint-i Yusuf nâm hâtun tarafından zât-ı mezbûreyi ârifâne

Abdüssamed bin Abdüssamed ve Abdi bin Abdüssamed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan işbu bâisü'l-i'lâm Ali Ağa bin Yusuf nâm Medîne-i Ayntâb de'âvî meclis odasında ma'kûd-ı münevver-i şer'îde bi't-takdîm havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer Medîne-i mezbûreye tâbi' Acem Hiveli Karyesi sâkinlerinden Hacı Mehmed bin Hacı Kayış muvâcehesinde işbu Hacı Mehmed sulbiye-i kebîre kızı Emine'yi tarihten çend sene akdem müvekkilem mezbûre Aişe'nin oğlu Sinan bin Mehmed nâm kimesneye Allâh'ın emri üzere tezvîc ideceği esnâda akde mani' olup nefsim için bana altı aded Osmânî altunu ve yetmiş yedi aded kırkar gurus kıymetlü toklu ve beş aded bezr alur tarla virmeyince kızım mezbûreyi tezvîc itmem demekle müvekkilem mezbûre Aişe Hâtun dahî kendü malından olarak altı aded yüzlük Osmânî altunu ve yetmiş yedi gurus kıymetlü tokluyu merkûma def'i teslim itdikden sonra kızı merkûmeyi merkûm Sinana ba'de'd-tezvîc makbuzu olan mezkûr altı aded altun ile yetmiş yedi aded tokluyu dahî âhara ba'îden istihlâk ve esmânı olan üçbin seksen gurusu kendi umûruna sarfla istihlâk eylediğinden hâlâ altı aded yüzlük Osmânî altunu aynen ve toklu bedeli olan üçbin seksen gurusu zamânen tarafına teslimi bi'l-vekâle matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl merkûm Hacı Mehmed cevabında

Numero:84

Fi'l-hakîka mezbûre Emine'yi müvekkile-i mezbûrenin oğlu Sinan'a tezvîc eyledim lâkin müdde'î vekîl-i merkûmun iddiası olan altı eded altun ile yetmiş aded toklu almadım ve ma'lûmatım yokdur deyû külliye inkâr merkûm Ali Ağa ber vech-i muharrer müdde'âsını her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinde zîr-i mestûreye vaz'-ı mühr ve imzâ iden Mehmed bin Ahmed ve Mustafa bin Hüseyin ve Ahmed bin Abdi ve Hüseyin bin Mustafa ve Hamo bin (silik) nâm kimesnelerden olan Kaysara Mahallesi ahâlisinden Molla Ali şehâdetleri ile bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'-i şerîf isbât itmeğin mücebince meblağ-ı mezkûr altı aded Osmânî altunu ile üçbin seksen gurusu müvekkile-i mezbûr Aişe Hâtuna izâfetle vekîl-i merkûm Ali Ağaya halen edâ vü teslime müdde'î-i aleyh merkûm Hacı Mehmed'e tenbîh üzere tescîl ve bi'l-isbât huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 23 Muharrem Sene 1295

Belge No:140

Ümmü mahallesinden iken vefat eden Bedesten Şeyhi Hacı Mehmed Efendi'nin küçük oğulları Mehmed ve Ahmed'e anneleri Hadduc bint-i Mehmed'in vasi ta'yîn edilmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Ümmü Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Bedestan Şeyhî Hacı Mehmed Efendi ibn-i Hasan Efendi bin Abdullah'ın sulbî sagîr oğulları Mehmed ve Ahmed'in tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'iden bir müstakîmü'l-etvâr vasî nasb ve ta'yin olunmak lâzım ve lâbüdd olmağın emânet ile ma'rûfe ve istikâmet ile mevsûfe ve her vechle vesâyet-i 'uhdesinden gelmekle kâdire idüğü zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmi-i müslimîn ihbârlarıyla zâhir ve mütehakkik olan sagîrân-ı merkûmanın valideleri işbu bâisü'l-kitâb Hadduc bint-i Mehmed nâm Hâtunu dahî bir minvâl-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabul ve merâsimin kemâ yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fi'l-yevmü'l-hâmis 'aşer min şehr-i Şevvâli'l-mükerrem sene râbî' ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Birâderi Ali Ağa, Bakkal Osmanın oğlu Mehmed Ağa, Hurdacı Dede Ağa, Şeyh Efendi ve gayrihim.

Belge No:141

Kurb-ı Bostancı mahallesinden Esye bint-i Mehmed'in babası Molla Mehmed'den kalan köşker dükkânını satması için kocası Mehmed bin Hacı Mısdık'ın vekil ta'yîn edilmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kurb-ı Bostancı Mahallesi sâkinelerinden Esye bint-i Mehmed bin Küpeli Fakı nâm hâtundan babası müteveffâ-yı merkûm Molla Mehmedden mevrûs ve müntakıl Medîne-i mezbûre sevk-ı tavîlde kâin tarafları Selim Efendi Harami Zeyneb Hâtun ve Cekimzâde İzzet Efendi ve Emir Ali Hanı ve tarîk ile mahdûd ve mümtâz bir bâb mülk Köşker dükkânının tamamını bin yüz gurus bedel ile Kürkeci oğlu Agob ve şerîki Nizibli Edvar Ağalara insafen müşterek olmak üzere Medîne-i mezbûre meclis-i idâre me'muru huzûrunda nizâm-ı vechle bey' ü ferâğa ve semeni olan meblağ-ı mezkûru ahz ve kabza ve bey'-i mezkûr ikrâr ve takrîre tarafından işbu bâisü'l-i'lâm zevci Mehmed bin Hacı Mısdık nâm kimesneler vekîl ve nâib-i

menâb nasb ve ta'yin ol dahî vekâlet-i mezkûru kabul eylediğini her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinde mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden sırren ve ba'de 'alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Memik bin Musa ve Mehmed bin merkûm Musa nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'-i şerîf-i âlî sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 26 Muharremü'l-harâm Sene 1295

Numero:85

Belge No:142

Kara Dede karyesinden ve Rumeli Ordugâhında Şıbka nâm mevkide harb ederken şehiden vefat eden Mahli bin Ali'nin hanımı Hadice Hatun'un, şehit olan kocasının Hacı Ahmed Ağa'dan 50 kuruş alacağını talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb kırâsından Kara Dede Karyesi ahâlisinden olub asâkir-i şahâne sınıf-ı evvel akırad redîfe hizmetiyle Urumili Ordugâhında işbu güzêrân iden doksan dört senesi nısf-ı şabânında geceleyin vukû' bulan muhârebede şehiden vefât iden Mahli bin Ali bin Hacı Mehmed'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Hadice bint-i Mehmed ile validesi Aîşe ve sulbî sagîr oğlu Hasan Hüseyin nâm kimesnelere isâbeti inde's-şer'i'l-enver tahkikinden sonra verese-i merkûmundan zatı ta'rîfû's-şer'-i şerîf mu'arrefe olan işbu bâisü'l-i'lâm zevce-i mezbûre Hadice Hâtun meclis-i şer'de müteveffâ-yı merkûmun medyûn olub Medîne-i mezbûre ahâlisinden Molla Cerrahzâde Hacı Ahmed bin Mehmed Ağa mahzarında zevcim mevrûsum müteveffâ-yı merkûmun işbu merkûm Hacı Ahmed zimmetinde cihet-i karzdan elli gurus alacak hakkı olub meblağ-ı mezkûru zevcim merkûm Mahli kable'l-ahz ve'l-istifâ vefât itmekle meblağ-ı mezkûr verese-i merkûmun Hasan Hüseyin ve validesi Aîşe Hâtuna ve bana mevrûs olmağla meblağ-ı mezkûreden hisse-i irsiyye-i ma'lûmesi medyûn-ı merkûmdan hâlâ talep iderim deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl merkûm Hacı Ahmed cevabında müteveffâ-yı merkûm cihet-i mezkûreden elli gurus zimmetinde vâcibü'l-edâ hâlâ Dedenin deyni olduğunu ikrâr lâkin merkûm Mahli'nin vefâtı ma'lûm değildir deyû inkâr idicek müdde'îye-i mezbûre Hadiceden müdde'â-yı meşrûhasına mutâbık beyyine talep olundukda husûs-ı mezbûre ârifân ve her biri

ber muktezâ-yı idâre-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinde zîr-i mestûreye vaz'-ı mühür ve imzâ iden İmam Hacı Kasım Efendi ibdin Hacı İbrahim Efendi ve Muhtar Dede Mehmed bin Mustafa ve Bedestan Şeyhi Abdullah nâm kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan asâkir-i merkûmeden Yusuf bin Mehmed ve Mustafa bin Ahmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-hakîka işbu güzeran iden doksân dört senesi nısf-ı şabânında Şipka nâm mevki'de vukû' bulan muhârebede merkûm Mahli bin Ali bin Hacı Mehmed nâm kimesneye kurşun isâbetle mecrûh olub müte'essiren evvelce vefât idüb üzerinde libası olduğu esvabıyla defn olındığına bizler şâhidlerüz ve şehâdet dahî iderüz deyû her biri edâ-yı şehâdet eylediklerinde şehâdetleri hîn-i kabûlde olmağın mücebince meblağ-ı mezkûr elli gurus müdde'îye-i mezbûrenin hisse-i irsiyye-i ma'lûmeyi edâ vü teslime medyûn-ı merkûm Hacı Ahmed Ağaya tenbîh olındığı bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 28 Muharrem Sene 1295

Belge No:143

Kurb-ı Zincirli mahallesinden ve Teb'a-yı Osmânîden iken vefat eden Artin bin Merbo'nun küçük kızları Mayrem ve Zarife'ye, Maryem bint-i Kırbo'nun vasi ta'yîn edilmesi ve babalarından kalan malından harcaması için Maryem bint-i Kırbo'ya izin verilmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kurb-ı Zincirli Mahallesi ahâlisinden ve Teb'a-i Osmânîden iken bundan akdem fevt olan Artin bin Merbo bin Nersis'in sulbiye-i sagîre kızları Mayrem ve Zarife'nin tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'iden bir vasî nasb ve ta'yin olunmak lâzım ve lâbüdd olmağın her vechle vesâyet-i uhdesinden gelmeğe kâdire idüğü zeyl-i rakîmde muharrerü'l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla zâhir ve mütehakkik olan işbu bâisetü'l-kitâb sagîretân-ı mezbûretânın ümmeteleri Maryam bint-i Kırbo nâm kimesneyi Hâkim-i Muvakki'-i Sadr-ı Kitâb Tûba-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri vasî nasb ve ta'yin buyurub ol dahî vesâyet-i mezkûreyi kabul eyledikten sonra vasiye-i mezbûre talebiyle hâkim-i mûmâ-ileyh Efendi Hazretleri sagîretân-ı mezbûretân mallarının işbu tarih-i kitâbdan i'tibâren beher yevm her biri için otuz paradan cem'an şehriye kırkbeş gurus nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr idüb meblağ-ı

mezkûru sagîretân-ı mezbûretânın nafaka ve kisve-i bahâ ve sâir levâzım-ı zarûriyelerine harc ve sarfa ve lede'l-hâce istidâne ve inde'z-zikr sagîretân-ı mezbûretânın mallarına rücû'a vasiye-i mezbûreye izin virilmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fi'l-yevmü's-sâmin min şehr-i Muharremü'l-harâm sene hâmis ve tis'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Menasın oğlu Serkis, Menasın oğlu Ebucane, Barsom oğlu Karabet, Barsom oğlu Agobcan ve gayrihim.

Numero:86

Belge No:144

İbn-i Eyüb mahallesinden iken vefat eden Mehmed Ağa ibn-i Es-seyyid Mehmed Talib Efendi'nin terekesine vazıyed eden hanımı Hadice Hatun'dan, Halebli tüccarlardan olan Üveyrizade Es-seyd Ahmed Ağa'nın 25000 kuruş alacak hakkını talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından İbn-i Eyüb Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Mehmed Ağa ibn-i Es-Seyyid Mehmed Talib Efendi ibn-i Hacı Mehmed'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Hadice bint-i Süleyman Ağa ile sulbiye-i kebîre kızları Nüfus ve Ayyüş ve Nazife ve sagîre kızları Münevvere ve Kerime ve sagîr oğlu Mehmed Talibe münhasıra ve sagîrûn-ı mezbûrunların tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'iden zevce-i mezbûre Hadice Hâtun vasî nasb ve ta'yin olunub mezbûre dahî vesâyet-i mezkûreyi kabul eyledikten sonra müteveffâ-yı merkûmun dâyinlerinden olub Haleb tüccâr-ı mu'teberânından işbu bâisü'l-i'lâm Üveyrizâde Es-Seyyid Ahmed Ağa ibn-i Seyyid Mehmed Ağa nâm kimesne Medîne-i mezbûre kâimmakâmlığına bi't-takdîm havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer müteveffâ-yı merkûmun zevce-i menkûhe-i metrûkesi ve sagîrûn-ı mezbûrunun vasiyye-i mansûbeleri ve bi'l-asâle ve bi'l-vesâye tereke-i kâsırasına vaz'-ı yedi mütehakkik olan mezbûre Hadice tarafından husûmet ve redd-i cevaba vekâleti zât-ı mezbûreyi ârifân Hüsni bin Mehmed ve Abdülkâdir bin Ömer nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan Mehmed Sabih Efendi ibn-i Hacı Mustafa Efendi muvâcehesinde müteveffâ-yı merkûm Mehmed Ağa zimmetinde

cihet-i karz-ı şer'îden alacağı hakkım olan kırkbin kûşür guruşdan mütebâki gayr-i ez teslîmât sahhü'l-bâkî yigirmibeş bin guruş alacak hakkım olub hatta müteveffâ-yı merkûm güzerân iden doksan üç senesi Ramazan-ı Şerîfî hilâlinde her bir hesabımız rü'yet olunub ba'de küll hesab yigirmi beş bin guruş zimmetinde alacak hakkım olduğunu hâl-i hayatından ve kemâl-i akl ü sıhhatde bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr-ı mu'teber-i kat'î ile ikrâr ve i'tirâf ve işhâd dahî itmişdir ol vechle meblağ-ı mezkûr yigirmi beş bin guruş alacak hakkı tarafıma kable'l-edâ ve'l-îfâ vefât idüb tereke-i kâsırasına işbu vekîl-i mûmâ-ileyh müvekkilesi Hadice Hâtun bi'l-asâle ve bi'l-vesâye vâz'ite'l-yed olmağın hâlâ meblağ-ı mezbûru tereke-i kâsırasından olmak üzere tarafıma teslimi bi'l-asâle matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl vekîl-i mûmâ-ileyh cevabında müvekkile Haice Hâtun terekes-i kâsırasına vâz'itü'l-yed olduğunu ikrâr lâkin müdde'î-i mûmâ-ileyhine ber vech-i muharrer müdde'âsını külliyyen inkâr idicek müdde'î mûmâ-ileyh Ahmed Ağa ber vech-i muharrer müdde'âsını husûs-ı mezbûre ârifân ve her biri ber muktezâ-yı idâre-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'-ı mühr ve imzâ iden İmam Hasrafzâde Es-Seyyid Mehmed ve Muhtar İbrahim bin İbrahim Vakkas bin Mehmed ve İsmail bin Halil ve Mehmed bin Mehmed ve Emin Ağa bin Şeyh Ağa ve Mahmud Ağa bin Emin Ağa ve Emin Ağa bin Mustafa Efendi ve Osman ibn-i Mustafa nâm kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Cevizlice Mahallesi ahâlisinden Mehmed Ağa ibn-i Ahmed Ağa ve Mehmed Arif bin Mehmed ve Beğ Mahallesi ahâlisinden Hüseyin bin Osman nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'-i şerîf-i âlî ba'de'l-isbât ve'l-halef ve'l-hükm mûcebince meblağ-ı mezbûr yigirmibeş bin guruş müteveffâ-yı merkûmun tereke-i kâsırasından olmak üzere müdde'î mûmâ-ileyh Ahmed Ağaya edâ vü teslime müvekkilesi Hadice Hâtun'a izâfetle vekîl-i mûmâ-ileyh Mehmed Salih Efendi'ye tenbîh olındığı tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 29 Muharremü'l-harâm Sene 1295

Belge No:145

Bey mahallesinden ve İran Devleti Şehbenderi olan Nazar bin Artin'in, İbn-i Eyüb mahallesinden iken medyunen vefat eden Yuladyan Avadis bin Asdor'dan

alacağı miktarı ölen kişinin varislerinden evinin ve dükkanının satılarak ödenmesi talebi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Beğ Mahallesi sâkinlerinden olub İran devlet-i behiyyesi şehbenderi işbu bâisü'l-i'lâm Nazar Ağa bin Artin nâm kimesne meclis-i şer' de takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'ani'l-merâm bundan akdem İbn-i Eyüb Mahallesi sâkinlerinden medyûnen fevt olan Yuladyan Avadis bin Asdor bin Devlet nâm kimesne zimmetinde bâ-i'lâm-ı şer'î mahkûm ve müsbet yüz yetmiş aded yüzlük Osmânî altunu ve yüz aded sim-i hâlis mecîdi olarak benim alacak hakkım olub ve Tarla-yı atîk Mahallesi ahâlisinden Papas oğlu Manik nâm kimesnenin dahî mahkûm on aded yüzlük Osmânî altunu alacak ve yine Topçu oğlu Danil nâm kimesnenin dahî mahkûm on aded yüzlük Osmânî altunu alacak hakkı olub ve bunlardan mâ'-adâ kendinden akdem fevt olan oğlu Kırveç'in merkûm kefâletiyle der'uhde itmiş olduğu aşar bedelâtından gayr-ı ez teslîmât hazine-i celîleye her birinin dokuz yüz guruş ve yigirmi para ve yine menâfi' sanduğundan ahz eylediği ba sened nizâmî üçbin guruş cem'an otuzbirbin üçyüz altmış guruş yigirmi para deyni ve duyûn-ı sâiresi olub müteveffâ-yı merkûmun hîn-i vefâtında nizam-ı mevzu'u üzere tereke-i menkulesi ma'rifet-i şer'le tahrîr ve bi'l-müzâyede bey' olunub ber müceb-i defter-i müfredât esmânî altıbin kûsür guruşa bâliğ ve reşîd olmağla meblağ-ı mezbûr sâlifü'z-zikr duyûn-ı müsbete ve mîrîyesini edâya gayr-ı vâki' olduğuna ve îfâ-yı duyûn için

Numero:87

akârının dahî şer'an bey'i lâzım ve lâbüdd olduğuna binâen müteveffâ-yı merkûman olub mahalle-i mezbûrede kâin tarafları tarîk-i âmm ve Cingani kızı oğlu() hânesi ile mahdûd ve mümtâz fevkânî ve tahtânî mesâkin-i ma'lûmeyi müştemil bir bâb mülk menziliyle İbn-i Eyüb çarşusunda vâki' ma'lûmetü'l-hudûd ve'l-etrâf bir bâb alacacı dükkânı bey' olunmak ve esmânî hâsılasından dûyun-ı mezkûre îfâ kılınmak iktizâ eylediği müteveffâ-yı merkûmun verese-i kibârı olan sulbî kebîr oğlu Mosis ve Devlet nâm kimesneler ile zevce-i metrûkesi sagîr oğlu Yeşa'nın ve sagîre kızları Anna ve Feridenin tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'idan vasiye-i mansubeleri anaları Anna bint-i Kirkor nâm Hâtun caninb-i şer'-i şerîfden bi'd-def'at beyân ve teklif olunmuş ise de merkûmun imtina' ve te'annüd ve mümâtalâ eyledikleri ecluden menzil-i mezkûr ve dükkân-ı mezbûr medîne-i mezbûre meclis-i de'âvî ve tapu kâtibi Fazîletlü Hakkı Efendi ma'rifetleriyle bey'a

mu'arrefe ve münâdib ve (silik) sevk-ı sultânî ve mecma'ü'n-nâs olan mahallerde dört mâh alenen müzâyede ve müzâyede mürûr ve rağbât-ı nâs inkıtâ'ından menzil-i mezkûr otuz bin guruş ve dükkân-ı mezbûr bin guruşa Hacı Nibikos Ağa üzerinde karar idüb ziyâdeye taleb-i âhar zuhûr itmeyüb kifâyed itmeleriyle ve meblağ-ı mezbûrlar dahî el-yevm menzil ve dükkânın semen-i misilleri idüğünü zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî kimesnler meclis-i şer' de alâ tarîkü'ş-şehâde ihbârlarıyla mütehakkik olub menzil ve dükkânı nizâm-ı vechle idâre-i kazada me'murı huzûrunda taraf-ı şer'id en bey' olunub ismânıyla duyûn mezkûreler ile matlûb-ı meblağ-ı mezbûrlar tarafına edâ vü teslimi matlûbumdur didikde dâyin-i merkûm nezâretinin takrîr-i meşrûh-ı vâkı'a mutâbık (silik) hâl-i minvâl-i muharrer üzere olub müteveffâ-yı merkûm Avadis'in ber vech-i muharrer meblağ-ı mezbûr duyûn-ı müsbite ve mîrîyesi bulunub bi'l-müzâyede bey' olunan arus ve emvâl-i menkûle eşcâr dahî duyûn-ı mezkûreleri vefâ itmediğinden akârının bey' ile îfâ-yı duyûn olunmak şer'an lâzım gelüb verese-i kibâr ve vasî-i merkûm-ı bey'a-i emvâl ve eda-i duyûndan imtinâ' ve te'annüd ve mûmâtala itmeleriyle menzil-i mezkûr ve dükkân-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere bey'e arz ile dört mâh mütecâviz bi'l-müzâyede ba'de'l-inkıtâ'-ı rağbet ismân-ı mezkûr ile mûmâ-ileyh Hacı Ağa üzerinde tekarrür idüb meblağ-ı mezbûre el-yevm menzil-i mezkûr ve dükkân-ı mezbûrın semen-i misilleri idüğü eytde isimleri muharrer kimesneler alâ tarîkü'ş-şehâde ihbârlarıyla mütehakkik olmağın menzil-i mezkûr otuz bin guruşa ve dükkân-ı mezbûr bin guruşa müşter-i merkûm Hacı Nibikos Ağa'ya taraf-ı şer'id en bey' ve nizâm-ı vechile temlik olunmak ismân-ı mezkûrlar ile duyûn-ı mezkûreler edâ ve îfâ olundukdan sonra mütebâki meblağdan verese-i merkûmunun hallerine göre bir münasib hâne iştirâ olunmak muktezâ-yı şer'-i âlî olmağın mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fi'l-yevmü't-tâsi' ve'l-ısrîn min şehr-i Muharremü'l-harâm sene hâmis ve tis'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

()

Belge No:146

Akyol mahallesinden iken vefat eden Mehmed bin Mehmed'in küçük oğlu Mahmud'a babasından kalan mallarını hıfz ve idare için Sinan Ağa ibn-i Molla

Abdullah'ın vasi ta'yîn edilmesi ve babasından kalan mallarından nafaka sarfedilmesine izin verilmesi.

Haleb Vilâyet-i Cefilesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Akyol Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Mehmed'in sulbî sagîr oğlu Mahmud'un babası müteveffâ-yı merkûmdan müntakıl olan mâl-ı mevrûs ile yine müteveffâ-yı merkûm hâl-i hayatında sagîr-i merkûm için velâyeten iştirâ eylediği emvâl-i müşterâsını ahz ve kabz ve hıfza ve tesviye-i umûrunu rû'yete kıbel-i şer'idenden bir vasî nasb ve ta'yin olunmak lâzım ve lâbüdd olmağın emânet ile ma'rûf ve istikâmet ile mevsûf ve her vechile vesâyet-i sagîr-i mezbûr hakkında min külli'l- vücûh evlâ ve enfa' idüğü zeyl-i vesîka mektûbü'l-esâmî müslimîn ihbârlarıyla inde'ş-şer'ü'l-enver mütehakkik olan sagîr-i mezbûrun velisi işbu râfî'-i hâze'l-kitâb Sinan Ağa ibn-i Molla Abdullah nâm kimesneyi Hâkim-i Muvakki'-i Sadr-ı Kitâb Tûba-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri dahî sagîr-i merkûm Mehmed'in vakt-i rüşd ve sedâdına değin emvâl-i müşterâ ve mevrûsunu ahz ve kabz ve hıfza ve tesviye-i umûrunu rû'yete vasî ta'yin buyurdukda ol dahî ber vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzimesini kemâ-yenbağî edaya müte'ahhid oldukdan sonra vasî-i merkûm Sinan Ağa meclis-i şer'ide takrîr-i kelâm ve ta'bir-i ani'l-merâm idub vasisi olduğum sagîr-i mezbûrun nafaka ve kisve-i bahâya eşedd-i ihtiyaç ile muhtaç olmağın emvâl-i mevrûs ve müşterâsından nafaka ve kisve-i bahâ ve sâir havâyic-i zarûriyesichün kıbel-i şer'idenden kadr-i ma'rûf meblağ-ı farz ve takdîr olunmak bi'l-vesâye matlûbumdur didikde vasî-i merkûmun takrîr-i meşrûhu vâkı'a mutâbık ve zikr-i âtî meblağ-ı kadr-i kifâye idüğü zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla tahakkuk itmeğın Hâkim-i muvakki'-i sadrû'l-vesîka-i berşehâb aklâmü'l-enîka Efendi Hazretleri dahî sagîr-i merkûm için emvâl-i müşterâ ve mevrûsundan işbu tarih-i kitâbdan i'tibâren

Numero:88

külli yevm altmış para farz ve takdîr buyurub meblağ-ı mevrûz-ı mezkûr altmış parayı beher yevm sagîr-i mezbûr Mehmed'in nafaka ve kisve-i bahâ ve sâir levâzım-ı zarûriyesine harc ve sarf ve lede'l-hâce-i istidâneye ve inde'z-zikr emvâl-i mevrûs ve müşterâsına rücû'a vasî-i merkûm Sinan Ağaya izin virilmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imla olundu.

Tahrîren fi'l-yevmü's-sâlis min şehr-i Şevvâlû'l-mükerrem sene erba'a ve tis'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Ömer bin Ömer, Emin Baba bin Hasan, Ahmed bin Mehmed, Hacı Kasım Baba bin Hacı İbrahim Efendi ve muhızır Vesim Molla ve Muhızır bin Ahmed ve gayrihim.

Belge No:147

Bostancı mahallesinden olup Rumili Ordugâhında asker iken Şıbka nâm mevkide mecrûhan vefat eden Abdulkadir bin Mehmed'in zevcesi Nazife Hatun, ölen kocasının Mehmed İzzet Ağa'dan alacağı olan kırk guruşu talep etmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Bostancı Mahallesi ahâlisinden olup asâkir-i şahânedan sınıf-ı ûlâ efrâdından redîfe hizmetiyle Rumili Ordugâhına sevk ile Şıbka nâm mevki'de esnâ-yı muhârebeye işbu güzerân iden bin ikiyüz doksan dört senesi şehr-i şabanın on sekizinci günü tarihiyle mecrûhan vefât iden Abdülkâdir bin Mehmed bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Nazife bint-i Bayram Mehmed ile validesi Fatıma bint-i isabeti inde's-şer'î'l-enver tahkikinden sonra vârisân-ı mezbûretândan zâtı ta'rifü's-şer'î ile mu'arrefe olan işbu bâisetü'l-i'lâm zevce-i mezbûre Nazife Hâtun işbu meclis-i şer'î şerîfde müteveffâ-yı merkûmun medyûnu olup medîne-i mezbûre ahâlisinden Mehmed İzzet Ağa ibn-i Mehmed mahzarında zevcim ve mevrûsum müteveffâ-yı merkûmun işbu İzzet Ağa zimmetinde cihet-i karzdan kırk guruş alacak hakkı olup meblağ-ı mezkûru zevcim müteveffâ-yı merkûm Abdülkâdir medyûn-ı merkûmdan kable'l-ahz ve'l-istifâ mevki-i mezkûrda ber vech-i muharrer vefât idüb meblağ-ı mezkûr benim ile validesi mezbûreye mevrûs olmağın meblağ-ı mezkûrdan hisse-i musîbem olan on guruşu medyûn-ı merkûm İzzet Ağa'dan hâlâ talep iderim deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl ol dahî cevabında müdde'îye-i mezbûrenin zevci ve mevrûsu merkûm Abdülkâdir'e ber vech-i muharrer cihet-i mezbûreden zimmetinde kırk guruş deyni olduğunu ikrâr lâkin merkûm Abdülkâdir'in vefâtı ma'lûmum değildir deyû inkâr idicek müdde'îye-i mezbûre Nazife'den müdde'â-yı meşrûhasına muvâfık beyyine talep olundukda husûs-ı mezbûra ârifân ve herbiri bir muktezâ-yı irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'-ı mühr ve imzâ iden İmam Ahmed Efendi ibn-i Mehmed Efendi ve Muhtar Mehmed Ağa ibn-i Hacı

Mehmed ve Bekir Ağa bin Bekir ve Mustafa bin Ali nâm kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlû'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Hacı Mehmed Ağa ibn-i Hacı Şekir Efendi ve Mehmed Efendi ve Mehmed Emin Ağa ibn-i Bektaş nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde fi'l-hakika işbu güzerân iden bin iki yüz doksan dört senesi şehr-i şa'bânın on sekizinci günü tarihiyle Şibka nâm mevki'de esnâ-yı muhârebede mecrûhen merkûm Abdülkâdir bin Mehmed bin Abdullah nâm kimesne vefât idüb defn olduğuna bizler şâhidlerüz ve şehâdet dahî iderüz deyû her biri edâ-yı şehâdet-i şer'îye eylediklerinde şehâdetleri hîn-i kabûlde olmağın mücebince meblağ-ı mezkûr kırk guruşdan hisse-i musibesi olan on guruşu müdde'îye-i mezbûre Nazife Hâtun edâ vü teslime medyûn-ı merkûm Mehmed İzzet Ağaya tenbîh olındığı tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî Gurre-i Saferü'l-hayr Sene 1295

Belge No:148

Dâ'îzade Hacı Mehmed Emin Bey'in küçük oğullarına vasi olan anneleri Hacı Arif'in kızı Hadice'nin, Eytam Müdürü Osman Saib Efendi'nin idaresindeki sandıktan alacağı olan yirmi sekiz buçuk yüzlük Osmanî altını, ısrarla vermediğini belirterek, bedestende çocukları için aldığı bir bab dükkânın parasını ödemek için talep etmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Tarla-yı atîk Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Dâ'îzâde Hacı Mehmed Emin Beğ bin Mustafa bin Emin Efendi'nin sulbî sagîr oğulları Hasan ve Mehmed Arif'in tesviye-i umûrlarını rû'yete kibel-i şer'iden bâ-hüccet-i şer'îye mansûb vasiyye ve hazınaları ma'rifetü'z-zat ve râfî 'ate hâze'l-kitâb Hadice bint-i Hacı Arif nâm Hâtun meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûrede hâlâ Eytâm Müdiri Osman Saib Efendi bin Hacı Mustafa Efendi mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâ-yı merkûmun ilel vefât yed-i tasarrufunda mülki olub fevtiyle müstakilen oğlu Mehmed Ağa hissesine ifrâz olunan aşağı bedestende kâin dokuzuncu numero ile mukayyed olan bir bâb bedesten dükkânını bey'e arz eylediğine binâen dükkân-ı mezkûru

Numero:89

Vasiyesi olduğum sagîrân-ı mezbûran için şer'asına talib olduğum cihetle taraf-ı şer'iden mezun olduğum ve dükkân-ı mezkûrun senevi üçer misli baliğan meblağ

bulunub sagîrân-ı merkûman için şerası her vechle haklarında enfa‘ ve evlâ idüğünden dükkân-ı mezkûru yigirmi sekiz buçuk yüzlük Osmânî altunu vasiyeleri olduğum sagîrân-ı merkûman Hasan ve Mehmed Arif’in hasebü’l-intizam müdür-i mûmâ-ileyhin zîr-i idâresinde olub eytâm sanduğunda istirbah olunmakda olan akçesinden sarf olunmak üzere havâle olunmuşidi hâlâ müdür-i mûmâ-ileyh meblağ-ı mezbûru cihet-i şer‘iye rabt olunmadığı sarf idemeyeceği beyân ile hayli müddet mürûr idüb meblağ-ı mezbûr henüz tarafıma edâ vü teslim olunmadı ve ben dahî meblağ-ı mezbûr yigirmi sekzi buçuk lirâ-yı Osmânî için medyûn olduğumda ve muâmele-i nizâmiyesi dahî icra kılınmadığından hâlâ meblağ-ı mezbûru tarafıma i’tâ itmek ve kuyud-ı lâzimesi dahî sagîrân-ı mezbûran isimlerine kayden tashîh olunub iktizâ iden ilm ü haber koçanı tarafıma teslim olunmak matlûbumdur didikde vasiye-i mezbûre Hadice Hâtun’u müdür-i mûmâ-ileyh bi’l-cümle kelimât-ı meşrûhasında ba‘de’t-tasdîk vasiye-i mezbûreden takrîr-i meşrûhu vâkı‘a- mutâbık ve nefsü’l-emirde muvâfık ve dükkân-ı mezkûrun dahî şerası sagîrân-ı merkûman haklarında ale’l-vücûh enfa‘ ve evlâ idüğünü ve meblağ-ı mezkûr dahî dükkân-ı mezkûrun sameni misli idüğünü zeyl-i kitâbda muharrerü’l-esâmi-i müslimîn ihbârlarıyla sâbit ve mütehakkik olduğu şer‘an zâhir olmağla meblağ-ı mezbûr yigirmi sekiz buçuk Osmânî altununu sanduk-ı mezkûrun vasiye-i mezbûre Hadice Hâtun’a hâlâ edâ vü teslime müdür-i mûmâ-ileyh Osman Saib Efendi’ye tenbîh olındığı vukû‘-ı lâzimesinin dahî tashîh olunması iktizâ itdiği mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fî 4 Saferü’l-hayr Sene 1295

Şuhûdü’l-hâl:

Hacı Hindizâde Nefî Efendi, Mehmed Şerîf’in oğlu Arif, Kasab (silik) Mehmed Ağa, Muhsin Mehmed Ağa, Güzelzâde Emin Efendi ve gayrihim.

Belge No:149

Ufacık karyesinden iken vefat eden Mehmed bin Mehmed’in varislerinin, Kaş mahallesinden iken vefat eden Dâ‘îzade Hacı Mehmed Emin Bey’in varislerinden alacakları olan 10500 kuruşu talep etmeleri.

Ma‘rûz-ı Dâ‘îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb kırâsından Ufacık Karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Mehmed bin Abdullah’ın verese-i zevce-i menkûhe-i metrûkesi Hepe bint-i Mehmed ile sulbî kebîr oğulları

Mehmed ve Ali ve Mustafa ve sulbiye-i kebîre kızı Semiye inhisarı şer'an zâhir ve âşikâr olduktan sonra müteveffâ-yı merkûmun dâyinlerinden olub medîne-i mezbûre mahallâtından Kaş Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Dâizâde El-hac Emin Beğ bin Mustafa bin Emin Efendi'nin verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkeleri Hadice bint-i Molla Ahmed ve Aişe bint-i Hamid ve diğer Hadice Hacı Arif Ağa ile sulbî kebîr oğulları Mehmed Şerîf ve Emin ve Sadık ve Ahmed ve Mehmed ve sagîr oğulları Hasan ve Hüseyin ve Arif ve Nuh ve Mustafa ve kebîre kızları Hadice ve Hamide ve sagîre kızları Firdevs ve Naile'ye münhasıra ve sagîrûn-ı mezbûrunun tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'idin bâ-hüccet-i şer'îye li-eb erkarındaşları merkûm Sadık Efendi vasî nasb ve ta'yin olunduktan sonra vasî-i mûmâ-ileyh sagîrûn-ı mezbûruna vesâyet ve verese-i kibâr taraflarından vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi ve muin-i vekâlete ve (silik) ... medîne-i mezbûre de'âvî meclisi odasında ma'kûd-ı huzûr-ı şer'de bi't-takdîm havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer müteveffâ-yı merkûm Mehmed'in sulbî kebîr oğlu ve tereke-i vâfiyesine vaz'-ı yedi mütehakkik olan merkûm Ali muvâcehesinde müteveffâ olan merkûm Mehmed'in on dört bin gurus tegaddi akçesi olarak mevrûsumuz müteveffâ-yı ... Hacı Emin Beğ'in işbu merkûm Ali'nin mevrûsu babası merkûm Mehmed zimmetinde cihet-i mezbûreden vâcibü'l-edâ alacak olub meblağ-ı mezbûrun edâsına tarafından bil emr ve's-suâl işbu merkûm Ali kifayet-i mutlaka-i sahîha-i şer'îye ile kefil ve zâmin olub ve meblağ-ı mezbûre Mehmed üçbin beşyüz gurusu hinta ve bekmez ismânından teslîmâtı bulunub gayr-ı ez teslîmât sahhü'l-bâkî on bin beşyüz gurusu alacak hakkını kable'l-ahz ve'l-istifâ vefât idüb tereke-i vâfiyesine oğlu merkûm Ali bi'l-verâse vâzi'ü'l-yed olmağın hâlâ meblağ-ı mezbûru terekesinden olmak üzere veyahud kefâlet-i mahalliyesine binâen mezbûru tarafıma teslimi bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ve bi'l-vekâle matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl merkûm Ali cevabında mevrûs-ı müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesine vaz'-ı yedini ve babasının onbirbin beşyüz gurusu deyni ve borcu olduğunu ikrâr lâkin kefâlet iddi'âsını külliyyen inkâr ile beraber ziyâde müdde'âsını kabul eylemediğinden mâ'-adâ beşbin sekiz yüz gurusu hinta ve bekmez olarak müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Hacı Emin Beğ'e

Numero:90

hayatında teslîmâtımız vardır deyû ziyâde teslîmât ortasında bulunmağla evvelâ müdde-i asıl ve vasî vekîl-i merkûm Mehmed Sadık Efendi'den minvâl-i muharrer

ondört bin gurus tegaddi akçesinden alacak hakkı olduğuna beyyine taleb olundukda herbiri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'-ı mühr ve imzâ iden Mehmed bin Mehmed ve Mustafa ibn-i Ali ve Ahmed bin Hüseyin ve Ali bin Hasan ve Hasan bin Ahmed ve Şeyh Efendi bin Mehmed ve Abdülkâdir ibn-i Mustafa ve Hafız Mehmed bin Ahmed nâm kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idukleri ihbâr olunan Tütüncü Ali Efendi ibn-i Ali ve Tahmisi Mehmed bin İbrahim Baba ve Molla Arab'ın oğlu Ahmed ve Mehmed bin İsmail Mamo nâm kimesneler şehadetleriyle ba'de'l- isbât ve'l-hilaf sâniyen müdde'î-i aleyh merkûm Ali'den ber minvâl-i muharrer ziyâde teslimât müdde'âsına muvâfık beyyine taleb olundukda ba'de'l-imhâl vel istimhâl ityân-ı beyyineden izhâr-ı aczle tahlîf taleb olındığı mücebince meblağ-ı mütebâki onbin beşyüz gurusu müteveffâ-yı ol merkûm Mehmed'in tereke-i vâfiyesinden olmak üzere veyahud kefâlet-i mezkûresine binâen müdde'î-i asıl ve vasî- ve vekîl-i merkûm Mahmed Sadık Efendi'ye hâlâ edâ vü teslime müdde'î merkûm Ali'ye tenbîh olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 4 Saferü'l-hayr Sene 1295

Belge No:150

Seng-i Nakkaş mahallesinden Hacı Ömer Ağa'nın, İbn-i Eyüb mahallesinden iken vefat eden Talibzade Mehmed Ağa'dan alacağı olan 3909,5 kuruşu Mehmed Ağa'nın terekesine vazıyed eden Hadice Hatun'dan talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından İbn-i Eyüb Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Talibzâde Mehmed Ağa ibn-i Seyyid Mehmed Talib bin Hacı Mehmed'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Hadice bint-i Süleyman Ağa ile sulbiye-i kebîre kızları Nüfus ve Ayyuş ve Nazife ve sulbiye-i sagîre kızları Münire ve Kerime ve sagîr oğlu Mehmed Talib'e inhisârı şer'an zâhir ve âşikâr oldukdan sonra müteveffâ-yı merkûmun dâyinlerinden olub medîne-i mezbûre mahallâtından Seng-i Nakkaş Mahallesi ahâlisinden işbu bâisü'l-i'lâm Hacı Ömer Ağa bin Hacı Abdülhalit nâm kimesne meclis-i şer'de bi't-takdîm havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer müteveffâ-yı merkûmun tereke-i kâsırasına bi'l-verâse vaz'-ı yedi mütehakkik olan zevce-i mezbûre Hadice Hâtun tarafından husûmet ve redd-i cevab-ı vekâleti zât-ı

mezbûreyi ârifân Mesto bin Mehmed ve Hüseyin bin Osman nâm kimesneler şehadetleriyle sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhik olan Mehmed Salih Efendi ibn-i Hacı Mustafa Efendi muvâcehesinde müteveffâ-yı merkûm Mehmed Ağa ve babası Seyyid Talib Efendi tarafından bi'l-emr ve'l-kabul kefil-i bi'l-mal ve kefil-i bi'n-nefs oldukları halde güzerân iden seksenbir senesi hilâlinde yed ve malından iktirâz ve kabz ve umûrlarına sarf-ı istihlâk eyledikleri yüz aded yüzlük Osmânî altunu alacak hakkımdan altı bin yedi yüz onbeş buçuk tarafıma edâ vü teslim ile gayr-i ez teslimât sahhü'l-bâkî üçbin dokuzyüz dokuz buçuk alacak hakkım kalub meblağ-ı baki-i mezkûru kable'l-ahz ve'l-istifâ vefât idüb tereke-i kâsırasına işbu müekkile-i mezbûre bi'l-verâse ve bi'l-vesâyete vâz'ü'l-yed olmağın hâlâ meblağ-ı mezkûru tarafıma teslim olunması matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl vekîl-i mûmâ-ileyh cevabında müvekkile-i mezbûre tereke-i kâsırasına vaz'-ı yedini ikrâr lâkin müdde'î merkûmun ber vech-i muharrer müdde'âsını herbiri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'-ı mühr ve imzâ iden Hafız Mehmed Efendi bin Abbas ve Emin bin Mustafa ve Mehmed bin Ahmed ve Ömer bin Bekir ve Arif bin Ali nâm kimesnelerden evvelâ sırren ba'de 'alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idkleri ihbâr olunan Burnu kara oğlu Mustafa Ağa ibn-i Mustafa ve Kara Ali oğlu Mehmed ve Ahmed bin Ali nâm kimesne şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'-i şerîf-i âlî ba'de'l-isbât ve'l-hilaf ve'l-hükm mücebince meblağ-ı mezkûr üçbin dokuzyüz dokuz buçuk guruşu müdde'î merkûm Hacı Ömer Ağa'ya hâlâ edâ vü teslim müvekkile-i mezbûre Hadice Hâtun'a izâfetle vekîl-i merkûm Mehmed Salih Efendi'ye tenbîh olduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 5 Saferü'l- muzaffer Sene 1295

Numero:91

Belge No:151

Kurb-ı Zincirli mahallesinden Ayşe bint-i Seyyid nâm hatunun, İbn-i Eyüb mahallesinden iken vefat eden Talibzade Mehmed Ağa'dan alacağı olan menzîl hissesini, Mehmed Ağa'nın terekesine vazıyed eden Hadice Hatun'dan talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından İbn-i Eyüb Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Seyyid Talibzâde Mehmed Ağa ibn-i Mehmed Talib bin Hacı Mehmed'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Hadice bint-i Süleyman Ağa ile sulbiye-i sagîre kızları Nüfus ve Ayyuş ve Nazife ve sulbiye-i sagîre kızları Münire ve Kerime ve sagîr oğlu Mehmed'e münhasıra olduktan sonra sagîrûn-ı mezbûrunun tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'iden zevce-i mezbûre Hadice Hâtun vasiye nasb ve ta'yin olunub ol dahî vesâyet-i mezkûru kabul eyledikten sonra medîne-i mezbûre mahallâtından Kurb-ı Zincirli Mahallesi sâkinelerinden zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Aîşe bint-i Seyyid Talib nâm Hâtun tarafından zikr-i âtî menzili da'vâya vekîl-i müseccel-i şer'îsi işbu bâisü'l-i'lâm Mehmed bin Abdülgani nâm kimesne medîne-i mezbûre kâimmakâmlığına bi't-takdîm şer'-i şerîfe havâle buyrulan arz-ı hâlde muharrer müteveffâ-yı merkûmun zevce-i menkûhe-i metrûkesi ve zikr-i âtî menzile vaz'-ı yedi mütehakkik olan mezbûre Hadice Hâtun tarafından husûmet ve redd-i cevaba vekâleti zât-ı mezbûreyi ârifân Hüsni bin Mehmed ve Abdülkâdir bin Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhik olmağın Mehmed İzzet Ağa bin Mehmed muvâcehesinde tapu kâtibi fütüvvetlü Hakkı Efendi hâzır olduğu halde müvekkile-i mezbûre Aîşe Hâtun ile müteveffâ Mehmed Ağanın valideleri olup bundan üç sene akdem fevt olan Kerime bint-i Osman bin Mustafanın İbn-i Eyüb Mahallesinde kâin tarafları Kulancı oğlu İbrahim ve şerîki oğlu ve Kaba sakal oğlu hâneleri ve tarîk-i âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb mülk menzili olup mezbûrenin vefât-ı vukuuyla menzil-i mezkûr üç sehim i'tibâriyle bir sehim müvekkilem kızı mezbûreye ve iki sehim ve iki sehmi müteveffâ-yı merkûm Mehmed Ağaya mevrûs olup kable'l-kısme merkûm Mehmed Ağa dahî fevt olup sülûsân hissesi veresleri mezbûruna mevrûs olup bu vechle menzil-i mezkûrun tamamından sülûs hisse müvekkilem mezbûrenin mülk-i mevrûsu iken hâlâ müvekkile-i mezbûre Hadice Hâtun menzil-i mezkûrun tamamına bi'l-verâse ve bi'l-vesâyete vaz'-ı yed olup müvekkile-i mezbûrenin sülûs hissesini teslimden edâ ve imtinâ' itmekle suâl olunub mûceb-i şer'îsi bi'l-icrâ hisse-i mezkûreden... müvekkilem mezbûre Aîşe Hâtun'a izâfetle vekîl-i merkûm Mehmed İzzet Ağa'ya tenbîh olunmak matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl vekîl-i merkûm İzzet Ağa cevabında müvekkilem mezbûre Hadice Hâtun menzil-i mezkûre bi'l-verâse ve bi'l-vesâyete vaz'-ı yed ider lâkin menzil-i mezkûrun tamamı müteveffâ-yı merkûmun mülki olup fevtiyle veres-i mezbûruna

mevrûs olub ol vechle menzil-i mezkûra varise'l-ırs vaz'-ı yed idüb müdde'î vekîl-i merkûm Mehmed Ağa'nın iddiası vechle anaları malı olub fevtiyle ber mûceb-i tashîh kendülerine mevrûs olduğunu bilmem deyû külliyyen inkâr idicek müdde'î vekîl-i merkûm bir minvâl-i müdde'âsını husûs-ı mezbûra ârifân ve herbiri bir muktezâ-yı irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'-ı mühr ve imzâ iden Mehmed Arif bin Mehmed ve Emin Ağa bin Şeyh Ağa ve Karamanlı Mehmed bin Mehmed ve Hafız Mehmed bin Mehmed ve İsmail bin İsmail nâm kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Mehmed Salih Efendi ibn-i Hacı Mustafa Efendi'ye ve nisadan Müezzîn Fatıma bint-i Ömer ve Abacı Şerîf'in zevcesi Zeyneb bint-i Hâkim Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'-i şerîf-i âlî isbât itmeğin mûcebince ba'de'l- hükm-i şer'î menzil-i mahdûd-ı mezkûrun üç sehimde bir sehim hissesini müvekkilem mezbûre Aişe Hâtuna izâfetle vekîl-i merkûm Mehmed Ağaya teslime vekîl-i merkûm Mehmed İzzet Ağa'ya tenbîh olındığı tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 5 Saferü'l-hayr Sene 1295

Belge No:152

Kurb-ı Zincirli mahallesinden ve Teb'a-yı Osmanîden Agob bin Karabet'in, Kozanlı mahallesinden ve yine Teb'a-yı Osmanîden Artin bin Karabet'ten oğluna kalan Kendirci pazarındaki bir bab boyacı dükkanının yarısını 2500 kuruşa satın almasına rağmen, dükkanın tamamına sahip çıkması üzerine haksız müdahaleden men talebi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kurb-ı Zincirli Mahallesi ahâlisinden ve Teba-i Devlet-i Osmânîden bâisü'l-i'lâm Babekin oğlu Agob bin Karabet nâm kimesne medîne-i mezbûre de'âvî meclisi odasında ma'kûd-ı huzûr-ı şer'de bi't-takdîm havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer Kozanlı Mahallesi ahâlisinden ve yine Teb'a-i Osmânîden Balyoz oğlu Artin bin Karabet nâm kimesne muvâcehesinde tapu kâtibi fütüvvetlü Hakkı Efendi hâzır olduğu halde medîne-i mezbûre fenasında kendürci bazarı nâm mevki'de kâin iki taraftan tarîk-i âmm ve iki taraftan Hâkim oğlu hânesiyle mahdûd

Numero:92

Ve mümtâz bir aded boyacı dükkânının tamamı işbu Karâbet'in babası merkûm Karabet'in malı olup merkûm dükkân-ı mezbûrun nısf hissesini yigirmi beş aded yüzlük Osmânî altunu mukâbelesinde tarihten sekiz sene akdem oğlu merkûm Karabet'e bey' ü teslim idüb ve diğer nısf hissesini dahî tarihten üç sene akdem diğer oğlu Agob nâm kimesneye makbuzu olan ikibin beşyüz guraşa bey' ü teslim ile dükkân-ı mezkûrun nısfı işbu merkûm Karabet'in nısf hisse-i şâyi'asını tarihten bir mâh akdem medfû'um ve makbuzu olan ikibin beşyüz guraşa bana bey'-i bât-ı sahîh-i şer'îye bey' ü teslim ve ben dahî iştirâ ve kabz ve kabul eylediğimde hasebü'n-nizâm 'usûl-i mevzû'ası bi'l-icrâ meclis-i irâde me'muru huzûrunda icab ve kabûli hâvî bey'-i kat'î icra olunarak lâzım gelen koçanı tarafıma me'muru canibinden i'tâ olunmuş ve hatta merkûm Karabet dükkân-ı mezkûrun nısf hissesini meblağ-ı mezbûra iştirâ ve kabul eylediğimi istima eylediği ve bey'e alem olduğu anda benim merkûm Egob ile dükkân-ı mezkûrun nısf hissesine muttasıf da'vâm ve nizâ'a bu kadar didikden sonra tarih-i i'lâmdan bir hafta akdem dükkân-ı mezkûrun taksîmine benim gıyabımda talib dahî olmuşiken hâlâ merkûm Karabet dükkân-ı mezbûrun tamamına vâz'ı'l-yed olup benim nısf-ı hisse-i mezkûremi bana teslimden aba ve imtinâ ile beni tasarrufdan men' eylediğinden suâl olunub müceb-i şer'îsi bi'l-icrâ müdâhalesinin men'i ve hisse-i mezkûre tarafıma teslim olunması matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl merkûm Karabet cevabında fi'l-hakîka dükkân-ı mezkûrun tamamı benim merkûm Karabet mülki olup babam merkûm dükkân-ı mezkûrun nısf hissesini tarihten on altı sene akdem mikdar-ı ma'lûmum olmayan akçe mukâbelesinde ve diğer nısf hissesini dahî tarihten sekiz sene akdem yigirmi beş aded yüzlük Osmânî altunu mukâbelesinde nısfa mutasarrıflar ile bana bey'-i bât-ı sahîh-i şer'îyle bey' ü teslim idüb ol vechle dükkân-ı mezkûrun tamamı benim şîrâ-ı malım olmağın bi-hakkın vaz'-ı yed iderim ve babam merkûm dükkân-ı mezkûrun nısf-ı hissesini işbu müdde'î merkûmun bâyi'i olan karındaşım merkûm Agob'a tarihten üç sene akdem bey' ü teslim itmiş isede benim şîrâm tarih-i esbak bulunduğundan ve bu vechile merkûmun şîrâsı müteveccih olduğundan hâlâ merkûmun şîrâsı sahîh olmadığına mâ'-adâ tarihten mâh akdem işbu müdde'î merkûma bey'i meşrû değildir deyû tasdîk eylediği def'-i gayr-i meşrû olduğundan mücebince dükkân-ı mezkûrun nısf-ı hisse-i şâyi'asını müdde'î merkûm Agob'a teslimi lazım olduğu müdde'î-i aleyh merkûm Karabet'e tefhîm olındığı tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 6 Saferü'l-hayr Sene 1295

Belge No:153

Tarla-yı Atik mahallesinden iken vefat eden Hacı Sadık Bey'in oğlu Mehmed Battal Bey'den çocuklarına kalan malın satılması için Battalzade Mehmed Emin Bey'in vekil ta'yîn edilmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Tarla-yı Atik Mahallesi sâkinelerinden ma'rifetü'z-zât Nüfuz bint-i Mehmed Ağa ve Emine bint-i Osman Efendi ve Esye bint-i Yakub Necib Efendi nâm hanımların zevcileri Mehmed Tahir ve Süleyman Beğlerin ve kezâlik ma'rifetü'z-zevât Esye ve Hadice ve Fatıma ve Münire ve Hamka ve Emine nâm hanımların dahî Babaları müteveffâ Mehmed Battal Beğ ibn-i Hacı Sadık Beğ'den müntakıl mülk-i mevrûsları olup medîne-i mezbûrede vâki' Seng-i Hoşkadem Mahallesinde kâin bir taraftan Tutlu hamamı ve bir taraftan Hacı İsa Ağazâde Mehmed Ağa kahvehânesi ve iki taraftan tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve mümtâz Çekirdekli Han dimekle ma'rûf bir bâb handa olan rub' hisse-i ırsiyye-i şâyi'alarını yüz aded ayn-ı Osmânî lira semen-i tesmiyesiyle meclis-i akde...adedi ma'lûm müşârü'n-ileyhâ bir kabz-ı fulus? râyicede medîne-i mezbûre idâre meclisinde usûl-i mevzû'asına... me'muru huzûrunda Halebli Ubrizâde Es-Seyyid Ahmed Ağa'ya tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı muhtal ve ukûd-ı müfside ve .. ve takrîr ve mevâzî'adan ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'îyle bey' ve temlîk ve teslim ve ber vech-i muharrer-i mezkûra ikrâr ve takrîre ve cem'ihim verese-i mûmâ-ileyhüm taraflarından Battalzâde Mehmed Emin Beğ ibn-i mûmâ-ileyh Hacı Mehmed Sadık Beğ nâm kimesneyi vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin ol dahî ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûru kabul eylediği zât-ı müşârün ileyhâ zevcât-ı

Numero:93

Ve binât hanımları ârifân herbiri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'-ı mühr ve imzâ iden mazbûtü'l-esami kimesnelerden sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Mehmed Nuri Beğ ibn-i Mehmed Ağa ve Ahmed Ağa ibn-i Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'-i şerîf-i âlî sâbit ve sübût-ı vekâlete hükm-i şer'î lâhık olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 6 Safer Sene 1295

Belge No:154

Maraş sancağına tabi Bulanık kazası köylerinden Hasanbeyli karyesi ahalisinden Kirkor bin Varso'nun, kaybolan beygirini Güreniz karyesinden İbrahim bin Mehmed'den taleb etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Maraş sancağına tâbî Bulanık kazâsı kırâsından Hasanbeğli Karyesi ahâlisinden işbu bâisü'l-i'lâm Kirkor bin Varso nâm kimesne medîne-i Ayntâb kazâsı de'âvî meclisi odasında ma'kûd-ı huzûr-ı şer' de bi'l-mukaddem havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer medîne-i mezbûre kırâsından Güreniz Karyesi ahalisinden İbrahim bin Mehmed muvâcehesinde da'vâ idüb işbu merkûm İbrahim yedinde olub hükûmet seniyye konağı havlusunda mu'âyene olunan bir re's erkek boz renkli dört ayağı siyah bargir benim yedimde şîrâ malım iken tarihten bir mâh akdem Keferdiz bazarında yedimden serika ve zâyî olub işbu merkûm İbrahim'in yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ telab iderim deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl ol dahî cevabında bargir-i mezkûru tarihten yigirmi gün akdem ismi ma'lûmum olmayan bir kimesneden beşyüz elli guruşa iştirâ itdim müdde'î merkûmun ber vech-i muharrer malı olduğu ma'lûmum değildir deyû inkâr idicek müdde'î merkûmdan ber vech-i meşrûh müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olundukda husûs-ı mezbûru ârifân herbiri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'-ı mühr ve imzâ iden Hacı Emin bin Mehmed ve Ali bin Bekir nâm kimesnelerden sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlû's-şehâde idukleri ihbâr olunan İbrahim ibn-i Mustfza ve Hüseyin bin Hüseyin nâm kimesneler şehâdetleriye bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'-i şerîf-i âlî ba'de'l-isbât ve'l-hilaf ve'l-hükm mûcebince bargir-i mevsûf-ı mezkûru müdde'î merkûm Kirkor'a def' ve teslime müdde'î-i aleyh merkûm İbrahim'e tenbîh olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 6 Saferü'l-hayr Sene 1295

Belge No:155

Asıllı karyesinden Musa bin İbrahim'in, kaybolan eşeğini, Kepenek mahallesinden Memik bin Mehmed'den istemesi üzerine Memik'in eşeğin kendi malı olduğunu isbat etmesiyle, Musa'nın muarazadan men olunması.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb kırâsından ve Asıllı Karyesi ahâlisinden Musa bin İbrahim nâm kimesne medîne-i mezbûre de'âvî meclisi odası ma'kûd-ı huzûr-ı şer' de bi't-takdîm havâle buyrulan ismi muharrer medîne-i mezbûre mahallâtından Kepenek Mahallesi ahâlisinden Memik bin Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde Mazmahor Karyesi Musa bin Akıl hâzır olduğu halde işbu merkûm yedinde olub hükûmet-i seniyye konağı havlusunda mu'âyene olan bir re's kara renkli erkek merkeb kendü malım olan merkebden mütevellîd nütâcâ malım iken tarihten beş mâh akdem Antakya'ya gider iken esnâ-yı râhda yedimden serika ve zâyî' olub el-hâletü hâzihî merkûmun yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ taleb iderim deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl merkûm Memik cevabında merkeb-i mezkûr işbu merkûm Musa bin Askın kendi malı olan merkebden tevellüd nütâcâ malı iken tarihten dokuz mâh akdem bâyi'imîn bâyi'i olan değirmenci Manik bin Artin'e yüz altmış beş guruşa hâzır-ı merkûm bey' idüb ol vechle merkeb-i mezkûr bâyi'ü'l-bâyi'i olan hâzır-ı merkûm Musanın merkebinden mütevellîd nütâcâ malı olmağın İshak vaz'-ı yed iderim ve müdde'î merkûmun ber vech-i muharrer malı olduğunu bilmem didikde husûs-ı mezkûrda zi'l-yedin netâc-ı beyyinesi şer'an evlâ olduğundan müdde'î-i 'aleyh merkûm Memik ber vech-i meşrûh müdde'âsını herbiri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'-ı mühr ve imzâ iden Mehmed bin Kara Mehmed ve Ayvaz Kâhya ve Maho bin Mehmed ve Mehmed bin Mesud nâm kimesnelerden sırren ve ba'de

Numero:94

alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Yusuf bin Ali Kâhya ve Mehmed ibn-i Ahmed nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehesinde isbât itmeğın mücebince müdde'î-i merkûm Musa da'vâ-yı mezkûresiyle müdde'î-i aleyh merkûm Memik'e bi vech-i şer'î mu'ârazadan men' olındığı tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 9 Saferü-l hayr Sene 1295

Belge No:156

Karasakal mahallesinden Safiye bint-i Mehmed'in, ben Allah'ın emriyle ölürsem terekemden techiz ve tekfin masrafları görüldükten sonra kalanın Ümmü Gülsüm Hatun'a verilsin diye vasiyeti ve buna Ümmü Gülsüm'ün kocası Cividzade Hacı Emin Ağa'nın vasi ta'yîn edilmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Karasakal Mahallesi sâkinlerinden Safiye bint-i Mehmed Çelebi nâm Hâtun meclis-i şer'-i kadimü'l lâzümü't-teşrîfde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden zâtı ta'rifü'ş-şer'le mu'arrefe olan (silik) Hâtun (silik) Gülsüm bint-i Hüseyin nâm Hâtun mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb ben bi emrillâh-i te'âlâ dâr-ı irtihâl eylediğimde cemî'-i terekemi ahz ve sünnet-i seniyye üzere olan techîz ve tekfîn görölüb duyûn-ı müsbitem zuhûr ider ise ba'de'l-edâ bâki kalan terekemden işbu hâzıra-i bi'l-meclis Ümmü Gülsüm Hâtun'a ahz ve kabz ve umûruna sarf eyle deyû vasiyet eyledim ve tenfizine dahî mezbûre Ümmü Gülsüm Hâtun'un zevci Cividzâde Hacı Emin Ağa'yı vasî-i muhtar nasb ve ta'yin ve ihtiyâr eyledim didikde ol dahî ber vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzîmesini kemâ-yenbağî edâya te'ahhüd ve iltizâm eylediği mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imla olundu.

Tahrîren fi'l-yevmü'l- hâmis min şehr-i Saferü'l-hayr sene hâmis ve tis'in ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Kâtib-i Mahkeme Hafız Mehmed, Çulcu oğlu İbrahim Ağa, Hıfâf Hacı Osman Ağa, Hasırcı Ali Ağa ve gayrihim.

Belge No:157

Karasakal mahallesinden Safiye bint-i Mehmed'in, yaşlılığından dolayı kardeşi ve vasisi Cividzade Hacı Emin Ağa'nın Safiye için nafaka sarfına izin verilmesi ve hanımı Ümmü Gülsüm'e Safiye'nin hizmetlerinin görülmesi için ücret bağlanmasını talep etmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Karasakal Mahallesi ahâlisinden Civid oğlu Hacı Emin bin () nâm kimesne meclis-i şer'-i kadîmde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb benim hâlâ iyâlimde olub sinni yüz yaşında mesne ve ihtiyâre olan li-eb ümmitem Safiye bint-i Mehmed Çelebi nâm Hâtuna ârız olan herm ve ihtiyârlık sebebiyle mezbûre mefluc ve kıyâm-ı ku'ûdda asla muktedire olmayub mezbûrenin hizmet-i lâzîmesini görmek ve levsini tathîr itmek üzere mezbûre için bir hadim ta'yin olunmak lâzım olduğundan ma'-adâ

mezbûre dahî zimmet-i nafakaya eşedd-i ihtiyaç ile muhtace mezbûre için nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr olunmak hâlâ mezbûreye hadime ve hizmet-i lâzimesini rü'yet itmek üzere bulunmuş olduğum işbu hâzıra-i bi'l-meclis zevcem Ümmü Gülsüm bint-i Hüseyin için dahî ücret-i hizmet ta'yin olunmak kibel-i şer'iden matlûbumdur didikde mukırr-ı merkûm Hacı Emin Ağa'nın takrîr-i meşrûhu vâkı'a mutâbık olmağın Hâkim-i Muvakki'-i Sadr-ı Kitâb Tûba-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri mezbûre Safiye için tarih-i kitâbdan i'tibâren nafaka ve kisve-i bahâ ve sâir levâzım-ı zarûriyesiçün kadr-i ma'rûf olduğu zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî kimesneler ile tahakkuk iden yevmi bir guruş ve mezbûreye vech-i layığıyla istihdâm için mezbûre Ümmü Gülsüm Hâtun'a kezâlik târih-i kitâbdan i'tibâren iki guruş cem'an yevmi üçer guruş nafaka ve ücret farz ve takdîr olunub meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru mezbûre Safiye Hâtun'a sarf ve lede'l-hâce istidâneye ve inde'z-zikr malına veyâhud min muceb-i tevziha-i âliye üzerine rücû'a merkûm Hacı Emin Ağa'ya kibel-i şer'iden izin virilmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imla olundu.

Tahrîren fi'l-yevmü'l- evvel-i min şehr-i() sene() ve tis'in ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Çulcu oğlu İbrahim, Hıfâf Hacı Osman, Hasırcı Ali Ağa, Kâtib-i Mahkeme Hafız Efendi ve gayrihim.

Numero:95

Belge No:158

Tarla-yı Cedid mahallesinden Hüseyin bin Kasım'ın, Turane karyesindeki bir kıt'a tarladaki hissesini 250 kuruş bedelle Ali'nin kızı Hadice Hatun'a ferağ için Helvacı Abdullah bin Mehmed'i vekil ta'yîn etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Tarla-yı Cedid Mahallesi sâkinlerinden Hüseyin bin Kasım nâm kimesnenin zîr-i tasarrufunda olub medîne-i mezbûreye tâbi' Turane Karyesi turâbında vâkı' Eşleş'de kâin tarafları tarîk ve Bal Haso oğlu ve dahî Ahi Baba tarlaları ile mahdûd ve mümtâz bir kıt'a mûskı tarlada olan rub' hisse-i şâyi'asını ikiyüz elli guruş bedel ile Ali Bico kerimesi Hadice Hâtun nâm kimesneye ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ile meclis-i irâdede me'muru huzûrunda ferâğa ve ferâğ-ı mezbûru ikrâr ve takrîre tarafından

işbu bâisü'l-i'lâm Helvacı Abdullah bin Mahmed nâm kimesneyi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'îye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin eylediğini ol dahî bir minvâl-i muharrer vekâlet-i mezkûru kabul eylediğini her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden evvelâ sırren ba'de 'alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Mehmed Ağa bin Osman ve Bekir bin Mehmed nâm kimesnler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 2 Saferü'l-hayr Sene 1295

Belge No:159

Seng-i Tavîl mahallesinden İmam Hüseyin bin Numan'ın, Adana Vilayetinden Sari bin Agob'dan alacağı olan 860 kuruşu talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Seng-i Tavîl Mahallesi ahâlisinden işbu bâisü'l-i'lâm İmam Hüseyin bin Numan nâm kimesne medîne-i mezbûre de'âvî meclisi odasında ma'kûd-ı huzûr-ı şer'de bi't-takdîm havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer Adana Vilâyet-i Celîlesi ahâlisinden Sari bin Agob nâm kimesne muvâcehesinde Sabuncu Hacı Receb damadı Ukkaş hâzır olduğu halde benim işbu merkûm Ukkaş zimmetinde sabun bahâsından onbeş aded ayn-ı Osmânî altunu alacak hakkım olub merkûm Sari dahî benden sekiz yüz altmış gurus istikrâz almadığına binâen ben dahî meblağ-ı mezbûru merkûm Ukkaş'dan almak üzere emr idüb binâen-aleyh merkûm Sari meblağ-ı mezbûru merkûm Ukkaş'dan iktiraz ve kendü umûruna terk-i istihlâk idüb ol vechle cihet-i mezbûreden merkûm Sari zimmetinde sekiz yüz altmış gurus bi şarti'r-rücû' alacak hakkım olub hâlâ meblağ-ı mezbûru tarafıma edâ vü teslim itmediğinden suâl olunub müceb-i şer'îsi bi'l-emr meblağ-ı mezbûrun tarafıma teslimi matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl ve'l- ... müdde'î merkûm İmam Hüseyin Ağa ber minvâl-i muharrer müdde'âsını husûs-ı mezbûra ârifân ve her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz ve imza iden Şerbetçi Mustafa bin Mehmed ve Mehmed bin Seyyid Ahmed ve Mehmed bin Mehmed ve Mustafa bin Ahmed nâm kimesnelerden sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri

ihbâr olunan Hurşid bin Hamud ve Ukkaş ve Ukkaş ibn-i Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'-i âlî isbât itmeğin mücebince ba'de'l-hükm-i şer'î meblağ-ı mezkûr sekizyüz altmış guruşu müdde'î-i merkûm İmam Hüseyin'e adâ vû teslime müdde'î-i aleyh merkûm Sari'ye tenbîh olındığı tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 12 Saferü'l-hayr Sene 1295

Belge No:160

Kara mahallesinden Hamide bint-i Şeyho'nun, aynı mahalledeki evinin hissesini 3467 kuruşa Kâhyazade Mehmed Ağa'ya satması için Ahmed Ağa'yı vekil ta'yîn etmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Ümmü Mahallesi dâhilinde Kara Mahallesi sâkinelerinden ma'rifetü'z-zât Hamide bint-i Şeyho nâm Hâtunun Mülki olup mahalle-i mezbûrede kâin tarafları tarîk-i âmm ve Yahudi Mansur ve Yasiz oğlu Artin ve Emir Mehmed hâneleri ile mahdûd ve mümtâz bir bâb mülk menzilin tamamından sülûs hisse-i şâyi'asını şürût-ı muhtıla ve müfsideden ârî gabn ve tağrîrden hali cemî'-i hukûk ve mürâfık ve levâhıkıyla üçbin dörtyüz altmış yedi guruş mukâbelesinde Kahyazâde Mehmed Ağa'ya

Numero:96

Bey'-i bât-ı sahîh-i şer'iyle bey' ü teslim ve temlîk ve bey'-i mezbûru nizâm-ı vechle meclis-i idâre kazâ me'muru huzûrunda ikrâr ve takrîre tarafından işbu bâisü'l-i'lâm Ahmed Ağa ibn-i Şeyh Ağa nâm kimesneyi vekalet-i âmme-i mutlaka-i âmme ile vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin eylediğini ol dahî ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûru kabul eylediğini her biri ber muktezâ-yı irade-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensub oldukları mahallerinden ve mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Cafer oğlu Mehmed bin Hacı Mehmed ve Hacı Mehmed ibn-i Hacı Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 21 Saferü'l-hayr Sene 1295

Belge No:161

Çukur mahallesinden Hacı Emin Bey'in kızı Hadice'nin, babasından kalan tarlalarını Gürenizli Hüseyin Ağa'ya ferağ için Karamanlı Mehmed'in oğlu Hacı Hüseyin'i vekil ta'yîn etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Çukur Mahallesi sâkinelerinden ma'rîfetü'z-zât Hadice bint-i Hacı Emin Beğ nâm Hâtunun pederinden müntakıl mülk-i âdisi olub medîne-i mezbûreye tâbî' Güreniz Karyesi civarında Muzder Mezraası turâbında kâin köy uğrunda vâki' tarafları tarîk-i âmm ve ibiş ve Ali tarlalarıyla mahdûd bir buçuk dönüm gayr-ı müskı tarla ve yine mahall-i mezkûrda kâin tarafları Şeyh Mehmed ve Hüseyin tarlaları tarîk ve evrân ile mahdûd altı tümün altı dönüm bir kıt'a gayr-ı müskı tarla ki cem'an iki kıt'a tarlasını üçyüz elli gurus bedel ile Güreniz karyeli Alloş'un oğlu Hüseyin Ağaya ferâğ-ı mu'teber-i kat'îyle ferâğa ve kabza bedele ve ferâğ-ı mezkûru nizâm-ı vechle meclis-i idâre-i kazâ me'muru huzûrunda ikrâr ve takrîre tarafından işbu bâisü'l-i'lâm Karamanlı Mehmed'in oğlu Hacı Hüseyin nâm kimesneyi vekâlet-i mutlaka-i âmme ile vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin eylediğini ol dahî ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûru kabul eylediğini her biri ber muktezâyı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden evvelâ sırren ba'de 'alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Osman bin Güremlî Mehmed ve Ahmed Hacı Ahmed nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 21 Safer Sene 1295

Belge No:162

Kertişe karyasından Kör Mesto'nun, Oğlak deresindeki tarlasını 300 kuruşa Ali Çavuş bin Mehmed'e ferağ ve bedelini almak için Hasan bin Ömer'i vekil ta'yîn etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb kırâsından Kertişe Karyesi ahâlisinden Kör Mesto bin Kerto nâm kimesnenin yed-i tasarrufunda mülk-i âdisi olan karye-i mezbûre turâbında ve Oğlak Deresi nâm mahalde kâin tarafları mâ-ı câri ve harık-ı ma ve Ali tarlasıyla mahdûd ve mümtâz bir kıt'a bir tümün bezr alur

müskı tarlasını üçyüz guruş bedel ile Ali Çavuş bin Mehmed nâm kimesneye meclis-i idâre-i kazâ me'muru huzûrunda ferâğ-ı mu'teber-i kat'ıyle ferâğa ve bedel-i mezkûru ahz ve kabza ve ferâğ-ı mezkûru ikrâr ve takrîre tarafından işbu bâisü'l-i'lâm Hasan bin Ömer nâm kimesneyi vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin ve ol dahî vekâlet-i mezkûru kabul eylediğini her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Abdülkâdir bin Şeyh Hasan ve İbrahim bin Süleyman nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şeri sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 21 Safer Sene 1295

Numero:97-a

Belge No:163

Kurb-ı Bostancı mahallesinden iken vefat eden Mehmed bin Hacı Mustafa'nın terekesi defteridir.

Bâdî-i Defter-i Kassâm Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kurb-ı Bostancı Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Hacı Mustafanın verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Hadice bint-i Mehmed ile sulbî kebîr oğlu Mustafa ve mezbûre Hadiceden mütevellîd sulbî sagîr oğulları İbrahim ve diğer Hacı ve Şeyh Mehmed ve diğer Mehmed ve sulbiye-i sagîre kızı Emine'ye münhasıra ve tashîh-i mes'ele-i mîrasları sekzen sekiz sihimden olub sihâm-ı mezkûreden onbir sehim zevce-i mezbûreye ve ondörlerden yetmiş sehim binun-ı merkûmuna ve yedi sehim bint-i mezbûreye vesayeti inde's-şer'î'l-enver tahkikinden sonra sagîrûn-ı mezbûrunun tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'iden li-eb erkarındaşı merkûm Mustafayı vasî nasb ve ta'yin ol dahî ber vech-i muharrer vesâyet-i mezkûru kabul vasî-i merkûm taleb ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzatü's-şer'îye terkim ve taksîm olunan müteveffâ-yı merkûmun terekesi defteridir ki ber vech-i âtî zikr ve beyân olunur.

Fî 21 Safer Sene 1295

Cinsi	Miktarı	Guruş
Menzil der mahalle-i mezbûre nısf hisse		2000

Taşlıca Urum Karyesinde ağılık bağ	100	400
Toy oymağı nâm mahalde ... bağ	1	100
Hâne-i mezbûr civarında yüz maşara bostan Eşcâr bahası		400
Arı kovanı	2	75
Yatak kat	1	150
Sahan,lengeri,kublu tava	1,1,1	25
Bulgur ...	19	100
Arpa ...	4	20
Çuval	3	25
Sandık	1	5
Tennur kürsi, küp	1	5
Culah tezgahı mea edevat		100
Hırdavât-ı menzil		15
Cem'î		3430

Minhâ'l-ıhrâcât

Cinsi	Guruş
Techîz tekfîn	80
Zevce-i mezbûreye mehr-i muahhar-ı müsbit	300
Duyûn-ı müteferrika	75
Zevce-i mezbûre alacak	(silik)
Resm-i kısmet	70,5
Kaydiye	50
Varaka ve pul bahası	2
	636,5

Sahhü'n-nâs li't-taksîm 2797, 5

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i zevce-i mezbûre	249,5	
Hisse-i ibn-i merkûm Mustafa	445	
Hisse-i ibn-i merkûm İbrahim	445	
Hisse-i ibn-i merkûm sagîr diğêr Mustafa	445	

Hisse-i ibn-i merkûm Şeyh Mehmed	445	
Hisse-i ibn-i merkûm diğer (silik)	445	
Hisse-i bint-i mezbûre Emine	222,5	

Verese-i merkûmundan mestûrû'l-ism zevce-i mezbûrede bâlâda mürakkam olduğu vechle hisse ve mehr-i muahhar alacağını ve cihet-i karzdan olan mebâligi tamamen vasî-i merkûm Mustafa yedinden ahz ve kabz eylediğini mübeyyen işbu mahalle şerh olunmuştur.

Numero:97-b

Belge No:164

Ümmü mahallesinde vaki Gazaz Bölüğü mahallesinden iken vefat eden Mehmed Efendi ibn-i Süleyman Efendi'nin terekesi üzerinde evlatlarının anlaşmazlığı ve terekenin taksimi talebi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Ümmü Mahallesinde vâki' Gazaz Bölüğü Mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem fevt olan Mehmed Efendi ibn-i Süleyman Efendi'nin verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Emiş Hâtun bint-i Hafız Mehmed Efendi ile babası merkûm Süleyman Efendi ve sulbiye-i sagîre kızı Fatımaya münhasıra olub kable'l-kısme ebi merkûm Süleyman Efendi dahi fevt olub veraset-i sulbiye-i kebire kızı Hadice ile bintü'l-ebi sagîre-i mezbûre Fatıma ve li-ebeveyn er karındaşı Ahmed Nabî Efendi'ye münhasıra olub ve tashîh-i mes'ele-i mîrasları ve bi'l-münasıha kırk sekiz sehimden olub sihâm-ı mezbûreden altı sehim zevce-i mezbûre Emiş Hâtun'a ve yigirmiyedi sehim bint-i sagîre-i mezbûre Fatıma'ya ve dokuz sehim bint-i mezbûre Hadice'ye ve altı sehim ah-i li-ebeveyn merkûm Ahmed Nabi Efendi'ye isâbeti inde'ş-şer'î'l-enver zâhir ve sagîre-i mezbûre Fatıma'nın tesviye-i umûruna kıbel-i şer'idin bâ-hüccet-i şer'îye valide ve hazınası mezbûre Emiş Hâtun'a vasiye nasb ve ta'yin oldukdan sonra verese-i merkûmundan dahî merkûm Ahmed Nabi Efendi nefsinden asâleten ve müteveffâ-yı merkûm Süleyman Efendi kerimesi Hatce Hâtun tarafından vekîl-i müseccel-i şer'îsi olmağın vekâleten medîne-i mezbûre de'âvî meclisi idasında ma'kûd-ı huzûr-ı şer'de bi't-takdîm havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer zikr-i âtî terekesine bi'l-verâse ve bi'l-

vesâyete vaz'-ı yedi mütehakkik olan ma'rifetü'z-zât işbu bâsetü'l-i'lâm zevce-i mezbûre Emiş Hâtun tarafından husûmete ve redd-i cevaba vekâlet-i zât-ı mezbûreyi ârifân Hüseyin Efendi ibn-i Mustafa ve Ali bin mahmud nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan Abdülmennan Efendi ibn-i Hafız Mehmed Efendi muvâcehesinde karındaşım Süleyman Efendi'nin oğlu müteveffâ-yı evvel Mehmed Efendi babası müteveffâ-yı merkûm Süleyman Efendi'nin iyâlinde ve umûrunun müdürü olub ve merkûm Mehmed Efendi babasından akdem fevt olmağla terekenin kâffesi müteveffâ-yı merkûm Süleyman Efendi'nin olmak üzere meyânemizde ala vechi'l-mîras taksîm olunmak lâzım iken işbu vekîl-i merkûmun müvekkilesi Emiş Hâtun zevcim müteveffâ-yı merkûm Mehmed Efendi terekesindendir deyû Arabgin mezraası turâbında kâin Motos oğlu Şarken Sübhanvirdizâde Mehmed Efendi garben Mezâde Süleyman Efendi bağları şimâlen tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve mümtâz bir kıt'a altıyüz guruş kıymetlü bağın tamamı ve yine Karagöz vakfında kâin kıbleten Sipahi Hacı Ahmed Ağa bağı şarken vadi garben tarîk-i has ve şimalen debbağ mavi bağı ile mahdûd bir kıt'a altıyüz kurş kıymetlü bağın tamamı ve yine hânede mevcud bin ikiyüz guruş kıymetlğ iki re's katır ve ikiyüz elli guruş kıymetlü iki aded tahta anbar ve ikiyüz sekzen guruş kıymetlü iki aded kilim ve bir aded halı ve üçyüz guruş kıymetlü bir kat yatak ve bir aded tüfenk ve bir aded kapan ve Sam mezraası ve Arabdar karyesinde kâin ma'lûmü'l-hudûd ve'l-etraf iki kıt'a bin guruş kıymetlü bağların tamamı ve Lohan Karyesinde Kara Dayıdan iştirâ olunan düğülgen bağ ve gayr eşcârların nısf hisse-i dört bin guruş kıymetlü bağ ve yine karye-i mezbûrede merkûmdan iştirâ olunan evin ardında kâin dokuzyüz guruş kıymetlü bir kıt'a bağın tamamı ve yine Gürüm karyesinde Sarı Of nâm mahalde irtihân olunan bin beşyüz guruş kıymetlü bir kıt'a bağ ve yine ikibin sekzen beş guruş kıymetlü üç aded tahta sal ve yine Lohan Karyesinde Elif ve Ukkaş ve Derviş'den alınan ikibin dörtyüz elli guruş kıymetlü iki kıt'a bağın tamamı ve yine Musa'dan irtihân olunan bin altıyüz guruş kıymetlü bağ ve yine Lohan karyesinde ... oğlu ve Çivi Hasan yedlerinde yüz guruş kıymetlü iki re's merkeb nısfı ve İkiz Kuyu karyesinde Arab Sülümde kırk guruş kıymetlü inek nısfı ve Cerid nahiyesinde Kuyular karyesinde Vakkas yedinde beşyüz guruş kıymetlü on aded keçi ve bir re's inek ve bir re's kısarak nısları ve kısarak Beşe yedinde üçyüz elli guruş kıymetlü katır nısfı ve yine mahall-i mezbûrda Ganze Mehmed'den iştirâ olunan yüz elli guruş kıymetlü bir kıt'a bağın tamamı ve yine Ahmed Sabi'den iki

dörtüz guruşa irtihân olunan bir kıt'a bağ ve yine Ravanda karyesinde olan baş değirmen dimekle mu'arref bin yüz guruş kıymetlü değirmenin hamis hissesi ve yüz guruş kıymetlu bir aded kelam-ı kadim ve bin guruş kıymetlu seksen aded mea kovan arı ki cem'an yigirmibirbin yüz yetmişbeş guruş kıymetlü emlâk muharrire-i mezkûreler müteveffâ-yı Sanî Süleyman Efendi'nin malı ve mülki olub ve mezkûr emlâkdan ma'dâ ma'lûmü'l-esâmî kesân zimmetlerinde yigirmi iki bin guruşu alacak hakkı dahî olub gerek emlâk-i muharrire ve gerek meblağ-ı mezbûr alacak kâffesi Süleyman Efendi'nin metrukâtından olub benim ve müvekkilem mezbûre Hadice Hâtun ve sagîre-i Fatıma ile meyânemizde atiü'z-zikr tashîh ile mevrûs olub ve merkûm Mehmed dahî babası Süleyman Efendi'nin iyâlinde olduğu cihetle merkûmun olduğu cihetle merkûmun kâffe-i muamelatı ve bey-i şerası babası merkûma müzâfen münâkid ve babası sağlığında evlâdın malı olmadığı vechle

Numero()

Asla tereke-i mezbûrede merkûm Mehmed Efendi'nin hakkı ve alakası olmayub ancak tereke-i mezbûrede işbu müvekkilem mezbûrenin vasiyesi sagîre-i mezbûrenin altı sehimde bir sehim hisse-i şer'iyesi olub ma'-adâ terekede hakları yoğiken hâlâ müvekkile-i mezbûre Emiş Hâtun salifü'z-zikr terekeye müdâhale itmeğin suâl olunub müceb-i şer'îsi bi'l-icrâ müvekkile-i mezbûrenin kef-i yediyle müdâhalesinin men'î matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ve 's-suâl vekîl-i merkûm Abdülmenan Efendi cevabında müteveffâ-yı merkûm Mehmed Efendi babası müteveffâ-yı merkûm Süleyman Efendinin iyâlinde olmadığına merkûm Mehmed Efendi yed-i hassa sahibi olub ayrıca istikrâz eylemiş olduğu akçe ile yigirmi seneyi mütecâviz bakkallık ve hıfâflık idüb müddet-i mezbûre esnasında ticaret-i mezkûreden tahsilgerdesi olan ayruca kesb-i müstakilinden sâlifü'z-zikr terekeleri ahz ve iştirâ idüb kendüsünün müstakilen ve şirâ-i mülki olub ve yine ma'lûmü'l-esâmî kesân zimmetlerinde meblağ-ı mezbûre alacak dahî kezâlik kesb-i müstakilinden ba'de't-teslim fevt olmağla gerek tereke-i mezbûre ve gerek ma'lûmü'l-esâmî kesân zimmetlerinde alacak kâffesi Mehmed Efendi'nin malıdır babası Süleyman Efendi'nin hakkı ve alakası yokdur ancak tereke-i mezbûre kırk sekiz sehim i'tibâriyle merkûm Ahmed Efendi'nin altı sehim ve müvekkilesi Hadice Hâtun'un dokuz sehim hisse-i irsiyye-i şer'iyeleri vardır deyû def le mukâbele ve ber vech-i muharrer def'-i meşrûhuna muvâfık bir kıt'a fetvâ-yı şerîf ibrâz idüb mazmûn-ı münîfnde Zeyd'in oğlu Ömer ve müstakilen ticaret

idüb bir mikdar mal tahsil itdikden sonra Ömer fevt olub babası Zeyd ve sâir veresesini terk itdikde Zeyd baba sağlığında oğlun malı olmaz deyû sâir vereseye hisse virmemeğe kâdir olur mu el-cevab olmaz deyû bir kıt'a fetvâ-yı şerîf ibrâz ve irâe eylediğine binâen müdde'î-i aleyh vekîl-i merkûm Abdülmenan Efendi ber minvâl-i muharrer def'-i meşrûhuna muvâfık beyyine taleb olundukda husûs-ı mezbûra ârifân ve her birerleri bir mûceb-i nizâm müstahsene mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûre ve vaz'-ı mühr ve imza iden İmam Süleyman Efendi bin Mehmed ve İmam Mehmed Efendi bin Mustafa ve Hüseyin Efendi ibn-i Mehmed ve Muhtar Mehmed bin Mehmed nâm kimesnelerden sırren ba'de alenen lede't-tezkiye 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Karacalı Mahallesi ahâlilerinden İsmail bin ismail ve Hamşek oğlu Mehmed bin Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şeri tereke-i mezbûre ber mûceb-i tashîh bi'l-münâsaha Mehmed Efendi'nin malı olmak üzere verese-i merkûmun meyânelerinde alâ ma-farazallâh taksîm olunmak iktizâ eylediği müdde'î vekîl-i merkûm Ahmed Nabî Efendiye tefhîm olındığı tescîl ve huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Tahrîren fî'l-yevmü's-sâni min şehr-i Saferü'l-hayr sene erbaa ve tis'în ve mieteyn ve elf.

Numero:98

Belge No:165

Adana Vilayetine bağlı Kozanlı Karyesi ahalisinden Hüseyin bin Cuma'nın, kaybolan eşeğini Ergenekli Hamal Hüseyin'den talebi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Adana Vilâyetine tâbi' Kozanlı Karyesi ahâlisinden işbu bâisü'l-i'lâm Hüseyin bin Cuma nâm kimesne Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb de'âvî meclisi odasında ma'kûd-ı huzûr-ı şer'de bi't-takdîm havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer zikr-i âtî merkeb el-yevm vaz'-ı yedi mütehakkik olan Ergenekli Hamal Hüseyin ibn-i Ali muvâcehesinde Ömer bin Ahmed hâzır olduğu halde merkûm Hamal Hüseyin yedinde olub huzûr-ı şer'de mu'âyene olunan bir re's kancık merkeb kendi malım olan merkebden doğma nütacâ mülkim iken işbu tarih-i i'lâm dokuz mâh mukaddem Behisni Kazâsı toprağında yedimden serika ve zâyi' olub el-hâletü hâzihî merkûm Hamal Hüseyin yedinde bulmamla bi'l-istihkâk taleb iderim didikde merkûm Hamal Hüseyin cevabında merkeb-i mevsûf-

ı mezkûru işbu hâzır-ı mezbûr Ömer ile kendi malım olan diğer bir re's merkeb mukâbelesinde mübâdele itmiş olduğumuzdan ol vechle merkeb-i mevsûf-ı mezkûr alâ tarîkü'l-mukâbele hâzır-ı merkûm Ömer'in tasdîkiyle malı olmanın vaz'-ı yedini ikrâr lâkin müdde'î merkûmun ber vech-i muharrer nütacâ malı olduğu ma'lûmum değildir deyû inkâr itmekle müdde'î merkûm Hasan'dan ber vech-i meşrûh müdde'âsına muvâfık beyyine taleb olundukda her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden Mustafa bin Cafer ve Ali bin Ali ve Mehmed bin Ahmed nâm kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye'adl ve makbûlû's-şehâde idükleri ihbâr olunan karye-i mezkûr ahâlisinden Mehmed bin Mustafa ve Hüseyin bin Mustafa nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î âlî ba'de'l-isbât ve'l-hilaf ve'l-hükm mücebince merkeb-i mevsûf-ı mezkûru müdde'î-i merkûm Hüseyin'e teslime müdde'î-i aleyh merkûm Hamal Hüseyin'e tenbîh olındığı tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 23 Saferü'l-hayr Sene 1295

Belge No:166

Çukur mahallesinden Apo bin Seko'nun, Cellad oğlu Kiğoruk'tan alacağı olan 2186 kuruşu talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Çukur Mahallesi sâkinlerinden Hurik bint-i Cellad nâm kimesne tarafından zikr-i âtî meblağ-ı da'vâya vekâleti zât-ı mezbûreyi ârifân Serkis bin Hamal Kara ve Agob bin Avadik nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan Apo bin Seko medîne-i mezbûre de 'âvî meclisi odasında ma'kûd-ı huzûr-ı şer'de bi't-takdîm havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer mahalle-i mezbûre mütemekkinlerinden Cellad oğlu Kiğoruk nâm kimesne muvâcehesinde müvekkilem mezbûre Hurik nâm kimesnenin yed-i malından iktiraz ve kabz ve umûrunu sarfla istihlak eylediği beyaz mecidi ve kırmızı lirası olarak işbu merkûm Kiğoruk zimmetinde ba'de küll hesab üçbin ikiyüz guruş vâcibü'l-edâ alacak hakkı olup hâlâ meblağ-ı mezbûru müvekkilem mezbûreye adâ vû teslim itmediğinden suâl olunub mücebi şer'îsi bi'l-icrâ tarafıma teslimi bi'l-vekâle tenbîh olunmak matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl merkûm Kiğoruk cevabında fi'l-hakîka meblağ-ı mezkûr müvekkile-i mezbûre Hurik'e cihet-i

mezbûreden deynim ve borcumdur lâkin meblağ-ı mezbûrdan bin on dört gurus ceste ceste müvekkile-i mezbûreye adâ vû teslim eyledim didikde vekîl-i merkûm Apo ber vech-i muharrer teslim husûsusnu külliye inkâr idicek müdde'î-i aleyh merkûm Kiğoruk ber minvâl-i muharrer teslim müdde'âsını her biri ber muktezâyı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'-ı mühr ve imzâ iden Seko bin Kiyoruk ve Kesibar bin Seko ve Nazar bin Agob nâm kimesnelerden sırren ba'de 'alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Ma'sereci oğlu Avadik bin Asdor ve Ekmekçi Karvic bin Kiğoruk nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe bernehc-i şer'-i 'âlî isbât itmeğin mücebince meblağ-ı mezbûr bin on dört gurusu müdde'î vekîl-i merkûmun iddası olan üçbin ikiyüz gurusdan fer ü nehâda kılınub sahhü'l-bâkî ikibin yüz sekzen altı gurus alâ müceb-i ikrâra müdde'î vekîl-i merkûm Apo'ya adâ vû teslime müdde'î-i aleyh merkûm Kiğoruk'a tenbîh ve ilzâm olındığı tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 25 Saferü'l-hayr Sene 1295

Belge No:167

Arıl karyesinden Ali'nin çocukları Memik, Fatıma ve Emine'nin, Paşayurdu denilen yerdeki tarlalarını, Hacı Yahya oğlu Mustafa Ağa'ya satmaları için anneleri Ümmühani'yi vekil ta'yîn etmeleri.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb kırâsından Arıl Karyesi sâkinlerinden Memik bin Ali ve Fatıma ve Emine bint-i mezbûr Ali nâm kimesnelerin mülki adi müşterekleri olub karye-i mezbûre turâbında Paşayurdu nâm mahalde vâki' tarafları Güllizâde Osman Efendi ve bin mahdûd Osman oğlu Mısdık bağları ve köse Mustafa hıyarlığı ile mahdûd ve mümtâz bir kıt'a sekiz dönüm gayr-ı müski

Numero:99

tarlalarını altıyüz gurus bedel mukâbelesinde Hacı Yahya Ağanın oğlu Mustafa Ağa'ya ferâğ-ı mu'teber-i kat'îyle ile fereğa ve ferâğ-ı mezbûru nizâm-ı vechle meclis-i idâre-i kazâ me'muru huzûrunda ikrâr ve takrîre taraflarından işbu bâisü'l-i'lâm valideleri Ümmühani bint-i Mahli nâm hâtunu vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin eylediklerini ve mezbûre dahî ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabul eylediklerini her biri ber muktezâyı irâde-i seniyye bâ-varaka-i

mestûre mensûb oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmi kimesnlerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Eyyüb bin Mehmed ve Mustafa bin Mustafa nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehci şer'î sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhik olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 25 Saferü'l-hayr Sene 1295

Belge No:168

Kurb-ı Kastel mahallesinden iken vefat eden Ahmed bin Mustafa'nın terekesi defteridir.

Bâdî-i Defter-i Kassâm Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kurb-ı Kastel Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Ahmed bin Mustafa bin Osman'ın verâseti menkûhe-i zevce-i metrûkesi Hadice bint-i Abdullah ile zevi'l-erhâm cihetinden li-ebeveyn âmmisi diğer Osman'ın sulbiye-i kebîre kızları Safiye ve Aîşe'ye münhasıra ve tashîh-i mes'ele-i mîrasları sekiz sehimden olub sihâm-ı mezkûreden iki sehim zevce-i mezbûre altı sehim âmmisi kızları mezbûretân Safiye ve Aîşe'ye isâbeti inde'ş-şer'î'l-enver tahkikinden sonra verese-i mezbûrât talebi ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzatü'ş-şer'îye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı merkûmun terekesi defteridir ki ber vech-i âtî zikr ve beyân olunur.

Fî 23 Saferü'l-hayr Sene 1295

Cinsi	Miktarı	Guruş
Menzil der mahalle-i mezbûre		900
Cin deresinde oğlak başı	1	100
Tava	1	5
Abdes ıbrığı	1	22
Hamur leğencesi	1	17
Yatak kat	(silik)	120
Çaput tennur yorgan mea kürsi	1	15
Siyah kıl kilim	1	40
Hâzır yasdık	3	5
Hallac takımı		2

Sandık	(silik)	6
Bekmez	6	32
Un	2	2
Mercimek	1,5	10,5
Bulgur ve sümüt	10	100
Çuval	7	35
Kömür	8	12,5
Hatıb		7
Kumaş		4

Minhâ'l-ihracât

Cinsi	Guruş
Techîz tekfîn	75
Zevce-i mezbûreye mehr-i muahhar	60
Resm-i kısmet	34,5
Kaydiye	2
Varaka-i bahâ	1
	172,5

Sahhü'n-nâs li't-taksîm 1302,5

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i zevce-i mezbûre	335	
Hisse-i bint-i'l-'âmm? Safiye	502,5	
Hisse-i bint-i'l-'âmm? Aîşe	502,5	

Mestûrû'l-isim vereselerinden binânû'l-'âmmi'l-mezbûretân Safiye ve Aîşe'den her biri bâlâda mürakkam olduğu üzere hisse-i irsiyelerini tamâmen ve kâmilten zevce-i mezbûre yedinden ahz ve kabz ve istifâ-yı hak eyledikleri işbu mahalle şerh olunmuştur.

Numero:100

Belge No:169

Nefs-i Haleb Vilayeti mahallelerinden Abdurrahim Mahallesinden Hacı Abdulhamid'in, Diyarbakır Vilayetine bağlı Malatya Sancağı'ndan Çermikli

karyesi ahalisinden Kavasoglu Mehmed'ten aldığı beygirlerin total ve eksik olduğunu söyleyerek geri iade edilmesini istemesi üzerine, Mehmed'in hayvanları satışında eksikliklerinden haberinin olduğunu söylemesiyle Abdulhamid'in muarazadan men edilmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Nefsi Haleb Vilâyet-i Celîlesi mahallâtından Abdürrahim Mahallesi ahâlisinden Hacı Abdülhamid bin Hacı Mehmed nâm kimesne Medîne-i Ayntâb kâimmakâmılığına bi't-takdîm şer'-i şerîf havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer Diyarbekir Vilâyet-i Celîlesi Malatya Sancağına tâbi Çermikli Kasabası ahâlisinden Kavas oğlu bâisü'l-i'lâm Mehmed bin merkûm Ali muvâcehesinde tarih-i i'lâm üçgün mukaddem mezbûr Mehmed yedinde malı olan üç re's ester ve bir re's eyked baş bargirini salimen anil uyub üç bin sekiz yüz altı guruşa bana bey' ü teslim ve ben dahî meblağ-ı mezbûra iştirâ ve kabz ve semen-i olan meblağ-ı mezbûru tamamen bayi-i merkûm Mehmed'e adâ vû teslim itmişidim lâkin zikr olunan ester ve bargir inde't-tüccar noksan semen icab ider total ve... aybıyla muib ve ayb-ı mezkûr-ı şera tarihden kadim olmağla mara'z-zikr ester ve bargiri gerü ahz ve makbuzu olan üçbin sekizyüz altı guruşu bana red ve teslime mezbûr Mehmed'e tenbîh olunmak matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl merkûm Mehmed cevabında sâlifü'z-zikr esterler ile bargiri meblağ-ı mezkûr üç bin sekiz yüz altı guruş semen-i makbuza tarih-i mezkûrda ber minvâl-i muharrer bey' ü teslimini ikrâr lâkin müdde'î merkûm akd-i bey'de mebî'-i mezkûrları cem'-i ayniyle kabul itmişidi deyû ba'de'd-def' ve'l-inkâr sûret-i mürâfa'aları fetvâ-yı şerîfe lede'l-havâle müdde'î-i aleyh merkûm Kavas oğlu Mehmed ber vech-i muharrer def'-i meşrûhunu her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'-ı mühr ve imza iden İmam İsmail Efendi bin Hüseyin ve Cafer oğlu Mehmed ve Mustafa bin Ahmed ve Mehmed bin İsmail nâm kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Hacı Mehmed oğlu İbrahim ve kasaba-i mezkûr ahâlilerinden Hasan bin Mustafa ve Hacı Osman bin Mustafa ve İbrahim bin Hacı İbrahim nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'-i şerîf-i âlî isbât itmeğin mücebince ba'de'l- hükm-i şer'î müdde'î-i merkûm Abdülhamid Ağa da'vâ-yı mezkûresiyle müdde'î-i aleyh merkûm Mehmed'e bi

vech-i mu'ârazadan men' olındığı tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Tahrîren fi'l-yevmü't-tâsi' ve'l-ısrîn min şehr-i Saferü'l-hayr sene hâmis ve tis'in ve mieteyn ve elf.

Belge No:170

Çukur mahallesinden Hadice bint-i Hacı Emin'in, kendine kalan mirastan olan Tilfar karyesindeki zeytinliğin yarım hissesini, Mükerrermetlû Izdırabzade Mehmed Ali Efendi'ye satması için Karamanlı oğlu Hacı Hüseyin'i vekil ta'yîn etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Çukur Mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Hadice bint-i Hacı Emin nâm hâtunun mülk-i mevrûsu olub medîne-i mezbûreye tâbi' Tilfar Karyesi turâbında kâin tarafları Tekye Şeyhi İsmail Efendi ve Kürd Maho oğlu Kör Mısdık ve Topçu oğlu Ümmü zeytunluklarıyla mahdûd ve mümtâz bir kıt'a zeytun bağçesinde olan nısf hisse-i şâyi'asını arazi iki yüz ve eşcârını sekiz yüz gurus bedel ve semen tesmiyesiyle medîne-i mezbûre hânedanından Mükerrermetlû Izdırabzâde Mehmed Ali Efendi'ye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'îyle bey' ü teslim ve ferâğa ve bey'-i ferâğ-ı mezkûru nizâm-ı vechle meclis-i idâre-i kazâ me'muru huzûrunda ikrâr ve takrîre tarafından işbu bâisü'l-i'lâm Karamanlı oğlu Hacı Hüseyin nâm kimesneyi vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin ol dahî ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabul eylediğini her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden evvelâ sırren ba'de 'alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Mehmed Sadık Efendi bin Hacı Emin Beğ ve Mehmed Arif Efendi bin Hacı Arif Ağa nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'î âli sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 27 Saferü'l-hayr Sene 1295

Numero:101

Belge No:171

Kurb-ı Bostancı mahallesinden iken vefat eden Hadice bint-i Mehmed'in terekisi defteridir.

Bâdî-i Defter-i Kassâm Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kurb-ı Bostancı Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Hadice bint-i Mehmed'in verâseti babası merkûm ile sadr-ı kebîr oğulları Bekir ve Mehmed ve İbrahim ve sagîr oğulları diğeri İbrahim ve Şeyh Mehmed ve Mustafa ve diğeri Mehmed ve sadriye-i kebîre kızı Ayyuş ve sagîre kızı Emine'ye münhasıra ve tashîh mes'ele-i mîrası doksan altı sehimden olub eshâm-ı mezkûreden on altı sehim ebi merkûm Mehmed'e ve onbir sehimden yetmiş sehim binûn-ı merkûmuna ve beşer sehimden onar sehim binât-ı mezbûrâta isâbeti inde'ş-şer'ü'l-münevver tahkikinden sonra sagîrûn-ı mezbûrunun tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'iden li-eb kebîr er karındaşları merkûm Mustafa vasî nasb ve ta'yin olunub ol dahî ber vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabul eyledikten sonra vasî-i merkûm taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîzatü'ş-şer'îye tevzî' ve taksîm olunan müteveffîye-i mezbûrenin terekesi defteridir ki zikr ve beyân olunur.

Fî 25 Saferü'l-hayr Sene 1295

Cinsi	Miktarı	Guruş
Bakır	3	100
Döşek	2	120
Makl? Mindal	(sılık)	20
Yasdık	2	30
Makal? Yorgan	1	40
Basma yüzlü yorgan	1	60
Cicim kilim	1	30
Kırmızı müsta'mel kilim	1	40
Defa yüz kilim	1	20
Anık seccade		5
Sagîr sandık	1	10
Karaman ve selim ve Bursa entari ve ... peşlür	2,1	130
Nakid mevcud		128
Yeni gazi	17	361
...	1	50

Altun rastşede mea altun		417,5
Yük batman	4	60
		1621,5

Minhâ'l-ihracât

Cinsi	Guruş
Mesârif-i müsbit	80
Resm-i kısmet	38,5
Kaydiye	3
Varaka-i bahâ	1
	123,5

Sahhü'n-nâs li't-taksîm 1398,5
Zevc-i müteveffâ Mehmed'in terekesinden ... 0749
2238

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i eb merkûm (silik)	374	10
Hisse-i ibn-i Bekir	234	8
Hisse-i ibn-i Mehmed	234	8
Hisse-i ibn-i İbrahim	234	8
Hisse-i diğer İbrahim ibn-i	234	8
Hisse-i ibn-i diğer Mehmed	234	8
Hisse-i ibn-i Şeyh Mehmed	234	8
Hisse-i ibn-i Mustafa Cafer	234	8
Hisse-i bint-i mezbûre Ayyuş	117	4
Hisse-i bint-i mezbûre Emine	117	4

Muharrerü'l-esâmî verese-i merkûmundan ebi merkûm ve binûn-ı kibâr-ı merkûmun Bekir ve Mehmed ve İbrahim ve bint-i kebîre Ayyuş bâlâda mürakkam olduğu üzere hisse-i irsiyyelerini tamâmen ve kâmilan ahz ve kabzı istifâ-yı hak eyledikleri işbu mahalle şerh olunmuştur.

Numero:102

Belge No:172

Tarla-yı Atik mahallesinden iken vefat eden Abdullah Efendi'nin terekesi defteridir.

Bâdî-i Defter-i Kassâm Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Tarla-yı Atîk Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Abdullah Efendi ibn-i Abdullah ibn-i İbrahim'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Mesleme bint-i İbrahim ile kendiden mukaddem fevt olan zevcesi Aişe'den mütevellîd kebîr oğlu ve kebîre kızı Esye ve zevce-i mezbûre Mesleme'den mütevellîdun sulbî sagîr oğulları Ahmed ve Şakir ve Abdurrahman'a ve İbrahim'e inhisârı şer'an zâhir ve âşikâr oldukdan sonra tashîh-i mes'ele-i mîrasları doksan altı sehimden olub on dört sehim binât-ı mezbûretân ve on dört sehimden yetmiş sehim binûn-ı merkûmuna isâbeti tahkikinden sonra sagîrûn-ı mezbûrunun tesviye-i umurlarına kıbel-i şer'iden valideleri mezbûre Mesleme Hâtun vasiye nasb ve ta'yin olunub ol dahî ber vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabul eyledikten sonra vasiye-i mezbûre taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzatü's-şer'îye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı merkûmun terekesi defteridir ki; zikr ve beyân olunur.

Fî 25 Saferü'l-hayr Sene 1295

Cinsi	Miktarı	Guruş
Menzil der mahalle-i mezbûre		15500
Arabgin mezraasında bağ	1000	500
Azmanos mezraasında rub' hisse bağ		125
Sam karyesinde yenice bağ		500
Turanede bağ		300
Hadravât bostanı		3200
Kazgancı bazarında dükkân		2500
... dan rub' hisse		1000
Kızılcakend karyesinde zeytunluk		1000
Yine karye-i mezbûrede zeytun		300
Babelgede bağçe hisse		500
Orul karyesinde ...		1000
Defa ...		100
Defa ...		150

Orulda zeytun		160
Taşlıcaürüm evlekde ve hülümünde ve gersan taluşda bezrât? bahaları		750
Hânesinde hinta	255	135
Nohud mevcut		100
Mevcud şa'ir		100
Mısır darısı		150
Mercimek keyl	4	200
Bir re's esb		1000
... taşda bargir nısfı		200
Merkeb nıfları		50
Helümünde koyun	4	150
Evâni-i mûhâsiye	15	600
Yatak kat	1	300
Kilim	3	200
Halı	2	75
Mindal ve yasdık	2	60
Bakır mankal	1	20
Zâhire anbarı	1	50
Sanduk	2	30
Bulgur ve sümüt		150
Unluk hinta		150
Çuval ve harar ve haşye	1	50
Küp	4	20
Katremiz	4	20
Saat	1	100
Elbise-i arka		200
Tarlalar etrafında olan eşcâr		1100
Tecemmülât-ı hâne		200
		24160

Minhâ'l-ıhrâcât

Cinsi	Guruş
-------	-------

Techîz tekfîn	300
Zevce-i mezbûreye mehri	500
Resm-i kısmet	834
Kaydiye	50
Varaka-i bahâ	20
	1704

Sahhü'n-nâs li't-taksîm 32456

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i zevce-i mezbûre	4057	
Hisse-i ibn-i merkûm Mehmed	4733	6
Hisse-i ibn-i merkûm Mehmed	4733	6
Numero:103		
Hisse-i ibn-i merkûm Şakir	4733	6
Hisse-i ibn-i Abdurrahman	4733	6
Hisse-i ibn-i merkûm İbrahim	4733	6
Hisse-i bint-i mezbûre Safiye	2366	33
Hisse-i bint-i mezbûre Esye	2366	33

Belge No:173

Kurb-ı Kozanlı mahallesinden ve Karakoyunlu aşiretinden Hacı Mehmed'in, Koyuncu Halo bin İbrahim'den alacağı olan yüz adet Osmani altınının ellisine Tütüncü Bekir Ağa'nın kefil olduğunu söyleyip taleb etmesi üzerine Bekir Ağa'nın daha önce Hacı Mehmed'in kendisini kefaletten ihraç ettiğini söylemesiyle Hacı Mehmed'in muarazadan men edilmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kurb-ı Kozanlı Mahallesi ahâlisinden ve Karakoyunlu aşiretinden Hacı Mehmed bin Hacı Musa nâm kimesne medîne-i mezbûre de'âvî meclisi odasında ma'kûd-ı huzûr-ı şer' de bi't-takdîm havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer medîne-i mezbûre ahâlisinden işbu bâisü'l-i'lâm Tütüncü Bekir Ağa ibn-i Mamo muvâcehesinde benim gâib-i ani'l-meclis koyuncu Halo bin İbrahim nâm kimesne zimmetinde cihet-i karz-ı şer'iden yüz aded ve ayn-ı yüzlük Osmânî altunu alacak hakkım olub

meblağ-ı mezbûrdan elli aded Osmânî altununa ... bi'l-emr ve'l-kabul işbu merkûm Bekir Ağa kefâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'îye ile edâsına kefil ve zâmin olmağın hâlâ meblağ-ı mezbûru bi hükmi'l-kefâlete merkûm Bekir Ağa'dan taleb iderim deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl merkûm Bekir Ağa cevabında fi'l-hakîka meblağ-ı mezbûra kefil ve zâmin oldum lâkin tarih-i i'lâm mukaddem işbu müdde'î merkûm Hacı Mehmed beni kefâlet-i mezkûreden ihrac idüb hatta tarihten bir sene akdem kefâlet-i mezkûreden ihrac idüb cihet-i mezkûreye muteallakadan bende hakkı ve alakası kalmadığını (silik) şuhûdda tay'an ve katiyyen ikrâr ve işhâd dahî (silik) deyû müdde'î-i merkûmun inkârına mukârin def'-i tasaddî itdikde dafi'-i merkûm Bekir Ağa ber minvâl-i muharrer def'-i meşrûhunu ber muktezâ-yı idâre-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahhallerinden zîr-i mestûreye vaz'-ı mühr ve imzâ iden Hüseyin Ağa bin Mehmed ve Mehmed ibn-i Ahmed ve Mehmed Ali bin Mustafa ve Abdülkâdir bin Ahmed nâm kimesnelerden evvelâ sırren ba'de 'alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Neccar Kâhya oğlu Yusuf Ağa bin Mehmed ve Tütüncü Mehmed bin Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'-i âlî isbât itmeğın mücebince ba'de'l-hükm-i şer'î müdde'î merkûm Hacı Mehmed da'vâ-yı mezkûresiyle müdde'î-i aleyh merkûm Bekir Ağa'ya bi-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olındığı bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 29 Saferü'l-hayr Sene 1295

Belge No:174

Kaş mahallesinden Dâ'îzade kerimesi Hamide Hanım'ın, babasından kalan Tilfar karyesindeki zeytinlik hissesini 1300 kuruşa Kürkcü oğlu Agob ve Nizipli Edvar Ağa'lara satması için Hacı Hüseyin bin Mehmed Ağa'yı vakil ta'yîn etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kaş hânesi Mahallesi sâkinelerinden ma'rifetü'z-zât Dâ'îzâde kerimesi Hamide hanım bint-i Hacı Emin nâm hanıma babasından müntakîl Tilfar Karyesi turâbında kâin tarafları Tekye şeyhi Hacı İsmail Efendi ve Kürt Maho'nun oğlu Kör Mısdık ve Topçu oğlu Ümmü zeytunluklarıyla mahdûd ve mümtaz bir kıt'a zeytunlukda olan nısf hisse-i şâyi'asını arazisini ikiyüz yetmiş beş gurus ve eşcârını bin yigirmi beş

guruşa ki cem'an bin üç yüz guruşa nizâm-ı vechle idâre-i kazâ meclisinde me'muru huzûrunda Kürkci oğlu Egob ve Nizibli oğlu Edvar Ağalara bey' ü ferâğ-ı mu'teber-i kat'ıyle ferâğa ve ber vech-i muharrer bey'-i ferâğ-ı mezkûreleri ikrâr ve takrîre ve semen-i mezkûreleri ahz ve kabzla istifâ-yı hakka tarafından işbu bâisü'l-i'lâm Hacı Hüseyin bin Mehmed Ağa'yı vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin idüb ol dahî ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabul eylediğini zât-ı

Numero:104

mezbûreyi ârifân ve her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan karındaşı Mehmed Sadık Efendi bin Hacı Emin Beğ ve Mehmed Ağa bin Ali Ağa nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'î âli sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 29 Saferü'l-hayr Sene 1295

Belge No:175

Yahni mahallesinden Mine ve Safa hanımlara Mehmed'ten kalan miras malı olan evin hissesini, komşuları olan Bakkal Durdu'ya satmaları için Ahmed bin Mehmed'in vekâletinin tanınması talebi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Yahni Mahallesi sâkinelerinden ma'rifetü'z-zât Mine bint-i Ahmed ve Safa bint-i Mehmed nâm hâtunlara mevrûsları müteveffâ Mehmed'den müntakıl ve mevrus olan mahalle-i mezbûrede kâin tarafları Bakkal Durdu ve Zekeriya hâneleri ve dehliz ile mahdûd bir bâb menzilin tamamı dörtyüz seksen sehim i'tibâriyle yetmiş iki sehim hisse-i şâyi'alarını ikiyüz yigirmidört guruş semen-i medfû' ve makbuza merkûm bakkala devriye hâricde bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile ba'de'l- bey' ve temlîk ve's-şirâ ve't-temlîk usûl-i mevzû'asına tevfiken nizâm-ı dairesinde mu'âmele-i resmiye dahî medîne-i mezbûre idâre meclisinde me'muru huzûrunda bir minvâl-i muharrer bey' ve istifâ-yı hak itdikleri taraflarında ikrâr ve takrîre işbu bâisü'l-i'lâm Ahmed bin merkûm Mehmed nâm kimesne müşteri-i merkûm Durdu'nun inkâr-ı mukârin-i tasaddî eylediği vekâlet müdde'âsını her biri zât-ı mezbûrâtı ârifân ve her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre

mensûb oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Hasan bin Ali ve Mehmed bin Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe bernehc-i şer'-i şerîf-i âlî sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 3 Zi'l-ka'de Sene 1295

Belge No:176

Şıhcan mahallesinden Da'îzade Mehmed Ağa'nın, Bulak mezrasındaki 1700 kuruş değerindeki bağını Küçük Kızılhisar karyesinden Ahmed'e satması için Karamanlı Mehmed'in oğlu Hacı Hüseyin'i vekil ta'yîn etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Şıhcan Mahallesi ahâlisinden Dâ'izâde Mehmed Ağa bin Hacı Emin Beğ nâm kimesne huzûr-ı şer'-i şerîf-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâisü'l-i'lâm Hacı Hüseyin Ağa bin Karamanlı Mehmed mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i mezbûre kırâsından Fermeke Karyesi turâbında vâki' Bulak mezraasında kâin tarafları tarîk-i 'âmm ve Dâ'izâde Emin Ağa ve Bostancı Hacı Arif Ağa bağları ile mahdûd Babam müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Hacı Emin Beğ'den müntakıl bir kıt'a bağımın arazisini dört yüz guruşa ve gürumunu bin üç yüz guruşa ki cem'an bin yediyüz guruşa nizâm-ı vechle meclis-i irâde me'muru huzûrunda Küçük Kızılhisar Karyesi Hacı Satun oğlu Ahmed'e arazi ber vech-i muharrer meblağ-ı mezbûr mukâbelesinde ferâğ-ı mu'teber-i kat'iyle ferâğa ve gürûmunu meblağ-ı mezkûra bey'-i bât-ı sahîh-i şer'iyle bey' ve temlîke ve semeni olan meblağ-ı mecmû'-ı mezkûru merkûm Ahmed yedinden tamâmen ve kâmilan ahz ve kabza ve istifâ-yı hakkını tarafından ikrâr ve takrîre merkûm Hacı Hüseyin Ağa'yı vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin eyledikde ol dahî ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabul eylediği gıbbe't-tasdîk-i şer'î tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî Gurre-i Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Belge No:177

Kurb-ı Bostancı mahallesinden iken vefat eden Fatıma bint-i Mehmed'in terekesi defteridir.

Bâdî-i Defter-i Kassâm Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kurb-ı Bostancı Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem müteveffiye olan Fatıma bint-i Mehmed'in verâseti zevc-i nâkihi Hasan bin Mehmed ile sadri kebîr oğulları Ahmed ve Mustafa ve sadriye kebîre kızları Şemşi ve Emiş ve Hadice'ye ve merkûm Hasan'ın karındaşımdan hâsıl sadr-ı sagîr oğlu diğêr Mustafa münhasıra olub ve tashîh-i mes'ele-i mîrasları otuz altı sehimden olub sihâm-ı mezkûreden

Numero:105

dokuz sehmi zevci merkûm Hasana ve altışar sehimden on sekiz sehimî binûn-ı merkûmuna Ahmed ve Mustafa'ya ve diğêr Mustafa'ya ve üçer sehimden dokuz sehimî binât-ı mezbûrâtlara isâbeti inde'ş-şer'î'l-enver tahkikinden sonra sagîr-i merkûm Mustafa'nın tesviye-i umûruna kibel-i şer'iden velisi babası merkûm Hasan vasî nasb ve ta'yin olunub ol dahî ber vech-i muharrer vesâyet-i mezkûru ba'de'l- kabul vasî-i merkûm taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzatü'ş-şer'îye tevzî' ve taksîm olunan müteveffiye-i mezbûrenin terekisi defteridir ki ber vech-i âtî zikr olunur.

Fî 29 Saferü'l-hayr Sene 1295

Cinsi	Miktarı	Guruş
Yatak kat	1	230
Tennur yorgan		45
Çaput mindal	(silik)	8
...	2	6
Boz ...		(silik)
Çuval	3	12
Sagîr sandık	3	25
Zâhire anbarı	1	25
Çıkrik	1	5
Ekmek ulbası		2
Küb	2	15
Bakır batman	7	280
Bezzare	15	20
Fermene	1	10
Ahmediye vesâir Parçası çit entari ve alaca		40

don		
Basma meşfe		5
Çit furka?	1	10
Alaca entari		15
Hınta	16	120
Rasat şede?	1	250
Gülcü mezraasında (silik)		1200
Mahalle-i mezbûrede vâki ‘ bir bâb menzil ve on iki sehimden bir sehim hissesi		120
Mehr-i muahhar der zimmet-i zevc		300
		2710

Minhâ’l-ihracât

Cinsi	Guruş
... mesârif	35
Duyûn ve (silik) lâzıme	65
Resm-i kısmet	62,5
Kaydiye	4
Varaka-i bahâ	1
	171,5

Sahhü’n-nâs li’t-taksîm 2588,5

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i zevc-i merkûm Hasan	637	3
Hisse-i ibn-i kebîr Sadri	431	16
Hisse-i ibn-i kebîr Ahmed	431	16
Hisse-i ibn-i merkûm Diğer Mustafa	431	
Hisse-i bint-i mezbûre Şemşi	215	28
Hisse-i bint-i mezbûre Emiş	215	28
Hisse-i bint-i Hadice	215	28

Kara mahallesinden iken vefat eden Halil bin Müslüm'ün varislerinin, Orul karyesindeki zeytinliğin Ahmed Efendi'ye 500 kuruş karşılında devrini kabul etmeleri.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celflesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kara Mahallesi ahâlisinden iken tarih-i i'lâmdan on sene akdem fevt olan Halil bin Müslim bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkeleri Aîşe bint-i Mehmed ve Zeyneb bint-i Berber Abdi ile sulbî kebîr oğulları Müslim ve Halil ve Ali ve Hüseyin ve Mustafa ve Mehmed ve Abdi ve Kebîre kızları Fatıma ve Aîşe ve Hadice'ye inhisârı şer'an zâhir ve âşikâr oldukdan sonra zevce-i mezbûreler Aîşe ve Fatma ve Zeyneb ve binât-ı mezbûrâta Fatıma ve Aîşe ve Hadice taraflarından zıkr-i âtî husûs-ı da'vâ ve sulh ve ibrâya vekâletleri binât-ı mezbûrâtı ârifân Hafız Ali oğlu Ahmed ve Mehmed ve Emin bin Hacı Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan ibn-i merkûm Ali nefisinden asâleten ve müvekkilât-ı mezbûrât taraflarından vekâlete binûn-ı merkûmun Müslim ve Halil ve Hüseyin ve Mustafa ve Mehmed ve Abdi nâm kimesneler kezâlik asâlete medîne-i Ayntâb de'âvî meclisi odasında ma'kûd-ı huzûr-ı

Numero:106-a

şer'ide bi't-takdîm havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer medîne-i mezbûre hânedanından Bazzâde Arif Efendi mahdûmı Abdurrahman Efendi tarafından husumet ve redd-i cevaba vekîl-i müseccel-i şer'îsi bâisü'l-i'lâm Ahmed Efendi vekîl olmağın vekâlete ve nefesine asâlete tapu kâtibi Fütüvvetlü Hakkı Efendi hâzır olduğu halde mûmâ-ileyh Ahmed Efendi muvâcehesinde mevrûsumuz müteveffâ-yı merkûmun mülki olup Orul Karyesi turâbında ziyaret nâm mevki'de kâin tarafları tarîk ve Kizir oğlu Ahmed zeytinluğu ve Mızar Karyesi hudûdı ve vâdî ile mahdûd ve mümtâz bir kıt'a zeytinluğun tamamı ale'l-vefat yedinde mülki iken fevt olmağla zeytinlik mahdûd-ı mezkûr bizlere müvekkilât-ı mezbûrâta mevrûs olmuşken hâlâ vekîl ve asil-i merkûm Ahmed Efendi bi gayr-ı vech-i şer'î zabt itmişdir deyû tasaddî eylediğimiz da'vâımızdan meyânemizde muslihûn tavassutuyla medfû'ı ve makbuzumuz olan beşyüz guruş mukâbelesinde an-inkâr musalaha-i sahîha-i şer'îye ile her birimiz aleyhde bi'l-vekâle ve bi'l-asâle sulh ve râzı olduk ve husûs-ı mezkûra müteallaka-i âmme-i de'âvîden ve

kâffe-i iman ve muhâsemâtdan mûmâ-ileyhin kabulünü hâvî ve zimmetlerini ibrâ-i âmm sahîh-i şer'î ile ibrâ ve ıskât eyledik vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb sâlifü'z-zikr zeytunluğu mezkûra müte'allaka bir da'vamız ve nizâ'ımız yokdur didiklerinde mûmâ-ileyh Ahmed Efendi mukarrûn-ı merkûmunu bi'l-cümle kelimât-ı meşrûhalarında tasdik eylediği tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 3 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Belge No:179

Haleb Vilayeti ahalisinden Abdulkadir bin Abdulkadir'in, Kurb-ı Zincirli mahallesinden Babek oğlundan aldığı Pekmezlerin bozuk çıktığını söylemesiyle Pekmezcinin bozuk pekmez paralarını iade ettiğini belirtmesi üzerine dâvâdan men edilmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi ahâlisinden Abdülkâdir bin Abdülkâdir nâm kimesne medîne-i Ayntâb de'âvî meclisi odasında ma'kûd-ı huzûr-ı şer'de bi't-takdîm havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer medîne-i mezbûre mahallâtından Kurb-ı Zincirli Mahallesi ahâlisinden Babik oğlu bâisü'l-i'lâm () muvâcehesinde merkûm () tarih-i i'lâm bir mâh akdem kendi malı olan on yedi aded bekmez tulumunu beher batmanı dört gurusu otuz para hesabıyla üç kantar üç buçuk batman bekmezini medfû'um ve makbuzu olan bin dörtyüz kırk bir buçuk gurusu bana bey' ve ben dahî ver vech-i muharrer iştirâ ve kabz ve kabul idüb ba'de mezkûr bekmezi Haleb tarafına nakl ile Mecid ve Ahmed ve fethü'l-tavk nâm kimesnelere bey' ü teslim eylediğimden sonra müşterûn-ı merkûmun mezkûr bekmezi açdıklarında altı tulumu içinde siyah bekmez ve asla işe yaramaz bekmez zuhûr ile müşterilerim olan sâbıkü'l-ism mezkûr bekmezi a'lâsını fûruht iderek muib olub bir kantar üç batman siyahını hükm-i şer'î lâhık olmazdan mukaddem bana red ile semeni olan dörtyüz seksen dokuz gurusu otuz parayı yedimden ahz ve kabz eylemiş olduğundan ben dahî semeninden def' ve teslim eylediğim meblağ ile işbu merkûm (isim yazılmamış) rücû'a ile semeni olan meblağ-ı istirdâdı ve muib olan ikimizi red eylemek murâdımdır deyû hıyar-ı aybla tasaddî eylediği da'vâsı şer'an iki cihetden gayr-ı câiz ve vâhî olmağla müdde'î-i aleyh merkûma suâl dahî müteveccih itmediği ve hasm-ı şer'î olmadığına binâen bi'l-vücûh meşru'a ve iltifâta şâyân olmadığı müdde'î-i merkûma tefhîm ve mücebince da'vâ-yı

mezkûresiyle mezbûr (isim yazılmamış) bi vech-i şer'î mu'ârazadan men' olındığı tescîl ve huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 4 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Numero:106-b

Belge No:180

Bey mahallesinden Penpe Hatun, Kurb-ı Kayacık mahallesinden Köylüzade Ahmed Efendi'nin hanımı iken vefat eden kızının küçük oğlu Ahmed için kızının eşine bıraktığı malından torunu için nafaka bağlanması talebi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Beğ Mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Penpe Hatun nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Kurb-ı Kayacık Mahallesi ahâlisinden Köylüzâde Ahmed Efendi ibn-i Mustafa Efendi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem fevt olan kızım Rabiş bint-i Mehmed Ağa işbu merkûm Ahmed Efendi'nin zevce-i medhûl-i bihâsı olub hâl-i zevciyet beynlerinde kâime iken kızım mezbûreden mütevellîd ve firâşından hâsıl sagîr oğlu Ahmed bi-hakku'l-hazane hicr-i terbiyemde olub hâlâ sagîr-i merkûm Ahmed nafaka ve kisve-i bahâ ve sâir lâzım-ı zarûriyeye eşedd-i ihtiyaç ile muhtac olmağla validesi müteveffîye-i mezbûreden müntakil ve mevrûs işbu Ahmed Efendi yedinde olan malından kadr-i ma'ruf farz ve takdir olunmak bi-hakku'l-hazane matlubumdur didikde mezbûre Penpe Hâtun'un takriri-i meşrûhu vâkı'a mutâbık ve zikr-i âtî meblağ-ı kadr-i ma'rûf olan zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmi-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkik olunmuş Hâkim-i Muvakki'-i Sadr-ı Kitâb Tûba-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri dahî sagîr-i merkûm Ahmed'in nafaka ve kisve-i bahâ ve sâir zarûr-i lâzım için babası merkûm Ahmed Efendi yedinde olan malından tarih-i kitâbdan i'tibâren yevmi altmış para farz ve takdîr buyurub meblağ-ı mefrûz-ı mezkûre sagîr-i merkûm Ahmed'in nafaka ve kisve-i bahâ ve sâir levâzım-ı zarûriyesine harc ve sarf ve lede'l-hâce istidâneye inde'z-zikr sagîr-i merkûmun malına rücû'a mezbûre Penpe Hâtun'a izin virmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imla olundu.

Tahrîren fî'l-yevmü'l-evvel-i min şehr-i Rebî'ü'l-evvel sene hâmis ve tis'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Kanlıoğlu Hüseyin Ağa, Sarı Fakı oğlu Mehmed Ağa, Kâtib-i Mahkeme Hafız Mehmed, Muhzırbaşı İzzet Ağa ve muhzır Vesim Ağa ve gayrihim.

Numero:107

Belge No:181

Kaş Hanesi mahallesinden Mustafa'nın çocukları Mehmed ve kız kardeşi Zeyneb, ile Hamide bint-i Hacı İlyas ve Ahmed bin Hacı Emin'in, Reşi nahiyesine bağlı Kertişe karyesindeki mallarının Göçgelizade Mehmed Zebur Bey'e satılması için Mehmed Sadık Efendi'nin vekil ta'yîn edilmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kaş Hânesi Mahallesi ahâlisinden Mehmed Zeki bin Mustafa ve kız karındaşı Zeyneb bint-i Merkûm Mustafa ve yine mahalle-i mezbûrede sâkinelerinden Hamide bint-i Hacı İlyas Beğ ve yine mahalle-i mezbûre ahâlisinden Ahmed bin Hacı Emin Beğ nâm kimesneler dahî mülkleri olub medîne-i mezbûreye tâbi' Reşi nahiyesi dâhilinde Kertişe Karyesi turâbında Çatma tarla nâm mahalde kâin tarafları Süleyman Kâhya ve İsmail ve Cuma ve Abdurrahman tarlalarıyla mahdûd ve mümtâz bir kıt'a mûskı tarla ve yine karye-i mezbûre turâbında Hayrat Kuzu nâm mahalde kâin tarafları Ali Çavuş ve Hüseyin tarlalarıyla mahdûd bir kıt'a mûskı tarla ve yine karye-i mezbûrede kâin değirmen yanında vâki' tarafları İsmail ve Cuma tarlaları ve hark-ı mâ ile mahdûd ve mümtâz bir kıt'a mûskı tarla ve yine karye-i mezbûre turâbında Azgın tarla dimekle ma'rûf tarafları Osman ve Hasan ve Mesti tarlaları ve hark-ı ma ile mahdûd ve mümtâz bir kıt'a mûskı tarla ki cem'an dört kıt'a tarlayı mezkûrun sekiz sehimde bir sehim Mehmed ve bir sehim dahî karındaşı mezbûre Zeyneb'in ve iki sehim mezbûre Hamide'nin ve iki sehim dahî merkûm Ahmed'in ve iki sehim Dâ'izâde Sadık Efendi müştereken babaları müteveffâ-yı merkûm Hacı Emin Beğ'den müntakıl mülk-i âdîleri olub şürekâ-i merkûmeden Mehmed Zeki ve Zeyneb ve Hamide ve Ahmed sâlifü'z-zikr mahdûd-ı mezkûr tarlalarda olan hisse-i mezkûrelerini yani sekiz sehimde altı sehim hisselerini on sekiz aded ve üç rub' yüzlük Osmanî altunu mukâbelesinde havi olduğu eşcârlarıyla beraber Göçgelizâde Mehmed Zebur Efendi nâm kimesneye ferâğ-ı mu'teber-i kat'iyile ferâğ ve teslime ve kabz-ı bedele ve ferâğ-ı mezkûru nizâm-ı vechle meclis-i idâre-i kazâ me'muru huzûrunda ikrâr ve takrîre tarafından işbu bâisü'l-i'lâm Mehmed Sadık Efendi bin Hacı Emin Beğ nâm kimesneyi vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin ol dahî vekâlet-i mezkûreyi kabul eylediğini her biri

ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden mazbutü'l-esâmî kimesnlerden sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Mehmed bin Ali ve Molla Ahmed bin Molla Ahmed ve Emin Efendi bin Mustafa ve Hacı Hüseyin bin Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'î âli sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 6 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Belge No:182

Kayacık mahallesinden Mayrik'in, doksan yaşını geçmiş babası ve felç olan ablası için babasının malından mezkûr şahıslara nafaka harcaması için izin talebi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kayacık Mahallesi sâkinelerinden ve zât-ı tarifü's-şer'î ile mu'arrefe olan işbu bâisetü'l-kitâb Mayrik bint-i Estepan veledi Nersis nâm Hâtun meclis-i şer'î şerîf-i lâzımü't-tevkîrde babası Estepan bâ hüccet-i şer'îye vasî-i mansûbu Melkon veledi Nersis mahzarında takdîr-i kelâm ve tabir-i ani'l-merâm idüb doksan yaşını mütecaviz ma'tuh olan babam merkûm Estepan ile meflûç ve alîle olan kebîre kızı bakire A'sanın umur ve musâlahalarını tesviye ve hizmet-i lâzımelerini rû'yet kıbel-i şer'iden mezun olub ve mefluence-i mezbûrenin dahi babası ma'tuh-ı merkûmdan başka münfak-ı şer'îsi olamamağla binâen-aleyh işbu vasî-i merkûm yedinde olan ma'tûh-ı merkûm malından ve merkûman-ı ma'tûh ve meflûcenin nafaka ve kisve-i bahâlarıçün kadr-i ma'rûf-ı meblağ-ı farz ve takdîr buyrulmak matlûbumdur didikde hakikat-ı hâl minvâl-i muharrer üzere olduğu zeyl-i rakîmde mazbûtü'l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla mütehakkik olmağın Hâkim-i Muvakki'-i Sadr-ı Kitâb Tûba-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri dahî ma'tuh ve mefluence-i mezbûrların nafaka ve kisve-i bahâ ve sâir levâzım-ı zarûriyeleri içün işbu tarih-i hüccetden i'tibâren küll-i yevm her birine ellişer paradan cem'an beher yevm iki buçuk gurus meblağ-ı farz ve takdîr buyrulub mebâliğin-i mezkûrîni ma'tûh ve alîle-i mezbûran Estepan ve A'sâya harc ve sarfa ve lede'l-hâce istidâne ve inde'z-zikr ma'tûh-ı mezbûrun vasîsi merkûm Melkon yedinde olan ma'tuh-ı merkûm malına rücû'a kızı ve hademeleri mezbûre Mayrik Hâtun'a izin virmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fî'l-yevmü'l- gurre-i min şehr-i Rebî'ü'l-evvel sene hâmis ve tis'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Muhzırbaşı Ahmed, Melkon bin Nersis, Nersis bin Manik, Karviç bin Givili, Karabet bin Maraşlı Markez ve gayrihim.

Numero:108-a

Belge No:183

İran Devleti teb'asından olup Adana'da oturan Şükrullah bin Mirza'nın zorla elinden alınan kır renkli içdiş beygirini, Dev oğlu Tahir'den taleb etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

İran Devlet-i teb'âsından olup hâlâ Adana'da mutavattın işbu bâisü'l-i'lâm Şükrullah bin Mirza nâm kimesne Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb de'âvî meclisi odasında ma'kûd-ı huzûr-ı şer' de bi't-takdîm havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer medîne-i mezbûre ahâlisinden Dev Oğlu Tahir bin Memik muvâcehesinde işbu merkûm Tahir'in yedinde olup hükûmet-i seniyye konağı havlısında mu'âyene olunan bir re's beli salık kır renkli içdiş bargir şirâ-ı yedimde malım iken tarihten bir mâh akdem gâib-i ani'l-meclis acem oğlu Fethullah yedimden cebren ahz itmekle el-hâletü hâzihî merkûm yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ taleb iderim deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl merkûm tahir cevabında bargir-i mezkûru Odabaş Salih nâm kimesneden yüz doksan beş gurus semen-i medfû'a iştirâ itdim müdde'î-i merkûmun ber vech-i muharrer malı olduğu ma'lûmum değildir deyû inkâr idicek müdde'î-i merkûmdan ber vech-i meşrûh müdde'âsına beyyine taleb olundukda husûs-ı mezbûra ârifân ve her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Seyyid Abdülkâdir bin Seyyid Kasım ve Mehmed bin Ahmed nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'-i şerîf-i âlî isbât itmeğin mücebince ba'de'l- hükm mücebince bargir-i mevsûf-ı mezkûru müdde'î-i merkûm Şükrullah'a teslime müdde'î-i aleyh merkûm Tahir'e tenbîh olındığı tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 8 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Belge No:184

Kazaz Bölüğü mahallesinden Hafız Mehmed Efendi'nin varisleri olan Mehmed Rıfat, Abdulkadir Efendi, Emiş ve Nüfus hanımlar ile Fatıma ve Hadice'nin Hafız Mehmed'ten kalan kahvehane dükkânını 587 kuruşa Hacı Alo'ya satılması için Abdulkadir Efendi'yi vekil ta'yîn etmeleri.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kazaz Bölüğü ahâlisinden İmamzâde Mehmed Rıfat ve Abdülkâdir Efendi ve ma'rifetü'z-zât Emiş ve Nüfus Münire uht-ı Mehmed Efendi ibn-i Hafız Mehmed Efendi ve kezâlik ma'rifetü'z-zât Fatıma Hâtun bint-i Mehmed Ağa ve Hadice bint-i Abdullah nâm kimesnelere mevrûsları müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Hafız Mehmed Efendi'den ırsen müntakıl medîne-i mezbûrede vâki' (silik) de kâin tarafları Hacı Alo ve Oso ve Mustafa dükkânları ile ve tarîk-i âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb kahvehâne altmış dört sehim i'tibâriyle beher sehim on bir guruş otuz para ki cem'an elli sehim hisselerini cem'an beşyüz seksen yedi guruş yigirmi para mukâbelesinde medîne-i mezbûre idâre meclisi nizâm-ı vechle me'muru huzûrunda merkûm Hacı Alo bin Alo Ağa'ya bey'-i bât-ı sahîh-i şer'îyle bey' ve temlik ve (silik) ve semeni olan meblağ-ı mezkûr beşyüz seksen yedi guruş yigirmi parayı tamâmen ve kâmilten müşteri-i merkûm yedinden ahz ve kabz ile istifâ-yı haklarını taraflarında ikrâr ve takrîre işbu bâisü'l-i'lâm Abdülkadir Efendi bin Musa Hafız Mehmed Efendi nâm kimesneyi vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yîn ol dahî vekâlet-i mezkûreyi ber vech-i muharrer kabul eylediğini ve zât-ı mezbûreleri ârifân Hüseyin Efendi ve Ali ibn-i Hacı Mehmed ve merkûm Mehmed Rıfat Efendi tevkilini Bazar başı Mustafa Ağa bin Hacı Mehmed (silik) ve Hacı Bekirin oğlu İmam Hüseyin bin Hacı Memik nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber müceb-i nizâm-ı seniyye ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye ve'l-kabul nâib ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 9 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Numero:108-b

Belge No:185

Kurb-ı Kayacık mahallesinden iken vefat eden Mahmut Ağa'nın kızı Rebiş'in terekesi defteridir.

Bâdî-i Defter-i Kassâm Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kurb-ı Kayacık Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Rebiş bint-i Mahmud Ağa bin Emin Ağa'nın verâseti babası Mahmud Ağa ile validesi Penpe Hâtun'a ve sadr-ı sagîr oğlu Ahmed'e münhasıra olub tashîh-i mes'ele-i mîrasları altı sehimden olub sihâm-ı mezkûreden bir sehim Mahmud Ağa'ya ve bir sehim Penpe Hâtun'a ve dört sehim ibn-i merkûm Ahmed'e isâbeti inde'sş-şer'î'l-enver tahkikinden sonra sagîr-i merkûm Ahmed'in babası Köylüzâde Ahmed Efendi bin Mustafa Efendi taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzatü'sş-şer'îye tevzî' ve taksîm olunan müteveffîye-i mezbûrenin terekesi defteridir ki ber vech-i âtî zikr ve beyân olunur.

Fî 7 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Cinsi	Miktarı	Guruş
Sagîr ve kebîr meşfe ve yağlık	9	90
Diyeberkir çarşaf mea bağı	1	170
İplik kırmızı yüzlü sofra	1	50
Siyah palto		100
Mai renkli çuka palto	1	20
Beyaz ve kırmızı meşfe	2	15
Hamakârî hamam takımı		40
Camdan ve kasak	3	50
Pişker ve yağlık	2	20
Kaid? Gömlek ve makrama	8	200
İslâmboli ve laboli havlı	2	150
Şerbet makrama	1	50
Çatmara entari	1	90
Acem şalı	1	40
Sivasi palto	1	100
Sarı hende çınara top	1	150
Münakkaş mor entari	1	100
Nohudi? Çetare? entari	1	60
Sarı İslâmbol fermane ve don	2	80
İslâmbol mai don	1	40

Siyah acem ...	1	20
Sivasi ve çit boğça	6	100
Mai ve mor palto ve fermene	2	30
Yazma, çevre	10	54
Parça ve çınarı ve yeşil atlaz	7	40
Sivasi ve çit boğça	6	100
Gümüş halhal	1	100
Çit entari	6	120
Mahmudiye	2	160
Beyaz boğça içinde ...		60
Yeşil sandık		30
Sarı sini	1	80
El leğeni ve sarı ıbrık		75
Fesge ve şamdan	3	40
Takım sahan ve kapak, kuşhan lengeri ve kapaklı tas	7	175
Tütün tepsi	4	10
Şerbet takımı		25
Çini ve çanak kahve takımı ve cam tas		25
Sevk-i tavîlde attar dükkânında üç rub‘ dükkân hisse		4000
Küçük paşa hamamında kırk sehimde üç para yarım akçe hisse		2400
Minder	2	80
Yasdık	8	200
Sarı yüzlü yorgan	1	120
Atlaz yüzlü döşek		150
Sarı yüzlü döşek		120
Çit yüzlü yorgan		80
Yeşil yüzlü yorgan		40
Ayine	1	40
Tas çanak	6	3
Altun tavk		800

Altun küpe		75
Gümüş hamaylı	1	90
Altun yüzük	1	150
Gümüş zincir mea düğme altun		100
		11247

Minhâ'l-ihracât

Cinsi	Guruş
Vasiyet-i müsbite	500
Resm-i kısmet	268,5
Kaydiye	17
Varaka-i bahâ	7,5
Dellaliye-i âdi	80

Sahhü'n-nâs li't-taksîm 10373

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i eb merkûm Mehmed Ağa	1727	
Hisse-i ümm-i mezbûre	1727	
Hisse-i ibn-i sagîr Ahmed	6912	

Numero:110

Belge No:186

Ümmü mahallesinden Ahmed Ağa ibn-i Şeyho'nun, Zernebu karyesinden Mehmed bin Mamo Kâhya'dan bedesten eşyası bahasından 1236 kuruş 30 para alacağını talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Ümmü Mahallesi ahâlisinden bâisü'l-i'lâm Ahmed Ağa ibn-i Şeyho nâm kimesne medîne-i mezbûre de'âvî meclisi idasında ma'kûd-ı huzûr-ı şer'de bi't-takdîm havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer medîne-i mezbûre kırâsından Zernebu Karyesi ahâlisinden Mehmed bin Mamo Kâhya muvâcehesinde merkûm Mehmed zimmetinde bedesten eşyası bahâsından bin iki yüz otuz altı guruş otuz para alacak hakkım olub meblağ-ı mezkûru hâlâ merkûmdan talep iderim deyû ba'de'd-

da'vâ ve's-suâl merkûm Mehmed cevabında eşyâ-yı mezbûr semeninden dokuzyüz müdde'î-i merkûm Ahmed'e virecek borcu ve deyni olduğunu ikrâr ancak ziyâde müdde'âsını inkâr itmekle müdde'î-i merkûmun ziyâde müdde'âsını isbâta havâlesiyle ikrârı olan dokuzyüz guruşu alâ mûceb-i ikrâra müdde'î-i merkûm Ahmed Ağa'ya edâ vü teslime merkûm Mehmed ilzâm olındığı bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 13 Rebî'ü'l-evvel Sene 1294

Belge No:187

Şarkıyan mahallesinden iken vefat eden Hacı Lodik oğlu Ömer'in terekesinin varisleri tarafından taksimi meselesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Şarkıyan Mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem fevt olan Hacı Lodik'in oğlu Ömer bin Hacı Mehmed'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Emiş bint-i Hacı ismail ile sulbî kebîr oğulları İsmail ve Hacı Kara Mehmed ve kebîre kızları Nazife ve Halime ye münhasır oldukdan sonra verese-i merkûmeden zevce-i mezbûre Emiş ve binân-ı mezbûretân Nazife ve Halime Hâtunlar taraflarından zikr-i âtî husûsu ikrâra ve takrîre vekâletleri zât-ı mezbûrâtı ârifân Mahir Efendizâde Mehmed Tahir ve İbrahim bin Mehmed ve Neccarın oğlu Mehmed bin Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit ve sübût-ı vekâletlerine hükm-i şer'î lâhık olan ibn-i İsmail nefsinden asâleten ve müvekkilât-ı mezbûrât vekâlete meclis-i şer'ide bundan akdem dârü'l-harbde şehîden vefât iden ve sübût-ı vefâtı medyûnı Hayrullah bin ibn-i Osman muvâcehesinde lede't-tezkiye adl ve makbulü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Abdullah ibn-i Osman ve Haydar oğlu Kasım nâm kimesne şehâdetleriyle sâbit olan ibn-i merkûm Hacı (silik) Mehmed'in (silik) olub zevcesi Fatıma bint-i (isim yazılmamış) ile validesi mezbûre Emiş ve Sulbî kebîr oğulları Mehmed ve Ahmed ve kebîre kızları Zeyneb mahzarlarında Tapu Kâtibi Hakkı Efendi hâzır olduğu halde medîne-i mezbûreye tâbi' Mervane Karyesi turâbında kâin iki taraftan tarîk ve bir taraftan müfti-i esbak müteveffâ Hacı Osman Efendi bağı ve bir taraftan Dâ'izâde Hacı Emin Beğ vereseleri Zerdelü bağçesi ile mahdûd ve mümtâz bir kıt'a Zerdelü bağçesi kırk sekiz sehim i'tibâriyle yigirmi dört sehim zevce-i mezbûre Emiş Hâtunun mülki ve diğer yigirmi dört sehim dahî mûrisimiz müteveffâ Ömerin mülki olub merkûmun vefâtı vukû'ıyla mezkûr

yigirmi dört sehim hissesi kable'l-vefât hâl-i hayatında ve kemâl-i akıl ve sıhhatde validem Emiş Hâtun'un izin ve icâzetiyle iki bin guruşa bana bey' ü teslim ve ben dahî ber minvâl-i iştirâ ve kabz ve kabul itmişidim ol vechle mezkûr yigirmi dört sehim hisse benim şirâ-ı malımdır deyû mûrisimiz mütveffa-yı merkûmun vefâtından sonra güzeran iden doksan bir senesi Cemâziye'l-ûlânın on sekizinci tarihinde da'vâ ve husûs-ı mezkûru için meyânemizde münaziat-ı kesire ve ve de'âvî-i vefire vukû' bulmuş binâen-aleyh meyânemizde müsallihûn tavassutuyla merkûm Hacı Kara Mehmed da'vâ-yı mezkûresinden yigirmi dört sehimde on beş sehim merkûm Hacı Kara Mehmed'in olmak ve dokuz sehim dahî benim ve verese-i sâirenin olmak üzere tarafeyn bi'i-itirazı sulh ve râzı olduğumuzdan husûs-ı mezkûra müteallaka da'vâdan her birimiz âharın kabulünü havi zimmetlerimizi ibrâ-i âmm kâtı'ü'n-nizâ' ile ibrâ ve ibrâ-i mezkûrlar dahî tarih-i mezbûrda vâki 'olub ıskât-ı hak itmişidik hâlâ tapu tahrîrinde mezkûr yigirmi dört sehim hisseden üç sehim validem Emiş Hâtun'a ve yedi sehim benim ve üç buçuk sehim dahî kız karındaşlarım mezbûretân Nazife ve Halime'ye ve müştereken kayd olunub ve yedi sehim hisse dahî açıkda kalmış ve bu vechle usûl-i intikal icra olunmuş ise de kabul-i mezkûra vukû' bulan sulh ve ibrâ mugayir-i bulunmakla mezkûr yigirmidört sehimin on beş sehim şehiden vefât iden Hacı Kara Mehmed verâsetine kaydû't-tashîh olunmak bi'l-asâle ve bi'l-vekâle murâdımdır didikde merkûm Hacı Kara Mehmed'in verese-i merkûmun bi'l-cümle vekîl-i merkûm İsmail bi'l-cümle kelimât-ı meşrûhasında tasdîk eyledikleri tescîl ve huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 1 Muharremü'l-harâm Sene 1295

Numero:111

Belge No:188

Kurb-ı Kayacık mahallesinden Safiye bint-i Murad'ın, babasından kalan Çukur mahallesindeki menzilin hissesini 2600 kuruşa Ebu Can bin Avadis'e satması için oğlu Abdulkadir ibn-i Bekir'i vekil ta'yîn etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kurb-ı Kayacık Mahallesi sâkinelerinden ma'rîfetü'z-zât Safiye bint-i Murad nâm hâtuna babasından müntakîl Çukur Mahallesinde kâin tarafları Kürkçi oğlu Agob ve Kınacı Artin menzilleri ve tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir bâb menzilde olan nısf

hisse-i şâyi'a ikibin altıyüz guruş semen-i tesmiyesiyle medîne-i mezbûre idâre meclisinde nizâm-ı vechle me'muru huzûrunda Ebu Can bin Avanis nâm kimesneye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve temlîk ve teslime ve semeni olan meblağ-ı mezkûra müşteri-i merkûm yedinden ahz ve kabza ve istifâ-yı hakkı ikrâr ve takrîre tarafından oğlu işbu bâisü'l-i'lâm Abdülkâdir ibn-i Bekir nâm kimesneyi vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin ol dahî ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabul eylediğini zât-ı mezbûreyi ârifân ve her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmî kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Türkmân Fakızâde Hacı Ahmed Efendi ibn-i Hacı Osman ve Ali Osman bin Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'-i âlî sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olduğu huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 15 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Belge No:189

İmam Bölüğü mahallesinden Zeyneb bint-i Şeyho'nun, kocası İbrahim'in kendisini terk edip başka diyara gitmesi üzerine kayınbabası Hüseyin'den nafaka taleb etmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından İmam Bölüğü Mahallesi sâkinelerinden ve zatı ta'rîfû'ş-şer-i ile mu'arrefe olan işbu bâisetü'l-vesîka Zeyneb bint-i Şeyho nâm hâtun meclis-i şer-i hatır lâzımü't-tevkîrde kayın babası Hüseyin bin Hüseyin muvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bir-i ani'l-merâm idüb ben mezbûr Hüseyinin sulbî kebîr oğlu İbrahim'in hâlâ zevce-i medhûl-ı bihası olub zevcim merkûm İbrahim tarihden çend mâh akdem beni bilâ nafaka velâ infâk-ı şer'î terk ve diyâr-ı âhere gidüb gâib olduğu ecelden ben nafakaya muhtac olmamla zevcim gâib-i mezbûr İbrahim'in babası mezbûr Hüseyin üzerine kıbel-i şer'idenden kadr-i kifâye meblağ farz ve takdîr olunmak matlûbundur didikde gıbbe't-tasdîk-i şer'î Hâkim-i Muvakki'-i Sadr-ı Kitâb Tûba-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri dahî mezbûre Zeyneb Hâtun için mezbûr (silik) Ağa üzerine oğlu merkûm İbrahim üzerine rücû'a itmek üzere işbu tarih-i hüccetden i'tibâren beher yevm bir guruş nafaka farz ve takdîr buyrulub meblağ-ı (silik) mezkûru harc ve sarfa lede'l-iktizâ istidâne ve inde'z-zikr mezbûr Hüseyin Ağa üzerine rücû'a mezbûre Zeyneb hatuna izin virmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fî'l-yevmü's-sâni min şehr-i ramazanü'l-mübâreke sene râbi' ve tis'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

()

Belge No:190

Orul Nahiyesi'ne tabi Battal karyesi turabındaki tarlanın hissedarları tarafından 1000 kuruşa Battal karyesinden Cafer'in oğlu Mehmed'e satılması için Hacı Hüseyin bin Mehmed'in vekil ta'yîn edilmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâba tâbi' Orul nahiyesinde Battal Karyesi turâbında vâki' tarafları dere ve tarîk ve Hacı Eyüb ve Sahan oğlu tarlalarıyla mahdûd ve mümtâz bir kıt'a tarlanın sekiz sehimde iki sehimî Dâ'izâde Mehmed Sadık Efendinin ve üç sehimî dahî Mehmed Zeki bin Mustafanın ve iki dahî Hamide bint-i Hacı Emin Beğ'in ve bir sehimî dahî Zeyneb bint-i Mustafa'nın müştereken mülk-i adileri olub merkûmun tarla-yı mahdûd-ı mezkûru bin gurus bedel tesmiyesiyle Battal Karyesi Caferin oğlu Mehmed'e ferâğ-ı mu'teber-i kat'îyle ferâğ ve teslime ve kabz-ı bedele ve ferâğ-ı mezkûru nizâm-ı vechle meclis-i idâre-i kazâ me'muru huzûrunda ikrâr ve takrîre taraflarından işbu bâisü'l-i'lâm Hacı Hüseyin bin Mehmed nâm kimesneyi vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin eylediklerini ol dahî ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabul eylediğini her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden ve mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Hafız Mehmed bin Mehmed ve Hüseyin ibn-i Ahmed ve Mehmed bin Emin ve Mehmed bin Mustafa nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olduğu huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 17 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Belge No:191

Hayık Müslüman mahallesinden Münevveş bint-i Muhis Kerbo'nun, oğulları Manik ve Danil Ağalara borcu olan üç yüz adet Osmani altını karşılığında aynı mahalledeki evini vermesi için Hacı Nikus Ağa'ya vekalet vermesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Hayık Müslüman Mahallesi sâkinelerinden Münevveş bint-i Muhis Kerbo bin Muhis Agob nâm kimesnenin oğlu Manik Kendirciyan Karabet ve Topçıyan Danil Ağalara doksan beş senesi Muharremü'l-harâmı gurrelerinden itibarından altı sene mü'eccel ve mev'ûd ve beher sene elli aded yüzlük Osmânî altunu virmek üzere muksita deyni olan üçyüz aded Osmânî

Numero:112

Altunundan beşinci ve altıncı taksite hisselerine isâbet iden yüz aded Osmânî altunu mukâbelesinde mahalle-i mezbûrede kâin tarafları tarîk-i âmm ve Postalcı Serkis ve Karanın oğlu Karabet ve Ohannes ve Topçu oğlu Ağya menzilleri ile mahdûd ve mümtâz bir bâb mülk menzilini mezbûre Menüş Hâtun dâyinân-ı merkûman alâ tarîkûl beyne-i bi'l-vefa bey' ü teslime ve ecel-i mezkûr hululünde oğlu merkûm Manik meblağ-ı mezbûru yüz aded yüzlük Osmânî altununu edâ vû teslim idemediği halde menzil-i mezkûr semen-i misliyle âhara bey'e ve kabz-ı semene ve semeninden istifâ-yı deyne ve fazla kalur ise mezbûreye i'taya ve bunların mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine kelimât-ı azlinin kanet-i vekîli mazmûnı üzere bey'-i mezkûr nizâm-ı vechle ve usûl-i müttehidesi üzere meclis-i idâre-i kazâ me'muru huzûrunda ikrâr ve takrîre mezbûre Menüş Hâtun tarafından işbu bâisü'l-i'lâm şehid Nazar Beğ mahdûmu Hacı Nikos Ağa'ya vekâlet-i devriye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin eylediğini her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Topçu oğlu Musis bin Manik ve Dürzi Kiyoru bin Artin nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde sâbit ve sübût-ı vekâletine hükmi şer'î lâhık olduğu tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 14 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Belge No:192

Karacalı Bölüğü mahallesinden Ayşe Fatıma bint-i Hacı Mehmed'in, terbiyesindeki kimsesi olmayan sekiz yaşındaki Hadice için nafaka talep etmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Karacalı Bölüğü Mahallesi sâkinlerinde ve zâtı ta'rifu's-şer'îyle mu'arrefe olan işbu bâisü'l-vesîka Aişe Fatıma bint-i Hacı Mehmed nâm Hâtun meclis-i şer'-i hâtır-ı

lâzımü't-tevkîrde takrîr-i kelâm ve tezkîr-i ani'l-merâm idüb işbu meclis-i şer' de hâzıra tahminen sekiz yaşında olan Hadice bint-i (sılık) nâm sagîre hier-i terbiyemde olub münfak-ı şer'îsi olmamakla üzerine kadr-i kifâye nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr olunmak matlûbumdur didikde hakikat-ı hâl minvâl-i muharrer üzere olduğu zeyl-i rakîmde muharrerü'l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla mütehakkik olmağın Hâkim-i Muvakki'-i Sadr-ı Kitâb Tûba-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri dahî sagîre-i hâzıra-i mezbûrenin nafaka ve kisve ve sâir levâzım-ı zarûriyesiçün işbu tarih-i hüccetden beher yevm bir gurus farz ve takdîr buyurub meblağ-ı mefrûz-ı mezkûr bir gurus sagîre-i mezbûre Hadice'nin nafaka ve kisve-i bahâ ve sâir levâzım-ı zarûriyesine harc ve sarfa lede'l-hâce istidâneye ve inde'z-zikr men lehü'l-hak...üzerine rücû'a mezbûre Aîşe Fatıma Hatun'a izin virmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fî'l-yevmü'l-evvel min şehr-i Muharremü'l-harâm sene râbi' ve tis'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Şeyh Ali oğlu Ali Kâhya, Ahmed Kâhya bin Kara Bekir, Mahzar Sinan Ağa, Mahzar Vesim Ağa ve gayrihim.

Belge No:193

Kaş mahallesinden Dâ'izade Mehmed Ağa ibn-i Hacı Emin Bey'in, Zemge karyesindeki bağını 300 kuruşa Deveci Hacı Ömer Ağa'ya ve yine diğer bağını 100 kuruşa satması için Karamanlızade Hacı Hüseyin Ağa'yı vekil ta'yîn etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kaş Mahallesi ahâlisinden Dâ'izâde Mehmed Ağa ibn-i Hacı Emin Beğ nâm kimesne babası müteveffâ-yı merkûm Hacı Emin Beğ'den müntakîl Zemge Karyesi turâbında Bulak mezraasında kâin tarafları tarîk ve cebel ve bazen kuyu ve Dâ'izâde Mehmed Ağa ve Mehmed Kâhya bağlarıyla mahdûd bir kıt'a karalık bağını üçyüz gurus semen tesmiyesiyle deveci Hacı Ömer Ağa'ya ve yine mahall-i mezkûrda bağ-ı mahdûd-ı mezkûrdan ifrâz tarafları Hacı Ömer ve Hacı Arif Ağa bağları ve tarîk-amm ve cebel ile mahdûd bir kıt'a bağını yüz guruşa kazâ-yı mezkûr meclisi idâresinde me'muru huzûrunda ferâğ ve kabz-ı semen ile ferâğ-ı mezkûru ikrâr ve takrîre tarafından işbu bâisü'l-i'lâm Karamanlızâde Hacı Hüseyin Ağa'yı vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin ol dahî vekâlet-i mezkûru ber vech-i muharrer kabul

eylediğini her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden

Numero:113

mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Torunzâde Molla Ahmed bin Ahmed Efendi ve Güzelzâde Mehmed Emin Efendi ibn-i Hacı Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'î şerîf-i âli sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 22 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Belge No:194

Kepenek mahallesinden iken vefat eden Durak oğlu Mustafa bin Abdullah'ın terekesine vazıyed eden eşi Emiş Hatun'dan alacaklı Abdülmennan Efendi'nin, 850 kuruş alacağını talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kepenek Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Durak oğlu Mustafa bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Emiş bint-i Maho ile sulbî kebîr oğlu Mustafa ve kebîre kızı Elife inhisârı şer'an zâhir ve âşikâr oldukdan sonra müüteveffa-yı merkûmun dâyinlerinden olub medîne-i mezbûre mahallâtından Kazaz Bölüğü Mahallesi ahâlisinden işbu bâisü'l-i'lâm Abdülmennan Efendi ibn-i Hafız Mehmed Efendi nâm kimesne medîne-i Ayntâb kâimmakâmlığına bi't-takdîm şer'-i şerîfe havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer müteveffâ-yı merkûmun zevcesi ve tereke-i vâfiyesine vaz'-ı yedi mütehakkik olan mezbûre Emiş Hâtun muvâcehesinde müteveffâ-yı merkûm Mustafa Ağa zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden vâcibü'l-edâ sekizyüz elli guruş alacak hakkı olub meblağ-ı mezbûru kable'l-edâ ve'l-îfâ vefât idüb tereke-i vâfiyesine zevcesi mezbûre Emiş Hâtun bi'l-verâse vaz'-ı yed olmağın hâlâ meblağ-ı mezbûru müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesinden olmak üzere tarafıma teslimi matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl mezbûre Emiş Hâtun cevabında müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesine vaz'-ı yedini ikrâr lâkin müdde'î-i merkûmun ma'-adâ müdde'âsını külliye inkâr idicek müdde'î-i merkûm ber vech-i muharrer müdde'âsını husûs-ı mezbûra ârifân ve her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-

varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz‘-ı mühr ve imza iden Mustafa bin Hacı Mustafa ve Kara Mehmed bin Ali ve Abdurrahman bin Mustafa nâm kimesnelerden evvelâ sırren ba‘de alenen lede’t-tezkiye adl ve makbûlü’ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Mehmed Ağa bin Mehmed ve Şeyh oğlu Mehmed Ağa nâm kimesneler şehâdetleriyle bi’l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘-i şerîf-i âlî ba‘de’l-isbât ve’l-hilaf ve’l-hükm mûcebince meblağ-ı mezkûr sekizyüz elli guruşu müdde‘î-i merkûm Abdülmenan Efendiye hâlâ edâ vû teslime müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesinden virmek üzere müdde‘î-i aleyhâ mezbûre Emîş Hatun’a tenbîh olındığı tescîl ve bi’l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i‘lâm olundu. Fî 20 Rebî‘ü’l-evvel Sene 1295

Belge No:195

Tarla-yı Atık mahallesinden iken vefat eden Hacı Abdurrahman Hâkî Efendi’nin terekesi defteridir.

Bâdî-i Defter-i Kassâm Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Tarla-yı Atık Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Hacı Abdurrahman Hâkî Efendi ibn-i Hacı Mehmed Vehbi Efendi ibn-i Hacı Selim Efendi’nin verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkeleri Hanife bint-i Abdullah ve Zeyneb bint-i Abdullah nâm hatunlar ile sulbî kebîr oğlu Mehmed Sâbit ve sulbiye-i sagîre kızları Fatıma ve Aişe ve Firdevs’e inhisârı şer‘an zâhir ve âşikâr oldukdan sonra ve tashîh-i mes‘ele-i mîrasları seksen sehim i‘tibâriyle olub sihâm-ı mezkûreden beşer sehim zevce-i mezbûrelere yigirmi sekiz sehim ibn-i merkûm Mehmed Sâbit’e ve on dört sehimden kırk iki sehim binât-ı mezbûrâta isâbeti tahakkuk ve sâirat-ı mezbûrâtın tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer‘iden zevce-i mezbûre Hanife Hâtun vasiye nasb ve ta‘yin olunub ol dahî ber vech-i muharrer vesâyet-i mezkûru kabul eyledikten sonra vasiye-i mezbûre mezbûre Hanife Hâtun taleb ve ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve terkîm ve beyne’l-verese bi’l-farîzatü’ş-şer‘iye tevzî‘ ve taksîm olunan müteveffâ-yı merkûmun terekesi defteridir ki ber vech-i âtî zikr olunur.

Fî 23 Rebî‘ü’l-evvel Sene 1295

Cinsi	Miktarı	Guruş
Kamus cild 3		250
Tefsir-i bağdi		25
Ravzatü’l-ebrâr		40

Eczâ Şeyhzâde		10
Buhâri-i Şerîf		30
Seyr-i Nâbi		10
Şerh-i Acâyibü'l-Kalb		10
İlm-i Tıbdan Salih Efendi		5
Ahlak-i Alâi		50
Mutavvil cild-i sâni		10
Bendakâr şerhi		30
İlm-i hesabdan hülâsa		10
İstifâre		10
Nühbe şerhi		40
Mukantarât risalesi		2
Yusuf Züleyha		10
Maksud şerhi		5
Vesiletü'l-makâsıd		5
İbrahim Çelebi		10
Efkârü'l-ceberût		10
Kaide mecmuası		5
Nâbi hayriyesi		10
Numero 114		
Kâdı-i Beyzâvî		40
Tertib-i ...		10
Zeyne fetâvî		20
Gülistan		10
Seyr-i Halebi		20
Halhali		10
Kâfiye		3
Tarîkat-ı Muhâmmediye şerhi		40
Asâmüddin		10
Vassaf tarihi		10
Kuzur divanı		15
Harretü'l-fetâviye		40
Mirât-ı kâinât		80

Fetvâ-i mecmûât		4
İhtirâ-i sagîr		30
Mevâhibi'd-diniye tercümesi		15
Tuhfe-i vehbi		5
Menâkıb-ı kadriye		5
Bilâ nukul Ali Efendi		30
Araba-i kaide mecmûası		5
Nahiv cümlesi		5
Parça kitâblar		10
Menzilden ve selamlıktan artan sekiz sehim hisse		7500
Harameyn vakfında karalık bağ 1	1500	3000
Karagöz vakfında beyazlık bağ	1000	250
Karaca mahmud siyah ve beyaz bağlar kıt'a 4	6000	1000
İbrahimli turâbında Mehmed Ali Efendi civarında karalık bağ 1	2000	500
Arabgin turâbında veys yerinde bağ 1		500
Mahall-i mezbûrda indbelli? civarında bağ		500
Hacı Boncuk oğlu yedinde tutluk bağçe		300
Alaybeği çarşusunda tarakçı dükkânı		600
Güreniz turâbında fisdık		200
Tutlukda ceviz eşcârı		20
Yükden memlû mertebahânede		50
Oda takımı mertebeler		120
Küçük odada mefrûş halı		300
Müsta'mel seccade	2	50
Taşra odada halı		60
Müsta'mel kilim	2	80
Hamam takımı		60
Yorgan, minder, döşek, yasdık, hasır yasdık, yekün	6, 3, 7, 9	620
Elbise-i metrûkât		300

Hınta keyl	53	4000
Şair keyl	20	700
Mercimek keyl	5,5	150
Şamdan	2	40
Evâni-i mûhâsiye	35	1050
Kala altında bir bâb şirahan maseresinde beş sehimde dört sehim hisse		5000
Masere kazanı	8	2000
Hânedede mevcut esb re's	1?	600
Siyah üzüm	300	540
Tahta anbar	1	70
Sandık	5	30
Siyah ...	1	20
Ma'sere edevâtı		100
Saf sahan	4	60
Küp katremiz	5	40
Demir mankal	2	30
Harar çift	1	20
Çift takımı		20
Lengeri ve sahan ve çanak aded	20	300
Masere icaresinden nukûd		420
Füruht olan bağ çıbığı		210
Kabala virilen bağ hâsılatı		650
Kala altında kefişger dükkânı ve ... ondan nısf hissesi		1200
Tütün bahâsı		120
Tecemmülât hâne		200
		31335,5

Minhâ'l-ıhrâcât

Cinsi	Guruş
Techîz ve tekfîn	500
Zevce-i mezbûre Hanife hatuna mehr-i muahhar-ı müsbit	500

Zevce-i mezbûre Zeyneb keza mehr	500
Resm-i kısmet	728,5
Kaydiyesi	26,5
Varaka-i bahâ	25
Arab Hacı Ömere deyn-i müsbit	695
	6985

Sahhü'n-nâs li't-taksîm 28355,5

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i zevce Hanife	1771	12
Hisse-i zevce-i Zeyneb	1771	12
Hisse-i ibn-i merkûm Mehmed Sâbit	9922	22
Hisse-i bint-i mezbûre Fatıma	4961	11
Hisse-i bint-i mezbûre Aişe	4961	11
Hisse-i bint-i mezbûre Firdevs	4961	11

Numero:115

Belge No:196

Şıhcan mahallesinden Dâ'izâde Mehmed Ağa ibn-i Hacı Emin Bey'in, Kemikli Bedestendeki 9. Numarada kayıtlı bir bab bedesten dükkânını yirmi sekiz buçuk adet Osmânî altını mukabelesinde karındaşları Hasan ve Arif'in vasileri ve anneleri olan Hatice Hatun'a satması için Hacı Hüseyin Ağa'yı vekil ta'yîn etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Şıhcan Mahallesi ahâlisinden Dâ'izâde Mehmed Ağa ibn-i Hacı Emin Beğ nâm kimesnenin mülki olup medîne-i mezbûre civarında vâki' Kemikli Bedestende kâin dokuzuncu numeroda mukayyed olan bir bâb bedesten dükkânını şurût-ı muhtıla ve müfsideden âri gabn ve tağrîrden hâlî cemî'-i hukûk-ı mürâfık ve ve levâhıkıyla yigirmi sekiz buçuk adet yüzlük Osmânî altını mukâbelesinde Dâ'izâde li-eb karındaşı Hasan ve Arif'in kibel-i şer'iden vasiye-i mansûbeleri ve valideleri Hadice Hatun'a bey'-i bât-ı sahîh-i şer'îyle bey' ü teslime ve kabz-ı semene ve bey'-i mezbûru nizâm-ı seniyye ve 'usûl-i mevzû'ası vechiyle meclis-i

idâre-i kazâ me'muru huzûrunda ikrâr ve takrîre bâyi'-i merkûm Mehmed Ağa tarafından işbu bâisü'l-i'lâm Hacı Hüseyin Ağa ibn-i Mehmed nâm kimesne bâ-huzûr-ı şer' de vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin idüb ol dahî ber minvâl-i muharrer vekâlet-i mezkûru kabul ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 24 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Belge No:197

Cevizlice mahallesinden iken vefat eden Hasan bin Mehmet'in küçük oğlu Mehmed'e amcası Mevlana Hacı Ahmed bin Mehmed'in vasi nasb ve ta'yîn edilmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Cevizlice Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Hasan bin Mehmed ve Hasan'ın sulbî sagîr oğlu Mehmed'in tesviye-i umûruna kibel-i şer'iden mevsûf ve her vechle vesâyet uhdesinden gelmeğe kâdir idüğü zeyl-i hüccetde mestûrû'l-esâmî-i müslimin ihbârlarıyla zâhir ve mütehakkik olan işbu bâisü'l-kitâb sagîr-i merkûmun amucası salik rah Mevlana Hacı Ahmed bin Mehmed nâm kimesneye Hâkim-i Muvakki'-i Sadr-ı Kitâb Tûba-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri sagîr-i merkûmun vakt-i rüşd ve sedâdına değin vasî nasb ve ta'yin buyurub ol dahî ber minvâl-i muharrer vesâyet-i mezkûru kabul ve hizmet-i lâzîmesini kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fî'l-yevmü's-sâmin ve'l-ışrîn min şehr-i Rebî'ü'l-evvel sene hâmis ve tis'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Derviş Osman Dede, Hacı Hüseyin oğlu Mehmed, Kâtib Hasan Efendi, Muhzır İzzet Ağa.

Belge No:198

Kaysara mahallesinden iken vefat eden Molla Abdullah'ın çocukları için Aişe bint-i Mehmed'in vasi nasb ve ta'yîn edilip, Aişe'ye çocuklar için günlük üç kuruş nafaka sarfına izin verilmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kaysara Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Molla Abdullah ibn-i Hacı Abdullah ibn-i Hacı Mehmed'in sulbî sagîr oğlu Abdullah ve sulbiye-i sagîre

kızları Hadice ve Fatıma'nın tesviye-i umûrlarına rû'yet ve mâl-ı mevrûsalarını ahz ve kabz ve hıfza kibel-i şer'iden vasî nasb ve ta'yin olunmak lâzım ve mühim olmağın emanet ile mevsûfe ve istikâmet ile mevsûfe ve her vechle vesâyet-i sagîrûn-ı merkûmun haklarında evlâ ve enfa' idüğü zevl-i rakîmde muharrerü'l-esâmi-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkik olan sagîrûn-ı merkûmunun valideleri işbu bâisü'l-kitâb Aişe bint-i Mehmed Efendi nâm Hâtun Hâkim-i Muvakki'-i Sadr-ı Kitâb Tûba-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri sagîrûn-ı merkûmunun vakt-i rüşd ve sedâdlarına değin babaları müteveffâ-yı merkûmdan müntakıl mâl-ı mevrûsları hıfz ve tesviye-i umûrlarına vasî nasb ve ta'yin buyurdukda ol dahî ber vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzımelerini edâya ta'ahhüd ve iltizâm itdikden sonra vaziye-i mezbûre talebiyle hâkim-i mûmâ-ileyh Efendi Hazretleri dahî sagîrûn-ı mezbûrunun emvâl-i mevrûselerinden herbirisiçün işbu tarih-i kitâbdan küll-i yevm birer guruşdan beher yevm cem'an üç guruş nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr buyurub mebâliğ-i mefrûzât-ı mezkûranı sagîrûn-ı mezbûrunun küll-i yevm nafaka ve kisve-i bahâ ve sâir zarûriyesine harc ve sarfa ve lede'l-hâce istidâne ve inde'z-zikr mâl-ı mevrûselerine harc ve sarfa ve vasiye-i mezbûre Aişe Hatun'a izn virmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fî'l yevmü'l- gurre-i min şehr-i Rebî'ü'l-evvel sene hâmis ve tis'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Molla Ukkaş, Hafız Mehmed Efendi, Mehmed Emin Ağa ve Mehmed Şerîf ve gayrihim.

Numero:116

Belge No:199

İbn-i Şeker mahallesinden Emiş Hatun'un babasından kalan Bakısız nâm mahaldeki tarla hissesini 5000 kuruş bedelle Kürkçü oğlu Agob ve Nizipli Edvar Ağalara satması için Haşim Ağa'yı vekil ta'yîn etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından İbni Şeker Mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Emiş Hâtun bint-i Hacı Mehmed Ağa ibn-i Hacı Mehmed nâm Hâtun babası müteveffâ-yı merkûmdan müntakıl kazâ-i mezbûr civarında Bakısız nâm mahalde vâki' tarafları Mühnizâde Molla Ağa ve

Bazzâde Mehmed Arif tarlaları ve tarîk-i âmm ile mahdûd ve mümtâz yigirmi semen bezr müsteab bir kıt'a mûskı tarla olan sekiz sehim hisse-i şâyi'asını beş bin guruş bedel tesmiyesiyle kazâ-i mezbûr idâre meclisinde nizâm-ı vechle me'muru huzûrunda şürekâ-i sâire izniyle Kürkçi oğlu Agob ve Nizipli Edvar Ağalara ferâğ-ı mu'teber-i kat'iyile ferâğa ve bedel olan meblağ-ı mezkûra merkûman Ağob ve Edvar Ağalar yedinden tamâmen ve kâmilan ahz ve kabza ve istifâ-i hakkı ikrâr ve takrîre tarafından zevci işbu bâisü'l-i'lâm Haşim Ağa ibn-i Haşim nâm kimesneyi vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yn ol dahî ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabul eylediğini zât-ı mezbûreyi ârifân ve her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan mahalle-i mezbûre ahâlisinden Bekmezci oğlu Mustafa Ağa ibn-i Mustafa ve Kaysara Mahallesi ahâlisinden diğer Mustafa ibn-i Mehmed sadık nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 27 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Belge No:200

Antepli tüccarlardan Cebra Antakî'nin, İbn-i Eyüb mahallesinden ve Teb'a-yı Osmânîden iken vefat eden Bolad Avadis bin Esdor'dan alacağı olan efrenci ipliği bahasından 34 adet Fransız lirası ile beş kuruşu, terekesine vazıyed eden oğlu Devlet'ten talep etmesi.

Haleb Vilayet-i Celilesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından İbn-i Eyyüb Mahallesi sâkinlerinden ve Teb'a-i Osmânîden iken bundan akdem fevt olan Bolad Avadis bin Asdor bin Devlet nâm kimesnenin verâseti zevcesi Anna bint-i Kırkor ile sulbî kebîr oğulları Mosis ve Devlet ve Yeşaya ve kızları Tosya ve Anna ve Ferideye inhisârı şer'an zâhir ve âşikâr oldukdan sonra müteveffâ-yı merkûmun dâyinlerinden olub Medîne-i mezbûre tüccâr-ı mu'teberânından işbu bâisü'l-i'lâm Cebra Antakî (isim yazılmamış) nâm kimesne Medîne-i mezbûre kâimmakâmılığına bi't-takdîm şer'-i şerîfe havâle buyrulan arz-ı halde ismi muharrer ve tereke-i vâfiyesine bi'l-verâse vaz'-ı yedi mütehakkik olan ibn-i merkûm Devlet muvâcehesinde işbu merkûm Avadis târih-i i'lâmdan beş sene akdem yani güzerân iden doksan senesi mâh-ı cemâziye'l-âhirin yigirmi beşinci

günü yed malımdan iştirâ ve kabz eylediği efrenci perdenin ipliği bahâsı olarak otuz dört aded Fransız lirası ile beş gurus zimmetinde vâcibü'l- edâ alacak hakkım olub meblağ-ı mezbûru tarafıma kable'l-edâ ve'l-îfâ vefât idüb tereke-i vâfiyesine oğlu işbu merkûm Devlet vâzi'ü'l-yed olmağın hâlâ meblağ-ı mezbûru tereke-i vâfiyesinden olma üzere tarafıma teslîmi matlûbumdur deyû meal-i tasrîrine muvâfık bir kıt'a tamgalu sened ibrâz ve irâesiyle ba 'de'd-da 'vâ ve's-suâl ibn-i merkûm Devlet cevâbında babası müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesine vaz '-ı yedi ikrâr lâkin müdde'î-i merkûmun ma'-adâ müdde'âsını inkâr itmekle müdde'î-i merkûm ber minvâl-i muharrer müdde 'asını herbiri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz '-ı mühr ve imzâ iden Manik bin Agob ve Avadis bin Ağya ve Danil ibn-i Agob nâm kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Serkis bin Ağya ve Bali bin Santor Kirkor nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'-i şerîf-i âlî ba'de'l- isbât ve'l-hilaf ve'l-hüküm mücebince meblağ-ı mezbûr otuz dört aded Fransız lirası ile beş gurus müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesinden olmak üzere müdde'î-i merkûm Cebra Antâkî Efendi'ye edâ vû teslime merkûm Devlet'e tenbih olındığı tescil ve huzûr-ı âlîlerine arz ve i 'lâm olundu.

Fî 29 Rebî 'ü'l-evvel Sene 1295

Belge No:201

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Musul Sancağı ahâlisinden Mer'î bin Hasan'ın darü'l-harbe sevk ettiği yüzden fazla develerinden yirmisinin kaybolduğunu ve bunlardan biri olan 1000 kuruş kıymetli devesinin, Karaçomak karyesinden Yusuf bin Mesto'nun elindeken üzerine iskeleyle ziyade yük yükleyerek ölmesine sebep olduğunu söyleyerek devesinin kıymeti olan 1000 kuruşu talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Musul Sancağı ahâlisinden işbu bâ'isü'l-i'lâm Mer'î ibn-i Hasan nâm kimesne vilâyet-i celîlesine tâbî' Medîne-i Ayntâb de'âvî meclis odasında ma'kûd-ı huzûr-ı şer'de bi't-takdîm havâle buyrulan arz-ı halde ismi muharrer Medîne-i mezbûre kırâsından Karaçomak Karyesi ahâlisinden

Numero:117

Yusuf bin Mesto muvâcehesinde bundan çend mâh mukaddem dârü'l-harbe sevk olunan yüzden mütecâviz develerimden yigirmi adedi ayrılıb zâyî' olduğundan hâlâ mezkûr deveden bin guruş kıymetlü bir re's kendi malım olan devemi işbu merkûm Yusuf karye-i mezbûre civârında bulub hânesine götürdükden sonra mezkûr devemin üzerine iskeliye nakl itmek üzere hâl ve tahammülünden ziyâde yük yükledüb gider iken mezkûr deve esnâ-yı tarîkde merkûmun te'addîsinden nâşi telef olduğundan hâlâ kıymeti olan bin guruşun merkûmdan tazmîn olunması matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl merkûm Yusuf cevâbında husûs-ı mezkûru külliye inkâr idicek müdde'î-i merkûm ber-minvâl-i meşrûh müdde'âsını herbiri bir muktezâ-yı irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'-ı mühür ve imzâ iden Behrum Ağa bin Mehmed ve Molla Ali ibn-i Ali ve Mehmed bin Mehmed ve Abdullah bin Mehmed nâm kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Deveci Hacı Ömer bin Mehmed ve Deveci Osman bin Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î şerîf-i âlî meşrûhan ve mufasssalan isbât itmeğin mücebince ba'de'l-hükmi's-şer'î mezkûr devenin kıymeti olan bin guruş zamânen müdde'î-i merkûm Mer'î'ye edâ vû teslime müdde'î-i aleyh merkûm Yusuf'a tenbih olındığı tescîl ve huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 29 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Belge No:202

Kurb-ı Zincirli mahallesinden Seyyid Talib'in kızı Ayşe'nin, annesi Fatıma'dan kalan Karahöyük karyesindeki su değirmenindeki hissesini satan kardeşinden razı olmayarak hissesinin değerini talep etmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Kurb-ı Zincirli Mahallesi sâkinelerinden ve zâtı ta'rîfû's-şer'î ile mu'arrife olan Aîşe bint-i Seyyid Talib bin Hacı Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'ide Medîne-i mezbûre mahallâtından Beğ Mahallesi ahâlisinden işbu bâisü'l-i'lâm Mühinlizâde Hacı Molla Ağa ibn-i () nâm muvâcehesinde kâtib-i tapu fütüvvetlü Hakkı Efendi hâzır olduğu halde bundan akdem fevt olan validem Fatıma Hatun'un mülki olup medîne-i mezbûreye tâbi' Karahöyük Karyesi turâbında vâki' ma'lûmü'l-hudûd ve'l-etrâf bir bâb ve bir göz su değirmeninin kırk sehimde üç para bir akçesi malı olup validem mezbûrenin vefât-ı vukû'uyla hisse-i mezkûresi benim ile karındaşım

Seyyid Talibzâde Mehmed Ağaya bi'l-farîzatü'-şer'îyye mevrûs olmuşiken hâlâ karındaşım merkûm Mehmed Ağâ sâlifü'z-zıkr hisse-i mezkûreyi işbu Hacı Molla Ağâ'ya tarihten iki sene akdem makbûzu olan mikdar-ı ma'lûm semen mukâbelesine bey' ve teslim idüb ben dahî bey'-i mezbûra vâkıfe ve âlime olduğumda râziye ve mücîze olmadığımıdan hâlâ mezkûr hisseden bir para sülüs akçesi olan hisse-i musîbe-i meşrû'umu talep iderim deyû tasaddî eylediğim da'vâ-yı mezkûremden an- inkâr ikiyüz elli guruşa sulh ve râziye oldum ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûru dahî meclis-i sulhdan kable'l-müfâreka ahz ve kabz eyledim fîmâ ba'de mûmâ-ileyh Hacı Molla Ağâ'da da'vâm ve nizâ'm yokdur ve husûs-ı mezkûra müte'allaka âmm-i de'âvîden ve kâffe-i îmân ve muhâsemetdan mûmâ-ileyhin kabûlünü hâvî ibrâ-i âmm kat'ü'n-nizâ' ile ibrâ ve ıskât-ı hak itdim vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb mûmâ-aleyh kıbelinden da'vâm yokdur ve bi'l-istinâf mükerreren ve bi'd-def'ât da'vâ-yı mezkûrumdan kezâlik zimmetini ibrâ eyledim didikde mûmâ-ileyh Hacı Molla Ağâ mukırra-i mezbûreye Aişe Hâtun bi'l-cümle kelimât-ı meşrûhasında tasdîk eylediğini gibbe't-tasdîkü'-şer'î tescîl ve huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fi 29 Rebî 'ü'l-evvel Sene 1295

Belge No:203

Tışlaki mahallesinden Hadice bint-i Mehmed Emin'in, babasından kalan Su yukarısı nâm mahalde bir kıta bostanının seksen sehimde otuz sehim hissesini, 1000 kuruş bedel mukabelesinde Hacı Hanefizade Hacı Abdurrahman Efendi'nin oğullarına satması için oğlu Abdurrahman'ı vekil tayin etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Tışlaki Mahallesi sâkinelerinden ma'rifetü'z-zât Hadice bint-i Mehmed Emin nâm kimesnenin pederinden müntakıl müstakilen mülk-i mevrûsı olub Medîne-i mezbûre fenâsında su yukarısı nâm mahalde kâin tarafları Emiş ve Köylüzâde Ahmed ve Mustafa Efendiler ve Yakub Efendi vereseleri ve Ahmed Ağâ'nın oğlu bostanlarıyla mahdûd ve mümtâz bir kıt'a seksen maşâra i'tibâr olunur hadravât bostanından seksen sehimde otuz sehim hissesinin bin guruş bedel mukâbelesinde Hacı Hanefizâde Hacı Abdurrahman Efendi'nin sagîr oğulları Abdullah ve Mehmed Arif Efendilere mebî' ve ferâğ ve teslim ve semeni olan meblağ-ı

mezbûru ahz ve istifâya ve sagîrân-ı merkûmân için velâye babaları mûmâ-aleyh
Hacı Abdurrahman Efendi

Numero:118

İştirâ ve teferruğ ve kabûl ve bey'-i mezbûru nizâm-ı vechle meclis-i idâre-i kazâ
me'mûru huzûrunda ikrâr ve takrîre mezbûre Hadice Hatun'dan işbu bâisü'l-i'lâm
oğlu Abdurrahman bin Abdurrahman nâm kimesneyi vekîl ve nâib-i menâb nasb
ve ta'yîn eylediğini ol dahî ber minvâl-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl
eylediğini her biri ber mûktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensub
oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden sırren ba'de alenen
lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Mustafa bin İbrahim
ve Berber Hüseyin bin Mehmed Emin nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı
hasm-ı câhidde sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'-î lâhık olındığı tescîl ve
bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Tahrîren fî'l yevmü'l-âhir min Rebî'ü'l-evvel senete hâmis ve tis'în ve mieteyn ve
elf.

Belge No:204

***İbn-i Eyüb mahallesinden iken vefat eden David veledi Bugar'ın küçük oğlu
Kirkor'a babasından kalan malı hıfz ve idareye Abraham bin Artin'in vasi nasb
ve ta'yîn edilmesi.***

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından İbn-i Eyüb
Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan David veled-i Bugar'ın sagîr
oğlu Kirkor'un babası müteveffâ-yı merkûmdan müntakıl mâl-ı mevrûsunu ahz ve
kabz ve hıfz ve tesviye-i umûruna kıbel-i şer'iden bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak
lâzım ve mühim olmağın her vechle vesâyeti sagîr-i merkûm hakkında evlâ ve
enfa' idüğü zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla mütehakkik
olan sagîr-i merkûma ... işbu bâisü'l-kitâb Abraham bin Artin nâm kimesneyi
Hâkim-i Muvakki'-i Sadr-ı Kitâb Tûba-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri vasî
nasb ve ta'yîn buyurub ol dahî ber vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabul ve
hizmet-i lâzımesini kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğın mâ-vaka'a
bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fî'l yevmü'l-ferd min şehr-i Rebî'ü'l-âhir sene hâmis ve tis'în ve mieteyn
ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Usta Nazar bin Anaş Usta, Nakkaş Serkis bin Karabet ve gayrihim

Belge No:205

Karasakal mahallesinden Alo bin Abdullah'ın 200 kuruş mehr-i mukaddem 250 kuruş mehr-i muahhar tesmiyesiyle nikahladığı hanımı Fatıma'yı boşadığını ve hanımının mehrinden vazgeçtiğini belirtip tekrar hanımının içkili olduğunu söyleyerek bunu kabul etmemesi üzerine muarazadan men talebi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Karasakal Mahallesi ahâlisinden Alo bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer' de zevce-i mutlakası olub nefis-i Maraş Sancağı sâkinlerinden işbu bâisü'l-i'lâm Fatıma bint-i Hüseyin muvâcehesinde işbu mezbûre Fatıma ikiyüz gurus mehr-i mukaddem ikiyüz elli gurus mehr-i muahhar tesmiyesiyle benim zevce-i menkûhe-i medhûl-i bihâm olub ben mezbûreyi tarih-i i'lâmdan bir gün akdem zimmetimde mütekarrir ma'kûd-ı aleyh olan ikiyüz elli gurus mehr-i muahhardan fâriğa ve nafaka-i iddet ve meûnet-i süknâsından fariğa olmak üzere talâk lafzıyla kendüne tatlik eyledi mezbûre dahî kabul itmişidi lâkin şarab-ı hamrdan sekran olduğumdan sarhoşluk haliyle benden bu misüllü talâk vukû' buldu el-hâletü hâzihî hâlâ sekrdan zâil olduğundan ben mezbûreyi tatlik itmem ve kendüsüyle izdivâc mu'âmelesi iderim deyû tasaddî eyledi gayr-i meşrû' ve sahîh olmadığından mezbûre Fatımaya suâl dahî teveccüh itmediği ve alâ müceb-i ikrâra müdde'î-i merkûm Alo da'vâ-yı mezkûresiyle müdde'î-i aleyh Fatıma Hatun'a bi vech-i şer'î mu'ârazadan men' olındığı tescîl ve huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 1 Rebî'ü'l-âhir Sene 1295

Belge No:206

Gazaz Bölüğü mahallesinden Hacı Hüseyin Efendi'nin kızı Rakye'ye, vefat eden kızından kalan Atabey karyesindeki tarlanın hissesini 1875 kuruşa Bakkal Kara Mehmed'e satmak için oğlu Mustafa bin Hacı Mahmud Ağa'yı vekil ta'yin etmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Gazaz Bölüğü Mahallesi sâkinlerinden ma'rîfetü'z-zât Rakbe bint-i Hacı Hüseyin Efendi nâm kimesneye fevt olan kerîmesi Nüfus bint-i Hacı Mahmud Ağa nâm kimesneden müntakil ve mevrûs bir kıt'a Atabeg karyesinde kâin tarafları tarîk-i 'âmm ve

değirmen harkı ve Ağa Mehmed tarlası ve Sacur ile mahdûd ve mümtâz müskı tarlada olan dört sehimde üç sehim hissesini bin sekiz yüz yetmiş beş guruş bedel ile Bakkal Kara Mehmed bin Ali nâm kimesneye ferâğ-ı mu'teber-i kat'ıyle ferâğ ve teslime ve kabz-ı semene ve ferâğ-ı mezkûru nizâm-ı vechle meclis-i idâre-i kazâ me'muru huzûrunda ikrâr ve takrîre tarafından

Numero:119

işbu bâisü'l-i'lâm oğlu Mustafa Ağa ibn-i Hacı Mahmud Ağa nâm kimesneyi vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin eylediğini ve mûmâ-ileyh dahî ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûru kabul eylediğini her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden evvelâ sırrın ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Mehmed Efendi ibn-i Mehmed ve Hafız Mehmed Efendi ibn-i Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'-i şerîf-i âlî sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olduğu tescîl ve huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 1 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Belge No:207

Çukur mahallesinden iken vefat eden Şehide bint-i Kebor'un varislerinden olan eşi Abraham Baba'nın, çocuklarına kalan evin harab olmasından ve çocuklarının tamirine para ayıramamasından dolayı evin satılıp parasının çocukların nafakasına sarfedilmesini talep etmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Çukur Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Şehide bint-i Keborun verâseti zevci Abraham Baba ile sulbî kebîr oğulları Serkis ve Ohannes ve sagîr oğulları Ağob ve Ağya ve kebîre kızları Hurem ve Varteri ve Nosya'ya inhisârı şer'an zâhir oldukdan sonra sagîrân-ı merkûmanın baba ve velileri merkûm Abraham Baba meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfî-i hâze'l-kitâb değirmenci Maksur mahzarında bi'l-velâye ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb müteveffıye-i merkûmenin terekesinden olub mahalle-i mezbûrede kâin tarafları Kuyumcu Kazar ve Bakkal Emin hâneleri ve dehliz ve tarîk ile mahdûd ve mümtaz bir bâb mülk menzilin tamamında sülüsân hissesi olub mezbûrenin vefâtı vukû'ıyla sülüsân hisse verese-i merkûm ile velileri olduğum sagîrân-ı merkûmana mevrûs olub ol vechle sagîrân-ı merkûmanın menzil-i mezkûrda doksan sehimde on iki sehim

hisseleri için min cihetü'l-tasarruf intifâ-ı gayr-ı kâbil olduğundan ma'-adâ mürûr-ı eyyâm ve gürûr-ı i'dâm ile müşrif-i harâb ve mail-i turâb olub imaret ve hürmetine sagîrân-ı merkûmânın malları olmadığından ma'-adâ gallesi meûnetine kifâyet itmeyüb te'hir olunur ise bi'l-küllîye münhadim olub sagîrân-ı merkûmana gadr-ı küllî olmak mukarrer olmağla hisse-i mezkûreleri semen-i misliyle âhara bey' olunub sagîrân-ı merkûman infâk ve iksâ olunmak haklarında evla olduğu zevl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla sâbit ve mütehakkik olduğuna binâen menzil-i mahdûd-ı mezkûrun tamamı münâdi vasıtasıyla müddet-i müdîde sevk-i sultânîde ve mecma'-ı nâs olan mahallerde nidâ ve bey'e arz olundukda rağbât-ı nâs inkitâ'ında menzil-i mezkûrun tamamı üçbin guruşa ve sagîrân-ı merkûman hisseleri dört yüz guruşa işbu merkûm değirmenci Maksur üzerinde karar idüb ve ziyâde ile tâlib-i âharı dahî zuhûr itmeyüb ve meblağ-ı mezbûr dört yüz guruş dahî menzil-i mezkûrda olan sagîrân-ı merkûmanın on iki sehim hisseleri için el-yevm semen-i misli olduğu yine zeyl-i kitâbda mestûrû'l-esâmî kimesneler haberleriyle mütehakkik olmağın sagîrân-ı mezbûran hisseleri meblağ-ı mezbûr ile müşteri-i merkûma nizâm-ı vechle meclis-i idâre-i kazâ me'muru huzûrunda bey' ü teslime ve kabz-ı semene kıbel-i şer'iden izin virilmek bi'l-velâye matlûbumdur didikde veli-i merkûm Abraham babanın takrîri meşrûh-ı vâkı'a mutâbık ve nefsü'l-emirde muvâfık olduğundan meblağ-ı mezbûr dört yüz guruş ile doksan sehimde olan iki sehim hisselerini müşteri-i merkûm Maksura bey'e ve bey'-i mezbûru meclis-i mezbûr me'muru huzûrunda ikrâr ve takrîre izin virildiği mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fî 3 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Belge No:208

Boyacı mahallesinden Döne Hatun'un, Zernebi karyesinden iken vefat eden Apo bin Mustafa'nın terekesine vaziyet eden eşleri Havva ve Ahsen hatunlardan, 1800 kuruş alacağını ve kendisinden kalın verilmek üzere alınan kısrağın ve ondan doğan tay ve katurın değeri olan 1200 kuruşu Havva ve Ahsen hatunlardan talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb kırâsından Zernebi Karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Apo bin Mustafa bin Emir Ali nâm kimesne verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkeleri Havva bint-i Hasan ve Hasan bin

Mehmed ile mezbûre Havva'dan mütevellid sulbî sagîr oğlu Ali Osman'a inhisârı şer'an zâhir oldukdan sonra müteveffâ-yı merkûmun dâyinlerinden olub Boyacı Mahallesi sâkinelerinden ma'rifetü'z-zât

Numero:120

Döne Hâtun bint-i merkûm Mustafa nâm kimesne tarafından zikr-i âtî da'vâyı vekîl-i müseccel-i şer'îsi bâisü'l-i'lâm Kafadarın oğlu Mehmed Ağa bin mustafa nâm kimesne medîne-i mezbûre kâimmakamlığına bi't-takdîm şer'-i şerîfe havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer müteveffâ-yı mekûmun zevce-i menkûhe-i metrûkeleri ve tereke-i vâfiyesine vaz'-ı yedi mütehakkik olan mezbûretân Havva ve Ahsen muvacehelerinde müteveffâ-yı merkûm zimmetinde nafaka akçesi ba'de küll hesab müvekkilem mezbûre Döne Hatun'un binsekiz gurus vâcibü'l-edâ alacak hakkı olub ve bundan ma'-adâ müvekkilem mezbûre Nüfus'u tezvîc eylediği esnâda müvekkilemin malından bir re's kısrâğını bana kalın namıyla bir şey virmedi diyerek cebren ahz idüb hânesine götürdüm çend sene zarfında sâlifü'z-zikr kısrâğından bir re's tay ve bir re's katır supası tevellüd idüb hâlâ müteveffâ-yı merkûm mezkûr tayı altıyüz elli guruşa ve katır supasını beşyüz elli guruşa âhara bey' ve kabz-ı semeni olan bin ikiyüz guruşa kendi umûruna sarfla istihlâk idüb ol vechle cihet-i mezkûreteynden vâcibü'l-edâ alacak hakkını müvekkilem mezbûreye deyni ve borcu olduğunu bi'tav'a ikrâr ve i'tirâf dahî idüb işhâd itmişiken kable'l-edâ ve'l-îfâ vefât idüb tereke-i vâfiyesine zevce-i mezbûretâna bi'l-verâse vazi'atü'l-yed olmağın hâlâ tereke-i vâfiyesinden olmak üzere müvekkilem mezbûreye izâfetle teslime mezbûretân Havva ve Ahsen hatunlar cevaplarında husûs-ı mezkûru külliye inkâr idicek müdde'î-i vekîl-i merkûm ber minvâl-i muharrer müdde'â-yı meşrûhasını her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'-ı mühür ve imza iden Tütüncü Molla Ali bin Ali ve Mehmed Behram bin Mustafa ve Molla Ahmed bin Osman nâm kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan ihbâr olunan Kara kocalı aşiretinden Musa bin Ali ve Mehmed bin Mustafa nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Kara Kocalı aşiretinden Musa bin Ali ve Mehmed bin Mustafa nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-hakîka müvekkile-i mezbûre Döne Hatun'un müteveffâ-yı merkûm zimmetinde nafaka akçesinden bin sekizyüz gurus alacak hakkı olub vefâtından çend gün akdem meblağ-ı mezbûr zimmetinde mezbûre Döne Hâtun

deyni olduğunu bi tav'a ikrâr ve i'tirâf eylediğine ve mezbûrenin malından bir re's mülk kısırağını cebren alub ve indize tevellüd eyleyen bir tayı ile bir katır supasını cem'an bin iki yüz guruşa âhara bey' ile semenini umûruna sarfla istihlâk eylediğine bizler şâhidlerüz ve şehâdet dahî iderüz deyû her biri bi'l-muvâcehe edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinden ba'de'l- hükm mücebince meblağ-ı mezkûr üç bin guruşa müdde'î-i vekîl-i merkûm Mehmed'e müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesinden olmak üzere hâlâ edâ vü teslime müdde'î-i aleyh mezbûretân Havva ve Ahsen hatunlara her birine tenbîh olındığı tescîl ve huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 3 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Belge No:209

Çukur mahallesinden Hurim ve Varteri ve Nusya'ya valideleri Şehseze bint-i Kiyoruk'tan kalan aynı mahalledeki evlerinden kendilerine düşen hisselerini 300 kuruş mukabelesinde Değirmenci Maksur'a satmaları için babaları Abraham'ı vekil ta'yin etmeleri.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Çukur Mahallesi sâkinlerinden Hurim ve Vateri ve Nusya binât-ı Abraham baba nâm kimesnelere valideleri Şehseze bint-i Kiyoruk nâm kimesneden müntakil ve mevrûs mehalle-i mezbûrede kâin tarafları Kuyumcu Kazar ve Bakkal Emin hâneleri ve dehliz ve tarîk ile mümtâz bir bâb menzilin doksan sehimde dokuz sehim hisselerini şurût-ı muhtıla ve müfsideden âri ve gabn-ı takrîrden hali üçyüz guruş mukâbelesinde Değirmenci Maksur nâm kimesneye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'îyle bey' ü teslim ve kabz-ı semen ve bey'-i mezbûru nizâm-ı vechle meclis-i idâre-i kazâ me'muru huzûrunda ikrâr ve takrîre tarafından işbu bâisü'l-i'lâm babaları merkûm Abraham baba nâm kimesneyi vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin eylediklerini ol dahî ber minvâl vekâlet-i mezkûru kabul eylediğini her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan (isim kısmı yazılmamış) nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 3 Rebî'ü'l-âhir Sene 1295

Numero 121

Belge No:210

Hacı Halil Hanesi mahallesinden Nazife bint-i Hacı Mustafa'nın babasından kalan Kızılca kent karyesindeki zeytinliğin hissesini 700 kuruş mukabelesinde Mustafa Efendi'ye satması için Hacı Hüseyin Ağa'yı vekil ta'yin etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Hacı Halil hânesi Mahallesi sâkinelerinden ma'rifetü'z-zât Nazife bint-i Hacı Mustafa nâm hatuna babasından müntakıl ve mevrûs medîne-i mezbûre kırâsından Kızılca Kend Karyesi turâbında ve rebil yolu civarında kâin tarafları Dâ'izâde Sadık ve Mehmed Ağaların bağı ve zeytinleri ve Hasırcızâde Mustafa Efendi zeytinluğu ve dere ile mahdûd ve mümtâz yüz aded gürümü müştamil Hasırcızâde Mustafa Efendi ile insafen müşterek bir kıt'a zeytin bağçesinde olan nısf hisse-i şâyi'asının arazisini yigirmi beş gurus ve eşcârını altıyüz yetmiş beş ki cem'an yediyüz gurus muukabelesinde mûmâ-ileyh Mustafa Efendi'ye bey' ü ferâğa ve kabz-ı semene ve husûs-ı mezkûru meclis-i idâre-i kazâ me'muru huzûrunda ikrâr ve takrîre ve muamele-i nizâmiyesi icrâsına tarafından işbu bâisü'l-i'lâm Hacı Hüseyin Ağa ibn-i Hacı Mehmed nâm kimesneyi vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin eylediği ol dahî ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûru kabul eylediğini her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Mehmed Ağa ibn-i Ali ve Mehmed Ali Ağa ibn-i Hüseyin nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde bernehc-i şer'-i âlî sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olduğu tescîl huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 5 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Belge No:211

Kocaoğlan Hanesi mahallesinden ve Karakocalı aşiretinden Maho bin Ali'nin, eşinin nikâhı sırasında eşinin amcası olan ve vefat eden Kurb-ı Kozanlı mahallesinden Apo bin Mustafa'nın, şahsıma 1500 kuruş vermeyince yeğenimi vermem diyerek akde mani olması üzerine kendisinin istenilen bu 1500 kuruşu

verdiğini ve nikâhın yapıldığını söyleyerek, şimdi Apo'nun terekesine vazıyed eden Havva ve Ahsen hatunlardan bu miktarı talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kocaoğlan Hânesi Mahallesi ahâlisinden ve Karakocalı aşiretinden bâisü'l-i'lâm Maho bin Ali nâm kimesne medîne-i Ayntâb kâimmakamlığına bi't-takdîm-i şer'-i şerîf havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer bundan akdem fevt olan Kurb-ı Kozanlı Mahallesi sâkinlerinden Apo bin Mustafa bin Hasan ve Ahsen bint-i Mehmed nâm kimesneler muvâcehelerinde tarihten sekiz sene akdem müteveffâ-yı merkûm Apo'nun karındaşı (isim yazılmamış) kerimesi Mine'yi bâ-emrillâh tezvîc eylediğim esnâda merkûm Apo nefsim için bana bin beşyüz vermeyince nikah itdirmem akde mâni' olub bende merkûm bin ikiyüz gurus virüb akd için cem'iyet olduğu müddet yine merkûm Apo merkûm bin beşyüz gurus ikmal olmadıkca nikah itdirmem deyû kezâlik akde mani' olduğu cihetle bir re's mülk olan devemi üçyüz gurus mukâbelesinde alâ tarîkü'r-rehn ahz idüb nikahı akd itdirdikden sonra meblağ-ı mezbûr üçyüz gurusu dahî yed-i malından olub mezkûr devemi bana teslim idub bu vechile merkûm Apo cem'ân bin beş yüz yed-i malımdan kalın olub karındaşı kızı mezbûreyi bana teslim idüb hâlâ meblağ-ı mezbûru kalbe-l istirdad merkûm fevt olub tereke-i kâsırasına bana bi'l-verâse mezbûretân Havva ve Ahsen hatunlar vâziyetü'l-yed olmalarıyla hâlâ meblağ-ı mezbûru tereke-i kâsırasından olmak üzere tarafıma teslim olunması matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl mezbûretân cevaplarında müteveffâ-yı merkûmun tereke-i kâsırasına vaz'-ı yedlerini ikrâr lâkin müdde'î-i merkûmun ma'-adâ müdde'âlarını külliyyen inkâr idicek müdde'î-i merkûm ber minvâl-i muharrer müdde'â-yı meşrûhalarını her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz-ı mühr ve imza iden İmam Ali bin Ali ve Muhtar Mehmed Behram bin Mehmed ve Molla Ahmed bin Osman ve Mehmed bin Ahmed ve Memli bin Mehmed nâm kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Hacı Ömer bin Hamo ve Musa bin Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'-i şerîf ve bi'l-muvâcehe ba'de'l-isbât ve'l-halef ve'l-hükm mûcebince meblağ-ı binbeşyüz gurus müteveffâ-yı merkûmun tereke-i kâsırasından olmak üzere müdde'î-i merkûm

Maho'ya hâlâ edâ vû teslime müdde'î-i aleyh mezbûretân Havva ve Ahsen hatunlara tenbîh olındığı tescîl ve huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 5 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Belge No:212

Kocaoğlan Hanesi mahallesinden ve Karakocalı aşiretinden Deveci Hacı Ömer Ağa'nın, evleneceği esnada eşinin ağabeyi olan ve vefat eden Kurb-ı Kozanlı mahallesinden Apo bin Mustafa'nın, şahsıma 1200 kuruş vermeyince kız kardeşimi vermem diye akde mani olması üzerine bu miktarı vererek evlendiğini söyleyip şimdi Apo'nun terekesine vaziyet eden Havva ve Ahsen hatunlardan bu miktarı talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celfîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kocaoğlan Hânesi Mahallesinde Kara Kocalı aşiretinden Şeyh Deveci bâisü'l-i'lâm Hacı Ömer Ağa ibn-i Hamo nâm kimesne medîne-i mezbûre kâimmakamlığına bi't-takdîm havele buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer bundan akdem fevt olan Apo bin Mustafa bin Emir Ali nâm kimesnenin tereke-i kâsırasına vaz'-ı yedleri mütehakkik olan zevce-i menkûhe-i metrûkeleri Havva bint-i Hasan ve Ahsen bint-i Mehmed nâm kimesneler muvâcehelerinde müteveffâ-yı merkûm Apo tarihden on iki sene akdem kız karındaşı Zeyneb bint-i Mustafa nâm kimesneyi Allâhın emriyle bana tezvîc eyleyeceği esnâda nevsîm için bana bin ikiyüz guruş vermeyince nikâh itdirmem deyû akde mani olub ben dahî yed-i malından merkûm Apo'ya bin ikiyüz guruş virüb merkûm Apo mezbûreyi bana bana tezvîc idüb meblağ-ı mezbûru kendi umûruna sarfla istihlâk itmişidi hâlâ meblağ-ı mezbûr bin ikiyüz guruşun şer'an istirdâdı

Numero:122

Lâzım gelüb da'vâ sadedinde iken merkûm Apo fevt olub tereke-i kâsırasına mezbûretân bi'l-verâse vâzî'etü'l-yed olmalarıyla hâlâ tereke-i kâsırasından olmak üzere meblağ-ı mezbûrun tarafıma istirdadı olunması matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl mezbûretân cevablarında müteveffâ-yı merkûmun tereke-i kâsırasına vaz'-ı yedlerini ikrâr lâkin müdde'î-i merkûmun ma'-adâ müdde'âsını külliyyen inkâr idicek müdde'î-i merkûm Hacı Ömer Ağa ber minvâl-i muharrer müdde'âsını husûs-ı mezbûra ârifân ve her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'-ı mühür ve

imza iden İmam Ali Efendi ibn-i Ali ve Mehmed Behram ve Molla Ahmed bin Osman ve Mehmed bin Mehmed ve Abdullah bin Mehmed nâm kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Musa bin Ali ve Deveci Osman bin Hüseyin nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'-i şerîf-i âlî ba'de'l-isbât ve'l-hilaf ve'l-hükm mücebince meblağ-ı mezbûr bin ikiyüz guruş müteveffâ-yı merkûmun tereke-i kâsırasından olmak üzere müdde'î-i merkûm Hacı Ömer Ağa'ya hâlâ edâ vü teslime müdde'î-i aleyha Havva ve Ahsen hatunlara tenbîh olındığı tescîl ve huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 5 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Belge No:213

Gazaz Bölüğü mahallesinden Hacı Hüseyin Efendi'nin kızı Rakye'ye, vefat eden kızından kalan Atabey karyesindeki tarlanın hissesinin 750 kuruş bedel mukabelesinde Hacı Mustafa'ya satılması için oğlu Mustafa'yı vekil ta'yin etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Gazaz bölüğü Mahallesi sâkinelerinden ve zâtı ta'rîfî's-şer'î ile mu'arrefe olan Rakye bint-i Hacı Hüseyin Efendi nâm hatuna fevt olan kerimesi Nüfus bint-i Hacı Mahmud Ağa nâm Hâtun müntakil mülk-i âdisi olub medîne-i mezbûre kîrâsından Atabeg Karyesi turâbında kâin tarafları Neccar Mamo bin Mehmed tarlaları ve Sacur ve hark-ı ma ile mahdûd ve mümtâz bir kıt'a tarlada olan dört sehimde üç sehim hissesini yediyüz elli guruş bedel mukâbelesinde karye-i mezbûreli Hacı...oğlu Hacı Mustafa nâm kimesneye ferâğ-ı mu'teber-i kat'îyle ferâğa ve bedelini ahz ve kabza ve ferâğ-ı mu'teberi nizâm-ı vechle meclis-i idâre-i kazâ me'muru huzûrunda ikrâr ve takrîre tarafından işbu bâisü'l-i'lâm oğlu Mustafa Ağa'yı vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin eylediği ol dahî ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûru kabul eylediğini her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Mehmed Ağa bin Mehmed ve Hafız Mehmed bin Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'î âli sâbit ve sübût-ı

vekâletine hükm-i şer'î lâhık olındığı tescîl ve huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 5 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Belge No:214

Seng-i Hoşkadem mahallesinden Kirişçi Mustafa'nın kızları Hadduç, Şakire ve Adile'ye babalarından kalan evin hissesini 1150 kuruş mukabelesinde Zümrüd Hatun'a satılması için İbrahim bin Hüseyin'in vekil ta'yin edilmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Seng-i Hoşkadem Mahallesi sâkinelerinden ma'rifetü'z-zât Hadduç ve Şâkire ve Adile binât-ı Kirişçi Mustafa bin Mehmed nâm hatunlara babaları merkûm müteveffâ Kirişçi Mustafa'dan müntakıl olub medîne-i mezbûrede vâki' Tarla-yı Atîk Mahallesinde kâin tarafları İsmail Efendi ibn-i Mehmed Efendi vereselere ve Mûsevî Harun menzilleri ve nezâretine zevcesi Hâtun ve han ve tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb mülk menzilinın tamamı beş sehim i'tibârıyla mezbûrât hisseleri olan üç sehim hisse-i irsiyyelerini bin yüz elli guruşa mezbûre Zümrüd Hatun'a nizâm-ı vechle meclis-i idâre-i kazâ me'muru huzûrunda bey'-i bât-ı sahîhh-i şer'îyle bey'e ve kabz-ı semene ber vech-i muharrer bey'-i mezkûru ve semenini müşteriye-i mezbûre yedinden tamâmen ve kâmilên ahz ve kabzla istifâ-yı hak itdiklerini taraflarından ikrâr ve takrîre işbu bâisü'l-i'lâm İbrahim bin Hüseyin nâm kimesneyi vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin ol dahî ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûru kabul eylediği her biri zât-ı mezbûranı ârifân bir muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Mehmed bin Ahmed ve Yusuf bin İbrahim nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'-i şerîf-i âlî sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olduğu tescîl ve huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 5 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Belge No:215

Karahöyük karyesinden iken vefat eden Hacı Hüseyin bin Mehmed'in terekesi defteridir.

Bâdî-i Defter-i Kassâm Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb kırâsından Karahöyük Karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Hacı Hüseyin bin Mehmed'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Meryem bint-i Mahmud ile sulbî sagîr oğlu Memik ve sulbiye kızı Aîşe'ye münhasıra ve tashîh-i mes'ele-i mîrasları yigirmi dört sehinden olub sihâm-ı mezkûreden üç sehimî zevce-i mezbûreye ve on dört sehimî ibn-i merkûm Memik'e ve yedi sehimî

Numero:123

Bint-i mezbûreye isâbeti inde's-şer'i'l-enver tahkikinden sonra sagîrân-ı mezbûrânın tesviye-i umûrlarına ve mâl-ı mevrûselerini ahz ve kabza ve hıfza kıbel-i şer'idin sagîrân-ı mezbûrânın âmmizâdesi Hacı Cafer bin Hacı Mustafa nâm kimesneyi vasî nasb ve ta'yin olunub ol dahî ber vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi ba'de'l- kabul vasî-i merkûm taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'ile tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîzatü's-şer'îye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı merkûmun terekesi defteridir ki ber vech-i âtî zıkr ve beyân olunur.

Fî 20 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Cinsi	Miktarı	Guruş
Menzil der karye-i mezbûre		700
Yorgan	3	200
Tennur yorgan	(silik)	35
Döşek	1	40
...	2	40
Yasdık	3	45
Kıl kilim	5	210
Çuval, harar	15, 3	150
Hışva	20	150
Merkeb	1	140
Pekmez	10	35
Bakır	13	400
Arı	15	200
Keçi, koyun	1,2	70
Öküz, inek	2, (silik)	350
Hınta	16	1600

Bulgur ve sümüt	16	160
Çırçır	1	80
Tüfenk	1	50
Tarlada hinta Nuri bin Osman yedinde	1	500
Uzun orman? nâm mahalde kara beyaz bağ kıt'a	1	350
Masere altı nâm mahalde ağılık bağ kıt'a	1	500
Yine mahall-i mezbûrda ağılık bağ kıt'a	1	150
Defa mahall-i mezkûrda ağılık bağ	1	200
Attar okunda yenice bağ		300
Çift takımı		30
Hırdavât menzil		25
		6290

Minhâ'l-ihracât

Cinsi	Guruş
Resm-i kısmet	157. 75
Kaydiyesi	9.75
Varaka-i bahâ	3
	170,5

Sahhü'n-nâs li't-taksîm 6119,5

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i zevce-i mezbûre	764	35
Hisse-i ibn-i merkûm	3703	2
Hisse-i bint-i mezbûre	1851	21

Belge No:216

Karahöyük karyesinden iken vefat eden İsmail bin Miman Koca'nın terekesi defteridir.

Bâdî-i Defter-i Kassâm Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb kırâsından Karahöyük Karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan İsmail bin Miman koca dimekle ma'rûf Mehmed'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Meryem bint-i Hasan ile sulbî kebîr oğlu Mustafa ve sagîr oğlu Mehmed ve sulbiye-i kebîre kızları Aişe ve Hadice ve Döne'ye münhasıra ve tashîh-i mes'ele-i mîrasları sekiz sehimden olub sihâm-ı mezkûreden bir sehimî zevce-i mezbûreye ve ikişer sehimden dört sehim ibnân-ı merkûman ve bir sehimden üç sehimî binât-ı mezbûrata isâbeti inde's-şer'î'l-enver tahkikinden sonra sagîr-i merkûmun tesviye-i umûruna ve mâl-ı mevrûsunu ahz ve kabz ve hıfza kıbel-i şer'idin valideleri vasiye-i mezbûre taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzatü's-şer'îye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı merkûmun terekesi defteridir ki zıkr ve beyân olunur.

Fî 20 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Cinsi	Miktarı	Guruş
Menzil der karye-i mezbûre		800
Öküz, inek	2,1	400
Merkeb re's	1	150
Yatak kat	1	160
Kilim	2	70
Çuval, harar	11, 2	80
Bakır	2	65
Bulgur, sümüt	8	80
Mezru hinta	11	60
... tahta	1	15
Hinta	32	320
Mısır darısı	4	30
Ceviz eşcârı	2	50
Masere altında ağılık bağ	1	150
Yine mahall-i mezkûrda bağ	1	200
Attar okunda bağ	1	300
Hırdavât menzil		15
		2975

Minhâ'l-ihracât

Cinsi	Guruş
Resm-i kısmet	74,5
Kaydiye	4,5
Varaka-i bahâ	1,5
	80,5

Sahhü'n-nâs li't-taksîm 6894,75

Numero:124

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i zevce Meryem	361	32
Hisse-i ibn-i merkûm Mustafa	723	62
Hisse-i ibn-i merkûm Mehmed	723	62
Hisse-i bint-i Aişe	361	33
Hisse-i bint-i Hadice	361	33
Hisse-i bint-i Döne	361	33

Belge No:217

Ebnak karyesinden iken vefat eden Mehmed bin Hacı Sinan'ın terekesi defteridir.

Bâdî-i Defter-i Kassâm Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb kırâsından Ebnak Karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Hacı Sinan verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Hadice bint-i Ali ile sulbî kebîr oğlu Abdurrahman ve Ahmed ve sulbiye-i sagîre kızları Fatıma ve Aişe ve Emine ve Hadice'ye münhasıra ve tashîh-i mes'ele-i mîrasları altmış dört sehimden olub eshâm-ı mezkûreden sekiz sehim zevce-i mezbûreye onbir sehimden yigirmi iki sehim ibnân-ı merkûme ve yedişer sehimden yigirmi sekiz sehim binât-ı mezbûrâtlara isâbeti inde'ş-şer'î'l-enver tahkikinden sonra sagîrat-ı mezbûrâtın tesviye-i umûrlarına ve mâl-ı mevrûselerini ahz ve kabz ve hıfza kıbel-i şer'idin valideleri mezbûre Hadice vasiye nasb ve ta'yin olunub ol dahî ber vech-i muharrer vesâyet-i mezkûru ba'de'l- kabul vasiye-i mebure taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le

tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzatü's-şer'îye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı merkûmun terekesi defteridir ki ber vech-i âtî zıkr ve beyân olunur.

Fî 20 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Cinsi	Miktarı	Guruş
Menzil der karye-i mezbûre		500
Öküz, inek, dana	1,1,1,	500
Merkeb re's	1	150
Yatak kat	1	160
Keçi, koyun	3,2	170
(silik)	2	50
Çuval, harar	8, 3	120
Bakır	3	100
Nısf hisse masere kazanı		150
Pekmez masere nısf (silik)		100
Yazıda ağılık bağ	1	150
Yine mahall-i mezbûrda karalık bağ	1	400
Vaka mahall-i mezbûr karalık	1	150
Bedirkend karye turâbında ağılık bağ	1 500	625
(silik)	12	120
Mısır darısı	12	75
Bulgur sümüt	8	80
Çift takımı		30
Hırdavât menzil		20
		3650

Minhâ'l-ihracât

Cinsi	Guruş
Techîz ve tekfîn	100
Resm-i kısmet	88,5
Kaydiye	5,5
Varaka-i bahâ	2
	196

Sahhü'n-nâs li't-taksîm 3454

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i zevce-i mezbûre	431,5	
Hisse-i ibn-i merkûm Abdurrahman	755	22
Hisse-i ibn-i merkûm Ahmed	755	22
Hisse-i bint-i Fatıma	377	31
Hisse-i bint-i mezbûre Aîşe	377	31
Hisse-i bint-i mezbûre Emine	377	31
Hisse-i bint-i mezbûre Hadice	377	31

Belge No:218

Tokdemir karyesinden iken vefat eden Mehmed bin Ahmed'in terekesi defteridir.

Bâdî-i Defter-i Kassâm Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb kırâsından Tokdemür Karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Ahmed'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Cennet bint-i Mehmed ile sulbî kebîr oğlu Mehmed ve sagîr oğlu Mustafa ve kebîre kızları Elif ve Aîşe ve sagîre kızı diğêr Aîşe'ye münhasıra ve tashîh-i mes'ele-i mîrasları sekiz sehimden olub eshâm-ı mezkûre bir sehimî zevce-i mezbûreye ve ikişer sehimden dört sehimî ibnân-ı merkûma ve birer sehimden üç sehimî binât-ı mezbûrâta isâbeti inde'sş-şer'î'l-enver tahkikinden sonra sagîrân-ı mezbûranın tesviye-i umûrlarına vasiye nasb ve ta'yin olunan er karındaşları merkûm Mehmed taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzatü'sş-şer'îye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı merkûmun terekesi defteridir ber vech-i âtî zikr ve beyân olunur.

Fî 23 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

(Battal çekilerek bir sonraki sayfadaki tereke kaydına işaret edilmiştir.)

Numero:125

Belge No:219

Hamam Hanesi mahallesinden iken vefat eden Tiryaki oğlu Mehmed'in varisleri arasındaki tereke anlaşmazlığı.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Hamam Hânesi Mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem fevt olan Tiryaki oğlu Mehmed'in

verâseti zevce-i menkûhesi Zeyneb bint-i Mehmed ile sulbî kebîr oğlu Mehmed ve sulbiye-i kebîre kızlara Fatıma ve Emine ve Ayyuş ve Hadice ve Aişe ve Zeyneb'e münhasıra olub kable'-l kısme bint-i mezbûre Zeyneb dahî fevt olub verâseti li-ebeveyn er karındaşı Mehmed ile li-ebeveyn kız karındaşları Aişe ve Hadice ve li-ümm kız karındaşları Fatıma ve Emine ve Ayyuş'a münhasıra olub kable'-l kısme bint-i mezbûre Emine dahî fevt olub verâseti validesi mezbûre Zeyneb ile li-ebeveyn kız karındaşları Fatıma ve Ayyuş ve li-eb er karındaşı merkûm Mehmed ile li-eb kız karındaşları mezbûretân Aişe ve Hadice'ye inhisârı şer'an zâhir ve âşikâr olduktan sonra verese-i merkûmeden zevce-i mezbûre Zeyneb ve bint-i mezbûre Ayyuş ve bint-i mezbûre Fatıma hatunlar taraflarından zikr-i âtî menzilden hisse-i mevrûslerini da'vâya vekâletleri zât-ı mezbûranı ârifân Hanîfî bin Ahmed ve Mehmed Ali bin Hacı nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan Mehmed bin Ali Osman nâm kimesneler şehâdetleriyle medîne-i mezbûre de'âvî meclisi odasında ma'kûd-ı huzûr-ı şer'de bi't-takdîm havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer mahalle-i mezbûre sâkinlerinden müteveffâ-yı merkûmun oğlu ve zikr-i âtî menzile vaz'-ı yed bint-i Adile ile sâbit ve mütehakkik olan merkûm Mehmed muvâcehesinde tapu kâtibi fütüvvetlü Hakkı Efendi hâzır olduğu halde müvekkile-i mezbûrâtın mevrûsları müteveffâ-yı merkûm Mehmed Ağa'nın ile'l-vefât yedinde mülki olub mahalle-i mebzurede kâin tarafları tarîk-i âmm ve Penbeci Molla Mustafa hânesi ve Fellah oğlu hânesi ve Şeyh ocağı ile mahdûd ve mümtâz bir bâb mülk menzilin tamamı bi'n-nasâha verese-i merkûmuna mevrûs olmuşiken işbu merkûm Mehmed menzil-i mezkûrun tamamına bi gayr-ı vech-i şer'î vâzi'ü'l-yed olub hisse-i musîbe-i meşrû'alarını müvekkilât-ı mezbûrâta teslim itmeyüb müstakilen zabt ve tasarruf eylediğinden suâl olunub müceb-i şer'îsi bi'l-icrâ müvekkilât-ı mezbûrât hisseleri bi'l-münâsiha tefrîk olunub tarafıma teslim olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl merkûm Mehmed cevabında fi'l-hakîka menzil-i mezkûrun tamamı müteveffâ-yı merkûm Mehmed Ağa'nın ile'l-vefât mülki olub ber minvâl-i muharrer ve'l-münâsiha verese-i merkûmuna ve bana mevrûs olub ben dahî vaz'-ı yed iderim lâkin müvekkilât-ı mezbûrandan mezbûretân Ayyuş ve Fatıma nefislerini âhara tezvîc esnasından cemâ'at-ı müslimîn mahzarlarında her birine aid olan baba malından dokuz sehimde bir sehim hisselerinden ve kendülere sarf itmiş olduğum eşya mukâbelesinde benim ile mezbûretân ve zevce-i mezbûre sulh ve râzı olmuşlardır ve baba malına

müte'allaka benim zimmetim dahî ibrâ itmişlerdir deyû tasaddî eylediği def'a gayr-i meşrû' olmağla müteveffâ-yı merkûmun terekisi olan menzil-i mezbûrun tashîh-i mes'elesi bi'l-münasîha ve bi'l-ihisâr altıyüz seksen dokuz sehim i'tibâriyle tashîh olundukda sihâm-ı mezbûreden yüz sehim zevce-i mezbûre Zeyneb'e ve yüz oniki sehim müvekkile-i mezbûre Ayyuş'a ve yüz oniki sehim müvekkile-i mezbûre Fatıma'ya isâbeti inde'sş-şer'i'l-enver tahkik itmeğin mücebince ber müceb-i tashîh menzil-i mezkûrdan üçyüz yigirmidört sehimini müvekkilât-ı mezbûrâta izâfetle vekîl-i merkûm Mehmed Ağa'ya teslim müdde'î-i aleyh merkûm Mehmed Ağa'ya tenbîh olındığı tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 7 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Cinsi	Miktarı	Guruş
Menzil der karye-i mezbûre		500
Kızıl okda ağılık bağ	1	375
Yine mahall-i mezkûrda karalık bağ	1	250
Öküz, inek, dana	1,1,1	450
Bargir re's	1	600
Keçi, koyun	8, 1	300
Merkeb re's	1	200
Yatak kat	3	240
Kilim	2	50
Çuval, harar	10, 1	90
Siyah üzüm	10	20
Bakır	3	100
Mezru hinta ve şa'ir ve mercimek ve küşne		210
Arı	7	100
Hinta mevcud	48	400
Şa'ir	4	20
Küşne	2	16
Nohud	2	10
Küşne	16	80
Mercimek	8	40
Tahta sal	1	20

Çift takımı		30
Hırdavât menzil		40
		4141

Minhâ'l-ihracât

Cinsi	Guruş
Techîz ve tekfîn	100
Zevce-i mezbûrenin mehr-i muahhar-ı müsbitesi	500
Resm-i kısmet	88,5
Kaydiye	6,25
Varaka-i bahâ	2
	696

Sahhü'n-nâs li't-taksîm 3444,5

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i zevce-i mezbûre	430	21
Hisse-i ibn-i Mehmed	861	2
Hisse-i bint-i Mustafa	861	2
Hisse-i bint-i Elif	430	21
Hisse-i bint-i Aişe	430	21
Hisse-i bint-i diğeri Aişe	430	21

Numero:126

Belge No:220

İbn-i Eyüb mahallesinden iken vefat eden Zahik bint-i Sersiz'in küçük oğlu Kirkor'un vasisi olan Abraham'ın, vasisi olduğu Kirkor'un evinin eski olmasından ve yaptıracak parasının olmamasından bahsederek açık arttırma usulüyle Ohannes'e 920 kuruşa satılması ve değerinden Kirkor'a nafaka harcaması için izin istemesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından İbn-i Eyub Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Zahik bint-i Sersiz nâm kimesnenin sagîr oğlu Kirkor'un bâ-hüccet-i şer'îye mansûb vasisi Abraham bin Artin nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden

bâisü'l-kitâb Gazal'ın oğlu Ohannes bin Karabet mahzarınd ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb vasisi olduğum sagîr-i merkûmun mahalle-i mezbûrede kâin tarafları Artin ve Karabet hâneleri ve tarîk-i 'âmm ve tarîk-i has ile mahdûd ve mümtâz bir bâb mülk menzilden yigirmi dört sehimde on sehim hissesi olub hisse-i mezkûresi bi't-taksîm intifa-ı gayr-ı kâbil olduğundan ma'-adâ sagîr-i merkûmun nafaka ve kisve-i bahâ ve levâzım-ı zarûriyesine harc idecek asla malı olmayub ve menzil-i mezkûr dahî müşrif-i harab ve mail-i turâb olub hâsılatı mesârifine vefâ itmediğinden menzil-i mezkûr bey'e arz ve münâdi vasıtasıyla sevk-i sultânîde mecma'-ı nâs olan mahallerde nidâ ve müzâyede olunub ba'de inkıtâ'ü'r-rağbât sagîr-i merkûmun hisse-i mezkûresi işbu müşteri-i merkûm Ohannes üzere dokuzyüz yigirmi guruşda karar ve ziyâde ile tâlib-i âharı bulunmayub meblağ-ı mezkûr hisse-i mezkûresinin el-yevm semen-i misli idüğü zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî kimesne ihbâr ile mütehakkik olmağın meblağ-ı mezbûr ile müşteri-i merkûm nizâm-ı vechle meclis-i idâre-i kazâ me'muru huzûrunda vesâyetim hasebiyle bey'e izin virilmek bi'l-vesâye matlûbumdur didikde vasî-i merkûman takrîr-i meşrûhu vâkı'a mutâbık olmağın ve zeyl-i sıhhattde muharrerü'l-esâmî kimesneler menzil-i mezkûrda olan on sehim hisse için meblağ-ı mezbûr semen-i misli idüğü tekrar alâ tarîkü's-şehâde ihbâr eylediklerinden vasî-i merkûm Abraham nâm kimesneye hisse-i mezkûrenin bey'i için izin virilmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fi'l-yevmü's-sâdis min şehr-i Rebî'ü'l-âhir sene hâmis ve tis'in ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Eniş Nazar oğlu Nazar Usta, Dibşök oğlu Semon ve Kiroşük oğlu Kiyoruk ve gayrihim.

Belge No:221

Arab mahallesinden Fatıma, Ümmühan ve Nazife hatunların Çukur mahallesindeki ev hisselerinin 1166,5 kuruşa Aişe Hatun'a satılması için Kara Mehmed Ağa'yı vekil ta'yin etmeleri.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Arab Mahallesi sâkinelerinden ma'rifetü'z-zât Fatıma bint-i Abdullah ve Ümmühan bint-i (silik)

ve Nazife bint-i Alo nâm hatunların şîrâ-ı mülkleri olup medîne-i mezbûrede vâki' Çukur mahallede kâin tarafları Tütüncü Kırkor ve Agob ve İpek hâneleri ve tarîk-i has ile mahdûd bir bâb mülk menzil on sekiz sehim i'tibâriyle üç sehimî mezbûre Fatıma'nın ve dört sehimî merkûme Ümmühan'ın ve diğer üç sehimî mezbûre Nazife'nin eshâmı olan cem'an on sehim hisselerini bir mûceb-i nizâm-ı seniyye usûl-i mevzû'asına tevîken meclis-i idâre-i kazâ me'muru huzûrunda ikrâr ve takrîre tarafından işbu bâisü'l-i'lâm bin yüzaltmış altı buçuk mukâbelesinden Aîşe bint-i Abdullah nâm hatuna bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey'e ve kabz-ı semene ve bey'-i mezkûru istifâ-yı haklarını ikrâr ve takrîre işbu bâisü'l-i'lâm Kara Mehmed Ağa ibn-i Hamza nâm kimesneyi taraflarından vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin ol dahî vekâlet-i mezkûru ber vech-i muharrer kabul eylediğini zât-ı mezbûrâtı ârifân ve her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Abdurrrahman bin Hüseyin ve Dede Hüseyin bin Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'-i şerîf-i âlî sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olduğu tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 7 Rebî'ü'l-evvel sene 1295

Numero:127

Belge No:222

Ehl-i Cefa mahallesinden Ayyuş bint-i Seyid Mehmed Efendi'nin babasından kalan Kürt Osman karyesindeki su değirmeni hissesinin 43,5 Osmanî altını mukabelesinde şerikinin izniyle Antepli tüccarlardan ve Teb'a-yı Osmanîden Kara oğlu Sivacı Çerçi Ağa'ya satılması için Sabancı Bekir Ağa'ya vekil ta'yin etmesi.

(Belgenin baş kısmı sehven numero 105' te yarım bırakılmıştır. Burada birleştirildi. Yanlışlık orijinal metinde numero 105' te belirtilmiştir.)

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Ehl-i Cefa Mahallesi sâkinelerinden ma'rifetü'z-zât Ayyuş bint-i Seyyid Mehmed Efendi nâm hâtunun babasından müntakıl mülki olup medîne-i mezbûreye tâbi' Tilbeşar Nahiyesi dâhilinde Kürd Osman Karyesi turâbında vâki' tarafları Cedil takımı ve tarîk-i mâ ve hark-ı mâ ile mahdûd ve mümtâz bir bâb ve bir göz su değirmeninde

olan nısf hisse-i şâyi'asını kırk üç buçuk aded yüzlük Osmânî altunu mukâbelesinde şerîki izniyle medîne-i mezbûre tüccarından ve teba-i Osmânîden Kara oğlu Suvacı Çerçi Ağa'ya bey'-i bât-ı sahîh-i şer'iyile bey' ü teslim ve kabz-ı semen ve bey'-i mezbûru nizâm-ı vechle meclis-i idâre-i kazâ me'muru huzûrunda ikrâr ve takrîre tarafından işbu bâisü'l-i'lâm Sabancı Bekir Ağa bin Mehmed nâm kimesneyi vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin ol dahî ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabul eylediğini her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Hacı Mehmed bin Mehmed ve Kara Mehmed bin Hamza nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'-i âlî sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olındığı tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 5 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Belge No:223

Şarkıyan mahallesinden iken vefat eden Hacı Kara Mehmed bin Ömer'in varislerinin Nurvana karyesindeki Zerdali bahçesinin hissesini 520 kuruşa Kürkçü oğlu Agob Ağa ve Nizipli Edvar Ağa'lara satılması için Mehmed bin Hacı Kara'nın vekil ta'yin edilmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Şarkıyan Mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem fevt olan Hacı Kara Mehmed bin Ömer'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Fatıma bint-i Mehmed ile validesi Emiş bint-i Ali ve sulbî kebîr oğulları Ahmed ve Mehmed ve kebîre kızı Zeyno'ya inhisârı şer'an zâhir ve âşikâr oldukdan sonra verese-i merkûmundan müntakıl ve mevrûse medîne-i mezbûre kırâsından Nurvana Karyesi turâbında vâki' tarafları Hacı Osman bağı ve Dâ'izâde Zerdelü bağçesi ve tarîk-i âmm ile mahdûd ve mümtâz bir kıt'a zerdelü bağçesinin tamamı kırk sekiz sehimden i'tibâren on beş sehim müteveffâ-yı merkûmun hissesi olup hisse-i mezkûre yüz yigirmi i'tibâriyle verese-i mezbûruna mevrûs olduğu sihâm-ı mezbûreden zevce-i mezbûre Fatıma on beş sehmini ve ümm-i mezbûre yigirmi sehmini ve bint-i mezbûre on yedi sehmini ki cem'an elli ki sehim hisselerini şürekâ-i sâire izniyle beşyüz yigirmi guruşa şurût-ı muhtıla ve müfsideden âri gabn ve takrîrden hali ve taha-i

muvâzı‘adan berî olarak Körükci oğlu Agob Ağa ve Nizibli Edvar Ağalara bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘iyle bey‘ ü teslim ve kabz-ı semene ve bey‘-i mezkûru nizâm-ı vechle meclis-i kazâ me‘muru huzûrunda ikrâr ve takrîre tarafından işbu bâisü‘l-i i‘lâm Mehmed bin Hacı Kara nâm kimesneyi vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta‘yin ol dahî vekâlet-i mezkûru ber vech-i muharrer kabul eylediğini her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden mazbûtü‘l-esâmi kimesnelerden sırren ba‘de alenen lede‘t-tezkiye adl ve makbûlü‘ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Mehmed bin Tahir ve İbrahim bin Mehmed ve Mehmed bin Mehmed ve Tahir bin Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer‘î lâhık olduğu tescîl ve bi‘l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i‘lâm olundu.

Fî 7 Rebî‘ü‘l-evvel Sene 1295

Belge No:224

İbn-i Eyüb mahallesinden iken vefat eden Hacı Hasan bin Hacı Mehmed’in terekesi defteridir.

Bâdî-i Defter-i Kassâm Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından İbn-i Eyüb Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Hacı Hasan bin Hacı Mehmed’in verâseti zevce-i menkûhe-i metrukesi Zeyneb bint-i Hacı Seyyid Mehmed ile mezbûreden mütevellîd sulbî sagîr oğlu ve sagîre kızı Fatıma ve zevce-i mutallakası Hadice bint-i Abdullahdan mütevellîd sulbî sagîr oğlu Mehmed bi kebîre kızları Sultan ve Şakire’ye münhasıra ve tashîh-i mes‘ele-i mîrasları sekiz sehinden olub bir sehimi zevce-i mezbûreye ikişer sehinden dört sehimi ibnân-ı merkûmana ve birer sehinden üç sehimi binât-ı mezbûrâta isâbeti inde‘ş-şer‘î‘l-enver tahkikinden sonra sagîrân-ı merkûman Ali ve Fatıma’nın tesviye-i umûrlarına valide ve hazınası mezbûre Zeyneb Hâtun ve ibn-i merkûm Mehmed’in kezâlik tesviye-i umûruna valide ve hazına-i mezbûre Hadice Hâtun kıbel-i şer‘iden vasî nasb ve ta‘yin olunub ânlar dahî vesâyet-i mezkûreyi ba‘de‘l-kabul vasîyetân-ı mezbûretân taleb ve ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve terkîm ve beyne‘l-verese bi‘l-farîzatü‘ş-şer‘iye tevzî‘ ve taksîm olunan müteveffâ-yı merkûmun terekesi defteridir ki ber vech-i âtî zikr ve beyân olunur.

Fî 21 Rebî‘ü‘l-evvel Sene 1295

Numero:128

Cinsi	Miktarı	Guruş
Nısf hisse menzil		2750
Bakır batman, muki?	7,7	308
Kilim	1	55
Tüfenk	1	45
Defa kilim	1	52,5
Tenekeci edevatı		40
Küb	2	5
Ateş mankalı	1	3
...		5
Kebab mankalı	1	5
İtmek tahtası		6
...	1	7
Tennur kürsi	1	8
Şamdan	1	3
		3292,5

Minhâ'l-ıhrâcât

Cinsi	Guruş
Zevce-i mezbûrenin mehr-i muahharı bâ-i'lâm	1000
Zevce-i mutallaka-i mezbûre Hadicenin bâ-i'lâm alacağı	600
Resm-i kısmet	46,5
Kaydiye	(silik)
Varaka-i bahâ	2
	1647,5

Sahhü'n-nâs li't-taksîm 1645

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i zevce-i mezbûre Zeyneb	205	25
Hisse-i ibn-i merkûm Mehmed	411	10
Hisse-i ibn-i merkûm Ali	411	10
Hisse-i bint-i mezbûre Sultan	205	25
Hisse-i bint-i mezbûre Şâkire	205	25

Hisse-i bint-i mezbûre Fatıma	205	25
-------------------------------	-----	----

Belge No:225

Küllülü karyesinden Hamo bin Ahmed'in, Köse Hüseyin'in köyde kavga eden çocuğuna yardım maksadıyla attığı taşın olayla ilgisi olmayan kendi çocuğuna değdiğini söyleyerek, çocuğunun kırılan iki dişi ve çıkan bir dişi için 2100 kuruş diyet talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb kırâsından Küllülü Karyesi ahâlisinden Hamo bin Ahmed nâm kimesne medîne-i mezbûre de'âvî meclisi odasında ma'kûd-ı huzûr-ı şer' de bi't-takdîm havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer karye-i mezbûre ahâlisinden Köse Hüseyin bin Hüseyin muvâcehesinde sagîr oğlu Hüseyin hâzır olduğu halde işbu merkûm Hüseyin'in oğlu Mehmed karye-i mezbûre ahâlisinden Deli oğlanın oğlu Mahli ile münâza'a eylediği merkûm Köse Hüseyin oğlu merkûm mu'âvenet itmek üzere hânesinden çıkagelüb yerden almış olduğu taşı oğlu merkûm Mehmed'in münâza'a eylediği Deli oğlanın oğlu merkûm Mahli'ye urmak kasdıyla atdığı halde mezkûr taş hatâen işbu hâzır-ı bi'l-meclis sagîr oğlu Hüseyin'in üst dişlerine isâbet itmekle mezkûr taşın te'sirinden nâşi oğlum Hüseyin'in iki dişi şikest ve bir dişi kökünden çıkub hâlâ husûs-ı mezkûre tarih-i i'lâmdan çend gün akdem meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'-ı mühr ve imzâ iden Muhtar Ali ibn-i Ali Ferhad oğlu Memik bin Abdullah ve Memik bin Abdülkâdir nâm kimesnelerden evvelâ sırrın ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Küllülü Karyesi ahâlilerinden Vakkas bin Hasan ve Hamid bin Necmi nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'-i şerîf-i âlî isbât idüb müceb-i şer'îsi icrâ olunmak şikest olan iki dişin temâyül ve hareketi bilinmek ve bir... husûlüne tevkiif olunmuşdur el-hâletü hâzihî ... hâsıl olub bir dişi kökünden çıktığı ve iki dişi şikest olduğu zâhir ve şikest için oğlu sagîr-i merkûm mu'ayyeb olmağla müceb-i şer'îsi bi'l-velâyete mezbûre Köse Hüseyinden talep iderim deyû da'vâ ve fil vâki' sagîr-i merkûm Hüseyin'in vech-i muharrer üzere mu'ayyeb olduğu lede'ş-şer'î'l-enver zâhir olmağın husûs-ı mezkûrun müceb-i şer'îsi şikest ve kökünden çıkan cem'an üç diş için diyet ve hükûmet-i adl olmağın sagîr-i

mezbûrun nefsinin gümüşden deyni olan on bin dirhem kazadan her bir diş için iktizâ iden beşer yüz dirhemden kökünden çıkan bir diş için beş yüz dirhem râyic fi'l-vakt akçeden bin beşyüz guruş lâzım gelüb hâlâ sagîr-i merkûm meclis-i şer' de bi karz erbâb-ı vukûf ve abd-i memlûk haline vukûf-ı tâmları olan mazbûtü'l-esâmi kimesnelere irâe olundukda ânlar dahî ba'de'n-nazar ve'l-mu'âyene sagîr-i merkûm abd olsa eşersiz kıymeti beş yüz guruş ve bu eser olan iki diş ile kıymeti dörtyüz doksan guruş ider deyû her biri 'alâ tarîkü's-şehâde bi'l-muvâcehe haber virmeleriyle beyne'l kıymetini tekâvût sâlîmen kıymetinin hums-i aşeri olub hükûmet-i adl için iktizâ iden asıl diyet-i kâmileye nisbet ile

Numero: 129

İkiyüz dirhem kezâlik râyic fi'l-vakt akçeden iktizâ iden altıyüz guruş cem'an ikibin yüz guruş müdde'î Veli merkûm ... sene-i evvelâda yediyüz guruş ve sene-i sânde kezâlik yediyüz guruş ma'-adâ bâki kalan yediyüz guruş sene-i sâlisede vech-i muharrer üzere işbu tarih-i i'lâm i'tibâren mü'eccilen edâya mezbûr Köse Hüseyin'e tenbîh olındığı tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 7 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Belge No:226

Tesbihci Hanesi mahallesinden iken vefat eden Ali bin Ali'nin terekesi defteridir.

Bâdî-i Defter-i Kassâm Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Tesbihci hânesi Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Ali bin Ali'nin verâseti zevce-i mezbûresi Hadice bint-i Mehmed ile sulbî kebîr oğulları Ali ve sagîr oğlu Mehmed ve sulbiye-i sagîre kızı Fatîma'ya münhasıra ve tashîh-i mes'ele-i mîrasları kırk sehimden olub sihâm-ı mezkûreden beş sehim zevce-i mezbûreye ve on dört sehimden yigirmi sekiz sehim ibnân-ı merkûmana ve yedi sehim bint-i mezbûre Fatîma'ya isâbeti tahkikinden sonra sagîrân-ı merkûman Mehmed ve Fatîma'nın tesviye-i umûrlarına ve mâl-ı mevrûselerini ahz ve kabz ve hıfza kibel-i şer'iden valide ve hazınaları mezbûre Hadice Hâtun vasiye nasb ve ta'yin olunub ol dahî ber vech-i muharrer vesâyet-i mezkûru ba'de'l- kabul vasiye-i mezbûre taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîzatü's-şer'îye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı merkûmun terekesi defteridir ki ber vech-i âtî ve beyân olunur.

Fî 3 Rebî'ü'l-âhir Sene 1295

Cinsi	Miktarı	Guruş
Mushaf-ı şerîf		40
Menzil der mahalle-i mezbûre		2000
Kebîr gibü müsta'mel kilim	1	60
Kıl kilim	1	30
Atik kebîr gibü kilim	1	45
Mitil döşek	1	50
Kebîr yorgan	1	50
Tennur yorganı	1	25
Sagîr yorgan	1	15
Nargile		6
Aş kazanı kuşhâne, sahan, maden sahan, lengeri, tava, tas, ıbrık	1,1,2,1,1,1,1,1	72
Müsta'mel çizme çift	1	12
Tereke hekbesi		10
Seccade	1	10
Gürün Şalvarı		20
Settare zıbın	1	45
Serfe	1	5
Kebe	1	5
Gömlek ve don		12
Köhne yelek	2	5
Beyaz meşlah	1	45
Kılınç	1	250
Tüfenk	1	50
Füruht olan nisf hisse tay		270
Hacı Ahmed ağada		19
Sagîr sandık		5
Ada? Gemi ve başlık		13
Ada bakası	1	10
Bulgur ve simüt	8	80
Tahta anbar		20

Alebe	1	6
Hırdavât		15
		3300

Minhâ'l-ihracât

Cinsi	Guruş
Techîz ve tekfîn	18
Mehr-i muahhar zevce-i mezbûreye	300
Duyûn ve mesârif-i müteferrika	42
Resm-i kısmet	71,5
Kaydiye	5
Varaka-i bahâ	2
	440

Sahhü'n-nâs li't-taksîm 2860

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i zevce-i mezbûre Hadice	357	20
Hisse-i ibn-i merkûm Ali	1001	
Hisse-i bint-i mezbûre Sultan	500	20
Hisse-i ibn-i merkûm Mehmed	1001	

Belge No:227

Kozluca Mescid mahallesinden iken vefat eden Kasab Hasan'ın çocuklarına vasi olan anneleri Elife bint-i Mehmed'in, çocuklarına ait olan Kuyumcu Çarşısı'ndaki tüfenkçi dükkânının tamire ihtiyacı olduğunu fakat çocuklarının parası olmadığı için, yine çocuklarına ait Eytam Sandığı'ndaki paralarından tamir masrafı olan 600 kuruşu talep etmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kozluca Mescid Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Kasab Hasan'ın sulbî sagîr oğlu Şeyh Mehmed ve sagîre kızları Zeyneb ve Aişe'nin tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'iden vasiye-i mansûbeleri valideleri işbu bâisü'l-kitâb Elife bint-i Mehmed nâm Hâtun meclis-i şer'-i enverde Medîne-i mezbûrede hâlâ Eytâm Müdîri mükerrermetlû Osman

Numero:130

Saib Efendi bin Hacı Mustafa Efendi mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb vasiyeleri olduğum sagîrûn-ı mezbûrunun babaları müteveffâ-yı merkûm Hasan'dan müntakıl kuyumcu çarşusunda kâin bir bâb tüfenkçi dükkânları olup mezkûr müşrif-i harab olup muhtac-ı ta'mir olmağla hâlâ dükkân-ı mezkûrun ta'miri için sarf olunan mikdar bilinmek üzere Medîne-i mezbûre kâimmakâmlığına bi't-takdîm şer'-i şerîfe ve eytâm müdürliğine havâle buyrulan arz-ı hâl mücebince şer'-i şerîfden Hafız Mehmed Efendi Eytâm Müdürî mûmâ-ileyh Osman Efendi ve bina ilmine vukuf-ı tâmları olan sâir mazbûtü'l-esâmi kimesneler hâzır oldukları halde dükkân-ı mezkûrun ta'mir ve kereste ve üstâdiye ve ameliyesi bi'l-hesab cem'an altıyüz guruşa baliğ olduğu ifade ve ihbâr eylemişler isede hâlâ sagîrûn-ı merkûmunun yedimde olan asla malları olmayub ancak hasebü'n-nizâm işbu müdür-i mûmâ-ileyhin zîr-i idâresinde olan eytâm sanduğunda istirbâh olunur akçeleri olmağla sanduk-ı mezkûrdan dükkân-ı mezkûrun ta'miri için lâzım gelen meblağ-ı mezbûr altıyüz guruşun tarafıma teslim olunmasını müdür-i mûmâ-ileyhe tenbîh ve sarf için bana izin virilmek bi'l-vesâye matlûbumdur didikde vasiye-i mezbûre Elif hatunun takrîr-i meşrûhu vâkı'a mutâbık ve meblağ-ı mezkûr dahî ancak dükkân-ı mezbûrun ta'mirine vâfî olduğundan mezbûre Elif Hatun'a sagîrûn-ı mezbûrun akçelerinden olmak üzere meblağ-ı mezbûr altıyüz guruş edâ vü teslime müdür-i mûmâ-ileyhe tenbîh ve sarf için dahî mezbûre Elif Hatun'a izin virildiği mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fî 8 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Şuhûdü'l-hâl:

Kasab Mehmed Ağa, Kâtib Hafız Mehmed Efendi, Kasab Hüseyin Ağa, Muhzırbaşı İzzet.

Belge No:228

Diyarbakır Vilayeti'ne bağlı Behisni Kazası ahalisinden İbrahim bin Ali'nin kaybolan katırını mal müdürü Mehmed Vefa Efendi'den talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Diyarbakır Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde nefis-i Behisni Kazâsı ahâlisinden işbu bâisü'l-i'lâm İbrahim bin Ali nâm kimesne Medîne-i Ayntâb meclis-i de'âvî odasında ma'kûd-ı huzûr-ı şer'-de bi't-takdîm havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi

muharrer medîne-i mezbûre mâl müdür-i olub canib-i beytü'l-mâl tarafından zikr-i âtî katıra bi'l- emâne vaz'-ı yedi tahakkuk ve kibel-i şer'iden husûmet ve redd-i cevaba... me'zun olan Mehmed Vefâ Efendi (isim yazılmamış) nâm kimesne muvâcehesinde mûmâ-ileyhin bi'l-emâne yedinde olub hükûmet-i seniyye konağı havlusunda mu'âyene oluna sarı renkli ve dört ayağı alaklı bir re's dışı katır benim yedimde nütacâ malım iken tarihten altı sene akdem yedimden sarf ve zâyî' olub el-hâletü hâzihî katır-ı mevsûf-ı mezbûru işbu müdür-i mûmâ-ileyh yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ taleb iderim deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl müdür-i mûmâ-ileyh cevabında fi'l-hakîka sâlifü'z-zikr katır-ı mezkûra bi'l-emâne vaz'-ı yedi ikrâr lâkin müdde'î-i merkûmun ma'-adâ müdde'âsını inkâr idicek müdde'î-i merkûm ber minvâl-i muharrer müdde'âsını husûs-ı mezbûra ârifân ve takrîri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'-ı mühr iden Muhtar Hacı Mehmed bin Hacı Hasan ve Hacı Mehmed bin Mustafa ve Mustafa bin Mustafa ve Hacı Mehmed bin Osman nâm kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlû'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Behisni ahâlilerinden Ayntâblı oğlu Hüseyin bin Hüseyin Göciz Ali'nin oğlu Abdi nâm kimesneler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'-i şerîf ba'de'l-isbât ve'l-hilaf ve'l-hükm mücebince katır-ı mevsûf-ı mezkûra müdde'î-i merkûm İbrahim Ağa'ya def' ve teslim müdde'î-i aleyh ve müdür-i mûmâ Mehmed Vefâ Efendi'ye tenbîh olındığı huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 11 Rebî'ü'l-âhir Sene 1295

Numero:131

Belge No:229

Haleb Vilayeti valiliğinden gelen, hibe veya vasiyet yoluyla terk edilecek emlak için i'lâm-ı şer'î olmadıkça muamele yapılmaması ile ilgili Dâhiliye Nezareti'nin emri.

Sûret-i Emirnâme-i Sâmi

Hîbe veyâhud vasiyet tarîkiyle terk olunacak emlâk için i'lâm-ı şer'î olmadıkça mu'âmele-i nizâmiye icrâ kılınamayacağını mutazammın emlâk sarfa için defterhânededen virilecek senedâta dâir fî 6 Receb Sene 94 tarihli nizâmnâmenin on yedinci maddesi ile Hristiyan terekeleri hakkında fî 7 Safer Sene 78 tarihli emirnâme-i sâmi malları yekdiğere muvâfık olmayub bazı taraftan i'tirâz vukû' bulmakda olduğundan mübaniyet-i vâkı'anın halline dair Defter-i Hâkânî Nezâret-

i Celîlesinden meb'ûs tezkere ve mahkeme temyiz-i hukûk dairesinin ve cümle cemiyetin müzekkereleri Şûrâ-yı Devlet'e lede'l-havâle hîbe veya vasiyet tarîkiyle terk olunacak emlâk hakkında mu'âmele-i nizâmiye icrâsının i'lâm-ı şer'î vücûduna şart idilmesi ve makûle emlâk hakkında hile ve fesad vuku bulması maksadına mebnî olup irâde-i seniyyeye müstenid ve ahkâm-ı mer'î olan emirnâme-i sâmiye bir ademin kable'l-vefât malının sülûsü bazı vücûh-ı mu'tebereye vasiyet itmiş olduğu halde bu vasiyetin şer'an mu'teber tutulacağından başka müteveffânın hâl-i sıhhatinde bi'l-cümle emvâl ve emlâkını millet-i mu'teberânından şahidleri muvâcehesinde yapılmış ve patrik ve metropolid veya vekîlleri tarafından tasdîk edilmiş bir sened-i mu'teber ile verese-i sahîhasından her birine veya sâir eşhâsa ayrı ayrı taksîm ve her birinin hissesini ifrâz ve teslim eylemiş bulunur ise bu makûlesinden i'tibâr olunması mestûr olduğuna ve bu misüllü vasiyet ve hîbe idilen emlâk için ahâlî-i İslâmiye tarafından dahî şâibe-i tezvîr ve tasdîkten âri lonca odasında ve karye ve mahalle ihtiyâr meclisi ilm ü haberi gibi bir sened-i mu'teber ibrâz eylediği halde gerek Hristiyan ve gerek ahâlî-i İslâmiye terekelerinden zuhûr idecek o makûle senedlerle mevhub veya musahale yedinde bulunan emlâk için i'lâm-ı şer'î aranılması lâzım gelmeyüb mazmûn-ı senede istinâden mu'âmele-i nizâmiyenin icrâsı ve böyle bir sened-i resmi ve mu'teber ibrâz idilemediği takdîrde hükm-i nizâma tevfiken i'lâm-ı şer'î aranılması icab ideceğinin nezâret-i müşârû'n-ileyhâ ile mukayyimen Vilâyete ve sûret-i mahsûsada irâde olunan mutasarrıflıklara iş'âr-ı tanzîmâtâ dair seneden bâ-mazbata ifade olunarak icab-ı icrâ ve sefâretlerle bi tarîk hânelere icrâ-yı teblîğât olunması Hâriciye ve Adliye ve Mezâhib-i Nezâret-i Celîlelerine beyân ve ibnâ kılınmış olmağla idârece dahî sûret-i muharrere vechle îfâ-yı mu'âmele-i lâzıme himem-i aliyye-i dâverîleri derkâr buyrulmak bâbında.

Fî 29 Muharrem Sene 1295/Fî 21 Kânûn-i sâni Sene 1293

Umum 17

AYNTÂB KÂİMAKAMLIĞINA

İzzetlü Paşa

Sûret-i bâlâda murakkam dâhiliye nezâret-i celîlesinin tahrîrat-ı aliyyesi ahkâmına tevfiken îfâ-yı mu'âmeleye dikkat ve himmet olunması siyâkında terkîme-i zeyle ibtidâr kılındı.

Fî Selh-i Rebî'ü'l-evvel Sene 95/Fî 21 Mart Sene 94

Vekîl-i Vâli-i Vilâyet
Emirdâr-ı Haleb

Belge No:230

Kayacık mahallesinden iken vefat eden Edvar bin Yayık'ın terekesi defteridir.

Bâdî-i Defter-i Kassâm Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kayacık Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Edvar bin Yayık nâm kimesnenin verâseti zevce-i metrûkesi Ahsa bint-i Metos ile sagîre kızı Anna ve validesi Maryam ve li-ebeveyn er karındaşı Papos ve li-ebeveyn kız karındaşı Nevsiye'ye inhisârı şer'an zâhir ve âşikâr oldukdan sonra tashîh mes'ele-i mîrasları yetmiş iki sehimden olub eshâm-ı mezkûreden dokuz sehim zevce-i mezbûreye ve otuz altı sehim bint-i sagîr-i mezbûreye ve on iki sehim ümm-i mezbûreye ve on sehim uht-ı merkûm ve beş sehim uht-ı mezbûreye isâbeti inde'ş-şer'î'l-enver tahkikinden sonra sagîre-i mezbûrenin tesviye-i umûruna kibel-i şer'idan sagîre-i mezbûrenin amucası merkûm Panos vasî nasb ve ta'yin olunub ol dahî ber vech-i muharrer vesâyet-i mezkûru kabul eyledikden sonra vasî-i merkûm taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzatü'ş-şer'îye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı merkûmun terekesi defteridir ki ber vech-i âtî zikr ve beyân olunur.

Fî 10 Rebî'ü'l-âhir Sene 1295

Cinsi	Miktarı	Guruş
Menzil der mahalle-i mezbûre rub' hisse		4000
Koca boğan nâm mahalde karalık bağ kıt'a	1	800
Cerebni nâm mahalde kara bağ	1	1200
Apardı hocadan alınan bağ	1	800
Diğer bir kıt'a bağ		200
Yine mahâl-i mezbûrda müşterek yenice bağ	1	50
Beğlikde bir kıt'a bağ		150
Odun pazarında arsada semerci dükkânı		1000
Füruh olan üzüm bahası		1790
Basma yüzlü yorgan	1	70

Mor çit yüzöl yorgan	1	100
Cedid küçük yorgan	1	70
Numero 132		
Tennur yorgan	1	40
Mindal	2	40
Yasdık	2	50
Keçe yasdık	1	10
Yüz yasdığı	2	6
Beyazlı nakışlı ...	1	150
Diğer mefrûş ...	1	60
Yeşil nakışlı kilim	(sılık)	140
Atık kilim	1	10
Halı müsta‘mel	1	75
Atık çuval ve hurç ve hekbe	5	40
Hasır yasdık	15	40
Şamdan	1	30
Evâni-i nühâsi	12	480
Kahve takımı ve demir el		15
Çanak ve nargile		20
Küb ve hurda‘vât menzil		120
Elbise-i metrûkesi		300
Döşek	2	100
		11956

Minhâ’l-ihracât

Cinsi	Guruş
Masya oğlu Agop Ağaya deyn	2200
Kürkçi oğlu Agop Ağaya deyn	330
Abkar Torsa deyn	1650
Kayın validesi Altona	154
Şakirdi Artine deyn	95
Gök Ali oğlu Hacı Mehmede deyn	120
Duyûn-ı müteferrikası	300

Cabni Ceriye deyn	90
Resm-i kısmet	175,5
Kaydiye	18
Varaka-i bahâ	8
	5140,5

Sahhü'n-nâs li't-taksîm 6810

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i zevce-i mezbûre Hadice	856	
Hisse-i ümm-i mezbûre	1136	
Hisse-i bint-i mezbûre	3408	
Hisse-i ahh merkûm	946	12
Hisse-i bint-i mezbûre	473	6

Belge No:231

Kayacık mahallesinden iken vefat eden Edvar bin Babek'in küçük kızı Anna'ya, babasından kalan malını hıfz ve idare için amcası Panos bin Babek'in vasi nasb ve ta'yîn edilmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kayacık Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Edvar bin Babik nâm kimesnenin sagîre kızı Anna'nın tesviye-i umûruna ve babası müteveffâ-yı merkûmun terekesinden müntakıl ve mevrûs malını ahz ve kabz ve hıfza kibel-i şer'iden vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın beyne'l-millet istikamet ile mevsûf olan (silik) mezbûre Annanın amucası işbu bâisü'l-kitâb Panos bin Babik nâm kimesneyi Hakim-i muvakkî' Sadr-ı Kitâb Tûbâ-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri dahî sagîre-i mezbûrenin vakt-i rüşd ve sedâdına değin vasî nasb ve ta'yîn buyurub ol dahî ber vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabul kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fi'l-yevmü'l-âşir min şehr-i Rebî'ü'l-âhir sene hamse ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Livan Kirkor Ağa, Milletbaşı oğlu Avadis Ağa ve gayrihim.

Belge No:232

Göksüncük karyesinden Habibe bint-i Mehmed'e babasından kalan Semavin karyesindeki tarlanın hissesini 20 adet sim-i mecidi ve 14 kuruş 30 paraya Kara Mehmed bin Ali'ye satması için Mustafa bin İnce Mehmed'i vekil ta'yîn etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb kırâsından Göksüncük Karyesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Habibe bint-i İnce Mehmed nâm hatuna babası müteveffâ-yı merkûmdan müntakil medîne-i mezureye tâbi' Semavin Karyesi turâbında vâki' Kul Uğuru nâm mahalde kâin tarafları tarik ve Kazoğlu nâm kimesneler tarlaları ile mahdûd ve mümtâz iki dönümlük bir kıt'a müsıkı tarladan olan sülüs hisse-i şâyi'asını yigirmi adet sim mecîdi ile on dört gurus otuz para bedel tesmiyesiyle mezkûr Semavin Karyesi ahâlisinden Kara Mehmed bin Ali nâm kimesneye nizâm-ı vechle usûl-i mevzû'asına tevfiiken meclis-i kazâ me'muru huzûrunda fera-ı mu'teber-i kat'ıyle ferâğa ve kabz-ı semene ve ferâğ-ı mezkûru ve kabz-ı semen ile istifâ-yı hakkını tarafeynden ikrâr ve takrîre işbu bâisü'l-i'lâm Mustafa bin İnce Mehmed nâm kimesneyi vekîl ve nâib ve menâb ta'yin ol dahî ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûru kabul eylediğini mahzar-ı hasm-ı câhidde adl ve makbûlü'ş-şehâde idekleri ihbâr olunan Ahmed ve Osman bin Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit vekâletine hükm-i şer'î lâhık olmağın ol vechle huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 13 Rebî'ü'l-âhir Sene 1295

Numero:133

Belge No:233

Suyabatmaz mahallesinden iken vefat eden Gilman'ın kızı Fatıma'nın varisleri olan çocuklarının vasisi ve neneleri Fatıma bint-i Osman'ın, torunlarına kalan evin harab olduğunu ve çocukların bu evi tamir edecek paralarının olmadığını belirterek bu evin Boğçacı Tahir'e satılıp değerinden torunlarına nafaka sarfına izin talebi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Suyabatmaz Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Kara Emiş bint-i Gilmânın verâseti kebîre kızı Fatıma bint-i Ahmed ile kendiden mukaddem fevt olan kebîr

oğlu Mehmed'in oğlu Mehmed ve Ali ve sagîr oğlu Osman ve kezâlik kendinden mukaddem fevt olan diğer oğlu Ahmed'in sagîre kızları Fatıma ve Elife'ye münhasıra ve tashîh-i mes'ele-i mîrasları on altı sehimden olub sihâm-ı mezkûreden sekiz sehmi bint-i kebîre Fatıma'ya ve ikişer sehimden altı sehim ibnâ-ı ibn-i mezbûruna ve birer sehimden iki sehimî sagîretân-ı mezbûretâna isâbeti inde's-şer'î'l-enver tahkikinden sonra sagîrûn-ı mezbûrun Osman ve Fatıma ve Elife'nin ceddeleri işbu bâisetü'l-kitâb mezbûre Fatıma bint-i Osman meclis-i şer'î şerîf-i enverde Boğçacı Tahir bin () nâm kimesne mahzarında bi'l-vesâye takrîr-i kelâm idüb mütevefiye-i mezbûre validesi mezbûrenin mahalle-i mezkûrede kâin tarafları Hayta ve Hânefi ve Müşkacı menzilleriyle ve tarîk-i âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb mülk menzil verese-i merkûmun ile bana mevrûs olmağın ol vechle menzil-i mahdûd-ı mezkûrdan sagîrûn-ı mezbûran Osman ve Fatıma ve Elife'nin ber müceb-i tashîh-i mezkûr dört sehim hisse-i şâyi'alarını min cihet-i tasdik intifâ'-ı gayr-i kâbil olmağla imâret ve hürmetine malları olmayub gallesi dahî meûnet ve mesârifat-ı vâkı'asına vefâ itmeyüb tahrib olduğu sûretde ba'de zaman bi'l-küllîye tahrib ve münhedim oldukda sagîrûn-ı mezbûruna gadr-ı küllî îrâs ideceği mukarrer ve zâhir olduğundan ma'-adâ sagîrûn-ı merkûmun nafaka ve kisve-i bahâya eşedd-i ihtiyaç ile muhtaç olmaları ile menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan mâra'l-beyân dört sehim hisselerini semen-i misliyle bey' olunub nafaka ve kisve-i bahâlarına harc ve sarf olunmak sagîrûn-ı merkûmun haklarında edâ ve enfa' olduğu zeyl-i rakîmde muharrerü'l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla sâbit ve nafaka olduğuna bina-i menzil-i mezkûrun tamamı münâdi vasıtasıyla usûl-i mevzû'asına tevfiken müddet-i mu'ayyene ile sevk-i sultânîde mecma'-ı nâs olan mahallerde nidâ ve bey'e arz olundukda rağbât-ı nâsın inkitâ'ında menzil-i mezkûr tamamı merkûm Tahir üzerinde bin yüz elli guruşa bâliğ ve resîde olduğundan sagîrûn-ı mezbûrunun sâlifü'z-zikr dört sehim hisse-i şâyi'aları ikiyüz seksen yedi guruş yigirmi para mukâbelesinde işbu merkûm Tahir üzerinde karargir idüb ziyâde ile tâlib-i âharı dahî zuhûr itmeyüb meblağ-ı mezkûr ikiyüz seksen yedi guruş yigirmi para dahî mârû'z-zikr dört sehim hisse-i şâyi'anın el-yevm semen-i misli olduğuna zeyl-i vesîkada mektûbü'l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla mütehakkik olmağın sagîrûn-ı mezbûrun hisselerini meblağ-ı mezkûr ile müşteri-i mezbûr Tahir'e nizâm-ı vechle meclis-i idâre-i kazâ me'muru huzûrunda bey'-i bât-ı şer'î ile bey' ve temlîk ve teslim ve kabz-ı semene kibel-i şer'idan bana izin virilmek bi'l-vesâye murâdımdır didikde vasî-i mezbûrenin

takrîr-i meşrûhu vâkı‘a mutâbık ve nefsü’l-emirde muvâfık olduğundan meblağ-ı mezkûr ikiyüz seksen yedi gurus yigirmi paraya sagîrûn-ı mezbûrun menzil-i mezkûrda olan dört hisselerini müşteri-i merkûm Tahir’e ber vech-i muharrer bey’e ve bey’-i mezbûru meclis-i mezbûrda bi’l-vesâye takrîre ve kabz-ı semene vasî-i mezbûre Fatıma’ya izin virmeğin mâ-vaka‘a bi’t-taleb ve imlâ olundu.

Fî 13 Rebî‘ü’l-âhir Sene 1295

Belge No:234

Ehl-i Cefa mahallesinden ve Süvari Zabıta efradından iken darü’l-harbde şehiden vefat eden Arab bin Ali’nin çocuklarına vasi olan eşi Emine Hatun’un, şehit olan eşinin yanındaki eşyalarını, hayvanını, maaş ve tayinatını Alay eminininden alması için Mehmed Ağa’yı vekil ta’yin etmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Ehl-i Cefâ Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem Süvârî Zâbita efrâdından iken dâr-ı harbde şehiden vefât iden Arab bin Ali nâm kimesnenin verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Emine bint-i Mehmed ile sulbî sagîr oğlu Mustafa ve sagîre kızı Hadice’ye inhisârı şer‘an zâhir olub ve sagîrân-ı mezbûrânın tesviye-i umûrlarına kibel-i şer’iden vasiye nasb ve ta’yin olundukda mezbûre dahî ber minvâl-i muharrer vasiyet-i mezkûru kabul ve merâsimin kemâ-yenbağî edâya ta’ahhüd ve iltizâm eyledikden sonra vasîye-i mezbûre Emine Hâtun nefsinden asâlete ve sagîrân-ı mezbûrana vesâyete meclis-i şer‘-i şerîfde nefsi Halebin Karalık Mahallesi ahâlisinden Mehmed bin Hasan nâm kimesne mahzarında bi’l-asâle ve bi’l-vesâye ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem fevt olan zevcim müteveffâ-yı merkûm Arabın hîn-i şehâdetinde indinde bulunan eşya ve elbise-i metrûkesi ve merâkib olduğu hayvan hasebi’n-nizâm fûruht olunub esmânı olan dokuzyüz gurus ile müterâkim olan maaş ve ta’yinât Alay Emine indinde olduğu cihetle meblağ-ı mezbûr ile teraküm olan ta’yinât ahz ve kabz ve bana irsâle ve îsâle ve husûs-ı mezbûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan işbu bâisü’l-kitâb hâzır-ı merkûm Mehmed Ağa’yı vekil ve nâib-i menâb nasb ve ta’yin eyledim didikde ol dahî ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabul ve merasimini kemâ-yenbağî edâya ta’ahhüd ve iltizâm eylediği gibbe’t-tasdik-i şer‘î mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fî 15 Rebî‘ü’l-âhir Sene 1295

Şuhûdü’l-hâl:

()

Numero:134

Belge No:235

Kepenek mahallesinden Hadice bint-i Mehmed'e annesinden kalan Kalealtı nâm mevkide bir bab nalbant dükkânının hisse-i şayiasının Artin'e ve kardeşleri Ohannes ve Avadis'e 400 kuruşa satılması için Mehmed Ağa bin Ahmed'i vekil ta'yin etmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kepenek Mahallesi sâkinelerinden iken ma'rifetü'z-zât Hadice bint-i Hacı Mehmed nâm hatuna ve valide müteveffîye Fatıma bint-i Ahmed Ağa nâm hatundan müntakîl Medîne-i mezbûrede vâki' kal'a altı nâm mahalde kâin tarafları boyacı ve na'lband Agob dükkânları ve bazar yolu tarîki ile mahdûd ve mümtâz bir bâb mülk-i mevrûs nalbend dükkânının nısf hisse-i şâyi'ası ikiyüz guruş semen tesmiyesiyle dükkân-ı mezkûr müstecir Artin'e ve diğer nısf hisse-i şâyi'asını kezâlik ikiyüz guruş semen tesmiyesiyle merkûm Artin'in erkarındaşları Ohannes ve Avadis'e cem'an dörtyüz guruş mukâbelesinde merkûmuna meclis-i irâde ve kazada me'muru huzûrunda nizâm-ı vechle ber vech-i muharrer hisselerini bey'-i bât-ı sahîh-i şer'îyle bey' ve temellük ve teslime ve kabz-ı semene ve bey'-i mezkûru ve kabz-ı semen ile istifâyı hakkını tarafından ikrâr ve takrîre zevci işbu bâisü'l-i'lâm Mehmed Ağa ibn-i Ahmed nâm kimesneyi vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin ol dahî ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûru kabul eylediğini her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Mehmed Efendi ibn-i Hacı Mehmed Efendi ve Molla Ahmed bin Mehmed Efendi nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'-i âlî sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olındığı tescîl ve huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 13 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Belge No:236

Maraş Livası'na bağlı Pazarcık Kazası'nın Ufacıklı karyesinde Haymenişin Atmalı aşiretinden İbiş bin Ali'nin, mal müdürü Mehmed Vefa Efendi'nin idare ettiği beytü'l-mal tarafından vazıyed edilen kısarak ve katır supasının kendisine ait olduğunu belirtip iadesini talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Liva-i Mar'aş'a tâbi' Pazarcık kazâsı kırâsından Ufacıklı karyesinde haymenişin Atmalı aşiretinden işbu bâisü'l-i'lâm İbiş bin Ali nâm kimesne Medîne-i Ayntâb de'âvî meclis-i odasında ma'kûd-ı huzûr-ı şer' de bi't-takdîm havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer Medîne-i mezbûrede hâlâ mal müdür-i olub cânib-i beytü'l-mâl tarafından zikr-i âtî kısarak ve katır supasına bi'l-emâneti vaz'-ı yedi mütehakkik olan Mehmed Vefâ Efendi ibn-i Mahmud Efendi muvâcehesinde mûmâ-ileyhin bi'l-emâne yedinde olub hükûmet-i seniyye havlusunda mu'âyene olunan doru renkli ve altı beyaz bir re's kısarak ile kısarak-ı mezkûrdan mütevellîd rengi mora mâil bir re's katır supası şîrâ ve nûtacâ malım iken tarihten sekiz gün akdem zâyi' olub el-hâletü hâzihî işbu mûmâ-ileyh yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ taleb iderim deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl müdür-i mûmâ-ileyh cevabında sâlifü'z-zikr kısarak ve katır supasına bi'l-emâne vaz'-ı yedini ikrâr ma'-adâ müdde'âsını külliyyen inkâr idicek müdde'î-i merkûmun müdde'âsına ber vech-i muharrer zîr-i mestûreye vaz'-ı mühr ve imzâ iden Hallo bin Hüseyin ve Süleyman bin Hallo ve Hacı Hasan bin Mustafa nâm kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Aşiret-i merkûmeden Ali bin (silik) ve Hasan bin Halil nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'-i âlî ba'de'l-isbât ve'l-hükm mücebince sâlifü'z-zikr kısarak ve katır supasını müdde'î-i merkûm İbiş'e def' ve teslime müdür-i mûmâ-ileyh Mehmed Vefâ Efendi'ye tenbîh olındığı huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 15 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Belge No:237

Ehl-i Cefa mahallesinden iken vefat eden Hacı Ali bin Hacı Memik'in küçük oğulları Mehmed ve Abdulkadir'e babalarından kalan malları hıfz ve idareye amcaları Abdurrahman bin Hacı Memik'in vasi nasb ve ta'yîn edilmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Ehl-i Cefa Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Hacı Ali bin Hacı Memük sulbî sagîr oğulları Mehmed ve Abdülkâdir'in babaları müteveffâ-yı merkûmdan müntakîl emvâl-i mevrûselerini ahz ve kabz ve hıfz ve tesviye-i umûrlarını rû'yete kıbel-i şer'-i şerîfden vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sagîrân-ı mezbûranın amucaları olub her vechle umûr-ı vesâyeti rû'yete kâdir

idüğü zeyl-i rakîmde muharrerü'l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla mütehakkik olan işbu bâisü'l-kitâb Abdurrahman bin merkurum Hacı Memo nâm kimesneyi Hâkim-i Muvakki'-i Sadr-ı Kitâb Tûba-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri dahî sagîrân-ı mezbûranın vakt-i rüşd ve sedâdlarına değin babaları müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil emvâl-i mevrûslarını ahz ve kabz ve hıfz ve tesviye-i umûrlarına vasî nasb ve ta'yin buyurdukda ol dahî ber vech-i muharrer vesâyet-i mezkûru kabul ve hizmet-i lâzımelerini kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fi'l-yevmü'l-gurre-i min şehr-i Rebî'ü'l-âhir sene hâmis ve tis'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Sarı oğlu Ahmed bin Mehmed ve diğer Ahmed bin Mehmed ve Süleyman bin Ahmed, Muhzır Ahmed bin Bekir ve Sinan bin Mehmed ve gayrihim.

Numero:135

Belge No:238

Sefer Paşa Bölüğü mahallesinden Züleyha bint-i Ali'nin vefat eden kocası Kalender oğlu Ali'den olma kızı Hadice için, babasının malından nafaka bağlanması talebi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Sefer Paşa Bölüğü Mahallesi sâkinelerinden olub ve zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu bâisü'l-kitâb Züleyha bint-i Ali nâm Hâtun meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta'bir-i ani'l-merâm idüb bundan akdem fevt olan zevcim Kalender oğlu Ali bin Mustafa nâm kimesne ile hâl-i zevciyet beynimizde kâim iken müteveffâ-yı merkûmun firâşından hâsıl ve benden mütevellîde işbu hâzıra-i bi'l-meclis Hadice nâm sagîrenin hakk-ı hâzınası levâzım-ı zarûriyesiçün kıbel-i şer'idin babası merkûm Ali'den mevrûs malından kadr-i kifâye meblağ-ı farz ve takdîr olunmak bi'l-hâzına matlûbumdur didikde hâzına-i mezbûre Züleyha Hatun'un takrîr-i meşrûhu vâkı'a mutâbık ve nefsü'l-emirde muvâfık zıkr-i âtî meblağ dahî kadar-i kifâye ve ma'rûf olduğu zeyl-i rakîmde muharrerü'l-esâmi-i müslimîn ihbârlarıyla mutehakkik olmağın Hâkim-i Muvakki'-i Sadr-ı Kitâb Tûba-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri dahî sagîre-i mezbûr Hadice'nin nafaka ve kisve-i bahâ ve sâir levâzım-ı zarûriyesiçün babası müteveffâ-yı mezbûrdan mevrûs

malından işbu tarih-i hüccetden i'tibâren küll-i yevm bir guruş farz ve takdîr buyurub meblağ-ı mefrûz-i mezkûru beher yevm sagîrenin nafaka ve kisve-i bahâ ve sâir levâzım-ı zarûriyesine harc ve sarfa ve lede'l-hâce istidâne ve inde'z-zikr mâl-ı mevrûsuna veyâhud min mucib-i nafaka-i aleyh üzerine rücû'a hâzına-i mezbûre Züleyha Hatun'a izin virilmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fi'l-yevmü'l- gurre-i min şehr-i Rebî'ü'l-âhir sene hâmis ve tis'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Samancı oğlu Ukkaş Ağa, Kalender oğlu Bekir Ağa, Muhzır Sinan Ağa, Muhzır Vesim Ağa ve Hacı Ahmed Ağa, Kollukcu Mehmed Ağa ve gayrihim.

Belge No:239

Şıhcan mahallesi ahalisinden Mustafa bin Abdullah'ın, terbiyesinde bulunan dokuz yaşındaki Elife bint-i Mustafa adındaki kıza nafaka bağlanmasını talep etmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Şıhcan Mahallesi ahâlisinden işbu bâisü'l-kitâb Mustafa bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer' de takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'ani'l-merâm idüb işbu meclis-i şer' de hâzıra tahminen dokuz yaşında Elife bint-i Mustafa nâm sagîre hicri terbiyemde olub el-hâletü hâzihi münfak-ı şer'îsi olmamağla min lehü'l-hakku'l-ahz üzerine kadr-i kifâye nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr olunmak matlûbundur didikde hakikat-i hâl minvâl-i muharrer üzere olduğu zeyl-i rakîmde mektubü'l-esâmî kimesneler ihbarlarıyla mütehakkik olmağın Hâkim-i Muvakki'-i Sadr-ı Kitâb Tûba-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri sagîre-i hâzıra-i mezbûrenin nafaka ve kisve ve sâir levâzım-ı zarûriyesiçün işbu tarih-i hüccetden i'tibâren beher yevm altmış para nafaka farz ve takdîr buyurub meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru sagîre-i mezbûre Elife'ye harc ve sarfa ve lede'l-iktizâ istidâne ve inde'z-zikr min lehü'l-ahz üzerine rücû'a merkûm Mustafa'ya izin virmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fi'l-yevmü'l-hâmis min şehr-i Rebî'ü'l-âhir sene hamse ve tis'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Furkan Ağa, İzzet Ağa, İsa Çelebi Ağa, Muhzır Vesim Ağa, Sinan Ağa ve gayrihim.

Belge No:240

Kilis Kazası'na tabi Cum Nahiyesi dahilinde Dargil karyesinden Cemo bin Karaca'nın, kaybolan katırını Pazarcık Kazası'na tabi Şıhlı Cedidi karyesinden Kübcü Ahmed'den talep etmesi üzerine, Kübcü Ahmed'in mezkur katırın kendi malı olduğunu isbat ederek muarazadan men talebi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Kilis kazâsına tâbi' Cum nâhiyesi dâhilinde Dargil Karyesi ahâlisinden Cemo bin Karaca nâm kimesne Medîne-i Ayntâb de'âvî meclisi odasında ma'kûd-ı huzûr-ı şer' de bi't-takdîm havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer Bazarcık kazâsına tâbi' Şıhlı Cedîdi Karyesi ahâlisinden işbu bâisü'l-i'lâm Kübci Ahmed bin Ahmed muvâcehesinde işbu merkûm Ahmed'in yedinde olub mahkeme-i şer' iye dairesinde mu'âyene olunan siyah renkli ve arkası çatık ve beli ortasında gibi bulunan bir re's dişi katır yedimde şirâ-ı malım iken tarihten bir sene akdem yedimden serika ve zâyî' olub el-hâletü hâzihî katır-ı mevsûf-ı mezkûru merkûm Ahmed yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ talep iderim deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl ol dahî cevabında sâlifü'z-zikr mezkûr katır kendi malım olan kısrağımdan doğma nütacâ malım olub bi-hakkın vaz'-ı yed iderim müdde'î-i merkûmun malı değildir didikde husûs-ı mezkûr şer'an zilel-i yedin netâc-ı beyyinesi evvelâ olduğuna binâen müdde'î-i aleyh merkûm Ahmed'den beyyine talep olundukda ber vech-i müdde'âsını her biri ber muktezâyı irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'-ı mühr ve imzâ iden Hacı Şaban Ağa ibn-i Mehmed ve Mehmed bin Hacı Ali ve Mustafa bin Mustafa nâm kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye

Numero:136

adl ve makbûlû's-şehâde idükleri ihbâr olunan karye-i mezbûre ahâlilerinden Şeyho bin Veli ve Osman bin Mustafa ve İbrahim bin İbiş nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'-i şerîf-i âlî isbât itmeğin mücebince ba'de'l- hükm müdde'î-i merkûm da'vâ-yı mezkûresiyle müdde'î-i aleyh merkûm Ahmed'e bi vech-i şer'î mu'ârazadan men' olındığı tescîl ve huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 15 Rebî'ü'l-âhir Sene 1295

Belge No:241

Kaysara mahallesinden Ayyuş bint-i Hacı Mustafa'nın ayrıldığı kocası olan Kürtünciyan mahallesinden Çerkeszade Osman Ağa'dan olma iki yaşındaki oğlu Osman için babasından nafaka talebi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kaysara Mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât işbu bâisetü'l-kitâb Ayyuş bint-i Hacı Mustafa nâm Hâtun meclis-i şer'-i kadîm ü lâzımü't-teşrîfde medîne-i mezbûre mahallâtından Kürtünciyan Mahallesi ahâlisinden Çerkeszâde Osman Ağa bin Hacı Osman mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm mezbûr Osman Ağa ile hâl-i zevciyet beynimizde kâim iken firâşından hâsıl ve benden mütevellîde bi-hakku'l-hasane hicr ve terbiyemde olan işbu hâzıra-i bi'l-meclis iki yaşında sagîr oğlum Osman'ın asla malı olmayub muhtac olmağla nafaka ve kisve-i bahâ ve sâir levâzım-ı zarûriyesiçün babası merkûm Osman Ağa üzerine kıbel-i şer'iden mikdar-ı kifâye meblağ farz ve takdîr olunmak matlûbumdur didikde gibbe't-tasdîk Hâkim-i Muvakki'-i Sadr-ı Kitâb Tûba-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri sagîr-i mezbûr içün babası merkûm Osman Ağa üzerine bi't-terazi işbu tarih-i kitâbdan i'tibâren beher yevm elli paradan şehriye otuzyedi buçuk gurus farz ve takdîr buyurub meblağ-ı mefrûz mezkûrı sagîr-i mezbûran nafaka ve kisve-i bahâ ve sâir levâzım-ı zarûriyesine harç ve sarfa ve lede'l-hâce istidâne ve inde'z-zikr merkûm Osman Ağa üzerine rücû'a mezbûr Ayyuş Hatun'a izin virmeğın mâvaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fi'l-yevmü's-sâmin min şehr-i Rebî'ü'l-âhir sene hamse ve tis'in ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

İmamzâde Mustafa Efendi, Bostancızâde Beşikli Efendi, Arslanzâde Hacı Şaban Ağa, Eybelizâde İbrahim Halil Ağa, Muhzır İzzet Ağa ve gayrihim.

Belge No:242

Gerciğin karyesinden maktulen vefat eden Soğuk Ahmed'in oğlu Ali'nin keşif ve muayenesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde keşf ve tahkîki zımmında irsâl olunan Muhzırbaşı İzzet Ağa Medîne-i Ayntâba tâbi' Gerciğin Karyesine varub karye-i mezbûre muhtarları hâzır oldukları halde karye-i mezbûre ahâlisinden olub maktûlen vefât iden Soğuk Ahmed'in oğlu Ali'nin azası keşf ve nazar olundukda alt çarıkdan öküz bıçağı ile sol böğründen mecrûh olub ve müte'essiren vefât eylediğini ve maktûl-i merkûmun verâseti zevce-i menkûhesi Meryem bint-i Kabak Memik ile sulbî sagîr oğlu Memik'e münhasıra olduğu Ağa-yı merkûm ba'de'l- mu'âyene ve'l-müşâhede mahallinde keşf ve tahrîr ve mea mürsel ümenâ-i şer'le meclis-i şer'e gelüb alâ vukû'a inhâ ve takrîr eylediği huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu. Fî 16 Muharremü'l-harâm Sene 1295

Belge No:243

Rumeli Ordugâhına sevkle Şıbka nâm mevkide muharebe esnasında mecruhen vefat eden Abacı Gani'nin oğlu Mustafa'nın eşi Bekir'in kızı, eşinin Sinan Ağa'dan alacağı olan kırk kuruştan hissesine isabet eden 10 kuruşu talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb ahâlisinden olub asâkir-i şâhânedan sınıf-ı sâni efrâd ve redîfesinden olarak Urumili Ordugâhına bi's-sevk Şıbka nâm mevkî'de esnâ-yı muhârebede işbu güzere iden doksan dört sene şehir-i şa'ban on sekizinci günü mecrûhen vefât iden Mustafa bin Abacı Gani ibn-i İbrahim nâm kimesnenin zevce-i menkûhe-i metrûkesi işbu bâisü'l-i'lâm bint-i Bekir nâm Hâtun meclis-i şer'-i şerîf-i enverde müteveffâ-yı merkûmun medyûnu olub medîne-i mezbûre ahâlisinden Sinan Ağa bin Molla Abdullah mahzarında merkûm Sinan Ağa zimmetinde zevcim mevrûsum müteveffâ-yı merkûmun cihet-i karzdan kırk gurus alacak hakkı olub meblağ-ı mezkûru kable'l-ahz ve'l-istifâ mevkî'-i mezkûrda ber vech-i muharrer vefât itmekle meblağ-ı mezkûreden hisse-i musîbem olan gurus medyûn-ı merkûmdan bi'l-verâse hâlâ talep iderim deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl ol dahî cevabında medîne-i mezbûrede merkûm Mustafa'nın zevce-i menkûhe-i metrûkesi olub ve merkûm Mustafa cihet-i mezkûreden ber vech-i muharrer deyni olduğunu ikrâr lâkin merkûm Mustafa'nın vefâtı ma'lûmum değildir inkâr idicek müdde'îye-i mezbûreden zevci merkûmun vefâtı müdde'âsına beyyine talep olundukda her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmi

kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Mehmed bin Mehmed ve Memik bin Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'e hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-hakîka işbu müdde'îye-i mezbûrenin zevci ve mevrûsu Mustafa bin Abacı Gani bin İbrahim nâm

Numero:137

kimesne Şibka nâm mevki'de esnâ-yı muhârebede işbu güzerân iden doksan dört sene şehr-i şa'ban on sekizinci günü mecrûhen vefât idüb defn olındığına bizler şâhidleriz ve şehâdet ideriz deyû her biri edâ-i şehâdet-i şer'îye itmeğin mücebince ba'de'l- hükm meblağ-ı mezkûr kırk guruşdan hissesine isâbet iden on guruş müdde'îye-i mezbûreye edâ vü teslime medyûn-ı merkûm Sinan Ağa'ya tenbih olındığı tescîl ve huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 15 Rebî'ü'l-âhir Sene 1295

Belge No:244

Tarla-yı Atik mahallesinden ve kazancı esnafından Arslan oğlu Kiyoruk'un, ortağı olan Eblehan mahallesinden Kürkçü Baksazar bin Mosis'ten şirketlerini fesh etmeleri üzerine alacağı olan 1920 kuruşu ve eşyaları talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Tarla-yı Atik Mahallesi ahâlisinden ve kazgancı esnafından işbu bâisü'l-i'lâm Arslan oğlu Kiyoruk bin Karabet nâm kimesne medîne-i mezbûre de'âvî odasında ma'kûd-ı huzûr-ı şer'de bi't-takdîm havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer Eblehan Mahallesi ahâlisinden Kürkçü Bakzasar bin Mosis muvâcehesinde işbu merkûm ba'demâ kendi malı olan otuz yedi adet mol ve bir adet tahta sal ve bir adet kebîr mea kapak kazgan tarihten bir sene akdem medfû'um ve makbuz olan bindokuzyüz yigirmi guruşa bana bey'-i bât-ı sahîh-i şer'le bey' ü teslim ve ben dahî ber minvâl-i muharrer iştirâ ve teslim ve kabz ve kabul idüb ol vechle sâlifü'z-zikr eşyâ-i mebî'a-i mezkûreler şirâ-ı malım olduğdan sonra mezkûr eşyaları li-ecli'l-isti'mâl kendü ile müşterek olduğumuz fabrikamıza emânete vaz' itmiştir hâlâ meyânemizde ma'kûd olan şirketimizi fesh eylediğimizden eşyâ-i mebî'-i mezkûrları merkûm ba'de ... tarafıma teslim itmeyüb müdâhale itmeğin suâl olunub müceb-i şer'îsi bi'l-icrâ müdâhaleden ba'de'l-men' tarafıma teslimi matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl merkûm Bakzasar cevabında ben eşyâ-i muharrîre-i mezkûreleri müdde'î-i merkûma bey' ü teslim itmedim lâkin

fabrikamıza emânete vaz' eyledim deyû bey'-i mezkûr müdde'âsını her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden Hakim Kiyoruk bin Ağya ve Karabet bin Agob ve Avadis bin Kirkor nâm kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Eblehan Mahallesi ahâlisinden Bedros bin Ağya ve Çukur mahalleden Baron oğlu Kirkor ve Haksın oğlu Ohannes ve Kiyoruk bin Agob nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'-i şerîf-i âlî isbât itmeğin mücebince ba'de'l- hüküm eşyâ-i mebi'a-i mezkûreleri müdâhâleden ba'de'l- men müdde'î merkûm Kiyoruk'a teslim lâzım olduğu müdde'î-i aleyh merkûm Bakzasar'a tenbîh olındığı tescil ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 20 Rebî'ü'l-âhir Sene 1295

Belge No:245

Kurb-ı Ali Neccar mahallesinden ve Süvari Zabtiye neferatından iken darü'l-harbte şehiden vefat eden Ali bin Mehmed'in varisi olan annesi Sultan bint-i Ömer'in, oğlunun eşyalarını, bineğini, maaş ve tayinatını alması için İbrahim Ağa'yı vekil ta'yin etmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kurb-ı Ali Neccar Mahallesi ahâlisinden ve Süvari Zabtiye neferâtından iken dârü'l-harbde şehiden vefât iden Ali bin Mehmed'in verâseti hasran validesi Sultan bint-i Ömer'e inhisârı şer'an zâhir oldukdan sonra ümm-i mezbûre Sultan Hâtun meclis-i şer'-i kadîm lâzımı't-teşrifde an-asıl Kars ahâlisinden olup hâlâ Medîne-i mezbûrede mütevattın zabıta neferâtından İbrahim bin Mahmud nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb oğlum müteveffâ-yı merkûmun hîn-i şehâdetinde ve indinde bulunan eşya ve elbise-i metrûke ve merakib olduğu hayvan hasebü'n-nizâm bi'l-müzâyede fûruht olan esmânı ile müterâkim olan maaş ve ta'yînât-ı bedel Vilâyet-i Celîlede bulunan taburu nezdinde bulunduğu cihetle ismân-ı mezkûre ile maaş ve ta'yinat-ı bedel ve bi'l-muhâsebe taburu tarafından ahz ve kabz ve duyûn-ı müsbitesi zuhûr ider ise ve fazla kalur ise bana ırsâl ve îsâle ve husûs-ı mezbûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan işbu bâisü'l-kitâb merkûm İbrahim Ağa'yı vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'îye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin eyledim didikde merkûm İbrahim dahî ber minvâl-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabul ve merâsimini kemâ-yenbağî edâya

ta‘ahhüd ve iltizâm eylediği gıbbe’t-tasdîk-i şer‘î mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fi’l-yevmü’l-ısrîn min şehr-i Rebî‘ü’l-âhir sene hamse ve tis‘în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl:

()

Belge No:246

Şarkıyan mahallesinden Mustafa Efendi bin Ali Ağa’nın, vefat eden eşi Fatıma’nın kendinden olma kızı Münevver için gıyabında 60 para nafaka bağlattığını belirterek bu miktarın çok olduğunu söyleyip günlük bir kuruşa indirilmesini talep etmesi.

İşbu hüccet-i şer‘iye hilâl sûtûrunda mezkûretü’l-ism olub Ayntâb mahallâtından Şarkıyan Mahallesi ahalisinden Mustafa Efendi bin Ali Ağa meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde zâtı ta‘rîfû’s-şer‘le mu‘arrefe olan Çukur Mahallesi sâkinelerinden işbu bâisü’l-vesîka Zeyneb bint-i Mehmed Emin mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem

Numero:138

Fevt olan sadr-ı kebîre kızı Fatıma bint-i Hacı Mustafa benim zevce-i menkûhe-i medhûl-i bihâm olub hâl-i zevciyet beynimizde kâim iken firâşımdan hâsıl ve mezbûreden mütevellide kızım sagîre Münevvere için işbu nafaka hücceti derûnunda tahrîr ve tafsîl olındığı üzere gıyabımda malından üzerime yevmi altmış para nafaka ve kisve farz ve takdîr itdirüb lâkin meblağ-ı mefrûz-ı mezkûr kadr-i ma‘rûfdan ziyâde olub sagîre-i mezbûre yevm bir gurus ile idâre olunmakla yevmi yigirmi parası hata ve tenzîl olunmak murâdımdır didikde mezbûr Mustafa Talat Efendi’nin takrîr-i meşrûhu vâkı‘a mutâbık ve meblağ-ı mezkûrdan yigirmi parası kadr-i mefrûzdan ziyâde olduğu zeyl-i vesîkada mektubü’l-esami muvahhidin ihbârlarıyla lede’s-şerü’l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra Hâkim-i Muvakki‘-i Sadr-ı Kitâb Tûba-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri nafaka-i mefrûza-i mezkûreden yevmi yigirmi parasını tarh ve tenzîl idüb bâkî bir gurus kalmağın mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fî 24 Rebî‘ü’l-âhir Sene 1295

Belge No:247

Sam mezarından Muharrem ve İmam Azal'ın, Karasakal mahallesinden iken vefat eden Safiye'nin yeğenleri olduğunu belirterek Safiye'nin Mehmed İzzet Ağa'dan alacağı olan 50 kuruşu talep etmeleri.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb kırâsından Sam mezarı ahâlisinden işbu bâisü'l-i'lâm Muharrem ve İmam Azal nâm kimesneler meclis-i şer' de medîne-i mezbûre mahallâtından Karasakal Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Safiye bint-i İbrahim bin Abdullah'ın medyûnlarından olub Çukur Mahallesi ahâlisinden Mehmed İzzet Ağa bin Mehmed muvâcehesinde müteveffîye-i mezbûrenin işbu merkûm İzzet Ağa zimmetinde cihet-i karzdan vâcibü'l-edâ elli guruş alacağı hakkını kable'l-istifâ fevt olub bizler müteveffîye-i mezbûre Safiye'nin li-ebeveyn er karındaşı Ali'nin oğlu Mehmed'in oğulları olduğumuzdan babaları ismi İbrahim bin Abdullah ve valideleri ismi Emiş bint-i Abdullah olub Maskat-ı resleri medîne-i mezbûre olub ol vechle ... müteveffîye-i mezbûreye usubet-i nesebiye cihetinden harsan vâris olub ve bizlerden gayrı aslâ vâris-i âharı bulunmadığından hâlâ meblağ-ı mezbûru merkûm İzzet Ağa'dan bi'l-verâse taleb iderim ve suâl olunub müceb-i şer'îsi bi'l-icrâ tarafımıza teslimi matlûbumuzdur deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl merkûm İzzet Ağa dahî cevabında cihet-i medyûndan müteveffîye-i mezbûreye elli guruş deyni olduğunu bi't-tav'î ikrâr lâkin müdde'îyan-ı merkûmanın ma'-adâ verâset müdde'âsını külliye inkâr idicek müdde'îyan-ı merkûman ber minvâl-i muharrer müdde'âsına muvâfık beyyine taleb olundukda her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'-ı mühr ve imzâ iden Şeyh Mehmed Efendi bin Hüseyin ve Mehmed bin Ahmed ve Mustafa bin Hamid ve Abdullah bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-hakîka müdde'îyan-ı merkûman müteveffîye-i mezbûre Safiye Hatun'un li-ebeveyn er karındaşı Ali'nin oğlu Mehmed'in oğulları olub müteveffîye-i mezbûre ile müdde'îyan-ı merkûmânın babaları Mehmed'in babası merkûm Ali li-ebeveyn er karındaşları olub babaları ismi İbrahim ve dedeleri ismi Abdullah ve valideleri ismi Emiş bint-i Abdullah ve maskat-ı re'sleri medîne-i mezbûre olub bu cihetle merkûman müteveffîye-i mezbûreye usubet-i nesebiye cihetinden vârisleri olub ve merkûmandan gayrı zâhirde vâris olmadığı bizler bilirüz deyû edâ-yı şehâdet-i şer'îye eylediklerinden şehâdetleri hîn-i kabûlde

olmağın mûcebince müdde'îyân-ı merkûmanın verâsetlerine ba'de'l- hükm meblağ-ı mezkûr elli guruş müdde'îyân-ı merkûmana hâlâ edâ vü teslime müdde'î-i aleyh merkûm Mehmed İzzet Ağa'ya tenbîh olındığı huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 13 Rebî'ü'l-âhir Sene 1295

Belge No:248

Hacı Halil Hanesinden Fatıma bint-i Mehmed'in, kocası Yusuf'tan kalan ev hissesinin 500 kuruş mukabelesinde Hacı Bektaş oğlu Yusuf'un zevcesi Ümmü Gülsüm Hatun'a satılması için Helvacı Ukkaş bin Mehmed'i vekil ta'yin etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Hacı Halil Hânesi Mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Fatıma bint-i Mehmed nâm Hâtun zevci müteveffâ Yusuf'dan müntakıl mahalle-i mezbûrede kâin tarafları Bostancı Hacı Hüseyin ve Mehmed ve Abdülkâdir oğlu İbrahim hâneleri mahdûd ve mümtâz bir bâb hânedan sekiz sehimde bir sehim hissesini şurût-ı muhtıla ve müfsideden âri gabn ve takrîrden hali beş yüz guruş mukâbelesinde Hacı Bektaş oğlu Yusuf'un zevcesi Ümmü Gülsüm Hatun'a bey'e teslime ve kabz-ı semene ve bey'-i mezbûru nizâm-ı vechle meclis-i idâre me'muru huzûrunda ikrâr ve takrîre tarafından işbu bâisü'l-i'lâm Helvacı Ukkaş Mehmed bin Mehmed nâm kimesneyi tarafından vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin eylediğini ol dahî vekâlet-i mezkûru ber vech-i muharrer kabul eylediğini her biri ber muktezâ-yı irâde-i

Numero: 139

seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Ali Osman bin Hacı Mehmed ve Hasan bin Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 13 Rebî'ü'l-âhir Sene 1295

Belge No:249

Kaş Hanesi mahallesinden iken vefat eden Dâ'izâde Hacı Emin Bey bin Mustaf'nın, küçük oğullarına vasi olan anneleri Hadice bint-i Hacı Arif'in, çocuklarına babalarından kalan evin hissesinin 7000 kuruşa Kâhyazade Hacı

Mahmud Efendi'nin kızı Nüfus Hatun'a satılması için Hacı Hüseyin bin Karamanlı Mehmed'in vekil ta'yin edilmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kaş Hânesi Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Dâ'izâde Hacı Emin Beğ bin Mustafâ'nın sulbî sagîr oğulları Hasan ve Mehmed Arif'in tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'iden bâ-hüccet-i şer'îye mansûbeleri ma'rifetü'z-zât Hadice bint-i Hacı Arif Ağa nâm kimesne vasiyeleri olduğu sagîrân-ı mezbûranın pederleri müteveffâ-yı merkûmdan müntakıl mahalle-i mezbrede kâin tarafları tarîk-i âmm ve Mehmed Ali ve Memik'in kızı Aîşe Hâtun hâneleri ile mahdûd ve mümtâz bir bâb dâhiliye ve hâriciye ve tahtânî ve fevkânî buyût-ı adîdeyi şâmil bir bâb menzil ve selamlık ve ittisalinde sonrada beş sehimde iki sehim hisselerini şurût-ı muhtıla ve müfsideden arî ve gabn ve takrîrden hali cemî'-i hukûk ve merafik ve levâhıkıyla yedi bin gurus ile meclis-i akde mazbata-i meclûletü'l-aded bir kabz-ı...râyice Kahyazâde Hacı Mahmud Efendi kerimesi Nüfus Hatun'a bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ü teslim ve kabz-ı semene ve bey'-i mezkûru nizâm-ı vechle meclis-i idâre-i kazâ me'muru huzûrunda ikrâr ve takrîre tarafından işbu bâisü'l-i'lâm Hacı Hüseyin bin Karamanlı Mehmed nâm kimesneye vekâlet-i mutlaka-i âmme ile vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin ol dahî vekâlet-i mezkûru ber vech-i muharrer kabul eylediğini her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden evvelâ sırran ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlû's-şehâde idükleri ihbâr olunan Mehmed Arif Efendi bin Hacı Arif Ağa ve Mehmed Sadık Efendi bin (silik) Ağa nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'-i âlî sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olındığı tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 13 Rebî'ü'l-âhir Sene 1295

Belge No:250

Kaş Hanesi mahallesinden iken vefat eden Dâ'izâde Hacı Emin Bey bin Mustafâ'nın, küçük oğullarına vasi olan anneleri Hadice bint-i Hacı Arif'in, çocuklarına babalarından kalan evin hissesinin 7000 kuruşa Kâhyazade Hacı Mahmud Efendi'nin kızı Nüfus Hatun'a satılmasına izin verilmesini talep etmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kaş Mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem vefât iden Dâizâde Mehmed Hacı Emin Beğ bin Mustafa bin Mehmed'in sulbî sagîr oğulları Hasan bin Mehmed ve Arif'in tesviye-i umûrlarına bâ-hüccet-i şer'îye mansûbe vasiyeleri olan Hadice bint-i Hacı Arif Ağa nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Kara Mahallesi sâkinelerinden ma'rifetü'z-zât işbu bâisü'l-kitâb Nüfus Hâtun bint-i Hacı Efendi mahzarında bi'l-vesâye ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâ-yı mezbûrun hayatında ile'l-vefât yedinde müstakilen malı ve mülki olup mahalle-i mezbûrede kâin tarafları tarîk ve Mehmed Ali ve Hamek'in kızı Aişe Hâtun hâneleri ile mahdûd ve mümtâz bir bâb fevkânî ve tahtânî buyût-ı adîdeyi şâmil dâhiliye ve hâriciye bir bâb menzil ittisalinde olan sonrada tamamlarında beş sehimde iki hisseleri olup iki sehim hisseleri için sâlifü'z-zikr menzil ve selamlık ve sonradan intifâ' mümkün olur derecede taksîm olunmak gayr-ı kâbil olduğunda ma'-adâ mürûr-ı eyyâm ve mürûr-ı i'dâm ile müşrif-i harab ve mail-i turâb olup gallesi meûnete kifâyet itmeyüb tehir olunur ise bi'l-küllîye münhedim olarak sagîrân-ı mezbûrana gadr-ı küllî olmak mukarrer olmağla hisse-i mezkûreleri semen-i misliyle âhara bey' ve semeni isrtirbâh olunub sagîrân-ı mezbûrana infâk ve iksâ olunmak haklarında mün küllî'l-vücûh enfa' ve evlâ olmağın ber vech-i muharrer âhara bey' olunmağa kıbel-i şer'idin bi'l-vesâye mezun olduğuma hisse-i mezkûreleri münâdi vasıtasıyla bey'e arz ve sevk-i sultânîde ve mecma'-ı nâs olan mahallerde nidâ ve müzâyede olunub rağbât-ı nâs inkıtâ'ında mûmâ-ileyhâ Nüfus Hâtun üzerinde yedi bin guruşa karar ve ziyâdeye tâlib-i âharı zuhûr itmeyüb ve meblağ-ı mezkûr hisse-i mezkûrenin el-yevm semen-i misli idüğü zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla mütehakkik olup hisse-i mezkûreleri cemî'-i hukûk-ı mürâfık ve ve levâhıkıyla nizâm-ı vechle irâde-i meclis-i kazâ me'muru huzûrunda yedi bin gurus râyic belde üzere sim-i mecdiyeye mezbûre Nüfus Hatun'a bey'e izin virilmeğın bi'l-vesâye matlûbumdur didikde vasiye-i mezbûrenin takrîr-i meşrûhu vâkı 'a mutâbık olmağın Hâkim-i

Numero:140

Muvakki'-i Sadr-ı Kitâb Tûba-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri vasiye-i mezbûreye menzil-i mezkûru nizâm-ı vechle müşteriye-i mûmâ-ileyha Nüfus Hatun'a bey'e izin virmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fi'l-yevmü'r-râbi' ve'l-ışrîn min şehr-i Rebî'ü'l-âhir sene hamse ve tis'in ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

()

Belge No:251

Lohan karyesinden Mehmed bin Topal Ahmed'in, kaybolan öküzünü Yazıcık mahallesinden Bostancı Mustafa bin Süleyman'dan talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Cefîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb kazâsı kurasından Lohan Karyesi ahâlisinden işbu bâisü'l-i'lâm Mehmed bin Topal Ahmed nâm kimesne medîne-i mezbûre de'âvî meclis odasında ma'kûd-ı huzûr-ı şer' de bi't-takdîm havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer Yazıcık Mahallesi ahâlisinden Bostancı Mustafa bin Süleyman muvâcehesinde merkûm Mustafa yedinde olub hükûmet-i seniyye konağı havlusunda mu'âyene olunan bir re's siyah renkli öküz şirâ-ı yedinde malı iken tarih-i i'lâmdan sekiz mâh akdem kazâen zâyî' olub el-hâletü hâzihî merkûm Mustafa yedinde bulmamla bi'l-istihkak mezkûr öküzü hâlâ talep iderim deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl ol dahî cevabında mezkûr öküzü Medîne-i mezbûrede Keçeci Hacı (silik) oğlu Bekir nâm kimesneden medfû'um olan yüz on guruşa iştirâ itdim ol vechle şira-i vaz'-ı yedini ikrâr lâkin müdde'î-i merkûmun ber vech-i muharrer malı olduğunu bilmem deyû inkâr idicek müdde'î-i merkûm Mehmed'den müdde'â-yı meşrûhasına muvâfık beyyine talep olundukda her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'-ı mühr ve imzâ iden Hüseyin ibn-i Hacı Abdullah ve Memik bin Hacı Bekir ve (silik) Mehmed ibn-i diğer Bekir nâm kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlû's-şehâde idükleri ihbâr olunan Mustafa bin Mustafa ve Mehmed bin Hamo nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'-i şerîf-i âlî ba'de'l- isbât (silik) ve'l-hükm mücebiyle mezkûr öküz müdde'î-i merkûm Mehmed'e teslim müdde'î-i aleyh merkûm Mustafa'ya tenbîh olındığı tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 14 Rebî'ü'l-âhir 1295

Belge No:252

Kozanlı mahallesinden Osman'ın kızı Şems Hatun'un dedesinden kalan Beyleybeyi karyesindeki tarlalarının 1300 kuruşa Kürt Hacı Osman oğulları

Mehmed ve Memik Ağalara satılması için babası Nakib oğlu Osman Ağa'yı vekil ta'yin etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kozanlı Mahallesi sâkinelerinden zâtı ta'rifü's-şer'îyle mu'arrefe olan Şems Hâtun bint-i Osman nâm kimesneye li-ümm ceddi Mehmed bin Cafer nâm kimesneden müntakıl medîne-i mezbûre kırâsından Beğlerbeği Karyesi turâbında kâin tarafları Veli'nin ve Bekir tarlaları ve tarîk ile mahdûd ve mümtâz bir kıt'a gayr-ı müskı tarla ve yine mahâl-i mezbûrda kâin tarafları Memik ve Mustafa ve Hacı ... Efendi tarlaları ve tarîk ile mahdûd ve mümtâz bir kıt'a gayr-ı müskı tarla ki cem'an iki kıt'a tarla olan üç sehimden bir sehim hissesini bin iki yüz guruşa ve tarlalar içinde mezruat olan... kezâlik üç sehimden bir sehimini yüz guruşa ki cem'an bin üç yüz guruşa Kürd Hacı Osman oğulları Mehmed ve Memik Ağalara bey' ü ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ile ferâğ ve teslime ve bedel olan meblağ-ı mezbûru ahz ve kabzı ve kendüsüne irsâl ve îsâle ve ferâğ-ı mezbûru nizâm-ı vechle meclis-i idâre-i kazâ me'muru huzûrunda ikrâr ve takrîre tarafından işbu bâisü'l-i'lâm babası Nakib oğlu Osman Ağa'yı vekîl nâib-i menâb nasb ve ta'yin ol dahî vekâlet-i mezkûru kabul eylediğini her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmi kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'-i âlî sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 27 Rebî'ü'l-âhir Sene 1295

Numero:141

Belge No:253

Antepli Mehmed'in Çakır Bıçağı nâm mahaldeki bostanını, hayatta olduğu müddetce kendisinin, öldükten sonra ise evlatlarının ve kimsenin kalmaması durumunda ise Ağa Camiinin mütevellisinin mütevellî olması şartıyla vakf etmesi.

Elhamdülillâhi Rabbi'l-âlemin ve's-salâtü ve's-selâmü alâ Hayri haleka Muhâmmmed ve âlihî ve sahbihî ecme'în âmma ba'de Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından (yazılmamış) sâkinlerinden sâhibü'l-hayrât ve'l-hasenât ve râğibü'l-sadakât ve'l-mürdât hasene? Mehmed bin (yazılmamış) nâm kimesne meclis-i şer'-i kadîm lâzımü't-tevkîrde zikr-i âtî

vakfına li-ecli't-tescîl mütevellî ve ba'de azlini şart eylediği Bulaşıkzâde Mehmed Arif Efendi El-Hâcc Emin Efendi mahzarında ikrâr-ı tâm sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î idüb vakfı âti'l-beyânın sudûruna değin yedimde mülküm olub medîne-i mezbûre fenasında Çakır bıçağı nâm mahalde kâin tarafları Emine'nin oğlu Mehmed ve Haydar oğlu Haydar bağı ve tarîk-i âmm ve İsa Beşe oğlu Hacı Mehmed Efendi ve Hasırlının oğlu Arab bostanları ile mahdûd ve mümtâz bir kıt'a bir dönüm mülk bostanımı cemî'-i tevâbî ve levâhıkıyla vakf-ı sahîh-i ... ve habs-i sarîh-i muhalled ile vakf ve habs eyledim deyû vakf idüb şöyle şart ve ta'yin eyledim ki evvelâ bostan-ı mahdûd-ı mezkûr mütevellî yediyle isti'lâl olunub senevî her kaç gurus hâsıl olur ise bostan-ı mezkûrun yafta ve emlâkiyesi bedel ifrâz her ne kalur ise elli gurusluk aşura çorbası malzeme iştirâ ve tabah olunub it'âm-ı fukara oluna bâkî her ne kalur ise yevm-i arefede bir re's kurban iştirâ olunub zebh oluna ve mühmi? beyne'l-fukara taksîm oluna baki fazla-i galle evlâd-ı evlâd ve evlâdımın fukarasına sarf oluna madem ben hayatda oldukça kendim vakf-ı mezbûra mütevellî olub ruhum nefsi-i tenden tayran itdikde sulbî kebîr oğlum Mehmed Ali vakf-ı mezbûra şart-ı mekur üzere mütevellî olub ba'de vefâta evlâd-ı evlâd ve evlâd-ı zükûrunun ekber ve erşedi mütevellî ola evlâd-ı zükûr münkarız olur ise evlâd anasının sinnen kebîre ve reşîdesi mütevellîye ola ba'de vefâtiha evlâd-ı evlâd ve evlâd sine ekber ve erşedi batnen ba'de batn karnan ba'de karn mütevellîye olalar el-iyâzü billâh-i te'âlâ evlâd bi'l-küllîye münkarız olur ise medîne-i mezbûrede vâki' Ağa cami-i şerîfinin mütevellîsi mütevellî olub ba'de'l- icrâ-i's-şarta fazla-i galleyi cami-i şerîfe sarf eyleye deyû hatm-i kelâm ve teslim-i ile'l-mütevellâ eyledikten sonra vakıf-ı merkûm kelâmını semt-i âhara sarf olunub vakf-ı akâr İmâm-ı Azam ve himâm-ı efhâm Ebu Hanifetü'l-kûfî Hazretleri katında bâtıl olduğuna binâen vakfiyetden rücû' ve kemâ fi'l-evvel mülkime idhâl olunmak murâdımdır didikde mütevellî-i mûmâ-ileyh cevaba tasaddî idüb eğerçi hâl bast olunan minvâl üzere olduğu cây-ı eşkal değildür lâkin ârif-i samedânî Ebu Yusufü's-Şeybânî katında teslim-i ile'l-mütevellâ olmağla vakf-ı mezkûr sahîh ve lâzım oldu deyû red ve teslimden imtinâ' ile her biri müterâfî'an ve hükm-i şer'îye tâlibân olduklarında hâkim-i âlî bi'l-hilâf beyne illâ ... ü'l-işrâf Efendi Hazretleri vakf-ı mezbûrun sıhhat ve lüzumuyla hükm-i sahîh-i şer'î ve kazâ-i mer'î itmeğın min ba'de nakz ve tahvîl-i muhâl ve tebdîl ve tagayyür-i adîmü'l-ihimâl oldu femine bedele ba'demâ seme'a fâtimen isme alellezîne yebdelüne İnnallâhe semî'un alîm.

Tahrîren fî'l yevmü'l- hâmis ve'l-ısrîn min şehr-i Rebî'ü'l-âhir sene hamse ve tis'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

()

Belge No:254

Akyol mahallesinden iken vefat eden Ali bin Hacı Mehmed'in, terekesi defteridir.

Bâdî-i Defter-i Kassâm Oldur ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Akyol Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Ali bin Hacı Mehmed'in verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Esiye bint-i Hacı Memik ile validesi Emine Hatun'a ve li-ebeveyn er karındaşı Bekir'e ve li-ebeveyn kız karındaşı Fatıma'ya ve sagîre kızı Emine'ye münhasıra olub ve tashîh-i mes'ele-i mîrasları kılınub sihâm-ı mezkûreden on sekiz sehim bint-i sagîre-i mezbûre Emine'ye ve altı sehim ümm-i mezbûre Emine'ye ve sekiz sehim uht-ı merkûm Bekir'e ve dört sehim uht-i mezbûre Fatıma'ya isâbet-i inde's-şer'i'l-enver tahkikinden sonra sagîre-i mezbûrenin tesviye-i umûruna kıbel-i şer'idin min kable'l ebi ceddesi mezbûre Hâtun vasî nasb ve ta'yin olunub ol dahî vesâyet-i mezkûreyi ba'de'l- kabul vesîye-i mezbûre taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr beyne'l-verese bi'l-farîzatü's-şer'îye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı merkûmun terekesi defteridir ki ber vech-i âtî zıkr ve beyân olunur.

Fî 24 Rebî'ü'l-âhir Sene 1295

Cinsi	Miktarı	Guruş
Menzil der mahalle-i mezbûre rub' hisse		1000
Yatak kat	1	150
Nakışlı kilim	(silik)	60
Tüfenk	1	70
Çuval	1	40
Ma'sere kazganı bakır	1	300
Eblehanda harabe dükkân	1	150
Bir re's katırdan hisse 10/3?		350
Karalık bağ	1	750

Numero 142		
Kilis yolunda bağ kıt'a	1/ 600	500
Beğlik bağ	1/1200	1200
Değirmiçimde bağ kıt'a	1/ hisse 10/3	900
Mescid-i şerîf civarında sonradan hisse		150
Sam mezrasında dere nâm mahalde bağ	1	170
Bozkaya nâm mahalde haraba bağ	1	50
Öğümsöğütde Günebakan nâm mahalde ağılık bağ	1	70
Dere nâm mahalde karalık bağ kıt'a	1	80

Minhâ'l-ihracât

Cinsi	Guruş
Techîz ve tekfîn	230
Mehr-i muahhar-ı müsbitesi zevce-i mezbûre	700
Duyûn-ı müteferrika	120
Resm-i kısmet	123,5
Kaydiye	7,5
Varaka-i bahâ	3
	1194

Sahhü'n-nâs li't-taksîm 4796

Cinsi	Guruş	Para
Hisse-i zevce-i mezbûre	599,5	
Hisse-i ümm-i mezbûre	799	
Hisse-i bint-i mezbûre	2398	
Hisse-i ahh merkûm	661	5
Hisse-i uht mezbûre	330	

Belge No:255

Cevizlice mahallesinden Fatıma bint-i Mehmed'in, kendisine ait olan menzıl hisselerinin 424 kuruşa Karabiberzade Ahmed Ağa'ya ve yine aynı evde hisseleri

olan Fatıma ve Ayşe'nin hisselerinin 962 kuruşa mezkûr Ahmed Ağa'ya satılması için Hacı Ahmed Dede'yi vekil ta'yin etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Cevizlice Mahallesi sâkinelerinden ma'rifetü'z-zât Fatıma bint-i Mehmed nâm kimesnenin taht-ı tasarrufunda olan mahalle-i mezbûrede kâin tarafları Hüseyin ve Alo ve Mehmed ve İbrahim hâneleri ile mahdûd ve mümtâz bir bâb mülk menzilin tasarruf-ı hisse-i şâyi'asında olan ikiyüz kırk sehimde otuz yedi sehim hisselerini dörtyüz yigirmi dört guruşa Karabüberzâde Ahmed Ağa'ya bey'e ve yine mahâl-i mezbûre sâkinelerinden Ma'rifetü'z-zât Fatıma ve Ayşe bint-i Hasan Baba nâm kimesnelerin dahî menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan ikiyüz kırk sehimde seksen dört sehim hisselerini dokuzyüz altmış iki guruşa merkûm Ahmed Ağa'ya Bey' ü teslim ve kabz-ı semene taraflarından işbu bâisü'l-i'lâm Hacı Ahmed Dede bin Mehmed nâm kimesneyi vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin eylediğini her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları vekâlet-i mezkûru kabul eylediğini adl ve makbûlû's-şehâde idükleri ihbâr olunan Ahmed bin Mehmed ve Ukkaş bin Mustafa nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'-i âlî sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olındığı tescîl ve huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 25 Rebî'ü'l-âhir Sene 1295

Belge No:256

Cevizlice mahallesinden iken vefat eden Hasan Baba bin Mehmed'in küçük oğlu Mehmed'in vasisi olan Hacı Ahmed Dede'nin, Mehmed'e kalan ev hisselerinin açık arttırma usulüyle 1364 kuruşa Karabiberzade Ahmed Ağa'ya satıldığını belirterek bu satışın onaylanmasını talep etmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Cevizlice Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Hasan Baba bin Mehmed'in sulbî sagîr oğlu Mehmed'in tesviye-i umûruna kıbel-i şer'iden mansûb vasisi Hacı Ahmed Dede bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'ide mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Karabüberzâde Ahmed bin Mehmed mahzarında bi'l-vesâye ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede kâin tarfları Hüseyin ve Alo ve Mehmed ve İbrahim hâneleri ile mahdûd ve mümtâz bir bâb mülk menzilin nısf-ı hisse-i şâyi'asında olan ikiyüz kırk sehimde yüz on dokuz sehim hisseleri olub

hisse-i mezkûresi kâbil-i kısmet olmadığından ma‘-adâ müşrif-i harab ve mail olub galesi meûnetine kifâyet itmeyüb te‘hir olunur ise bi‘l-küllîye münhedim olarak sagîr-i merkûma gadr-ı küllî olmak mukarrer olmağla hisse-i mezkûran semen-i misliyle âhara bey‘ ile semeni olan meblağ-ı sagîr-i merkûm infâk ve iksâ (silik) enfâ‘ ve evlâ olmağın ber vech-i muharrer âhara bey‘e kıbel-i şer‘iden me‘zun olduğuma binâen hisse-i mezkûre münâdi vasıtasıyla sevk-i sultânîde ve mecma‘-ı nâs olan mahallerinde nidâ ve müzâyede olunub rağbât-ı nâs inkitâ‘ında merkûm Ahmed üzerinde bin üçyüz altmış dört guruşa karar ve ziyâde ile tâlib-i âharı zuhûr itmeyüb meblağ-ı mezkûr el-yevm hisse-i mezkûre (silik) hisse-i mezkûre meblağ-ı mezkûr mukâbelesinde merkûm Ahmed’e nizâm-ı vechle meclis-i idâre-i kazâ me‘muru huzûrunda bey‘e izin virilmek bi‘l-vesâye murâdımdır didikde vasî-i merkûmun takrîr-i meşrûhu vâkı‘a mutâbık olmağın Hâkim-i Muvakki‘-i Sadr-ı Kitâb Tûba-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri dahî vasî-i merkûm Hacı Ahmed Dede’ye izin virmeğın mâ-vaka‘a bi‘t-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fî 27 Rebî‘ü’l-âhir Sene 1295

Şuhûdü’l-hâl:

()

Numero:143

Belge No:257

Cevizlice mahallesinden Fatıma ve Hadice bint-i Mehmed nâm hatunların mülkleri olan ev hisselerinin 1200 kuruş mukabelesinde Karabiberzade Ahmed Ağa’ya satılması için Hacı Ahmed Dede’nin vekil nasb ve ta‘yîn edilmesi.

Ma‘rûz-ı Dâ‘îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Cevizlice Mahallesi sâkinelerinden ma‘rifetü’z-zât Fatıma ve Hadice bint-i Mehmed nâm hatunların mülki olub mahalle-i mezbûrede kâin tarafları Hüseyin ve Alo ve Mehmed ve İbrahim hâneleri ile mahdûd ve mümtâz bir bâb mülk menzilin nısf hissesi otuz altı sehim i‘tibâriyle yedişer sehimden on dört sehim hisselerini bin ikiyüz kuruş mukâbelesinde Karabüberzâde Ahmed Ağa’ya bey‘ ü teslim ve kabz-ı semene ve bey‘-i mezbûru nizâm-ı vechle meclis-i idâre-i kazâ me‘muru huzûrunda ikrâr ve takrîre taraflarından işbu bâisü’l-i‘lâm Hacı Ahmed Dede bin Mehmed Mehmed nâm kimesneyi vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta‘yin ol dahî vesâyet-i mezkûru kabul eylediğini her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye mensûb

oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Ukkaş bin Mustafa ve Hacı Mehmed bin Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olındığı tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 28 Rebî'ü'l-âhir Sene 1295

Belge No:258

Hanik Baba mahallesinden Emirzade Mehmed Ağa'nın, Yalnız Hane mahallesinden iken vefat eden Molla Carih oğlu Ali Efendi'nin büyük oğlu Mustafa bin Ali'den alacağı olan dükkân hissesinin 2330 kuruşa satılarak kendisine iadesini taleb etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Hanik Baba Mahallesi ahâlisinden işbu bâisü'l-i'lâm Emirzâde Mehmed Ağa ibn-i Mehmed Ağa nâm kimesne medîne-i mezbûre de'âvî meclis odasında ma'kûd-ı huzûr-ı şer'de bi't-takdîm havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer medîne-i mezbûre mahallâtından Yalnız Hâne Mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem fevt olan Molla Carih oğlu Ali Efendi'nin sulbî kebîr oğlu ve zikr-i âtî dükkâna vaz'-ı yedi mütehakkik olan Mustafa bin merkûm Ali Efendi muvâcehesinde yedimde olup bir kıt'a meclis-i de'âvîden virilen mazbûta mücebince müteveffâ-yı merkûm zimmetinde mikdar-ı ma'lûm alacak hakkım olup meblağ-ı mezbûrun edâ ve tesviyesini merkûm Mustafa dahî olduğu halde imtina-i edâ ve ifâ itmeyüb müazzıla eylediğinden medîne-i mezbûrede vâki' Eblehan çarşusunda kâin tarafları birer dükkân ve kehvehâne yazlığı ve tarîk-i âmm ve değirmenci Dursun menzili ile mahdûd ve mümtâz bir bâb Sinvikaya mescidine otuz guruş hımar-ı zemin virilegelen ve binası mülk olan dükkândan ma'-adâ müteveffâ-yı merkûmun vâfi aruz bu istemediği cihetle meclis-i de'âvîde ma'kûd-ı huzûr-ı şer'-i şerîf ikrâr üzere dükkân-ı mezkûrun binası bey'e vakti ve dört mâhı mütecaviz mecma'-ı nâs olan mahallerde nidâ ve müzâyede olundukda ba'de inkitâ'ü'r-rağbât ikibin üçyüz otuz guruşa İstirabzâde Şakir Efendiyle Güllizâde zevcesi hatuna ... müşterek olmak üzere karar ve ziyâdeye tâlib-i âharı zuhûr itmeyüb ve meblağ-ı mezkûr dahî el-yevm dükkân-ı mezkûrun semen-i misli idüğü zeyl-i rakîmde muharrerü'l-esâmi-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkik olmağın hâlâ nizâm-ı seniyye ve usûl-i

mevzû'asına tevfi'ken bey'-i mezkûrun meclis-i idârede ve me'muru huzûrunda îcab ve kabulü îfâ olunmak lâzım iken merkûm Mustafa bey'-i mezkûru icra itmeyüb te'annüden hakkım ta'tili efkârında bulunub husûs-ı mezkûr ise rızâya mütevakkıf mevâden olub merkûm Mustafa dahî râzı olmadığından dükkân-ı mezkûr ma'rifet-i şer'le bey' olunub matlûbum olan meblağ-ı mezbûrun tesviye olunması matlûbumdur didikde merkûm Mustafanın inaden bey' eylediği kezâlik bey'-i i'lâmda muharrerü'l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla inde'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkik olmağın dükkân-ı mezkûr bilâ te'hir müşteriyân-ı mûmâ-ileyhümâya Şakir Efendi ile (silik) hatuna meblağ-ı mezbûr ikibin üçyüz otuz guruşa bey' ve bey'-i mezbûr nizâm-ı vechle meclis-i idâre me'muru huzûrunda ba'de'l- icra itmamından müdde'î ismânından müdde'î-i mûmâ-ileyh Mehmed Ağa'nın matlûbu olan meblağ îfâ olunmak muktezâ-yı şer'-i âlî idüb tescîl ve huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 6 Rebî'ü'l-âhir Sene 1295

Belge No:259

Kurb-ı Zincirli mahallesinden iken Hicaz'da vefat eden Hacı Mehmed bin Abdullah'ın terekesine vaziyet eden kardeşi Hafız Ahmed'ten, Hacı Mehmed'in eşi Hadice Hatun'un alacağı olan 1900 kuruşu talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'ileridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kurb-ı Zincirli Mahallesi sâkinlerinden iken bundan râh-ı Hicaz mağfîret-i Tarazda fevt olan Hacı Mehmed bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Hadice bint-i Hacı Ahmed Ağa ile sulbiye-i kebîre kızı Eseye ve li-ebeveyn er karındaşı Molla Ahmed'in oğlu ve usubet-i nesebiye cihetinden vârisi bulunan Hafız Ahmed'e inhisârı şer'an zâhir ve âşikâr oldukdan sonra zevce-i mezbûre Hadice Hâtun tarafından zikr-i âtî meblağ-ı da'vâya vekâleti zât-ı mebzûreyi ârifân Mehmed bin Hasan ve Mü'ezzin Hüseyin bin Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan İmamzâde Abdurrahman Efendi ibn-i Hacı Ahmed Ağa nâm kimesne Medîne-i Ayntâb kâimmakâm-ı

Numero:144

taraf-ı âlîsine bi't-takdîm ve şer'-i şerîfe havâle buyrulan ve mahalde ismi muharrer müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesine vaz'-ı yedi mütehakkik olan merkûm Hafız Ahmed muvâcehesinde müvekkilem mezbûre Hadice Hatun'un

müteveffâ-yı merkûm zimmetinde hâliyât bahâsından bin ikiyüz guruş ve bir aded kaşîr bahâsından yediyüz guruş ki cem'an ciheteyn-i mezkûreteynden bin dokuzyüz guruş nakden müvekkilem mezbûreye adâ vü teslim itmek üzere vâcibü'l-edâ deyni ve borcu olub hatta güzeran iden doksân dört senesi Şevvâl-i şerîfin dördüncü günü cânib-i Hicaza azîmet itmezden dört gün akdem meblağ-ı mezkûr bin dokuzyüz guruşu zimmetinde sahîh ü salim müvekkilem mezbûreye nakden virecek deyni ve borcu olduğunu hâl-i hayatında ve kemâl-i akıl ve sıhhatde bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr ve i'tirâf dahî idüb ol vechle meblağ-ı mezkûr müvekkile-i mezbûrenin alacak hakkı olub meblağ-ı mezbûru kable'l-edâ ve'l-ifâ vefât itmekle tereke-i vâfiyesine işbu merkûm Hafız Ahmed bi'l-verâse vaz'-ı yedini ikrâr lâkin ma'-adâ müdde'âsını külliyyen inkâr idicek müdde'î-i vekîl-i merkûm ber minvâl-i muharrer müdde'â-yı meşrûhasını her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'-ı mühr ve imzâ iden Mahmud bin Hacı Mustafa ve Ahmed bin Mehmed ve Hafız Bekir bin Mehmed ve Abidin Ahmed ve Molla Ali bin Abdullah ve Bekir bin Mehmed ve Mehmed bin Said nâm kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Kurb-ı Zincirli Mahallesi ahâlisinden Hacı Hasan bin Halil ve Hafız Ahmed nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'-i âlî ba'de'l-isbât ve'l-halef ve'l-hükm mücebince meblağ-ı mezbûr bin dokuzyüz guruş nakden olarak müdde'î-i vekîl-i merkûm Abdurrahman Ağa'ya hâlâ edâ vü teslime müdde'î-i aleyh merkûm Hafız Ahmed'e tenbîh olındığı huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu. Fî 3 Cemâziye'l-evvel Sene 1295

Belge No:260

Kaysara mahallesinden Fatıma bint-i Hacı Yasin'in, mülkü olan Sam karyesindeki tarlasının nısf-ı hissesinin 700 kuruş bedel mukabelesinde Gâvurdağlı'nın oğlu Sadık'a satılması için oğlu Ahmed Efendi'nin vekil ta'yin edilmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kaysara Mahallesi sâkinelerinden ma'rifetü'z-zât Fatıma bint-i Hacı Yasin nâm hatunun taht-ı tasarrufunda mülk-i âdisi olub medîne-i mezbûreye tâbi' Sam Karyesi turâbında kâin taraflârî Binazcı oğlu tarlaları ve Ali tarlası ve tarîk ile mahdûd ve

mümtâz bir kıt'a müsıkı tarlada olan nısf hisse-i şâyi'asını yediyüz guruş bedel mukâbelesinde Gevurdağlı'nın oğlu Sadık nâm kimesneye ferâğ-ı mu'teber-i kat'ı ile ferâğa ve bedelini ahz ve kabza ve ferâğ-ı mezkûru nizâm-ı vechle meclis-i idâre-i kazâ me'muru huzûrunda ikrâr ve takrîre taraflarından işbu bâisü'l-i'lâm oğlu Ahmed Efendi ibn-i Mehmed Şerîf Ağa nâm kimesneyi vekâlet-i âmme-i mutlaka ile vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin eylediğini ve ol dahî vesâyet-i mezkûru kabul eylediğini her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'-ı mühr ve imzâ iden mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Mehmed bin Abacı Kara Mehmed ve Hacı Ali bin İbiş nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'-i âlî sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olındığı tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 3 Cemâziye'l-evvel Sene 1295

Belge No:261

Hayık Müslüman mahallesinden Agob'un çocukları Agob ve Nusya'nın mülkleri olan ev hisselerinin 535 kuruşa ve Maryem bint-i Karabet'in aynı evdeki hissesinin 75 kuruşa satılmaları için Kirkor'un oğlu Ohannes'i vekil ta'yin etmeleri.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Hayık Müslüman Mahallesi sâkinlerinden Agob bin Agob ve Nusya bint-i merkûm Agob nâm kimesnelerin mülki olup mahalle-i mezbûrede kâin tarafları Acnik Oğlu Ebu Can ve Karaoğlanın oğlu Vartan ve Tatlıcı Topal hâneleri ve dehliz ile mahdûd ve mümtâz bir bâb mülk-i menzilde olan yigirmidört sehimde yigirmibir sehim hislerini beşyüz otuzbeş guruşa yine mahalle-i mezbûre sâkinelerinden Maryam bint-i Karabet dahî menzil-i mezkûrda olan yigirmidört sehimde üç sehim hissesini yetmişbeş guruşa () nâm kimesneye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ü teslime ve kabz-ı semene ve bey'-i mezkûru meclis-i idâre-i kazâ me'muru huzûrunda ikrâr ve takrîre taraflarından işbu bâisü'l-i'lâm Kirkor'un oğlu Ohannes nâm kimesneyi vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin ol dahî vekâleti kabul eylediğini mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri

ihbâr olunan Artin bin Aced ve Kirkor bin Pahok nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde sâbit olduğu.

Fî 3 Cemâziye'l-evvel Sene 1295

Numero:145

Belge No:262

Kurb-ı Zincirli mahallesinden Emine bint-i Yusuf'un, mülkü olan evin tamamının 3000 kuruş mukabelesinde oğlu Yusuf bin Maho'ya satılması ve değerini oğluna hibe etmesi için Ekmekçi Anon oğlu Kiyoruk'u vekil ta'yin etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ 'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kurb-ı Zincirli Mahallesi sâkinlerinden ma'rifetü'z-zât Emine bint-i Yusuf bin Abdullah nâm hatunun yed-i tasarrufunda mülki olup mahalle-i mezbûrede kâin tarafları Hacı Hüseyin ve Kuyumcu Barsum oğlu Agob ve Akbabanın oğlu Halil ve Muhsi Serkis hâneleriyle mahdûd ve mümtâz bir bâb mülk menziline tamamını üç bin kuruş mukâbelesinde oğlu Yusuf bin Maho nâm kimesneye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'îyle bey' ü teslim ve semenini dahî oğlu merkûm Yusuf'a hibe ve bahş ve bey'-i mezbûru meclis-i idâre-i kazâ me'muru huzûrunda ikrâr ve takrîre tarafından işbu bâisü'l-i'lâm Ekmekçi Anon oğlu Kiyoruk bin Karabet nâm kimesneyi vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin ol dahî vesâyet-i mezkûru ber vech-i muharrer kabul eylediğini mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden lede't-tezkiye adl ve makbûlû's-şehâde idükleri ihbâr olunan İsmail bin Mustafa ve Hacı Ahmed ibn-i Ahmed ve Ali bin İbo nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'-i âlî sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olındığı huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 3 Cemâzi Sene 1295

Belge No:263

Kurb-ı Zincirli mahallesinden ve Teb'a-yı Osmanîden Babek bin Babek'in, Birecik Kazası'na bağlı Divili karyesinden Maho bin Abdi'den alacağı olan 20 adet beyaz mecidiyi taleb etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ 'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kurb-ı Zincirli Mahallesi ahâlisinden ve Teb'a-yı Osmaniden bâisü'l-i'lâm Babik bin Babik nâm kimesne medîne-i mezbûre meclis odasında ma'kûd-ı huzûr-ı şer' de bi't-takdîm havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer vilâyet-i mezkûra tâbi' Birecik kazâsı kırâsından Divili Karyesi ahâlisinden Maho bin Abdi muvâcehesinde merkûm Maho cihet-i karz-ı şer'îden yigirmi bir aded ayn-ı beyaz mecîdi bâ-sened alacak hakkım olub meblağ-ı mezkûru hâlâ merkûmdan taleb iderim deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl ol dahî cevabında külliyyen inkâr idicek müdde'î-i merkûm ber vech-i meşrûh müdde'âsını husûs-ı mezbûra ârifân her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'-ı mühr ve imzâ iden Hacı Mehmed bin Mustafa ve Mehmed Ali bin Ali ve Hacı Hüseyin bin Mehmed nâm kimesnelerden sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Misafirzâde Mehmed Şerîf bin Hüseyin ve Mustafa ibn-i Hacı Ahmed nâm kimesneşer şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'-i şerîf-i âlî isbât itmeğin mücebince (silik) meblağ-ı mezbûr yigirmi bir aded ayn-ı beyaz sim mecidi müdde'î-i merkûm Babik Ağa'ya edâ vû teslime müdde'î-i aleyh merkûm Maho'ya tenbîh olındığı tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 5 Cemâziye'l-evvel Sene 1295

Belge No:264

Medine-i Ayntâb tüccarından ve Musevî taifesinden Solomon bin İshak'ın, başka diyara gideceğinden dolayı, aynı taifeden Abraham bin Mihael'i alacak-vercekleri için vekil ta'yin etmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb tüccar-ı mu'teberânından ve Teb'a-i Osmânîden ve Müsevî tâifesinden Solomon bin İshak nâm kimesne meclis-i şer'-i kadîm lâzımü't-tevkîrde yine medîne-i mezbûrede mütevatın tâife-i merkûmeden işbu bâisü'l-kitâb Abraham bin Mihael mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb ben mesâlih-i zâtiyemi tesviye zımnında diyâr-ı âhara gideceğimden medîne-i mezbûrede ma'lûmü'l-esâmî kimesneler zimmetlerinde alacak hakkımı ahz ve kabza ve bana irsâl ve îsâle ve hukûk-ı meşrû'umu istifâsıyla ve cemî'-i hukûkumu taleb ve da'vâya ve tarafımdan husûmet ve redd-i cevaba ve bunların mütevakkıf olduğu umûrun küllisine işbu merkûm Abraham'ı vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'îye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin ol dahî

ber vech-i muharrer vekâleti-i mezkûru kabul ve merâsimin kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediği gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fî 1 Rebî'ü'l-âhir Sene 1295

Şuhûdü'l-hâl:

Sevilmezzâde Seyyid Mehmed Efendi, Hacı Osman Beğ, Kâtib-i mahkeme Hafız Mehmed Efendi, De'âvî kâtibi Mehmed Ali Efendi ve gayrihim.

Belge No:265

Süvari Zabtiye Bölüğü ağası olup becayış olarak Eğin kazasında müstahdem olarak çalışırken vefat eden Ernebot Veli Ağa bin Osman'ın çocuklarına eşi Kafiye bint-i Mustafa'nın vasi nasb ve ta'yîn edilmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâbda mütevattın Süvari Zabtiye Bölüğü Ağası olub becayış olarak Nefs-i Eğin Kazâsı hükûmet-i seniyyede müstahdem iken vefât iden Ernebod Veli Ağa bin Osman bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Kafiye bint-i Mustafa Efendi ile sulbî sagîr oğulları Mehmed Tevfik ve Mehmed Şefik nâm kimesnelere inhisârı şer'an zâhir ve âşikâr oldukdan sonra sagîrân-ı mezbûranın tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'iden bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve lâbüdd olmağın emânet ile ma'rûfe ve istikâmet ile mevsûfe ve her vechle vesâyeti uhdesinden gelmeğe kâdire idüğü zeyl-i rakîmde muharrerü'l-esâmi-i müslimîn ihbârlarıyla zâhir ve mütehakkik olan sagîrân-ı mezbûranın valideleri işbu bâisü'l-kitâb Kafiye bint-i Mustafa Efendi nâm hatunu Hâkim-i Muvakki'-i Sadr-ı Kitâb Tûba-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri sagîrân-ı mezbûranın vakt-i rüşd ve sedâdlarına değin tesviye-i umûrlarına vasîye nasb ve ta'yîn buyruldukda ol dahî ber vech-i muharrer vesâyet-i mezkûru kabul ve merâsimin kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fi'l-yevmü'l-samin min şehr-i Cemâziye'l-evvel sene hamse ve tis'in ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Kilim Efendizâde Mehdi Ağa, İmamzâde Mustafa Efendi, Amincizâde Mustafa Ağa, Dedenin oğlu Mehmed Ağa ve gayrihim.

Belge No:266

Süvari Zabtiye Bölüğü ağası olup becayış olarak Eğin kazasında müstahdem olarak çalışırken vefat eden Ernebot Veli Ağa bin Osman'ın çocuklarına vasi olan eşi Kafiye bint-i Mustafa'nın eşinin bulunduğu Eğin'deki her türlü işleri için El-Hacc Emir Ağa bin Hüseyin Ağa'yı vekil ta'yin etmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâbda mütevattın Süvâri Zabtiye Bölüğü ağası olup becâyış olarak nefsi-i Eğin kazâsı hükûmetinde îfâ-yı hizmet iderken ecel-i mev'ûdesiyle vefât iden Ernebot Veli Ağa ibn-i Osman bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Kafiye bint-i Mustafa Efendi ile sulbî sagîr oğulları Mehmed Tevfik ve Mehmed Şefik Mollalara inhisârı şer'an zâhir ve âşikâr olduktan sonra sagîrân-ı mezbûran tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'idan bâ-hüccet-i şer'îye vasî nasb ve ta'yin olunub ol dahî ber vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabul eyledikten sonra vasiye-i mezbûre Kafiye Hâtun meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve mahfil-i dîn-i münîf-i ezherde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâ-yı merkûm Veli Ağa'nın yanında mevcûd olup harsan bana ve vasîleri olduğum sagîrân-ı merkûmana mevrûs olan terekesini vâzi'ü'l-yed olanlardan ve zimem-i nâsda olan hukûkunu dahî ashâbından taleb ve da'vâ ve ahz ve kabza ve bana irsâl ve îsâle ve ledel iktizâ sulh ve ibrâya ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllisine nefsimi asâlete sagîrân-ı mezbûranın taraflarından vesâyete tarafımdan el-hâletü hâzihî Eğin Kazâsında sâkin El-Hâcc Emir Ağa bin Hüseyin Ağa nâm kimesneyi vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha ile kabulüne mevkûfen vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin eyledim didikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fî 10 Cemâziye'l-evvel Sene 1295

Belge No:267

Cevizlice mahallesindeki Nakşibendî Tekye-i Şerifi mescidinin vakfiye beratının kaybolması ve vakıf işlerini idare eden kimsenin olmaması üzerine, tevliyeti yapabilecek Hüseyin Dede bin Osman Dede'nin mütevelliliği yapması için bir kıt'a berat-ı şerife sadaka ve ihsan buyrulmasıyla ilgili ma'ruzat.

Der devlet-i mekîne arz-ı dâ'î-i kemineleridir ki Vilayet-i Halebe tâbi Medîne-i Ayntâbda vâki' Nezâret-i Evkâf-ı Hümâyûn-ı Mülûkâneye mülhak evkâfdan olup Medîne-i mezbûre mahallâtından Cevizlice Mahallesi dâhilinde Nakşibendî tekye-i şerîfi mescidinin mürûr-ı avâm ve gürur-ı eyyâm ile vakfiye berâtı zâyi' olup

umûr-ı vakfı idâre bir kimesne olmadığı cihetle vakf-ı mezbûr müşrif-i harâb ve hizmet-i lâzimesi mu‘attal kalmağla erbâb-ı istihkâkdan olan mahalle-i mezbûre sâkinlerinden işbu bais-i arz-ı ubûdiyet Hüseyin Dede bin Hacı Osman Dede nâm kimesne tevliyet uhdesinden gelmekle kâdir ve sadâkât ve istikâmet üzere olduğu Karabüberzâde El-Hâcc İbrahim bin Mehmed ve Hüseyin ibn-i Mustafa ve İbrahim bin Ahmed ve Vakkas bin Hüseyin ve İbrahim Ahmed ve Mehmed bin Mustafa ve Ahmed Efendi ibn-i Ahmed ve Mustafa bin Alo ve Seyyid Mehmed bin Ömer ve Mehmed Ali bin Ahmed ve İbrahim bin Hüseyin ve Hacı Mehmed bin Osman nâm kimesne ihbârlarıyla evkâf-ı muhâsebe-i celîli vekîl Ahmed Muhlis Efendi hâzır olduğu halde medîne-i mezbûre de‘âvî meclis odasında ma‘kûd-ı huzûr-ı şer‘de alâ tarîkü’ş-şehâde zâhir ve sâbit ve mütehakkik olmağın tevliyet-i mezkûre ber vech-i habs-i mezbûr Hüseyin Dede’ye tevcih ve yedine bir kıt’a berât-ı şerîf-i âlîşan sadaka ve ihsan buyrulmak ricâsına (silik) huzûr-ı menşûr-ı âlîlerine arz ve i‘lâm olundu. El-emr-i men lehü’l-emr.

Tahrîren fî’l-yevmü’l-âşir min şehr-i Cemâziye’l-ûlâ sene hamse ve tis‘în ve mieteyn ve elf.

Belge No:268

Büyük Karaca Ören mahallesinden Derviş bin Ali’nin kaybolan merkebinin Hasan bin Halil’den talep etmesi.

Ma‘rûz-ı Dâ‘îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb kırâsından Büyük Karaca Ören Karyesi ahâlisinden işbu bâisü’l-i‘lâm Derviş bin Ali nâm kimesne medîne-i mezbûre de‘âvî meclis odasında ma‘kûd-ı huzûr-ı şer‘de bi’t-takdîm havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer Şehreküstü Mahallesinden Arab Vavi bin Mehmed tarafından vekâleti Behrum Ağa bin Mehmed ve Abdullah bin Hüseyin nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer‘î lâhık olan Hasan bin Halil muvâcehesinde merkûm Hasan’ın mütevellî-i merkûm Vavi yedinde olub huzûr-ı şer‘de mu‘âyene olunan bir re’s kancık siyah renklü merkeb yedimde olan merkebden doğma nütacâ malım iken tarihten üç sene akdem yedimden serika ve zâyî‘ olub el-hâletü hâzihî merkûmun yedinde bulmamla bi’l-istihkâk hâlâ talep iderim deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’s-suâl vekîl-i merkûm Hasan cevabında merkeb-i mezkûru müvekkilim merkûm Tilbeşar karyesinde ismi nâma‘lûm bir Arab kimesneden ikiyüz on guruşa iştirâ idüb yedinde mülk-i

müşterâsı olduğundan vaz'-ı yed ider müdde'î-i merkûmun ber vech-i muharrer malı olduğu ma'lûmum değildir deyû inkâr idicek müdde'î-i merkûmdan müdde'â-yı meşrûhuna mutâbık beyyine taleb olundukda her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'-ı mühr ve imzâ iden Hacı Hasan bin Ali ve Eyyüb bin Mehmed ve Ahmed bin Mehmed nâm kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Apo bin Eyyüb ve Bekir bin Derviş nâm kimesneler şehâdetleriyle ba'de'l-isbât ve'l-halef ve'l-hükm mûcebince merkeb-i mezkûru müdde'î-i merkûm Derviş'e def' ve teslime müdde'î-i vekîl-i merkûm Hasan'a tenbîh olındığı tescîl ve huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 9 Cemâziye'l-evvel Sene 1295

Belge No:269

Kuddise karyesinden Halef bin Hüseyin'in kaybolan eşeğini Mehmed bin Molla Ahmed'den taleb etmesi üzerine, Mehmed'in eşeğin kendi malı olduğunu isbat etmesiyle Halef bin Hüseyin'in muarazadan men edilmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb kazâsı kırâsından Kuddise Karyesi ahâlisinden Halef bin Hüseyin nâm kimesne Vilâyet-i mezbûre dâhilinde Ayntâb de'âvî meclis odasında ma'kûd-ı huzûr-ı şer'de bi't-takdîm havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer ve zikr-i âtî merkebe vaz'-ı yed olan kazâ-yı mezbûre tâbi' Beza Karyesi ahâlisinden işbu bâisü'l-i'lâm Mehmed bin Molla Ahmed muvâcehesinde merkûm Mehmed'in yedinde hükûmet-i seniyye konağı havlusunda mu'âyene

Numero:147

olunan hâlâ altı yaşında bir kulağı kesik siyah renkli kancık merkeb kendi malım olan merkebden doğma nütâcâ mülkim iken tarihten on mâh akdem yedimden kazaen zâyî' olub el-hâletü hâzihî merkûmun yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ taleb iderim deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl ol dahî cevabında merkeb-i mezkûr kendi malım olan merkebden doğma hâlâ dokuz yaşında olub nütâcâ mülküm olmağla ol vechle bi-hakkın vaz'-ı yed ider deyû tasaddî eyledi def'ine binâen merkeb-i mezkûru sinn-i hayvana vukuf-ı tamları olan Ali bin Hasan ve Derviş bin Ali ve Hasan bin Halil nâm kimesnelere irâe olundukda anlar dahî ba'de'n-nazar ve'l-mu'âyene mârû'l-beyân merkeb-i mezkûr elan dokuz yaşında olduğu meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda tarafeyn muvâcehelerinde her biri alâ tarîkü's-şehâde

ihbârlarından zâhir ve mütehakkik olub ol vechle merkeb-i mezkûrun sinni tarafeynden bi-hakkın zi'l-yed merkûm Mehmed'e bi vech-i şer'î mu'ârazadan ba'de'l-men merkeb-i mevsûf-ı mezkûr mea supa zi'l-yed merkûm Mehmed'in yedinde ala mekane hükm-i şer'î ile terk olındığı tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 11 Cemâziye'l-evvel Sene 1295

Belge No:270

Kurb-ı Kozanlı ahalisinden ve Kösyanlı aşiretinden Deveci Osman bin Hüseyin'in, yine Kösyanlı aşiretinden Mehmed bin Hasan'dan aldığı iki devenin sonradan kendi devesi olmadığı ve asıl sahibi Mehmed Halil bin Osman'ın zuhur edip develere sahip çıkması üzerine Deveci Osman'ın Mehmed bin Hasan'dan develere karşılık verdiği paraları talep etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celflesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kurb-ı Kozanlı Mahallesi ahâlisinden Kösyanlı aşiretinden bâisü'l-i'lâm Deveci Osman bin Hüseyin nâm kimesne medîne-i mezbûre de'âvî meclis odasında ma'kûd-ı huzûr-ı şer'ide bi't-takdîm havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer Kösyanlı aşiretinden Mehmed bin Hasan muvâcehesinde işbu merkûm Mehmed tarihten bir sene akdem kendi malımdır deyû bir re's yük devesini dörtyüz guruşa ve diğer bir re's dışı devesini bin dörtyüz guruşa ki cem'an bin sekizyüz guruşa bana bey' ü teslim ve ben dahî ber minvâl-i muharrer iştirâ ve kabz ve kabul eyledikten sonra ba'de tamamü'l-akd meblağ-ı mezbûr mukâbelesinde bin guruşa kendi malım olan bir re's bargirimi merkûma def' ve teslim ve merkûm dahî kabul idüb ve sekizyüz guruşu dahî nakden edâ vû teslim idüb ol vechle sâlifü'z-zikr iki re's deve benim mülk-i müşterâm iken vakt-i şirâmdan bir gün sonra gâib-i ani'l-meclis Mehmed Halil oğlu Osman nâm kimesne zuhûr idüb mezkûr develer benim malım iken çend gün akdem yedimden işbu merkûm Mehmed sirkat idüb Ayntâb'a götürdüğünü istimâ' eylediğim cihetle der-akab taharrî ve teftiş itmek üzere el-hâletü hâzihî yedimde bulunduğunu da'vâ itmekle ben dahî bâyi'-i merkûmu götürüb muvâcehe eylediğimde bâyi'-i merkûm Mehmed mezkûr develer merkûm Osman'ın mülki olduğunu ve kendüsü sirkat eyleyüb bana bey' ü teslim eylediğini mahzar-ı şuhûdda bi't-tav'a ikrâr ve i'tirâf eylediğine binâen mezkûr develeri gâib Halil oğlu yedimden ahz ve kabz eyledikten sonra ben dahî merkûma def' ve

teslim itmiş olduğum bir re's bargirim ile nakden yedine teslim itmiş olduğum sekizyüz gurusumu talep eylediğimde merkûm Mehmed bargir-i mezkûru itlâf eylediği cihetle kırk sekiz buçuk mecidi bir sene hitâmında bana edâ vû teslim itmek üzere bargir-i mezkûr bahası olarak bir kıt'a sened virüb ve sekizyüz gurus dahî çend gün sonra tarafıma teslim idecek olduğuna binâen bilâ- sened terk eyledim ancak merkûm Mehmed tarih-i mezbûreden berü gâib olub tahsiline dest-i res olmadığımıdan hâlâ kırksekiz buçuk mecîdi ile sekiz gurus nakden virmiş olduğum meblağ-ı mezbûrun tarafıma teslimi matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl ol dahî cevabında fi'l-hakîka sâlifü'z-zikr iki re's devemi üçbin guruşa bir re's bargirini iştirâ eyledim hâlâ ikibin gurus merkûm zimmetinde olmağın talep iderim ve müdde'i-i merkûmun iddiası vechle sâlifü'z-zikr develere gâib-i mezbûr-ı müstehak zuhûr idüb da'vâ eylediğini ve deve-i mezkûreleri sirkat eylemedim ve asla haberim yokdur deyû külliye inkâr idicek müdde'î-i merkûm ber minvâl-i muharrer müdde'â-yı meşrûhalarını her biri ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz'-ı mühr ve imzâ iden Şişlizâde Hacı Bekir Ağa ve Tokatlızâde Mustafa Ağa bin Hacı Mehmed ve Hacı Abdullah bin Abdullah ve İskenderzâde Hüseyin Ağa nâm kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Hacı Ömer bin Mehmed ve Ali bin İbrahim nâm kimesneler şehâdetleriyle sekizyüz gurus (silik) iddiası ve Tokatlızâde Abdülkâdir bin Hasan ve Hacı Abdullah oğlu Abdülkâdir ve Karabüberzâde Hacı İbrahim Ağa ve Musullu Mahallesinden Molla Hüseyin bin İbrahim nâm kimesneler şehâdetleriyle kırk sekiz buçuk mecidi müdeasını bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'-i şerîf-i âlî isbât itmeğın mücebince ba'de'l-hükm meblağ-ı mezbûr sekizyüz gurus ile kırk sekiz buçuk aded hâlis mecîdi müdde'î-i merkûm Osman'a edâ vû teslime müdde'î-i aleyh merkûm Mehmed'e tenbîh olındığı tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 11 Cemâziye'l-evvel Sene 1295

Belge No:271

Kara mahallesinden Nüfus bint-i Hacı Hatun'un Kaş mahallesindeki ev hissesini 328 adet ayn-ı sim mecidi mukabelesinde Dâ'îzâde Hacı Emin Bey'in çocukları Hüseyin, Nuh ve Mustafa'ya satması için Hacı Hüseyin Ağa'yı vekil ta'yin etmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kara Mahallesi sâkinelerinden ma'rifetü'z-zât Nüfus bint-i Hacı Hatun'un mülk-i müştêrâsı olub Kaş Mahallesi kâin tarafları Aîşe ve Mehmed Ali hâneleri ve tarîk ile mahdûd ve mümtâz bir bâb mülk-i menzil ittisalinde selamlık ve sonrada olan beş sehimde iki sehim hissesini üçyüz yigirmi sekiz aded ayn-ı sim mecidi mukâbelesinde cem'î-i hukûk-ı mürâfık ve levâhıkıyla şurût-ı muhtıla ve müfsideyi ârî gabn ve tağrîrden hâlî olarak Dâ'izâde Hacı

Numero:148

Emin Beğ mahtûmları Hüseyin ve Nuh ve Mustafa Ağalara bey'-i bât-ı sahîh-i şer'îyle bey' ve temlik ve teslim ve bey'-i mezkûru nizâm-ı vechle meclis-i idâre-i kazâ me'muru huzûrunda ikrâr ve takrîre tarafından işbu bâisü'l-i'lâm Hacı Hüseyin Ağa ibn-i Mehmed nâm kimesneyi vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin eylediğini ol dahî vesâyet-i mezkûru kabul eylediğini evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Mehmed Emin bin Hacı Mustafa ve Mehmed Arif bin Mehmed Ali nâm kimesne şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'-i âlî sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olındığı tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 11 Rebî'ü'l-evvel Sene 1295

Belge No:272

Karacalı Bölüğü mahallesinden Hadice bint-i Bekir ve Emine bint-i Hasan nâm hatunların Çukur mahallesindeki ev hisselerinin 1200 kuruşa Hristiyan Ekmekçi Karaman'ın oğlu Kiyoruk'a satılması için Hacı Ahmed Ağa'ya vekil ta'yin etmeleri.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Karacalı Bölüğü Mahallesi sâkinelerinden ma'rifetü'z-zât Hadice bint-i Bekir ve Emine bint-i Hasan nâm Hâtun mülk-i mevrûsları olub Çukur Mahallesi kâin tarafları tarîk ve Derviş ve Abacı İbrahim ve şerîki Ali hâneleri ile mahdûd ve mümtâz bir bâb menzilde olan nisf-ı şâyi'alarını bin ikiyüz kuruşa Hristiyan Ekmekçi Karaman'ın oğlu Kiyoruk nâm kimesneye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'îyle ve nizâm-ı vechle meclis-i idâre-i kazâ me'muru huzûrunda bey'-i ikrâr ve takrîre ve semen-i mezkûru ahz ve kabza taraflarından işbu bâisü'l-i'lâm Hacı Ahmed Ağa bin

Mehmed nâm kimesneyi vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin ol dahî vesâyet-i mezkûru kabul eylediğini her biri ber muktezâ-yı idâre-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Şeyh Mehmed Efendi bin Mehmed ve Mehmed Efendi ibn-i Molla Mustafa nâm kimesneler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'-i şerîf-i âlî sâbit ve sübût-ı vekâletine hükmi şer'î lâhik olındığı tescîl ve huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 13 Cemâziye'l-evvel Sene 1295

Belge No:273

Tarla-yı Atik mahallesinden iken kayıp olan ve haber alınamayan Saçaklı Mehmed bin Bekmezci Bekir'in, durumunun bilinmesine değin kardeşi Memik bin Bekmezci Bekir'in, kayıp kardeşinin her türlü işine vekil tayin edilmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Tarla-yı Atik Mahallesi ahâlisinden olup bundan onbir gün akdem gaybet-i münkita' ile gâib olup hayât ve memâtı mütehakkik olmayan Saçaklı Mehmed ibn-i Bekmezci Bekir bin Mehmed'in meal-i haline değin hukûkunu ahz ve kabz ve malını hıfza ve sâir lazımesini kıbel-i şer'idan bir kayyim nasb ve ta'yin olunmak lâzım ve lâbüdd olmağın her vechle gâib-i mezbûrun tesviye-i umûruna kâdir ve mu'temed ve müstakîmü'l-etvâr idüğü zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla mütehakkik olan gâib-i mezbûrun kebîr er karındaşı işbu bâisü'l-kitâb Memik Ağa ibn-i merkûm Bekmezci Bekir nâm kimesneyi Hâkim-i Muvakki'-i Sadr-ı Kitâb Tûba-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri dahî gâib-i merkûm Saçaklı Mehmed'in ber minvâl-i muharrer umûrunu tesviye içün kayyim nasb ve ta'yin buyurduklarında ol dahî ber vech-i muharrer mezkûr kayyimliği kabul ve hizmet-i lâzımesini kemâ-yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fî 13 Cemâziye'l-evvel Sene 1295

Şuhûdü'l-hâl:

Ken'anzâde El-Hâcc Şeyh Mahmud Efendi, Münîfzâde Mehmed Efendi ve Ken'anzâde Mehmed Said Efendi.

Belge No:274

Karasakal mahallesinden Ayşe bint-i Hacı Ahmed'in, kocası Mehmed Salih'den aralarındaki ilişkinin güzel olmadığını ifade ederek 300 kuruş mehr-i muahhar

hakkını talep edip, iki çocuğuna kendisinin bakacağını söyleyerek kocasından boşanmayı istemesi üzerine kocasının da bunu kabul etmesi ve sicile kaydını talep etmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Karasakal Mahallesi sâkinlerinden ma‘rifetü’z-zât Aîşe bint-i Hacı Ahmed nâm Hâtun meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde zevce-i mütehallığı işbu bâisü’l-i‘lâm Mehmed Salih bin Mehmed Emin mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Mehmed Emin zevc-i dâhilim olub hüsn-i...olmamağla zimmetinde mütekarrir ve ma‘kûd-ı aleyh olan üçyüz gurus mehr-i muahhar hakkım ile nafaka-i iddet ve meûnet-i süknâm üzerlerine ve mezbûr Mehmed Salih’in firâşından hâsıl ve benden mütevellîde altı yaşında kızı Ayyuş ve üç yaşında diğer kızı Esye nâm sagîreleri kendi malımdan infâk ve iksâ itmek üzere muhâla‘aya tâlib olduğumda ol dahî beni mehr-i muahhar-ı mezkûr ve nafaka-i iddet ve meûnet-i süknâm mukâbelesinde hâl itdi ve ben dahî hâl-i mezkûru kabul itdim didikde merkûm Mehmed Salih mukırra-i mezbûre Fatıma Hatun’u cemi-i kelimât-ı meşrûhasını tasdîk ve gıbbet tasdîkü’ş-şer‘î tescîl ve bi’l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i‘lâm olundu.

Fî 11 Cemâziye’l-evvel Sene 1295

Numero:149

Belge No:275

İbn-i Kôr mahallesinden iken vefat eden Seyid Ahmed ibn-i Mehmed’in varislerinin vasisi olan Fatıma bint-i İbrahim’in, kocası Seyid Ahmed’ten kalan evin hisse-i ırsiyelerini Mehmed bin Haydar’ın teslim etmediğini söylemesi üzerine Mehmed bin Haydar’ın söz konusu evi 1265 senesinde 500 kuruş mukabelesinde Seyid Ahmed’ten aldığını isbat etmesiyle Fatıma Hatun’un muarazadan men edilmesi.

Ma‘rûz-ı Dâ‘îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb İbni Kôr Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Seyyid Ahmed ibn-i Mehmed ibn-i Abdullah’ın verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Fatıma bint-i İbrahim ve diğer zevcesi Fatdum bint-i Ahmed ile sulbî kebîr oğlu Mehmed ve Süleyman ve İbrahim Halil ve sulbiye-i kebîre kızları Hadice ve Zeyneb ve Fatıma ve Zemzem ve Emine’ye inhisârı şer‘an zâhir ve âşikâr oldukdan sonra verese-i merkûmundan

ma‘rifetü’z-zât zevce-i mezbûre Fatıma bint-i İbrahim kendi nefsinden asâlete ve ibnân-ı merkûman Süleyman ve İbrahim Halil ve kezâlik ma‘rifetü’z-zât binât-ı mezbûrât Zeyneb ve Fatıma ve Zemzem ve Emine hatunlar taraflarından vekâleti zât-ı mezbûreleri ârifân Mehmed bin Mehmed ve Bekir bin İbiş nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer‘î lâhık olan Fatıma vekâlete medîne-i mezbûre kâimmakâmlığına bi’t-takdîm havâle buyrulan arz-ı hâlde ismi muharrer zıkr-i âtî menzilin tamamına müstakilen vaz‘-ı yedi mütehakkik olan işbu bâisü’l-i‘lâm Mehmed Haydar bin Ahmed muvâcehesinde Tapu Kâtibi Hakkı Efendi hâzır olduğu halde üzerine bi’l-asâle ve bi’l-vekâle da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede kâin tarafları ibn-i merkûm Mehmed ve Tabib Nersis ve Dâ‘ili Bedir nâm kimesneler hâneleri ve tarîk-i âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb mülk tamamı merkûmun malı olup mezbûr Seyid Ahmed’in vefâtıyla menzil-i mezkûrun tamamı bana ve ber minvâl-i muharrer müvekkilem merkûmun ile verese-i sâireye mevrûs olmuşken menzil-i mezkûrdan hisse-i irsiyyelerimizi işbu merkûm Mehmed Haydar teslim itmediğinden suâl müceb-i şer‘îsi bi’l-icrâ hisse-i musîbemiz tarafıma teslimi tenbîh olunmak matlûbumdur deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’s-suâl merkûm Mehmed Haydar cevabında menzil-i mezkûr tamamı müteveffâ-yı merkûm Seyyid Ahmed’in mülki olup hâl-i hayat ve kemâl-i akıl ve sıhhatde güzerrân iden bin ikiyüz altmış beş senesi hilâlinde menzil-i mahdûd-ı mezkûru cemî‘-i tevâbi ve levâhıkıyla ve kâffe-i hukûk ve mürâfıkıyla tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfside ve (silik) ve telbihe-i ve gabn ve takrîrden âri ve berî olarak medfû‘um olup ve makbuz olan beşyüz gurusu semen mukâbelesinde bana bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘îyle bey‘ ve temlîk ve teslim eylediğinde ben dahî ber vech-i muharrer meblağ-ı mezbûra iştirâ ve temellük ve teslim ve kabz ve kabul idüb ol vechle tarih-i mezbûreden berü menzil-i mahdûd-ı mezkûrun tamamına müstakilen ber vech-i mülkiyet hüdemâ ve ve binâen tasarruf iderim deyû müdde‘îye-i asl ve vekîl-i mezbûre Fatıma’nın inkârına mukâbil tasaddî eylediği def‘-i meşrûhunu her biri husûs-ı mezbûra ârifân ve ber muktezâ-yı irâde-i seniyye bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden zîr-i mestûreye vaz‘-ı mühür ve imzâ iden İmam Mehmed Efendi ibn-i Mustafa Efendi ve Molla Süleyman bin Mehmed ve Mümtâz Hacı Ahmed Ağa ibn-i Hasan ve Ali ibn-i Osman ve Aza Mehmed Ağa ibn-i Şerîf Ağa nâm kimesnelerden evvelâ sırren ba‘de alenen lede’t-tezkiye adl ve makbûlü’s-şehâde idükleri ihbâr olunan Hafız Abdülkâdir Efendi ibn-i Hafız Hüseyin Efendi ve Hasan Hânefi bin Bekir nâm kimesneler

şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'-i şerîf-i âlî isbât itmeğin mücebince ba'de'l-hükmi'-ş-şer'î müdde'îye-i mezbûre Fatıma Hâtun menzil-i mahdûd-ı mezkûreden hisse mutâlebesiyle merkûm Mehmed Haydar'a bi vech-i şer'î mu'ârazadan men' olındığı tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 11 Cemâziye'l-evvel Sene 1295

Belge No:276

Hıyam karyesinden askerlik vazifesini ifa ederken darü'l-harbde bulunan Ahmed bin Ahmed'in, mülkü olan köydeki bağ hissesinin 475 kuruşa Attar Hacı Emin Ağa'ya satılması için kardeşi Ali Osman bin Ahmed'in vekil ta'yn edilmesi.

Ma'rûz-ı Dâ'îleridir ki;

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb kazâsı kırâsından Hıyam Karyesi ahâlisinden olub îfâ-yı askeriye hizmet zımnında dârü'l-harbde bulunan Ahmed bin Ahmed bin Süleyman nâm kimesnenin mülki olub karye-i mezbûre turâbında vâki' tarafları Mustafa ve Müslim bağları ve tarîk ve cebel ile mahdûd ve mümtâz bir kıt'a bağda olan nısf hisse-i şâyi'asını arsasını yetmişbeş guruşa ve gürümünü dörtyüz guruşa cem'an dörtyüz yetmişbeş guruşa Attar Hacı Emin Ağa'ya bey'-i bât-ı sahîh-i şer'îyle bey' ü teslime ve kabz-ı semene ve bey'-i mezkûru nizâm-ı vechle meclis-i idâre-i kazâ me'muru huzûrunda ikrâr ve takrîre ve cemî'-i husûmât-ı zatiyesini rü'yet ve da'vâya tarafından işbu bâisü'l-i'lâm karındaşı Ali Osman bin Ahmed nâm kimesneye vekâlet-i mutlaka-i âmme-i sahîha-i şer'îye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yn eylediğini ol dahî ber minvâl-i muharrer vesâyet-i mezkûru kabul eylediğini ber muktezâ-yı irâde-i seniyye ve bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları mahallerinden mazbûtü'l-esâmi kimesnelerden evvelâ sırren ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'-ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Hıyamizâde Ali Ağa ibn-i Hafız Ahmed Efendi ve Hıyamlı Abdullah ibn-i Ahmed nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'-i şerîf-i âlî sâbit ve sübût-ı vekâletine hükmi-i şer'-î lâhık olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine arz ve i'lâm olundu.

Fî 11 Cemâziye'l-evvel Sene 1295

Belge No:277

Ehl-i Cefa mahallesinden Hacı Mehmed Ali Ağa'nın kızı Züleyha'nın, boşandığı kocası Dâ'îzâde Ahmed Ağa bin Hacı Emin Bey'den küçük çocuğu Mehmed Emin için nafaka talep etmesi.

Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Ehl-i Cefa Mahallesi sâkinelerinden ve zâtı ta'rifü's-şer'îyle mu'arrefe olan râfi'ate hâze'l-kitâb Züleyha bint-i Hacı Mehmed Ali Ağa nâm Hâtun meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb gâib-i ani'l-meclis Dâ'îzâde Ahmed Ağa bin Hacı Emin Beğ nâm kimesne benim zevc-i mutallakam olub hâl-i zevciyet beynimizde kâim iken firâşından hâsıl ve benden mütevellid işbu hâzır-ı bi'l-meclis sagîr oğlu Mehmed Emin bi-hakku'l-hâzane hicr-i terbiyemde olub hâlâ sagîr-i merkûmun asla malı olmayub muhtac olmağla nafaka ve kisve-i bahâ ve sâir levâzım-ı zarûriyesicün babası gâib-i merkûm Ahmed Ağa üzerine kibel-i şer'iden kadr-i kifâye meblağ farz ve takdîr olunmak matlûbumdur didikde mezbûre Züleyha Hatun'un takrîr-i meşrûhu vâkı'a mutâbık ve zikr-i olunan meblağ kadr-i kifâye olduğu zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî

Numero:150

müslimin ihbarlarıyla mütehakkik olmağın Hâkim-i Muvakki'-i Sadr-ı Kitâb Tûba-lehu Hüsn-i Meab Efendi Hazretleri dahî sagîr-i merkumun nafaka ve kisve-i baha ve sâir levâzım-ı zarûriyesine subhun babası merkûm Ahmed Ağa üzerine tarihten i'tibâren yevmi altmış para farz ve takdir buyurub meblağ-ı mefrûz-ı mezkûrî sagîr-i merkumun nafaka ve kisve-i baha ve sâir levâzım-ı zarûriyesine harc ve sarfa ve lede'l-iktiza istidâneye ve inde'z-zikr gâib-i merkûm Ahmed Ağa üzerine rucu'â mezbûre Zeliha Hâtun'a izin virilmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imla olundu.

Tahrîren fi'l-yevmü'l-aşr min şehr-i cemâziye'l-evvel sene hamis ve tis'în ve mieteyn ve elf.

Şühûdu'l-hâl:

Fütüvvetlû Müftî Mehmed Bahae'd-din Efendi, Tuhurzâde Mehmed Ağa, Patpatzâde Hacı Mehmed Ağa ve gayrihim.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MATERYAL VE YÖNTEM

3.1. 149 NUMARALI AYNTÂB ŞER'İYYE SİCİLİNİN TRANKRİPSİYONUNDA TAKİP EDİLEN YÖNTEM

149 numaralı Ayntâb sicilinin mikrofilmlerden çoğaltılan fotokopileri Ankara'daki Milli Kütüphane'den temin edildi. İstanbul haricindeki şer'iyye sicillerinin aslı şu an Başbakanlık Osmanlı Arşivi'ne taşınmış bulunmaktadır. Bu çalışmanın yapıldığı sırada defterlerin tasnif işlerinin yapıldığı söylendi. Ulaşılan fotokopilerde 53 ve 54 numaralı sayfaların olmadığı görüldü. Defterin aslında mı yok, filmleme aşamasında mı hata yapılmış bilemiyoruz. İSAM'da bulunan örneklerine müracaat edildiğinde de aynı eksikliğin olduğu görüldü. Dolayısıyla bu numaraların okunamadığını belirtmek durumundayız.

Defterdeki belgeler numaralandırılmamıştır. Çalışma esnasında kolaylık olması düşüncesiyle okunulan belgelere “Belge No: 1” şeklinde numara verildi. Okuduğumuz kısımda toplam 277 adet belge bulunmaktadır. Sehven tekrarlanan sayfa numaraları, orijinalliği bozulmaması için 108-a ve 108-b şeklinde numaralandırıldı. Böylelikle diğer sayfaların numaralandırılmasına müdahale edilmedi.

Okuma esnasında büyük oranda transkripsiyon kaidelerine uyuldu. Kelime içindeki “Ayn (ع)” harfini (‘) ile gösterirken, sözcük başlarındaki ayn harflerini göze hoş gelmediği için belirtme gerekliliği duyulmadı. Mesela Ayntâb kelimesinin başına (‘) işareti konulmadı. Hemzeyi (َ), vav (و), ye (ي), elif(إ) gibi uzun seslileri (^), okunamayan kelimeler ise üç nokta (...) ile gösterildi. Okunuşundan emin olunamayan kelimelerin sonuna (?) işareti konuldu. Ayrıca belge içerisinde boş bırakılan yerler boş parantez () kullanılarak belirtildi. 149 Numaralı Ayntâb Şer'iyye Sicilinin transkripsiyonu ve değerlendirilmesi yapılırken kelimelerin doğru okunuşlarının bulunması için Kamus-ı Türkî⁸⁴ den

⁸⁴ Şemseddin Sami. (1998). Kamus-ı Türkî, Alfa Yayınları, İstanbul.

yararlanıldı. Anlamları için Devellioğlu'nun Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lûgatından⁸⁵ faydalanıldı. Transkripsiyon kaideleri hakkında Osmanlıca Dersleri⁸⁶ adlı eser ve Osmanlı Vesikalarını Okumaya Giriş⁸⁷ adlı eserlerden; yer adlarının doğru telaffuzu açısından ise daha önce yapılmış olan Antep'e ilgili yüksek lisans ve doktora çalışmalarından istifade edildi. Şer'îye sicillerinde geçen i'lâm, hüccet, mürasele, vakfiye gibi belgeleri okuyup yorumlamak için Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)⁸⁸ ve Şer 'îye Sicilleri⁸⁹ adlı eserlerden yararlanıldı.

Ayrıca "İlk İnsanlardan Bugüne Çeşitli Yönleriyle Gaziantep"⁹⁰; karye isimlerinin yazımında "XVI. Yüzyıl Tahrir Defterlerine Göre Antep'in Sosyal ve Ekonomik Durumu"⁹¹; "Miladi XVI, Hicrî X inci Asırda Antep"⁹² ve "XVI Yüzyılda Antep ve Yöresinde Yer Adları"⁹³ isimli çalışmalardan yararlandık.

Fakat şunu da hemen belirtmek gerekir ki; özellikle yüksek lisans ve doktora çalışmalarında mahalle ve köy isimlerinin sıklıkla yanlış okunduğu görüldü. Tahmin edildiği gibi bu tür hataların bölgeyi yakından tanımayan kişilerce yapıldığı ibretle görülmüştür. Bu nedenle sicillerin bölge insanı tarafından okunması, bu tip hataları azaltabilir. Bu çalışmada birçok eksiğinin olduğu düşünülerek bunların isimlerinin verilmesi uygun görülmedi.

⁸⁵ Ferit Devellioğlu. (2002). Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lûgat. Aydın Kitabevi, Ankara.

⁸⁶ Muharrem Ergin. (2000). Osmanlıca Dersleri, Boğaziçi Yayınları, İstanbul.

⁸⁷ Mehmet Eminoğlu. (2003). Osmanlı Vesikalarını Okumaya Giriş. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara.

⁸⁸ Mübahat S. Kütükoğlu. (1998) Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik). Kubbealtı Neşriyatı. No:35 İstanbul.

⁸⁹ Ahmet Akgündüz vd. (1988). "Şer'îye Sicilleri" Mahiyeti Toplu Katologu ve Seçme Hükümler. TDAV Yayınları, No: 52, İstanbul.

⁹⁰ M. Oğuz Göğüş. (1997). İlk İnsanlardan Bugüne Çeşitli Yönleriyle Gaziantep. Gaziantep

⁹¹ Hüseyin Özdeğer. (1982). XVI. Yüzyıl Tahrir Defterlerine Göre Antep'in Sosyal ve Ekonomik Durumu. Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul,

⁹² Hikmet T. Dağlıoğlu. (1936). Miladi XVI, Hicrî X inci Asırda Antep. Gaziantep Halkevi, c.II, Gaziantep,

⁹³ Ahmet Cebeci. (1999). XVI. Yüzyılda Antep ve yöresinde yer adları. Gaziantep, Küçükdağ, Y. (Ed.), Gaziantep Üniversitesi Vakfı Kültür Yayınları, Yayın No: 6, Gaziantep

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE TARTIŞMA

4.1. MAHKEME SÜRECİNİN İŞLEYİŞİ VE KÂDININ ROLLERİ

Şer'iyye sicillerindeki belgelerin büyük bir kısmının kâdı tarafından oluşturulduğu daha önce söylendi. Bunların da yine büyük kısmı hüccet ve i'lâm dediğimiz belgelerdir. Aslında Osmanlı sistemindeki kâdının günümüz adliyesindeki hâkim olduğu bilinmekle beraber, noterlik vazifesini de yaptığı kesinlikle unutulmamalıdır. Tabi ki, bu durum tanzimattan sonraki sürecin sonucudur. Daha önceki dönemlerde kâdının çok geniş yetkileri vardı. Denilebilir ki, hüccetler noterlik vazifesi sonucu, i'lâmlar ise hâkimlik vazifesi sonucu ortaya çıkan belgelerdir. Bu nedenle mahkeme sürecinin işleyişi bu iki statü açısından değerlendirildi.

Öncelikle herhangi bir hükmün verilmediği, sadece hukuki bir durumun kayıt altına alındığı yani bir nebze noterlik yapıldığı dâvâlarda ortaya çıkan hüccetlere bakalım. Bunu günümüzdeki alış-satış, vekâlet, velâyet, hak devri, alacak-verecek, ferağ, bağışlama, rehin gibi hukuki durumla örneklendirebiliriz.

Taraflara verilen hüccetlerin bir örneği de Sicil defterlerine kaydedilir. O halde bir konuda iki hüccet metni vardır. Birisi, ilgililere verilen hüccet metnidir. İkincisi ise sicile kaydedilen suretidir. Hüccet metinlerinin ortaya çıkışını incelenen 149 numaralı defterden örneklendirelim.

a) Taraflara verilen hüccetlerin üst tarafında hücceti veren kâdının imzası ve mührü mutlaka bulunur. Hâlbuki Sicil defterlerindeki hüccetlerin başında bulunmaz. Bunlarda kâdıların imza ve mühürleri; sadece sicilin baş tarafında veya kâdının başladığı tarih baş kısmında kaydedilir. Göreve başlama tarihi de yazılır⁹⁴. İncelenen defterde hüccetlerin başında herhangi bir kâdının imzasına rastlanmamıştır.

⁹⁴ A.Akgündüz.(2002). İslam Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki: Şer'iyye Mahkemeleri ve Şer'iyye Sicilleri, Türkler, c. X, Ankara, s.103.

b) Tarafların adı ve adresleri her çeşit şüpheyi ortadan kaldıracak şekilde belirtilir. “*Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb mahallâtından Şarkiyân Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Debi Mehmed bin Hacı Hasan’ın sulbiye-i sagîre kızları Minûre ve Sefâ’nın*”⁹⁵ veya “*Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Urfa Sancağı ahalisinden işbu bâ’isü’l-i’lâm Hacı Müslüm Ağa ibn-i Rıdvan Ağa nâm kimesne*”⁹⁶ gibi ifadelerle söz konusu şahsın nerede oturduğu, kimin oğlu veya kızı olduğu kaydedilir.

c) Hüccecin konusunu teşkil eden mal veya hak, bütün tafsilatıyla tanıtılır. Hukukî muamelenin şekli, şartları ve varsa teslim ve tesellüm işlemleri beyan edilir “*Asiye bint-i Hışveci Ali Osman nâm hatunun şer‘ân taht-ı tasarrufunda mülkü olup mahalle-i mezbûrede kâin bir bâb menzil deruninde vaki’ mezbûre Asiye ve Şerîf ve Gürümlü oğlu Mustafa ve ve Evliya Hoca menzilleri ile mahdûd ve tavilan on altı ve arzan on iki zîra’ arsa-yı hâliyesini dört yüz altı semen medfû’ ve makbuza er karındaşı Mehmed bin Hışveci Ali Osman nâm kimesneye haricde bey’-i bât-ı sahih-i şer‘ile bey’ ve temlik ve teslim*”⁹⁷ gibi ifadelerle malın nerede, kimin elinde, sınırlarının ne olduğu, ölçü ve ebatları, değeri, kime ne şekilde muamele olunduğu tafsilatıyla belirtilir.

d) İkrarda bulunan tarafın karşı tarafı ibra ettiği, konunun dâvâ ve çekişme konusu yapılmayacağı te’yiden belirtilir. Lehine ikrar yapılan taraf da ikrar beyanını tasdik edince, talep üzerine durumun sicile kaydedildiği zikredilir. “*Zahik’in cihet-i mezbûreden deyni ve borcu olduğunu ve kable’l-edâ ve’l-ifâ vefât itdiğini bi’t-tav’i ikrâr ve i’tirâf itmeğin*”⁹⁸ ve “*Ayşe Hatun’a izin virilmeğin mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu*”⁹⁹ gibi ifadelerle sicile kaydedildiği görülmüştür.

e) Her muamelede olduğu gibi hüccetlerin sonunda da tarih yıl, ay, gün ve bazen de günün belli bir dilimi halinde mutlaka zikredilir. Defterde tarihlerin iki format şeklinde geçtiği daha önce belirtilmişti. Bunlar ya, “Fî 18 Şa‘bânü’l-mu‘azzam Sene 1294” şeklinde rakamsal, ya da “Tahrîren fi’l-yevmü’l-evvel min şehri recebül-ferd sene erba’ ve tis’în ve mieteyn ve elf” şeklinde Arapçadır.

f) Hüccecin altına mutlaka “Şuhûdü’l-hal ” veya “şuhûd-ı muhzır” başlığı ile hukukî muameleye şahit olanların isimleri ve ünvanları kaydedilir.

Şuhûdü’l-hâl:

⁹⁵ A.Ş.S. 149. Belge No:12. Bundan sonra B.N. şeklinde ifade edilecektir.

⁹⁶ A.Ş.S. 149. B.N. 57

⁹⁷ A.Ş.S. 149. B.N. 33

⁹⁸ A.Ş.S. 149. B.N. 31

⁹⁹ A.Ş.S. 149. B.N. 7

*Kâtib-i Mahkeme Hafız Mehmed, Çulcuoğlu İbrahim Ağa, Hıfâf Hacı Osman Ağa, Hasırcı Ali Ağa ve gayrihim*¹⁰⁰ şeklinde sıklıkla geçtiği, zaman zaman da Şuhûdü'l-hâl yazıldığı halde isimlerin zikredilmediği görüldü.

Hüccetin ortaya çıkışında, dâvâ ve mahkeme süreci nasıl işlediği kısaca anlatılmaya çalışıldı ve hüccete konu olan bir durumun hangi hukuki terimlerle ifade edildiği görüldü. Belde kâdısı burada noterlik yapmış, sadece bir hukuki durumu kayıt altına almış, gerektiğinde tarafların lehde ve aleyhde kullanabileceği bir belge düzenlemiştir.

Kâdının, günümüzdeki karşılığıyla “hâkimlik” vazifesini yaptığı bir dâvâda ise sürecin nasıl işlediği, bu süreç sonunda ortaya çıkan ve i'lâm denilen belgelerin özelliklerini yine çalışılan defterden yola çıkarak anlatalım.

İ'lâm denilen belgeleri diğer şer'îye sicili belgelerinden ayıran en önemli özellik, hüküm içermesidir. Kısaca kâdı hüküm vermişse bu belge her halükârda i'lâmdır. Kâdı hüküm verirken nelere dikkat ederdi? Bir dâvâ, hangi aşamalardan geçilerek sonuçlanırdı? Bunu da yine örneklendirerek ve i'lâmların özelliklerini göz ardı etmeyerek anlatalım.

Kâdının huzuruna iddeâ makamında müdde'î denilen dâvâcılar gelir ve dâvâ açılırdı. Dâvâcının dâvâ ettiği müdde'î-i aleyh, huzurda yoksa kâdı tarafından mahkemeye çağırılırdı. Dâvâlinın mahkemede veya o beldede olmaması “*gâib-i ani'l-meclis*” veya “*gâib-i ani'l-beled*”¹⁰¹ olarak ifade edilirdi. Bu durumda dâvâyâ vekil şahıslar bakardı. Vekâlet olayının özellikle kadın dâvâcı veya dâvâlı durumunda da kullanıldığına belgelerde sıkça rastlanıldı. Bu duruma dönemin sosyal ve kültürel özellikleri sebep olmuştur. Defterin 20 nolu belgesinde örnek bir durum “*zevce-i mezbûre Gevher tarafından zikr-i ati-i husûs da'vâya vekil sicil-i şer'î işbu bâisü'l-i'lâm İbcioğlu Abraham bin Yasef nâm kimesne bi'l-vekâlete medîne-i mezbûre de'âvi meclis odasında ma'kûd huzûr-ı şer'ide bi't-takdim havâle buyurulan arz-ı halde*”¹⁰² şeklinde ifade edilmiştir. Nitekim taraflar veya vekilleri mahkeme huzuruna geldiğinde, kâdı dâvâcıdan yani müdde'iden idde'âsını isbatını diğer ifadeyle dâvâsına delil isterdi. “*müdde'î-i merkûm Mehmed'in ber-vech-i muharrer müdde'âsına muvafık beyyine taleb olundukda*”¹⁰³ şeklinde ifade edilen bu durum karşısında genellikle dâvâcı idde'âsını şahitlerle

¹⁰⁰ A.Ş.S. 149. B.N. 156

¹⁰¹ A.Ş.S. 149. B.N. 86, 129

¹⁰² A.Ş.S. 149. B.N. 20

¹⁰³ A.Ş.S. 149. B.N. 59

destekleme yoluna giderdi. Mahallenin veya beldenin önde gelenlerini şahit olarak gösterirdi. Bu da *“her biri ber muktezâ-yı irade-i seniyye beyne’l-ahali ma’ruf olan kimesnelerden evvelâ sırran ve ba’de alenen lede’t-tezkiye adl ve makbûlü’ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Salman bin Salman ve Mehmed bin Ali nâm kimesneler şهادetleriyle bi’l-muvâcehe ber-nehc-i şer’i şerîf-i âli ba’de’l-isbât ve’l-hilaf ve’l-hükm mucebiyle”*¹⁰⁴ kalıbıyla belgelerde sıklıkla görülmüştür. Anlaşılabacağı gibi kâdı bu aşamadan sonra dâvâ konusunu, gizli ve açık olarak adil ve makbul şahitlerden tetkik ettirirdi. Şahitlerin ifadelerinin sonlarındaki *“Allah için şahidim ve şهادet dahi iderim”* tarzındaki ifadelere sıkça rastlamak mümkündür. Genellikle şahit isimleri tek tek i’lâmda yer alırdı. Bu aşamadan sonra dâvâ sonuçlanır ve kâdı hükmünü verirdi. Zaman zaman dâvâcının dâvâsını ispat edemediği de görülmüştür. Yani idde’âsına delil getirememiştir. *“ityân-ı beyyineden âciz”* olma, yani delil getirememe durumlarında ise kâdı dâvâliya baskı yapılmamasına hükmederdi. Bazen de bu durumda yemine başvurulurdu. Eğer dâvâlı yemin etmişse durum lehine sonuçlanırdı. Dâvâlının yeminden kaçınabilirdi. *“müdde’î-i merkûm Hüseyin’e yemin dahî virmeğin mucebince meblağ-ı mezbûr dokuz yüz doksan sekiz guruşu müdde’î-i merkûm Hüseyin’e edâ vü teslime müdde’î-i aleyh merkûm Ali Melik’e tenbih olunduğı”*¹⁰⁵ gibi ifadeler belgelerde sık sık geçmektedir.

Tüm bunların sonunda dâvâ sonuçlanır ve kâdı verdiği hükmü deftere geçirirdi. Şunu unutmamak gerekir ki mahkemenin verdiği kararlara i’lâm denmesinin sebebi, mahkeme kararlarında muhatabın icra makamları olmasındandır. Yargı görevini ifa eden mahkemeler verdikleri kararları, icrâ makamına bildirmek (i’lâm etmek) zorundadır. Kazâda kâdılar verdikleri kararları icranın başı olan padişaha veya onun mutlak vekili addedilen sadrazama i’lâm etmek zorundadırlar¹⁰⁶.

Nitekim 149 numaralı defterde i’lâmların neredeyse tamamında *“huzur-ı âlilerine arz ve i’lâm olundu”*, *“tenbih olunduğı tescil ve huzur-ı âlilerine arz ve i’lâm olundu”*, *“Ma’rûz-ı Dâ’îleridir ki;”*, *“el-emrû li men lehü’l-emr”* gibi ifadeler yer almaktadır.

Son olarak mahkemenin işleyiş sürecinde vekil ve müvekkil gibi ifadelerle sıklıkla geçen bir nevi avukatlık müessesesinin varlığından bahsetmek gerekir.

¹⁰⁴ A.Ş.S. 149. B.N. 8, 18, 19, 32, 34, 59, vd.

¹⁰⁵ A.Ş.S. 149. B.N. 61

¹⁰⁶ Akgündüz. a.g.m. s. 110

İlginçtir ki, Osmanlı mahkemesi zimmîlerin de dâvâlarına bakmış ve gayr-i müslim vekiller mahkemede yadırganmamıştır. Çalışmada Antep mahkemesinde bu duruma örnek onlarca belge görülmüştür. “*Gevher Hâtun’a izâfetle vekil-i merkûm Abraham’a teslîmi lâzım geldiği vekil-i merkûm Serkis’e tefhim olunduğu tescîl ve bi’l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i’lâm olundu*”¹⁰⁷, “*Kirkor bin Arakîl muvâcehesinde müvekkilem merkûm Karabet’in vâlidesi Varteri*”¹⁰⁸, “*Kaş Hanesi Mahallesi ahalisinden Dâ’îzâde Ahmed Ağa ibn-i Hacı Emin Beğ muvacehesinde müvekkilem mezbûre Zeliha’nın*”¹⁰⁹ gibi örnekler dâvâ işleyişini bilen ve günümüzdeki avukatlığa benzeyen vekilliğin sıklıkla kullanıldığını göstermektedir.

4.2. 149 NUMARALI AYNTÂB ŞER‘İYYE SİCİLİNE GÖRE 1877-1878 YILLARINDA AYNTÂB ŞEHİRİ

4.2.1. İdari Yapı

149 numaralı Ayntâb Şer‘iyye sicilinin tutulduğu 1877-1878 yıllarında Ayntâb şehri Halep Vilayetinin önemli kazâlarındandı. Bu durum çalışılan defterdeki bütün belgelerde “*Haleb Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medine-i Ayntâb*” şeklinde belirtilmektedir. Defterde Halep’e ve çevre vilayetlere bağlı tespit edilen kazâlar, karyeler (köyler) ve mahalleler tablolar şeklinde verilecektir.

4.2.1.1. Kazâlar

Tablo 1

Kazânın Adı	Bağlı Bulunduğu Vilayet
Ayıntâb Kazâsı	Haleb Vilâyeti
Bâb Kazâsı	Haleb Vilâyeti
Behisni Kazâsı	Diyarbakir Vilâyeti
Birecik Kazâsı	Haleb Vilâyeti
Bulanık Kazâsı	Mar‘aş Vilâyeti
Çorum Kazâsı	Ankara Vilâyeti
Darendede Kazâsı	Sivas Vilâyeti
Nefs-i Eğin Kazâsı	Diyarbakir Vilâyeti

¹⁰⁷ A.Ş.S. 149. B.N. 16

¹⁰⁸ A.Ş.S. 149. B.N. 21

¹⁰⁹ A.Ş.S. 149. B.N. 39

Pazarcık Kazâsı	Mar‘aş Vilâyeti
Reyhanîye Kazâsı	Haleb Vilâyeti
Rum Kal‘a Kazâsı	Haleb Vilâyeti
Suruç Kazâsı	Urfa Vilâyeti
Yarsuvad Kazâsı	Adana Vilâyeti

4.2.1.2. Nahiye ve Karyeler

Tablo 2

Acem Hiveli Karyesi	Alışar Karyesi
Arabdar Karyesi	Arıl Karyesi
Asıllı Karyesi	Atabeg Karyesi
Babilge Karyesi	Battal Karyesi
Batalhöyük Karyesi	Bedirkent Karyesi
Beğlerbeği Karyesi	Behnik Karyesi
Benekbaş Karyesi	Beza Karyesi
Bostancık Karyesi	Büyük Arabdar Karyesi
Büyük Karacaören Karyesi	Cağdıgın Karyesi
Cağıt Karyesi	Cidet Karyesi
Cenkif Karyesi	Cerid Nahiyesi
Cum Karyesi	Çakal Karyesi
Çaykuyu Karyesi	Dargil Karyesi
Divili Karyesi	Dülük Karyesi
Ebnak Karyesi	Ebu Kırk Karyesi
Elçi Karyesi	Esb Keşan Karyesi
Fermeke Karyesi	Geneyik Karyesi
Gerciğin Karyesi	Göksüncük Karyesi
Gömüce Karyesi	Güreniz Karyesi
Gürüm Karyesi	Harar Karyesi
Hasan Beğli Karyesi	Hıyam Karyesi

İsbatrın Karyesi	İbrahim Şehri Karyesi
İkiz Kuyu Karyesi	Kabcağız Karyesi
Kefer Beğ Karyesi	Kara Dede Karyesi
Kara Çomak Karyesi	Kara Deynek Karyesi
Kara Höyük Karyesi	Kasımoğlu Karyesi
Kayıs Karyesi	Kelpin Karyesi
Keret Karyesi	Kertişe Karyesi
Kızıl İn Karyesi	Kızıl Hisar Karyesi
Kızılca Kent Karyesi	Kilisecik Karyesi
Kozanlı Karyesi	Kozluca Karyesi
Körkün Karyesi	Kuddise Karyesi
Kûh-i Mülk Karyesi	Kuyular Karyesi
Küçük Kızıl Hisar Karyesi	Küllülü Karyesi
Kürt Karyesi	Kürt Osman Karyesi
Lohan Karyesi	Mantar Karyesi
Mazmahor Karyesi	Mebnebi Karyesi
Mervane Karyesi	Merzamun Karyesi
Mızar Karyesi	Mizmiz Karyesi
Nurvana Karyesi	Orul Nahiyesi/Karyesi
Öğümsöğüt Karyesi	Peykârı Karyesi
Ravanda Karyesi	Reşi Nahiyesi
Sam Karyesi	Sazgın Karyesi
Semavin Karyesi	Soygaz Karyesi
Soboğazı Karyesi	Sungur Karyesi
Şıhlı Cedid Karyesi	Tahtanî Karyesi
Taşlıca Urum Evlek Karyesi	Tıl'aze Karyesi
Tilbeşar Karyesi	Tilfar Karyesi
Tokdemir Karyesi	Turane Karyesi
Ufacık Karyesi	Ufacıklı Karyesi
Yusuf Karyesi	Zemge Karyesi

Zernebu Karyesi	Zülfikâr Karyesi
-----------------	------------------

4.2.1.3. Mahalleler

Tablo 3

Akyol Mahallesi	Arab Mahallesi
Azaz Bölüğü Mahallesi	Beğ Mahallesi
Boyacı Mahallesi	Câbi Mahallesi
Cevizlice Mahallesi	Çukur Mahallesi
Eblehan Mahallesi	Ehl-i Cefâ Mahallesi
Gazaz Beldesi Mahallesi	Hacı Baha Bölüğü Mahallesi
Hacı Halil Hanesi Mahallesi	Hamam Hanesi Mahallesi
Hanik Baba Mahallesi	Hayık-ı Zimmiyan Mahallesi
Hızır Çavuş Mahallesi	İbn-i Eyüb Mahallesi
İbn-i Kör Mahallesi	İbn-i Şeker Mahallesi
İmam Bölüğü Mahallesi	Kara Mahallesi
Karacalı Bölüğü Mahallesi	Karasakal Mahallesi
Kaş Mahallesi	Kaş Hanesi Mahallesi
Kayacık Mahallesi	Kayış Hanesi Mahallesi
Kaysara Mahallesi	Kazaz Bölüğü Mahallesi
Kepkep Mahallesi	Kepenek Mahallesi
Kocaoğlan Mahallesi	Kocaoğlan Hanesi Mahallesi
Kozanlı Mahallesi	Kozluca Mescid Mahallesi
Kurb-ı Ali Neccar Mahallesi	Kurb-ı Beğ Mahallesi
Kurb-ı Bostancı Mahallesi	Kurb-ı Kastel Mahallesi
Kurb-ı Kayacık Mahallesi	Kurb-ı Kozanlı Mahallesi
Kurb-ı Zincirli Mahallesi	Kürkciyan Mahallesi
Kürtünciyan Mahallesi	Musullu Mahallesi
Reyhan Zukağı Mahallesi	Sefer Paşa Mahallesi
Seng-i Hoşgadem Mahallesi	Seng-i Nakkaş Mahallesi

Seng-i Tavi Mahallesi	Suyabatmaz Mahallesi
Şarkıyan Mahallesi	Şeyh Salman Mahallesi
Şihcân Mahallesi	Tarla-yı Atik Mahallesi
Tarla-yı Cedid Mahallesi	Tıslaki Mahallesi
Tövbe Mahallesi	Tuba Mahallesi
Umum Mahallesi	Ümmü Mahallesi
Yahni Mahallesi	Yalnız Hane Mahallesi
Yeni Oba Mahallesi	Yırak Mahallesi

149 Numaralı Ayntâb Şer'iyeye sicilinde geçen bazı mahalle isimlerinin birçoğu bugün, hâlâ aynı isimle anılmaktadır. Aynı ismi taşıyanlara Kozanlı, Akyol, Eyüboğlu, Şehreküstü, Cevizli, Boyacı, Bostancı, Şihcan, Suyabatmaz, Tıslaki, Sefer Paşa, Kayacık, Bey, Kozluca, Çukur, Eblehan, gibi mahalleler örnek verilebilir. Aslında eski bir Osmanlı şehri olan Antep'te bulunan mahallelerin isimleri 16. ve 17. yüzyılda da aynı bu şekilde yer alıyordu¹¹⁰. Bu durum Antep'teki yerleşim yerlerinin önemini daha da arttırmaktadır.

Yine birçok mahalle bugün farklı adla yaşamaktadır. Kürkciyan (Kürtüncüler) mahallesi Bekir Bey'e, Kurb-ı Tarla-yı Atik, İsmet Paşa'ya, Hayık-ı Müslüman, Hayık-ı zimmiyan ve Halik Baba, Tepebaşı'ya, Kayseri, Kastel ve kısmen Câbi, Tıslaki'ye, Kurb-ı Ali Neccar Yaprak'a, Cevizlice, Kurb-ı Cevizlice ve Hızır Çavuş, Kozluca'ya, Tarlay-ı Atik, Çukur'a, Kabasakal, Kocaoğlu'na, Karasakal, İbn-i Kör ve Kurb-ı İbn-i Şeker, Seferpaşa'ya, Yahni ve Mağara Baş, Boyacı'ya dönüşmüştür¹¹¹.

4.2.2. İktisadi Yapı

Ayntâb şehrinin, Halep Vilâyetinin önemli kazâlarından olduğu söylenmişti. Bu durum şehre bağlı nahiye, köy ve mahallelerin çokluğundan da anlaşılabilir. Nitekim okunan sicile göre şehrin elliden fazla mahallesi var ve bu rakamın 19. yy için küçümsenecek bir rakam olmadığını söylemek mümkündür. Durum böyle olunca şehrin iktisadi yapısının da güçlü ve canlı olacağı kolaylıkla

¹¹⁰ Cuma Çam. (2008) 11 Numaralı Ayntâb Şer'iyeye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Kafkas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kars.

¹¹¹ M.Oğuz GÖĞÜŞ. (1997). İlk İnsanlardan Bu Güne Çeşitli Yönleriyle Gaziantep, s. 196

tahmin edilebilir. Şehrin jeopolitik konumu bu canlılığı bugün bile desteklemektedir.

149 Numaralı Ayntâb siciline göre iktisadî yapının temellerinde ticaret, zanaat, tarım ve hayvancılık bulunmaktadır. Özellikle Gayr-i Müslimlerin ticaretle uğraştığı görülmektedir. Bu durum sicilde sık sık “*medine-i mezbûre tüccarından ve Teb‘â-yı Osmânîden Papas oğlu bâ‘isü’l-i‘lâm Manik ibn-i Edvar*”¹¹² veya “*Kozanlı Mahallesi ahâlisinden ve Teb‘â-yı Osmânîden medine-i mezbûre tüccarından Barsum oğlu Karabet*”¹¹³ gibi ifadelerle belirtilmektedir. İlginçtir ki; belgelerde tüccar olarak geçen her şahsın gayr-i müslim olduğu görülmüştür. Şehrin ticari hayatında Gayr-i Müslimler tabiri caizse başrol oynamaktadır. İsimlerine bakıldığında bunların Ermeni oldukları anlaşılmaktadır. Dahası halkın bu insanlara saygı duyduğunu ve itibar ettiğini, neredeyse belgelerin tamamında geçen “*medine-i mezbûre tüccar-ı mu‘teberinden ve Teb‘a-yı Osmânîden işbu bâ‘isü’l-i‘lâm Kürkcü oğlu Agob Ağa bin Karabet*”¹¹⁴ gibi ifadelerden anlamak mümkündür.

Sicilin 46 nolu belgesinde de anlaşılaçağı gibi ticaret hayatının bu insanların elinde olmasından dolayı, alacak-verecek, borç ifası veya inkârı gibi dâvâlarda taraflardan en az birinin ekseriyetle Ermeni vatandaşların olduğu tesbit edilmiştir¹¹⁵. Yine zanaatkâr kesiminde büyük oranda bu Gayr-i Müslim teb‘âdan oluştuğu söylenebilir. “*Eblehan Mahallesi ahâlisinden ve Devlet-i Aliyye-i Osmânîden ve demirci esnafından Ebuç bin Kara*”¹¹⁶ ve “*kazgancı esnafından işbu*

¹¹² A.Ş.S. 149. B.N. 46

¹¹³ A.Ş.S. 149. B.N. 57

¹¹⁴ A.Ş.S. 149. B.N. 62

¹¹⁵ *medine-i mezbûre tüccarından ve Teb‘â-yı Osmânîden Papas oğlu bâ‘isü’l-i‘lâm Manik ibn-i Edvar nâm kimesne Medine-i mezbûre de‘âvi meclis odasında ma‘kûd huzûr-ı şer‘ide takdîm olunub havâle buyurulan arz-ı halde ismi muharrer müteveffâ-yı merkûmun tereke-i vâfiyesine vaz‘ı-yedi beyne-i âdile ile sabit ve mütehakkik olan kebîr oğlu Mustafa muvâcehesinde Mahizâde Ali Ağa hâzır olduğu halde işbu merkûm Ali ve müteveffâ-yı merkûm Memik tarafından bi‘l-emri ve‘l-makbule kefil bi‘l-hâl ve‘n-nefs oldukları halde güzêran iden doksan üç senesi mah-i rebî‘ül-evvelin on sekizinci tarihinde yed ve malımdan iştira ve kabz eyledikleri yedi kise efrenci kırmızı iblik bahası olarak on dört aded yüzlük Osmanî altuni ve seksen gurus ve yine güzêran iden doksan üç senesi mah-i recebû‘l-ferdin gurreşi i‘tibariyle kezalik kefil-i bi‘l-hâl ve‘n-nefs malımdan ve yedimden iştira ve kabz eyledikleri semen-i hafî bahasından doksan aded sim halis mecidi alacak hakkım olub cem‘an müteveffâ-yı merkûm hissesine isabet iden yedi aded altun ve kırk gurus ve kırk beş aded mecidi müteveffâ-yı merkûm zimmetinde vacibü‘l-eda alacak hakkım olduğunu kable‘l-vefât bi‘t-tav’ ve‘l-insaf ikrar ve i‘tiraf ve eşhad dahi idub fevt olmağla oğlu merkûmun vaz‘ı-yed olduğu babası tereke-i vâfiyesinden olmak üzere bana edâ vü teslim tenbih olunması matlubumdur*

¹¹⁶ A.Ş.S. 149. B.N. 77

*bâisü'l-i'lâm Arslan oğlu Kiyoruk bin Karabet nâm kimesne*¹¹⁷ gibi ifadeler durumu en iyi şekilde ifade etmektedir.

Hal böyle olunca Müslüman ahalinin daha çok tarım ve hayvancılık ile devlet memurluğu alanında faaliyet gösterdiği anlaşılmaktadır. Osmanlı sisteminde toprağın Gayr-i Müslim ahaliye verilmediği, askerî makamlara Müslüman teb'ânın getirildiği bilindiğine göre, esasında yadırganacak bir durumda yoktur. Aslında esnafı oluşturan kesimin içinde tabi ki, Müslüman ahalide vardı fakat şehir nüfusunun Müslümanların lehine olduğu düşünüldüğünde, söz konusu esnafın oran olarak azınlıkta kaldığı söylenebilir. En azından belgelere yansıyan haliyle durum böyledir. Peki, bu durum halkın zenginliğinde önemli farklar oluşturmuş mudur? Doğrusu bunu okunan bu defterden anlamak mümkün görülmemektedir. Çünkü bir nevi zenginlik göstergesi olan tereke kayıtları tam mânâda değerlendirilememiştir. Nitekim 34 adet tereke kaydının sadece 5 tanesi Gayr-i Müslimlere aittir. Bunlarda da tereke tutarları açısından yorumlama yapacak farklar mevcut değildir.

Şehrin ekonomisi için hayati önemi haiz iş kollarına yani zanaat erbabına bakacak olursak, esnaf çeşitliliği, bugüne yansıyan şehir ekonomisinin canlılığının belki de sebebini oluşturmaktadır. Bu esnaf kollarını tablo halinde verelim.

Tablo 4

Abacı	Alacacı	Attar	Bekmezci
Berber	Bezci	Bıçakçı	Boğçacı
Bostancı	Canbaz	Cebeci	Cerrah
Çerçi	Çulhacı	Debbağ	Demirci
Ekmekçi	Enfiyeci	Hamal	Hamamcı
Hasırcı	Helvacı	Hıfâf	Hışveci
Hurdacı	Kapancı	Kasab	Kazgancı
Kebabcı	Keçeci	Kınacı	Koyuncu
Köşgerci	Kürkcü	Ma'sereci	Mazıcı
Mutaf	Nalbant	Neccar	Oturakçı
Patpatcı	Payamcı	Postalıcı	Puturacı

¹¹⁷ A.Ş.S. 149. B.N. 244

Sabuncu	Samancı	Sıvacı	Tahtacı
Tatlıcı	Tenekeci	Tütüncü	Uncu

Zengin zanaat erbabının yanında katib, imam, müezzın, hatib, mülâzım, müderris, kâdı, nâib gibi ilmiye sınıfı mensublarının, mülkiye ve askeri sınıf mensublarının da düşünöldüğünde meslek dallarının çeşitliliğı daha da iyi anlaşılacaktır.

İktisadî hayatın önemli unsurlarından biri de hiç şüphesiz tarım ve hayvancılıktı. Ayntâb'ta tarım alanları açısından çok çeşitlilik görölmektedir. İkliminin müsait olması bu çeşitliliğın sebebi olma açısından ilk akla gelen unsurdur. Özellikle bağcılık, fıstıkçılık ve zeytincilik ile meyve ve tahıl üretimi son derece canlıdır. Belgelerde sıklıkla geöen hinta (buğday), şa'ir (arpa), mercimek, bulgur, simit, karalık ve ağılık bağ, hayır, nar ve ceviz gibi ifadeler tarım üretimi hakkında bilgi vermektedir. Ayrıca tarım ürünlerinin ticaret mevzusu ve alacak-verecek dâvâlarına konu olduğı yine belgelerden *“fıstıklık ve bağın tamamının nısf-i hissesi şayiasının isticar-ı gürümünü iki bin yüz guruş ve arâzisini iki yüz guruşa ki cem'an iki bin üç yüz guruş semen-i tesmiyesiyle Altıbeş oğlu Tütüncü Bekir Ağa bin Mehmed nâm kimesneye medîne-i mezbûre meclis idâresinde ma'murin huzûrunda nizâm vechile isticar ve gürum-ı mezkûrları ber-vech-i muharrer meblağ-ı merkûma bey' ve temlike”*¹¹⁸ veya *“beşbin sekiz yüz guruşu hinta ve bekmez olarak müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Hacı Emin Beğ'e hayatında teslimâtımız vardır deyû”*¹¹⁹ gibi ifadelerle anlaşılmaktadır.

İktisadi yapının daha iyi anlaşılmasında fiyatların son derece önemli bir yeri vardır. Gerek esnafın gerekse zanaat erbabının ürettiğı mal ve çiftçinin ürettiğı ürünün fiyatını bilmek, dönemi ekonomik açıdan daha iyi anlamamıza olanak verecektir. Ancak bu sayede kıyaslama yapıp, canlı hayvan, madeni eşya, tarım ürünü ile çeşitli malzemelerin fiyatları ve gayr-i menkul fiyatlarının birbirine oranlarını ve günümüze göre farklılığını anlamış olacağız. Mesela sicildeki belgelere bakıldığında bundan yaklaşık 150 yıl önce arazinin değerinin şimdiki gibi kıymetli olmadığı rahatlıkla söylenebilir. Bu ve benzeri durumlar ileride daha iyi anlaşılacaktır.

¹¹⁸ A.Ş.S. 149. B.N. 18

¹¹⁹ A.Ş.S. 149. B.N. 149

149 numaralı sicilde fiyatların “*guruş*” olarak geçtiği yani para biriminin kuruş olduğu görülmektedir. Burada dönemin fiyatlarını daha iyi anlayabilmek için kuruş birimi üzerinde kısaca durulması gerekir.

4.2.2.1. Osmanlı Para Birimi Olarak Kuruş ve Değeri

19. yüzyıla gelinceye kadar Osmanlı Devleti’nde çağdaşı bulunan pek çok Avrupa ülkelerinde olduğu gibi madeni para kullanılırdı. Sistemde altın, gümüş ve ufaklık ihtiyacını gidermeye matuf olarak her iki madenin dışında genelde bakırdan mamul paralar kullanılıyordu. Kâğıt paranın kullanımı batılı ülkelere paralel olarak 19. yüzyıl içerisinde başlar. Sistem esasta altın ve gümüşe dayandığından her iki madenin mümkün olduğunca mübadelede kullanılması ve eşya olarak kullanılmamasını öngörüyordu. Bu sebeple ülke içine kıymetli maden girişi teşvik ediliyor, çıkışı ise yasaklanıyordu. Şahısların ellerinde ve sarayda bulunan altın ve gümüşten mamul eşyalar darphanelere getirilerek para basımında kullanılıyordu.

17. yüzyılda osmani, şahi, pare, mangır, peniz, sikke-i hasene/şerifi adlı yerli paraların yanında sümün, zolata, babka, rub, yaldız/filori/efrenci, engürüs, esedi ve riyal adında yabancı paralar tedavül ediyordu. Tahta yeni çıkan padişah eski paraları tedavülden kaldırarak kendi adına ve yeni değerler ile para bastırıyordu. Elinde eski para olan kişiler paralarını darphaneye getirerek yenisiyle değiştirirler, bu değişimden para sahibi bir miktar zarar eder, hazine ise kazanırdı. 1775 yılında pay ve gelir ortaklığı senetleri anlamına gelen esham uygulaması başlatılır. Bu uygulama temsili paraya geçişin ilk habercisi sayılır. Senetlerin vergiye tabi olmak üzere tedavülü serbestti. İlk kâğıt para, 1840 yılında tedavüle çıkarılır. Piyasaya sürülen banknotların değeri hızla aşır. Esnaf ve taşrada halk madeni para kullanmayı tercih eder. Kaime denilen kâğıt para ile madeni para arasında fiyat farkı oluşur. Osmanlı para biriminin dış paralar karşısında değeri düşer. Kaime denemesi 1862 yılında son bulur. Sultân Abdulhamid dönemine gelinceye kadar kaime basımına gidilmez. Osmanlı- Rus savaşının finansmanı dolayısıyla ikinci defa 1876-1877’de kaime basılarak piyasaya sürülür. Bu kaimeler de kısa bir süre sonra tedavülden kaldırılır. Kâğıt para basma yetkisi kendisine bırakılan Osmanlı Bankası, I. Dünya Savaşı’na gelinceye kadar sınırlı miktarda kâğıt para basımına gider. 1915 yılında kaime üçüncü kez çıkarılır. Bu kaimeler temsili para niteliğindeydi. Çünkü altın karşılığı vardı ve ne zaman tedavülden kaldırılacağı belliydi. Bu kaimeler Cumhuriyet devrine kadar devam

etmiştir. Ülkede istikrarlı bir para sistemi oluşturmak amacıyla 1844 yılında çıkarılan kararnâmeye göre temel para birimleri olarak kuruş, 20 kuruş değerinde gümüş mecdiye ve 100 kuruş değerinde altın lira kabul edilir. Osmanlı parası ile yabancı paraların kur değerlerinde ise uzun bir dönem değişiklik görülmemektedir. Mesela I. Dünya Savaşı'na kadar İngiliz sterlini ile Osmanlı parası arasındaki parite 1 İngiliz sterlini =110 Osmanlı kuruşu düzeyinde kalmıştır. 1873 yılından itibaren gümüşün dünya piyasalarında değer kaybetmeye başlaması, Osmanlı Devleti'nde 1/16 altın-gümüş paritesini geçersiz hale getirir. Devlet gelirlerinin gümüş para ile giderlerin altın üzerinden yapılması hazine kayıplarına yol açar. Bunun üzerine mecdiye basımına son verilir. 1881 yılında para birimi olarak Osmanlı altın lirası kabul edilir. Ancak gümüş fiyatlarının düşüklüğü sebebiyle tedavüldeki gümüş paralar gerçek değerinin altında işleme tabi tutulur. 20 kuruş değerindeki mecdiyeler hazinece 19 kuruştan işleme tabi tutulur. Sarraflarda ise daha düşük düzeyden işlem görür.

Para sisteminin karmaşıklığı sebebiyle sarraflık iyice revac bulmuştu. Paraya çeki düzen vermek maksadıyla 1909 yılında kurulan komisyonun önerisi doğrultusunda savaşın etkisiyle biraz da geç olarak 1916 yılında Tevhid-i Meskûkât Kanunu çıkarılarak 1 lira = 100 kuruş paritesi benimsenir ve değer ölçüsü altın, para birimi kuruş kabul edilir. Ülkenin değişik yörelerindeki farklı para raicleri kaldırılır. Ancak çıkarılan yasanın başarısı sınırlı kalır. Çünkü savaşla birlikte artan giderleri karşılamak için piyasaya sürülen kâğıt paralar madeni ve ufaklık paraların piyasadan çekilmesine yol açar. 5 ve 20 kuruşluk olarak basılan kâğıt paralar da ufaklık sorununu çözmez. Aynı fonksiyonu görmesi için kısa bir süre sonra 1 ve 2,5 kuruşluk kâğıt ve aynı işlevi görecekt 5 ve 10 paralık posta pulları çıkarılır. Bu durumda madeni paradan tamamen arınmış kâğıt para sistemine geçilmiş olur. Cumhuriyet idaresi aynı sistemi devam ettirir¹²⁰.

4.2.2.2. Ev Fiyatları

Toplumsal hayatın en önemli problemlerinden biri, şahısların ev-bark sahibi olarak barınma meselesini çözebilmesidir. Bugün olduğu gibi dün de ev veya eski ifadesiyle menzil, kişilerin en önemli mal varlıkları arasında bulunmaktaydı. Ayntâb evleri genellikle bir veya iki katlı beyaz taştan yapılırdı. Avlu içinde bulunan bu evlerin üst katlarına bazen dışarıdan taş merdivenlerle

¹²⁰ Yukarıdaki bilgiler Osmanlı Araştırma Vakfı'nın internet sitesinden derlenmiştir.

çıkılır, bazende evin odasının içinden yine taş veya ağaçtan yapılan basamaklarla çıkılırdı. Ev, eğer iki katlıysa bu durum fevkâni ve tahtani şeklinde ifade edilirdi. “Çukur mahallesinde kâin bir taraftan tarîk-i âmm ve bir taraftan dehliz ve bir taraftan Muhzırbaşı İzzet Ağâ hânesi ve bir taraftan Sipâhi Hacı Ali hânesi ile mahdûd bir bâbı fevkâni ve iki bâbı tahtâni menzil”¹²¹ ifadesi buna örnek verilebilir.

Günümüzdeki ev fiyatları nasıl ki birbirinden çok farklıysa, 150 yıl önceki Ayntâb’ta da ev fiyatları birbirinden bariz bir şekilde ayrılabilirdi. Bunun sebebi hiç şüphesiz sosyo-ekonomik farklılıklardı. Hemen şunu da söylemek gerekir ki, bu farklılıkta din unsurunun rol oynamadığı anlaşılmaktadır. Nitekim hem Müslim hem Gayr-i Müslim ahali içerisinde döneme göre ucuz evlerde oturanlar olduğu gibi son derece pahalı sayılabilecek evlerde de oturanlar bulunmaktaydı. Mesela 63 nolu belgede yer alan ve terekesinden zengin olduğu anlaşılan Şihcan mahallesinden Hafız Mehmed’in oğlu İbrahim Efendi ortalama ev fiyatından çok yüksek olan 20.000 kuruşluk bir evde otururken, yine 118 nolu belgede yer alan ve terekesinden fakir olduğu anlaşılan Mustafa’nın oğlu Ali, Şeyh Salman mahallesindeki sadece 2000 kuruşluk evde oturuyordu. Bu demekti ki, ev fiyatları on kata kadar birbirinden farklı olabiliyordu. Bugünün Gaziantep şehrinde 50.000 ile 500.000 TL kıymetinde evlerin olduğu bilindiğine göre durumun geçmişte de pek farklı olmadığı görülmektedir.

Yine Gayr-i Müslim ahali arasından ilginç bir örnek verelim. 145 nolu belgede yer alan, Beğ mahallesinde oturan İran Devleti’nin şehbenderi, bugünkü ifadeyle konsolosu Artin’in oğlu Nazar Ağâ, belliki kendisi gibi zengin ve Ermeni kökenli Eyüboğlu mahallesinden Asdor’un oğlu Avadis’ten 170 adet yüzlük Osmanî altın ve 100 adet sim-i halis mecidi alacağını, ölen borçlusunun 30.000 kuruş ev ve 1000 kuruş değerindeki dükkânının mahkeme kararıyla satılarak ödenmesini talep etmektedir. Görüldüğü gibi Ermeni kökenli bir aile 30.000 kuruşluk bir evde oturduğu gibi 207 nolu belgeden anladığımıza göre yine bir Ermeni aile 3000 kuruşluk evini miras taksimi için satışa çıkarmaktadır. Demek oluyor ki, gerek Müslim gerekse Gayr-i müslim aileler arasında döneme göre ekonomik farklar mevcuttu.

¹²¹ A.Ş.S. 149. B.N. 11

1877-1878 yılında Ayntâb'ta, sicilden anladığımıza göre ortalama yani halkın büyük kısmının oturduğu ev fiyatları 4000 ile 6000 kuruş arasındadır¹²². Denildiği gibi şehirde 2000 kuruşluk evler olduğu gibi 30.000 veya 20.000 kuruşluk evlerde bulunuyordu. Ama bunların toplumda az sayıda olduğu görülmektedir.

Köylerde ise durum, bugün de olduğu gibi biraz daha mütevazıydı. Mesela 215 nolu belgede yer alan örnekte Karahöyük köyünden Mehmed'in oğlu Hacı Hüseyin'e ait ortalama bir evin sadece 700 kuruş olduğu ve yine 216 nolu belgede yer alan İsmail'in oğlu Mehmed'in 900 kuruş değerindeki bir evde oturduğu anlaşılmaktadır. Hatta sadece 400 kuruşluk evlerinde olduğu belgelerde görülmektedir¹²³.

4.2.2.3. Tarla, Bağ ve Arazi Fiyatları

İktisadî hayatın önemli unsurlarından biri olan tarım hayatı Ayntâb'ta canlıydı. Sicildeki belgelere göre şehirde tarım denince akla ilk gelen bağcılık, fıstıkcılık, zeytincilik, tahıl ve meyveciliktir. Fakat bu ürünlerin ekonomik değerinin günümüzdeki gibi olmadığı söylenebilir. Satmaktan çok tüketmeye yani iaşeye (Provizyonizm)¹²⁴ dönük bir ekonomi anlayışı olan toplumda bu ürünlerin değerinden ziyade tarımın yapıldığı tarla, bağ ve bahçelerin fiyatları üzerinde durulacak.

Tablo 5

Cinsi	Miktarı	Değeri(Krş)	Birim Fiyatı(Krş)
Beğlerbeğinde bağ	1	140	140
Kanyaşda nısf-ı hisse bağ	1/2	200	400
Soygaz karyesinde bağ müstakilen	1	600	600
Nizam Ahmed yedinde bağ tamam	1	100	100
Kebarda kara bağ	1	100	100
Baluta okunda ağılık bağ	1	500	500

¹²² A.Ş.S. 149. B.N. 11, 14, 16, 36, 43, 53, 56, 58, 63, 92, 104, 105, 108, 118, 119, 127, 138, 145, 163, 168, 172, 177, 188, 207, 215, 216, 217, 224, 226

¹²³ A.Ş.S. 149. B.N. 58

¹²⁴ Mehmet Genç. (2007) Osmanlı İmparatorluğunda Devlet ve Ekonomi. Ötüken Neşriyat. İstanbul. s.45

Çaberkân'da bağ	1	100	100
Karagöz vakfında bağ	1	500	500
Donluk nâm mahallde tut bağçesi nısfı	1/2	3000	6000
Etrâf-ı şehirde iki kıta bağ	2	100	50
Belyan nâm mahallde karalık bağ tamamı	1	500	500
Sacur başında Bağ nısf-ı hisse	1/2	200	400
Defa mahall-i mezkûrda bağ kezâlik	1	300	300
İsbatrın Karyesi turabında nısf-ı hisse ağılık bağ	1	800	800
İsbatrında sunuhi bağ tamamı	1	200	200
Arabgîn'de bağ	1	300	300
Bekir Efendi'den alınan bostan	1	2500	2500
Göğsüncükde Musa Kâhya'dan alınan bağ	1	200	200
Emişem oğlunda bağ	1	500	500
Karadinekli oğlanın oğlundan alınan bağ	1	2000	200
Keş Ahmed'in oğlundan alınan karalık bağ	1	500	500
İnce oğlu yedinden alınan bağ	1	300	300
İnce oğlu Mısdık'dan alınan bağ	1	400	400
Osman yedinde ağılık bağ	1	300	300
Böceğin karındaşı Osman yedinde bağ	1	300	300
Karadeynek karyesinde karalık bağ	1	100	100

Batalhöyük’de karalık bağ	1	400	400
İbrahimli turabında ziyaret’de karalık bağ	1	250	250
Kargasekmez’de bağ	1	200	200
Rişekli’de bağ	1	500	500
Kilise sokakda bağ	1	300	300
Dülük karyesinde bağ kıta	1	300	300
Pınarbaşı’nda bağ	1	100	100
Yine mahall-i mezkûrda beyaz bağ	1	1000	1000
Penik mezrasında bağ	1	250	250
Beğlerbeği’de bağ	1	200	200
Mahall-i mezbûrda nısf hisse diğer bağ	1/2	100	200
Bedirkend tarîki üzereinde bağ	1	150	150
Zülfikar karyesinde bağ	1	500	500
Yine karye-i mezbûrede bağ	1	400	400
Bekirin oğlu yedinde bağ	1	800	800
Tahtani Karyesinde bağ	1	300	300
Körkin karyesinde nısf-ı hisse	1/2	200	400
Molla Mehmedin rehn olan bostanı	1	2100	2100
Hadravât bostanı	1	3200	3200

Yukarıda ki örneklerde görüldüğü gibi bağ fiyatlarının ortalama değerleri 100 ile 500 kuruş arasındadır. Bununla beraber bostan ve bahçe gibi arazilerin ise daha kıymetli ve 2000 ile 6000 kuruş aralığındaki değerlerde olduğu görülmüştür. Bağ arazilerinde “deşti” denilen susuz tarımın yapılması ve şehre uzak bölgelerden

oluşması buna mukabil bostan ve bahçelerde sulu tarımın yapılması ve yerleşim yerlerine yakın olması, bu fiyat farklılığının sebebi olduğu tahmin edilebilir.

4.2.2.4. Canlı Hayvan Fiyatları

Canlı hayvan fiyatlarını belirtmeden önce şehirde yük ve taşıma aracı olarak kullanılan merkebin yani eşeğin yerine değinmek gerekir. Şehir sınırlarının küçük olduğu, insanların butik bir hayat yaşadığı düşünüldüğünde merkebin o zamanın insanı için ihtiyacı karşıladığı tahmin edilebilir. 149 numaralı sicilde sıklıkla merkeb ve katır gibi binek hayvanı hırsızlığı geçmektedir. Bu tür dâvâlarda dâvâcı merkebin kendisine ait olduğunu tanıklarla isbatlama yoluna gitmektedir. Durum asayiş meselesinde daha geniş olarak ele alınacaktır. Merkeb ve katır fiyatlarını günümüz taşıma vasıtaları ile yani otomobil ve araçlarla kıyaslama değişik bir bakış açısı olabilir.

Tablo 6

Cinsi	Miktarı	Değeri(Krş)	Birim Fiyatı(Krş)
Merkeb	1	140	140
Merkeb	½ hisse	50	100
Merkeb	1	150	150
Merkeb	1	200	200
Merkeb	2	100	50
Bargir	½ hisse	200	400
Katır	2	1200	600
Esb (at/beygir)	1	1000	1000
Esb	1	600	600
Bargir	1	550	550
Bargir	4	3806	951,5
Bargir	1	195	195
Bargir	1	600	600
Yük Devesi	1	400	400
Dişi Deve	1	1400	1400
Koyun	10	150	15
Keçi/Koyun	3	70	23
Keçi/Koyun	5	170	34

Keçi/Koyun	9	300	33
İnek	½ hisse	40	80
Öküz/İnek	3	400	133
Öküz/İnek/Dana	3	500	166
Öküz/İnek/Dana	3	450	150

Yük ve binek hayvanı olarak kullanılan merkebin ortalama fiyatının 100 ile 200 kuruş arasında olduğu görülmektedir. Bargir olarak ifade edilen beygirin ve katırın ise ortalama fiyatı 400 ile 600 kuruş aralığında, esb olarak ifade edilen atın fiyatının 600 ile 1000 kuruş aralığında, devenin ise 400-1400 kuruş aralığında olduğu görülmüştür. Yine büyük baş hayvanlardan olan öküz, inek ve dananın fiyatlarının ortalama 150 kuruş olduğu söylenebilir.

Terekelerde küçükbaş hayvanların ayrıma tabi tutulmadan ortalama değerlerin verildiği anlaşılmaktadır. Buna göre keçi ve koyun fiyatları 20-30 kuruş aralığında olduğu görülmüştür.

4.2.2.5. Yün ve Dokuma Ürünleri Fiyatları

Tablo 7

Cinsi	Miktarı	Değeri(Krş)	Birim Fiyatı(Krş)
Boz aba	2	40	20
Şalvar ve fermene	2	40	20
Alaca entari	1	10	10
Meşlah	1	20	20
Atik halı	2	25	12,5
Basma yüz döşek	1	44	44
Mindal	1	14,5	14,5
Müstamel yüzlü döşek	1	54,5	54,5
Müstamel yüzlü döşek	1	41,5	41,5
Kırmızı çit yüzlü yorgan	1	51,5	51,5
Mor çit yüzlü yorgan	1	43,5	43,5
Yatak kat	1	150	150
Müstamel kilim	3	150	50
Yorgan	5	200	40

Yasdık	5	100	20
Mindal	2	20	10
Müsta‘mel halı	1	80	80
Seccade	1	20	20
Kutnı döşek ve yorgan ve yasdık	1	200	200
Diğer döşek ve yasdık ve yorgan	1	160	160
Yeşil yüzlü döşek ve yorgan ve yasdık kat	1	225	225
Yorgan	2	165	77
Frenk çiti sarı yüzlü yorgan döşek ve yasdık kat	1	265	265
Ayıntab basma yüzlü yatak kat	1	165	165
Kırmızı yüzlü yatak kat	1	250	250
Kırmızı ve sarı yüzlü yatak kat	1	220	220
Küçük yorgan	1	90	90
Haşır yasdık	8	120	15
Ayıntab astarı top	2	15	7,5
Çit zirâ‘	30	25	0,83
Boyalı astar zirâ‘	16	12	0,75
Hafif Ayıntab alacası top	10	80	8
Cedid halı	1	120	120
Çaput tennur yorgan mea kürsi	1	15	15
Siyah kıl kilim	1	40	40

149 numaralı sicildeki tereke kayıtlarına göre ölen kişilerin mal varlığı arasında bir tennur(tandır) yorganı, yasdık, haşır(hış) yastık, seccade hatta iç giysiler gibi bugün itibariyle hiçte kıymetli olmayan eşyalar tesbit edilmiş ve bunlara değer biçilmiştir. Buradan kişilerin mal varlığının günümüze göre daha

mütevazı olduğu sonucunu çıkarabiliriz. Belki de bu tereke kayıtları mahkemede dâvâ konusu olduğundan en ince ayrıntısına kadar yazılıyor, mahkemeye yansımayan olaylarda ise günümüzdeki gibi yakın çevreye veya fakirlere dağıtılıyordu. İç giysi olarak giyilen “don/kırmızı don/çit don”¹²⁵ diye tabir edilen giysilerin, belgelerde geçmesi doğrusu hayli ilginçtir.

Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı gibi kişilerin kullandığı yün ve dokuma ürünlerinin hiçte ucuz olmadığı görülüyor. Mesela bir yastığın 15-20 kuruş değerinde olduğu, aynı dönemde davar diye tabir edilen koyun ve keçisinde aynı kıymette olduğu düşünülürse dokuma ürünlerinin pahalı olduğu daha iyi anlaşılmış olacaktır. Yine bir döşek, yorgan ve yastığın yaklaşık 200 kuruş olduğu görülüyor ki, bu da bir büyük baş hayvan değerinde olduğu tereke kayıtlarından anlaşılıyor. Günümüzde bir inek veya dananın değerinin 4000-5000 lira olduğu düşünüldüğünde gerçekten yün ve dokuma ürünlerinin çok pahalı olduğu söylenebilir.

4.2.2.6. Madeni Malzeme Fiyatları

Tablo 8

Cinsi	Miktarı	Değeri(Krş)	Birim Fiyatı(Krş)
Paça kazganı	1	40	40
Bakır sini ve leğence	2	34,75	18
Kazgan	1	22,5	22,5
Kapaklı sahan	1	20	20
Sahan	3	20,5	7
Lengeri	2	14	7
Kublu tas	1	8	8
Ibrık	1	11	11
Kazgan ve kapak	1	35,5	35,5
Kahve ıbrığı	1	7	7
Şamdan	1	16	16
Tepsi	1	8	8
Bakır tas	1	8,5	8,5
Müsta‘mel sini	1	15	15
Sahan	1	5	5

¹²⁵ A.Ş.S. 149. B.N. 36, 86, 177

Saat	1	100	100
Leğence	1	15	15
Su satılı	1	35	35
Güğüm, sahan, lengeri, tava, kil leğeni, aş kazganı	1.7.3.1.1.1	84,5	84,5
Sini	1	40	40

149 numaralı sicilde geçen madeni malzemelerin yöresel isimlerinin ne manaya geldiğini Zeynel Özlü'nün "XVII. Yüzyılın İkinci Yarısında Gaziantep Mutfağı" adlı makalesinden istifade edilerek kısaca açıklandı.

Kazgan

Kazan, çok miktarda yemek pişirmeye ya da bir şey kaynatmaya yarayan büyük, derin ve kulplu kaptır¹²⁶. Kazan fiyatlarının 10 ile 40 kuruş arası olduğu görülmektedir. Kazan fiyatlarının, büyüklüğüne, ağırlığına ve ne amaçla kullanıldığına göre değiştiği görülmüştür.

Leğen/Leğence

Leğen, genellikle içinde bir şey yıkamak için kullanılan metal ya da plastikten yapılmış yayvan kaptır¹²⁷. Küçüğüne de leğence denir. O dönemde bakır veya demirden yapıldığı tahmin edilebilir.

Sahan

Sahan, içinde yemek ısıtılan ya da yumurta gibi şeyler pişirilen, derinliği az metal kaptır¹²⁸. Günümüzdeki tava ve tabak karşılığı kullanıldığı söylenebilir.

Tas

Tas, genellikle içine sulu şeyler konulan metal v.b. şeylerden yapılmış kaptır¹²⁹. Su taşı, hamam taşı, don taşı gibi çeşitleri vardır.

Satıl

Satıl, su taşımada kullanılan kap demektir¹³⁰. Kulplu ve ağır olduğu bilinmektedir. Genellikle kalaylanmış bakırdan yapılır.

¹²⁶ Zeynel Özlü .(2006). "XVII. Yüzyılın İkinci Yarısında Gaziantep Mutfağı" Milli Folklor, S. 72 s.121.

¹²⁷ Özlü. a.g.m. s. 127.

¹²⁸ Özlü. a.g.m. s. 122.

¹²⁹ Özlü. a.g.m. s. 122.

Güğüm

Güğüm ise yandan kulplu, boynu uzun genellikle bakırdan olan su kabıdır¹³¹. Su ısıtma amacıyla günümüzde de kullanılır.

Sini

Sini, bir ayak ya da sehpa üzerine konularak, yemek tabakları vb. konan ve yemek yemek için kullanılan bakır veya pirinçten büyük tepsidir. Çok büyüklerine meydan sinisi denirdi¹³².

4.2.2.7. Kitap Fiyatları

Kitap her çağda kıymetli bir meta olmuştur. Ne yazık ki, kitap okuyanların sayısında hep azınlıkta kalmıştır. Tarihçilerin bir kısmı, Osmanlı matbaasının geç açılması ve ardından kapanmasının en büyük sebebini, okuma alışkanlığının olmamasına dayandırır.

Kitap bahsine burada yer verilmesinin ilginç olacağı düşünüldü. Kitap fiyatlarının yaklaşık 150 yıl önce nasıl olduğu bir âlimin terekesinden yararlanılarak anlatıldı. Okunan defterde bugün Gaziantep'te bir caddeye ismi verilen Hacı Vehbi Efendi'nin oğlu Hakî Abdurrahman Efendi'nin terekesine rastlanıldı¹³³. Dönemin şahıslarına göre son derece zengin olduğu anlaşılan bu âlimin terekesinde, çok sayıda kitap vardı. Bu kitapların, özellikle bugün bilinen örneklerinden yola çıkarak fiyatlarına bakıldı ve diğer eşyalarla kıyaslandı.

Tablo 9

Kitabın Adı	Miktarı	Değeri(Krş)
Kamus	3 cild	25,5
Tefsir-i bağdadî	1	25
Ravzatü'l-ebrâr	1	40
Eczâ-i Şeyhzâde	1	10
Buhâri-i Şerîf	1	30
Seyr-i Nâbi	1	10
Şerh-i Acâyibü'l-Kalb	1	10
İlm-i Tıbdan Salih Efendi	1	5

¹³⁰ Özlü, a.g.m. s. 124.

¹³¹ Özlü, a.g.m. s. 123.

¹³² Özlü, a.g.m. s. 123.

¹³³ A.Ş.S. 149. B.N. 195.

Ahlak-i Âliye	1	50
Mutavvil cild-i sâni	1	10
Bendakâr şerhi	1	30
İlm-i hesabdan hülâsa	1	10
İstifâre	1	10
Nühbe şerhi	1	40
Mukantarât risalesi	1	2
Yusuf Züleyha	1	10
Maksud şerhi	1	5
Vesiletü'l-makâsıd	1	5
İbrahim Çelebi	1	10
Efkârü'l-ceberût	1	10
Kaide mecmuası	1	5
Nâbi hayriyesi	1	10
Kâdı-i Beyzâvî	1	40
Zeyne fetâvî	1	20
Gülistan	1	10
Seyr-i Halebî	1	20
Halhali	1	10
Kâfiye	1	3
Tarîkat-ı Muhâmmediye şerhi	1	40
Asâmüddin	1	10
Vassaf tarihi	1	10
Fuzulî divanı	1	15
Harretü'l-fetâviye	1	40
Mirât-ı kâinât	1	80
Fetvâ-i mecmûât	1	4
İhtirâ-i sagîr	1	30
Mevâhibi'd-diniye tercümesi	1	15
Tuhfe-i vehbi	1	5
Menâkıb-ı kadriye	1	5
Bilâ nukul Ali Efendi	1	30
Arab-ı kaide mecmûası	1	5

Nahiv cümlesi	1	5
Parça kitâblar	1	10

Tabloda yer alan Kâdı Beyzâvî tefsirinin bugünkü değeri ortalama 100 TL civarındadır. Beş ciltlik olduğu bilinen bu esere, terekeye göre 40 kuruş değer biçilmiştir ki, o zamanda iyi bir koyun fiyatında olduğu çok rahatlıkla söylenebilir. Nitekim koyun ve keçilerin daha önce ki tablolarda ortalama değerinin 20-30 kuruş olduğu görülmüştü. 40 kuruşun bu eser için zamana göre hayli iyi bir fiyat olduğu anlaşılmaktadır. Yine terekede yer alan, Nişancızâde Mehmet Paşa'ya ait olduğu tahmin edilen¹³⁴ Mirât-ı Kâinat adlı eserin 80 kuruş gibi neredeyse bir büyükbaş hayvan fiyatı olduğu düşünüldüğünde, kitap fiyatlarının hiçte ucuz olmadığı rahatlıkla söylenebilir. Bu değerlendirme 30 kuruş kıymetindeki Buhar-î Şerif adlı hadis kitabı için yapıldığında da yargının değişmeyeceği söylenebilir.

4.2.3. Sosyal Yapı

Şer'iyeye Sicilleri hiç şüphesiz sosyal hayatın ve onun en önemli unsuru olan aile hayatının birincil kaynaklarıdır. Osmanlı toplumunu tanımak için, her yönüyle toplum hayatının yansıdığı sicilleri son derece iyi tahlil etmek gerekir. Siciller okunmadan sosyal ve aile hayatı kesinlikle hakkıyla anlaşılamaz ve yargılar hatadan kurtulamaz.

Burada mesele daha küçük dairede ele alınıp, Antep'teki aile hayatı verildi.

4.2.3.1. 1877-1878 de Ayntâb'ta Aile

Toplumsal hayatın en küçük birimi olan aile, nikâh akdi ile kurulmaktadır. Nikâh, evlilik engeli olmayan bir erkek ile bir kadın arasında yapılan evlilik sözleşmesidir. İslam dini evlilik için bu sözleşmeyi esas alır ve olmaması halinde evlilik veya aile ilişkisini haram addeder. Yine günümüzde evlilik dışı ilişki gayr-i meşru kabul edilerek, çıkabilecek hukukî durumlar, mahrumiyet olarak sonuçlanmaktadır ve miras, çocukların durumu ve anne-babalık gibi meseleler problem teşkil etmektedir.

¹³⁴ Nişancızâde Muhammed bin Ahmed Paşa'ya ait iki ciltlik bir İslam tarihi 1841 yılında basılmıştır. Bu eserin o kitabın bir nüshası olduğu tahmin edilebilir. Eserin Osmanlıca baskıları Selçuk Üniv. İlahiyat Fakültesi Kütüphanesi gibi çeşitli yerlerde bulunmaktadır. Her ne kadar aynı adla Seydi Ali Reis'e ait Mir'atü'l-Kâinat adlı bir eser olsa da, bu kitap, güneşin hareketlerinden, yıldızların uzaklığından ve nehirlerin genişliğinden bahseden son derece eski bir coğrafya kitabıdır. Dolayısıyla bahsi geçen kitap büyük bir ihtimalle adı geçen İslam tarihidir. 1841 de basılan bu kitabın 1878 deki birinin terekesinde olması gayet tabidir.

Osmanlı hukukunda aile hayatının oluşması ve sonlanması yani evlilik, boşanma, nafaka taleb etme, miras hukuku, mehir talepleri gibi meseleler İslam hukukuna göre şekillenmekteydi.

Çalışılan sicilde aile hayatıyla ilgili birçok belge mevcuttur. Öncelikle aile hayatının nasıl kurulduğu yani nikâh ve şartları belgeler ışığında açıklandı.

Nikâh akdi her zaman mahkeme huzurunda yapılmazdı. Fakat mahkemeye intikal eden evlilik istekleride vardı. Özellikle evliliğin sonlanması ile talep edilen mehir ve nafakalar mahkemede dâvâ konusu olurdu¹³⁵. Evlilik yapan erkeğe zevce, kadına da zevce, nişanlıya, namzedli denirdi. Evlenirken erkek kadına İslam hukuku gereği mehir vermek veya vadetmek zorundaydı. Mehir, erkeğin nikâh nedeniyle kadına ödemekle yükümlü olduğu meblağdır. Mehrin tamamı peşin ödenebildiği gibi, bir kısmı peşin(mehr-i muaccel), bir kısmı ileride (mehr-i müeccel)¹³⁶ ödenebilirdi¹³⁷. Bunlar bazen *mehr-i mukaddem* ve *mehr-i muahhar* olarak ta ifade edilirdi.¹³⁸ Mehir, meblâğın önceden tesbit edilip edilmemesi bakımından iki kısımdır: *Mehr-i müsemma*¹³⁹, tarafların evlilik öncesinde konuşup üzerinde anlaştıkları miktardır. Taraflar mehrin miktarını önceden tesbit etmemişler, nikâhtan sonra da bir meblâğ üzerinde anlaşamamışlarsa, kadına *mehr-i misl* verilirdi.¹⁴⁰ Mehir ve benzeri meseleleri halleden erkek kadına evlilik teklif eder, kadında bunu kabul ederse ve aralarında dinen evlenme engeli yoksa nikâh gerçekleşirdi. Durum teşhir ve tescil edilirdi. Böylelikle evlenme gerçekleşmiş olurdu.

149 numaralı Ayntâb Şer'iyye Sicili'ne göre mehir miktarlarının 50 ile 3500 kuruş aralığında olduğu görülmektedir¹⁴¹. Evlilik yapan erkek ve kadının sosyal ve ekonomik düzeyinin bu mehir miktarlarını şekillendirdiği tahmin edilebilir.

¹³⁵ A.Ş.S. 149. B.N. 36, 39, 47, 54, 58, 84, 92, 96, 103, 109, 118, 119, 126, 163, 168, 172, 177, 195, 205, 211, 219, 224, 226, 238, 241, 246, 254.

¹³⁶ A.Ş.S. 149. B.N. 109 “*bin gurus mehr-i müeccel tesmiyesiyle kızım ve müvekkile-i mezbûre tezvîc idub*”

¹³⁷ Zeynel ÖZLÜ. (2000). XVIII. ve XIX. Yüzyıllarda Osmanlı Devleti'nde Adli Mekanizmanın Analizi, Bolu Göynük Örneği, Berikan Yayınevi, Ankara

¹³⁸ A.Ş.S. 149. B.N. 205.

¹³⁹ A.Ş.S. 149. B.N. 103 “*Güllü Hâtun zevci merkûm Şerif'den mübane olmağla ber-vech-i meşruh şer'ân lazım gelen mehr-i müsemmayı meblağ-ı merkûm iki yüz gurus müdde'îye-i mezbûre Güllü Hâtun'a hâlâ edaya ve adelet-i inkızasına değin infaka merkûm Şerif'e tenbih olundığı*”

¹⁴⁰ Ekrem Buğra Ekinci.(2008). Osmanlı Hukuku, Arı Sanat Yayınevi, İstanbul, s.314

¹⁴¹ A.Ş.S. 149. B.N. 36, 39, 47, 54, 58, 84, 92, 96, 103, 109, 118, 119, 126, 163, 168, 172, 177, 195, 205, 211, 219, 224, 226, 238, 241, 246, 254.

Antep'te evliliklerin genelde tek eşli olduğu görüldü. Bununla beraber iki eşli evliliklerin sayısı hiçte az değildi¹⁴². Bu evliliklerin daha çok maddi durumu iyi insanlar tarafından yapıldığı söylenebilir. Hatta 133 nolu belgede yer alan bilgiye göre Antep'in meşhur simalarından olan Dâ'îzâdelerden Hacı Emin Bey'in üç eşli olduğu anlaşılmaktadır¹⁴³. Belgelere yansıdığı kadarıyla Gayr-i Müslimlerde çok eşli evliliğe rastlanmamıştır.

Şer'î hukuka göre evliliğin sona ermesi beş şekilde olur: 1-Ölüm, 2-Talâk, 3-Muhâlaa (anlaşarak boşanma), 4-Tefrik (mahkeme kararıyla boşanma) ve 5-Fesh (kendiliğinden boşanma). Ancak ayrılık denince akla ilk gelen talâktır. Diğer ayrılma şekilleri de talâka benzer hükümler doğurur. Talâk erkeğin veya kadının iradesiyle olmak üzere iki kısımdır. Dolayısıyla şer'î hukukta boşanma yalnızca erkeğin elinde değildir. Kadının da kendi isteğiyle boşanması mümkündür¹⁴⁴.

Yine de şunu söylemek gerekir ki; Osmanlı aile hukukunun temeli olan İslâm hukukuna göre prensip olarak boşama hakkı erkeğe aittir. Erkeğin tek taraflı iradesiyle karısından boşandığını yalnızca söz ile bildirmesi dahi yeterli görülmüştür. Durumu mahkemeye kaydettirmesi hukuken şart koşulmamıştır. Fakat mahkeme sicillerinde karşımıza çıkan çok sayıda boşanma belgesi, Osmanlı toplumunda boşanmaların kayda geçirildiğini göstermektedir. Evliliği sona erdirmeyi isteyen erkek değil de kadın olursa onun için de kısıtlı olmakla birlikte İslâm hukukuna göre bazı imkânlar bulunuyordu. Buna göre kadın eğer isterse nikâh akdi esnasında boşanma hakkını elinde bulundurmayı şart olarak öne sürebiliyordu. Bunun yanı sıra kadın, bazı durumlarda bizzat mahkemeye başvurarak evliliği sona erdirebiliyordu. Fakat mahkemenin hangi durumlarda ayrılık kararı vereceğine dair mezhepler arasında ciddi görüş ayrılıkları bulunduğundan, bazen aynı konuda aynı toplumda yaşayan insanlar arasında farklı hükümler verilebiliyordu. Hanefî mezhebine göre mahkemenin boşanma kararı verebilmesi için kocada hastalık ve kusur bulunması, yeme-içme, kocanın giyim ve barınma gibi temel ihtiyaçlarını karşılayamaması, kocanın evini uzun süre terk etmesi veya ortadan kaybolması, hanımına kötü davranması, eşine yaklaşmamak

¹⁴² A.Ş.S. 149. B.N. 30, 63, 92, 133, 178, 195, 208, 275

¹⁴³ A.Ş.S. 149. B.N. 133. "Dâ'îzâde Hacı Emin Beğ bin Mustafa bin Emin Efendi'nin veraseti zevce-i menkühe-i metrukeleri Hadice bint-i Hacı Molla Ahmed ve Ayşe bint-i Ahmed'in ve diğer Hadice bint-i Ârif Ağa"

¹⁴⁴ Ekinci, a.g.e. s. 316.

üzere yemin etmesi, kocanın hanımının zina ettiğini iddia etmesi, süt akrabalığının bulunduğu anlaşılması gibi ciddi sebepler bulunmak zorundaydı¹⁴⁵.

Çalışılan sicile göre aile içi geçimsizlik sonucu ortaya çıkan sövme, darb ve kavga halleri, öfkeyle veya şartla ağızdan çıkan kelimeler boşanma sebebi olabiliyordu. Mesela 103 nolu belgede yer alan “*işbu merkûm Şerif benim zevc-i dahilem iken tarihten on dört mah akdem güzëran iden doksan üç senesi şevval-i şerif hılalinde İbrahim Şehri Karyesinde karındaşım yanında sakine iken merkûm beni hanesine götürmek üzere gelub meyanımızda münaza’â zuhur itmekle merkûm benim hâşâ sümme hâşâ din ve imanıma sebb ü şetm idub ol vechile ben kendunden mübane olub tarih-i mezbûreden beru mu’âmele-i zevciyete inkıyad itmeyerek karındaşım indinde sakine olmuşidim el-hâletü hâzihi sual olunub zımnında mütekarrir ve ma’kud-ı âliye mehr-i müeccilem olan iki yüz guruş bana edaya ve iddetim inkızâsına değin beni infaka merkûm Şerif’e tenbih-i şer’i olunmak muradımdır*”¹⁴⁶ gibi ifadelerden anlaşılacağı üzere bir aile içi geçimsizlikte mahkeme boşanmaya hükmediyor ve kadının mehir talebini kabul ediyordu. Bu belge aynı zamanda yukarıda geçen kadının da boşama hakkının olduğuna dair bir delildir.

Yine 39 nolu belgede yer alan bilgilere göre Dâ’îzadelerden Ahmed Ağa bir daha şarap içtiği takdirde hanımından üç talak ile boş olacağını söylemiştir. Fakat bu huyundan vazgeçememiştir. Hanımı Zeliha, şarap içtiğini şahitlerle isbat ederek boşanma ve mehrini talep etmiştir. Bunun üzerine mahkeme, hem hanımını boşaması hem de hanımının talep ettiği 3500 kuruş gibi bir hayli fazla olan mehir miktarını ödemesine karar vermiştir¹⁴⁷.

Görüldüğü gibi, 1878’de Antep’te zengin bir ailede gelin olan bir hanım, kocasının içki içtiğini söyleyerek mahkemeye gidip boşanma talep edebilmekte ve bu talebi mahkeme tarafından ayrılma sebebi olarak görülüp, kadının bu isteğini

¹⁴⁵ Saadet Mayader.(2007). “Klasik Dönem Osmanlı Toplumunda Boşanma”, Uludağ Üniversitesi İlahiyat Dergisi, Sayı 1,Bursa, s.s.300-301

¹⁴⁶ A.Ş.S. 149. B.N.103

¹⁴⁷ Kaş Hanesi Mahallesi ahalisinden Dâ’îzâde Ahmed Ağa ibn-i Hacı Emin Beğ muvacehesinde müvekkilem mezbûre Zeliha’nın işbu merkûm Ahmed Ağa zevcî dâhili olub merkûm Ahmed Ağa bundan çend mâh akdem eğer bir daha şurb-ı hamr ider isem zevcem Zeliha benden üç talak boş olsun deyu şart-ı te’allik itmişken tarih-i i’lâmdan dokuz gün mukaddem amden şurb-ı hamr itmekle müvekkilem mezbûre Zeliha Hâtun işbu merkûm Ahmed Ağa’dan hâlâ talak-ı selâse ile mutallaka olduğu ecelden zimmetinde mütekarrir ve ma’kud âliye olan üç bin beş yüz guruş mehr-i müeccel ile nafaka-i iddet-i ma’lûme ve meunet-i süknâsını merkûm Ahmed Ağa’dan bi’l-vekâle talep iderim sual olunub mûcib-i şer’îsi bi’l-icrâ meblağ-ı mezbûr tarafıma bi’l-vekale teslim olunmak mathubumdur deyu ba’de’da’vâ ve’s-sual

yerine getirmektedir. Ayrıca kocasının din ve imanına küfür ettiğini söyleyerek mahkemeye giden bir kadının da boşanma isteği kabul edilmektedir. Durumun 150 yıl önceki Antep’te kadın hakları açısından değerlendirilmesinin ilginç olacağı söylenebilir.

Evlilikler boşanmayla sonuçlandığında nafaka meselesi ortaya çıkmaktadır. Nafaka, insanın yaşayabilmesi için lâzım olan şey demektir. Bu da, taam(yiyecek), kisve (giyecek) ve süknâdan (ev) ibarettir. Bu masraflar, şehrin âdetine, piyasaya ve akraba ve arkadaşlara göre ayarlanır. Zamana ve hâle göre değişir. Her memlekette başkadır¹⁴⁸. İslam hukuku aile geçimini erkeğe yüklediği için, iddet zamanına kadar karısına ve büyüyünceye kadar çocuklarına nafaka vermek zorundaydı. Okunulan sicilin birçok belgesine konu olan nafaka talebi¹⁴⁹, kadın tarafından veya vekili tarafından dile getirilmiştir. Mahkeme de genellikle talebin gerçekleşmesi doğrultusunda karar vermiştir. Nafaka miktarı daha çok günlük olarak “*beher yevmi*” şeklinde ifade edildiği gibi “*şehri*” veya “*senevi*” şeklinde aylık veya yıllık olarak belirtilmiştir. Nafaka miktarlarının kişi başı günlük 40 para¹⁵⁰ ile 1 kuruş arasında olduğunu görmekteyiz. Buradan hareketle 1878 yıllarında Antep’te bir kişinin günlük ihtiyacının bu miktardaki parayla sağlanabildiği söylenebilir.

Çocuk sayılarına bakıldığında ise nüfus sayımının sağlıklı yapılmadığı o dönemlerde doğru anlaşılamayacağı rahatlıkla söylenebilir. Durum böyle olmakla beraber kişilerin genellikle 5-6 çocuğunun olduğu görülmektedir. Mirasçıların tesbit edildiği tereke kayıtlarına bakarak bazı çıkarımlarda bulunulabilir. Belgelere yansıdığı kadarıyla ailelerin günümüze göre çok çocuklu olduğu rahatlıkla söylenebilir. Nitekim Kepkep Mahallesinden Hacı Mehmed’in 12 çocuğu¹⁵¹, Kurb-ı Bostancı Mahallesinden Hadice’nin 9 çocuğu¹⁵² vardır. Yine Gayr-i Müslim ailelerden ve Kozanlı Mahallesi sakinlerinden Keşiş oğlu Agobcan’nın 9 çocuğu olduğu görülmektedir¹⁵³.

Antep’te müslüman ailelerde, çocuklara en çok Muhammed isminden mütevellid Mehmed isminin verildiği görülmektedir. Bugün hâlâ Antep’te sıklıkla

¹⁴⁸ Ekinci, a.g.e. s.314; Pakalın. Nafaka. a.g.e. c. II. s. 642

¹⁴⁹ A.Ş.S. 149. B.N. 7, 12, 29, 47, 48, 52, 71, 76, 79, 90, 95, 99, 111, 114, 120, 130, 131, 143, 146, 157, 180, 182, 189, 192, 198, 220, 238, 239, 241, 246, 274, 277.

¹⁵⁰ Belgelerden anlaşıldığına göre 100 para/pare 1 kuruş yapmaktadır.

¹⁵¹ A.Ş.S. 149. B.N. 43

¹⁵² A.Ş.S. 149. B.N. 171

¹⁵³ A.Ş.S. 149. B.N. 104

kullanılan bu ismin belgelerde binden fazla zikredildiğini söylemek herhalde ilginç olacaktır. Mehmed ismini Ahmed, Mustafa, Mahmud, İbrahim, İsmail, Ali, Ömer, Osman gibi yine İslam büyüklerinin isimleri takip etmektedir. Kızların ise Hadice, Fatma, Ayşe, Zeyneb, gibi isimleri aldıkları veya bunlardan esinlenen Hadduç, Ayyuş, Fattum gibi isimlerle anıldığı görülmüştür.

Gayr-i Müslim ailelerin genellikle Ermeni kökenli olduğu daha önce söylenmişti. Bunlarında daha çok Sersiz, Serkis, Agob, Nersis, Kirkor, Artin, David, Abraham, Avadis, Melkon, Maryam, Anna gibi isimleri sıklıkla kullandığı tesbit edilmiştir.

4.2.3.2. Müslim ve Gayr-i Müslim Toplum Arasındaki İlişkiler

Bilindiği gibi Anadolu topraklarında yüzyıllardır Müslümanlarla gayr-i Müslimler birlikte yaşamaktadır. 11. yüzyılda Anadolu'ya giren Türkler bu topraklarda Hristiyan, Yahudi ve diğer dinlere mensub insanlarla karşılaştılar. Kısa sürede Anadolu hâkimiyetini eline geçiren atalarımız, diğer dinlere, İslamın gereği hoşgörüyle yaklaşmış ve bu din mensublarını zimmet altına alarak, her türlü haklarını güvenceye almıştır. Durum böyle olunca bugün sayıları bir hayli azalsada Osmanlı Devleti'nin yıkıldığı 20. yüzyıl başlarına kadar Anadolu'nun her köşesinde Gayr-i Müslimlere rastlamak mümkündür. Bu cümleden olmak üzere 1877-1878 yıllarında Antep'te bir hayli Gayr-i Müslim nüfus bulunuyordu. Bunların toplumda son derece önemli bir yer işgal ettiği daha önce söylenmişti. Antep'te tüccar, esnaf ve zanaat erbabı olarak göze çarpan Gayr-i Müslimler Kayacık, Seng-i Nakkaş, Kozanlı, Hayık Zımmiyan, Eblehan, İbn-i Eyüb ve Kurb-ı Zincirli gibi mahallelerde toplansa da bu mahalle ayrımının keskin olduğu söylenemez. Şehirde yaşayan Gayr-i Müslimlerin neredeyse tamamını Ermeniler teşkil ediyordu. Yahudilerin de olduğu anlaşılan¹⁵⁴ Antep'te Müslim Gayr-i Müslim ilişkileri açısından problem olmadığı söylenebilir.

Şer'iyeye mahkemeleri esas itibarıyla Müslüman halkın dâvâlarına baksada okunulan defterde yer alan birçok belgeden, Gayr-i Müslimlerin de bu mahkemeye dâvâlarını taşıdıkları ve İslam kâdısının vereceği hükme razı oldukları anlaşılmaktadır.

¹⁵⁴ A.Ş.S. 149. B.N. 27, 160.

Belgelere Gayr-i Müslim vatandaşlardan “*Teb‘ay-ı Osmânîden Demirci Serkis bin Muhis*”¹⁵⁵ gibi ifadelerle bahsedildiği görülmektedir. Daha önce söylendiği gibi Gayr-i Müslim teb‘a genellikle ticaretle uğraştığından belgelere geçen dâvâların daha çok alacak-verecek, borç ifâsı veya inkârı, ölen kişilerin terekesinden alacak talebi gibi meselelerle ilgili olduğu görüldü¹⁵⁶. Bu gibi dâvâlarda bazen bir bazen her iki tarafın Gayr-i Müslim olduğu görülmektedir. Tabi ki; Gayr-i Müslimler tamamen kendileriyle ilgili, nafaka talepleri, vasi tayinleri, tereke ve mal taksimleri gibi dâvâlarında rahatlıkla şer‘i mahkemeye getirmişlerdir¹⁵⁷. İlginçtir ki dönemin ulaşım aracı olan merkeb hırsızlığı dâvâlarında da taraflardan birinin bazen Gayr-i Müslim teb‘adan olduğu anlaşılmaktadır¹⁵⁸.

Belgelere yansıdığı kadarıyla Müslümanlarla Gayr-i Müslim teb‘a arasında yaralama ve öldürmeyle sonuçlanan dâvâlar görülmemektedir. Küçük çapta olayların olması muhtemelse de mahkemeye gelen herhengi bir dâvâ yoktur. Buradan iki taraf arasında huzursuzluk oluşturacak olayların olmadığı anlaşılmaktadır. Yine sicile yansıdığı kadarıyla Gayr-i Müslimlerin kâdi huzurunda evlilik akdi yaptığına rastlanmamıştır. Kuvvetle muhtemeldir ki, bu evlilikler kiliselerde veya din adamlarının huzurunda yapılmıyordu.

4.2.3.3. Vakıflar, Medreseler, Camiler ve Mescitler

Osmanlı toplumunda sosyal yapılar denince, vakıflar başta olmak üzere medreseler, camiler, mescitler, han ve hamamlar, imarethaneler akla gelmektedir. Denilebilir ki, Osmanlı toplumu bir vakıf medeniyetidir. İnsanların Allah rızasını gözeterek hayır adına yaptırdığı vakıf müesseseleri toplumun ihtiyaçlarını karşılama da büyük rol oynamıştır.

Vakıf genel anlamda “Hayrî” ve “Zürri” olmak üzere iki guruba ayrılmıştır. Hayrî vakıf, doğrudan doğruya kurbet kasdıyla kurulan ve mevkufun aleyh (yararlanan) olarak da bütün insanlar veya fakirler tayin edilen vakıflardır. Bunu gayr-i mahsur yani yüz veya daha fazla kimselere yapılan vakıflar şeklinde de tarif edenler olmuştur. Bilindiği gibi bu vakıflarda gâye kurbet, yani sevab ve ibadet

¹⁵⁵ A.Ş.S. 149. B.N. 4

¹⁵⁶ A.Ş.S. 149. B.N. 4, 46, 51, 62, 73, 77, 78, 81, 116, 134, 135, 152.

¹⁵⁷ A.Ş.S. 149. B.N. 57, 100, 104, 143, 152, 200, 264.

¹⁵⁸ A.Ş.S. 149. B.N. 40, 45, 59,

kabilinden bir fiil işlemektir¹⁵⁹. Bu tür vakıfların yanında Zürrî, yani evladlık vakıflar da mevcuttur. Evladlık vakıflar, vakfedenin ihtiyaç sahibi hısımlarının bulunması ve kendisinin de varlıklı bir kişi olması halinde, bunların ihtiyaçlarını temin için, yardımlaşmanın mukaddes bir usulü olan vakıf yapması ve gelirini de önce hısımlarına sonra da fakirlere tahsis edilmesi şeklinde kurulan vakıflardır¹⁶⁰.

149 numaralı sicilde 77 nolu belgede Mevlevihane vakfının arsası üzerinde bulunan bir demirci dükkânının arsa bedeli konusundaki anlaşmazlık üzere *Eblehan Mahallesi ahâlisinden ve Devlet-i Aliyye-i Osmânîden ve demirci esnafından Ebuç bin Kara* mahkemeye verilir ve evladiyet ve meşruhiyet üzere Şeyh ve münevver bulunan reşadetlu Şeyh el-hac İsmail Efendi ibn-i Feyzullah Efendi lehinde karar verilir¹⁶¹. Yine bir başka belgede¹⁶² Ali Bekmez ve hanımının vakfının nısf-ı hissesine evladiyet üzere tasarrufu olan Hafize bint-i Mehmed nâm Hâtun, vakıf arazisinde bulunan sebze bostanının icarının 500 kuruş karşılığında *İbn-i Eyub Mahallesi Sakinlerinden ve Teb'â-yı Osmânîden iken bundan akdem fevt olan Polar Avadis bin Esder bin Devlet'in oğlu ve tereke-i vafiyesine vaz'ü'l-yedi beyne-i âdile ile sabit ve mütehakkik olan Devlet'e* verildiğini ve bu bedelin ödenmediğini söyleyerek mahkemeye gider ve mahkeme, bedelin ödenmesi doğrultusunda karar verir.

102 nolu belgede ise çocuğunun olmadığı anlaşılan *Medine-i Ayıntâb mahallatından Tarla-yı Cedid Mahallesi sakınlarından sahibü'l-hayrât ve'l-hasenât ve râğibü's-sadâkât* olup bir seneden berü emrâz-ı müzmine illetine mübtela olan Hüseyin'nin “ben hayatda oldukça kendim müteveli olup ba'de vefata işbu hazıra-i bi'l-meclis zevcem mezbûre Nazife Hatun müteveliye ola ba'de vefâtihâ mezbûre Nazife Hatun'un li-ebeveyn er karındaşı Kalenderoğlu Mehmed Said müteveli ola ba'de vefâtihâ evlad-ı evlad-ı evlad-ı zükûrunun ekber ve erşedi batnen ba'de batn ve karnen ba'de karn müteveli olalar el-iyazü billâhi teâlâ evlad-ı anâtı dahi bil külliye münkarız olur ise haricden hakimü's-ş-şer' ma'rifetiyle bir dindar kimesne müteveli nasb ve tayîn olunub üslub-ı sabık üzere amel eyleye deyu hatm-i kelam ve istifa-i merâm idüb menzil ve bağ-ı mezkûreleri

¹⁵⁹ Ahmet Akgündüz. (2002). İslam Hukukunda ve Osmanlı Tatbikatında Vakıf Müessesesi, Ankara, s.270.

¹⁶⁰ Akgündüz. a.g.e. s. 271

¹⁶¹ A.Ş.S. 149. B.N. 77

¹⁶² A.Ş.S. 149. B.N. 81

fâriğa-i anü's-şevâgil mütevellîye-i mezbûreye teslim ol dahi vakfiyet üzere kabz ve tesellüm eyledikten sonra”¹⁶³ diyerek mal varlığını vakf ettiği görülmektedir.

Bir zamanlar ilmî hayatındaki canlılığından dolayı “Küçük Buhara” diye bilinen Antep şehrinde birçok medrese olduğu bilinmekteydi. Fakat çalışılan defterde medreseler ile alakalı herhangi bir belgeye rastlanmamıştır. Bu durumda medreselerin azaldığına veya herhangi bir dâvâ konusu olmadığına hükmedilebilir.

Medreseler hakkındaki bu küçük açıklamadan sonra 149 numaralı Ayntâb Şer‘iyye sicilinde geçen cami ve mescidlerin isimleri tablo şeklinde verildi.

Tablo 10

Ağa Camii	Bostancı Camii	Kozluca Mescidi	Nakşibendî Tekye-i Şerifi Mescidi
Reyhan Zukağı Mescidi	Sinvikaya Mescidi	Şafi‘-îzade Camii	Tarla-yı Cedid Camii

4.2.3.4. Aşiretler

Tablo 11

Haymenişin Atmalı	Haymenişin Çilkanlı	Haymenişin Savcılı
Kara Kocalı	Kara Koyunlu	Kösyanlı
Ormanlı	Senemli	

4.2.4. Asayiş ve Adlî Vak‘alar

149 numaralı Ayntâb Şer‘iyye Sicili’ne göre Antep’te asayişin genel mânâda iyi olduğu, toplumun huzurunu kaçırarak olayların fazla olmadığı görülmektedir. Okunan belgelerin sadece dördünde¹⁶⁴ yaralama veya öldürmeyle sonuçlanan dâvâlar mevcuttur. Bunlardan 3 nolu belgede yer alan bilgiye göre, *Cağıt Karyesi ahâlisinden iken bundan akdem maktûlen vefât iden Mahmûd bin Mustafa bin Mehmed’in* büyük oğlu Bekir’in, maktulün mirasçıları tarafından hapisshanede yatan katillerinden, babalarının diyetinin alınması için vekil tayin

¹⁶³ A.Ş.S. 149. B.N. 102

¹⁶⁴ A.Ş.S. 149. B.N. 3, 17, 24, 242

edildiği görülmüştür. Belgeden de anlaşılacağı üzere katiller yakalanıp habse atılmış ve sulh sağlanarak diyet yoluna gidilmiştir¹⁶⁵.

Diğer belge ise¹⁶⁶ *dirseği üstünden alet-i câriha ile darb ve cerh olunub mezkûr darb ve cerhden müteessiran vefât eyleyen Arif bin Veli'nin verasetiyle ilgilidir. Yine 17 nolu belge, kurşunla sol memesi üzerinden vurularak ölen maktulun azasının keşfiyle ilgilidir. Belgede yer alan bilgilere göre Keret Karyesi'nde sâkin iken maktûlen vefât iden Hüseyin bin İbo bin İsmâîl nâm kimesnenin cenazesi karye-i mezbûre imamı Şerîf Efendi ve muhtar Mehmed Emin Ağa ve Tane Maho ve Hacı Devriş ve Elbistanlı oğlu Hasan ve sâir mazbata'l-esami kimesneler mahzarlarında, Kâtib Hâfız Mehmed Efendi ve Zabtiye Emîn Ağa ve tabib-i belde Kiyoruk Ağa tarafından keşif ve muayene olunmuştur. Gece saat iki buçuk raddelerinde karye-i mezbûre ahâlisinden gâib-i ani'l-meclis Hasırcı Mehmed'in oğlu Mehmed Ali tarafından kurşun mumlu tüfenkle vurulduğu anlaşılan maktulun keşfi kayıtlara geçmiştir. 242 nolu belge de yine Gerciğin karyesinden maktulen vefat eden Soğuk Ahmed'in oğlu Ali'nin keşif ve muayenesi ile ilgilidir.*

Görüldüğü gibi 149 numaralı defterde yer alan 277 belgeden sadece dördünde öldürme hadisesi yer almıştır. Bunlarda resmi görevliler tarafından tesbit edilmiş ve suçlular bulunmuştur.

Asayiş meselesinin diğer önemli bir konusu da hırsızlık dâvâlarıdır. Daha öncede bahsedildiği gibi hırsızlık dâvâlarının en önemli kısmı dönemin yük ve taşıma aracı olan merkeb ve beygir hırsızlıklarıyla ilgilidir. Onlarca belgede¹⁶⁷ geçen merkeb ve beygir hırsızlıklarında genellikle dâvâcı hayvanının alamet-i farikasından “bir re's doru renkli esved baş bargir”, “bir re's erkek boz renkli dört ayağı siyah bargir” veya “bir re's kır renkli erkek merkeb” gibi ifadelerle bahseder ve kaybolan veya çalınan hayvanını dâvâlının elinde gördüğünü söyleyerek

¹⁶⁵ *mevrûsumuz maktûl-ı mezbûrun kâtilleri olub el-hâletü hâzihi merkez-i vilâyet-i mezbûre habishânesinde mahbûs bulunan karye-i mezbûre ahâlisinden diğer Mustafa ibn-i Bekir bin Mehmed ve Şiho bin Oso bin Abdullah nâm şahıslardan ve akdemce mahbes-i mezkûrede fevt olan Hüseyin bin Oso bin Abdullah'ın tereke-i vâfiyesine vaz'-ı yed iden verese-i ma'lumesinden maktûl-ı mezbûrun katlini ve şer'ân lâzım gelen diyetini taleb ve de'avî ve ahz kabza ve maktûzlarıyla îsâl ve teslime ve lede'l-hace sulh ve ibrâya ve husûs-ı mezkûrun mutevakkıf olduğu umûrun külliyesine taraflarımızdan merkûm Bekir'i vekâlet-i mutlaka-i âmme-i şer'îye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledik*

¹⁶⁶ A.Ş.S. 149. B.N. 24

¹⁶⁷ A.Ş.S. 149. B.N. 23, 44, 45, 59, 60, 64, 69, 82, 91, 129, 154, 155, 165, 186, 268, 269.

tarafına iadesini talep ederdi. Bu iddeasını şahitler huzurunda isbat ederse dâvâ genellikle lehine sonuçlanırdı¹⁶⁸.

Adlî vak'aların önemli bir kısmını da haksız müdahaleler ve men' talepleri oluşturmaktaydı. Aslında bunların büyük bir kısmını yine hırsızlık dâvâları teşkil etmekteydi.

34 nolu belgede yer alan bilgilere göre *Kurb-ı Zincirli Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem vefât (iden) Mustafa bin Mahmud bin Abdullah'ın veraset-i sulbî kebîr oğlu Mustafa ve evvel hayatında sağır bulunan Mahmud ve sulbiye-i kebire kızı Zeyneb'e* paylaştırılmış iken, o zaman küçük yaşta olan Mahmud, babasından kalan ev hissesinin ağabeyi Mustafa tarafından Bekmezci Bekir Ağa'ya satıldığını söyleyerek, bu hissenin değerini Bekmezci Bekir Ağa'dan talep etmektedir. Bunun üzerine Bekir Ağa, şu an elinde olan evi, çocukların babası Mustafa'nın 25 yıl önce Abdurrahman diye birine sattığını, Abdurrahman'ın da 3 yıl sonra evi rahmetlinin büyük oğlu Mustafa'ya sattığını, kendisinin de Mustafa'dan 108 adet sim-i halis beyaz mecidi karşılığında satın aldığını söyleyerek Mahmud'un iddeasının haksız olduğunu söyleyip kendi malına müdahaleden men' talep etmektedir. Mahkeme de Bekir Ağa'yı haklı görüp lehinde karar vermiştir¹⁶⁹. Yine 72 nolu belgeden anlaşılan bilgilere göre Şarkıyan Mahallesi ahalisinden ve Kâdiriye hulefâsından Sadık Baba bin Haşim adlı kimse, Kilisecik Karyesi ahalisinden Hasan Kâhya bin Çürük Yusuf'a babasından kalan nar bahçesini, meyvelerinin bir kısmını alması karşılığı(musakât) icara verdiğini söyler. Hasan Kâhya musakât vechile nar bahçesine bakarken, Sadık Baba'nın bahçeyi bu kez başkasına icara vermesi üzerine, bahçenin çeyreğinin kendi malı olduğunu söyler fakat bunu isbat edemez. Bunun üzerine mahkeme Hasan Kâhya'yı haksız müdahaleden men' eder¹⁷⁰.

¹⁶⁸ *müdde'î-i merkûm Mehmed'in ber-vech-i muharrer müdde'âsına muvafık beyyine talep olundukda her biri ber muktezâ-yı irade-i seniyye beyne'l-ahali ma'ruf olan kimesnelerden evvelâ sırran ve ba'de alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlû's-şehâde idükleri ihbâr olunan Salman bin Salman ve Mehmed bin Ali nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î şerîf-i âli ba'de'l-isbât ve'l-hilaf ve'l-hükm mucebiyle merkeb-i mevsuf-ı mezkûr müdde'î-i merkûm Mehmed'e def' ve teslim müde'î-i aleyh merkûm Melkon'e tenbih olunduğı bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lâm olundu.*

¹⁶⁹ *"Mahmud da'vâ-yı mezkûresiyle merkûm Bekmezci Bekir'e bî-vech-i şer'î mu'ârizadan men' olunduğı tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine arz ve i'lâm olundu."*

¹⁷⁰ *"Sadık Baba'ya bivech-i şer'î müdâhale ve mu'ârizadan men' olunduğı tescil ve huzûr-ı âlilerine arz ve i'lâm olundu."*

149 numaralı sicilde bu gibi dâvâlara sıklıkla rastlanmaktadır¹⁷¹. Mehkeme, genellikle haksız müdahaleden men‘ talebinde bulunan dâvâcıdan dâvâsını isbat edecek deliller getirmesini istediğinde¹⁷² eğer bu deliller adil ve makbul şahitler¹⁷³ huzurunda gizli ve açık olarak soruşturulduktan sonra haklılığı isbat edilmişse, dâvâcının lehinde karar vermiştir.

¹⁷¹ A.Ş.S. 149. B.N. 23, 34, 37, 41, 72, 82, 88, 93, 111, 137, 152, 154, 164, 169, 173, 179, 205, 240, 243, 275.

¹⁷² “müdde‘âsına muvafık beyyine taleb olundukda”

¹⁷³ “evvelâ sırran ve ba‘de alenen lede‘t-tezkiye adl ve makbûlü‘ş-şehâdet idükleri ihbâr olunan”

SONUÇ

1877-1878 yıllarındaki Ayntâb Şer'iyeye Mahkemesinde görülen dâvâların kayıtlarını ihtiva eden 149 numaralı Şer'iyeye Sicili'nin ilk 150 sayfasının değerlendirilmesi sonucunda Antep'le ilgili önemli bilgilere ulaşıldı. Özellikle şehir tarihi açısından işe yarayacak idari, iktisadi ve içtimai verilere ulaşıldı. Bu çalışmanın, Antep şehrinin yaklaşık 150 yıl önceki durumuna ışık tutacağı ümit edilmektedir.

Okunulan belgelerden yola çıkarak, meşrutiyet yıllarındaki Antep Şehri'nin döneme göre bir hayli hareketli bir şehir olduğu rahatlıkla söylenebilir. Nitekim sadece belgelere yansıdığı kadarıyla yüzden fazla köyü ve bir o kadar mahallesi olan Antep şehri birçok meslek kollarını barındırması ve önemli bir ticaret merkezi olması bunu teyit etmektedir.

Müslüman ve Gayr-i Müslim toplumun ciddi problemler olmadan rahatlıkla aynı şehirde hatta aynı mahallelerde yaşadığı görüldü. O kadar ki, belgelerden anlaşıldığı üzere Gayr-i Müslim toplum kendi aralarındaki hukuki problemleri bile rahatlıkla Şer'î mahkemelere getirebiliyor ve karşılıklı güven içerisinde meseleler adâletin eline bırakılıyordu. Bu insanların birçoğu sanat, zanaat ve ticaret erbabı olarak şehirde itibarlı bir konuma sahiptiler.

Belgelerden anlaşıldığına göre Antep'te tarım ve hayvancılığın canlı olduğu, bağ, bahçe, zeytin ve fıstıkçılığın bugün de olduğu gibi tarım hayatında önemli bir yerinin olduğu söylenebilir. Toplumda normal düzeyde insanların yanında son derece zengin kişilerinde yaşadığı Antep'te ciddi asayiş problemlerine rastlanmadı. Bu kadarı da olur denecek kadar az sayıdaki olumsuz olayların toplumun tamamını huzursuz etmediği ve büyük olaylara sebep olmadığı anlaşıldı.

Aile hayatının İslami kaidelere göre düzenlendiği Osmanlı toplumunda ve bu toplumun bir parçası olan Antep'te kadınlar zannedildiğinin aksine söz hakkından mahrum değillerdi. Bir kadın kocasının kendisine sövmesi üzerine, başka bir kadın da kocası içki içtiği için mahkemeye çıkıp boşanma taleb

edebiliyor ve sonuca da ulaşabiliyordu. Kocalarından ayrılan kadınlar onlardan nafaka talep ediyor ve bu tür dâvâların tamamında haklı çıkıyorlardı.

Antep halkı, bir imparatorluğun parçasıydı ve bunun gerekliliğini yapıyordu. Sicilin tutulduğu yıllara denk gelen 93 harbi demekle maruf 1877-1878 Osmanlı-Rus harbi sırasında Şıbka'ya kadar gidip vatanları için şehit oluyorlardı.

Hatalardan beri olmayan bu çalışmanın Gaziantep tarihine küçük te olsa katkı sağlayacağı düşünülerek, bundan sonraki çalışmalar için bizi cesaretlendireceğini ümit etmekteyiz.

KAYNAKÇA

Akgündüz, Ahmet vd.(1988).“Şer‘iye Sicilleri” Mahiyeti Toplu Katologu ve Seçme Hükümler. TDAV Yayınları, No: 52, c.1, İstanbul.

_____(2002). İslâm Hukukunun Osmanlı Devleti’nde Tatbiki: Şer‘iyye Mahkemeleri ve Şer‘iyye Sicilleri, Türkler Ansiklopedisi, Yeni Türkiye Yayınları, c.X, Ankara.

_____(2002). İslam Hukukunda ve Osmanlı Tatbikatında Vakıf Müessesesi, Ankara.

Altınöz, İsmail. (1999). Dulkadir Eyâleti’nin Kuruluşunda Antep Şehri (XVI. Yüzyıl). *Gaziantep*. Küçükdağ, Y. (Ed.), Gaziantep Üniversitesi Vakfı Kültür Yayınları, Yayın No: 6, Gaziantep.

Aydın, M. Akif. (1994). Osmanlı’da Hukuk. Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi, Editör: Ekmeleddin İhsanoğlu, (IRCICA) Yayınları. c.I, İstanbul.

_____(2002). Osmanlı Hukukunun Genel Yapısı ve İşleyişi. Türkler Ansiklopedisi, Yeni Türkiye Yayınları, c.X, Ankara.

_____(2003). “Mahkeme”. Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi, Güzel Sanatlar Matbaası, c.XXVII, Ankara.

_____(2005). Türk Hukuk Tarihi, 5. Baskı, Ufuk Yayınları, İstanbul.

Bayındır, Abdülaziz. (1986). İslam Muhakeme Hukuku (Osmanlı Devri Uygulaması), İslami İlimler Araştırma Vakfı Yayınları, c. I, İstanbul.

Bozgeyik, Burhan. (1996). Her Yönüyle Gaziantep Tarih/Kültür/Folklor, İstanbul.

Cebeci, Ahmet. (1999). XVI. Yüzyılda Antep ve yöresinde yer adları. Gaziantep, Küçükdağ, Y.(Ed.), Gaziantep Üniversitesi Vakfı Kültür Yayınları, Yayın No: 6, Gaziantep.

Çam, Cuma. (2008) 11 Numaralı Ayntâb Şer‘iyye Sicili’nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.

Çam, Nusret. (2006). Türk Kültür Varlıkları Envanteri, Ankara.

Dağlıoğlu, Hikmet T. (1936). Miladi XVI, Hicrî X inci Asırda Antep. Gaziantep Halkevi, c.II, Gaziantep.

Devellioğlu, Ferit. (2002). Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat, Aydın Kitabevi Yayınları, Ankara.

Doğan, D.Mehmet. (1998).Büyük Türkçe Sözlük, Beyan Yayınları, İstanbul.

Ekinci, Ekrem Buğra. (2004). Tanzimat ve Sonrası “Osmanlı Mahkemeleri”, Arı Sanat Yayınevi, İstanbul.

_____(2008). Osmanlı Hukuku, Arı Sanat Yayınevi, İstanbul.

Eminoğlu, Mehmet. (2003). Osmanlı Vesikalarını Okumaya Giriş. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara.

Ergenç, Rıfat. (1999). “Gaziantep Kalesi”, Cumhuriyetin 75. Yılına Armağan. Gaziantep.

Ergin, Muharrem. (2000). Osmanlıca Dersleri, Boğaziçi Yayınları, İstanbul.

Evliya Çelebi. (1935). Evliya Çelebi Seyahatnâmesi, c. IX, İstanbul.

_____(1985). Tam Metin Seyahatnâme, Üçdal Neşriyat, c. IX. İstanbul.

Gedikli, Fethi. (2005). “Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı Olarak Şer'iyye Sicilleri”. Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, c.III, İstanbul.

Genç, Mehmet. (2007). Osmanlı İmparatorluğunda Devlet ve Ekonomi. Ötüken Neşriyat. İstanbul.

Göğüş, M.Oğuz. (1997). İlk İnsanlardan Bugüne Çeşitli Yönleriyle Gaziantep. Gaziantep.

Güzelbey, Cemil Cahit. (1959). Gaziantep Folklorundan Notlar, c.I. Gaziantep

Karasakal, Mehmet. (2011). 109 Numaralı Ayıntab Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyonu Ve Değerlendirmesi (H.1165/M.1752), Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi. Gaziantep.

Kütükoğlu, Mübahat S. (1998). Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik). Kubbealtı Neşriyatı. No:35 İstanbul.

Mardin, Ebu'l-Ula. (1967). “Kadı”, maddesi, İA. c. VI, MEB Yayınları, İstanbul.

Mayader, Saadet. (2007). “Klasik Dönem Osmanlı Toplumunda Boşanma”, Uludağ Üniversitesi İlahiyat Dergisi, Sayı 1, Bursa.

Pakalın, M.Zeki. (1993). Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü I-II-III, MEB Yayınları, İstanbul.

Pamuk, Bilgehan. (2009). Bir Şehrin Direnişi “Antep Savunması”. IQ Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul.

Peirce, Leslie. (2005) Ahlak Oyunları (1540-1541 Osmanlı'da Ayntab Mahkemesi ve Toplumsal Cinsiyet), Ülkün Tansel (çev.), Tarih Vakfı Yayınları. İstanbul.

Pekdoğan, Celal. (2003). Antep’de Türk-Ermeni ilişkileri: 1895-1922. Avrasya Stratejik Araştırmaları, Ermeni Araştırmaları Enstitüsü Yayını, Ermeni Araştırmaları 1. Türkiye Kongresi Bildirileri, c.III, Ankara.

Sami, Şemseddin. (1992). Kamus-ı Türkî, Alfa Yayınları, İstanbul.

Solmaz, Mehmet. (2002). Gaziantep’in Adaşı ve Fahri Hemşerisi: Atatürk Gaziantep’te, Gaziantep.

Olgun, İbrahim ve Draşan, Cemşit. (2005). Farsça-Türkçe Sözlük, Murat Yayınları, Ankara.

Ortaylı, İlber. (1979). Türkiye İdare Tarihi, Ankara.

Önder, Mehmet. (1996). Şehirden Şehire Anadolu, Ankara.

Özdeğer, Hüseyin. (1982). XVI. Yüzyıl Tahrir Defterlerine Göre Antep’in Sosyal ve Ekonomik Durumu.

_____(1996). Gaziantep. Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi. Güzel Sanatlar Matbaası, c. XIII, İstanbul.

Özlü, Zeynel. (2000). XVIII. ve XIX. Yüzyıllarda Osmanlı Devleti’nde Adli Mekanizmanın Analizi, Bolu Göynük Örneği, Berikan Yayınevi, Ankara.

_____(2006). “XVII. Yüzyılın İkinci Yarısında Gaziantep Mutfağı” Milli Folklor,

Uğur, Yunus. (2003). Mahkeme Kayıtları (Şer‘iye Sicilleri): Literatür Değerlendirmesi ve Bibliyografya. TALİD c.I Sayı I.

Uzunçarşılı, İ. Hakkı. (1988). Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilâtı. TTK, Ankara.

Yediyıldız, Bahaeddin. (1982). “Vakıf” .İA. c. XIII.

Yetkin, Hulusi. (1968). Gaziantep Tarihi ve Dâvâları. Gaziantep.

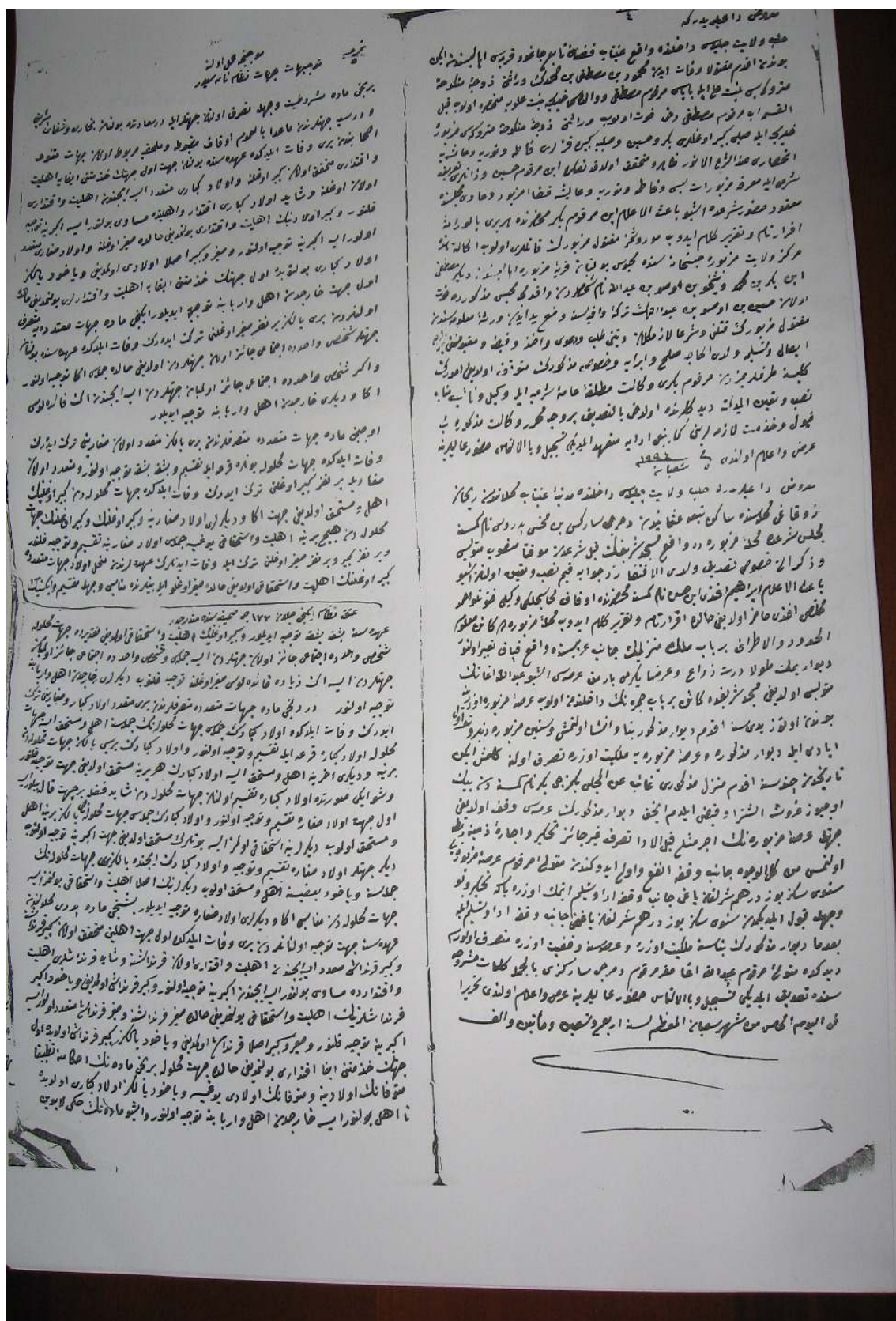
Yılmazçelik, İbrahim. (1999). “1736–1739 (H.1149–1151) Tarihli Amasya Şer’iyye Sicilinin Tanıtımı ve Fihristi”, OTAM, Ankara.

<http://www.gaziantepkulubu.org>

EKLER

EKLER

Ek. 149 NUMARALI AYNTÂB ŞER'İYYE SİCİLİNDEN ÖRNEK
METİNLER

SÖZLÜK¹⁷⁴

- A -

Ahz: Alıp kabul etme,yakalama
Ahz ü Kabz: Alıp sahip çıkma
Âmme: Kamuya ait, herkes,halk
‘Alenen: Açıktan

- B -

Ba’de’l-yevm: Bugünden sonra
Ba’del: Sonra
Ber: Üzeri,üzerinde,üzere,göre;Yan;Göğüs
Ber haseb-i: Göre,nazaran
Ber vech-i âti: Aşağıda olduğu gibi
Ber vech-i istihkâk: Hak edişe göre
Beyn: Ara,orta
Beyn-i: Arasında
Bey-i bât: Kesin satış
Binâen: Dayanarak,-e göre,-den dolayı,-dığı için
Binâenaleyh : Bundan dolayı,buna dayanarak

- C -

Cânib: Taraf,yön;Makam
Cu’l: Ücret
Cûlâh:Çulha,Dokumacı

- D -

Da’vi: Dâvâ,hak arama
Deyn : Borç
Düyûn: Borç
Düyûn-u Kesiresi : Bir çok borç

- E -

Ehl-i Karye: Köylü
Esâbî’: Haftalar

- F -

Fevt: Geçme,geçip gitme,ölme,ölüm

- G -

Gadr: Haksızlık,zorbalık,zulümhainlik
Gıbb: Son,gün aşırı,-den sonra

¹⁷⁴ Mehmet Karasakal ,(2011). 109 Numaralı Ayıntab Şer’iyye Sicili’nin Transkripsiyonu Ve Değerlendirmesi (H.1165/M.1752), Basılmamış Yüksek Lisan Tezi, Gaziantep Üniversitesi. Gaziantep, s.s. 638–642

- H –

Hasbî: Bedâvâ, karşılıksız, para karşılığı olmayarak

Hasbihâl: Dertleşme, konuşma

Hâvî: İçeren, ihtiva eden; Issız bölge, تنها yer

Hınta: Buğday

Hulf: Sözünde durmama, sözünde durmayan

Hışva: Pamuk ipliği

- I –

İkfâl: Kilitleme, kilit vurma

İskât: Düşürme, yok etme, hükümsüz bırakma, birinin ölümünden sonra dağıtılan sadaka

İskât Yapmak: Ölenin bıraktığı malının üçte birini ayırarak yaşarken yapamadığı dini görevlerine sayılmak üzere fidye vermek

İskât-ı salât: Ölünün farz ve vacip dahil olmak üzere günde altı rek'at hesap edilen borçlu kaldığı namazlar

İkvâl: Söylenmemiş bir sözü söylendi diye iddia etme

- İ –

İbrâ': Aklanma, bereat etme, hastayı iyileştirme

İbrâ-i amm: İslâm hukukuna göre bir kişiyi bazı hak ve dâvâlardan ibra etmek

İbrâ-i ıskât: İslâm hukukuna göre bir kişinin başka bir kişide olan hakkını tümünü düşürmesi veya bir kısmını indirmesi

İfşâ'ât: Açığa vurmalar

İftâ: Fetva verme

İstintâk: Sorgulama, sorguya çekme, konuşurma, söyletme

İstişhâd: Tanık getirme, şahit getirme, örnek gösterme, Şehit olma

İştirâ: Satın alma, satın alınma

İştirât: Şart sürme, Şart sürülme

İştîtât: Haksızlık etme

İzâbe : Eritme, eritilme

- J –

Jende: Yırtık eskimiş, yamalı hırka, eski hırka

- K –

Kâbil-i süknâ: Oturulabilir

Kabz: Alma, çekme, tutma, kavrama; Azrailin can alması

Kâffe: Bütün, tüm

Karye: Köy, kent, kasaba, memleket

Kat': Kesme, kesilme, bitirme, geride bırakma

Kat-ı hayat: Ölüm

Kat-ı münâsebât: İlişki kesmek

Kat-ı nizâ: Kavgayı kesme

Kati: Çok

Kat'î: Kesin; Çok

Kât'i: Kesen, kesici, keskin kılıç

Kat-i alâka: İlgi kesme

Kat-i davâ: Dâvâyı bitirme, dâvâyı sonuçlandırma

Kesire: Çok, birçok

Ketb: Yazma

Kıyye: Okka

Kıbel: Yön

- L -

Lesâset : Hırsızlık

Levm: Kötüleme, paylama, azarlama, çekiştirme

Lede-l-iktiza: İktiza edip gerektiği zaman

- M -

Mahdûd: Sınırlı, kısıtlı

Mahzar: Huzur, kat; Dilekçe, toplu dilekçe; Mahkeme sicili; Görünüm, görünüş

Matbah: Mutfak

Matlûb: İstenilen, talep edilen, alacak

Medfû': Uzaklaştırılmış, kovulmuş, defedilmiş, giderilmiş, veznedenden verilmiş

Medfûn: Gömülü, defnedilmiş

Medh: Övgü, Övme

Menzil: Konak yeri, ev, yer, uzaklık

Menzur: Adanmış, nezredilmiş

Meram: Maksat

Merkûm: Yazılmış, adı geçen, anılan,; Aşağılık insan; Üst üste yığılmış

Metruk: Terk edilmiş, bırakılmış

Metruke: Kocasından tarafından terk edilen kadın, boşanmış kadın

Meyyit: Ölü, ölmüş, canlı cenaze

Mezbur(e): Anılan, adı geçen

Mi'eteyn: İki yüz

Minha'l-ihracât: Terekenin taksiminden önce yapılan her türlü harcamayı, keintiye, alınan resimleri ve mürisin borçlarını içeren kısım

Mu'âraza: Çekişme, didişme, kavga, çıtışma

Mu'arız: Karşıt, itiraz eden, muhalif

Mucebince: Bakan, vali gibi üst düzey memurlara gönderilen yazıların altına bu yöneticilerin yazdıkları onay işareti

Muhâdarat: Edebi konuşmalar, hatırdan tutulan yararlı bilgiler

Muhallef: Ölenin terekesi, geriye bıraktığı mal, geride bırakılan

Muhallefat: Ölenin geriye bıraktıkları

Muhallefe: Ölen adamın dul karısı

Muharrer: Yazılmış, yazılı

Mukaddem: Önce, önde, önde giden, üstün, önerti

Muris: Miras bırakan

Mübîn: İyi ile kötüyü ayıran, açık, âşık, ortada, besbelli

Müdde'â: İddia edilen, sav, tez

Müddeâ aleyh : Aleyhinde dâvâ açılan

Müdde'î: Dâvâcı, iddiacı, inatçı

Müfsid(e): Bozan, bozguncu, fesat sokan, İşleri bozan

Mü'eccel: Ertelenmiş, tecil edilmiş, belirli bir süre

Münâsafa: İki eşit parçaya bölme, yarı yarıya paylaşma

Münhasır: Bir yere özgü, bir kişiye özgü, çeviren, sınırlayan

Mürâfık: Arkadaş, birlikte olan

Mürûr: Geçme, geçip gitme, geçiş

Müsadif : Rastlayan, tesadüf eden

Müsadif Olmak: Rastlamak

Müsta'mel: Kullanılmış, eski

Müşterâ: Satın alınmış

Mütala: Okumak

Mütala'at: Okumalar, incelemeler

Mütehakkık: Gerçekleşen, doğruluğu ortaya çıkan

Müteveffa: Vefat eden,ölen,ölmüş olan
Müzâf: Bağlı
Mûceb: Gereken,icap eden;Sonuç;Paraf
Mûcib: Gereken,gerektiren
Mûcebât: Gerekenler

- N -

Nâs: İnsanlar
Nizâ: Kavga
Nizâ-ı lafzi: Ağız kavgası,ağız dalaşı
Nümâ: Gösteren
Nümâyân: Görünen,ortada,açık,aşık

- R -

Râfi: Kaldıran,yükselten
Resm-i Kısmet: Ölen kişinin mirasını devletçe bölüştürülmesi işleminden alınan vergi
Ribh: Kâr,kazanç
Rüfekâ: Arkadaşlar

- S -

Sâhûn: Gaflete dalanlar
Semmî: Zehir ile ilgili,zehirli
Sükkân: Oturanlar,yerleşik olanlar,sakinler
Süknâ: Konut,yerleşim
Sırren: Gizli

- Ş -

Şerâ'it: Koşullar,Şartlar
Şerh: Açıklama,açma,açılama
Şerh-i ahvâl: Durumun açıklanması
Şurût: Koşullar,şartlar
Şühûd: Tanıklar,görünme,ortaya çıkma,görme

- T -

Takrîr: Yerleştirme,yerine koyma,anlatma,yerine getirme,bildirme
Takrîrât: Anlatılan şeyler
Takrîren: Anlatarak
Takrîben: Aşağı yukarı,yaklaşık olarak
Ta'zîr: Padişah veya naibi tarafından uygulanan şer'i olmayan ceza;Azarlama,paylama,ağzının payını verme
Tebeyyün: Ortaya çıkma,belirginleşme,anlaşılma
Techizü tekfin: Ölünün yıkanıp ilaçlandıktan sonra kefenlenmesi
Tecvîz: Uygun görme,caiz görme,izin verilme,uygun görülme
Tevâbi': Maiyette bulunanlar;Uşaklar;Merkeze bağlı bölgeler
Tevâbi-i muttasıla-i müstakirre: Evin demirbaş kısımları
Tevâbi-i süknâ : Evin oturma kısmı dışında kalan bölümler
Tevliyet: Mütevellilik,vakıf işine bakma; Yüz çevirme
Tezkiye: Arındırma,aıklama,temize çıkarma,maldan zekât verme,birinin durumunun başkalarına gizlice sorulması

- V -

Vaz'î: Durum ile ilgili

Vazî': Sıradan, adi, alçak, basit, sıradan; mütevâzi

Vâziülyed: El koyan

Vech: Yüz, yüzey, satıh, ön, alın, biçim, üslup

Vech-i muharrer: Yazıldığı gibi, yazıldığı şekilde

Vürûd: Geliş. Gelme. Vârid olma. Gelip yetişme.

- Y -

Yektâ: Bir tane, biricik, eşsiz, benzersiz

- Z -

Zahîr: Destekleyen, yardımcı, arka çıkan

Zâhir: Ortaya çıkan, görünen, açık, ortada, aşikar

Zımnî: Dolaylı olarak, üstü örtülü, üstü kapalı

Zi'l-yed: Elinde bulunduran

Zimem: Alacak

ÖZGEÇMİŞ

1975 tarihinde Gaziantep’te doğdu. İlk ve orta öğrenimini Gaziantep’te tamamladıktan sonra 1993 yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünü kazandı. 1997 yılında bu bölümden mezun oldu. Aynı yıl Hatay’da öğretmenliğe başladıktan sonra Milli Eğitim Bakanlığına bağlı çeşitli liselerde öğretmenlik ve idarecilik yaptı. Evli ve iki çocuk sahibi Murat Eryetgin halen Gaziantep’te ikamet ederek mesleğine devam ediyor. 2008 yılında Gaziantep Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih bölümünde Yüksek Lisans Öğrenimine başladı. Bu bölümde Yüksek Lisans Öğrenimine devam etmektedir.

VITAE

He was born in 1975 in Gaziantep. After he completed his primary and secondary education in Gaziantep, he studied at İstanbul University, Faculty of Literature, Department of History in 1993 and graduated from this department in 1997. After he was appointed to Hatay as a teacher by Ministry of Education, he worked as a teacher and a school director in different high schools. Murat Eryetgin, who is married with two children, is still working as a teacher in Gaziantep. He started to do his master’s degree at Gaziantep University, The Faculty of Arts and Sciences, Department of History in 2008. He is currently continuing his graduate study in this department.